

Ю НЕСБЪО ПОЛИЦИЯ

Част 10 от „Случаите на инспектор Хари Хуле“

Превод от норвежки: Ева Кънева, 2015

chitanka.info

*На Кнют Несбьо —
футболист, китарист, приятел, брат.*

*Тази книга е издадена с финансовата
помощ на НОРЛА.*

ПЪРВА ЧАСТ

ПРОЛОГ

Спеше вътре, зад вратата.

В ъгловия шкаф миришеше на вехто дърво, на барутен нагар и на оръжейна смазка. Когато слънцето огряваше прозореца на стаята, светъл лъч проникваше през ключалката на шкафа, която го приплесваше като пясъчен часовник, а ако слънчевата светлина падаше под определен ъгъл, пистолетът, поставен на средния рафт в шкафа, хвърляше матов отблясък.

Руската „Одеса“ — ширпотребна версия на по-познатия „Стечкин“ — бе преживяла какво ли не. Бе пътувала с казаци от Литва до Сибир, бе странствала из различни щабквартири на урки в Южен Сибир, по едно време бе попаднала в ръцете на атаман — казашки предводител, впоследствие убит от полицията с „Одеса“-та в ръка, а после се бе озовала в дома на директора на Тагилския затвор — страстен колекционер на оръжия. Накрая грозният, недоद्याлан автомат пристигна в Норвегия заедно с Рудолф Асаев — наркобос, който, преди да изчезне безследно, бе успял да сложи ръка върху пазара на дрога в Осло, налагайки нов наркотик — опиоида виолин, производно на хероина. Оръжието и досега се намираше в същия град — по-конкретно на улица „Холменколен“, в дома на Ракел Фауке. Пълнителят на „Одеса“-та побираше двайсет патрона от калибър „Малаков“ 9/18 мм и можеше да възпроизвежда и единична, и автоматична стрелба. В момента в пълнителя бяха останали дванайсет патрона.

Три от тях бяха изстреляни срещу косовски албанци — дилъри, които се опитваха да изместят Асаев от наркобизнеса. От тях само един куршум успя да ухапе човешка плът.

Други два куршума бяха убили Густо Хансен — млад крадец и наркопласъор, който се бе опитал да извива ръцете на Асаев.

Пистолетът още миришеше на барут от последните три изстрела, улучили бившия полицаи Хари Хуле в главата и гърдите, докато разследваше смъртта на същия този Густо Хансен, и то на същото място, където бе застрелян и Густо: улица „Хаусман“ 92.

Полицията още не бе разплела случая „Густо“ и осемнайсетгодишният младеж, задържан за убийството на наркопласъора, бе пуснат на свобода, защото разследващите не успяха нито да открият оръжието на убийството, нито да свържат заподозрения с него. Младежът се казваше Олег Фауке и всяка нощ се будеше, взираше се в тъмното и чуваше изстрелите. Не онези, с които бе убил Густо, а другите, които бе открил срещу полицаия, когото бе възприемал като свой баща. Някога Олег си мечтаеше как този мъж ще се ожени за майка му, Ракел. Хари Хуле. В мрака Олег виждаше пламтящия му поглед и мисълта му отново се втурваше към оръжието, скрито в ъгловия шкаф. Надяваше се никога повече да не види този пистолет. Надяваше се никой да не го види.

Той да заспи завинаги.

Той спеше зад вратата.

В охраняваната болнична стая миришеше на лекарства и на боя. Монитор, поставен до главата му, регистрираше ударите на сърцето му.

Исабеле Скойен, съветник по социалните въпроси към кметската управа в Осло, и Микаел Белман, новоизлюпеният главен секретар в полицията, се надяваха никога повече да не го видят.

Никой да не го види.

Той да заспи завинаги.

ПЪРВА ГЛАВА

Беше един от онези топли, дълги септемврийски дни, когато фиордът в Осло заприличва на разтопено сребро и слънцето обагря в златисто ниските хребети, които вече се преливат в цветовете на есенната палитра. Слънцето потъваше зад възвишението Юлерн и последните лъчи се плъзгаха полегато над околността, над ниски, скучни жилищни блокове, свидетелстващи за някогашния скромен облик на града, и над луксозни апартаменти тип „пентхаус“ с тераси — продукти на нефтената приказка, преобразила тази страна в най-богатата на света, — над наркоманите в „Стенспаркен“ в малкия, добре устроен град, където от свръхдоза умираха повече хора, отколкото в европейски градове с осемкратно по-многолюдно население; над градини, където батутите бяха заградени с мрежа, а децата скачаха най-много по три наведнъж, както гласят инструкциите за безопасност; над хребетите и горските масиви, които ограждаха котловината, където се гушеше Осло. Слънцето не искаше да пусне града и протягаше лъчистите си пръсти, както мъж се опитва да досегне за последно своята любима през прозореца на заминаващия влак.

Денят започна със студено, ясно утро, чиято ярка светлина напомняше лампите в операционна. После обаче температурите се повишиха, лазурът на небето се насити, а въздухът придоби онази приятна плътност, която прави септември най-приятния месец в годината. А когато се спусна мек, ефирен здрач, из въздуха по склоновете, слизащи към езерото в долината Маридален, се разнесе уханието на сгрята иглолистна гора и на ябълки от градините на еднофамилните къщи.

Ерлен Венешла приближаваше билото на последния склон. Усещаше буен приток на млечна киселина към мускулите си, но насочи вниманието си към правилния отвес, под който се препоръчваше да натиска педалите. Стараеше се коленете му да са обърнати леко навътре, защото знаеше колко важна е правилната постановка — особено когато си изморен и мозъкът ти диктува да промениш стойката, за да прехвърлиш натоварването върху по-свежа, но и по-

слабо ефективна мускулатура. Усещаше как велосипедната рамка поглъща жадно всяка единица енергия, която той произвежда, как той набира скорост, превключвайки на друга предавка, как се изправя и започва да върти педалите, хванат за рамката, опитвайки се да поддържа същата скорост — около деветдесет оборота в минута. Погледна пулсомера. Сто шейсет и осем. Наведе глава така, че челникът му да освети екрана на джипиеса, монтиран към кормилото. Навигационното устройство беше оборудвано с подробна карта на Осло и околностите и с активен предавател. Велосипедът и необходимата екипировка струваха повече, отколкото наскоро пенсиониран се следовател бе разумно да си позволи. Но Ерлен Венешла държеше да поддържа физическата си форма, защото отсега нататък животът щеше да го изправя пред по-различни предизвикателства.

Казано по-направо: пред по-незначителни предизвикателства.

Млечната киселина тежеше в бедрата и прасците му. Той изпитваше болка, но и предвкушваше предстоящото блаженство: мощно освобождаване на ендорфини, приятно отмалели мускули, удовлетворение, а защо не и чаша бира в компанията на съпругата му на балкона, ако след залез-слънце не застудее.

И ето че изкачи склона. Теренът се изравни. Пред него се простираше езерото в долината Маридален. Той намали. Струваше му се абсурдно, че след петнайсетминутно ускорено колоездене от центъра на европейска столица се озова сред селски дворове, поля и гъста гора с туристически пътеки, губещи се във вечерния мрак. Усети силен сърбеж под сивия шлем „Бел“. Струваше колкото детското колело, което купи за шестия рожден ден на внучката си Лине-Марие. Въпреки дискомфорта Ерлен Венешла не го свали от главата си. Като най-честата причина за смъртни случаи сред колоездачите в статистиките посочваха черепно-мозъчните травми.

Погледна пулсомера. Сто седемдесет и пет. Сто седемдесет и два удара в минута. Добре дошъл полъх на вятъра довя далечни възгласи от града. Навярно от стадион „Юлевол“. Тази вечер националният отбор играеше срещу Словакия. Или срещу Словения? Ерлен Венешла си представи, че трибуните ликуват в негова чест. Отдавна никой не го беше аплодирал. Последния път — по време на прощалната церемония в КРИПОС. Имаше торта. Шефът, Микаел Белман, държа реч. Още

тогава Белман се бе прицелил в креслото на главния секретар и после намери начин да се домогне до него. След словото на Белман Ерлен прие ръкоплясканията с признателност, срещна погледите на колегите си, благодари им и дори усети как в гърлото му заседна буца, когато се изправи да произнесе своята непретенциозна, кратка благодарствена реч, издържана във фактологичен стил, както повеляваше доскорошната традиция в КРИПОС. В кариерата си на разследващ убийства бе преживял и върхове, и спадове, но никога не бе допускал сериозни гафове. Или поне доколкото му беше известно, защото човек никога не може да е сто процента сигурен. През последните години технологиите за ДНК анализ се развиваха с главоломни темпове и понеже ръководството обяви намерението си да приложи иновативните техники в някои стари случаи, нарастваше вероятността следователите да стигнат до нови разкрития. Ерлен одобряваше използването на новите технологии при разследването на неразкрити престъпления, но недоумяваше защо началството смята да вложи ресурс и в чопленето на случаи, отдавна приключени и свалени в архивите.

Мракът се съгъсти и въпреки светлината от уличните лампи той замалко да пропусне дървената табелка, сочеща към вътрешността на гората. В последния момент я видя — спомняше си я добре — свърна от пътя и пое по пътека с мека горска настилка. Въртеше педалите бавно, но внимаваше да не изгуби равновесие. Светлият конус от челника на шлема му шареше по пътеката и току се блъсваше в тъмната стена от иглолистни дървета от двете страни. Пред него подскачаха сенки, изплашени и припрени, преобразяваха се и се шумугваха някъде. Ето така си представяше обстановката, докато рисуваше пред вътрешния си взор ситуацията, в която бе изпаднала тя. Клетницата тича панически с фенер в ръка, след като в продължение на три дни е била изнасилвана и държана в плен.

И когато в следващия миг той видя припламналия в тъмното фенер пред себе си, му хрумна, че това е нейният фенер, че тя пак бяга. Ерлен се промъкна в съзнанието на онзи, който я настига, яхнал мотоциклет. Лъчът пред колоездача се разклати и се насочи срещу него. Венешла спря и слезе от велосипеда. Освети пулсомера с челника си. Сърцето му вече биеше с по-малко от сто удара в минута. Приличен пулс като за след тренировка.

Откопча ремъка под брадичката си, свали шлема и си почеса главата. Колко приятно! Изгаси челника, окачи шлема на кормилото и затика велосипеда към светлината от фенера. Шлемът се поклащаше и се удряше в китката му.

Ерлен спря. Фенерът рязко се вдигна. Силната светлина изгори очите му. Заслепен, той се чудеше как е възможно пулсът му да е толкова нисък при такова учестено дишане. С периферното си зрение долови някакво движение. Нещо се вдигна зад големия, треперещ светъл кръг, във въздуха се разнесе едва чуто свирукане и в същия миг една мисъл проряза съзнанието на Ерлен: не биваше да го прави. Не биваше да си сваля шлема. Най-честата причина за смъртни случаи сред колоездачите...

Мисълта му сякаш се парализира. Времето спря. За миг картината се изгуби.

Ерлен Венешла се взираше смаян пред себе си. Усети как по челото му се търколи капчица пот. Каза нещо, но думите му излязоха безсмислени, все едно връзката между говорния център в мозъка и гласните струни беше нарушена. Отново чу тихото подсвиркване. После звукът заглъхна. Слухът му блокира. Не чуваше дори собственото си дишане. Откри, че се е строполил на колене, а велосипедът се е катурнал в близката канавка. Жълтата светлина танцуваше пред очите му, но изчезна, когато капчицата пот стигна до носа му, стече се в очите и го заслепи. И тогава разбра, че това не е пот.

Третият удар се заби в главата му като ледена висулка, прониза гърлото му и се устреми надолу. Всичко застина.

„Не искам да умра“, мислеше си той. Опита се да се защити с ръка, но не можеше да помръдне нито пръст. Разбра, че е парализиран.

Изобщо не усети четвъртия удар, ала по миризмата на влажна пръст се досети, че е паднал на земята. Премига няколко пъти и си възвърна зрението в едното око. Точно пред лицето си видя чифт големи мръсни ботуши, затънали в калта. Подметките се повдигнаха и се отлепиха от земята. После се приземиха обратно. Същото продължи да се повтаря. Нагоре... и пак надолу. Сякаш онзи, който го биеше, подскачаше, за да го удря с още по-голяма сила. Последната мисъл, стрелнала се в съзнанието му, беше, че не бива да забравя как се казва внучката му. Трябва непременно да съхрани името ѝ в паметта си.

ВТОРА ГЛАВА

Полицай Антон Митет извади от малката червена кафемашина „Неспreso“ D290 пълната до половината пластмасова чашка, наведе се и я остави на пода, защото наоколо нямаше подходяща мебел. После взе нова капсула от диспенсъра, провери по навик дали тънкото покритие от метално фолио не е пробито, за да се увери, че капсулата не е използвана, и я пхна в кафемашината. Сложи празна чаша под чучурчето и натисна едно от светещите копчета.

Докато машината пхтеше и стенеше, той погледна часовника си. Наближаваше полунощ — край на дежурството му. Вкъщи го чакаха, но той искаше първо да я инструктира подробно за естеството на задачата ѝ. Все пак беше още курсантка в Полицейската академия. Как ѝ беше името? Силие? Антон Митет погледна чучурчето. Щеше ли да вземе още едно кафе, ако му бяха изпратили момче? Все тая. Отдавна се беше отказал да си отговаря на подобни въпроси. Цареше такава тишина, че чуваше как последните, вече полупрозрачни капки се оцеждат в чашката. Вече не притежаваха нито цвят, нито вкус на кафе, но той държеше да ги улови, защото на момичето му предстоеше дълго дежурство, без компания, в пълно затишие между небоядисаните, голи бетонни стени на Държавната болница. Затова Антон възнамеряваше да изпие чаша кафе с нея, преди да поеме към къщи. Взе двете чашки и тръгна по коридора. Стените запращаха обратно ехото от стъпките му. Подмина няколко заключени врати. Знаеше, че зад тях няма нищо освен още голи стени. Норвежците бяха построили болницата с мисъл за бъдещето, когато нацията ще стане по-многолюдна, по-възрастна, по-болна, по-взискателна. Бяха проявили предвидливост в дългосрочен план, както немците, когато бяха построили аутобаните, а шведите — летищата си. Дали обаче малобройните шофьори, пресичащи немските селски райони по огромните бетонни пътища през трийсетте, и шведските пасажери, лутащи се из прекомерно големите зали на „Арланда“ през шейсетте, бяха усещали също като Антон присъствието на призраци? Дали бяха долавяли, че макар всичко да е ново, непокварено и още никой да не е загинал в автомобилна или

авиационна катастрофа, във въздуха витае прокоба за бъдещи нещастия? Дали бяха виждали как фаровете на колите им осветяват семейство, застанало покрай пътя и вторачено безизразно в светлината? Окървавени, бледи, бащата — пронизан, майката — с глава, извъртяна наобратно, детето — с един крак и една ръка. Дали бяха виждали как закритият с пластмасови ресни отвор на самоходната багажна лента в залата за пристигащи на „Арланда“ изведнъж изплюва овъглен труп, който още тлее и прогаря гуменото ѝ покритие, а зиналата му, димяща паст, сякаш още бълва писъци. Нито един от лекарите не успя да му каже за какво ще се използва това крило. Единственото сигурно беше, че някой ден зад тези врати ще умират хора. Прокобата тегнеше във въздуха, сякаш тук вече витаеха неспокойни души в невидими тела.

Коридорът описа чупка и зад ъгъла се ширна също толкова гол, оскъдно осветен и толкова симетрично четвъртит, че създаваше оптична илюзия; униформената полицайка, седнала на стола в дъното на коридора, приличаше на снимка, окачена на стената пред него.

— Донесох кафе и за теб — той протегна към нея чашата.

Двайсетгодишна? Вероятно малко повече. Около двайсет и две.

— Благодаря, но аз си нося от къщи — тя извади термос от малката раница на стола.

В говора ѝ се долавяше съвсем лека напевност — навярно остатъци от северен диалект.

— Това е по-хубаво — настоя той, без да отдръпва изпънатата си ръка.

Тя се поколеба, но взе чашата.

— Пък е и на аванта — Антон дискретно скри ръка зад гърба си и потърка опарените върхове на пръстите си в студения плат на якето. — Кафемашината е изцяло на наше разположение. В дъното на коридора е...

— Видях я на идване, но в инструкциите, които получихме, е изрично упоменато по никакъв повод да не оставяме вратата на стаята без надзор, затова съм си донесла кафе от къщи.

Антон Митет отпи от пластмасовата чашка.

— Много съвестно от твоя страна, но до стаята води само един коридор. Намираме се на четвъртия етаж и между стаята и кафемашината няма врати към други стълбища или входове. Дори да

отидем да си вземем кафе, изключено е някой да мине, без да го забележим.

— Звучи успокояващо, но предпочитам да се придържам към инструкциите — усмихна се сухо тя и сякаш за да заглади впечатлението от лекия упрек, отпи от пластмасовата чашка.

Антон изпита раздразнение и понечи да ѝ напомни, че самостоятелното мислене идва с опита, ала преди да формулира мисълта си, забеляза нещо в дъното на коридора. Бялата фигура не стъпваше, а по-скоро се носеше по въздуха. Антон чу как Силие се изправи. Фигурата придоби по-ясни очертания и се превърна в закръглена блондинка в широката униформа на болничния персонал. Антон знаеше, че днес тя дава нощно дежурство. А утре вечер е свободна.

— Добър вечер — поздрави медицинската сестра със закачлива усмивка, вдигна две спринцовки и сложи ръка върху дръжката на вратата.

— Почакайте малко — Силие пристъпи към нея. — Ще трябва да погледна документите ви за самоличност. Каква е днешната парола?

Сестрата погледна объркано Антон.

— Освен ако моят колега не гарантира за вас — добави Силие.

— Влизай, Мона — кимна Антон.

Сестрата отвори вратата. Антон я проследи с поглед. В сумрачната стая се виждаше апаратурата около леглото. Изпод завивката се подаваха пръстите на краката на пациента. Беше толкова висок, че са наложи да поръчат по-дълго легло. Вратата се хлопна.

— Добра работа — усмихна се Антон на Силие.

Видя, че похвалата не ѝ хареса; явно го възприемаше като сексист, току-що написал оценка на своя по-млада колежка. Но по дяволите, тя беше курсистка и я изпращаха на стаж именно за да се учи от по-опитни полицаи! Антон се залюля на пети, колебаейки се как да подходи в тази ситуация.

Силие го изпревари:

— Както споменах, прочетох внимателно инструкциите. А сигурно вкъщи вече те очакват.

Той поднесе чашката към устните си. Какво знаеше тя за семейното му положение? Дали не намекваше за отношенията му с Мона? Дали не я бе забелязала да се качва в колата му вечер, уж Антон

да я закара до вкъщи, и вероятно се досещаше, че между тях има нещо повече?

— Стикерът с мечето на сака ти — обясни с усмивка Силие.

Той отпи от чашката. Изкашля се.

— Не бързам. Понеже това е първото ти самостоятелно дежурство, гледай да се възползваш от възможността да питаш, ако нещо не ти е ясно. Не мисли, че всичко е написано в инструкциите. — Прехвърли тежестта на другия си крак, надявайки се тя да е схванала подтекста.

— Както искаш — отвърна обаче Силие с дразнеща самоувереност, каквато си позволяват само младежи под двайсет и пет години. — Знаеш ли кой е пациентът вътре?

— Не. В инструкциите е посочено изрично, че името му се пази в най-строга тайна.

— Но ти знаеш нещо.

— Така ли мислиш?

— Обърна се към сестрата на малко име. Явно сте разговаряли. Каза ли ти нещо по-конкретно?

Антон Митет гледеше курсантката. Симпатична, ала лишена от сексапил и чар. Прекалено кльощава за вкуса му, с неподдържана коса и леко повдигната горна устна, изпод която се подаваха два леко криви зъба. И все пак под черната униформа на Силие се очертаваше млада, стегната и атлетична фигура. И ако Антон решише да я посвети в онова, което знаеше, дали щеше да е в резултат от подсъзнателното изчисление, че жестът ще увеличи с една стотна шансовете му да му пусне? Или в лицето на Силие виждаше бъдещ старши инспектор или спецразследващ и следователно потенциален негов началник, защото Антон Митет завинаги щеше да си остане редови полицай, нищо и никакво ченге, понеже онзи случай в Драмен лепна върху името му незаличимо клеймо.

— Жертва на опит за убийство. Изгубил е много кръв. Докарали са го с едва доловим пулс. Оттогава е в кома.

— Защо са му назначили денонощна охрана?

— Потенциален свидетел е — сви рамене Антон. — Ако прескочи трапа.

— С какви сведения разполага?

— За големи клечки в наркобизнеса. Събуди ли се, вероятно може да разкаже неща, които да тикнат в кауша знакови фигури от столичния канал за хероин. И, разбира се, да назове кой се е опитал да му види сметката.

— И се опасяват да не би убиецът да се върне да довърши започнатото?

— Ако разбере, че жертвата му лежи тук. Затова дежурим постоянно.

— Ще прескочи ли трапа?

— Лекарите могат да го поддържат жив в продължение на няколко месеца — поне така твърдят — но шансовете му да излезе от комата са минимални. Така или иначе обаче... — Антон отново прехвърли тежестта на другия си крак; изпитателният поглед на курсантката започна да го смуцава — в момента сме длъжни да гарантираме сигурността му.

Антон Митет си тръгна с усещане за поражение. Мина покрай регистратурата и излезе в есенната вечер. Качи се в колата си. Телефонът му звънна. Обаждаха се от дежурната част.

— Маридален, убийство — съобщи нула едно. — Знаем, че нарядът ти приключи, но ни е нужно подкрепление при отцепването на местопрестъплението. И понеже си в униформа...

— Колко време?

— Ще изпратим да те сменят до три часа. Максимум.

Антон се смая. В последно време шефовете все гледаха да сведат извънредния труд до минимум. Железният правилник и точните бюджетни разчети не допускаха изключения дори от практически съображения. Щом си позволяваха да го викат след края на дежурството, значи се касаеше за особено тежък случай. „Дано само да не е дете“, помоли се той.

— Тръгвам — отговори той по радиостанцията.

— Ще ти изпратя координатите за джипиеса.

След като в полицейските автомобили монтираха навигационни устройства с вграден активен предавател и подробна карта на Осло и околностите, от дежурната част можеха да локализират всички патрулки. Ето защо се бяха свързали именно с Антон: той се намираше най-близо до местопрестъплението.

— Три часа — напомни той.

Лаура вече си беше легнала, но той знаеше какво удоволствие ѝ доставя, когато се прибира веднага след края на дежурството си. Изпрати ѝ есемес, запали и подкара към езерото в долината Маридален.

На Антон не му се наложи да използва напътствията на джипиеса. На разклона към улица „Юлеволсетер“ стояха паркирани четири полицейски коли, а малко по-напред заградителни ленти в оранжево и бяло указваха местопрестъплението.

Извади джобното си фенерче от жабката и отиде до полицаия пред отцепения район. В горичката просветваха фенери и специалните лампи на групата за оглед. Обстановката напомняше снимачен процес. Това всъщност не беше толкова далеч от истината; съвременните криминалисти, освен че запечатват местопрестъплението на снимки, носят и висококачествени видеокамери, които не просто документират вида на жертвите, но и цялата обстановка. Това позволява на разследващите впоследствие да връщат записа назад, да го стопират и да увеличават отделни детайли, чиято значимост са пропуснали при първоначалния оглед.

— Какво става? — попита Антон полицаия, който трепереше със скръстени ръце.

— Убийство — отвърна мъжът със задавен глас. Зачервените му очи изпъкваха върху неестествено бледото лице.

— Това го разбрах. Кой води огледа?

— Льон и нейният екип.

Антон чуваше множество гласове от гората.

— От КРИПОС и Отдела за борба с насилието още ли не е пристигнал никой?

— На път са. Току-що открихме трупа. Ще ме смениш ли?

Значи, очакваха се още хора. И въпреки това му удължиха работния ден. Антон огледа по-внимателно полицаия. Независимо от дебелото палто целият се тресеше. А навън не беше толкова студено.

— Пръв ли пристигна на местопрестъплението?

Полицаият кимна безмълвно, заби поглед в краката си и започна да ги разтъпква.

„Само това не — притесни се Антон. — Сигурно е дете.“
Преглътна с мъка.

— Нула едно ли те изпрати?

Антон вдигна глава. Не ги беше чул, макар да излязоха от гъсталаците. И преди беше забелязвал колко безшумно се движат криминалните експерти из местопрестъплението. Напомнят на малко трوماви танцьори, привеждат се, стараят се да избегнат досега с всякакви предмети и стъпват като космонавти на Луната. Последното сравнение вероятно му беше хрумнало заради белите защитни костюми.

— Да, повикаха ме да сменя един колега — отговори Антон на жената.

Знаеше коя е. Всички знаеха. Беате Льон, началник на Отдела по експертно-криминална дейност, се славеше като гениална физиономистка и умееше да идентифицира извършители на въоръжени грабежи дори на зърнисти, размити записи от охранителни видеокамери. Говореше се, че Льон може да ги разпознава дори през маските, стига да става въпрос за вече осъждани лица. Виртуалната картотека в малката ѝ руса глава съдържа няколко хиляди снимки на престъпници. Антон заключи, че явно става въпрос за особено жестоко престъпление, защото иначе едва ли биха вдигнали топкриминалистката посред нощ.

До крехкото, бледо, почти прозрачно лице на Льон лицето на колегата ѝ изглеждаше направо огнено. Два яркочервени триъгълни бакенбарда украсяваха луничавите му бузи. Леко изпъкналите му очи, все едно издути от високо вътрешно налягане, му придаваха учуден вид. Ала най-фрапантното във външността му лъсна, след като той свали бялата качулка на защитния си костюм: голяма ямайска шапка в традиционните за островната държава зелено, жълто и черно, при това с прикрепени към нея расти.

— Прибирай се, Симон — Беате сложи ръка върху рамото на треперещия полицаи. — Не си го чул от мен, но те съветвам преди лягане да удариш едно малко.

Полицаят кимна и само след три секунди мракът погълна превития му гръб.

— Много ли е тежко? — попита Антон.

— Носиш ли си кафе? — попита растафарят и развинти капачката на термоса си.

Краткото изречение стигаше Антон да прецени, че мъжът е някъде от провинцията. Като повечето столичани обаче, Антон нито се интересуваше от диалекти, нито умееше да ги разпознава.

— Не.

— При оглед на местопрестъпление винаги е добре да се заредиш с кафе — посъветва го растафарят. — Не се знае колко ще се проточи.

— По-полека със съветите, Бьорн, колегата и преди е разследвал убийства — намеси се Беате Льон. — Случая „Драмен“, ако не се лъжа?

— Съвсем правилно — потвърди Антон и се залюля на пети.

По-точно би било да се твърди, че Антон се е *опитвал* да разследва убийства. За жалост той се досещаше за причината Беате да си го спомня. Пое си дъх.

— Кой е открил трупа?

— Колегата — Беате Льон посочи отдалечилия се полицаи, който в този миг запали колата си и отпраши с пълна газ.

— Питам по-скоро кой е повикал полиция.

— Съпругата на убития се обадила, след като се забавил — уточни растафарят. — Излязъл да покара велосипед, но рядко се бавел повече от час и тя се изплашила да не е получил инфаркт. Понеже имал монтиран джипиес с предавател, го намерили бързо.

Антон кимна бавно и си представи сцената. Двама полицаи звънят на вратата — мъж и жена. Съпругата отваря. Полицайте се прокашлят и гледат съпругата със сериозно изражение, та да я подготвят за онова, което предстои да изрекат с думи, непроизносими думи. Лицето на съпругата се съпротивлява, не иска да приеме истината, но после се сгърчва и изважда на показ бушуващото в душата на тази жена.

Пред вътрешния взор на Антон се появи Лаура, собствената му съпруга.

Към тримата полицаи се приближи линейка — бавно, без включена сирена или буркан.

Антон започна да се досеща какво става. Бързата реакция на обикновен сигнал за изчезнало лице. Джипиес с предавател. Голямо

струпване на полицейски сили, част от които ангажирани извън работно време. Изражението на колегата, толкова разтърсен, че се наложи да го изпратят да почива.

— Убитият е полицай — тихо промълви Антон.

— Предполагам, че температурата тук е била с градус и половина по-ниска, отколкото в града — отбеляза Беате Льон и набра номер по мобилния си телефон.

— Съгласен съм — потвърди растафарят и отпи от термоса. — Кожата му още не е променила цвета си. Да кажем, между осем и десет?

— Полицай — повтори Антон. — Затова са впрегнати толкова хора, нали?

— Катрине? Ще те помоля да провериш нещо — възлагаше задача по телефона Беате Льон. — Става дума за случая „Сандра Тветен“. Точно така.

— Ужас! — възкликна растафарят. — Нали ги предупредих изрично да изчакат пристигането на чувалите?

Антон се обърна. Единият от носачите се беше подхлъзнал в канавката. Светлият конус от фенера му зашари по носилката, по смъкналото се покривало. Какво... какво беше това? Антон се взираше ужасен. Това глава ли беше? Под нея се очертаваше човешко тяло, но наистина ли беше глава? По времето, когато работеше в Отдела за борба с насилието, преди да допусне онзи фатален гаф, Антон беше виждал немалко трупове, но не и такъв. Пихтиестата субстанция с форма на пясъчен часовник напомни на Антон за неделната закуска вкъщи; за рохките яйца на Лаура, по които още бяха полепнали части от черупката. Те обикновено се пукаха, жълтъкът се разтичаше и засъхваше от външната страна на втвърдения, но все пак сравнително мек белтък. Възможно ли бе това наистина да е... глава?

Антон мигаше в мрака, докато гледаше след отдалечаващата се линейка. Не беше ли това дежа-вю? Облечени в бяло фигури, термос, подаващи се изпод одеялото крака. Вече го бе видял в Държавната болница. Сякаш преди да дойде тук, го бяха споходили предзнаменования. Главата...

— Благодаря, Катрине — каза Беате.

— Какво има? — поинтересува се растафарят.

— Работила съм с Ерлен точно на това място.

— Тук?

— Да. Той водеше тактическото следствие. Оттогава сигурно има десет години. Сандра Тветен — още дете; изнасилена и убита.

Антон едва преглътна. Дете. Дежа-вю.

— Спомням си случая — отвърна растафарят. — Каква ирония на съдбата! Да те убият на място, където си разследвал убийство. Само си представи! Сандра не беше ли убита пак през есента?

Беате не отговори. Само кимна бавно.

Антон мигаше ли, мигаше. Не можеше да повярва. Беше виждал подобен труп.

— Потрес! — отбеляза тихо растафарят. — Да не ми казваш, че...?

Беате Льон взе термоса от ръката му, отпи, върна му го и кимна.

— Проклятие! — прошепна растафарят.

ТРЕТА ГЛАВА

— Дежа-вю — Столе Ауне погледна към улица „Спурвай“, тоест „Трамвайна“. Във вилицата мрачното декемврийско утро постепенно отстъпваше пред краткотрайния ден. Обърна се към мъжа, седнал на стола близо до бюрото. — Дежа-вю наричаме усещането, когато човек смята, че вече е виждал картината с очите си. Не сме установили категорично на какво се дължи.

Говореше в множествено число, в което включваше не само терапевтите, но и всички психолози.

— Според някои, когато човек е уморен, преносът на информация към съзнаването се забавя и данните постъпват там след известен престой в подсъзнанието. Затова възприемаме случилото се като вече преживяно. Това обяснява и защо усещането за дежа-вю се появява най-често в края на работната седмица — тогава сме най-изморени. Но горе-долу с това се изчерпват резултатите от научните изследвания върху явлението — с извода, че дежа-вю ни спохожда предимно в петък.

Столе Ауне се надяваше на усмивка. Усмивката, разбира се, не означаваше непременно успех в терапевтичните му стремежи да помогне на хората да възстановят изгубеното си равновесие, ала мрачната стая се нуждаеше от малко ведрина.

— Не говоря за такова дежа-вю — възрази пациентът. Клиентът. Събеседникът. Човекът, който след около двацет минути щеше да си плати на регистратурата и с това да увеличи постъпленията на клиниката. Част от тях отиваха за консумативите на четириетажната сграда — напълно безлична, демоден и разположена в недотам красива улица в западната част на Осло. Всеки от петимата психолози разполагаше с отделен кабинет. Столе Ауне погледна крадешком към часовника на стената зад главата на мъжа. Оставаха още осемнайсет минути.

— Онова, за което говоря, по-скоро прилича на непрекъснато повтарящ се сън.

— Прилича? — Погледът на Столе Ауне се плъзна по вестника в наполовина издърпаното чекмедже отпред.

В днешно време повечето терапевти предпочитат да седят на стол срещу пациента и когато хамалите донесоха масивното бюро в кабинета на Столе, колегите му с усмивка му напомниха, че според съвременните психотерапевтични методи е най-добре между терапевт и пациент да има възможно най-малко физически прегради.

— Най-добре — вероятно за пациента — гласеше лаконичният отговор на Столе.

— Сън е. Сънувам — настоя сега пациентът.

— Повтарящите се сънища са нещо обичайно — Ауне прокара ръка по устата си, за да прикрие прозявката.

Сети се с носталгия за милата, стара кушетка, която изнесоха от кабинета му. Сега тя стоеше в общото помещение, където, оборудвана със стойка и лост за щанга, даваше на психотерапевтите повод да се шегуват на професионални теми.

Когато пациентът седи на кушетка, терапевтът може съвсем необезпокоявано да чете вестник.

— Но аз искам да се отърва от този сън — заяви пациентът с тънка, самоуверена усмивка.

Рядка, грижливо сресана коса.

„И аз какво да направя? Да се превърна в гонител на сънища?“ — помисли си Ауне и се опита да му се усмихне в същия дух. Пациентът се беше издокарал в костюм на тънки райета и вратовръзка в сиво и червено и носеше лъскави черни обувки. Ауне пък беше облечен в туидово сако, под двойната му брадичка се мъдреше весела папийонка, а кафявите му обувки не бяха виждали скоро четка.

— Ще споделиш ли какво точно представлява сънят ти?

— Нали вече го направих?

— Малко по-подробно.

— Започва с края на „Тъмната страна на Луната“. Последните акорди на „Затъмнение“ заглъхват, докато Дейвид Гилмор пее... — мъжът издаде напред устни и продължи на толкова маниерен английски, че въздушната струя от устата му сякаш щеше да засмуче чашата с чай: — „... and everything under the sun is in tune but the sun is eclipsed by the moon.“^[1]

— Това ли сънуваш?

— Не! Тоест, песента приключва както в действителност. Оптимистично. След четирийсет и пет минути смърт и лудост. И ти си мислиш, че всичко свършва благополучно. Хармонията е възстановена. Но точно по време на последните акорди на албума на заден план се долавя неясен шепот. За да чуеш думите ясно, трябва да увеличиш звука докрай. „There is no dark side of the moon, really — пее Гилмор. — Matter of fact, it’s all dark.“ Всъщност луната няма тъмна страна. На практика тя цялата е тъмна. Разбираш ли?

— Не — призна Ауне.

Според учебниците по психология следваше да попита „за теб важно ли е да разбере?“ или нещо в същия дух, но той просто нямаше нерви.

— Злото не просто съществува, то е повсеместно. Космосът е мрачен. Ние сме зли по рождение. Злото е изначалната сила, естественото. Понякога пламва слаба светлинка. Но не след дълго тъмнината я надвива. Ето това се случва в моя сън.

— Продължавай — Ауне се залюля на стола и устреми замислен поглед през прозореца.

Така всъщност прикриваше факта, че вече няма желание да гледа лицето на пациента. То излъчваше съчетание от самосъжаление и самодоволство. Мъжът очевидно се смяташе за уникален случай, който всеки психолог би искал да разчепка. Пациентът безспорно се бе подлагал на психотерапия и преди. Ауне видя как някакъв служител от паркинга върви разкрячено като шериф по улицата. Запита се какво ли друго би могло да излезе от Столе Ауне, освен психотерапевт. Бързо стигна до извода: нищо. Пък и обожаваше психологията, доставяше му удоволствие да лавира в пространството между съзнаваното и несъзнаваното, да съчетава богатия си запас от научни познания с интуиция и любопитство. Или поне така си повтаряше всяка сутрин. Тогава защо се молеше този човек най-сетне да млъкне и да се махне не само от кабинета, но и от живота му? Пациентът ли го дразнеше, или самата работа на терапевт? Промени ангажиментите си заради ултиматума, който му постави Ингри: да намали работата и да намира повече време за нея и за дъщеря им Аурура. И Ауне изостави времеемката научна дейност, заетостта си като консултант към Отдела за борба с насилието, лекциите в Полицейската академия. Започна да работи като психотерапевт на нормиран работен ден. В началото дори

му се стори разумно решение. Защото какво толкова ценно бе загърбил? Какво щеше да му липсва? Профилирането на психопати, извършили зверства, които нощем не му даваха да заспи, а ако най-после се унесеше — обаждане от старши инспектор Хари Хуле с искане за бързи отговори на невъзможни въпроси? Нима си струваше да тъгува по дните, когато Хуле го моделираше по свой образ и подобие — изгладнял, изнурен от будване в маниачен ловец, който се зъби на всички смутители на заниманията му и който бавно и сигурно се отдръпва от колеги, семейство, приятели?

Да, онези дни определено му липсваха. Липсваше му усещането, че върши нещо значимо.

Усещането, че спасява човешки животи. Не живота на рационално разсъждаващия суициден тип, който понякога го навеждаше на въпроса: щом като този човек изживява живота толкова болезнено и не можем да променим това, защо тогава да не го оставим да умре? Ауне тъгуваше по възможността да действа, да се намеси в критичния миг, да спаси невинния от виновния, да направи онова, което никой друг не може, защото той — Столе Ауне — е най-добрият. Съвсем просто.

Да, Хари Хуле му липсваше. Липсваха му телефонните разговори с онзи висок, намръщен, впиянчен полицаец с голямо сърце, който го призоваваше — или по-точно му налагаше — да служи в полза на обществото, да жертва семейния си живот и съня си, за да заловят поредния злосторник. Ала Хари Хуле вече не работеше в Отдела за борба с насилието. Спряха да търсят услугите на Ауне. Погледът на психолога отново се плъзна по вестника. Разследващите бяха дали поредната пресконференция. От убийството на полицаец в Маридален изминаха близо три месеца, а полицията още не разполагаше нито с улики, нито със заподозрян. По времето на Хари Хуле щяха да потърсят Ауне за консултация. И мястото, и датата съвпадаха със старо, неразкрито убийство, в чието разследване полицаецът, жертва на престъплението в Маридален, навремето бе участвал.

Тези детективски вълнения обаче останаха в миналото. Сега Ауне се измъчваше от безсънието на преуморения бизнесмен. След малко щеше да зададе на пациента няколко въпроса, но и без тях прецени, че проблемите на пациента не се дължат на посттравматичен стрес. Мъжът пред него не беше чак толкова разклатен от кошмарите,

просто искаше непременно да си възвърне максималната работоспособност. После Ауне щеше да му даде ксерокопие на статията „Терапия за контрола върху изображенията“ от Краков и... вече не помнеше другите имена. Щеше да го помоли да изложи писмено кошмара си и да го донесе за следващия сеанс, та заедно да измислят друг, щастлив завършек, в чието мислено разиграване пациентът да се упражнява редовно и после кошмарът или да се превърне в приятен сън, или да престане да го спохожда.

Ауне чуваше монотонното приспивно мънкане на мъжа и си мислеше, че убийството в Маридален бе зациклило още от първия ден. Дори след като установиха очевидните съвпадения със случая „Сандра Тветен“ — дата, място, ролята на Венешла като разследващ — КРИПОС и Отделът за борба с насилието не мръднаха и с милиметър. И сега призоваваха населението да се свърже с полицията, ако разполага с някаква информация, била тя и маловажна на пръв поглед. Затова бяха свикали вчерашната пресконференция. Тук Ауне съзираше поредния медиен трик, опит на полицията да покаже, че липсата на напредък не я е парализирала. Макар човек да оставаше точно с такова впечатление — за безпомощно, остро критикувано ръководство на разследващата група, което се обръща към гражданите, все едно им казва „да ви видим дали вие ще измислите нещо по-добро“.

Ауне огледа снимката от пресконференцията. Присъстваха и Беате Льон, и началникът на отдела Гюнар Хаген. Все повече приличаше на монах заради гъстия венец от коса около лъсналото му теме. Бе присъствал дори Микаел Белман, новоназначеният главен секретар. Все пак ставаше дума за убийството на един от техните редици. Белман изглеждаше изопнат и отслабнал. Някогашните къдрици, любими на медиите и доста дълги като за полицай, бяха изчезнали по пътя към повишението. Ауне отдавна бе забелязал почти женствената хубост на Белман, подчертана от дългите му мигли, смуглата кожа и белите петна. Всичко това не се виждаше на снимката. За един току-що встъпил в длъжност главен секретар, при това с шеметна кариера, пожънал върволица от успехи, едва ли имаше лош старт от неразкрито убийство на полицай. Белман бе размел наркобандите в Осло, но хората бързо забравят такива достижения. Ерлен Венешла, вече пенсиониран, не бе убит по време на служба, но беше почти ясно, че кончината му е свързана с убийството на Сандра.

Белман бе мобилизирал всичко живо — и полицейски служители, и външни експерти. Ала Столе Ауне не влизаше в сметките на полицията. Беше зачеркнат от списъците им. Съвсем естествено, нали сам го бе пожелал?

А сега зимата избърза и донесе усещането, че снегът заличава всички следи. Студени или липсващи. На пресконференцията Беате Льон бе обърнала внимание, че екипът и не е успял да изведе почти никакви следи, годни за криминалистичен анализ. Разбира се, разследващите бяха проверили замесените в случая „Сандра“ — заподозрени, близки, приятели, дори колеги на Венешла, партнирали му по време на разследването. Досега — без резултат.

В стаята се възцари мълчание и по изражението на пациента Ауне се досети, че онзи му е задал въпрос и очаква отговор.

— Хм... — Ауне подпря брадичка върху юмрука си и срещна погледа му. — Ти как мислиш?

В очите на мъжа се четеше объркване. За миг Ауне се притесни да не би онзи да му е поискал чаша вода или нещо подобно.

— Какво мисля за усмивката ѝ? Или за силната светлина?

— И за двете.

— Понякога ми се струва, че се усмихва, защото ме харесва. Друг път — че се усмихва, защото иска нещо от мен. Но когато престане да се усмихва, силната светлина в очите ѝ угасва и е твърде късно да разбере, защото тя отказва да говори повече. Вероятно е заради усилвателя. Или?

— Тъж... кой усилвател?

— Нали ти разказах. Дето татко го изключваше, когато влизаше в стаята ми. Бил съм въртял тази плоча толкова пъти, че граничело с лудост. До копчето за спиране имаше червена лампичка. Светлинката ѝ отслабваше и накрая изчезваше. Като око. Или залез. И тогава си мислех, че я губя. Затова тя онемяваше в края на съня. Тя е усилвателят, който замлъкна, когато баща ми го изключи. И не мога да разговарям с нея.

— Мислил си за нея, докато си слушал плочите?

— Да. През цялото време. Докато станах на шестнайсет. Не плочите. А една определена плоча.

— „Тъмната страна на луната“?

— Да.

— Но тя не те иска?

— Не знам. Най-вероятно — не. Тогава не ме искаше.

— Хм... Времето ни изтече. Ще ти дам четиво за следващия път. Искам да измислим нов завършек на историята от съня ти. Момичето ще говори. Ще ти каже онова, което искаш да ти каже. Например, че те харесва. Ще помислиш ли за следващия път?

— Да.

Пациентът стана, взе си палтото от закачалката и тръгна към вратата. Ауне погледна към компютърния екран. Графикът му изглеждаше направо потискащо запълнен. Пак забрави името на пациента. Откри го сред записалите си час: Пол Ставнес.

— Следващата седмица по същото време. Удобно ли ти е, Пол?

— Да.

Столе го вписа. Вдигна глава. Мъжът вече беше излязъл.

Психологът стана, взе вестника и се приближи до прозореца. Къде се губеше глобалното затопляне, което все вещаеха? Погледна статията, но изведнъж вестникът му опротивя и той го захвърли настрана. До гуша му беше дошло от четене на вестници. Убит. С многократни удари по главата. Ерлен Венешла оставяше съпруга, деца и внуци. Приятелите и колегите му бяха в шок. „Сърдечен и мил човек“. „Изключено е да не го харесаш“. „Внимателен, почтен и толерантен, без абсолютно никакви врагове.“

Столе Ауне си пое дълбоко дъх. Луната няма тъмна страна. На практика цялата е тъмна.

Погледна телефона. Имаха номера му, но апаратът мълчеше. Точно като момичето от съня на пациента.

[1] ... and everything under the sun is in tune but the sun is eclipsed by the moon, (англ.) — ... и всичко под слънцето е в хармония, но слънцето е затъмнено от луната. — Б.пр. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Началникът на Отдела за борба с насилието Гюнар Хаген прокара ръка по челото си и по лагуната, вдала се в косата му. Потта, събрана под дланта му, потече и попи около тила му. Пред него седеше разследващата група. Обикновено тя се състоеше от дванайсет души, но убийството на полицейски служител се смяташе за извънредна ситуация и в кабинет К2 не остана свободен стол. Събраха се петдесет колеги. С тримата, излезли в болничен, цялата група наброяваше петдесет и трима души. Очакваше се болните да се увеличат. Натискът на медиите ставаше все по-осезаем. Ако не друго, настоящото разследване поне спомогна за сплотяването на двете най-големи следствени структури в Норвегия: Отдела за борба с насилието и КРИПОС. Те загърбиха някогашното съперничество и поставиха началото на съвместна работа с единствената цел да открият кой е отнел живота на техния колега. Първите седмици преминаха интензивно и всички се трудеха с такъв плам, че Хаген не се съмняваше в бързото разкриване на престъплението въпреки липсата на улики, свидетели, предполагаем мотив, потенциални заподозрени и евентуални подсказки. Увереността му извираше от силното желание за успех, от старателното прочесване на района около местопрестъплението, от щедро вложения кадрови потенциал. Ала действителността го опроверга.

Посивелите, изморени лица се взираха в него с апатия, все появна през последните седмици. А вчерашната пресконференция — която с отчаяния зов за помощ ужасно напомняше капитулация — ни най-малко не повдигна бойния дух. Днес постъпиха още две съобщения за болни колеги, а те определено не бяха от хората, отсъстващи заради запущен нос. Проблемите на полицията не се изчерпваха със случая „Венешла“. Делото „Густо Хансен“ остана на „трупчета“, след като освободиха Олег Фауке от затвора, а наркопласьорът Крис Реди, по прякор Адидас, оттегли самопризнанията си. От случая „Венешла“ разследващите извлякоха един-единствен позитив: покушението срещу полиция напълно

засенчи убийството на наркомана Густо и медиите не написаха и дума по въпроса за висящото дело.

Хаген погледна листа на бюрото пред себе си. Върху хартията се мъдреха само два изписани реда. Нищо повече. Оперативка с два реда.

Гюнар Хаген се прокашля.

— Добро утро, колеги. Както повечето от вас вече знаят, след вчерашната пресконференция постъпиха доста сигнали. Общо осемдесет и девет. В момента тече проверка по част от тях.

Беше напълно излишно да напомня известното на всички: близо три месеца след убийството бяха ударили дъното; деветдесет и пет процента от постъпилите сигнали представляваха пълна плява: редовните откачалки, сякаш абонирани за горещата полицейска линия. Пияндета; хора, обзети от желание да отмъстят на негодника, отнел им гаджето, или на съседа, който все си прави оглушки, когато дойде неговият ред да измие стълбището; майтапчии или самотни хора с нужда от внимание и компания. Под „част от тях“ Хаген имаше предвид четири. Четири сигнала. И излъга, казвайки, че проверката още тече. Вече беше приключила. И, разбира се, сигналите водеха до задънена улица.

— Днес имаме височайш гост — обяви Хаген и веднага си даде сметка, че формулировката може да се разтълкува като проява на сарказъм. — Главният секретар изяви желание да каже няколко думи. Микаел...

Хаген затвори папката и я взе, като я потупа в катедрата, все едно вътре има наръч нови документи с интересни сведения, вместо самотен лист А4, и с надеждата, че използвайки малкото име на Белман, е загладил неприятното впечатление от „височайшата“ си недомислица, кимна на мъжа до вратата в дъното на помещението.

Младият главен секретар на полицията стоеше облегат на стената със скръстени ръце. Изчака всички да се обърнат към него, после с отривисто, гъвкаво движение се откъсна от мястото си и с пъргави, решителни крачки тръгна към подиума. Вървеше с полуусмивка, все едно си мисли за нещо забавно, и с леки стъпки се качи на подиума, застана зад катедрата, наведе се напред и погледна присъстващите право в очите, за да подчертае, че не си е донесъл предварително написан сценарий. Хаген прецени отрицателния ефект,

ако Белман не оправдае заявката, направена с внушителната му поява на сцената.

— Вероятно част от вас знаят за моята страст към катеренето. И когато се събудя в дни като днешния, поглеждам през прозореца, видимостта е нулева и синоптиците предупреждават за още снеговалежи и усилващ се вятър, си спомням за планинския връх, който възнамерявах да покоря.

Белман направи пауза и Хаген отчете успеха на неочакваното встъпление — главният секретар бе успял да привлече вниманието на колегите си. На първо време. Хаген обаче знаеше, че поради натрупаната умора в момента прагът им на търпимост към празни приказки е максимално занижен и те няма да скрият, започнат ли да се отегчават. Белман беше прекалено млад, със съвсем скромнен опит на отговорния пост и беше стигнал до него твърде бързо, та да му позволят да си играе с търпението им.

— По случайност върхът носи същото име като тази зала. А неколцина от вас нарекоха така и случая „Венешла“ — К2. Много сполучливо хрумване. К2 е подгласник на първенеца Еверест. *The Savage Mountain*^[1]. Най-непристъпният връх на планетата. На всеки четирима алпинисти, добрали се до К2, един загива. С моята група смятахме да го изкачим откъм южния склон, наричан още The Magic Line, ще рече Магическата линия. Само два пъти в историята на човечеството алпинисти са стигали до върха по този маршрут и мнозина смятат начинанието за ритуално самоубийство. И при най-слабата промяна на климатичните условия се озоваваш в снежна обвивка, и то при температура, непригодна за оцеляване на човешкото тяло — не и при въздух, в който концентрацията на кислород е пониска, отколкото под вода. А понеже говорим за Хималаите, всички знаем, че времето се мени с минути.

Кратка пауза.

— Защо тогава исках да изкача точно този връх?

Нова пауза. По-продължителна. Все едно Белман очакваше отговор. Едва загатнатата усмивка не слизаше от лицето му. Затишието се проточи. Според Хаген продължи прекалено дълго. Полицайте не са привърженици на сценичните похвати за въздействие.

— Защото... — Белман потупа с показалец по катедрата — ... защото К2 е най-страховитият връх на Земята. И в географско, и в

психологическо отношение. Изкачването му не носи нито секунда радост, а само безпокойство, нечовешки усилия, страх, височинна болест, недостиг на кислород, пристъпи на животозастрашаваща паника и на още по-опасна апатия. А добереш ли се до върха, нямаш време да се наслаждаваш на триумфа. Трябва незабавно да си осигуриш доказателство, че си бил там — едва-две снимки — и не бива да се заблуждаваш, че най-лошото е свършило. Пагубно е да се отпуснеш в блажена дрямка. Нужно е да запазиш пълна концентрация и да продължиш да следваш инструкциите с методичността на програмиран робот, като същевременно не спираш да следиш ситуацията. Наложително е *непрекъснато* да си с изострена бдителност. Какво е времето? Какви сигнали дава организмът ти? Къде се намираш? Колко време си прекарал на това място? Как се чувстват останалите от експедицията?

Белман отстъпи на крачка от катедрата.

— Защото К2 е безкраен низ от насрещни стръмнини и препятствия. Дори докато се спускаш. Стръмнини и препятствия. Точно затова искахме да го покорим.

В залата цареше тишина. Никой не гъкваше. Никакво демонстративно прозяване или суркане на крака под столовете. Божичко, смая се Хаген, той наистина умее да владее аудиторията.

— Две думи — подхвана Белман. — Не три, а само две. Стоицизъм и единност. Мислех да включа и „амбиция“, но тя не ми се струва толкова важна, колкото другите две. Вероятно ще попитате какъв е смисълът да се проявява стоицизъм и единност, ако липсва обща цел, амбиция. Битка заради самата битка? Подвиг без награда? Да, колеги: битка заради самата битка. Подвиг без награда. Ако след няколко години хората продължават да говорят за случая „Венешла“, то ще е заради неуспеха ни. Защото сме позволили мисълта за предстоящите трудности да ни обезсърчи. Защото върхът ни се е сторил недостижим, времето — прекалено лошо, въздухът — твърде разреден. И сме се провалили. Именно разказите за този провал ще обвеят случая с мистична аура, ще го превърнат в една от онези истории, разправяни около лагерния огън, които ще се предават от поколение на поколение. Както повечето алпинисти стигат едва до подножието на К2, така и повечето следователи никога не се сблъскват с подобен случай. Давате ли си сметка, че ако го бяхме разкрили още

през първите седмици, след няколко години щеше да бъде забравен. Защото какво общо имат всички легендарни криминални загадки в историята на човечеството?

Белман изчака. Кимна, все едно вече бе получил правилния отговор и само щеше да го повтори:

— Разследването им се е проточило с години, а детективите са се сблъскали с множество неуспехи.

Хаген чу шепот до себе си:

— Пукни се от яд, Чърчил^[2].

Обърна се и видя Беате Льон да се усмихва.

Хаген кимна и огледа присъстващите. Стари трикове, но ето че все още действаха. Белман успя да разпали жарта в онова, което допреди няколко минути напомняше угаснала черна клада. Хаген обаче знаеше, че въглените няма да горят дълго, ако не се появят резултати.

Три минути по-късно Белман приключи надъхващата си реч и слезе от подиума с широка усмивка под съпровода на бурни ръкопляскания. Хаген послушно се включи в аплодисментите, докато направо изтръпваше при мисълта, че му предстои самият той да застане зад катедрата и да им поднесе поредната обезсърчаваща вест: съставът на екипа ще бъде намален до трийсет и петима души. Заповедта спусна Белман, но двамата решиха Хаген да им съобщи новината. Той се качи на подиума, остави папката, прокашля се, престори се, че я разлиства, вдигна глава, пак се прокашля и се усмихна накриво.

— *Ladies and gentlemen, Elvis has left the building.*^[3]

Тишина. Никакъв смях.

— Чака ни още малко организационна работа. Част от вас ще бъдат прехвърлени към другия случай.

Гробовно мълчание. Мъжделивите искри угаснаха.

Излизайки от асансьора във фойето на Главното управление, Микаел Белман зърна фигура, която хлътна в съседния асансьор. Трюлс? Едва ли, заповедта за отстраняването му след аферата „Асаев“ още беше в сила. Белман излезе от централния вход и тръгна срещу вилицата към очакващия го автомобил. След като официално встъпи в

длъжност, му обясниха, че на теория разполага с личен шофьор, но последните му трима предшественици до един са се отказали от това свое право, защото според тях то изпращало негативни послания към широката общественост: щом главният секретар редовно се сблъсква с недостиг на средства по всички пера, някак не върви да троши държавни пари за шофьор. Белман обаче пресече тази практика и заяви недвусмислено, че няма да позволи на подобна социалдемократска еснафщина да намали ефективността на работните му дни и със своето решение ще даде ясен сигнал на по-нискостоящите в йерархията: усиленият труд и служебното повишение носят определени привилегии. Шефът на пресслужбата го дръпна настрана и го посъветва при въпрос от медиите да ограничи отговора си до ефективността на работния ден и да пропусне онова с привилегиите.

— Кметството — заръча Белман на шофьора, сядайки на задната седалка.

Автомобилът се отдели плавно от бордюра, заобиколи църквата в квартал „Грьонлан“ и се насочи към „Плаза“ и Централната поща, които, въпреки многото новоизникнали сгради около Операта, продължаваха да държат първенството по височина. Днес обаче небето дори не се виждаше. Валеше сняг и в ума на Белман се стрелнаха три мисли без връзка помежду си: проклет декември. Проклето дело. Проклет Трюлс Бернтсен.

Откакто в началото на октомври под натиска на обстоятелствата отстрани от длъжност Трюлс Бернтсен, Микаел не беше виждал своя приятел от детинство и настоящ подчинен. Миналата седмица му се стори, че мерна Трюлс в някаква кола пред „Гранд Хотел“. До дисциплинарното наказание се стигна заради сума в особено голям размер, прехвърлена по банковата сметка на Трюлс. Понеже той не можеше — или не искаше — да обясни откъде и защо е получил толкова пари, Микаел, в качеството си на началник, нямаше друг избор, освен да го отстрани. Микаел, разбира се, знаеше откъде са дошли парите: от услуги в полза на криминалния контингент — унищожаване на доказателства по поръчка на наркобоса Рудолф Асаев. И Трюлс, с цялата си малоумщина, беше внесъл така заработените хонорари в банковия си влог! Единствената утеха беше, че нямаше начин нито парите, нито Трюлс да бъдат свързани с Микаел. На света само двама души можеха да разобличат престъпните му връзки с

Асаев: общинска съветничка, съучастница на Микаел, и мъж в кома, който береше душа във все още неработещо крило на Държавната болница.

Автомобилът пое нагоре през Квадратурата. Белман гледаше в захлас как черната кожа на проститутките изпъква върху белия сняг в косите и по раменете им. По улиците вече се бяха настанили нови пласъори, за да заемат нишата, освободена от бандата на Асаев.

Трюлс Бернтсен. Двамата израснаха заедно в Манглерю. Трюлс не се отделяше от Микаел, както рибите лепки не се отделят от акулата. Микаел — умен, лидер по рождение, оратор, красавец. Трюлс Бернтсен, по прякор Бийвъс — безстрашен, със силни юмруци, по детски лоялен. Микаел завързваше нови приятелства с лекота. Трюлс беше толкова несимпатичен, че всички старателно го избягваха. Точно затова двамата бяха неразделни. И в училище, и по-късно в Полицейската школа по азбучен ред извикваха първо Белман, а веднага след него Бернтсен. Микаел започна да излиза с Ула, а Трюлс продължаваше да се мъкне след тях, макар и на две крачки зад гърба им. С течение на времето Трюлс изостана. Липсваше му вроденият талант да Микаел да се издига в обществото, в личния живот, в кариерата. По принцип Трюлс лесно се подчиняваше и действаше предвидимо. Кажеше ли Микаел „хоп“, Трюлс веднага скачаше. Ала често в погледа му се появяваше нещо мрачно и Трюлс се превръщаше в човек, когото Микаел не познава. Като онзи път, когато се нахвърли с полицейската палка върху арестанта, още момче. Или когато онзи педал от КРИПОС налетя на Микаел. Колегите им забелязаха флирта и Микаел трябваше да предприеме нещо, за да покаже, че подобна гавра не може да се размине никому безнаказано. Двамата с Трюлс примамиха мераклията в гаража му и Трюлс започна да го налага с палката. Първо по-овладяно, ала постепенно озверя, а ирисите му потъмняваха все повече и повече. Накрая заприлича на изпаднал в шок и Микаел се принуди да го спре. Иначе онзи като нищо щеше да даде фира. Да, Трюлс безспорно бе доказал предаността си към Микаел, но бе доказал и друго: че е бомба със закъснител. Точно това притесняваше Белман. Когато Микаел му съобщи за решението на отдел „Кадри“ да го отстрани, докато се изясни произходът на средствата в сметката му, Трюлс само повтори, че това било негова си работа, вдигна равнодушно време и си тръгна. Сякаш Бийвъс имаше

живот извън службата. Тогава Микаел отново видя тъмнината в очите му. Все едно палиш фитила на експлозив и виждаш как пламъкът постепенно се изгубва в прохода на мината. Само че не знаеш дали фитилът е прекалено дълъг, или просто е угаснал. Чакаш, целият нащрек, защото нещо ти подсказва, че колкото повече време мине, толкова по-оглушителен ще е гърмежът.

Автомобилът сви и спря зад Кметството. Микаел слезе и тръгна по стълбите към входа. Според някои слухове през двайсетте години на двайсети век архитектите Арнеберг и Полсон всъщност били замислили този вход като параден, но после зидарите объркали чертежа. Когато открили грешката, строителните работи вече били напреднали и инженерите потулили гафа с надеждата пристигащите с кораб в столицата на Норвегия да не разберат, че ги посреща не парадният, а задният вход.

Италианските гьонени подметки леко потропваха по каменния под, докато Микаел Белман вървеше напето към пропуската. Там го посрещна жена с ослепителна усмивка:

— Добър ден, господин главен секретар. Очакват ви. На десетия етаж, в дъното на коридора, вляво.

Докато асансьорът го отнасяше нагоре, Белман се огледа в огледалото и си помисли, че се издига не само тук, в кабината, а и в кариерата си. Въпреки неразкритото убийство. Оправи копринената вратовръзка, която Ула му донесе от Барселона. Двоен уиндзорски възел. В гимназията научи Трюлс как да прави уиндзорски възел, но не двоен, а единичен. Вратата стоеше открената. Микаел я бутна и влезе.

Посрещна го празен кабинет. Разчистено бюро, празни рафтове. По стените личаха светли петна от висели до неотдавна там снимки. Тя седеше на единия перваз. Лицето ѝ притежаваше конвенционалната красота, която жените характеризират с „хубавка“, но беше лишено от сладникавост и чар въпреки русата кукленска грива, оформена в нелепи букли. Висока, атлетична, широкоплещеста, с широк ханш, пристегнат за случая в тясна кожена пола. Кръстосани бедра. Мъжествените черти на лицето ѝ, подсилени от орлов нос и студени сини очи на вълчица, подсказаха на Белман още при първата им среща, че Исабеле Скойен е напориста и смела пума, която не се свени да задоволява сексуалните си потребности с по-млади мъже.

— Заклучи — заповяда тя.

И — оказа се — я бе преценил съвсем точно.

Микаел затвори вратата и врътна ключа. Отиде до един от другите прозорци. Кметството се извисяваше над скромния архитектурен екстериор на Осло, състоящ се предимно от четири- и пететажни сгради. Срещу двете му кули, върху висок земен насип, величествено се издигаше седемвековната крепост „Акершхюс“. Старите ѝ, очукани от войните артилерийски оръдия бяха устремили дула към фиорда. Водите му приличаха на настръхнали, защото ледените пориви на вятъра диплеха повърхността им. Снегът бе спрял и сега — под оловносивите облаци — градът се къпеше в синкавобяла светлина. Като кожата на мъртвец, помисли си Белман.

— Е, скъпи? Как ти се струва гледката? — Гласът на Исабеле отекна между голите стени.

— Впечатляваща. Ако не ме лъже паметта, бившата общинска съветничка по социалните въпроси имаше по-малък кабинет, при това на по-долен етаж.

— Не говоря за гледката през прозореца, а за тази.

Той се обърна към нея. Новоизлюпената общинска съветничка по въпросите на социалното подпомагане и превенцията на наркотиците беше разтворила широко крака. Бикините ѝ лежах на перваза до нея. Исабеле неведнъж бе споделяла, че не разбира какво толкова секси намират някои в гладкоизбръснатия триъгълник, но, помисли си Микаел, все трябва да има нещо средно между пълно обезкосмяване и джунглата, която се откри пред него.

— Впечатляваща... — повтори тихо той характеристиката на гледката.

Тя тропна силно с крак върху паркета и се приближи до него. Изтупа невидима пращинка от ревера му. И без токчета щеше да е повисока със сантиметър от Белман, а сега направо стърчеше с една глава — факт, който ни най-малко не го смущаваше. Той възприемаше ръстовото ѝ превъзходство и властния ѝ характер като вълнуващо предизвикателство. Харесваше му, че тази хищница изисква от него повече мъжественост, отколкото крехката, покорна Ула.

— Стори ми се справедливо да сефтосам новия си кабинет с теб. Без твоя солиден... принос нямаше да се сдобия с този пост.

— Важи и обратното — Микаел Белман вдиша аромата на парфюма ѝ.

Беше му познат. Парфюмът на Ула! „Черна орхидея“ на Том Форд? Ула все му поръчваше да ѝ го купува от Париж или Лондон, защото в Норвегия не го продаваха. Не му се вярваше да е случайно съвпадение.

Виждайки изненадата му, в очите ѝ проблесна задоволство. Тя преплете пръсти на тила му и се наведе назад.

— Съжалявам. Не успях да се въздържа.

И наистина, след партито по случай новата къща Ула се оплака, че флаконът с парфюма ѝ е изчезнал. Някой от знатните им гости явно го бе откраднал. Самият Микаел подозираше по-скоро местните в Манглерю и по-конкретно Трюлс Бернтсен. За Белман не беше тайна, че още от гимназията Трюлс е безнадеждно влюбен в Ула. Микаел, разбира се, не бе повдигал този въпрос нито пред съпругата си, нито пред Бийвъс. Реши да не пита Трюлс за парфюма. Пък и предпочиташе Бийвъс да задигне парфюма на жена му, отколкото, да речем, бикините ѝ.

— Замисляла ли си се, че това е най-големият ти проблем? — попита Микаел. — Неспособността да се въздържаш?

Тя се засмя. Затвори очи. Дългите ѝ широки пръсти се откопчиха едни от други, плъзнаха се по гърба му, мушнаха се под колана. Погледна го с леко разочарование.

— Какво има, жребецо?

— Лекарите казват, че не се предава. Жизнените му показатели се подобряват и очакват скоро да излезе от комата.

— Как така? Да не е започнал да се движи?

— Не, но са регистрирали промени в ЕЕГ^[4]-то и са започнали с неврофизиологични изследвания.

— Е, и? — устните ѝ се приближиха на милиметри от неговите. — Страхуваш ли се от него?

— Не от него, а от онова, което ще снесе на полицията за нас.

— И защо ще прави подобна глупост? Сам е. Няма какво да спечели.

— Нека го кажем така, скъпа — Микаел отстрани ръката ѝ. — Един човек е способен да свидетелства, че двамата с теб сме влезли в престъпни връзки с мафията, за да си обезпечим кариерно израстване...

— Чуй ме — прекъсна го Исабеле. — Ние с теб просто се намесихме съвсем дискретно в пазарните закономерности. Нарича се обмислена, изпитана политическа стратегия в полза на общественото благо, скъпи. Позволихме на Асаев да установи монопол върху пазара на наркотици и арестувахме всички други наркобарони, защото дрогата на Асаев не предизвиква смърт при предозиране. Всяка друга тактика за борба срещу наркотиците би ударила на камък.

Микаел се усмихна.

— Определено си се ошлайфала на тези курсове по политическа реторика.

— Какво ще кажеш да сменим темата, скъпи? — ръката ѝ се плъзна към вратовръзката му.

— Но се досещаш как ще изглежда всичко това в съдебната зала, нали? Двамата сме се уредили с апетитни постове, защото сме накарали обществеността да повярва, че благодарение на нашите усилия по улиците на Осло вече се продава по-малко дрога и смъртните случаи вследствие от свръхдоза са намалели. Докато в действителност сме оставили Асаев да унищожава доказателства, да изтребва конкурентите си и да продава дрога, четирикратно по-силна и по-пристрастяваща от хероина.

— Ммм... Възбуждаш ме, когато говориш така...

Притегли го към себе си. Езикът ѝ проникна в устата му и той чу скърцането от чорапа ѝ, докато тя търкаше бедрото си в неговото. Исабеле отстъпи заднишком към бюрото и го повлече със себе си.

— Ако се събуди в болницата и започне да плямпа...

— Млъквай, не съм те извикала да говориш.

Пръстите ѝ вече разкопчаваха колана му.

— Имаме проблем и трябва да го решим, Исабеле.

— Разбирам, но като главен секретар си длъжен да се съобразяваш с държавните приоритети. А точно сега Кметството спешно се нуждае от...

Микаел спря ръката ѝ.

Тя въздъхна.

— Добре. Да чуя. Какво смяташ да нравиш?

— Да му отправя смъртна заплаха. И то съвсем достоверна.

— Защо ще го заплашваш, вместо направо да му видиш сметката?

Микаел се засмя. Спря, когато разбра, че тя не се шегува. Явно изобщо не изпитваше никакви скрупули.

— Защото... — Микаел се опитваше да говори и да гледа решително.

Да се държи като онзи непоклатим Микаел Белман, който само преди половин час изнесе слово пред разследващата група. Ала докато се мъчеше да измисли подходящ отговор, Исабеле го изпревари:

— Защото не ти стиска. Да проверим дали в телефонния указател няма да излезе нещо интересно в графата „Активна евтаназия“? Ще издадеш заповед за отмяна на полицейската охрана. Ще се оправдаеш с недостиг на кадри или нещо подобно. После някой активен евтаназатор ще устрои неочаквана визитация на нашия пациент. Неочаквана за него. Или, още по-добре, изпрати сянката. БийвЪс. Трюлс Бернтсен. Той е готов на всичко за пари, нали?

Микаел поклати глава.

— Първо, не аз, а началникът на Отдела за борба с насилието Гюнар Хаген назначи денонощната охрана. Ако пациентът умре, след като аз съм действал през главата на Хаген, ще изпадна в неудобно положение. Второ, не искам никакви убийства.

— Виж сега, скъпи. Никой политик не превъзхожда съветниците си. Затова задължителното условие да станеш голяма клечка е, да се обградиш с хора, по-интелигентни от теб. А аз започвам да се съмнявам, че си по-умен от мен, Микаел. Първо, не можеш да хванеш убиеца на онзи полицай. А сега не знаеш как да разрешиш елементарен проблем с човек в кома. Щом отказваш и да ме изчукаш, започвам да се питам „за какво ми е тоя?“ Ще ми отговориш ли?

— Исабеле...

— Приемам го за „не“. Ето какво ще направим...

Колкото и да не му се искаше, Белман се възхищаваше на самоконтрола ѝ, на хладния професионален подход, на страстта ѝ към риска, на непредсказуемостта ѝ, която караше колегите ѝ да стоят нащрек. Някои я упрекваха в прекалена непоследователност, но явно не разбираха, че създаването на чувство за несигурност е част от играта на Исабеле Скойен. Жени като нея се издигат по-шеметно и по-успешно от всички други. Ала устремеше ли се надолу, тя щеше да пропадне дълбоко и грозно. Микаел Белман наистина откриваше свои черти у Исабеле Скойен, само че тя представляваше по-екстремна

негов аналог. И вместо да се повлича по нейния ум, той ставаше още по-предпазлив.

— Засега пациентът не се е събудил и няма да предприемаме нищо — отсеке тя. — Познавам обаче един анестезиолог от Енебак. Яко психо. Зарежда ме с хапчета, които не мога да си купя от улицата, защото съм публична личност. Точно като БийвЪс и той е готов на всичко за пари. А срещу секс ще продаде и родната си майка. Като стана дума за секс...

Беше приседнала на ръба на бюрото. Вдигна крака и ги разтвори. С едно движение свали ципа на Белман. Микаел стисна китките ѝ:

— Исабеле, да го оставим за сряда в „Гранд“.

— Не ми се отлага.

— Настоявам.

— Настояваш, а? — тя отскубна ръцете си, надникна в панталона му и отбеляза с гърлен глас: — Но в случая сме двама на един, скъпи.

[1] The Savage Mountain (англ.) — Свирепият връх. — Б.пр. ↑

[2] В по-младите си години британският политик и държавник Уинстън Чърчил (1874–1965) се увличал по алпинизма. — Б.пр. ↑

[3] Ladies and gentlemen, Elvis has left the building, (англ.) — Дами и господа, Елвис напусна сградата. — Б.пр. ↑

[4] ЕЕГ — електроенцефалограма — изследване, с което се измерва електрическата активност на мозъка. — Б.пр. ↑

ПЕТА ГЛАВА

Над града падна мрак. Паднаха и температурите. Бледа луна надничаше през прозореца на детската стая на Стиан Барели.

— На телефона, Стиан! — извика майка му от дневната на долния етаж.

Стиан беше чул стационарния да звъни и се надяваше да не търсят него. Остави джойстика на компютърната игра. Беше записал дванайсет удара под пара^[1] и му оставаха само три дупки. С други думи, имаше огромни шансове да премине успешно квалификациите за турнира „Мастърс“. Беше избрал да играе като Рики Фаулър, защото той беше единственият от класата на Тайгър Удс, който го кефеше и беше почти негов връстник — на двайсет и една. Точно като Стиан и Рики харесваше Еминем и пънк-рок бандата „Райз Ъгейнст“ и се обличаше в оранжево. Е, Рики Фаулър, разбира се, можеше да се шири в собствен апартамент, докато Стиан още гниеше в детската си стая при родителите си. Но скоро и това щеше да се промени — стига университетът в Аляска да му отпусне стипендия. Всички що-годе кадърни норвежки алпинисти влизаха там с резултатите си от Националния шампионат по планинско катерене за младежи. Единственият проблем беше, че досега никой не бе подобрил уменията си от престоя там, но на кого му пука? Мацки, вино и ски. Какво повече? Ако остане време — и някой и друг изпит. А с дипломата ще си намери сваятна работа.

Ще си купи и собствено жилище. Ще си осигури живот, подобър от това, да спи в окъсялото си легло под снимките на Боди Милър^[2] и Аксел Люн Свиндал^[3], да яде кюфтетата на майка си и да се съобразява с правилата, налагани от баща му; да води тренировките на арогантни пишлемета, чиито заслепени родители си въобразяват, че отглеждат бъдещ Омот^[4] или Шус^[5]. На Стиан му писна да охранява скивлека на пистата „Трювансклайва“ срещу възнаграждение, каквото не биха предложили дори на малолетни работници в Индия. Точно по тази причина не се съмняваше, че го търси именно управителят на алпийския клуб. Не познаваше друг, който да избягва

да звъни на хората на мобилните им телефони, защото там тарифите били малко по-високи, и да ги принуждава да тичат по стълби в допотопни жилища, където все още има стационарни телефони.

Стиан пое слушалката от ръката на майка си.

— Да?

— Здравей, Стиан, обажда се Шанцен. — Наистина се казваше така! — Обадиха ми се, че скивлекът работел.

— Сега? — Стиан погледна часовника. Единайсет и четвърт. Влекът спираше в девет.

— Ще отскочиш ли да провериш какво става?

— *Сега?*

— Освен ако не си страшно зает, разбира се.

Стиан се престори, че не е доловил иронията в гласа на управителя. Изминалите два сезона бяха пълно разочарование и управителят смяташе, че причината не е липсата на таланти, а навикът на Стиан да запълва времето си с мързел, физическо разложение и изобщо пълно бездействие.

— Нямам кола — отвърна Стиан.

— Ще ти дам моята — отзова се веднага майка му.

Не се беше отдалечила. Стоеше до него със скръстени ръце.

— *Sorry*, Стиан, обаче го чух — обади се сухо управителят. — Сигурно някой от местните хулигани пак се прави на интересен.

По лъкатушещия път Стиан стигна за десет минути до телевизионната кула в Трюван. Приличаше на 118-метрово копие, забито в билото на северозападните възвишения около Осло.

Паркира на заснежения паркинг и установи, че освен неговата кола там има само един червен фолксваген „Голф“. Извади ските си от автобокса, щракна автоматите, подмина основната сграда и пое нагоре към „Трюван Експрес“ — главния седалков лифт към върха на скисъоръжението. Оттам се откриваше гледка към езерото и към по-малкия влек с котвообразни теглича. Въпреки че имаше луна, гъстият мрак не му позволяваше да види седалките, ала по шума от механизма долу разбра, че се движат.

Засили се и се закачи за теглича. Влекът го понесе по дълги, скучни серпентини. Порази го колко странна тишина цари през нощта.

През първия час след затварянето на станцията наоколо продължаваха да отекват радостните възгласи на децата, престорено изплашените крясъци на момичетата, звъntenето на метал в отгпкания сняг и в леда, пропитите с тестостерон викове на тийнейджърите, призоваващи за внимание.

Дори след изгасянето на прожекторите светлината сякаш продължаваше да озарява трасето. Постепенно обаче над комплекса се спускаше тишина. Ставаше все по-тъмно и все по-тихо. Докато тишината запълнеше всички вдлъбнатини в терена. От гората се промъкваше мрак и езерото Трюван така се преобрази, че дори Стиан, който го познаваше като петте си пръста, се чувстваше на друга планета. На студена, тъмна и необитавана планета.

Липсата на светлина го принуждаваше да кара внимателно и да се опитва да предвижда неравностите по терена. Това всъщност бе най-силното му качество. Благодарение на него Стиан винаги постигаше най-висок резултат при лоша видимост, сняг, мъгла, полегата светлина. Той усещаше онова, което не се виждаше. Просто някои скиори притежават такава прозорливост, а други — повечето — са лишени от нея. Стиан галеше снега със ските и караше бавно, за да удължи удоволствието. Слезе и свърна пред междинната станция.

Намери вратата на командната кабина разбита.

По снега се бяха посипали дървени стружки. Открехнатата врата зееше срещу него като черна паст. Чак сега Стиан си даде ясна сметка, че е сам. Посред нощ се намираше на безлюдно място, където преди малко бе извършено престъпление. Най-вероятно дребно хулиганство, но все пак престъпление. А и нямаше как да е сигурен дали наистина е било безобиден номер и дали наистина е сам.

— Ехо! — извиси той глас над шума от двигателя и от седалките, които пристигаха една след друга по тананикащата стоманена тел над главата му.

Стиан веднага съжали, че извика. Гласът му се блъсна в скалите и се върна заедно с ехото от страха му. Защото той наистина се страхуваше. Мисълта за извършено престъпление и самота го върна към онази история. Денем не се сецаше за нея, но понякога, по време на вечерните дежурства, когато почти нямаше скиори, историята се промъкваше крадешком в съзнанието му с припадането на мрака. Ставаше въпрос за случка извън активния сезон — през една

безснежна зимна нощ в края на деветдесетте. Явно бяха дрогирали момичето в центъра и я бяха докарали тук. С белезници и чувал на главата. От паркинга я бяха донесли в кабината, бяха разбили вратата и я бяха изнасилили вътре. Според стигналите до Стиан слухове момичето било толкова слабичко и крехко, че ако е било в безсъзнание, насилниците без проблеми са могли да я донесат тук на ръце. Знаейки какво са ѝ причинили, той се надяваше момичето да е било в безсъзнание през цялото време. Говореше се и друго: извергите заковали жертвата си за стената с два огромни гвоздеа, пробиващи двата лъча на ключицата ѝ, и я насилили прави при минимално съприкосновение със стените, пода и момичето. По тази причина полицията не открила никакви следи от ДНК, пръстови отпечатащи или текстилни влакна. Но това бяха само слухове, дочути оттук-оттам, и навярно не отговаряха съвсем на истината. Властите обаче бяха съобщили официално в пресата, че са открили части от момичето на три места. На дъното на езерото Трюван — главата и горната половина от тялото, а в гората във Вюлерльойпа и на брега на езерото Ауршерн — части от долната половина. И понеже последните две зловещи находки били открити на голямо отстояние една от друга, при това в противоположни посоки от местопрестъплението, разследващите работили по версията за двама извършители. Ала следствието си остана само с версията. Така и не откриха извършителите. Дори не можеха да твърдят със сигурност, че са мъже, защото криминалните експерти не открили следи от семенна течност. Управителят на скиклуба и други майтапчии като него много обичаха да шашкат новобранците преди първото им вечерно дежурство, че през нощта откъм станцията често се чували звуци. Крясъци, които почти заглушавали глухото пукане на гвоздеи, забивани в стената.

Стиан откачи ботушите си от автоматите на ските и тръгна към вратата. Приклезна леко и издаде прасците си назад, опитвайки се да игнорира ускорения си пулс.

И какво, за бога, очакваше да види вътре? Кървища и призраци?

Мушна ръката си през пролуката, намери опипом ключа за осветлението и го завъртя.

Вторачи се в осветеното помещение.

Върху небоядисаната чамова стена от един гвоздей висеше момиче. Беше почти гола, само жълт бански покриваше така

наречените стратегически места по загорилото ѝ от слънцето тяло. Календарът беше миналогодишен и пак показваше декември. През една съвсем тиха вечер преди няколко седмици Стиан лъска пред тази снимка. Моделката изглеждаше суперсекси, разбира се, но повече го възбудиха момичетата, които минаваха пред прозореца по влека. Възпламеняваше го мисълта, че стои с твърд член в ръка само на половин метър от тях. Особено го възбуждаха момичетата, които се качваха сами на котвообразните седалки. С обиграни движения тикваха твърдия теглич между бедрата си и го стисваха здраво. А подпората повдигаше дупетата им. Те изправяха гърбове. Опънатата пружина се свиваше и ги откъсваше от него, отнасяше ги извън полезрението му, нагоре по трасето.

Стиан влезе в станцията. Тук без съмнение се бе промъкнал външен човек. Пластмасовото копче, с което се пускаше и спираше влека, беше отчекнато и лежеше разполовено на пода. От командното табло стърчеше само металната втулка на копчето. Стиан хвана студената втулка с два пръста и се опита да я завърти, но металът се изхлъзна от кожата му. Отиде до електрическото табло в ъгъла. Металната вратичка беше заключена, а ключът, който обикновено висеше от връв на стената, го нямаше. Странна работа. Стиан се върна пред командното табло. Опита се да пусне прожекторите и музиката, но не успя: копчетата бяха или залепени с нещо, или заклинени. Насилеше ли ги, щяха да последват съдбата на пусковото копче за влека. Трябваше му инструмент, с който да хване здраво втулката и да я завърти. Клеци или нещо подобно. Издърпа едно чекмедже в бюрото пред прозореца и в същия миг го осени предчувствие. Обади се прозорливостта му при каране на ски в лошо време. Стиан усети, че някой отвън го наблюдава.

Вдигна глава.

И се озова право срещу лице с големи, широко отворени очи.

Собственото му лице, отразено двойно в прозореца.

Отдъхна си. По дяволите, защо се шашкаше толкова лесно!

Сърцето му отново започна да бие нормално и докато оглеждаше съдържанието на чекмеджето, крайчецът на окото му сякаш улови някакво движение навън; лице, което се откъсна от отражението и бързо изчезна. Стиан вдигна рязко глава. Срещу него отново стоеше

единствено отражението му. Ала не двойно. Или само така му се струваше?

Открай време имаше преразвито въображение. Така му казаха Мариус и Шел, когато им сподели, че мисълта за онова убито момиче го възбужда. Не изнасилването и убийството, разбира се. Или, всъщност, изнасилването отчасти му действаше възбуждащо. Но най го разпалваше нейната младост и крехкост. Била е тука, гола, с к... в своята... Ето това го надървяше. Мариус му каза, че е „аааадски извратен“, а Шел, този шибаняк, естествено, се раздрънка пред неподходящите хора и когато Стиан чу от другаде преиначената версия на историята си, тя гласеше, че той си фантазирал как участва в подобно изнасилване. „На това му се вика истински приятел!“ — помисли си за пореден път Стиан, докато ровеше из чекмеджето. Билети за влака, печати, тампони за печати, химикалки, тиксо, ножица, фински нож, кочан с разписки, винтове, гайки. Но не и каквото му трябва! Отвори друго чекмедже. И там нямаше нито клещи, нито ключове. Хрумна му, че може да му свърши работа аварийният прът с паникбутон, който забиваха в снега пред станцията, та скиорите бързо да спрат влака в критична ситуация. А такива ситуации възникваха непрекъснато: я някое дете ще се заплесне и котвообразният теглич ще го цапардоса по главата; я някой новобранец ще се изхлузи от седалката при резкия начален тласък на влака, но вместо да се откачи от теглича, ще се вкопчи и съоръжението ще го влачи полуизхлузен по трасето; я някой идиот, дето гледа да се изфука, вместо да държи теглича между бедрата си, ще усуче само едното си коляно около стойката и ще кара встрани от основната следа, за да се изпикае в гората.

Стиан прерови всички чекмеджета. Прътът нямаше как да се сбърка — дълъг около метър, метален, със заострен край, за да се забива в отгъпан сняг или лед. Хвърляше настрани забравени от скиорите ръкавици, шапки и очила. Отвори друг шкаф. Пожарогасител, кофа, парцали, аптечка, джобен фенер. Но не и търсеният прът.

Навярно бяха забравили да го приберат.

Взе фенера и излезе да обиколи станцията.

Не намери пръта. Нима някой го беше задигнал? И защо в такъв случай крадецът не е гепил по-скъпото — билетите? Стори му се, че чу

шум, и се обърна към гората. Лъчът на фенера зашари по дърветата.

Птица? Катерица? Случваше се оттук да минават и лосове, но те не се криеха. Само да можеше най-после да спре проклетата линия, щеше да чува звуците по-ясно.

Върна се в станцията. Вътре се почувства по-добре. Вдигна разполовеното копче от пода, сглоби двете парчета, наложи ги върху втулката на таблото и се опита да я завърти, но частите се разпаднаха.

Погледна часовника. Наближаваше полунощ. Искаше му се да довърши играта на голф, преди да си легне. Дали да не се обади на управителя? Трябваше само да завъртят проклетата втулка и готово!

Главата му се вдигна инстинктивно и сърцето му премалая.

Стана толкова бързо, че той не знаеше наистина ли го видя, или не. Каквото и да беше обаче, не беше лос. Стиан набра името на управителя, но пръстите му трепереха и на няколко пъти натисна съседни клавиши.

— Ало?

— Обажда се Стиан. Някой е влязъл и е счупил пусковото копче, а пръта за аварийни ситуации го няма. Не мога да спра влека.

— Електрическото табло...

— Заключено е и ключът липсва.

Управителят изруга едва чуто и си пое примирено дъх.

— Стой там. Идвам.

— Вземете клещи или нещо подобно.

— Клещи или нещо подобно — повтори управителят, без изобщо да крие презрението си.

Стиан отдавна бе разбрал, че уважението, което началникът му изпитва към подчинените си, е пропорционално на постиженията им.

Прибра телефона в джоба си. Загледа се в мрака навън. Хрумна му, че така, като държи светнато, всички го виждат, а той е кажи-речи слепец. Стана, затвори вратата и угаси. Зачака. Празните седалки се спускаха към него от склона, след кратко ускорение правеха U-образен завой и поемаха нагоре.

Стиан премига. Защо не се сети по-рано?

Завъртя всички копчета на таблото. Прожекторите осветиха трасето, а от тонколоните се разнесе парчето на Джей Зи „Empire State of Mind“ и изпълни долината. Ето, вече се чувстваше по-уютно в станцията.

Започна да барабани с пръсти и пак погледна металната втулка. На върха ѝ имаше дупка. Стана, свали връвта до електрическото табло, прегъна я през средата и я промуши през дупката. После я усука веднъж около втулката и дръпна внимателно. Идеята му си я биваше. Увеличи силата на опън. Връвта не се скъса. Още малко... и втулката описа пълен оборот.

Стиан се сепна.

Звукът от машината замлъкна с повлечен стон и премина във вой.

— На ти, шибан влек!

Наведе се над телефона да набере пак управителя и да му съобщи за благополучната развързка, но се сети, че на шефа няма да му хареса, ако чуе от слушалката надут до дупка рап, и спря музиката.

Ослушвайки се за гласа на управителя, усети как изведнъж се възцари пълна тишина. Хайде, вдигне де! И отново го споходи онова усещане. Усещането, че тук има някой. И този някой го наблюдава.

Стиан Барели бавно вдигна глава.

Тилът му се вледени. Студът плъзна по цялото му тяло и той се вкочани, все едно пред него изскочи образът на Медуза.

Беше видял не древногръцката горгона, а мъж, облечен в дълъг черен шлифер. От оцъклените му очи лъхаше безумие, а от раззината му вампирска уста се стичаха две вадички кръв. Краката му висяха във въздуха.

— Ало? Ало? Стиан? Там ли си?

Стиан обаче не отговори. Скочи рязко, столът се прекатури. Младежът отстъпи заднешком и се притисна към стената, откъсвайки Мис Декември от гвоздеа. Календарът се свлече на пода.

Най-после Стиан намери аварийния прът. Стърчеше от устата на мъжа, който висеше от котвообразния теглич.

— И влекът го е разнасял нагоре-надолу по трасето? — попита Гюнар Хаген, наклони глава и огледа висящия отпред труп.

Във формата на тялото имаше нещо особено. Напомняше восьмична фигура в процес на топене.

— Така ни каза момчето — уточни Беате Льон, разтърпка крака в снега и вдигна поглед към въжената линия, под която колегите ѝ се

сливаха със снега.

— Някакви следи? — попита началникът на отдела, все едно вече знаеше отговора.

— Изобилие от следи — отвърна Беате. — Кървавата диря продължава до горната станция и после слиза до долната.

— Питам за следи, които да ни показват нещо отвъд очевидното.

— Отпечатъци от подметки в снега на паркинга и по прекия път дотук. Рисунокът на грайферите съвпада с обувките на жертвата.

— Дошъл е дотук с обувки?

— Да. И е дошъл сам, защото не открихме други следи от обувки. На паркинга има червен фолксваген „Голф“. В момента проверяваме кой е собственикът.

— И няма никакви следи от извършителя?

— Нещо интересно, Бьорн? — обърна се Беате към Холм, който в същия миг се зададе срещу тях с ролка полицейска лента.

— Почти нищо — отвърна задъхан той. — Няма други отпечатъци от подметки. Затова пък открихме много следи от ски. На първо четене няма пръстови отпечатъци, косми или влакна, но може да открием нещо по клечката за зъби.

Бьорн Холм кимна към пръта, стърчащ от устата на мъртвия.

— Иначе ще се осланяме на колегите от Съдебна медицина.

Гюнар Хаген потръпна.

— Като ви слушам, ми се струва, че вече сте изгубили надежда да откриете нещо.

— Ами... — подхвана Беате — встъпителна фраза, която Хаген бе чувал десетки пъти от устата на Хари Хуле.

С нея бившият старши инспектор започваше лошите новини.

— И на предишното местопрестъпление не открихме нито ДНК, нито пръстови отпечатъци.

Хаген потрепери зиморничаво — дали заради ниската температура, дали заради факта, че току-що бе станал от топлото легло, или заради току-що чутото от ръководителя на експертно-криминалния екип.

— Какво искаш да кажеш? — попита той и се приготви за още по-лоши новини.

— Познавам го.

— Нали не сте открили у него документи за самоличност?

— Така е. И ми отне време, докато го идентифицирам.

— На теб, пословичната физиономистка?

— *Fusiform gyrus* се обърква, когато и двете скули са счупени. Но сега се сетих. Това е Бертил Нилсен.

— Не се сещам...

— Повиках те, защото Бертил е... — Беате Льон си пое дъх.

„Не го казвай“ — помоли се наум Хаген.

— Полицай — довърши Бьорн Холм.

— Работеше в ленсманската служба в Долен Айкер. Преди ти да оглавиш Отдела, съвместно разследвахме брутално убийство. Нилсен се свързал с КРИПОС. Беше открил пряка аналогия между един от текущите ни случаи и някакво изнасилване, което самият той разследвал в Крукстаелва, и изяви желание да дойде в Осло и да се включи в разследването.

— И?

— Скок на място. Дойде, но разследването зацикли. Извършителят или извършителите останаха неразкрити.

— Къде...?

— Тук. Изнасилена и разчленена в станцията. Трите части са открити на различни места: в езерото Трюван, на километър на юг и на седем километра в противоположна посока, до Ауршерн. По тази причина водещата версия гласеше, че са били двама.

— Ясно. А датата...

— ... съвпада.

— Кога...

— Преди девет години.

Подвижната радиостанция изпука. Хаген видя как Бьорн Холм я долепи до ухото си и размени две-три думи шепнешком.

— Фолксвагенът на паркинга е регистриран на името на някоя си Мира Нилсен. Живее на същия адрес като Бертил Нилсен. Най-вероятно е съпругата му.

Хаген издиша насъбрания въздух със стон. От устата му излезе мразовита пара с формата на развято бяло знаме.

— Ще докладвам на главния секретар. Засега гледайте връзката с убийството на момичето да не се разчува.

— Медиите веднага ще я надушат и без наша помощ.

— Знам, но смятам да посъветвам главния секретар на първо време да не подхранваме с нищо спекулациите в пресата.

— Умно — отбеляза Беате.

Хаген ѝ се усмихна в знак на признателност за окуражителната бележка, от която в момента отчаяно се нуждаеше. Плъзна поглед нагоре по склона към паркинга, давайки си сметка, че го очаква сериозно изкачване. После огледа пак трупа. И отново потръпна.

— Знаеш ли за кого се сещам, като видя такъв висок, слаб мъж?

— Да — отвърна Беате Льон.

— Искане ми се да беше сега при нас.

— Той не е бил висок и слаб — възрази Холм.

— Нима Хари не... — обърна се към него другите двама.

— Говоря за този тук — Бьорн посочи трупа, увиснал на теглича.

— За Нилсен. Тялото му се е удължило през нощта. Ако го докоснете, ще установите, че е придобило консистенцията на желе. Виждал съм същото явление да настъпва и при хора, които след падане от високо са си строшили всички кости по тялото. При масивни фрактури на скелета тялото изгубва фиксиращата го рамка, кожата се отпуска и гравитацията си свършва работата до настъпването на трупното вкочаняване. Какво нещо е човешката физиология, а?

Тримата останаха загледи в трупа, без да разговарят. Изведнъж Хаген се обърна рязко и се отдалечи.

— Прекарах ли с количеството информация? — попита Холм.

— По-скоро с подробностите. И на мен ми се иска да беше тук.

— Дали някога ще се върне?

Беате поклати глава. Бьорн Холм не знаеше дали това е отговор на въпроса му, или реакция на цялата ситуация. Обърна се и погледът му улови разлюляна елхова клонка. Вледеняващ птичи крясък раздра тишината.

[1] Пар в голфа — предварително определен брой удари. — Б.пр.

↑

[2] Боди Милър (р. 1977) — знаменит американски скиор. — Б.пр. ↑

[3] Аксел Люн Свиндал (р. 1982) — известен норвежки скиор. — Б.пр. ↑

[4] Шетил Андре Омот (р. 1971) — прочут норвежки състезател по ски алпийски дисциплини, известен с рекорден брой титли. — Б.пр.

↑

[5] Ласе Шус (р. 1971) — виден норвежки състезател по ски алпийски дисциплини. — Б.пр. ↑

ВТОРА ЧАСТ

ШЕСТА ГЛАВА

Звънчето над вратата дрънна пронизително, когато Трюлс Бернтсен влезе от ледената улица във влажната жега. Вътре се разнасяше миризма на гнили косми и на фризьорски лосион.

— За подстригване ли? — попита млад мъж с черна, лъскава коса.

Трюлс беше сто процента сигурен, че мъжът е ползвал услугите на друг салон.

— Двеста, нали? — попита Трюлс и изтупа снега от раменете си. Март — месецът на нарушените обещания.

Трюлс посочи с палец през рамото си, за да се увери, че офертата на витрината все още важи: мъже — 200, деца — 85, пенсионери — 75. Трюлс беше виждал мнозина стопани на кучета да водят тук домашните си любимци.

— Както винаги, бате — отвърна фризьорът с пакистански акцент и посочи два от свободните столове в салона.

На третия седеше мъж, когото Трюлс тутакси определи като арабин. Под намокрения перчем, залепнал за челото, гледаха тъмни очи на терорист. Погледите им се преплетоха в огледалото. Арабинът моментално отмести очи. Или бе надушил любител на свинското, или бе разпознал зоркия поглед на ченге. Навярно пласираше по близката улица. Най-вероятно хашиш — арабите избягваха по-силната дрога. Дали пък според каноните на Корана хероинът и свинското печено не са еднакво тежък грях? Съдейки по златния ланец, Трюлс предположи, че мъжът е сводник. Познаваше всички големи играчи в бизнеса; този явно беше от дребните риби.

Фризьорът му върза „лигавника“.

— Много си космясал от миналия път, бате.

На Трюлс никак не му допадаше разни пакистанци да го наричат „бате“ — особено пък ако са педали. А най мразеше да го наричат така пакистански педали, дето след малко ще го докосват. Но това, което отличаваше местните бръснари с меки китки, беше, че не си отъркват хълбоците в рамото ти, не те галят по главата, докато те изпиват с

поглед в огледалото, и не кокетничат повече ли да те вземат, или по-малко. Тукашните бръснари просто се хващаха мигом за работа. Изобщо не предлагаха да ти измият мазната коса, а я напръскваха с вода от пулверизатор, пропускаха покрай ушите си евентуалните ти указания как да оформят прическата ти и въоръжени с гребен и ножица, се развихряха, все едно участват в австралийска надпревара по стригане на овце.

Трюлс разгледа заглавната страница на вестника, оставен върху рафта пред огледалото. Из пресата дъвчеха все една и съща тема: какъв е бил мотивът на така наречения полицейски касапин? Тиражираха се предположения главно за два типа убийци: психопат, който мрази служителите на реда, или краен анархист. Тук-там се мяркаше и версията за чуждестранна терористична групировка, но след успешни покушения те обикновено се перчеха публично, че това е тяхна заслуга, а този път никой не бе поел открито отговорност за убийствата. Съвпаденията с датите и местопрестъпленията доказваха безспорно наличието на връзка между двете убийства на полицаи. Разследващите започнаха да издирват престъпник, когото Венешла и Нилсен да са арестували или разпитвали съвместно или дори да са превишили служебните си правомощия. Ала версията стигна до задънена улица. После разследващите решиха да проверят дали убийството на Венешла не е лично отмъщение заради извършен арест, от ревност, заради наследство или заради някой от обичайните мотиви за битови престъпления. Полицаяте допускаха, че е възможно убийството на Нилсен да е извършено от друго лице със съвсем различни подбуди, но извършителят нарочно да е имитирал метода на убийството на Венешла, за да заблуди полицаите, че вилнее сериен престъпник, и те да изоставят проверките на по-прозаичните мотиви. И така, разследващите възприеха тази версия и се впуснаха да проверяват кой би имал мотив да убие Венешла и кой — Нилсен, без да прокарват паралели между двете престъпления. Удариха на камък и се върнаха към първоначалната си изходна позиция. Извършителят е един и същ и мрази полицаите. Медиите раздухаха новата версия и продължиха да дуднат: защо органите на реда не могат да открият убиеца на двама от собствените им редици?

Докато четеше заглавия в този дух, Трюлс изпитваше и задоволство, и гняв. Микаел се бе надявал с настъпването на

предстоящите празници журналистите да зачекнат други теми, да забравят за убийствата и да оставят полицията да работи на спокойствие, а него, Микаел Белман — да се изживява като новия готин шериф в града, детето чудо, пазителя на Осло. А не в ролята на вечния некадърник, застанал пред фотографите с пораженческият вид и некомпетентните отговори на представител на Държавните железници, който се опитва да замаже гафовете на компанията.

Трюлс вече беше прочел вестниците вкъщи и се смя с глас на нескопосните изказвания на Микаел по въпроса на какъв етап се намира разследването.

— Към настоящия момент не може да се каже...

Или:

— Не разполагаме със сведения за...

Тези фрази бяха директно изплагиатствани от главата за връзки с обществеността в учебника на Биеркнес и Хоф Юхансен, озаглавен „Следствени методи“ — настолно четиво в Полицейската академия. Авторите препоръчваха на полицаите да си служат с подобни съвсем мъгляви, но високопарни формулировки, защото журналистите побесняват, ако ги отпратиш с „без коментар“. Наръчникът съветваше полицейските служители да избягват и употребата на епитети.

На публикуваните снимки Трюлс видя онова отчаяно изражение, което се появяваше върху лицето на Микаел, когато на дангалаците от махалата в Манглерю им кипваше и решаваха да затворят голямата уста на пикльото с женственото лице. Тогава неизменно на помощ се притичваше Трюлс. После той, а не Микаел, отнасяше боя и се прибираще вкъщи с насинена физиономия и разбита устна. А лицето на Микаел си остана непокътнато и красиво. Като за Ула.

— Да не ме ошмулиш съвсем! — предупреди Трюлс.

Гледаше как косата пада от бледото му, високо и леко изпъкнало чело. Заради особеното разположение на очите и веждите и обратната захапка хората често го смятаха за глупак. Понякога това работеше в негова полза. Но само понякога. Трюлс затвори очи. Опитваше се да прецени дали по лицето на Микаел от снимките на пресконференцията наистина се чете отчаяние, или просто Трюлс вижда онова, което му се иска.

Отстраняване от длъжност. Разжалване. Отлъчване. Изгнаничество.

Продължаваше да получава заплата. Микаел изрази дълбоко съжаление, задето се налага да го изпрати вкъщи. Сложи ръка на рамото му и каза, че така е най-добре за всички, включително за Трюлс. Нека изчакат заключението на юристите какви последствия следва да изтърпи полицаи, получил средства, чийто произход не иска или не може да обясни. Микаел дори се погрижи Трюлс да запази част от надбавките си. Не недостигът на средства се явяваше причина Бийвъс да посещава евтини бръснарници. Просто бе свикнал да се подстригва тук. Сега дори му харесваше още повече. Струваше му се примамливо да се сдобие със същата прическа като арабина от съседния стол. А ла терорист.

— Какво те разсмя, бате?

Трюлс млъкна, защото чак сега чу грухтящия си смях — причината да му прикачат прякора Бийвъс. Всъщност в ролята на негов „кръстник“ влезе Микаел. По време на едно парти в гимназията му лепна прозвището и изведнъж всички откриха, че Трюлс Бернтсен е кажи-речи двойник на емблематичния анимационен герой от сериала на „Ем Ти Ви“. И Ула ли беше там?

Или по онова време Микаел излизаше с друга мацка? Ула... Нежният ѝ поглед, белият ѝ пуловер, изящната ръка, с която през една неделя в „Брюн“ обгърна тила му, притегли го към себе си и извика в ухото му, за да заглуши рева на моторите. Искаше да го попита дали знае къде е Микаел. Трюлс още помнеше топлината на дланта ѝ. Едва не се разтопи и разтече по моста под лъчите на предобедното слънце. Докато усещаше дъха ѝ в ухото си и по бузата си, сетивата му се изостриха до крайност и той — дори сред смрадта на бензин, автомобилни газове и изгорели гуми — съумя да определи каква паста за зъби е използвала и на каква марка прах за пране ухае пуловерът ѝ. Долови аромата на ягоди от устните ѝ. Усети, че Микаел я е целунал преди часове. Че я е обладал. Или това си го бе въобразил? Трюлс все пак си спомняше какво ѝ бе отговорил: не, няма представа къде е Микаел. Всъщност знаеше и искаше да ѝ каже, защото изпитваше желание да смачка онова нежно, чисто, невинно и доверчиво в погледа ѝ; да смачка него, Микаел.

Не го стори, разбира се.

Как да го направи? Микаел беше най-добрият му приятел. Най-добрият и единственият. Какво ще постигне, ако изпорти, че Микаел е

при Ангелика? Ула можеше да има когото си поиска, а определено не искаше Трюлс. Докато движеше с Микаел, за него, Трюлс, поне оставаше възможност да се навърта около нея. Удаде му се сгоден случай, но му липсваше мотив.

Липсваше му тогава, но не и сега.

— Как ти се струва, бате?

Педалът вдигна едно кръгло огледало с пластмасова рамка и Трюлс огледа тила си.

Прическа а ла терорист. Камикадзе. Трюлс изгрухтя. Стана, хвърли банкнота от двеста крони върху вестника, за да избегне съприкосновението кожа с кожа и излезе навън, където властваше март — непотвърденият слух за настъпващата пролет. Хвърли поглед към Главното управление и тръгна към метростанцията в квартал „Грьонлан“. Подстрижката отне девет минути и половина. Той вдигна глава, ускори ход. Нямаше закъде да бърза. Не го чакаха спешни задачи. Освен една, ала тя изискваше онова, което той имаше в изобилие: време да обмисля, готовност да изгуби всичко. Огледа се във витрината на една от многото азиатски бакалии в квартала. И установи, че външният му вид най-сетне отговаря на вътрешното му себеусещане.

Гюнар Хаген гледеше тапета на стената над бюрото и празния стол на главния секретар. Виждаше по-светлите петна от смъкнатите портрети на държавници, заемали поста главен секретар. Бяха висели там, откакто Хаген помнеше кабинета, поставени явно с цел да вдъхновяват наследниците си. Ала Микаел Белман очевидно можеше да мине и без тях. И най-вече без изпитателния, инквизиторски поглед, с който го пронизваха.

Хаген понечи да потупа с пръсти подлакътника, но такъв липсваше. Белман бе подменил дори столовете с по-твърди и по-ниски.

Хаген получи обаждане, че главният секретар го вика в кабинета си, а в приемната секретарката на Белман го покани вътре с уверението, че началникът ще дойде всеки момент.

Вратата се отвори.

— Ето те и теб!

Белман мина зад бюрото и се тръшна на стола. Сключи пръсти на тила си.

— Нещо ново?

Хаген се прокашля. Белман знаеше отлично, че няма нищо ново, защото Хаген беше получил нареждане да го уведомява своевременно и за най-незначителното раздвижване по двата случая. Следователно началникът го викаше по друг повод. Въпреки това Хаген спазва протокола: обясни, че още не са открили никакви улики и никаква връзка между убийствата отвъд очевидното: и двете жертви са полицаи, намерени на места, където преди години са били извършени две убийства, останали неразкрити въпреки усилията на разследващите групи, към които са принадлежали и убитите полицаи.

Посред доклада на Хаген Белман се изправи и застана пред прозореца с гръб към него. Залюля се на пети. Престори се, че го слуша. После го прекъсна:

— Трябва да вземеш мерки, Хаген.

Гюнар Хаген млъкна в очакване на продължението.

— Освен това ми се струва неуместно да не сваляш денонощната охрана в Държавната болница, при условие че убиват честни полицаи. Не е ли редно в разследването да се включат всичките ни кадри?

Хаген се смая.

— Охраната поемат не мои хора, а стажанти от Полицейската академия. Не смятам, че в разследването има недостиг на кадри, Микаел.

— Нима? И все пак настоявам да размислиш дали охраната е наложителна. Не виждам непосредствена опасност за живота на пациента. Измина толкова време. Пък и който му има зъб, знае, че той няма да е състояние да свидетелства.

— Лекарите отчитат известно подобрение.

— Този случай вече не е в обсега на приоритетите ни — отсече почти гневно главният секретар, пое си дъх и нахлузи чаровната си усмивка: — Въпросът за охраната все пак зависи изцяло от теб. Не ти се меся, ясно?

На Хаген му идеше спонтанно да възрази, но се опомни и кимна, докато се опитваше да отгатне някъде бие Микаел Белман.

— Е, добре — главният секретар плесна с ръце в знак, че срещата е приключила.

Хаген се канеше да стане. Все още се чувстваше силно дезориентиран. Остана седнал.

— Обмисляме да сменим стратегията.

— Слушам те.

— Да разделим разследващата група на няколко по-малки групи.

— Защо?

— За да осигурим пространство за алтернативни идеи. Големите групи имат капацитет, но в тях не виреят по-разкрепостени хрумвания.

— А е нужно да има... по-разкрепостени хрумвания?

Хаген подмина саркастичната забележка.

— Започнахме да се въртим в омагьосан кръг и разследването се затлачи.

Хаген изгледа събеседника си. В качеството си на бивш разследващ убийства Белман, разбира се, знаеше отлично какво представлява този синдром: групата се вкопчва в началната си версия, предположенията се бетонират във факти, следователите изгубват способността да виждат нещата под друг ъгъл.

Въпреки това главният секретар поклати глава.

— Раздробяването на разследващата група затруднява своевременното разпространение на информацията, Хаген. Отговорността се накъсва, полицаите започват да си пречат взаимно, задълженията се дублират. Една голяма, добре координирана разследваща група е винаги за предпочитане, при условие, разбира се, че я оглавява силен и способен ръководител...

Хаген стисна зъби и езикът му усети неравностите по кътниците. Надяваше се ефектът от намека на Белман да не проличи по лицето му.

— Но...

— Когато един ръководител започне да си сменя стратегията, отстрани това често изглежда като белег на отчаяние и като признание, че се е провалил.

— Но ние се провалихме, Микаел. Вече е март. От първото убийство на полицаи изминаха шест месеца.

— Никой не иска да следва лидер, който не постига резултати, Хаген.

— Хората от моя екип не са нито слепи, нито глупави. И сами виждат, че сме зациклили. Знаят и друго: добрите лидери трябва и да умеят да променят курса.

— Добрите лидери трябва да знаят как да мотивират подчинените си.

Хаген преглътна. Преглътна онова, което му идеше да каже. Че когато той е изнасял лекции във Военното училище как се става успешен лидер, Белман е подскачал из махалата с прашка в ръка; че щом Белман се смята за успешен лидер, който умее да мотивира подчинените си, защо не вземе да мотивира него — Гюнар Хаген? Хаген обаче се чувстваше прекалено изтощен и разочарован, затова не преглътна онези думи, които — знаеше — щяха да извадят Белман от нерви:

— Помниш ли какъв успех постигнахме именно благодарение на независимото звено, което оглави Хари Хуле? Онези убийства в Юстаусе никога нямаше да бъдат разкрити, ако...

— Чу ме, Хаген. Опрат ли нещата до промени, предпочитам кадрови рокади в ръководството. То отговаря за нагласата на служителите, а в момента не забелязвам задоволителни резултати. Ако няма друго, тук приключихме.

Хаген не можеше да повярва на ушите си. Изправи се. Краката му се бяха схванали, все едно през тези няколко минути, които прекара в тесния нисък стол, кръвта му бе спряла да се движи. Отправи се с несигурни крачки към вратата.

— Момент — спря го Белман и едва потисна прозявката си. — Нещо ново по случая „Густо“?

— Както самият ти каза — отвърна Хаген, без да се обръща, за да не види Белман как кръвоносните съдове на лицето му, за разлика от тези на краката му, са се издули от бурния приток на кръв, — този случай вече не се ползва с приоритет.

Микаел Белман изчака вратата да се хлопне и да чуе как Гюнар Хаген се сбогува със секретарката в приемната. После се отпусна на кожения стол с висока облегалка. Използва полицейските убийства само като претекст да повика Хаген и подозираше, че онзи го разобличи. Един час преди разговора им Исабеле Скойен се бе обадила на Белман. Тя, разбира се, продължи да му натяква, че неразкритите полицейски убийства ги представяли в медиите като безсилни некадърници. Припомни му, че за разлика от него, тя е зависима от благоразположението на електората. Белман ѝ отговаряше едносрично

и само чакаше тирадата ѝ да секне, за да затвори. Ала неочаквано тя пусна бомбата:

— Очакват да се събуди всеки момент.

Белман, седеше с лакти, опрени на бюрото, и чело в дланите. Взираше се в лъскавото покритие на плота, където се отразяваха разкривените очертания на лицето му. Жените постоянно му правеха комплименти за външния вид. Исабеле му беше казвала директно, че го харесва, защото си пада по красиви мъже. По тази причина се чукала и с Густо. Онзи сладур. Двойник на Елвис. Често възприемат красивите мъже като обратни. Микаел се сети за онзи колега от КРИПОС, който му се пусна в тоалетната. После се замисли за Исабеле и за Густо. Представи си ги двамата. После и тримата. Рязко се изправи от стола и отиде до прозореца.

Планът бил задействан. Така каза тя. *Задействан*. И в момента той трябваше да се настрои в режим на изчакване. Това би следвало да го успокои и да го направи по-приветлив към околните. Тогава защо реши не просто да прониге Хаген, а и да го върти на шиш? За да го гледа как се гърчи безпомощно? Само за да види още едно измъчено лице — освен онова, отразяващо се в лаковото покритие на бюрото? Скоро всичко щеше да приключи. Съдбата му беше в ръцете ѝ. Успее ли начинанието им, ще продължат постарому. Ще забравят за Асаев, за Густо и най-вече за онзи, чието име не излизаше от хорските уста: за Хари Хуле. Така диктуваше логиката на живота. Рано или късно всички и всичко потъват в забвение. С течение на времето хората ще забравят дори чудовищните убийства на двамата полицаи.

Нищо ново под слънцето.

Микаел Белман се запита дали това бе заветната му цел. Реши да не дълбае прекалено. Беше сигурен, че е искал точно това.

СЕДМА ГЛАВА

Столе Ауне си пое дъх. Бяха стигнали до повратна точка в терапията и сега стоеше пред сложна дилема. Взе решение:

— Възможно е да си потиснал сексуалната си ориентация.

Пациентът го погледна. Иронична усмивка. Присвити очи. Слабите му ръце с почти ненормално дълги пръсти се вдигнаха, сякаш за да наместят възела на вратовръзката над раираното сако, но после се отпуснаха. Столе и преди бе наблюдавал такова движение у свои пациенти. Успели са да се отучат от натрапливи действия, все още обаче не контролират встъпителните ритуали. Ръката им поема към целта, ала действието остава незавършено — още по-безсмислено от първоначалното неволно, но все пак поддаващо се на тълкувание действие. Един вид белег или накуцване. Отглас. Припомняне, че нищо не изчезва напълно, че всичко се натрупва някъде. Някаква твоя страст. Памет на клетъчно ниво.

Ръката на пациента се отпусна в скута. Прокашля се, а гласът му прозвуча някак пристегнат и металически:

— Намекваш ли нещо, дявол да го вземе? Сега какво? С фройдистки глупости ли ще се занимаваме?

Столе случайно бе попаднал на телевизионна поредица, в която разследващите отсяваха виновника, тълкувайки езика на тялото на заподозрените. Всъщност не само мимиките и жестовете издаваха вътрешния мир, а и гласът. Мускулите в гласните струни и в гръкляна са фин инструмент, с който се предават определени звукови вълни. Като преподавател в Полицейската академия Столе често обръщаше внимание на студентите какво чудо е човешкият глас. При това съществуваше още по-чувствителен инструмент от него: човешкото ухо. То не само разделяше трептенията на гласни и съгласни, а и преценяваше температурата, напрежението и емоциите у говорещия. Затова по време на разпит е по-важно да слушаш, отколкото да гледаш. И най-слабото покачване, и най-лекото потреперване на гласа са подобър лакмус за душевното състояние на разпитвания от скръстените ръце, преплетените пръсти, големината на зениците и всички останали

признаци, на които новото поколение психолози придава неоценимо значение, ала за жалост — съгласно опита на Столе — по-често те объркват разследващите или най-малкото ги повеждат по погрешна следа. Пациентът пред него изричаше ругатни, но Столе съдеше за бдителността и гнева му по-скоро по вибрациите в тъпанчетата си. При терапевтична сесия афектът обикновено не е повод за безпокойство. Тъкмо обратното. Силните емоции често са симптом на скорошен пробив в терапията. Проблемът при този пациент произтичаше от факта, че при него всичко се случваше в нелогична последователност. След неколкomesечни редовни сесии Столе не успя да изгради нормален контакт, задушевност и доверие. Безплодните му опити го подтикнаха да помисли дали да не прекрати лечението и да насочи пациента към свой колега. В спокойна атмосфера на доверие приливът на гняв показва напредък, но в конкретния случай може би означаваше, че пациентът се затваря все по-усърдно в черупката си и издига все по-непроницаема стена.

Столе въздъхна. Очевидно допусна грешка, повдигайки деликатния въпрос. Но нямаше за кога да заглажда казаното и реши да продължи:

— Пол...

Пациентът бе подчертал, че името му не се произнася Паул, а Пол. И не с норвежко „л“, а с английско. Всъщност Столе не можеше да долови разликата.

Тази претенция, в съчетание с кокетно оскубаните вежди и двата малки белега под брадичката — свидетелство за фейслифтинг — беше достатъчно симптоматична, та Столе Ауне да прецени сексуалната ориентация на пациента още на десетата минута след началото на първия им сеанс.

— Потиснатата хомосексуалност е много обичайна дори в нашето привидно толерантно общество — подчерта Ауне, докато следеше зорко реакциите на Пол. — Голяма част от моите пациенти са полицаи. Един от тях идваше при мен на терапия. Довери ми, че е стопроцентов гей, но не може да го заяви на работното си място, защото ще изпадне в изолация. Попитах го дали наистина е съвсем сигурен. Потиснатите нагони често се свързват с очакванията — нашите очаквания към самите себе си, от една страна, и отправените

към нас очаквания, които разчитаме по сигнали от околните, от друга. Под околните разбирам предимно роднини, приятели, колеги.

Столе млъкна.

В зениците на пациента не се наблюдаваше промяна. Цветът на кожата му не се промени, той не отмести поглед, не се извърна. На тънките му устни дори се появи лека, подигравателна усмивка. Не без изненада Столе Ауне усети, че собствените му бузи пламнаха. Божичко, колко мразеше този пациент! И колко мразеше работата си в момента.

— И какво направи този полицаи? Послуша ли съвета ти?

— Времето ни свърши — обяви Столе, без да си погледне часовника.

— Стана ми любопитно, Ауне.

— А аз съм обвързан с лекарска тайна.

— Да го наречем Хикс. Въпросът ми нещо не ти допадна. Послушал те е и после е сгафил, нали?

Ауне въздъхна.

— Хикс се хвърли с главата напред. Преценил неправилно някаква ситуация и се опитал да целуне колега в тоалетната. После наистина изпадна в изолация. Въпросът е, че можеше и да успее. Обещава ли ми поне да помислиш по въпроса?

— Но аз не съм гей.

Пол отново вдигна ръка и пак я отпусна. Ауне кимна.

— Следващата седмица по същото време?

— Не знам. Не се забелязва подобрение, нали?

— Напредваме бавно, но сигурно — отвърна Столе също толкова машинално, колкото пациентът вдигаше ръка към вратовръзката си.

— Всеки път го повтаряш. Но ме гложди усещането, че си хвърлям парите на вятъра, а ти си също толкова некадърен колкото полицаите, които дори не могат да заловят някакъв проклет сериен престъпник и изнасилвач...

Столе забеляза не без учудване, че пациентът понижи глас. Стана по-спокоен. Гласът и невербалните сигнали на тялото излъчваха послание, съвсем различно от изреченото. Умът на Столе започна да анализира на автопилот защо пациентът използва точно това сравнение, но му хрумна сравнително разумно обяснение и той

престана да дълбае. Още от есента на бюрото му лежах вестници, разтворени на страниците за убитите полицаи.

— Не е толкова лесно да заловиш сериен убиец, Пол — отбеляза Столе Ауне. — От години се занимавам с тази материя. Всъщност тя е моята специалност. Както впрочем и психотерапията. Но ако нямаш желание да продължаваме или искаш да опиташ как ще потръгне с друг колега, няма да те спирам. Ще ти дам списък на неколцина много добри психолози и ще ти помогна да...

— Късаш ли с мен, Столе? — Пол наведе глава, а клепачите му с безцветните мигли леко се отпуснаха. Усмивката на устните му се разтегна.

Столе се затрудняваше да отсъди дали пациентът намеква иронично за предположението на Ауне, че е потиснал сексуалната си ориентация, или Пол просто бе започнал да разкрива истинското си аз. А вероятно и двете.

— Не ме разбирай погрешно — Столе знаеше, че не е бил разбран погрешно.

Наистина искаше да се отърве от този пациент, но професионалните психотерапевти не постъпват така; не отсвирват трудните си пациенти. Длъжни са да впрегнат още повече усилия в лечението им, нали? Столе Ауне пооправи папийонката си.

— Искам да работя с теб, но е важно да си имаме доверие. А в момента, като те слушам, оставам с впечатлението...

— Днес просто не ми е ден, Столе — разпери ръце Пол. — Извинявай. Знаем, че много те бива. Нали преди време помагаше в Отдела за борба с насилието? Участвал си и в залавянето на серийния престъпник, дето рисувал пентаграми до жертвите. Заедно с онзи старши инспектор.

Столе огледа пациента, докато Пол, вече прав, закопчаваше сакото си.

— Мда... ти си повече от подходящ за моя случай, Столе. Е, до следващата седмица. Междувременно ще си мисля дали не съм обратен.

Столе не стана. Чу как Пол, докато чака асансьора, си тананика някаква мелодия. Стори му се позната.

Същото усещане го спохождаше и по отношение на изразите, които използваше пациентът. Вместо по-разпространеното „сериен

убиец“, Пол използва израза „сериен престъпник“, типичен за полицейските среди. Освен това нарече Хари Хуле „старши инспектор“, а повечето цивилни нямат поглед върху званията в полицейската йерархия. Обикновените неспециалисти запомнят само в общи щрихи кървавите подробности от вестникарските черни хроники, но не и незначителни детайли като пентаграма, издълбана върху мебел до трупа. Столе Ауне забеляза и още нещо, което според него щеше да окаже влияние върху по-нататъшния ход на терапията; нещо, което му направи много силно впечатление. Пол го сравни с „полицайте, които дори не могат да заловят някакъв проклет сериен престъпник и изнасилвач“.

Столе чу как асансьорът спря на етаж и после потегли. Сети се и коя песен си тананикаше пациентът, защото си бе направил труда да прослуша целия албум „Dark Side of the Moon“^[1] в търсене на ключ към съня на Пол Ставнес. Парчето се казваше „Brain Damage“^[2]. В него се пееше за безумците. За безумците, които са в тревата, и за онези, които са в коридора. И настъпват.

Изнасилвач.

Убитите полицаи не бяха насилени.

Възможно беше, разбира се, поради недостатъчен интерес Пол да е смесил подробностите от убийствата на полицайте с подробностите около предишните жертви на същото местопрестъпление. Или Пол предполагаше априори, че серийните убийци са и изнасилвачи. Или фантазираше за изнасилени полицаи — поредният факт в подкрепа на теорията за потисната хомосексуалност. Или...

Столе Ауне се вцепени и с удивление забеляза, че пак е посегнал към папийонката си.

Антон Митет отпи от кафето и погледна спящия мъж в болничното легло. Не беше ли редно да се зарадва? Както нескрито се зарадва Мона на „едно от малките чудеса във всекидневието, заради които всички неволи на тежката медицинска работа си струват“? Антон, разбира се, се радваше, че пациент в кома, когото лекарите смятаха за обречен, изведнъж започна да се връща към живота, но човекът в леглото с бледото, измъчено лице не значеше за Антон друго,

освен че приближава края на дежурствата му в болницата. Това, естествено, не означаваше непременно края на връзката им. Все пак не тук бяха прекарвали най-горещите си часове. Краят на ангажимента му в болницата вероятно беше дори добре дошъл. Вече нямаше да се налага да се притесняват, че някой колега ще забележи как си разменят нежни погледи на влизане и излизане от болничната стая; подозрително дългите им „служебни“ разговори, които рязко секваха, когато към тях се присъединеше някой друг. Едно упорито подозрение обаче човъркаше Антон Митет: дали пък именно това не бе поддържало пламъка? Криенето. Сладкият вкус на забранения плод. Вълнението от факта, че вижда обекта на желанията си, но не може да го досегне. Необходимостта да чака, да се измъква от къщи, да поднася на Лаура поредната лъжа за извънредно дежурство, която тя приемаше все по-безрезервно и която все пак набъбваше в устата му и заплашваше в скоро време да го задуши. Антон знаеше, че изневярата не го издига в очите на Мона. Навярно тя си представяше как някой ден Антон ще я баламосва със същите оправдания. Беше му споделила, че и преди ѝ се е случвало мъжете да я мамят. Тогава била по-слаба и по-млада и ако някой ден Антон решал да разкара застаряващата дебеланка, в каквато се била превърнала, това нямало да я шокира. Той я помоли да не говори така, дори да го мисли. Защото това я загрозявало. Загрозявало самия *него*. Превръщало го в негодник, който се възползва от жените. Сега обаче Антон се радваше, че Мона бе разкрила пред него очакванията си. За връзката им нямаше бъдеще и тя му бе помогнала да я приключи о време.

— Откъде си взе кафе? — попита медицинският асистент, поел дежурството на Мона, и нагласи кръглите си очила, докато преглеждаше картоната, който бе откачил от горната табла на леглото.

— В дъното на коридора има кафе машина. Само аз я използвам, но ако искаш...

— Благодарско — прекъсна го мъжът. Антон долови нещо странно в изговора му. — Но съм скаран с кафето.

Мъжът извади някакъв лист от джоба на престилката си.

— Да видим... предписали са му пропофол.

— Не ми говори нищо.

— Ще поспи известно време.

Антон наблюдаваше действията на медицинския работник. Той заби иглата на спринцовката в запечатана с метално фолио банка с прозрачно съдържание. Мъжът, дребен и слаб, приличаше на известен, но не особено привлекателен актьор. Един от онези, дето все пак бяха успели да се наложат в киносредите. С криви зъби и невъзможно за запомняне италианско име. Впрочем Антон веднага забрави името на медицинския асистент, макар онзи да му се бе представил.

— Пациентите, прекарали дълго време в кома, трябва да се наблюдават с повишено внимание. Понеже са изключително уязвими, е необходимо да бъдат въвеждани в съзнание много предпазливо. Една небрежно изчислена лекарствена доза и можем да го изпратим обратно там, откъдето едва се е завърнал.

— Ясно — кимна Антон.

Мъжът му бе показал документ за самоличност, бе му казал паролата и бе изчакал Антон да се свърже с охраната и да получи потвърждение, че дежурството е било поверено именно на него.

— Значи имаш богат опит в поставянето на упойки? — попита Антон.

— Доста години съм работил в анестезиологията.

— Но вече не си там?

— Две-три години пътувах.

Мъжът вдигна иглата срещу светлината и цвръкна малко течност, която се превърна в облак от микроскопични капчици.

— Пациентът има вид на доста препатил човек. Защо в картоната не е упоменато името му?

— Идеята е да остане анонимен. Не ти ли обясниха?

— Нищо не са ми обяснявали.

— А е трябвало. Той е потенциална мишена. Затова го охранявам.

Мъжът се надвеси над лицето на пациента. Затвори очи, все едно вдиша дъха на другия. Антон потръпна.

— Виждаш съм го и преди. От Осло ли е?

— Нямам право да коментирам.

— Да не мислиш, че аз имам?

Медицинският асистент запретна ръкава на пижамата на пациента и щипна вената в сгъвката на лакътя му. В дикцията му имаше нещо странно, но Антон се затрудняваше да определи какво

точно. Потръпна, когато иглата проби кожата на пациента. Стори му се, че в настъпилата тишина чу скрибуцането на плът, бълбукането на течността, тласната от буталото по каналчето на иглата.

— Преди няколко години избягал в чужбина — обясни Антон и преглътна. — После се върнал. Според слуховете — заради някакво момче. Наркоманче.

— Тъжна история.

— Да, но явно ще завърши благополучно.

— Рано е да се каже — медицинският асистент издърпа иглата. — При пациентите в кома подобренията в състоянието често са последвани от рязко влошаване.

Антон разбра кое му бе направило впечатление в дикцията на мъжа. Изговорът на звука „с“. Мъжът фъфлеше.

След като двамата излязоха от болничната стая и асистентът се изгуби по коридора, Антон пак влезе при пациента. Огледа екрана на монитора. Оттам се чуваха ритмични писукания като от сонар, прихванал подводница. Без да си дава сметка кое го подтикна, Антон се наведе към лицето на пациента, затвори очи и почувства дъха му.

Алтман. Антон си направи труда да погледна табелката му, преди да се разделят. Медицинският работник се казваше Сигюр Алтман. Макар съмненията му да се базираха единствено на полицейски нюх, Антон реши още утре да провери това име. Грешката от Драмен повече нямаше да се повтори.

[1] „Dark Side of the Moon“ (англ.) — „Тъмната страна на Луната“. — Б.пр. ↑

[2] „Brain Damage“ (англ.) — „Мозъчно увреждане“. — Б.пр. ↑

ОСМА ГЛАВА

Катрине Брат седеше с крака, опънати върху бюрото, и слушалка, притисната между рамото и ухото си. Гюнар Хаген получи спешно обаждане и я остави да чака. Пръстите ѝ тичаха по клавиатурата пред нея. Тя знаеше, че през прозореца зад гърба ѝ се вижда Берген, окъпан в слънчева светлина; че улиците, намокрени от дъжда, спрял преди десет минути, блестят; че дъждът ще се завърне с бергенска точност. Ала в момента слънцето грееше и Катрине Брат се надяваше Хаген да приключи по-скоро с другия си разговор, за да поднови диалога с нея. Искаше да му предаде новата информация и да излезе от полицейското управление. Навън, на свеж морски въздух, много по-приятен от въздуха, който бившият ѝ началник диша в момента в кабинета си в столицата. И който той издиша под формата на възмутен вик:

— Какво искаш да кажеш с това „не можем да го разпитаме сега“? Нали вече е излязъл от кома? Разбирам, че още е отпаднал, но... Какво?

Катрине се надяваше онова, което бе издирила след неколкодневни усилия, да повиши настроението на Хаген. Тя пак прелисти страниците, за да свери повторно данните.

— Не ми *пука* какво казва адвокатът му. Не ми *пука* и за лекарите. Искам да го разпитаме *веднага!*

Катрине чу как той затръшна слушалката на стационарния. После гласът му най-после се появи по-ясно в ухото ѝ.

— Какво има? — попита тя.

— Нищо.

— За него ли беше?

— Да — въздъхна Хаген. — Излязъл е от комата, но лекарите го държат в безсъзнание; трябвало да изчакаме още поне два дни, докато ни пуснат при него.

— Не е ли по-разумно да бъдем малко по-внимателни?

— Сигурно, но нали си наясно колко спешно се нуждаем от бързи резултати. Убийствата на полицаите ще ни извадят от играта.

— Два дни едва ли имат такова значение.

— Така е, но нали и аз трябва да вдигам гири на някого. Иначе какъв е смисълът да си шеф?

Катрине нямаше отговор на този въпрос. Никога не бе хранила амбиции да става началник. А дори и да искаше, подозираше, че освидетелствани полицаи едва ли оглавяват класацията на най-сериозните претенденти за високи постове. Диагнозата ѝ претърпя промяна: от манийна депресия през гранично личностно разстройство до биполарно разстройство и накрая я обявиха за здрава — при условие че си взема розовите хапчета, които я вкарваха в релси. Колкото и да плюеха употребата на медикаменти в психиатрията, именно лекарствата донесоха на Катрине нов, по-добър живот. Ала тя забелязваше, че началникът ѝ непрекъснато я държи изкъсо и избягва да ѝ възлага оперативна работа извън офиса. На нея това не ѝ пречеше. Обичаше да седи в тесния кабинет пред мощния компютър. Разполагаше с пароли за достъп до търсачки, за чието съществуване повечето полицаи дори не подозираха. Доставяше ѝ удоволствие да рови, да издирва, да открива. Да прихваща следите на хора, на пръв поглед потънали вдън земя; да съзира причинно-следствени взаимовръзки, където другите виждат само чиста случайност. Ето в това Катрине Брат беше ненадмината и неведнъж бе напипвала разковничето към случаи, разследвани от КРИПОС и Отдела за борба с насието в Осло. Затова се надяваше да се примирят с временно потисната ѝ психоза, независимо от риска да се отключи всеки момент.

— Нали се обади да ми съобщиш нещо? — подсети я Хаген.

— През последните седмици тук цари спокойствие и хвърлих един поглед на убийствата на полицаите.

— Да не би началникът ти в Берген да е...

— Не, не. Просто предпочетох да свърша нещо полезно, вместо да зяпам порносайтове и да редя пасианси.

— Целият съм слух.

Катрине долови, че Хаген се опитва да звучи оптимистично, но в гласа му прозираше отчаяние. Навярно му бе омръзнало през последните няколко месеца да попарват всичките му надежди.

— Прегледах информацията в базата данни, за да проверя дали в делата за изнасилванията в Маридален и край Трюван няма лица, които да се повтарят.

— Благодаря ти, Катрине, но ние вече проверихме. И то няколко пъти.

— Знам, но аз работя по малко по-различен начин.

— Слушам — въздъхна тежко той.

— Забелязах, че двата случая са разследвани от различни екипи.

Само двама криминални експерти и трима полицаи са участвали и в двете следствия. Едва ли някой от петимата има поглед върху всички лица, привикани за разпит. Понеже случаите си останаха неразкрити, са се проточили във времето и материалите по делата са необозрими.

— Много точно казано. Наистина никой не си спомня всички подробности по следствията. Но всички разпитани са вписани в регистъра на наказателните дела.

— Точно там е проблемът.

— В смисъл?

— Когато привикваме външни хора на разпит, ги регистрираме и протоколите от разпитите се прилагат към съответното дело. Но се случва да разпитваме и затворници. Тогава повечето разпити се провеждат в килиите в неформална обстановка и името на разпитвания не се вписва в регистъра.

— Но нали бележките от разпита се прилагат към делото.

— Обикновено — да. Но не и ако разпитът е бил проведен във връзка с друго дело, по което арестуваният е главен заподозрян. Да предположим, че изнасилването и убийството в Маридален е било само част от разпита, един вид опит на разпитващия дали пък няма да открие, че престъпникът е съпричастен към още едно престъпление. В такъв случай протоколът от разпита ще бъде приложен към първото дело и името на разпитвания няма да присъства в материалите по другия случай.

— Интересно. Какво откри?

— Някакъв тип бил разпитван като главен заподозрян за изнасилване в Олесунд, докато лежал за телесна повреда и опит за изнасилване. Гаврил се с малолетно момиче в хотел в Ота. По време на разпита му задали въпроси и за случая „Маридален“, но после приложили протокола към изнасилването в Ота. Интересното е, че същият този човек бил привикан на разпит и във връзка с престъплението край езерото Трюван, но тогава завели протокола по каналния ред.

— И? — За пръв път от началото на разговора Катрине долови нотка на интерес в гласа на Хаген.

— Имал е алиби и за трите случая — Катрине усети как надутият от нея балон изведнъж се сви.

— Аха. Други забавни истории от Берген, които да ми разкажеш?

— Има още.

— Следващата ми среща започва след...

— Проверих алибито му. И за трите случая е едно и също. Свидетелка потвърдила, че той си е бил у дома в апартамента, където живеели като съквартиранти. Свидетелката е млада дама, която навремето сметнали за надеждна. Не била криминално проявена, нямала връзки със заподозрения освен формалното им съжителство. Ако обаче проследим развитието ѝ, се натъкваме на интересни неща.

— Като например?

— Кражби, продажба на наркотици, фалшифициране на документи. Погледнах протоколите от разпитите ѝ в качеството ѝ на заподозряна. Едно нещо се повтаря. Познай какво.

— Лъжесвидетелстване.

— За жалост полицаите рядко се връщат към стари случаи, в които лъжесвидетелят е бил използван като гарант за алиби. Особено пък, ако става въпрос за толкова стари и безнадеждни случаи като „Маридален“ и „Трюван“.

— Но как, по дяволите, се казва тази жена? — Ентузиазмът в гласа на Хаген се завърна.

— Иря Якобсен.

— Знаеш ли къде живее?

— Вписана е и в регистъра на свидетелите по наказателни дела, и в гражданския регистър, и на още няколко места...

— Какво повече чакаме? Да я извикаме на разпит!

— ... като например в регистъра на изчезналите лица.

Гласът от Осло замлъкна за известно време. На Катрине ѝ се искаше да се поразходи до рибарските лодки на пристанището, да си купи пакет глави от треска, да се прибере в апартамента си в Мьоленприс и да си приготви вечеря, докато гледа „В обувките на Сатаната“ в очакване пак да завали.

— Добре. Въпреки това ни даде сериозен коз. Как се казва този тип?

— Валентин Йертсен.

— Къде е в момента?

— Точно там е проблемът — Катрине Брат усети, че се повтаря. Пръстите ѝ забарабаниха по клавиатурата — Не го намирам.

— И той ли се води изчезнал?

— Няма го в полицейските сводки на изчезналите лица. Странно. Все едно е потънал вдън земя. Няма регистриран адрес, нито телефон. Не използва кредитна карта. Липсват дори данни за паричен влог на негово име. Не е гласувал на последните избори, през последната година не е пътувал нито с влак, нито със самолет.

— Опитал ли в Гугъл?

Катрине се разсмя и спря чак когато осъзна, че Хаген не се шегува.

— Спокойно. Ще го намеря на домашния си компютър.

Приключиха разговора. Катрине стана, облече си якето. Трябваше да побърза, защото облаците приближаваха Аскьой. Точно преди да изключи компютъра, ѝ хрумна нещо. Веднъж Хари Хуле ѝ го бе споменал: човек често забравя да провери на най-очевидните места. Пръстите ѝ заиграха по клавишите. Зачака страницата да се зареди.

Когато от устата ѝ се изсипа порой от бергенски псувни, Катрине забеляза как към нея се извърнаха множество глави в общото офис помещение, но не си направи труда да ги успокои, че избликът ѝ не се дължи на психотичен пристъп. Както винаги Хари се оказа прав.

Тя извади телефона си и набра Гюнар Хаген. Той вдигна почти веднага.

— Мислех, че си на среща.

— Отложих я. Търся кому да възложя да издири Валентин Йертсен.

— Няма нужда. Открих го.

— Сериозно?

— Нищо чудно, че все едно е потънал вдън земя. Защото той на практика е потънал вдън земя.

— Да не би...

— Да. Мъртъв е. Пише го черно на бяло в гражданския регистър. Извинявай за смущаващите вести от Берген. Сега ще се прибирам и ще похапна рибешки глави и каквото е останало в кухнята.

Тя затвори и вдигна глава. Отново беше заваляло.

Антон Митет вдигна поглед от чашата с кафе, когато Гюнар Хаген влетя в столовата на седмия етаж на Полицейското управление. Докато го чакаше, Антон се потопа в гледката през прозорците. Замисли се как можеше да се стече животът му. И над факта, че вече бе престанал да мисли по този въпрос. Навярно старостта представлява именно това. Да вдигнеш получените карти и да ги огледаш със съзнанието, че това е последното раздаване. Остава ти само да ги изиграеш по възможно най-добрия начин. И да си мечтаеш за картите, които *е можело* да ти се паднат.

— Извинявай, че закъснях, Антон — Хаген се отпусна на стола срещу полица. — Обадиха ми се за някаква глупост от Берген. Как си?

— Работа и пак работа — сви рамене Антон. — Гледам как младите се издигат в йерархията. Опитвам се да ги напътствам, но защо да слушат застаряващ чичко, останал си и на тези години редови полица? Те възприемат живота като червен килим, разстлан в тяхна чест.

— А къщи?

Антон пак сви рамене.

— Горедолу. Жената мрънка, защото все ме нямало, но като се прибера, продължава да недоволства. Да ти звучи познато?

Хаген издаде неутрален звук, който събеседникът му да разтълкува по свой вкус.

— Помниш ли сватбения си ден?

— Да — Хаген погледна дискретно часовника си — не защото не знаеше колко е часът, а за да намекне на Антон, че времето си тече.

— Човек е съвсем искрен, докато се къдне във вечността на чувствата си; това е най-лошото.

Антон се засмя глухо и поклати глава.

— Искаше да говорим за нещо конкретно — напомни му Хаген.

— Да — Антон прокара показалец по носа си. — Вчера, по време на дежурството ми, се появи медицински асистент; стори ми се малко съмнителен. Не мога да посоча конкретна причина, но знаеш как ние, старите кучета, надушваме такива типове. Направих си труда да го проверя. Оказа се, че преди три-четири години е бил привикван във

връзка с някакво убийство. След разпита снели всички подозрения и го пуснали. И все пак...

— Разбирам.

— Реших, че е най-добре да говоря направо с теб. Ако прецениш, ще се обърнеш към ръководството на болницата, за да го сменят по най-дискретния начин.

— Ще се погрижа.

— Благодаря.

— Аз трябва да ти благодаря. Добра работа, Антон.

Антон Митет се наведе като за поклон. Признателността на Хаген го зарадва, защото началникът с вид на монах беше единственият в бранша, на когото Антон се чувстваше задължен. Хаген лично му спаси кожата след Онзи случай. Обади се на началника в Драмен и му заяви, че са наказали прекалено сурово Антон и ако Драмен не се нуждае от опита му, Главното управление в Осло с радост ще се възползва от такъв ценен кадър. Така и стана. Антон започна работа в „Защита на населението“ в квартал „Грьонлан“, но остана да живее в Драмен по настояване на Лаура.

И когато се качи в асансьора, за да слезе на втория стаж, Антон усети как върви някак по-пъргаво, с по-изправен гръб и с усмивка на устните. Усети — съвсем ясно! — че това е началото на нещо хубаво. Ще купи цветя за... Замисли се. За Лаура.

Катрине набра номера и се вторачи през прозореца. Апартаментът ѝ се намираше на така наречения висок партер. Достатъчно високо да не вижда минувачите по тротоара, и достатъчно ниско да вижда разтворените им чадъри. Зад дъждовните капки, които потреперваха на стъклото под напора на вятъра, се виждаше мостът над Пуделфюр, свързващ Берген с планинска пещера в Лаксевог. Ала в момента Катрине гледаше екрана на 50-инчовия телевизор. Там един болен от рак учител по химия майстореше метамфетамин. Катрине много се забавляваше. Купи телевизора, за да разбие клишетото, че ергените имали най-големите плазми. Беше си подредила дивидитата на изцяло субективен принцип върху две етажерки под аудиоплейъра марка „Маранц“. Първото и второто място отляво надясно заемаха „Сънсет Буливард“ и „Пея под дъжда“, докато по-новите ленти върху

долната етажерка имаха изненадващ лидер: „Играта на играчките“ 3. Третата етажерка беше отредена за компактдискове, които Катрине, от сантиментални съображения, не бе дарила на Армията на спасението. Запази си ги, макар парчетата да бяха копирани на харддиска на компютъра ѝ. Катрине харесваше нетрадиционни неща. В музикалната ѝ колекция преобладаваха гламрок и прогресивен поп, предимно британски и от андрогенния вид: Дейвид Бауи, „Спаркс“, „Мот дъ Хупъл“, Стийв Харли, Марк Болан, „Смол Фейсиз“, „Рокси Мюзик“, „Суейд“, маркиращи края на една епоха.

На екрана учителят по химия отново се караше с жена си. Катрине превъртя напред, докато чакаше да се свърже с Беате.

— Льон — обади се висок, почти момичешки глас.

Встъпителната ѝ реплика по телефона не издаваше почти никаква информация. Когато човек вдигне слушалката и се представи само с фамилията си, това не означава ли, че семейството е многолюдно и е нужно обажданият се да уточни с кой точно Льон ще говори? В случая семейство Льон обаче се състоеше от самотна майка и нейната дъщеря.

— Катрине Брат съм.

— Катрине! Отдавна не сме се чували. Какво правиш?

— Гледам телевизия. А ти?

— Утешавам се с пица, докато съкровището ме скъсва от бой на „Монополи“.

Катрине се замисли. На колко години беше станало „съкровището“? Явно на достатъчно да бие мама на настолна игра. Поредното напомняне колко шокиращо бързо лети времето. Катрине понечи да отговори на свой ред, че тя пък се теши с рибешки глави, но съобрази колко клиширано ще прозвучи. От необвързаните жени се очаква да се самоиронизират и да се оплакват колко са потиснати, вместо да си кажат правичката: ценят високо свободата си. Катрине често се канеше да се обади на Беате, за да си поговорят. Както едно време Катрине си говореше с Хари. Двете с Беате бяха зрели, необвързани, работещи жени, бяха израснали с бащи полицаи, притежаваха интелект, надвишаващ средностатистическия, разсъждаваха реалистично и се бяха сбогували с илюзиите за принца на бял кон. Е, коня вероятно не го бяха отписали, стига да ги отведе, където пожелаят.

Двете имаха много общи теми за разговор.

Но Катрине така и не осъществи намерението да се обади на Беате — извън служебните разговори, разбира се.

Като че ли и в това отношение двете доста си приличаха.

— Става дума за Валентин Йертсен — обясни Катрине. — Сексуален престъпник, вече не е между живите. Сещаш ли се?

— Чакай малко.

Катрине чу забързано тракане по клавиатурата и откри поредната обща черта: и тя, и Беате държаха компютрите си непрекъснато включени.

— Аха, да — обади се Беате. — Виждала съм го няколко пъти.

Катрине се досети, че Беате е отворила негова снимка. Носеха се легенди за онази част от мозъка ѝ, която отговаря за запомнянето на лица; Беате запаметяваше всички физиономии, изпречили се пред очите ѝ. В нейния случай разпространената реплика „видя ли някого, не мога да го забравя“ важеше съвсем дословно. Дори специалисти проучваха мозъка ѝ, защото в цял свят съществуваха само трийсетина души с такава способност.

— Бил е привикан на разпит и по делото „Трюван“, и по делото „Маридален“.

— Имаше нещо такова, но доколкото си спомням, представи алиби и за двата случая.

— Негова съквартирантка се е заклела, че през онази вечер е била заедно с него. Питам се дали сте му взели ДНК проба?

— Едва ли, ако е имал алиби. По онова време анализът на ДНК пробите беше много трудна и скъпа процедура. Правехме го предимно при главните заподозрени, и то само ако не разполагаме с нищо друго.

— Знам, но след като в Съдебна медицина открихте отдел за ДНК анализ, сигурно сте тествали биологични образци от стари, неразкрити престъпления?

— Да, обаче на местопрестъпленията до езерото Трюван и в долината Маридален не открихме никакви биологични следи. Ако не ме лъже паметта, Валентин Йертсен си получи заслуженото, и то с лихвите.

— Охо?

— Пребиха го в затвора.

— Знам, че е мъртъв, но не и че...

— Намерили го в килията, смлян на кайма. Затворниците не харесват насилници на малки момиченца. Така и не разбраха кой му е видял сметката. Впрочем, почти съм убедена, че не са си дали кой знае колко зор да го намерят...

Мълчание.

— Не ти помогнах особено, съжалявам, но сега се озовах върху „Опитай късмета си“ и...

— Дано се усмихне.

— Кое?

— Късметът.

— Именно, да.

— Само последно... Много ми се ще да поговоря с Иря Якобсен — жената, осигурила алиби на Валентин. Обявена е за изчезнала, но аз се разтърсих из мрежата.

— И?

— В адресната служба не е регистрирана промяна на местожителството, не е плащала данъци, не е вземала социални обезщетения и не е пазарувала с кредитна карта. На нейно име няма регистрирани билети и мобилен телефон. Когато дадено лице е толкова пасивно, попада в две категории. По-многобройната е на мъртвите. Но съвсем случайно я открих в електронния регистър на закупилите тото-фишове. Има я само веднъж. Купила е фиш за двайсет крони.

— Играе тото?

— Сигурно се надява късметът да ѝ се усмихне. Така или иначе, това ѝ отрежда място във втората категория.

— А тя е...?

— На лицата, които излизат в нелегалност.

— И ти трябва помощта ми да я откриеш?

— Имам последния ѝ известен адрес в Осло и адреса на пункта, където е попълнила фиша. Знам, че е употребявала наркотици.

— Добре. Ще поразпитам нашите агенти.

— Благодаря.

— За нищо.

Пауза.

— Има ли друго?

— Не. Впрочем да. Какво ще кажеш за „Пея под дъжда“?

— Не харесвам мюзикъли. Защо питаш?

— Човек рядко попада на сродни души, не мислиш ли?

— Така е — засмя се тихо Беате. — Някой път ще си поговорим по въпроса.

Затвориха.

Антон седеше със скръстени ръце, заслушан в тишината. Плъзна поглед по коридора.

Мона беше влязла при пациента и се очакваше да излезе всеки момент. Да го погледне със закачливата си усмивка, а вероятно и да сложи ръка на рамото му. Да го погали по косата, да го целуне бързо, колкото той да усети езика ѝ с аромат на мента, и да се отдалечи по коридора, поклащайки предизвикателно пищното си дупе. Едва ли го правеше умишлено, но му доставяше удоволствие да си мисли, че тя стяга мускулите си и поклаща съблазнително напращелите си форми, за да го изкуши — него, Антон Митет. Както се казва, добре се беше уредил.

Погледна си часовника. Наближаваше да застъпи следващият колега. Тъкмо да се прозине, чу вик от стаята.

Тутакси скочи от стола и отвори вратата. Огледа стаята отляво надясно и установи, че вътре са само Мона и пациентът.

Мона стоеше до леглото със зяпнала уста и вдигната към гърдите си ръка. Не откъсваше поглед от пациента.

— Да не би...? — Антон не довърши изречението, сепнат от звука на апарата, отчитащ сърдечната дейност.

Заради всеобхватната тишина кратките, отчетливи звукови сигнали се чуваха дори в коридора. Пръстите на Мона докосваха вдлъбнатината, където ключицата се залавя за гръдната кост. Лаура наричаше тази вдлъбнатина „ямка за бижута“, защото там висеше малкото златно сърце, което Антон ѝ бе подарил за годишнина от сватбата им. Двамата не празнуваха тези дни с големи тържества, но ги отбелязваха посвоему. Навярно там, в тази вдлъбнатина, се качваха биологичните сърца на жените, когато са изплашени, гонени или задъхани, защото в стресови ситуации Лаура инстинктивно посягаше към „ямката“.

Позата на Мона разконцентрира Антон и дори когато тя му се усмихна ослепително и започна да му шепти, все едно се бои да не

събуди пациента; думите ѝ сякаш стигаха до него през завеса:

— Той проговори. *Проговори.*

За по-малко от три минути, с помощта на редовните си трикове, Катрине проникна в компютърната база данни на полицейските подразделения в Осло, ала се затрудни да открие записите от разпитите за изнасилването в хотел „Ота“. Задължителната дигитализация на всички аудио– и видеозаписи на лента течеше с пълна сила, но каталогизирането явно изоставаше. Катрине изпробва в търсачката всички думи, за които се сети: Валентин Йертсен, хотел „Ота“, изнасилване и така нататък. Почти се бе предала, когато висок мъжки глас от тонколониите изпълни стаята:

— Тя си го търсеше.

Катрине усети как по тялото ѝ пробягаха тръпки. Така се чувстваше, когато някога седеше заедно с баща си в лодката и той спокойно съобщаваше, че рибата е клъвнала. Без да знае защо, я обзетвърда увереност, че най-сетне е попаднала на точния запис.

— Интересно — отбеляза друг глас тихо, почти угоднически. Гласът на полицай, който цели резултати. — Кое те кара да мислиш така?

— Те винаги си го търсят, нали? По един или друг начин. А после ги хваща срам и хукват да се жалват в полицията. Но това не е нещо ново за вас.

— Да разбирам ли, че момичето от хотел „Ота“ те е молило да ѝ го причиниш?

— Щеше да ме моли.

— Ако не я беше обладал?

— Ако бях там.

— Та нали току-що призна, че си бил там, Валентин?

— Само за да ми опишеш малко по-подробно изнасилването. Тук, в затвора, умирам от скука и все гледам... да си разнообразявам дните, пък и нощите.

Мълчание. Изведнъж пискливият смях на Валентин прокънтя из стаята. Катрине потръпна и се загърна по-грижливо в жилетката си.

— Приличаш на човек, дето е останал с пръст в... Как беше точно изразът, полицай?

Катрине затвори очи и си представи лицето му.

— Да оставим за малко случая в хотел „Ота“ настрана и да се прехвърлим на момичето в Маридален, Валентин.

— Какво за нея?

— Ти беше, нали?

Силен смях.

— Ще трябва да изпедепцаш занаята, полицай. Когато сблъскаш разпитвания с деянието, трябва да му нанесеш мощен удар с чук, а не театрален шамар.

Катрине забеляза, че речниковият запас на Йертсен надхвърля езиковите познания на повечето затворници.

— Значи, отричаш да си го извършил?

— Не.

— Не?

— Не.

Катрине долови нетърпението, с което полицаят си пое дъх, и усилието му да не издаде вълнението си, когато попита:

— Това означава ли... че признаваш за изнасилването и убийството в Маридален през септември?

Полицаят притежаваше достатъчно опит и съобразителност да конкретизира въпроса си. Така, при положителен отговор от страна на Валентин, инспекторът лишаваше при евентуален съдебен процес адвоката му от основания да твърди, че подзащитният му не е разбрал какво и за кой случай го питат. Не й убягна обаче и злорадството, с което отговори разпитваният:

— Означава, че няма нужда да отричам.

— И кое ти...

— Започва с „а“ и завършва на „и“.

Кратка пауза.

— Как може да си толкова сигурен, че имаш алиби за въпросната вечер, без дори да си помислил, Валентин? Оттогава измина много време.

— Когато той ми съобщи, си припомних какво правех точно по това време.

— Кой ти е съобщил какво?

— Изнасилвачът на момичето.

Продължителна пауза.

- Будалкаш ли се с нас, Валентин?
- А ти как смяташ, полицай Захрисон?
- Откъде знаеш как се казвам?
- Улица „Снарливайен“ 41, нали?

Нова пауза. Пак смях.

- Пръст в устата, нали така беше? Оставаш с пръст в...
- Откъде разбра за изнасилването?

— В този затвор лежат само перверзници, полицай. За какво според теб си бърбим? Благодаря, че сподели — както се изразяваме на нашия жаргон. Въпросният тип, разбира се, си мислеше, че не е издал кой знае какво, но аз чета вестници и си спомням случая много добре.

- Кой е въпросният тип, Валентин?
 - Кога, Захрисон?
 - Кое кога?
 - Кога да очаквам да ме пуснете, ако го изпея?
- На Катрине ѝ се прииска да превърти напред.
- Връщам се след малко.

Чу се стържене от краката на стол по пода. После меко щракване на езичето на бравата.

Катрине чакаше. Чуваше дишането на мъжа. И усети нещо странно. Въздухът не ѝ стигаше. Сякаш поемайки си дъх, мъжът изпомпваше въздуха от нейната стая.

Полицаят се забави не повече от няколко минути, но ма Катрине ѝ се стори половин час.

- И така — полицаят седна и столът изскърца.
- Приключи бързо. С колко ще намалите присъдата ми?

— Знаеш, че ние нямаме право да определяме размера на наказанието, Валентин. Затова ще се посъветваме със съдия, става ли? Какво е алибито ти и кой е изнасилвал момичето?

— Цяла вечер си бях вкъщи заедно с хазайката ми и тя ще го потвърди, освен ако не я е треснал Алцхаймер.

- Как така веднага си спомни...

— Изработил съм си навика да запомням датите на изнасилвания, за които съм чул. Ако не заловите късметлията веднага, знам, че рано или късно ще ме разпитват къде съм бил във въпросния ден.

- А сега към въпроса за хиляда крони: кой го е извършил?

Валентин произнесе отговора бавно, натъртвайки върху всяка сричка:

— Ю-да Ю-хан-сен. Отколешен познайник на полицията, така да се каже.

— Юда Юхансен?

— Нали работиш в Отдел за борба с порока, Захрисон? Как може да не си чувал за един от най-печалноизвестните изнасилвачи?

Чу се звук от суркаци се крака.

— Кое те кара да мислиш, че не съм чувал за него?

— Погледът ти, Захрисон. Изпразнен е от съдържание. Юхансен е най-големият перверзен талант от... откакто ме прибраха на топло. У него има пориви за убийство. Още не го е осъзнал, но е въпрос на време убиецът в него да се пробуди. Вярвай ми.

Катрине имаше чувството, че чува щракването на долната челюст на полица, която увисва, губейки сцепление с горната. Заслуша се в пукащата тишина от записа. Сякаш чуваше как пулсът на полица преруска, как по челото му избива пот, докато той се опитва да овладее възбудата и нервността си от факта, че стои пред великия миг, пред решителния пробив в разследване, което ще му донесе славата на ненадминат детектив:

— Къ... къ... — заекна Захрисон, но го прекъсна оглушителен звук, който изпука в мембраните на тонколониите.

Чак след малко Катрине разбра, че това е смехът на Валентин. Натрапчивият хохот постепенно премина в хълцане.

— Бъзикам се с теб, Захрисон. Юда Юхансен е обратен. Лежи в съседната килия.

— Какво?

— Искаш ли да ти разкажа една много по-интересна история от твоята? Юда чукал някакъв младеж и веднъж майка му ги спипала на калъп. За зла врага, момчето още не било казало на родителите си, че е гей, а те пък били много богати и консервативни. Подали жалба в полицията, че Юда е изнасилвил отрочето им. Юда, който и на мравката път сторва. Или беше на буболечката? Все едно. Ще възобновиш ли следствието, ако ти снеса още малко сведения? Ще ти подхвърля това-онова за преживелиците на момчето след оплакването от Юда. Предполагам, офертата за намаляване на наказанието все още е валидна, нали?

Чу се звук от рязко стържене върху пода. После трясък от съборен стол. Щракване. Тишина. Полицаят бе изключил диктофона.

Катрине остана загледана в компютърния екран. Забеляза, че навън е паднал мрак. А рибешките глави бяха изстинали.

— Точно така. *Проговорил е!*

Антон Митет стоеше в коридора с телефон, прилепен към ухото, и проверяваше документите на двамата пристигнали лекари. По лицата им се четеше изненада и раздразнение, че все още не ги е запомнил.

Антон им махна да влизат и те бързо-бързо се спуснаха към пациента.

— Какво е казал? — попита Гюнар Хаген от телефона.

— Сестрата чула само някакво нечленоразделно мърморене.

— В момента в съзнание ли е?

— Не. След като изфъфлил нещо, пак заспал. Но лекарите твърдят, че може да се събуди всеки момент.

— Добре. Дръж ме в течение, чу ли? Можеш да ми се обаждаш по всяко време. По всяко време — повтори Хаген.

— Добре.

— Хубаво. Хубаво. Служителите в болницата имат заповед да докладват директно на мен, но... е, те си имат и други задължения.

— Разбира се.

— Да, нали?

— Да.

— Да.

Антон се заслуша в тишината. Дали Гюнар Хаген искаше да добави още нещо?

Началникът затвори.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Катрине кацна на „Гардермуен“ в девет и половина, качи се на високоскоростния влак от летището до града и той я понесе из Осло. По-точно, из недрата на Осло. Бе живяла в столицата, но откъслечните картини от града, които се мяркаха през прозореца, не събудиха у нея сантиментални чувства. Невзрачна линия на хоризонта. Ниски, безлични, заснежени хълмове, опитомена природа. На седалките във влака — затворени, безизразни лица. Нито следа от спонтанното, неангажиращо общуване между непознати, на което бе свикнала в Берген. Заради грешка в сигналната система на една от най-скъпоструващите железопътни линии в света се наложи да спрат в някакъв тунел и да чакат там в непрогледен мрак.

Катрине обоснова желанието си да замине за Осло с обяснението, че в техния полицейски окръг, Хурдалан, три неразкрити изнасилвания са сходни с престъпленията, зад които най-вероятно стои Валентин Йертсен. Ако успее да докаже съпричастността на Валентин към тези случаи, ще подпомогне, макар и косвено, КРИПОС и властите в Осло да разкрият убийствата на полицаите.

— И защо да не оставим тази задача на колегите от Осло? — попита началникът на бергенското полицейско управление Кнют Мюлер-Нилсен.

— Защото те отчитат разкриваемост 20,8%, а ние — 41,1%.

Мюлер-Нилсен се разсмя гръмко и Катрине вече не се съмняваше, че билетът за Осло ѝ е в кърпа вързан.

Влакът потегли с рязък тласък. Из вагона се понесоха въздишки: на облекчение, на раздразнение, на примирение. Катрине слезе в Санвика и оттам взе такси до Айксмарка.

Таксито спря на улица „Йосингсвайен“ 33 и Катрине нагази в кишата. Освен високия дувар около червената тухлена сграда почти нищо от фасадата на затворническо общежитие „Ила“ не издаваше, че обитателите тук са сред най-жестоките убийци, наркобосове и сексуални манааци в страната. И още куп други злодеи. В устава на

затвора пишеше, че това е общодържавно заведение за осъдени на лишаване от свобода мъже с „неужда от особени грижи“.

Особени грижи, за да не избягат, помисли си Катрине. Особени грижи, за да не осакатяват и да прегърнат онзи идеал, към който според социолози и криминолози се стреми целокупният човешки род: да бъдат съвестни граждани, да дават своята лепта за благоденствието на човечеството, да функционират като пълноправни единици на обществото.

Дългият престой на Катрине в психиатрична клиника я бе научил, че дори особняци без криминални прояви по принцип изобщо нехаят за благоденствието на обществото и не желаят да се приобщават към колектив, различен от вътрешните им демони. Такива хора жадуват единствено да ги оставят на мира. Ала това не означава непременно, че те ще оставят другите на мира.

На портала провериха служебната ѝ карта и разрешителното за посещение, изпратено ѝ по електронен път, и я пропуснаха по-нататък.

Посрещна я затворнически служител. Чакаше я широко разкрачен, със скръстени ръце и току подрънкваше с ключовете си. Опитваше се да изглежда наперен и самоуверен, защото посетителката идваше от полицията — браминската каста сред пазителите на реда. При среща с полицаи, затворническите надзиратели, охранителите и дори контролорите на паркингите започваха да ръкомахат и да говорят неестествено.

Както обикновено в такива случаи, Катрине се постара да се държи по-учтиво и дружелюбно, отколкото предполагаше темпераментът ѝ.

— Добре дошла в клоаката — поздрави я надзирателят.

Катрине беше сигурна, че той не употребява подобно изречение при контакт с простосмъртни посетители, но го бе измислил предварително, за да демонстрира смес от черен хумор, реализъм и цинизъм, дозирани в правилно съотношение.

Метафората се оказа доста сполучлива, забеляза Катрине, докато вървяха по коридорите на затвора. Или — в стилистиката на неговото сравнение — по червата. Мястото, където храносмилателната система на закона разгражда осъдените индивиди до кафява, воняща маса, която все някога щеше да излезе навън. Всички врати бяха затворени, а коридорите — безлюдни.

— Секторът на перверзниците — обясни надзирателят, докато отключваше желязна врата в дъното на коридора.

— Значи живеят в отделен сектор?

— Да. Иначе има голяма опасност някой да им види сметката.

— Как така да им види сметката? — престори се на изненадана Катрине, все едно за пръв път чуваше за подобна практика.

— Ами така. Тук мразят изнасилвачите колкото и навън. Да не кажа повече. А при нас лежат убийци, лишени от вашия или моя самоконтрол. Затова, падне ли им пердето... — той „преряза“ театрално гърлото си с ключа.

— Убиват ли ги? — възкликна Катрине с ужас в гласа и за миг се запита дали не прекали с интонацията.

Надзирателят не обърна внимание на реакцията ѝ.

— Е, чак да ги убиват — не, но добре ги подреждат. В лазарета редовно киснат — я със счупен крак, я с потрошена ръка. Уж паднали по стълбите или се подхлъзнали под душа. Пък и не смеят да се оплачат, защото знаят какво ги чака. — Мъжът заключи вратата зад тях и вдиша дълбоко. — Усещате ли? Мирише на сперма, засъхнала върху радиатор. Втвърдява се мигновено, а миризмата се просмуква в метала и няма премахване. Мирише на опърлена човешка плът, нали?

— Хомункулус^[1] — Катрине вдиша през носа. Усети единствено миризмата на прясна боя.

— Моля?

— През седемнайсети век се смятало, че спермата съдържа миниатюрни човешки същества.

Надзирателят я изгледа изпод вежди и Катрине си даде сметка, че стъпи накриво. Трябваше да се престори на шокирана.

— Значи Валентин е лежал тук мирно и тихо заедно с други свои събрата?

Надзирателят поклати глава.

— Плъзнаха слухове, че е изнасилвил момиченцата в Маридален и край Трюван, а педофилите ги третират по друг начин. Дори закоравели перверзници ненавиждат ебачите на деца.

Катрине потръпна — този път съвсем неподправено — заради непринудения начин, по който се изрази надзирателят.

— И Валентин си намери майстора?

— Точно.

— А имате ли представа кой е пуснал тези слухове?

— Съвсем ясна — кимна надзирателят и отключи следващата врата. — Вие.

— Ние? Полицията?

— Тук дойде някакъв следовател, уж за да разпитва затворниците във връзка с поредния случай. Доколкото разбрах, целта му била не да задава въпроси, а по-скоро да пуска фитили.

Катрине кимна. Беше чувала за тази практика. Когато разследващите са убедени във вината на някой педофил, но не могат да я докажат, те правят всичко възможно перверзникът да си го получи по друг начин. Беше достатъчно да споменат за деянията му пред затворниците с най-голямо влияние. И най-слаб самоконтрол.

— И вие не се намесихте?

Надзирателят вдигна рамене:

— Че какво зависи от нас? — И добави по-тихо: — А в конкретния случай не бяхме против...

Двамата прекосиха някакво помещение — вероятно за свободни занимания.

— Какво имате предвид?

— Валентин Йертсен беше пълен ненормалник. Чиста проба психопат. От онези изроди, дето се чудиш защо изобщо Господ ги е създал. Наша колежка от персонала...

— Ето те и теб! — обади се кротък глас.

Катрине се обърна машинално наляво. До дъска за дартс стояха двама мъже. Тя срещна усмивката на онзи, който я бе заговорил — хилав мъж на около трийсет и девет — четирийсет години. Няколкото останали по главата му руси косъма бяха пригладени назад върху зачервената кожа на черепа му. Дерматологична болест, предположи Катрине. Или пък затворниците разполагаха със солариум — нали попадат в групата на нуждаещите се от специални грижи.

— Мислех, че никога няма да дойдеш — мъжът издърпа бавно стрелите от мишената, като продължаваше да държи погледа ѝ прикован към своя.

После заби едната стрела в розовия център на мишената, така нареченото биволско око. С противна усмивка натисна острието, докато то потъна максимално дълбоко, и го изтръгна, премлясквайки.

Другият мъж не се засмя, както бе очаквала Катрине. Наблюдаваше с угрижен вид действията на съиграча си.

Надзирателят хвана Катрине под ръка и я поведе със себе си, но тя се освободи. Умът ѝ работеше трескаво в търсене на подходящ ответен удар. Отхвърли най-близкото до ума: язвителна забележка за размера на стрелата и този на мъжкото му достойнство.

— Защо не престанеш да сипваш каналин в шампоана си? Може да помогне!

Тя продължи напред, но се увери, че дори да не бе улучила в десетката, поне бе отбелязала сносно попадение. По лицето на мъжа плъзна червенина, после той се ухили широко и изкозирува по военному.

— Валентин имаше ли приятели? — попита Катрине, докато надзирателят отключваше вратата на килията.

— Юнас Юхансен.

— Него ли наричате Юда?

— Да. Лежеше за изнасилване на мъже. Такива почти не се срещат.

— Къде е в момента?

— Избяга.

— Как така?

— Не знаем.

— Не знаете?

— Вижте, тук лежат десетки престъпници, а ние, за разлика от „Юлершму“ например, не сме затворническо общежитие със завишена степен на сигурност. В нашето поделение хората излежават сравнително леки присъди. Освен това съдът отчете някои смекчаващи вината обстоятелства, когато постанови присъдата на Юда. А Валентин лежеше за опит за изнасилване. Серийните престъпници изтърпяват наказанията си в други поделения. Понеже персоналят тук е малоброен, не можем да пилеем време и сили в охраняване на затворниците. Всяка сутрин правим преброяване и ако — макар и рядко — се случи някой да липсва, вкарваме питомците по килиите, за да разберем кой отсъства. Ако обаче всички са налице, нещата тръгват по обичайния ред. Когато установихме, че Юда Юхансен го няма, веднага подадохме данни в полицията. Не ни остана обаче време да се

занимаваме с неговия случай, защото много скоро след бягството му ни се струпаха други грижи.

— Говорите за...?

— Да. За убийството на Валентин.

— Значи Юда не е бил тук, когато се е случило?

— Точно така.

— Кой го е извършил?

— Не знам.

Катрине кимна. Надзирателят изстреля отговора моментално. Подозрително бързо.

— Обещавам това да си остане между нас. Питам ви кой *според вас* е убил Валентин.

Надзирателят всмукна въздуха от междузъбните си пространства, докато оглеждаше Катрине от глава до пети, сякаш в търсене на подробност, убягнала му по време на първоначалната инспекция.

— Мнозина от затворниците хем мразеха Валентин, хем се бояха от него до смърт. Вероятно някой е разбрал, че Валентин го е нарочил за жертва на гнева си, и е решил да го изпревари. Който го е убил, явно го е мразел в червата. Валентин беше... как да го опиша? — Адамовата му ябълка подскочи над яката на униформата. — Тялото му приличаше на желе. За пръв път виждам труп в такова състояние.

— Удари с тъпо оръдие?

— За това не знам, но беше обезобразен до неузнаваемост. Лицето му приличаше на каша. Ако не беше противната татуировка на гърдите му, не знам как щяхме да го идентифицираме. Не съм лигльо, но после сънувах кошмари.

— Каква беше татуировката?

— Каква...?

— Да, каква... — Катрине усети, че е на път да излезе от ролята на дружелюбна полицайка, и се постара да прикрие раздражението си. — Какво изобразяваше татуировката?

— Ами как да ви обясня... Някакво лице. Адски зловец. Разтеглено, все едно е залепено и не може да се отскубне.

— Мъчи се да се откъсне от капана на тялото — кимна бавно Катрине.

— Да, точно така. Да не сте я виждали?

— Не — поклати глава Катрине и добави наум: „Просто съм изпитвала съвсем същото.“ — И не успяхте да заловите Юда?

— Вие не успяхте.

— И защо според вас не сме успели?

— И откъде да знам? — сви рамене надзирателят. — Но разбирам, че типове като Юда не са ви първа грижа. Както споменах, около присъдата му имаше смекчаващи вината обстоятелства, пък и опасността от рецидив беше почти минимална. Всъщност му оставаха броени дни до излизането от затвора, но явно го е затресло нетърпението, идиотът му с идиот.

Катрине кимна. Надзирателят говореше за нетърпението да излезеш на свобода. То се засилва с приближаването на съдбоносната дата. Мисълта за предстоящото освобождаване обсебва затворника и той не е в състояние да издържи нито ден повече зад решетките.

— Някой от затворниците може ли да ми разкаже нещо за Валентин?

Надзирателят поклати глава.

— Валентин общуваше само с Юда. Пък и затворниците страняха от него. Проклетникът плашеше всичко живо. Влезеше ли някъде, все едно нещо ставаше с въздуха.

Катрине му зададе още няколко въпроса, но и сама усещаше, че протака разговора, колкото да оправдае изразходените средства и време за командировката си до Осло.

— Щяхте да ми разказвате някаква случка с Валентин — напомни тя.

— Така ли? — надзирателят бързо погледна часовника. — Опа! Стана време да...

На връщане пак минаха през помещението за свободни занимания и Катрине видя слабия мъж с червения скалп. Стоеше изправен, с отпуснати встрани ръце, и се вираше в празната мишена. Стрелите не се виждаха. Обърна се бавно; Катрине не се сдържа и го погледна на свой ред. Усмивката му бе изчезнала, а очите бяха мътни и сиви като медузи.

Мъжът извика нещо. Думите се повтаряха — високо и пронизително, сякаш птица предупреждаваше за опасност. После се засмя.

— Не му обръщайте внимание — прошепна надзирателят.

Смехът зад гърба им заглъхна, докато крачеха бързо по коридора. Катрине излезе навън и вдиша въздуха, напоен с аромат на дъжд. Извади си телефона, изключи диктофона, който бе работил по време на цялото ѝ посещение в затвора, и набра Беате.

— Приключих в „Ила“. Удобно ли е да се видим?

— Ще включа кафемашината.

— Нямах ли...

— Ти си полицайка, Катрине, все ще се прежалиш да изпиеш чаша шварц кафе, нали?

— Обикновено обядвам в „Сара“, пък на теб ти трябва да поизлезеш от лабораторията. Аз черпя.

— Ще черпиш ами!

— Защо?

— Открих я.

— Кого?

— Иря Якобсен. Жива е. Ако побързаме.

Уговориха се да се срещнат след четирийсет и пет минути и затвориха. Докато чакаше таксито, Катрине прослуша записа. Понеже, докато държеше диктофона включен, бе оставила долната част на телефона — където се намира микрофонът — да се подава над джоба ѝ, се надяваше с чифт добри слушалки да успее да долови още нюанси в интонацията на надзирателя. Превъртя записа до мястото, където се чуваше крясъкът на Червения скалп. И без слушалки чу ясно предупреждението му:

— Валентин е жив. Валентин убива. Валентин е жив. Валентин убива.

— Дойде в съзнание сутринта — събщи Антон Митет, докато двамата с Гюнар Хаген бързаха по коридора.

Силие скочи от стола, когато ги видя.

— Можеш да си вървиш, Силие. Оттук поемам аз.

— Според графика застъпваш след един час.

— Свободна си, нали ти казвам.

Тя го изглежда изпитателно. После отмести поглед към Хаген.

— Гюнар Хаген — представи се той и протегна ръка. — Началник на Отдела за борба с насилието.

— Знам кой сте — тя стисна десницата му. — Силие Гравсенг. Надявам се някой ден да работя за вас.

— Хубаво. Като за начало започни да следваш указанията на Антон.

— Понеже върху инструктажа ми е записано вашето име, аз...

Антон я наблюдаваше, докато тя си събираше нещата.

— Днес е последният ден от стажа ми. Вече почвам да мисля за изпита.

— Силие е курсантка — уточни Антон.

— Вече се нарича „студент в Полицейската академия“. Да ви питам нещо, господин главен полицейски инспектор...

— Да? — Хаген се усмихна накриво, защото Силие употребяваше прекалено сложни и витиевати звания.

— На Хари Хуле, легендарния полицай, работил във вашия отдел, му се носи славата на детектив, който не се е издънил нито веднъж. Няма ли неразкрито убийство. Вярно ли е?

Антон се прокашля предупредително и погледна Силие, но тя не му обърна внимание.

Кривата усмивка на Хаген се изправи и разтегли устните му.

— Първо, това, че някой детектив не е успял да разкрие дадено престъпление, не означава, че се е издънил, нали?

Силие Гравсенг не отговори.

— А конкретно за Хари... — Хаген потърка брадичката си, — слуховете са верни. Но донякъде е и въпрос на гледна точка.

— Как така на гледна точка?

— Той се върна от Хонконг, за да разследва убийството, за което бе арестуван доведеният му син. Пуснаха Олег и друг човек направи самопризнания, но убийството на Густо Хансен остана неразкрито. Поне в публичното пространство.

— Благодаря — усмихна се Силие.

— Успех с кариерата — пожела й Гюнар Хаген.

Хаген я проследи с поглед, докато тя се отдалечаваше по коридора. Не толкова защото на повечето мъже им доставя удоволствие да заглеждат хубави млади момичета, а по-скоро за да отложи предстоящото с няколко секунди — отсъди Антон. Беше забелязал колко нервен е началникът. Хаген се обърна към затворената

врата. Разкопча якето си. Залюля се на пети като тенисист, който очаква съперникът му да сервира.

— Влизам.

— Добре. Аз ще остана тук на пост.

— Да — кимна Хаген и повтори: — Да.

Докато двете обядваха, Беате попита Катрине дали двамата с Хари са имали сексуална връзка.

В началото Беате обясни как един от информаторите е разпознал снимката на жената с фалшивите показания — Иря Якобсен. Живеела с други съквартиранти до площад „Александър Шилан“ и почти не излизала от къщи. Полицията наблюдавала мястото, защото там продавали амфетамини, но Иря не спадала към интересните субекти, понеже не пласирала, а влизала в групата на клиентите.

От положението в службата, през личния живот — засегнаха и темата за добрите стари времена. Беате припомни на Катрине, че с появата си в отдела карала всички мъже да се обръщат след нея, а Катрине най-чинно се възпротиви. Знаеше как жените често, под маската на привидна добронамереност, всъщност изтъкват качествата на своя дружка, за да ѝ напомнят, че това е било *някога*. Особено жените, които никога не са били красавици. Ала макар никога да не бе привличала магнетично мъжките очи, Беате не пускаше отровни стрели. Неизменно тиха, стеснителна, трудолюбива, лоялна, винаги си служеше с чисто оръжие. И все пак у нея се забелязваше известна промяна. Дали заради бялото вино, което си позволиха? По една или друга причина Беате стана много по-директна.

Катрине се радваше, че точно в този момент устата ѝ е пълна с арабска питка, и успя само да поклати глава.

— Добре де — подхвана тя, след като преглътна. — Минавало ми е през ума, признавам. Хари споменавал ли е нещо по въпроса?

— Той ми споделяше много неща — Беате вдигна чашата си да изпие последната глътка на дъното. — Само се питам дали е лъгал, когато отрече двамата да сте...

— Кое те караше да мислиш, че сме спали заедно? — Катрине махна на сервитьора да донесе сметката.

— Начинът, по който се гледахте. Начинът, по който разговаряхте.

— Двата с Хари стигнахме до физическа разправа, Беате!

— Точно за това говоря.

— А ти и Хари? — засмя се Катрине.

— Абсурд. Прекалено добри приятели сме. А и нали с Халвуршен се събрахме...

Катрине кимна. Халвуршен беше партньор на Хари, млад разследващ полицай от Стайншер, от когото Беате бе заченала точно преди да го убият по време на служба.

Пауза.

— Какво има?

Катрине сви рамене. Извади телефона и пусна края на записа.

— В „Ила“ бъка от психопати — отбеляза Беате.

— Самата аз съм лежала в психиатрия. Знам го този контингент. Но се питам как този тип е разбрал, че отидох там именно заради Валентин?

Антон видя, че по коридора се задава Мона. Гледаше я с наслада и със съзнанието, че вероятно е за последен път.

Тя се усмихваше още преди да го приближи. Крачеше право към него. Антон се удивяваше колко грациозно върви Мона, като по въже. Навярно такава беше походката ѝ. Или пък го правеше заради него. Тя се приближи, погледна през рамо дали не се задава някой по коридора, погали го по косата. Без да става, той обгърна бедрата ѝ с ръце и вдигна глава.

— Пак ли поемаш дежурствата?

— Да. Алтман го върнаха в онкологията.

— Значи ще те виждам по-често.

— Не е много сигурно. Изследванията показват, че пациентът се възстановява бързо.

— И така да е, ние пак ще се виждаме — подхвърли шеговито Антон.

Ала не се шегуваше и Мона го разбра. Вероятно затова се вцепени, усмивката ѝ се разкриви и тя се отскубна от ръцете му,

надзъртайки през рамо, все едно се отдръпна, за да не ги види някой. Антон я пусна.

— Началникът на Отдела за борба с насилието е при него.

— Какво прави?

— Разговаря с пациента.

— За какво?

— Не мога да ти кажа — отвърна той вместо „не знам“, каквато беше истината.

Господи, ставаше наистина жалък.

Вратата се отвори и Гюнар Хаген излезе в коридора. Спря, погледна първо Мона, после Антон и пак Мона. Все едно на челата им бяха изписани шифровани съобщения. Мона, леко изчервена, се шмугна в болничната стая.

— Е? — Антон се опита да не издава смущението си.

По изражението на Хаген прецени, че началникът изпитва по-скоро недоумение. Взираше се в Антон, сякаш е видял марсианец; гледаше с объркания поглед на човек, чиито представи за живота току-що са претърпели пълен обрат.

— Мъжът вътре... — подхвана Хаген и посочи с палец през рамо. — Пази го като очите си, Антон. Чуваш ли? Като очите си.

Хаген повтори няколко пъти последната реплика сякаш на себе си и се отдалечи бързо по коридора.

[1] Хомункулус — изкуствено, лабораторно създаден човек. — Б.пр. ↑

ДЕСЕТА ГЛАВА

Катрине видя лицето на вратата и първо си помисли, че са сбъркали адреса — не бе възможно беловласата старица с изтерзано лице да е Иря Якобсен.

— Какво искате? — попита тя и ги изгледа изпод вежди.

— С вас се чухме по телефона — припомни ѝ Беате. — Искаме да поговорим за Валентин.

Жената затръшна вратата.

Беате изчака суркането на пантофите да заглъхне, натисна дръжката и отвори вратата.

По гвоздеи в коридора висяха дрехи и найлонови торбички. Неизменните найлонови торбички. Защо наркоманите се обграждат с найлонови торбички? — питаше се Катрине. Защо упорито продължават да съхраняват и пренасят запасите си от дрога в най-неустойчивия и ненадежден опаковъчен материал? Защо крадат мотопеди, закачалки, чайни сервиси и какви ли не други глупости, вместо да задигат по-необходимите им куфари и чанти?

В апартамента беше мръсно, но Катрине бе виждала много помърляви наркосвърталища. Навярно Иря все пак полагаше някакви усилия да поддържа жилището в приличен вид. Катрине изобщо не допускаше тук да живее друга жена освен нея. Беате влезе в дневната. Катрине я последва. На вехта, но здрава кушетка лежеше мъж. Надрусан, без съмнение. В стаята миришеше на пот, дим, дърво, напоено с прокисната бира, и на още нещо сладникаво, чийто произход Катрине нито можеше, нито искаше да определи.

Покрай едната стена бе натрупана задължителната за такива свърталища „плячка“: купчина детски дъски за сърф, всяка поотделно увита в прозрачен найлон, с изобразена върху нея озъбена акула и боядисан в черно връх, който да създава илюзията, че хищницата е отхапала парче от дъската. Къде щяха да ги пробутат? Един Господ знаеше.

Беате и Катрине продължиха към кухнята. Там Иря, седнала до малката кухненска маса, си свиваше цигара. Масата бе застлана с

покривка, а на перваза стоеше захарница с изкуствени цветя.

Катрине и Беате седнаха срещу Иря.

— Непрекъснато фучат нагоре-надолу — отбеляза тя и кимна към натовареното улично движение.

Катрине долови в гласа ѝ стържеща дрезгавина — точно това бе очаквала да чуе, след като видя жилището и снимка на Иря като трийсетгодишна.

— Все карат... Накъде са тръгнали всички?

— Прибират се или излизат от къщи — предположи Беате.

Иря сви рамене.

— Вие сте напуснали някогашния си дом. Адресът ви в гражданския регистър...

— Продадох си къщата — прекъсна я Иря. — Полагаше ми се по наследство, но беше твърде голяма и ми се струваше прекалено... — с изпръхналия си бял език тя навлажни цигарената хартийка, а Катрине съчини изречението ѝ наум: „... изкушаващо да я продам, когато социалните помощи вече не ми стигаха да си купувам дрога.“

— ... болезнено да се връщам към всички лоши спомени, които ми навяваше — довърши старицата.

— Какви спомени? — попита Беате и Катрине потръпна.

Понеже беше специалист по криминалистика, а не следовател, Беате разгърна разпита на прекалено широк фронт, интересувайки се от трагедията в живота на Иря. А няма по-обстоятелствени и додяващи разказвачи от наркомани, изпаднали в самосъжаление.

— Свързани с Валентин.

Катрине се поизправи. Навярно Беате все пак си знаеше работата.

— Какво за него?

— Живееше в сутерена. Беше... там.

— В смисъл?

— Не познавате Валентин. Той е различен и...

Щракна запалката, но пламък не се появи. Иря повтори и потрети опита си.

— Бил е луд? — предположи нетърпеливо Катрине.

— Не! — Иря захвърли гневно запалката.

Катрине се прокле наум. Сега пък тя постъпи аматьорски. Зададе на разпитваната насочващ въпрос и така стесни обема на

информацията, която иначе биха могли да получат.

— Всички го наричат луд! Но той не е такъв! Просто прави нещо... — тя се загледа през прозореца и понижи глас — ... с въздуха и хората се плашат.

— Посягал ли ви е? — попита Беате.

И този въпрос спадаше към насочващите. Катрине се опита да установи зрителен контакт с Беате.

— Не, не ме е бил. Душеше ме, ако му противоречах. Беше ужасно силен. Хващаше ме за врата с една ръка и ме стискаше, докато ми причернее. Беше невъзможно да се откопча от хватката му.

Катрине предположи, че усмивката, разляла се по лицето на Иря, е своеобразен черен хумор. Но продължението я опроверга:

— И най-странното е, че от душенето се чувствах като напушена. И се възбуждах.

Катрине неволно направи гримаса. Някъде беше чела, че недостигът на кислород в мозъка има стимулиращ ефект върху либидото на някои хора, но в случая ставаше въпрос не за секс игра, а за насилие.

— И сте правили секс с него? — подсказа ѝ Беате, наведе се, вдигна запалката от пода, щракна и поднесе пламъка на Иря.

Старицата веднага ухапа цигарата, доближи върха ѝ до застрашително полношващия се пламък и дръпна. После издиша дима, отпусна се назад в стола и се сви като вакуумиран плик.

— Той невинаги искаше да се чукаме. Когато нямаше желание, излизаше, а аз чаках с надеждата да се върне скоро.

Катрине положи огромни усилия да не изсумти или да покаже презрението си по друг начин.

— Какво правеше навън?

— Не знам. Не ми е казал, пък и аз...

Тя пак сви рамене. „Тази реакция отразява изцяло нагласата ѝ към живота — помисли си Катрине. — Примирението като болкоуспокояващо.“

— ... май предпочитам да не знам.

Беате се прокашля.

— Осигурили сте му алиби за двете вечери, през които са били убити момичетата в Маридален и до...

— Да, да. Дрън-дрън — прекъсна я Иря.

— Значи Валентин не е бил заедно с вас, както сте заявили по време на разпитите?

— Да не мислите, че помня? Беше ме предупредил.

— За какво?

— През нощта, когато... сецате се, за пръв път... той ми каза, че полицията ще ми задава въпроси за всяко изнасилване само защото са го нарочили за няколко блудства, но не са успели да го осъдят. Не представел ли алиби, щели да го вкарат на топло, макар да е невинен. Полицията постъпвала така с хора, измъкнали се от лапите ѝ — така твърдеше Валентин. Затова трябвало да потвърдя под клетва, че е бил с мен у дома — независимо за кой ден и час става въпрос. Така сме щели да си спестим куп неприятности и излишни разправи. Тогава думите му ми се сториха съвсем логични.

— И сте му повярвали, че е невинен? Нали сте знаели за проявите му?

— Нищо не знаех! — извика Иря. От дневната се чу сумтене. — Нищичко!

Катрине искаше да я притисне още, но усети как Беате потупа предупредително коляното ѝ под масата.

— Иря — подхвана меко Беате, — ако наистина не знаете нищо, защо се съгласихте да говорите с нас?

Иря я гледаше изпитателно, отлепяйки въображаеми стръкчета тютюн от езика си. Взе решение.

— Осъдиха го. За опит за изнасилване, нали? И когато се заех да чистя апартамента, за да го дам под наем, намерих... намерих... — изведнъж, без всякакво предзнаменование, гласът ѝ сякаш се блъсна в стена и блокира — ... едни... — в очите ѝ, прорязани от кървави нишки, избиха сълзи — ... снимки.

— Какви снимки?

Иря подсмръкна.

— На момичета. На млади момичета, почти деца. Завързани и с едно такова нещо на устата...

— Превръзка? Кърпа?

— Да, кърпа. Седяха на столове или на легла... с окървавени чаршафи.

— На снимките вижда ли се Валентин? — попита Беате.

Иря поклати глава.

— Възможно е да са фалшификат. Из мрежата циркулират какви ли не снимки на изнасилени момичета. Колажи, направени от професионалисти, за мъже с влечение към садистични фотографии.

— Момичетата изглеждаха прекалено изплашени. Личеше в очите им. Самата аз... изпитвах същия страх, когато Валентин щеше да... искаше...

— Колежката ми има предвид, че е възможно друг, а не Валентин, да е заснел тези момичета — уточни Беате.

— Ботушите... — изхлипа Иря.

— Какво?

— Валентин имаше едни такива каубойски ботуши с остри муцунки и катарамии. На снимката се виждат ботушите на пода до леглото. Тогава ми просветна, че може да е истина. Май той наистина ги е изнасилвил, помислих си аз. Но това далеч не беше най-лошото...

— Сериозно?

— Познах тапета зад леглото — точно като в апартамента на сутерена. Снимката беше направена в същото легло, в което двамата с него...

Тя стисна очи и оттам се оцедиха две малки сълзи.

— Какво предприехте? — попита Катрине.

— Вие как мислите? — просъска Иря и избърса с ръкав потеклия си нос. — Отидох в полицията! При вас, дете уж трябва да ни пазите.

— И ние какво ви казахме? — Катрине не успя да скрие неприязънта си.

— Че ще назначите проверка по случая. Показали сте снимките на Валентин, но той, разбира се, успял да се изплъзне. Обяснил, че уж това било игра на доброволни начала, че вече не си спомнял имената на въпросните момичета, бил ги виждал само веднъж. Попита колегите ви дали някое от момичетата го е обвинило в изнасилване. И понеже такова оплакване нямало, работата се потули. По-точно — приключи за вас, но за мен тепърва започна...

Тя избърса с кокалчето на показалеца си мокрите бразди под двете си очи. Явно мислеше, че се е гримирала и макияжът се е размазал.

— В смисъл?

— Затворниците в „Ила“ имат право на един телефонен разговор седмично. Обадиха ми се, че Валентин иска да ме чуе. И аз отидох на

посещение.

Катрине вече се досещаше за продължението.

— Седнах в определената за срещи стая. Още с влизането той сякаш ме стисна за гърлото. Започнах да се задушavam. Той седна и каза: „Гъкнеш ли за фалшивите алибита, с теб е свършено. Греша, ако си въобразяваш, че ще лежа дълго.“ После стана и излезе. За мен нещата станаха повече от ясни. Измъкнеше ли се от затвора, щеше да ме убие веднага. Прибрах се право вкъщи, заключих всички врати и три дни плаках от страх. На четвъртия ми се обади една, дето ми се пишеше приятелка, да ми иска пари. Често ме муфтеше. Беше се закачила зверски за някаква нова дрога, подобна на хероина. По-късно я кръстиха „виолин“. Обикновено ѝ затварях, но онзи път не го направих. Идната вечер тя дойде при мен и ме целна с една доза от новата друсалка. Да бях знаела, че има такова нещо, щях да се оправям само с него. И, бога ми, веднага ме облекчи. Виолинът просто... оправя всичко...

Катрине видя как в съсипания поглед на старицата проблесна пламъкът на стара любов.

— Значи и вие сте се закачили — заключи Беате. — Продали сте къщата...

— Не го направих само за парите. Трябваше да избягам оттам, да се скрия от него. Исках да изгоря всички мостове, които водят до мен.

— Престанали сте да използвате кредитни карти, не сте вписали новия си адрес във ведомствената служба, дори сте се отказали от полагащото ви се социално обезщетение.

— Нямах друг избор.

— Дори след смъртта на Валентин?

Иря не отговори. Не мигаше. Седеше неподвижно, докато димът се виеше от догарящия фас между пожълтелите ѝ от никотина пръсти. Катрине я оприличи на звяр, осветен от фаровете на автомобил.

— Навярно сте изпитали огромно облекчение, когато сте научили за смъртта му? — подпита я предпазливо Беате.

Иря поклати глава като марионетка.

— Той не е мъртъв.

Катрине веднага си спомни как говореше Иря за Валентин.

„Не познавате Валентин. Той е различен.“ Не „беше“. „Е“.

— Защо според вас ви разказвам всичко това? — Иря изгаси угарката в масата. — Диша ми във врата. Усещам как с всеки изминал ден ме доближава все повече и повече. Понякога се будя и усещам ръката му на гърлото си.

Катрине възнамеряваше да ѝ разясни, че това се нарича параноя и е неотменим спътник на хероиновата зависимост. Изведнъж обаче се разколеба. И когато гласът на Иря се снижи до шепот, а погледът ѝ зашари из тъмните къшета в стаята, Катрине изпита същото усещане. Как някой пристяга гърлото ѝ с ръка.

— Трябва да го намерите. Заклевам ви. Преди той да ме намери.

Антон Митет погледна часовника. Шест и половина. Прозина се. Мона вече няколко пъти влиза в стаята на пациента заедно с един от лекуващите лекари. Иначе не се случваше нищо особено. Дългото дежурство му позволяваше да се отдаде на размисли. Всъщност бездействието му идваше в повече, защото след известно време мислите му поемаха в негативна посока. Той би ги приел като нещо положително, ако можеше да поправи грешките си. Но нямаше как да върне назад времето, нямаше как да промени решението си да премълчи пред началството, че намери онази полицейска палка в гората недалече от местопрестъплението в Драмен. Беше безсилен да заличи постъпките, с които бе наранявал Лаура. Не можеше да изтрие от миналото първата нощ с Мона. Нито нея, нито втората.

Сепна се. Какво беше това? Звук? Сякаш идваше от дъното на коридора. Антон се послуша напрегнато. Всичко бе утихнало. Ала той чу ясно някакъв шум, а освен равномерните писукания на монитора, отчитащ сърдечната дейност, в стаята на пациента не биваше да се чуват никакви звуци.

Антон се изправи безшумно, откачи ремъка, който придържаше служебния му пистолет в кобура, и извади оръжието. Освободи предпазителя. „Пази го като очите си, Антон.“

Зачака в готовност, но не се появи никой. Тръгна бавно напред. Мимоходом провери всички врати. Бяха заключени — дотук добре. Коридорът направи чупка и след нея пред Антон се ширна осветеното продължение. Нямаше никого. Антон спря и се послуша. Нищо.

Навярно напразно се бе притеснил. Прибра пистолета си обратно в кобура.

Напразно? Не съвсем. Та нали нещо бе създадо трептения във въздуха, които бяха стигнали до чувствителната мембрана на тъпанчето му и я бяха раздвижили — съвсем слабо, но достатъчно, та нервите да уловят сигнала и да го предадат на мозъка. Неоспорим факт. Имаше обаче хиляди неща, които можеха да предизвикат шум. Мишка, плъх; пръснала се електрическа крушка. Вечер температурите падаха, дървесината, използвана в строежа, се свиваше и пукаше. Или някоя птица се бе блъснала в прозореца?

Чак след като се успокои, Антон си даде сметка колко се е ускорил пулсът му. Реши да поднови тренировките си. Да влезе във форма. Да си възвърне физическата издръжливост, която винаги бе притежавал.

Обърна се, ала преди да тръгне обратно към поста си, реши, така и така дойде дотук, да си налее чаша кафе. Приблужи се до червената машина за еспreso и обърна диспенсъра с капсули за кафе. Изпадна една-единствена зелена капсула с прозрачно капаче с надпис „Fortissio Lungo“. И го поразил подозрението, че навярно някой е отмъкнал кафето им. Та нали вчера диспенсърът беше пълен? Антон сложи в машината капсулата, но му се стори, че е перфорирана. Или, с други думи, употребена. Невъзможно. В такъв случай след стискането капачето ѝ придобиваше шахматна шарка. Антон включи машината. Разнесе се познатото бръмчене и той съобрази, че то ще заглуши всякакви други звуци. Отдалечи се с две крачки, за да долови евентуално трополене на стъпки.

Чашата се напълни и той погледна съдържанието: черна течност. Явно капсулата не е била използвана, заключи той.

Когато и последната капка падна в чашата, му се стори, че пак чу нещо. Шум. Същият шум. Този път дойде откъм другия коридор, където се намираше стаята на пациента. Дали не бе подминал важен сигнал за безпокойство? Антон прехвърли чашата в лявата си ръка и си извади пистолета. Тръгна обратно с дълги, равномерни крачки. Опитваше се да крепи чашата, без да я гледа, но усещаше как горещото кафе пари ръката му. Зад чупката не видя никого. Отдъхна си. Приблужи се до стола. Тъкмо да седне, се вцепени. Отиде до вратата на болничната стая и я отвори.

Беше невъзможно да го види оттам, защото завивката пречеше.

Сигналите от монитора за сърдечна дейност пристигаха непрекъснато и Антон виждаше как линията се плъзга отляво надясно върху зеления екран, отбелязвайки скок при всяко изписуване.

Понечи да затвори вратата, ала нещо го разколеба.

Влезе, без да затваря вратата след себе си, заобиколи леглото и се вгледа в лицето на пациента.

Беше същият.

Антон смръщи чело. Наведе се към устните му. Дишаше ли?

Да, дишаше. Антон усети лекото движение във въздуха и гадната сладникава миризма на лекарства.

Антон Митет излезе и затвори вратата след себе си. Погледна часовника. Отпи от кафето. Пак погледна часовника. Улови се, че брои минутите. Искаше този наряд да приключи час по-скоро.

— Радвам се, че се е съгласил да поговори с мен — каза Катрине.

— Да се съгласи? Повечето палавници в това поделение биха жертвали дясната си ръка за няколко минути насаме в женска компания. Рико Херем е потенциален изнасилвач. Сигурна ли сте, че не искате да присъства и надзирател?

— Знам как да се грижа за себе си.

— И зъболекарката каза така. Но вие поне сте с панталон.

— Моля?

— Тя беше с пола и найлонови чорапи. Прие Валентин в кабинета си, без да поиска охрана. И сама можете да си представите...

Катрине се опита.

— Тя си понесе последствията, задето се обличаше като... е, пристигнахме! — Той отключи вратата към килията и я отвори. — Ще бъда отпред. Ако има нещо, само извикайте.

— Благодаря — Катрине влезе.

Мъжът със зачервения скалп седеше до бюрото и се въртеше на стола.

— Добре дошла в скромната ми бърлога.

— Благодаря.

— Ето.

Той стана, отнесе стола до нея, а сам седна на оправеното легло. Остави достатъчно разстояние помежду им. Катрине също седна. Още се усещаше топлината от тялото му. Тя придърпа стола малко по-напред, а той се изтегли по-назад в леглото. „Вероятно се бои от жените“, отсъди Катрине. Затова не ги насилва, а ги гледа. Разгонва се пред тях, обажда им се и им говори какво иска да им направи — все неща, които никога не се е осмелявал да осъществи. Досието на Рико Харем беше по-скоро противно, отколкото плашещо.

— Извика след мен, че Валентин не е мъртъв — напомни Катрине и се наведе напред.

Той се отдръпна още назад. Тялото му заемаше отбранителна поза, но усмивката на лицето му си оставаше неизменно арогантна, злобна и цинична.

— Какво имаш предвид?

— Ти как мислиш, Катрине? — носово попита той. — Че е жив, какво друго?

— Валентин Йертсен е открит мъртъв в затвора.

— Така си мислят всички. Надзирателят разказа ли ти как Валентин нареди зъболекарката?

— Спомена нещо за пола и найлонови чорапи. Такива работи явно ви възпламеняват.

— Валентин пали такива неща. Съвсем буквално. Докторката идваше два пъти седмично и по нейно време плъзна епидемия от зъбобол. С помощта на едно от борчетата й Валентин я принудил да си събуе чорапите и да си ги нахлузи на главата. После я изчукал на зъболекарския стол. Обясни ни, че тя стояла като истукан. Явно затворническият персонал не я е инструктирал как да действа в критични ситуации. Валентин извадил запалката си и запалил чорапите. Вижда ли си как се топи найлонът, докато гори? Така най-после успял да загрее мацката. Разкрепяла се като на заколение. В стените се просмука миризмата на човешка кожа, горяла със залепен за нея найлон. Седмици наред не можаха да проветрят кабинета. Не знам какво е станало после със зъболекарката, но се басирам, че вече няма основания да се бои от изнасилвачи.

Катрине го гледаше изпитателно. „Боксова круша — окачестви го Катрине. — От онези, дето са изяли толкова много бой, че не свалят усмивката от лицето си, за да не си изпросят още.“

— Щом според теб Валентин е още жив, къде е той в момента?

Устните му се разтеглиха още. Той придърпа завивката над коленете си.

— Рико, моля те да не злоупотребяваш с времето ми. Признай си, ако не знаеш нищо. Лежала съм в психиатрия и лудите ме отегчават, ясно?

— Нали не си въобразяваш, че ще ти снеса информация безвъзмездно, полицай?

— Званието е спецразследващ. Какво искаш в замяна? Намаляване на наказанието?

— Следващата седмица излизам. Искам петдесет хиляди крони.

Катрине се разсмя гръмко и от сърце. Постара се да звучи съвсем неподправено и видя как в очите му се надига гняв.

— Е, значи приключихме — Катрине стана.

— Трийсет хиляди — намали той. — На червено съм, а като ме пуснат, ми трябва пари за самолетен билет, за да се махна далече оттук.

Катрине поклати глава.

— Плащаме на информаторите само когато става въпрос за сведения, които хвърлят нова светлина върху неразкрито престъпление. Говорим за *сериозен* случай.

— Ами ако аз разполагам с информация точно за такъв случай?

— Пак ще трябва да го обсъдя с шефовете ми. Очаквах да ми разкажеш каквото знаеш. Не съм дошла да преговарям, а ти искаш нещо, дето не зависи от мен.

Тя тръгна към вратата и вдигна ръка да почука.

— Почакай! — извика Червения скалп с тънък глас. Беше придърпал завивката до брадичката си. — Ще ти подхвърля това-онова...

— Нямам какво да ти дам — Катрине почука по вратата.

— Знаеш ли какво е това?

От инструмента с цвят на мед в ръката му сърцето на Катрине прескочи един удар.

Онова, което за частица от секундата взе за дръжка на пистолет, се оказа машина за татуировки, а мнимото дуло на пистолета всъщност беше накрайник с игла.

— Тук аз съм татуировчикът. И съм адски добър. Знаеш ли как идентифицираха трупа, намерен в килията на Валентин?

Катрине го изучаваше. Присвитите му озлобени очи; тънките влажни устни; зачервената кожа, прозираща под рядката коса. Татуировката: лице на демон.

— Нямам какво да ти дам, Рико.

— Би могла да... — той направи гримаса.

— Какво?

— Да разкопчаеш малко блузата, за да видя...

— Тези ли? — Катрине погледна смаяна гърдите си.

Щом посегна към пазвата си, усети как от леглото, където седеше той, я блъсна гореща вълна.

— Колега — каза високо тя, без да изпусна Рико Херем от очи, — дай ни още няколко минути.

Чу как шумоленето с ключовете заглъхна, надзирателят промърмори нещо и се отдалечи.

Адамовата ябълка на затворника приличаше на зверче: подскачаше нагоре-надолу в гърлото му и се мъчеше да излезе оттам.

— Продължавай — подкани го Катрине.

— Първо обаче...

— Ето каква е офертата. Блузата ми ще си остане закопчана, но ще си оципя едното зърно и то ще се очертае под плата. Но само ако ми кажеш нещо интересно...

— Обещавам!

— Докоснеш ли се, край със сделката. Ясно?

— Ясно.

— Е, слушам те.

— Аз татуирах демона на гърдите му.

— Тук, в затвора?

Той измъкна лист изпод завивката.

Катрине се наведе към него.

— Стой си на мястото! — предупреди я той.

Тя се подчини. Вдигна дясната си ръка, напипа си зърното под тънкия сутиен и го стисна с палец и показалец. Изтърпя болката и изправи гръб. Знаеше, че кръвта ще нахлуе в зърното и то ще настръхне. Позволи на затворника да изплакне очи. Чу как дишането му се ускори.

Той ѝ подаде листа. Тя се приближи, дръпна го от ръката му и пак седна.

Там имаше рисунка. Катрине си припомни описаното от надзирателя изображение. Лице на демон. Разпънато настрани, все едно бузите и брадичката са заковани. Лице, което крещи от болка и неистово желание да се освободи от оковите.

— Мислех, че е имал тази татуировка от години — отбеляза Катрине.

— Не бих се изразил така.

— В смисъл? — Катрине оглеждаше линиите на рисунката.

— Сдоби се с нея след смъртта си.

Катрине вдигна глава. Рико продължаваше да се взира в блузата ѝ.

— Да не ми казваш, че си татуирал Валентин след смъртта му?

— Оглуша ли, Катрине? Валентин не е мъртъв.

— А... кой тогава...?

— Две копчета.

— Какво?

— Разкопчай две копчета.

Тя разкопча три. Разтвори блузата си и му показва чашката на сутиена си, под която прозираше настръхналото зърно на гърдата ѝ.

— Юда — прошепна дрезгаво той. — Татуирах Юда. Валентин го държа три дни в куфара си. Само си представи: разлагащ се труп, заключен вътре.

— Юда Юхансен?

— Всички си мислеха, че е избягал, но всъщност Валентин го беше пречукал и го беше скрил в куфара си. А на кого ще му хрумне да търси труп в куфар, нали? Валентин го беше накълцал на парчета и дори аз не успях да го позная. Приличаше на кайма. Нямахме как да разпознаеш чие е тялото. Сравнително непокътнат бе само гръдният му кош, където Валентин ме накара да направя татуировката.

— Юда Юхансен, значи. Намерили са неговото тяло.

— След като го издадох, съм кажи-речи мъртъв.

— Защо е убил Юда?

— Тук, в затвора, всички мразеха Валентин. От една страна, защото се беше гаврил с момиченца, които нямат и десет години, а от друга, заради зверството със зъболекарката. Мнозина тук я харесваха.

И надзирателите — също. Рано или късно щеше да го сполети нещастен случай. Например свръхдоза. Инсценировка на самоубийство. И той реши да изпревари събитията.

— Можел е просто да избяга.

— Щяха да го намерят. Искаше да го мислят за мъртъв.

— И неговият приятел Юда...

— ... му свърши перфектна работа. Валентин не е като нас, Катрине.

Тя се престори, че не е чула опита му да се причисли към нормалните хора.

— И защо ми разказваш това? Станал си негов съучастник.

— Просто татуирах тяло на мъртвец. Пък и трябва да пипнете Валентин.

— Защо?

Червения скалп затвори очи.

— Напоследък все сънувам, че е тръгнал към живите, но първо трябва да премахне миналото, всички, които застават на пътя му. Всички, които са в течение. И аз съм сред тях. Следващата седмица присъдата ми изтича. Трябва да го хванете...

— ... преди той да те е хванал — довърши Катрине предсказуемата реплика и се загледа в мъжа пред себе си.

По-точно в някаква точка в пространството пред челото му. Сякаш там се разиграваше описаната от него сцена: той татуира тридневен труп. Понеже тази сцена погълна вниманието ѝ, Катрине остана глуха и сляпа за обстановката. Неочаквано някаква капка опръска шията ѝ. Тя чу сподавения му стон и погледна надолу. Скочи от стола и се запрепъва към вратата, усещайки как устата ѝ се пълни с жлъчка.

Антон Митет се събуди.

Сърцето му блъскаше в гърдите. Пое си жадно въздух.

Премига объркано, преди мъглата пред очите му да се разсее.

Погледна бялата стена пред себе си. Седеше, отпуснал глава назад. Беше заспал. По време на служба.

Случваше му се за пръв път. Повдигна лявата си ръка. Сякаш тежеше дващест килограма. И защо сърцето му биеше така, все едно е

пробягал половината трасе от състезание по маратон?

Погледна часовника. Единайсет и петнайсет. Беше спал повече от час! Как бе възможно? Усети, че пулсът му постепенно се укротява. Сигурно стресът от последните седмици си казваше думата. Дежурствата, опороченият режим. Лаура и Мона.

Какво го бе събудило? Пак ли онзи шум?

Ослуша се.

Нищо. Само вибрираща тишина. И смътният спомен, че мозъкът му е регистрирал нещо обезпокоително. Когато спеше у дома, в крайбрежната къща в Драмен, организмът му не реагираше на двигателите на моторниците, чийто бесен рев нахлуваше през отворения прозорец, но и най-слабото проскърцване на вратата към спалнята беше достатъчно да го изправи на нокти. Лаура твърдеше, че това започнало след случая в Драмен, когато до реката намериха трупа на млад мъж на име Рене Калснес.

Антон затвори очи. Пак ги отвори. Божичко, пак се унасяше! Изправи се. Зави му се свят и се принуди отново да седне. Премига няколко пъти. Проклетата мъгла, обвила сетивата му, така и не искаше да се разсее.

Погледът му падна върху празната чаша до стола. Реши да си пусне двойно еспreso. По дяволите, сети се, че капсулите бяха свършили. Ще трябва да се обади на Мона и да я помоли да му донесе нещо ободрително. Навярно приближаваше време за следващата визитация. Извади телефона си. Беше записал номера ѝ като „Гамлем контакт Държавна болница“ — предохранителни мерки, ако на Лаура ѝ хрумне да проверява обаяданията му и установи, че този номер се повтаря често. Иначе той триеше есемесите веднага след като ги прочете. Пръстът му се насочи към зелената слушалка, но изведнъж мозъкът му успя да идентифицира източника на притеснението. Онова, което в дома му го караше да подскочи в леглото.

Тишината.

Проблемът идваше от липсата на звук.

Писукането на сърдечния монитор.

Антон скочи от стола, тръгна, залитайки, към вратата и я дръпна от раз. Мъчеше се да преодолее замайването. Вторачи се в зелената линия. Равна, мъртва черта, пресичаща напреки екрана.

Втурна се към леглото. Вгледа се в бледото лице.

По коридора затрополиха забързани стъпки. Явно в стаята на дежурните се е задействала аларма, след като сърцето на пациента бе спряло. Антон докосна челото на мъжа. Беше още топло. Полицаят обаче бе виждал достатъчно трупове и не се съмняваше: пред него лежеше мъртвец.

ТРЕТА ЧАСТ

ЕДИНАЙСЕТА ГЛАВА

Опелото на пациента протече бързо, без излишни протакания и при повече от оскъдна посещаемост. Свещеникът дори не се опита да намекне, че мъжът в ковчега е бил силно обичан, живял е образцово или отговаря на изискванията за прием в Рая. Премина направо към Исус, който, по думите на свещеника, присъждал служебна победа на всички грешници.

Не се събраха достатъчно желаещи да носят ковчега и той остана пред олтара, докато публиката излизаше в снежната виелица пред църквата в Западен Акер. Повечето от отзовалите се — по-точно четирима — бяха полицаи. Качиха се в една кола и поеха към „Юстисен“. Заведението току-що бе отворило. Там ги чакаше психолог. Отупаха снега от ботушите си, поръчаха халба бира и четири бутилки минерална вода, която не беше нито по-чиста, нито по-вкусна от чешмяната вода в Осло. Чукнаха се, проклеха покойника, както повелява традицията, и отпиха.

— Отиде си прекалено рано — отбеляза началникът на Отдела за борба с насилието Гюнар Хаген.

— Можеше да почака още малко — обади се Беате Льон, шеф на Отдела по експертно-криминална дейност.

— Дано да гори дълго и ярко — добави рижият криминалист Бьорн Холм, облечен във велурено яке, гарнирано с рюш.

— От позицията на психолог бих могъл да ви диагностицирам като хора, изгубили връзка със собствените си чувства — заяви Столе Ауне и вдигна халбата бира.

— Благодарим, докторе, но диагнозата е „полиция“.

— Нещо не я разбрах съвсем тази аутопсия — обади се Катрине.

— Починал е от инсулт — поясни Беате. — Мозъчен удар. Такива неща се случват често...

— Но нали беше излязъл от кома — прекъсна я Бьорн Холм.

— ... и могат да покосят всекиго от нас — заключи Беате с равен глас.

— Благодаря за пояснението — ухили се Хаген. — След като приключихме с покойника, предлагам да погледнем напред.

— Способността за бързо преодоляване на психологически травми е характерна за хора с нисък интелект — Ауне отпи от халбата. — Само за ваша информация.

Хаген прикова поглед в психолога и продължи:

— Стори ми се по-подходящо да се съберем тук, отколкото в Управлението.

— Защо сме тук всъщност? — попита Бьорн Холм.

— За да поговорим за убитите полицаи. Катрине?

Тя кимна и си прочисти гърлото.

— Ще започна с кратък обзор, за да запозная психолога с информацията, налична до момента. Двама полицаи са убити. И двамата на места, където по-рано са извършени убийства, останали неразкрити. Погубените колеги са участвали в разследващите групи. Досега по отношение на убитите полицаи не сме открили нито улики, нито заподозрени, нито податки за евентуалните подбуди на извършителя. Колкото до неразкритите предшествващи убийства, тръгнахме от презумпцията, че мотивите са от сексуален характер. Там са иззети веществени доказателства, нито едно обаче не насочва към евентуален извършител. Тоест, на разпит са били привикани няколко лица, но подозренията от тях са снети по две причини: или са представили алиби, или не са се вписвали в изготвения профил. Отскоро един от разпитаните поднови кандидатурата си...

Тя извади от чантата си някакъв предмет и го постави на масата, така че всички да го виждат. Снимка на мъж, гол до кръста. Датата и номерът показваха, че фотографията е изготвена за полицейска регистрация.

— Това е Валентин Йертсен. Изнасилвач рецидивист. Мъже, жени, деца. За пръв път са му повдигнали обвинение, когато е бил на шестнайсет. Подмамил деветгодишно момиче на лодка и блудствал с нея. На следващата година съседка се оплакала в полицията, че се опитал да я изнасили в общото мокро помещение в мазето.

— И какво го свързва с Маридален и Трюван? — попита Бьорн Холм.

— Засега само съвпаденията с профила на издирвания извършител, но има и друго: жената, осигурила му алиби за часовете

на убийствата, току-що призна, че е излъгала под негов натиск.

— Валентин я е убедил, че полицията иска да го накисне за престъпления, които не е извършил — поясни Беате Льон.

— Аха. Това си е сериозна причина да мразиш полицията — отбеляза Хаген. — Така ли е, докторе? Възможно ли е той да е полицейският касапин?

Ауне премлясна, сякаш прехвърляйки вкуса на предположението в устата си.

— Абсолютно. Но стане ли дума за човешката психика, аз се придържам към едно основно правило: всичко в обсега на въображението ни е възможно. Плюс неща, които изобщо не можем да си представим.

— Докато е излежавал присъдата си за гавра с малолетни, Валентин Йертсен е изнасил и обезобразил зъболекарката в затвора „Ила“. Изплашил се е, че няма да му се размине току-така, и решил да се омете. Бягството от „Ила“ не е кой знае колко трудна работа, но Валентин е искал да инсценира смъртта си, за да е сигурен, че никой няма да го преследва. Затова убил съкилийника си Юда Юхансен, смлял го до неузнаваемост и скрил трупа. По време на проверката на затворниците охраната установила липсата на Юхансен и подала сведения, че е избягал. После Валентин заставил един татуировчик, също излежаващ присъда, да татуира върху гърдите на Юда лицето на демон, каквото има и Валентин. Впрочем гърдите на мъртвеца били единствената част от тялото му, останала що-годе цяла. Валентин заплашил татуировчика, че гъкне ли, ще пречука и него, и семейството му, и още същата нощ си плюл на петите. Предварително облякъл трупа на Юда в своите дрехи, проснал го на пода в килията и оставил вратата отворена, та да привлече внимание. На следващата сутрин открили трупа и никой не се изненадал. Повечето отдавна очаквали някой да види сметката на най-ненавиждания затворник в общежитието. Сторило им се толкова закономерно, че изобщо не им хрумнало да сверяват пръстови отпечатъци, камо ли да изследват ДНК проба от трупа.

Възцари се тишина. В заведението влезе клиент и понечи да се настани на съседната маса, но само с поглед Хаген го разубеди и мъжът се насочи към дъното на помещението.

— С други думи, казваш, че Валентин е избягал и в момента се разхожда някъде жив и здрав — обобща Беате Льон. — И навярно стои и зад убийствата в Маридален и до Трюван, и зад убийствата на полицаите. А очиства полицаи, за да си отмъсти на системата. Използва местата, където вече е погубвал човешки живот. Но за какво да отмъщава? Че полицаите си вършат работата? Ако хората ни отмъщаваха за това, досега да не са останали полицаи.

— Не съм сигурна дали гневът му е насочен към всички полицаи — призна Катрине. — Надзирателят в „Ила“ ми разправи, че в общежитието е идвал полицаи и провел разговори със затворниците за убитите момичета в Маридален и край Трюван. Беседвал само с осъдените за убийство, които не са извършвали изнасилвания, но целял по-скоро да им подхвърли това-онова, а не толкова да получи информация от тях. И после те изобличили Валентин като... — Катрине си пое дъх — ... ебач на деца.

Тя видя как всички, дори Беате Льон, потръпнаха. Понякога думите разтърсват по-силно и от най-кървавото престъпление.

— А това обвинение е същото като да му подпечаташ смъртната присъда.

— Кой е бил полицаят?

— Надзирателят не си спомни името му, а липсва дневник за записване на посещения от полицаи. Не е обаче никак трудно да се досетим.

— Ерлен Венешла или Бертил Нилсен — предположи Бьорн Холм.

— Картинката започва да се избистря, не мислите ли? — попита Гюнар Хаген. — Тялото на въпросния Юда е носело белезите на жесток побой — също като телата на убитите полицаи. Докторе?

— Така е — съгласи се Ауне. — Убийците се придържат към едни и същи изпитани методи на умъртвяване. Или методи за освобождаване на натрупаната омраза.

— Но в случая на Юда, Валентин е преследвал съвсем различна цел — напомни Беате. — Да замаскира бягството си.

— Ако трупът действително е бил на Юда — натърти Бьорн Холм. — Затворникът, с когото Катрине е разговаряла, не е най-надеждният свидетел на света.

— Прав си, но аз му вярвам.

— И кое ти дава основания?

Катрине се усмихна накриво.

— Какво казваше Хари? „Интуицията представлява съвкупност от множество дребни, но съвсем конкретни факти, които умът още не е успял да уточни.“

— Не може ли да ексхумираме трупа и да проверим? — попита Ауне.

— Познай — въздъхна Катрине.

— Кремиран ли е?

— Седмица преди инсценировката Валентин е предал на затворническата управа завещание: в случай на смърт тялото му да се кремира в най-кратък срок.

— И после се е покрил известно време, преди да посегне на Венешла и Нилсен.

— Това е версията на Катрине, да — потвърди Гюнар Хаген. — Засега е неиздържана и, меко казано, смела, но понеже от няколко месеца разследващата група работи по други версии на празни обороти, съм склонен да дам шанс на Катрине. Затова ви събрах. Искам да сформираме специално звено, за да проучи тази — и само тази — следа. Другите следи оставяме на разследващата група. Ако приемете задачата, ще докладвате изключително... — Хаген се прокашля и от гърлото му се чу хрип, рязък като пистолетен изстрел — ... и само на мен.

— Аха — кимна Беате. — Тоест...

— Тоест работим при пълна секретност.

— Кой не бива да узнава? — поинтересува се Бьорн Холм.

— Никой. Абсолютно никой освен тук присъстващите.

— И от кого по-конкретно пазим начинанието в тайна? — настоя да разбере Столе Ауне.

Хаген защита част от кожата на врата си между палеца и показалеца. Клепачите му се отпуснаха като на припичащ се гущер.

— От Белман — отговори Беате. — Главния секретар.

Хаген разпери ръце.

— Единствената ми цел е разследването да потръгне. Когато Хари беше сред нас, постигахме страхотни резултати с независима, малобройна разследваща група, но сега главният секретар се запъна. Настоява да не раздробяваме работата. Възможно е всичко това да

изглежда отчаян ход, но в екипа е настъпила такава идейна суша, че трябва час по-скоро да пипнем този полицейски касапин. Иначе всичко ще се сгромоляса. Ако нещата опрат до скандал с Белман, поемам безусловно пълната отговорност. Скрил съм от вас, че начинанието не е съгласувано с началството — такава ще бъде официалната ми версия. При все това си давам сметка в какво положение ви поставям и от вас зависи дали ще се съгласите да се включите.

Катрине усети, че всички погледи — включително нейният — се насочиха към Беате Льон. От топкриминалистката зависеше окончателното им решение. Приемеше ли тя, щяха да приемат всички. В противен случай...

— Демонът на гърдите му — подхвана Беате. Държеше в ръка снимката. — Все едно иска да се измъкне. От някакъв затвор. От собственото си тяло. Или от мозъка си. Точно като Снежния човек. Навярно е един от онези. — Беате вдигна глава и по устните ѝ пробяга усмивка. — С вас съм.

Хаген погледна другите. Един по един кимнаха утвърдително.

— Добре. Аз ще продължавам да оглавявам официалната разследваща група, а Катрине ще бъде формален лидер на тази. Понеже тя е служител на полицейски окръг Берген и Хурдалан, законът не ви задължава да докладвате на главния секретар на полицейските подразделения в Осло.

— Значи работим за Берген. Че какво лошо има? Наздраве за Берген, колеги! — предложи Беате.

Вдигнаха чаши.

Излязоха на тротоара пред „Юстисен“. Ръмеше лек дъждец, а въздухът миришеше на чакъл, бензин и асфалт.

— Ще използвам възможността да ви благодаря, че ме приехте обратно — Столе Ауне закопча палтото си марка „Бърбери“.

— Победимите отново са в действие — пошегува се Катрине.

— Точно като едно време — добави Бьорн и се потупа доволно по корема.

— Почти. Само един липсва — напомни Беате.

— Ей! — спря я Хаген. — Нали се разбрахме да не го споменаваме. Няма го и толкова.

— Той никога няма да изчезне съвсем, Гюнар.

Хаген въздъхна. Погледна към небето. Сви рамене.

— Сигурно. Една курсантка от Полицейската академия, която дежуреше пред стаята в Държавната болница, ме попита дали се е случвало Хари Хуле да не разкрие случай, с който се е захванал. Отначало взех интереса ѝ за чисто любопитство. Навярно го познава и затова разпитва, предположих аз. Отговорих, че Хари не е успял да разнищи убийството на Густо Хансен. Днес обаче разбрах от секретарката ми, че е получила обаждане от Полицейската академия с молбата да изпрати копия от всички материали по делото. — Хаген се усмихна печално. — Навярно въпреки всичко Хари е на път да се превърне в легенда.

— Хари винаги ще бъде помнен — каза Бьорн Холм. — Няма да се появи по-добър от него. Нито дори равностоен.

— Прав си, но пък тук има четирима души, които кажи-речи са го настигнали, нали?

Спогледаха се. Кимнаха. Сбогуваха се с късо, здраво ръкостискане и се пръснаха в три различни посоки.

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА

Микаел Белман фиксира фигурата над мушката на пистолета. Присви едното си око, бавно натисна спусъка назад, усещайки ударите на сърцето си. Биеше спокойно, но тежко. Върховете на пръстите му се изпълниха с кръв. Фигурата не се местеше. Микаел имаше такова усещане, защото самият той не стоеше неподвижно. Отпусна пръста върху спусъка, пое си дъх и пак се прицели. Взе фигурата на мушка и дръпна спусъка. Фигурата подскочи. Както се очакваше. Уби я. Микаел Белман знаеше, че я е уцелил в главата.

— Донесете тялото за аутопсия — провикна се той и отпусна своя „Хеклер и Кох“.

Свали си антифоните и предпазните очила. Чу електрическото бръмчене на стоманената тел и видя приближаващата се фигура. Тя спря на половин метър от Микаел.

— Не е зле — отбеляза Трюлс, пусна копчето и бръмченето секна.

— Става.

Микаел огледа хартиената мишена. В горната част на тялото и в главата зееха дупки. После посочи мишената в съседната писта. Главата ѝ беше отнесена.

— Но не мога да се меря с теб.

— Достатъчно добър си, за да минеш теста. Чух, че тази година над десет процента не са го издържали.

Трюлс смени мишената с обиграни движения, натисна копчето и хартиената фигура се отдалечи. Спря на двайсет метра от стрелците върху металната плоскост, осеяна със зелени петна. Микаел чу звънък смях. Две млади жени доближиха глави и ги стрелнаха крадешком. Навярно курсантки от Полицейската академия, които го бяха познали. Всички звуци тук имаха собствена честота и дори пукотът на изстрелите не пречеше на Микаел да чуе как куршумът шибва хартията и оловото шляпва металната плоскост, а после куршумът издрънчава в кутията, поставена под мишената.

— Повече от десет процента от гилдията не може да защитава себе си или други хора. Какво ще кажете, господин главен секретар?

— Не всички полицаи имат възможност да се упражняват в стрелба колкото теб, Трюлс.

— Защото нямат толкова свободно време, това ли намекваш?

Трюлс се засмя с дразнещото си грухтене. Микаел Белман погледна своя подчинен и приятел от детинство. Кривите зъби, за които родителите му не се бяха погрижили; червените венци. Уж всичко беше както преди, но не съвсем. Новата подстрижка? Или отстраняването? Такива събития често събарят хора, които никой не смята за чувствителни. Най-вече такива хора, защото те не се освобождават навреме от чувствата си, а ги затварят в себе си с надеждата с времето да им мине. Ето такива хора превъртат. И си пръсват мозъка с един куршум.

Трюлс обаче изглеждаше доволен. Смееше се. Веднъж, през юношеските им години, Микаел му обърна внимание, че смехът му плаши хората, и го посъветва да се упражнява да се смее по-нормално, по-приятно. Тогава Трюлс загрухтя още по-силно. Вдигна пръст и посочи Микаел. Не каза нищо, само продължи да се хили с противния си смях.

— Кога ще изплюеш камъчето? — попита Трюлс, докато пъхаше патрони в пълнителя на пистолета си.

— За кое?

— За парите в сметката ми.

Микаел прехвърли тежестта на другия си крак.

— Затова ли ме покани да постреляме заедно? За да те питам?

— Не те ли интересува откъде съм се сдобил с толкова кинти?

— И защо да ме интересува?

— Нали си главен секретар.

— А ти си решил да мълчиш по въпроса. Според мен е глупаво, но уважавам решението ти.

— Наистина ли? — Трюлс щракна пълнителя. — Или по-скоро си траеш, защото *знаеш* откъде са дошли мангизите, Микаел?

Сега Микаел си даде сметка кое се е променило у приятеля му от детинство. Отново се бе появил онзи налудничав блясък в очите му. Същият блясък се появяваше, когато в гимназията в Манглерю поголемите момчета скачаха да бият красивия отворко, който се уреди с

Ула. Тогава Микаел винаги се криеше зад Трюлс. И го насъскваше срещу тях. Насъскваше краставата хиена, понесла толкова много юмруци, че ѝ бе все едно дали ще изяде още няколко. С времето обаче дангалаците схванаха, че докато налагат Трюлс, самите те отнасят немалко пердах, и не им отгърваше да му се нахвърлят. Защото когато в очите на Трюлс се появише онзи блясък, блясъкът на разярена хиена, той беше готов да умре и захапеше ли, не пускаше. Сключваше челюсти и стискаше, докато жертвата не се предаде или докато някой не го откопчи от нея със сила. С течение на времето този блясък започна да се появява все по-рядко и по-рядко. Микаел го видя, когато се разправяха с онзи педал в гаража, и, последно, когато му съобщи, че го отстранява от служба. Този път обаче блясъкът не изчезна. Продължи да тлее в очите на Трюлс, все едно е пипнал треска.

Микаел поклати бавно глава.

— Какви ги дрънкаш, Трюлс?

— Нищо чудно парите да са дошли от теб. Защо, например, през цялото време да не си ми плащал именно ти? И дори да си ме препоръчал на Асаев.

— Май си се надишал с прекалено много барутен дим, Трюлс. Никога не съм имал вземане-даване с Асаев.

— Дали да не го питаме?

— Рудолф Асаев е мъртъв.

— Адски удобно, нали? Всички, които знаеха нещо, изведнъж се оказаха мъртви.

„Всички. С изключение на теб“ — добави наум Микаел.

— С изключение на мен — ухили се Трюлс.

— Трябва да вървя — Микаел свали хартиената мишена и я сгъна.

— А, вярно. Редовната среща в сряда.

— Моля? — вцепени се Микаел.

— Спомням си, че всяка сряда се налагаше да си тръгваш по това време.

Микаел го огледа изпитателно. Смущаваше го фактът, че въпреки двайсетгодишното си познанство с Трюлс не бе сигурен доколко глупав е приятелят му.

— Точно наблюдение. Но нека те предупредя, че за теб е най-добре да запазиш предположенията си в тайна. В положението, в което

се намираш, най-много да загазиш още повече. И не ме обременявай с подробности. Ако ме призоват за свидетел, ще ми бъде трудно да лавирам. Ясно?

Трюлс обаче вече си беше сложил антифоните и се бе обърнал към мишената. И двете му очи бяха отворени зад стъклата на предпазните очила. Блясък. Два. Три. Пистолетът се мъчеше да се отскубне, ала Трюлс го стискаше здраво. С безмилостната захапка на хиена.

На паркинга Микаел усети вибрации в джоба. Извади телефона си. Търсеше го Ула.

— Свърза ли се с фирмата за унищожаване на вредители?

— Да — излъга Микаел, напълно забравил за този ангажимент.

— Какво казаха?

— Че миризмата, която усещаш от терасата, може да е от умряла мишка или плъх в бетона. С времето ще изгние и миризмата ще изчезне от само себе си. Не ни съветват да разбиваме терасата.

— Трябваше да извикаш строител да излее терасата, вместо да разчиташ на Трюлс.

— Не съм го молил, вече ти казах. Той я изля посред нощ по своя инициатива. Къде си, скъпа?

— Отивам на среща с приятелка. Ще се прибереш ли за вечеря?

— Разбира се. И не мисли повече за терасата, нали, скъпа?

— Добре.

Микаел затвори. Два пъти повтори обръщението „скъпа“ и втория път сякаш прозвуча фалшиво. Запали колата, натисна газта, отпусна съединителя и усети приятния допир до облегалката, когато новото ауди набра скорост по паркинга. Представи си Исабеле и усети бурен приток на кръв по тялото си. И — парадоксално, но факт — осъзна, че изобщо не е излъгал Ула. Любовта му към нея добиваше най-конкретни измерения, когато му предстоеше да изчука друга жена.

Антон Митет седеше на терасата със затворени очи. Усещаше по лицето си лъчите на слънцето — все още съвсем слаби. Пролетта се перчеше, ала зимата отказваше да отстъпи. Антон отвори очи и погледът му отново падна върху писмото на масата отпред.

Върху плика стоеше синият печат на медицинския център в Драмен.

Антон знаеше какво го очаква вътре. Резултатите от кръвната проба. Искаше му се да разкъса плика, но продължаваше да протака. Вдигна глава и плъзна поглед над Драменската река. Още щом разгледаха брошурата с нови апартаменти в Елвепаркен на запад от Оссиден, двамата с Лаура не се поколебаха нито за миг. Децата отдавна се бяха изнесли, а с годините ставаше все по-трудно да поддържат опърничавата градина и старата, прекалено голяма дървена къща в Конерю, наследена от родителите на Лаура. Ще продадат всичко, ще си купят модерен, лесен за поддръжка апартамент и така ще им останат повече пари и време да осъществят дългогодишните си планове: да пътуват заедно; да посетят далечни страни; да опитат от удоволствията, които краткият земен живот все пак предлага.

Защо тогава не заминаха? Защо продължаваха да отлагат?

Антон нагласи слънчевите си очила, побутна писмото и извади телефона от широкия джоб на панталона си.

Дали ги спираше прекалено напрегнатото всекидневие и бързо изнизващите се дни? Дали не искаха да се лишават от хармоничната гледка към Драменската река? Или — защото се бояха какво ще узнаят за брака си — ги плашеше мисълта да прекарват толкова време заедно? Или онзи Случай бе изсмукал цялата му енергия, бе блокирал приемчивостта му, бе го натикал в състояние, в което рутината на всекидневието му се струваше единственото спасение от пълен срив? А после се появи Мона...

Антон погледна екранчето. ГАМЛЕМ КОНТАКТ ДЪРЖАВНА БОЛНИЦА.

Отдолу телефонът му даваше три възможности: набери, изпрати есемес или промени.

Промени. Защо и животът не предлагаше тази опция? Всичко можеше да бъде толкова по-различно, ако беше съобщил за онази палка. Ако не беше поканил Мона на кафе. Ако не беше заспал.

Но той *заспа*.

Заспа по време на дежурство, и то върху неудобен дървен стол. Антон, който дори след изтощителен ден не можеше да заспи в собственото си легло. Направо не беше за вярване. След като дойде на себе си, продължи да се носи в полудрямка. Дори лицето на мъртвеца

и цялата последвала олелия не успяха да го разбудят напълно. Стоеше като зомби, със замъглен мозък, неспособен да предприеме каквото и да било или да отговори ясно на зададен му въпрос. Дори да не се беше унесъл, това не означаваше, че пациентът щеше да оцелее. Аутопсията показва, че смъртта най-вероятно е настъпила вследствие от мозъчен кръвоизлив. Ала Антон не си бе свършил съвестно работата. Нямаше опасност да открият небрежността му. Той не се беше издал, но знаеше, че пак се е провалил.

Антон Митет погледна копчетата на телефона си.

Набери. Изпрати есемес. Промени.

Крайно време беше да предприеме нещо. Да постъпи, както е редно. Без да отлага.

Натисна „промени“. Появиха се няколко опции.

Антон взе решение. Избра най-правилната. ИЗТРИЙ.

Взе писмото, разкъса плика. Извади листа и го прегледа.

На сутринта, след като откриха пациента мъртъв, Антон отиде в медицински център. Обясни, че е полицай и му предстои дежурство, но е изпил хапче с непознато съдържание, чувства се особено и се бои да отиде на работа в нетрезво състояние. Първоначално лекарят му предложи да му издаде болничен, но Антон настоя да изследват кръвта му.

Очите му тичаха по листа. Голяма част от термините и стойностите не му говореха нищо, ала лекарят бе добавил две разясняващи изречения отдолу:

„... нитразепамът се съдържа в силни сънотворни. В НИКАКЪВ СЛУЧАЙ не приемайте повече от тези лекарства, без да сте се консултирали с лекар.“

Антон затвори очи и си пое дъх през стиснати зъби.

Проклятие.

Подозренията му се потвърдиха. Бяха го дрогирали. Някой го беше упоил. Питаше се как са успели. Сигурно с кафето. Нали преди това беше чул шум, а в диспенсъра бе останала само една капсула. Тогава той дори се усъмни дали не е перфорирана. Явно някой бе инжектирал приспивателното с игла през защитното фолио и после Антон сам си бе приготвил отвара за сън — еспресо с нитразепам.

Твърдяха, че пациентът е починал от естествена смърт. Или, по-точно, че нямат основания да подозират криминално деяние. Но

стигнаха до това заключение именно въз основа на Антоновите уверения, че след последната визитация — два часа преди смъртта на пациента — никой не е влизал при него.

Антон знаеше какво трябва да стори. Да си признае. Веднага. Вдигна телефона към ухото си. Да съобщи за поредния гаф. Да обясни защо е премълчал, че е заспал. Погледна екранчето. Този път и Гюнар Хаген не можеше да му помогне. Антон отпусна ръката с телефона. Ще се обади. Само че не сега.

Микаел Белман завързваше вратовръзката си пред огледалото.

— Днес беше невероятен — чу се от леглото.

Микаел знаеше, че е истина. Исабеле Скойен стана и си обу чорапите.

— Да не е заради смъртта му?

Тя хвърли кувертюрата от кожа на северен елен върху завивката. Над огледалото висяха внушителни рога от елен, а картини на саамски художници красяха стените. Стаите в това крило на хотела, обзаведени по идеи на видни дизайнерки, носеха техните имена. Стаята, която бяха наели Микаел и Исабеле, беше кръстена на изпълнителка на йойк — традиционни саамски песни. За съжаление някои японски туристи отсядаха тук само за да задигнат рогата. Вярвах, че екстрактът от еленови рога действа като афродизиак. На няколко пъти Микаел се бе улавял да мисли, че самият той се нуждае от такъв екстракт. Но не и днес. Навярно Исабеле имаше право. Облекчението от дългоочакваната смърт на пациента помогна да се представи на ниво в леглото.

— Не искам да знам как е станало — заяви той.

— И без това няма как да ти кажа — Исабеле си нахлузи полата.

— Нека не обсъждаме въпроса.

Застана зад гърба му и ухапа кожата на тила му.

— Какво си се сдухал — закикоти се тя. — Животът е прекрасен.

— За теб сигурно, но аз още се мъча с убитите полицаи.

— За разлика от мен не ти предстои преизбиране. Да ти изглеждам притеснена?

Той сви рамене. Посегна към сакото си.

— Ти ли ще тръгнеш първа?

Усмихна се, когато го потупа по тила. Обувките ѝ затракаха към вратата.

— Следващата сряда сигурно няма да успея. Отложихме за тогава срещата на Общинския съвет.

— Добре — отвърна той и усети, че наистина го мисли.

Нещо повече: изпита облекчение.

Тя спря на вратата. Ослуша се както обикновено дали някой не минава по коридора.

— Обичаш ли ме?

Той отвори уста. Погледна се в огледалото. От тъмната дупка на лицето му не излезе нито звук. Чу гърления ѝ смях.

— Шегувам се — прошепна тя. — Ти какво, да не се уплаши? Десет минути.

Вратата се отвори и щракна меко зад нея.

Бяха се разбрали вторият да не тръгва, преди да изминат десет минути от излизането на първия. Белман вече не помнеше чия беше идеята. Явно по онова време се бяха опасявали да не се натъкнат на папарак или на познато лице на рецепцията, но досега не им се беше случвало.

Микаел извади гребена си и среса косата си. Върхчетата бяха още мокри от душа. Исабеле никога не се къпеше след секс. Твърдеше, че ѝ доставя удоволствие да усеща миризмата му по кожата си. Микаел погледна часовника. Днес либидото му беше отлично. И без да си представя Густо, успя да се възбуди и дори да удължи акта. Изчакаше ли цели десет минути, щеше да закъснее за срещата с председателя на Общинския съвет.

Ула Белман си погледна часовника. „Movado“ дизайн 1947-а. Микаел ѝ го беше подарил за една годишнина. Стрелките показваха един и двайсет. Тя се облегна в креслото и плъзна поглед над хотелското лоби. Питаше се дали ще го познае. На практика двамата не се бяха виждали повече от два пъти. Първия път ѝ отвори вратата, когато тя отиваше в участъка в Стовнер при Микаел. Тогава той ѝ се представи. Чаровен, усмихнат нурланец. Втория път, по време на коледното тържество в участъка, той я покани да танцуват и я притисна малко по-близо до себе си, отколкото допускаше приличието.

Ула прие този невинен флирт като приятен повод да повдигне самочувствието си. Все пак Микаел също присъстваше в помещението, а и съпругите на другите полицаи танцуваха с кавалери, не непременно мъжете им. По време на танца обаче друг мъж следеше зорко движенията им. Стоеше до дансинга с питие в ръка. Трюлс Бернтсен. По време на следващото парче Ула покани Трюлс, но той отказа с усмивка. Никак не умее да танцува.

Рюнар. Вече беше забравила името му. След онова тържество изобщо не го беше виждала. Но най-неочаквано той ѝ се обади по телефона и я покани на кафе. Напомни ѝ, че се казва Рюнар. Ула отказа под предлог, че е много заета, ала той настоя: имал да ѝ съобщава важни сведения. Помоли го да го обсъдят по телефона, но той уточни, че трябва да ѝ покаже нещо. Гласът му звучеше някак променен, не какъвто го помнеше. Навярно нурланският му диалект се бе смесил с йостланския в Осло. Често се случваше с хора от северните области, преместили се в столицата.

Ула склони: ще изпие с него едно кафе, защото и бездруго има път към центъра. Излъга. Както излъга и Микаел, когато я попита къде е, а тя отговори, че има среща с приятелка. Ула нямаше намерение да го баламосва, но въпросът му я свари неподготвена и тя осъзна, че би било редно по-рано да предупреди съпруга си за срещата с негов колега. Защо тогава премълча? Защото я глождеше подозрение, че Рюнар ще ѝ покаже нещо, свързано с Микаел? Вече съжаляваше, задето се бе съгласила. Пак си погледна часовника.

Забеляваше погледите, които ѝ хвърляше администраторът. Беше си съблякла палтото — пуловерът и панталонът подчертаваха стройната ѝ фигура. Рядко ѝ се удаваше възможност да слезе до центъра и се бе постарала да се гримира добре и да оформи хубаво дългата си руса коса, заради която момците от Манглерю я задминаваха с колите си — искаха да проверят дали и в лице е също толкова привлекателна, колкото и отзад. По погледа им личеше, че гледката си я бива. Веднъж свекърът ѝ каза, че приличала на хубавицата от „The Mamas & The Papas“, но Ула нито знаеше коя е тя, нито пък си направи труда да провери.

Погледна към въртящата се врата. Непрекъснато влизаха хора, но никой не се озърташе, никой не я търсеше.

Вратите на асансьора се разтвориха с лек звън и оттам се появи висока дама в кожено палто. Ако някой журналист я попиташе дали палтото е от естествена кожа, тя най-вероятно щеше да отрече, защото политиците от Работническата партия предпочитаха да казват на избирателите си онова, което искат да чуят. Исабеле Скойен. Общинският съветник по въпросите на социалното подпомагане. Скойен присъства на тържеството след повишението на Микаел. Всъщност празнуваха новата къща, но вместо приятели Микаел покани хора, важни за кариерата му. Или за „тяхната кариера“, както се изразяваше той. Един от малцината гости, които Ула познаваше, беше Трюлс Бернтсен, но с човек като него се разговаряше трудно. Всъщност тогава от ангажименти в домакинството на Ула почти не й остана време за разговори.

Исабеле Скойен хвърли поглед към Ула, без да се отклони от пътя си. Ула обаче долови лекото колебание — значи я беше познала и се чудеше дали да я подмине, уж не я е видяла, или да се приближи и да разменят няколко думи. Явно предпочете да избегне последното. Понякога Ула се чувстваше по същия начин. Например когато видеше Трюлс. Изпитваше симпатия към него, защото израснаха заедно и го познаваше като мил и лоялен приятел, но въпреки това го избягваше. Ула се надяваше Исабеле Скойен да избере втория вариант и така да улесни и двете. С облекчение видя как общинската съветничка се насочи към изхода. После обаче явно се разколеба, завъртя се и на лицето ѝ се изписа широка усмивка, а очите ѝ заблестяха. Докато я гледаше как се носи към нея, Ула я оприличи на огромна, драматично изваяна фигура на носа на викингски кораб.

— Ула! — възкликна Исабеле на няколко метра от нея, все едно виждаше най-добрата си приятелка, с която не се бе срещала от години.

Ула вече се притесняваше от неизбежния предстоящ въпрос: какво правиш тук?

— Колко хубаво беше миналия път, миличка! Страхотно парти в тесен кръг!

Исабеле Скойен сложи ръка на рамото ѝ и подложи бузата си така, че Ула на свой ред да долепи страна до нейната. В тесен кръг? Присъстваха трийсет и двама души!

— Съжалявам, че се наложи да си тръгна толкова рано.

Ула си спомняше, че тогава Исабеле си пийна повечко. Докато домакинята обгрижваше гостите, високата, привлекателна общинска съветничка и Микаел се усамотиха на терасата и останаха там известно време. За малко Ула дори почувства лек пристъп на ревност.

— Няма нищо. За нас беше чест, че уважи празненството ни... — Ула се надяваше усмивката ѝ да не изглежда изкуствена — Исабеле.

Общинската съветничка я изучаваше с поглед. Сякаш търсеше нещо. Например отговор на незададения си въпрос: какво правиш тук, миличка?

Ула реши да ѝ каже истината. Така смяташе да постъпи и пред Микаел.

— Е, аз да вървя — Исабеле обаче изобщо не помръдна и продължи да сезира в Ула.

— Сигурно те чака повече работа, отколкото мен — Ула чу с раздражение собствения си глуповат смях, който толкова ненавиждаше.

Исабеле я гледаше. Все едно съветничката искаше само с поглед да изкопчи от нея какво, за бога, търси съпругата на главния секретар пред рецепцията на „Гранд Хотел“? Да не би Исабеле да подозираше, че Ула е дошла на любовна среща? Затова ли се държеше привидно дискретно? Ула усети как лицевите ѝ мускули постепенно се отпуснаха, напрежението изчезна и на устните ѝ се появи обичайната ѝ усмивка — онази, с която искаше да се усмихва. В очите ѝ заиграха весели пламъчета и я напуши смях. Още малко и щеше да се изсмее право в лицето на Исабеле Скойен. Но защо? Странно, самата Исабеле също придоби подигравателен вид.

— Надявам се скоро пак да се видим, миличка — общинската съветничка стисна ръката на Ула със силните си, едри пръсти.

Обърна се и се понесе към изхода. Един от служителите на хотела тутакси се спусна да я изпрати. Ула видя как Исабеле извади мобилния си телефон и набра номер, преди да се изгуби зад въртящата се врата.

Микаел чакаше асансьора на няколко крачки от стаята, обзаведена по дизайн на саамската певица. Погледна си часовника. От тръгването на Исабеле бяха изминали само три-четири минути, но той

не виждаше причина да се бави повече тук. Все пак важното беше да не ги видят *заедно*. По негласно споразумение Исабеле наемаше стаята на свое име и пристигаше десет минути преди него. Приготвяше се и го чакаше в леглото. Така ѝ харесваше. А на него? И на него ли това му харесваше?

За щастие от „Гранд“ до Кметството, където председателят на Общинския съвет го очакваше, се стигаше за три минути бърз ход.

Асансьорът пристигна. Микаел се качи. Натисна копчето с надпис „1“. Кабината потегли и спря почти веднага. Вратите се разтвориха.

— Guten Tag.^[1]

Немски туристи — възрастна двойка. Стар фотоапарат в кафяв кожен калъф. Микаел се усмихна. Настроението му се бе повишило. Отстъпи назад да им направи място. Исабеле имаше право: след смъртта на пациента от плещите му падна огромно бреме. Усети как от кичур на тила му се отрони капчица вода, търкулна се и намокри яката на ризата му. След повишението Ула го посъветва да си подкъси още косата, но той отказа. Защо му е да изглежда по-възрастен? Та нали именно младежкият му вид подчертаваше най-същественото: Микаел е най-младият главен секретар в историята на Осло.

Двамата съпрузи разглеждаха угрижено копчетата в асансьора. И те като мнозина други се питаха дали числото 1 ще ги отведе на партера, или на етаж над него. Какво разбират норвежците под „първи етаж“?

— *It's the ground floor*^[2] — обясни Микаел и натисна копчето за затваряне на вратите.

— *Danke*^[3] — смотолеви жената.

Мъжът бе затворил очи и дишаше шумно. „Като в подводница“ — помисли си Микаел.

Кабината ги понесе надолу в мълчание.

Вратите се отвориха и тримата излязоха в лобито на хотела. По бедрата на Микаел плъзна вибрация. В асансьора телефонът му бе изгубил обхват и сега възстановяваше функциите си. Извади го и видя, че има пропуснато повикване от Исабеле. Понечи да я набере, но в същия миг апаратът се разтреса отново. Получи съобщение.

Очаквай жена си на рецепцията.

Микаел се вцепени на място и вдигна глава. Ала беше твърде късно.

Точно пред него, в кресло, седеше Ула. Изглеждаше добре. Беше се постарала повече от обикновено. Приличаше на замръзнала.

— Здравсти, скъпа — възкликна той, но по изражението ѝ си даде сметка колко фалшиво прозвуча.

Тя го закова с поглед, а в очите ѝ се четеше объркване, което обаче беше на път да прерасне в нещо друго. Умът на Микаел Белман заработи трескаво. Поглъщаше и обработваше цялата налична информация, откриваше причинно-следствените връзки и си вадеше заключения. Микаел си даваше сметка, че няма как да измисли обяснение за мократа си коса. Освен това Ула сигурно бе видяла Исабеле да излиза от хотела и умът ѝ също обработваше светкавично постъпилата информация. Защото човешкият мозък има способността да разсъждава с неумолима логичност и да сглобява късчетата информация в добиващ цялостен вид пъзел. Микаел забеляза как объркването на Ула преминава и отстъпи изцяло пред съзнанието, че е разбрала цялата истина. Младата жена сведе очи и когато той застана пред нея, съпругата гледаше в корема му.

— Значи си получил есемеса ѝ със закъснение — прошепна тя с почти неузнаваем глас.

Катрине въртна ключа в патрона и дръпна дръжката, но нещо заяде. Гюнар Хаген пристъпи напред, разтърси вратата и я отвори.

Отвътре ги лъхна горещ, влажен, застоен въздух.

— Влизайте. Не е било използвано от месеци.

Катрине пристъпи първа от петимата и светна лампата.

— Добре дошли в централата на Берген в Осло — вяло оповести тя.

Беате Льон прекрачи прага.

— Значи тук ще е тайният ни щаб.

Студена синя светлина обля четвъртитата стая с голи стени. Сивосин линолеум покриваше пода. Прозорци липсваха. Имаше три

бюра със столове и компютри. На едното бюро стоеше потъмняла кафемашина и кофа с вода.

— Щабът ни ще се събира в *мазето* на Управлението? — възкликна изумен Столе Ауне.

— Формално погледнато, се намираме на територията на следствения арест — обясни Хаген. — Подземният тунел минава под парка, а стълбите пред този кабинет извеждат до пропуската на ареста.

В отговор отекнаха първите акорди от „Рапсодия в синьо“ на Гершуин. Хаген извади мобилния си телефон. Катрине надзърна над рамото му и видя името на дисплея: Антон Митет. Хаген натисна „отхвърли повикването“ и прибра телефона в джоба си.

— Понеже ми предстои оперативка с разследващата група, оставям да се погрижите сами за останалото.

Хаген си тръгна, а четиримата се спогледаха.

— Страшна жега — отбеляза Катрине и разкопча якето си. — Защо не виждам печка?

— Защото горещината идва не от печка, а от котлите на централното отопление в съседното помещение — засмя се Бьорн Холм и метна якето си върху една облегалка. — Навремето го нарекохме „Котелното“.

— И преди ли си работил тук? — Ауне разхлаби папийонката си.

— Да. Тогава бяхме в още по-скромен състав — той посочи бюрата. — Трима, както виждате. И въпреки това разплетохме случая. Но по онова време Хари оглавяваше екипа... — бързо погледна Катрине. — Не исках да...

— Не се притеснявай, Бьорн. аз не съм Хари и определено няма да бъда шефът на тази група. Не възразявам да ми докладвате формално, та Хаген да си измие ръцете, ако ни надушат, но самата аз съм доста неорганизирана. Затова предлагам Беате да оглави екипа. Има и достатъчно стаж, и достатъчно опит като ръководител.

Другите погледна криминалистката. Тя сви рамене.

— Ако всички са съгласни, ще поема ръководството и ще се намесвам, ако се наложи.

— Ще се наложи — подчерта Катрине.

Ауне и Бьорн кимнаха.

— Добре, да започваме тогава. Имаме мобилни телефони, интернет връзка... чаши за кафе.

Беате извади бяла чаша иззад машината и прочете на глас надписа с маркер:

— Ханк Уилямс?

— Моята е — отзова се Бьорн.

— Джон Фанти? — Беате бе извадила още една чаша.

— На Хари.

— Дайте да разпределим задълженията — Беате остави втората чаша. — Катрине?

— Ще следя интернет трафика. Засега нито Валентин Йертсен, нито Юда Юхансен дават признаци на живот. За да изчезнеш напълно от радара на модерните технологии, е нужен висок интелект. Интелект, който Юда Юхансен не притежава. Следователно не той е избягалият затворник. Знаейки, че не е сред първостепенните задачи на полицията, той едва ли би се отказал от всички екстри в съвременния свят само за да избегне още няколко месеца в затвора. Валентин, от своя страна, би загубил много повече. Така или иначе, ако някой от тях е жив, ще го прихвана още при първото шавваме във виртуалния свят.

— Добре. Бьорн?

— Ще прегледам докладите за всички дела, в които са намесвани имената на Валентин и Юда. Може да изскочи нещо за Трюван или Маридален; повтарящи се имена, иззети вещественни доказателства. В момента съставям списък на лица, които евентуално могат да ни помогнат в издирването. Разговарях с част от тях. Няма нищо против да споделят информация за Юда, но, виж, спомена ли Валентин...

— Страхуват ли се от него?

Бьорн кимна.

— Столе?

— И аз прехвърлям делата на Валентин и Юда, но с цел да им съставя психологически портрет. Ще изготвя професионално заключение за всеки от тях, като оценя склонността им към серийни престъпления.

В стаята настъпи тишина. За пръв път някой от разследващите изричаше страшното словосъчетание.

— В контекста на настоящия случай „сериен убиец“ е само технически термин, ползван за удобство, а не диагноза — побърза да добави Столе Ауне. — В моя понятиен апарат определението се

използва за всички лица, отнели живота на повече от един човек и склонни към нови убийства. Ясно?

— Да — кимна Беате. — Аз ще прегледам видеозаписите от охранителните камери близо до местопрестъпленията. Бензиностанции, денонощни магазини, пунктове за контрол на скоростта. Вече прегледах част от записите във връзка с убийствата на полицаите, но далеч не всички. Предстои ми да направя същото и с видеозаписите от тези райони, но по време на по-раншните убийства.

— С други думи, няма да скучаем.

— Няма да скучаем — повтори Беате.

Четиримата се спогледаха. Беате взе чашата с надпис Джон Фанти и я пъкна обратно зад кафемашината.

[1] Guten Tag (нем.) — Добър ден. — Б.пр. ↑

[2] It's the ground floor (англ.) — Това е партерът. — Б.пр. ↑

[3] Danke (нем.) — Благодаря. — Б.пр. ↑

ТРИНАЙСЕТА ГЛАВА

— Иначе как върви? — попита Ула и се облегна на кухненския плот.

— Ами как — Трюлс се залюля на стола и взе чашата от ниската масичка.

Отпи от кафето. Погледна Ула по добре познатия начин. Изплашено и жадно. Смутено и настойчиво. Враждебно и умолително. Отричащо и потвърждаващо.

Още щом склони пред молбите му да я посети, Ула съжали. Но той я хвана неподготвена. Обади се уж да пита как е новата къща. Дали не се сеца за нещо, дето да се нуждае от ремонт? Трюлс скучаел, след като го отстранили от служба. Ула излъга, че всичко работи напълно изправно. А едно кафе? И раздумка за старите времена? Тя се опита да измисли някакво оправдание, но Трюлс се престори, че не я е чул: ще се отбие да я види, колкото да изпият по едно кафе.

— Ами защо не... Заповядай — смотолеви тя.

— Все още го раздавам ерген — отвърна сега той. — Нищо ново.

— Ще си намериш приятелка. Мдам... — Ула погледна демонстративно часовника.

Мислеше да подхвърли нещо в смисъл, че приближава време да взема децата, но дори необвързан мъж като Трюлс нямаше да се хване на лъжата, защото бе твърде рано.

— Сигурно — той погледна чашата си и вместо да я остави, отпи още веднъж.

Сякаш събираше смелост да подхване въпроса, заради който бе дошъл. Ула изтръпна.

— Както знаеш, винаги съм те харесвал, Ула.

Тя се хвана за плота.

— Ако имаш някакви проблеми и искаш... тъъ... да поговориш с някого, винаги съм насреца.

Ула премига объркано. Правилно ли чу? Трюлс ѝ предлагаше *разговор*?

— Благодаря ти, Трюлс, но нали си имам Микаел.

Трюлс бавно постави чашата върху масичката.

— Разбира се. Имаш си Микаел...

— Впрочем е време да се захващам с вечерята.

— Права си. Ти стоиш тук зад тенджерите, докато той...

Трюлс не довърши.

— Той какво, Трюлс?

— Вечеря другаде.

— Не те разбирам.

— Разбираш ме, и още как. Виж, тук съм, за да ти помогна.

Мисля ти само доброто, Ула. Твоето и на децата. Децата са важни.

— Тази вечер ще им приготвя нещо специално, а кулинарните изненади отнемат време, Трюлс, затова...

— Нека ти кажа нещо, Ула.

— Не искам да те слушам повече.

— Прекалено добра си за Микаел. Знаеш ли колко жени е...

— Стига!

— Но...

— Върви си, Трюлс. И гледай известно време да не ми се мяркаш пред очите.

Без да се откъсва от кухненския плот, Ула проследи как Трюлс излезе и отиде до колата край чакълестата алея, лъкатушеща между новите къщи в Хьойенхал. Микаел все обещаваше да пусне в ход връзките си и да се обади тук-там в общината, за да ускори асфалтирането, но засега нямаше резултат. Трюлс натисна дистанционното и след кратко чуруликане алармата на колата изключи. Видя как гостът ѝ се качи в купето и постоя неподвижно, вперил напред невиждащ поглед. После по тялото му премина конвулсия и той заблъска волана с юмруци. Макар да ги делеше голямо разстояние, тя потръпна, гледайки с какво ожесточение пестниците му се изсипват върху кормилото. Микаел ѝ беше споделял за гневните пристъпи на Трюлс, но за пръв път тя го виждаше в такава светлина. Микаел често повтаряше, че ако Трюлс не бил станал полицаи, щял да нагази в криминалните среди. А когато искаше да се изфука, Микаел казваше същото и за себе си. Ула не му вярваше. Микаел ѝ се струваше прекалено праволинеен, прекалено... адаптивен. Но, виж, Трюлс... Той беше замесен от друго, по-съмнително тесто.

Трюлс Бернтсен. Примитивният, наивен, лоялен Трюлс. Ула, разбира се, се бе досещала и преди, че, зад фасадата се крие нещо тъмно, но никога не бе допускала, че Трюлс може да прояви такава хитрост. Такава... изобретателност.

„Гранд Хотел“.

Най-мъчителните секунди в живота ѝ.

Беше ѝ минавало през ума, разбира се, че е възможно Микаел да ѝ изневерява. Особено след като напоследък изобщо не проявяваше желание за секс. Но тя все си го обясняваше със стреса около убийствата на полицаите... Не бе допускала подобно нещо: Исабеле Скойен. И то трезви, посред бял ден. Ула се досети, че някой е режисирал събитията с цел да разобличи изневярата на Микаел. Този някой е знаел къде ще се срещне мъжът ѝ с Исабеле Скойен, защото двамата явно се виждат в хотела всяка сряда. Сетеше ли се за това, на Ула ѝ се повдигаше.

Пребледнялото лице на Микаел. Изплашените, гузни очи като на момче, спипано да краде ябълки от съседния двор. Как успяваше? Как този подъл мръсник си придаваше вид на беззащитно дете? Та той, бащата на три деца, потъпка всичко красиво в живота им. Защо тогава изглеждаше като мъченик?

— Ще се прибера по-рано — прошепна ѝ той в хотела. — Ще го обсъдим, преди децата да... След четири минути трябва да бъда при председателя на Общинския съвет.

В ъгълчето на окото му проблесна нещо. Сълза? Нима този негодник си бе позволил да пролее сълза?

След като той излезе от хотела, Ула се окопоти изненадващо бързо. Така става с хората, които нямат друг избор, защото нервният срив не е сред наличните възможности. С апатично спокойствие извади мобилния си телефон и набра номера, от който я бе потърсил Рюнар. Никой не вдигна. Ула изчака пет минути и си тръгна. След като се прибра, помоли своя позната от КРИПОС да провери телефонния номер. Служителката обясни, че абонатът е използвал предплатена карта и името му не е регистрирано. В задачата се питаше кой би положил толкова усилия да я отведе в „Гранд Хотел“, та тя с очите си да види изневярата на мъжа си? Журналист от жълтата преса? Доброжелателка на Ула? Бивше гадже на Исабеле, открил съперник в лицето на Микаел? Или човек, който иска да раздели Ула и Микаел,

защото мрази или него, или нея. Или е влюбен в нея? И смята, че ако отстрани Микаел от пътя си, шансовете му пред Ула ще се увеличат? Тя се сещаше само за един мъж, чиято силна любов към нея носеше проблеми и на двама им.

Ула не сподели подозренията си с Микаел, когато по-късно през деня седнаха да поговорят. Той навярно смяташе идването ѝ на рецепцията за чиста случайност — гръм от ясно небе, на пръв поглед абсурдно стечение на обстоятелствата, наричани от някои съдба.

Микаел изобщо не се опита да лъже за любовницата си. Трябваше да му се признае — постъпи достойно. Не беше толкова глупав да отрича очевидното. Излишно било Ула да иска от него да прекрати аферата, защото преди малко той сам е сложил край. Микаел използва точно тази дума: „афера“. Старателно подбрана, та да звучи съвсем незначителна, маловажна и мръсна — нещо, което може да се измете като отпадък. Виж, ако бе използвал „връзка“, би прозвучало съвсем иначе. Ула, разбира се, не повярва нито за миг, че Микаел е скъсал с любовницата си. В такъв случай Исабеле не би излязла от хотела в такова приповдигнато настроение. Следващите му думи обаче изцяло отговаряха на истината: разчуе ли се за тази афера, ще пострада не само той. Ще пострадат и децата, ще пострада и Ула. При това скандалът идвал в крайно неподходящ момент, защото председателят на Общинския съвет го извикал да говорят за политика. Поканили го да членува в тяхната партия. Сметнали, че му предстои обещаваща политическа кариера в дългосрочен план, защото притежавал качествата, които търсели: млад, амбициозен, популярен, преуспял. Като се изключат убийствата на полицаите, разбира се, но след разкриването им партийното ръководство щяло да се събере и да обсъди къде Микаел ще бъде по-полезен: в полицията или в политиката. Последното поприще според него щяло да му открие повече възможности за действие. Микаел още не бил взел окончателно решение, но грандиозен медиен сексскандал около изневярата му би съсипал перспективите му за политическа кариера.

Микаел подчерта колко е притеснен за Ула и за децата. Професионалният провал му се виждал маловажен в сравнение с перспективата да загуби семейството си. Ула се постара да го прекъсне, преди самосъжалението му да достигне кулминационната си точка, и го увери, че тя също е премислила ситуацията и резултатът от

равносметката ѝ съвпада с неговия. Кариерата му. Децата. Съвместният им живот. Ула заяви съвсем простичко, че му прощава, но поиска от него да обещае никога, никога повече да не се среща с Исабеле Скойен — освен по време на служебни заседания, когато присъстват и други хора. Микаел се почувства почти разочарован. Беше се подготвял за яростна битка, а получи кротко мъмрене, което заглъхна в ултиматум, чието изпълнение нямаше да му струва особено усилие. Същата вечер, след като децата си легнаха, за пръв път от няколко месеца той пое инициативата за интимност.

Ула видя как Трюлс запали двигателя и подкара. Тя премълча пред Микаел подозренията си и нямаше никакво намерение да му ги споделя. Какво щеше да постигне? Ако действително приятелят от детството бе режисирал постановката в хотела, значи щеше да продължи да следи Микаел и да съобщава на Ула за евентуални нарушения в споразумението за Исабеле Скойен.

Автомобилът се изгуби, пушилката се слегна, над жилищния квартал се възцари тишина. И през главата на Ула се шумгуна мисъл — дръзка, неприлична мисъл. Човешкият мозък невинаги съумява да потисне внезапно изплуващите фантазии. Двамата с Трюлс... тук, в тази спалня. Само за да си го върне на Микаел, разбира се. Ула се отърси от тази мисъл с бързината, с която тя се бе стрелнала в ума ѝ.

Лапавицата, стичаща се по предното стъкло като повръщано, се превърна в дъжд. Тежките капки се сипеха отвесно. Чистачките водеха отчаяна битка с водната стена. Антон Митет караше бавно. Не само че се бе смрачило, ами и дъждът размиваше и изопачаваше всичко пред очите му, все едно е пиян. Той хвърли поглед към часовника във фолксвагена „Шаран“. Когато преди три години решиха да си купят нова кола, Лаура настоя да е миниван и Антон на шега я попита да не би да планира нови попълнения в семейството. Той знаеше много добре причината: Лаура се страхуваше, че ако се возят в малка кола и катастрофират, ще се озове заклещена в прекалено тясното купе. Антон също държеше на безопасността зад волана. Познаваше отлично тези пътища, знаеше, че по това време на денонощието в насрещното платно почти не се движат автомобили, и все пак шофираше предпазливо.

Пулсът му туптеше тежко в слепоочията. От една страна, заради обаждането преди двайсет минути, а от друга, защото днес не си изпи кафето. Отця му се, след като научи резултата от изследванията. Постъпи глупаво, разбира се, защото кръвоносните му съдове, навикнали да приемат кофеин, сега се свиха и болката започна да пулсира в главата му като дразнеща, бумтяща музика. Някъде беше чел, че абстинентните симптоми у зависимите от кофеин отшумяват след две седмици. Ала той не искаше да преодолява зависимостта си. Искаше да пие кафе. Искаше кафето да му се услажда, както му се услаждаше ментовият аромат от езика на Мона. Но в момента всяка чаша кафе му носеше горчивия привкус на приспивателно.

Събра кураж да се обади на Гюнар Хаген и да му признае, че някой го е упоил точно преди смъртта на пациента; че е спал, докато злосторникът е влязъл в болничната стая, и заключението на лекарите за естествена смърт е погрешно. Нужно е да извършат втора, позадълбочена аутопсия. Антон набра Хаген два пъти. Никой не вдигна. Антон не остави съобщение на гласовата поща. Ето, опита. Направи го. Щеше да се пробва пак. Защото истината рано или късно те застига. Случи се отново. Убиха човек. Антон натисна спирачката, свърна встрани и подкара по чакълестия път към Айкершага. Настъпи газта. В грайферите на гумите захрущяха камъчета.

Мракът се сгъсти. В неравностите на пътя се бяха образували локви. Наближаваше полунощ. Онзи път се беше случило пак по същото време. Понеже мястото се намирало на границата със съседната териториална единица Долен Айкер, служител от тамошната общинска служба пристигнал пръв на местопрестъплението, след като граждани сигнализирали за трясък и евентуално паднал в реката автомобил. Служителят не само нарушил правилника и навлязъл в територията на община извън неговата юрисдикция, а и проявил небрежност: прекосил неколккратно района с автомобила си и унищожил предполагаеми следи.

Антон подмина завоя, където я бе намерил. Палката. На четвъртото денонощие след убийството на Рене Калснес, Антон най-после излезе в почивка, но не можеше да си намери място и отиде да се поразходи из гората. Все пак в полицейски окръг Южен Бюскерю рядко се сблъскваха с убийства. Тръгна да огледа района извън периметъра, който полицията прочеса с жива верига. И точно до завоя

я откри. Под елите. Там Антон взе решението — малоумното решение, провалило всичко. Реши да не докладва за находката. Защо? Първо, палката се намираше на прекалено голямо отстояние от местопрестъплението и беше изключено да има отношение към убийството. По-късно го питаха защо изобщо е ходил да търси следи там, щом е смятал, че е прекалено далече от местопрестъплението. В онзи миг обаче Антон прецени, че насочи ли общественото внимание към полицейската палка, ще представи гилдията в неблагоприятна светлина. Контузиите рани по тялото на Рене Калснес можеха да са причинени от какъв да е тежък предмет или пък ги бе получил, докато автомобилът му е паднал четирийсет метра. Така или иначе не контузиите рани се явяваха непосредствена причина за смъртта. Убийството бе извършено с деветмилиметров пистолет и Антон не видя основание да намесва полицейската палка.

Няколко седмици по-късно той сподели с Лаура за находката си и тя го убеди да я докладва незабавно. Настоя, че не е работа на Антон да преценява доколко важна е палката. И той я послуша. Яви се в кабинета на началника и му каза истината. Шефът нарече постъпката му „непростима проява на непрофесионализъм“. Като благодарност, задето посвети почивния си ден на службата, го понижиха в звание и го завряха в един кабинет да вдига телефона. Изведнъж Антон изгуби всичко. И за какво? Беше обществена тайна, че Рене Калснес е хладнокръвен, безскрупулен негодник, мамил и свои, и чужди; мошеник, чиято загуба повечето хора приемаха като божа благодат. А най-срамното беше, че криминалистите не откриха никакви следи, които да свързват палката с убийството. След три месеца в чиновническия затвор пред Антон стояха три възможности: да полудее, да напусне или да си издейства преместване. Обади се на стария си приятел и колега Гюнар Хаген и той му уреди работа в столичната полиция. Новият пост бележеше крачка назад в кариерното му развитие, но за Антон бе по-важно да е сред полицаи и разбойници в Осло. Беше готов на всичко, само и само да се измъкне от заддушната дупка в Драмен, където неуспешно се опитваха да подражават на столичани. Наричаха съборетината си „полицейско управление“ и дори адресът, улица „Грьонлан“ 36, звучеше като изплагиатстван от Осло, където Главното полицейско управление се намира на улица „Грьонланслайре“.

Антон изкачи възвишението. Десният му крак натисна машинално спирачката, когато видя някаква светлина. По вътрешната част на калниците затропаха камъчета, после фолксвагенът спря. Дъждовните капки барабанияха по каросерията и почти заглушаваха шума от двигателя, фенерът на двайсетина метра отпред се снижи. Предните фарове се отразиха в заградителните полицейски ленти и в жълтата светлоотразителна жилетка на човека, снел фенера. Той махна на Антон да се приближи и Антон подкара напред. Точно на това място, зад загражденията, колата на Рене бе полетяла към бездната. С помощта на кран и стоманена тел успяха да извадят от реката останките от автомобила и да ги извлекат на брега до закрития дърводелски цех. Двигателят се беше врязал в купето и едва изстъргаха тялото на Рене Калснес.

Антон натисна копчето и страничният прозорец се смъкна. В колата нахлу хладен, влажен въздух. В ръба на стъклото се удариха няколко едри, тежки капки и напръскаха врата му.

— Е? Къде...

Антон премига. Не беше сигурен дали бе успял да довърши изречението си. Сякаш времето направи скок. Както когато гледаш филм и липсва плавен преход между отделните сцени. Не знаеше какво точно му стана, но за малко беше изгубил съзнание. Погледна в скута си. Върху коленете му проблясваха парчета натрошено стъкло. Вдигна глава. Горната част на прозореца беше счупена. Отвори уста да попита какво става. Чу свистене, досети се откъде е дошло и понечи да вдигне ръка, но закъсня. Шум от трошаци се кости. Осъзна, че това е черепът му. Нещо в главата му се разпадна. Посегна да се защити, изкрещя. Докопа скоростния лост, за да превключи на заден ход. Лостът обаче не помръдна. Всичко се случваше толкова бавно. Антон искаше да отпусне съединителя и да даде газ, но това само щеше да го отведе право към ръба на пропастта. Към реката. Четирийсет метра. Истинско... истинско... Антон дърпаше ли, дърпаше лоста. Вече чуваше дъжда по-ясно. Хладният въздух облъхна цялата му лява страна. Някой беше отворил вратата. Съединител... Къде остана кракът му? Истинско дежа-вю. Заден ход. Така.

Микаел Белман се взираше в тавана. Слушаше успокояващото трополене на дъжда по покрива. Холандски керемиди. Гарантирана четирийсетгодишна трайност. Микаел се питаше какъв ли ръст бележат продажбите след въвеждането на тази гаранция. Навярно производителят печеше достатъчно, за да покрие обезщетенията за счупени или протекли керемиди. Потребността от гаранция за трайност — фундаментална човешка потребност.

Ула лежеше, положила глава върху гърдите му.

Поговориха. Надълго и нашироко. Отдавна не бяха водили такъв разговор. Тя плака. Не с онези трагични ридания, които той ненавиждаше, а с кротки сълзи, пропити не толкова с болка, колкото с тъга по нещо безвъзвратно изгубено. Тези нейни сълзи му показаха, че във връзката им е имало нещо много ценно, което заслужава да тъгуваш по него. Преди да я види разплакана, Микаел не си бе давал сметка за това. Сълзите ѝ му го припомниха. Вдигнаха неизменната преграда между мислите и чувствата на Микаел. Ула плачеше и заради себе си, и заради него, както бе правила винаги. Когато се смееше, пак се смееше и за двамата.

Микаел се опита да я утеши. Погали я по косата. Остави сълзите ѝ да напоят светлосинята му риза, изгладена от Ула предния ден. После, почти по невнимание, я целуна. Или го стори съзнателно? От любопитство? Любопитство как ще реагира тя. Водеше го същото любопитство като едно време, когато, като млад следовател, разпитваше заподозрените по деветстепенния модел на Инбау, Рийд и Бъкли и натискаше копчетата на емоциите им, за да провери каква реакция ще отключи.

Първоначално Ула не отвърщаше на целувките му. Само се вцепени. После, лека-полека, започна да се отпуска. Микаел я познаваше и този път тя го изненада. Сякаш изчакваше, двоумеше се. Затова започна да я целува още по-страстно и успя да я предразположи. Ула го завлече към леглото, разкъса дрехите си и в мрака Микаел отново си го помисли: да можеше на нейно място да е Густо. Още преди да се мушнат под завивките, ерекцията му падна.

Оправда се с натрупаната умора. С напрегнатото всекидневие. С обърканата ситуация, със срама от изневярата. И побърза да уточни, че онази, другата, няма нищо общо със случилото се току-що. Всъщност

и пред себе си Микаел призна, че причината за засечката се крие съвсем другаде.

Пак затвори очи. Не го ловеше сън. Мъчеше го безпокойство — безпокойството, с което се будеше всяка сутрин през последните месеци. Смътно предчувствие за предстоящо нещастие. Известно време се опитваше да го отдаде на кошмари, но после разбра, че причината е съвсем различна.

След малко нещо пак го накара да отвори очи. Светлина. Бяла светлина, отразена в тавана. Идваше от пода до леглото. Микаел се завъртя и погледна екрана на телефона си. Не го изключваше, само го привеждаше в тих режим. С Исабеле се бяха разбрали да не си изпращат съобщения нощем. Той дори не я беше питал защо тя не иска да получава есемеси в малките часове. А когато ѝ заяви, че за известно време не могат да се виждат, тя го прие с привидно безразличие. Ако и да се досещаше, че „за известно време“ спокойно можеше да се зачеркне.

Микаел отвори съобщението и си отдъхна. Беше от Трюлс. Странно. Сигурно Бийвъс се бе натряскал или го бе изпратил на Микаел по погрешка. Вместо да го адресира до някоя мацка. Съобщението се състоеше от две думи:

Сладки сънища.

Антон Митет дойде на себе си. Първо чу как дъждовните капки вече не барабанят, а само прошумоляват по предното стъкло. После установи, че двигателят не работи, главата го боли и не може да си движи ръцете.

Отвори очи.

Предните фарове още светеха. Светлите конуси прорязваха тъмнината и дъжда и се устремяваха към бездната, където земята изведнъж изчезваше. Мокрото стъкло му пречеше да види иглолистната гора на отсрещния бряг на урвата, но Антон знаеше, че гората е там. Безлюдна. Мълчалива. Сляпа. Не намериха свидетели нито онзи път, нито сега.

Погледна ръцете си. Не можеше да ги помръдне, защото бяха привързани за волана с лейкопласт. Медицинските пластири почти изместиха традиционните полицейски белезници. Стига да усучеш стегнато пластира около китките на арестанта, лейкопластът държеше в желязна хватка китките и на най-силните мъжаги. При опит да си освободят ръцете пластирите се впиваха още по-надълбоко в кожата им и прорязваха плътта. А ако арестантът продължи да дърпа, пробиваха и до костта.

Антон стисна волана. Усети, че пръстите му са изтръпнали.

— Буден ли си? — Гласът му се стори познат. Обърна се към съседната седалка.

Балаклавата, нахлузена върху главата на похитителя му, откриваше единствено очите. Такива маски използваша бойците от спецотряд „Делта“.

— Да я освободим.

Лявата му ръка, в ръкавица, хвана ръчната спирачка и я вдигна. Антон обожаваше хрипкавото ѝ стържене. То му вдъхваше усещане за работещ механизъм, за зъбчати колела и вериги. Показваше му какво всъщност се случва с автомобила. Похитителят вдигна спирачката и я пусна, но тя не произведе никакъв звук. Само едва доловимо хрущане. От колелата. Те се понесоха леко напред, ала спряха след метър-два, защото Антон машинално натисна педала за спирачката. Понеже двигателят не работеше, се наложи да стъпи върху педала с цялата си тежест.

— Добра реакция, Митет.

Антон се вторачи през предното стъкло. Гласът. Онзи глас. Антон леко отпусна натиска върху педала. Чу се проскърцване като от несмазани панти на врата, колата пак потегли и Антон отново натисна педала. После не си отмести крака.

Осветлението в купето се включи.

— Според теб Рене знаел ли е, че ще умре?

Антон Митет не отговори. Току-що бе зърнал лицето си в огледалото. Дори не беше съвсем сигурен, че вижда себе си. По кожата му лепнеше лъщяща кръв. Носът му стоеше изкривен на една страна. Навярно беше счупен.

— Какво е чувството, Митет? Да знаеш, че си обречен? Ще ми кажеш ли?

— З... защо?

Въпросът сам изскочи от устата на Антон. Той не беше сигурен дали изобщо го интересува причината. Знаеше единствено, че умира от студ и иска да се махне оттук и да се прибере при Лаура. Исква да я прегърне, да се сгуши в нея, да вдиша аромата ѝ, да усети топлината от тялото ѝ.

— Не се ли досети вече, Митет? Защото не разрешихте онзи случай, разбира се. Ще ви дам още един шанс. Възможност да се поучиш от предишните си грешки.

— Д... да се поуча?

— Психологическите проучвания показват, че премерената критика амбицира служителите най-успешно. Не унищожителна критика, а *премерена*. Убивайки само по един от всяка разследваща група, ви критикувам *премерено*, не мислиш ли?

Колелата изскърцаха, Антон отново натисна педала и погледна към ръба на пропастта. Кракът му се стремеше да прикове педала към пода.

— Заради спирачната течност е. Пробих казанчето и тя изтича. След малко спирачката няма да реагира, колкото и силно да натискаш. Дали ще можеш да мислиш, докато падаш? Дали ще успееш да се разкаеш?

— Да се разкая за к... — Антон не успя да довърши, защото устата му сякаш се напълни с брашно.

Докато пада... Не, не искаше да пада.

— За онази палка — уточни гласът. — Задето не даде своя принос към разкриването на убийството. Това можеше и да те спаси.

Антон имаше чувството, че кракът му изпомпва спирачната течност от хидравличната система: колкото по-силно натискаше, толкова по-бързо сякаш изтичаше течността. Леко отпусна натиска върху педала. Под гумите изхрущяха дребни камъчета. В паниката си той долепи гръб до облегалката и прикова крак към педала, опитвайки се да се противопостави на теглещата го инерция. Автомобилът разполагаше с две отделни хидравлични спирачни системи. Дано похитителят да е повредил само едната.

— Ако се покаеш, може и да получиш опрощение за греховете си, Митет. Исус е великодушен.

— По... покаявам се. Извади ме оттук.

Онзи се засмя тихо.

— Но аз говорех за Небесното царство, Митет. Аз не съм Исус. От мен няма как да получиш прошка. — Кратко мълчание. — И да, повредих и двете спирачни системи.

За миг на Антон му се стори, че чува как спирачната течност капе под шасито, но после разбра, че всъщност собствената му кръв капе от брадичката му върху коленете. Беше обречен. Предстоящата смърт изведнъж се превърна в неизбежен факт, но цялото му тяло полазиха ледени тръпки и крайниците му съвсем се сковаха, сякаш трупното вкочаняване вече бе започнало. Но защо убиецът продължаваше да седи до него?

— Страхуваш се от смъртта — установи гласът. — Тялото ти отделя миризма. Усещаш ли я? Така мирише адреналинът: на лекарства и на урина. В старческите домове и в кланиците се усеща същата миризма. Миризмата на смъртен страх.

Антон се задъха, все едно въздухът в купето беше на свършване.

— Самият аз изобщо не се боя от смъртта — продължи гласът. — Не е ли странно, че съм се сбогувал с нещо, фундаментално заложено у човека — страха от смъртта? Той, разбира се, се свързва с желанието за живот, но само отчасти. Мнозина прекарват целия си живот някъде, където не искат да бъдат, само защото се боят, че всяко друго място би било по-лошо. Не е ли тъжно?

Антон имаше чувството, че се задушаваше. Никога не бе страдал от астма, но беше присъствал неведнъж на пристъпите на Лаура. Беше виждал паническото, умолително изражение на лицето ѝ, беше изпитвал отчаяние, задето е безсилен да ѝ помогне. Неведнъж бе попадал в ролята на безпомощен зрител на паническите ѝ опити да си поеме въздух. Ала частица от него изпитваше и любопитство. Искаше да разбере, да изпита какво е чувството да се намиращ на прага на смъртта, да се усещаш напълно безпомощен и принуден да понесеш страданието, което ти се изпраца.

Вече знаеше.

— За мен смъртта е по-хубаво място — продължи напевно гласът. — Но не мога да те придружа дотам, Антон. И сам се досещаш, че ми предстои още много работа.

Антон отново чу същото хрущане. Наподобяваше дрезгав глас, който започва изречението с бавна скорост, която обаче тепърва щеше

да се ускори. Антон не можеше да натисне по-надолу педала на спирачката. Вече бе потънал до дъно.

— Сбогом.

Антон усети хладния полъх при отварянето на вратата до съседната седалка.

— Пациентът... — простена Антон.

Взираше се право напред, към ръба на бездната, към мястото, където всичко изчезваше. С крайчеца на окото си забеляза, че онзи се обърна към него.

— Какъв пациент?

Антон облиза горната си устна с език и усети вкуса на нещо мокро, сладникаво и метално. Овлажни гърлото си и си възвърна гласа.

— Пациентът от Държавната болница. Приспаха ме, преди да го убият. Ти ли го направи?

За няколко секунди чуваше само дъжда. Нима има по-прелестен звук от звука на сипещ се в мрака дъжд? Ако можеше да избира, би слушал този звук дни наред. Година след година. Щеше да слуша прехласнат, да се любува на всяка отпусната му секунда.

Тялото до него се раздвижи и Антон усети как колата се повдигна, след като се освободи от тежестта на другия. Вратата се хлопна с меко щракване. Антон остана сам. И ето че те се задвижиха. Гумите едва-едва хрущяха по камъчетата. Познатият хрипков шепот. Ръчната спирачка. Петдесет сантиметра я деляха от дясната му ръка. Антон се опита да откопчи ръцете си от волана. Дори не усети болка, когато пластирите разкървавиха кожата му. Дрезгавият шепот се усили. Антон знаеше, че е прекалено висок и скован, за да вдигне крака си и да го подпъхне под ръчната спирачка. Затова се наведе напред, ухапа върха на лоста, усети как пластмасата опря о небцето му, дръпна лоста, но той се изплъзна. Опита отново. Знаеше, че е твърде късно, ала предпочиташе да умре така: борейки се; отчаян, но жив. Извърна се и пак ухапа лоста.

И изведнъж се възцари тишина. Шепотът заглъхна, дъждът спря. Не, не беше спрял. Просто Антон не го чуваше, защото падаше. Увисна в безтегловност и се завъртя като в бавен валс, както онзи път, когато танцуваше с Лаура под погледите на техни познати. Въртеше се около оста си, бавно, с плавни полюлявания, раз-два-три, само че този път

беше сам. Пропаднаше в тази чудновата тишина. Летеше надолу заедно с дъжда.

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Лаура Митет ги погледна. След като ѝ позвъниха, слезе пред блока в жилищния комплекс „Елвепаркен“ и застана пред тях по пеньоар, със скръстени ръце. Трепереше от студ. Според часовника беше нощ, но в Драменската река вече проблясваха първите слънчеви лъчи. За няколко секунди Лаура се отнесе. Откъсна се от мястото, където се намираше в момента, престана да ги чува и виждаше единствено реката. Вгълби се в себе си и си помисли, че Антон не е бил точният човек за нея. Не бе успяла да срещне точния човек или поне не бе успяла да се омъжи за него. Падна ѝ се Антон, който ѝ изневери, преди да измине дори година от сватбата им. Той така и не разбра, че го е разкрила. Лаура би изгубила твърде много, ако му бе поискала сметка. А подозираше, че и в момента Антон върти любов с друга жена. Позна по престорено небрежното изражение, с което ѝ сервираше нелепи оправдания, както и онзи път. Пак му друснали неочаквано извънредно дежурство. Закъснял заради натовареното движение. Мобилният му бил изключен, защото батерията паднала.

Бяха двама. Мъж и жена в спретнати, безупречно изгладени униформи. Сякаш бяха извадили служебното си облекло току-що от гардероба. Гледаха сериозно, почти изплашено. Обърнаха се към нея с „госпожо Митет“. Никой не я наричаше така. Лаура и бездруго би се подразнила от подобно обръщение, защото съдържаше неговото име, а тя стотици пъти бе съжалявала, че го е приела.

Изкашляха се. Имаха да ѝ съобщят нещо. Е, какво чакаха? Тя вече се досещаше. Идиотско траурните им физиономии говореха достатъчно красноречиво. Лаура побесня. Усети как лицето ѝ се сгърчи и се превърна в нещо, което тя не искаше да бъде. Не желаше да ѝ натрапват роля в цялата тази трагикомедия. Казаха нещо. Какво? На норвежки ли говореха? Думите им ѝ звучаха безсмислено.

Впрочем, тя и не бе търсила истински точния човек. И никога не бе искала да носи името му.

Досега.

ПЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

Черният фолксваген „Шаран“ се издигаше бавно и въртеливо към синьото небе. Като ракета на свръхзабавен каданс, помисли си Катрине, докато гледаше опашката. Тя не бълваше огън и дим, както се очаква от космическа ракета. Оттам, от вратите и от багажника на потрошения автомобил течеше вода. Струите постепенно се накъсаха на капки, които блестяха на слънцето, докато се сипеха в реката.

— Миналия път се наложи да изтеглим колата с въжета — поясни местен полицаи.

Стояха пред отдавна закрития дърводелски цех. Червената боя се бе олющила, всички прозорци бяха счупени. Повехналата трева приличаше на нацистки бретон, сресан в посоката, в която бе текла водата снощи. В сенчестите места се спотайваха сиви петна от мокър сняг. Подранила пойна птица чуруликаше оптимистично и обречено, а реката клокочеше доволно.

— Но този път заседнала между два камъка и се оказа по-лесно да я извадим с кран.

Катрине плъзна поглед по реката. По-нагоре, над дърводелския цех, водоемът беше преграден с дига и от мястото, където стоеше, се виждаше как водата едва-едва тече между едрите сиви камъни, поели падащата кола. Слънцето проблясваше в парчета стъкло. Вдигна очи по отвесната скална стена. Тук добиваха прословутия драменски гранит. В далечината се очертаваше част от задницата на крана, а над нея — жълтата му стрела. Надяваше се колегите ѝ да са извикали машина с достатъчна товароподемност.

— Щом сте разследващи, защо не се качите горе при другите? — попита полицаият, който ги пропусна през загражденията, след като огледа щателно служебните им значки.

Катрине сви рамене. Не можеше да му разкрие, че са тук един вид нелегално. Четирима полицаи без официално пълномощие и право на достъп, получили задача, чието естество изискваше да не се мяркат пред официалната разследваща група.

— И оттук виждаме каквото ни е нужно — увери Беате Льон местния си колега. — Благодарим за съдействието.

— Ама моля ви се.

Катрине Брат изключи айпада си. Досега бе сърфирала из списъците с изтърпяващи наказание в норвежките затвори. Забърза след Беате Льон и Столе Ауне, които вече бяха прескочили загражденията и вървяха към волвото на Бьорн Холм, прехвърлило трийсетата. Самият собственик на возилото се спусна от върха на възвишението по стръмната чакълеста пътека и ги настигна тъкмо когато приближаваха допотопната кола, лишена от екстри като климатик, въздушна възглавница или централно заключване, но пък украсена с две ленти с шахматна шарка, които минаваха през предния капак, покрива и задницата. Съдейки по ускореното дишане на Холм, Катрине предположи, че ако Бьорн се яви сега на приеман изпит за Полицейската академия, ще го скъсат за незадоволителна физическа подготовка.

— Е? — обърна се към него Беате.

— Лицето е почти обезобразено, но твърдят, че трупът най-вероятно е на Антон Митет — Холм си свали растафарската шапка и избърса с нея запотеното си топчесто лице.

— Митет... Разбира се... — промърмори Беате.

Колегите ѝ се обърнаха към нея.

— Местен полицаи. Онзи, дето застъпи след дежурството на Сиверт в Маридален. Сещаш ли се, Бьорн?

— Не — отвърна Холм без видими признаци на стеснение.

Катрине предположи, че Бьорн просто е свикнал със свръхчовешките способности на шефката си.

— Работеше в Драменската полиция. Участваше в един етап от разследването на предишното убийство, извършено тук.

Катрине поклати изумено глава. Беше склонна да приеме за нормално Беате да реагира светкавично. В същия момент обаче във вътрешната мрежа постъпи съобщение за автомобил, паднал в Драменската река и Льон нареди на целия новосформиран екип незабавно да се отправи натам, защото си спомни, че преди няколко години там е бил убит някой си Рене Калснес. Катрине се смая как така Беате си спомня дори името на драменски полицаи, взел участие в *етап* от разследването.

— Запомних го, защото го свързвам с грандиозен гаф — поясни Беате, забелязала реакцията на Катрине. — Беше намерил някаква полицейска палка в близост до местопрестъплението и не беше докладвал за находката в полицията от страх да не урони престижа на службата. Колегите споменаха ли каква е евентуалната причина за смъртта?

— Не. Очевидно е, че най-вероятно е починал вследствие от падането. Освен това лостът на ръчната спирачка е бил в устата му и е пробил черепа. Съдейки по контузните рани на лицето му, вероятно е бил малтретиран, докато е бил още жив.

— А възможно ли е сам да се е хвърлил в реката? — попита Катрине.

— Не е изключено, ръцете му обаче са били привързани към волана. Липсват спирачни следи, а колата се е приземила върху камъните в подножието на скалната стена, следователно не се е движил с висока скорост. По-скоро автомобилът се е търколил в пропастта по инерция.

— Лостът на спирачката е бил в устата му, казваш — смръщи чело Беате. — Как е станало?

— Колата е тръгнала към пропастта и в безсилието си навярно се е опитал да дръпне лоста с уста — предположи Катрине.

— Сигурно. Така или иначе, убит е полицай, и то на място, което преди време е посещавал по служба.

— Разследвал е убийство, неразкрито и до днес — додаде Бьорн Холм.

— Между убийството, извършено тук, и убийствата на двете момичета в Маридален и край Трюван има няколко съществени разлики — Беате размаха полицейския доклад, който принтираха, преди да изхвъркнат от Котелното. — Загиналият в тази пропаст Рене Калснес е мъж и по тялото му не са открили следи от сексуална злоупотреба.

— Има още една, още по-съществена разлика — обади се Катрине.

— Каква?

Тя потупа айпада, който стискаше под мишница.

— Току-що проверих регистъра на осъдените лица и списъците с изтърпяващите наказание. По времето, когато Рене Калснес е убит,

Валентин Йертсен е излежавал кратка присъда в „Ила“.

— По дяволите! — изруга Холм.

— Това не изключва вероятността Валентин да е убил Антон Митет — напомни Беате. — Навярно просто е променил почерка си. Така или иначе, зад това убийство стои същият човек, отнел живота на всички полицаи. Съгласен ли си, Столе?

Тримата се обърнаха към психолога. Досега той бе запазил несвойствено за него мълчание. Катрине забеляза, че пълният мъж изглежда и необичайно пребледнял. Столе се опря върху вратата на волвото, а гръдният му кош се повдигаше бурно.

— Е? — настоя да получи отговор Беате.

— Извинете ме — Столе направи неуспешен опит да се усмихне. — Тази ръчна спирачка...

— Ще свикнеш — Беате не съумя да скрие нетърпението си. — Тук пак ли е вилнял полицейският касапин, или е друг?

Столе Ауне се поизправи.

— Серийните убийци понякога променят почерка си, ако ме питаш това. Не вярвам някакъв имитатор да е продължил делото на истинския... въъ... полицейски касапин. Хари често оприличаваше серийния убиец на бял кит. В такъв случай серийният убиец на полицаи ще е бял кит с розови петна. Един-единствен е.

— Значи сме единомисленици, че това е същият убиец — заключи Беате. — Но сведенията на Катрине за затвора опровергават версията, че Валентин се връща на места, където е убивал, и повтаря делата си.

— И все пак... Досега това е единственото убийство, при което извършителят копира първото престъпление — подчерта Бьорн. — Синини по лицето, паднала кола. Това какво ни говори?

— Столе? — потърси професионалното му мнение Беате.

— Възможно е да чувства, че се е усъвършенствал, и този път да е изпитал убийството до последния щрих, за да го превърне в безупречна реплика.

— Я по-кратко — сопна му се Катрине. — Като те слушам, все едно говориш за художник.

— Нима? — изгледа я въпросително Столе.

— Лъон!

Обърнаха се.

От билото на чакълестия склон стремглаво се носеше мъж: хавайската му риза се ветрееше, под нея шкембето му подскачаше, къдриците му танцуваха. Скоростта му се дължеше на стръмния наклон, а не на физическата му пъргавина.

— Да си вървим — подкани колегите си Беате.

Влязоха във волвото. По време на третия опит на Бьорн да запази, по прозореца откъм Беате се почука.

Тя изпуфтя и свали стъклото.

— Рогер Йендем, да чуем твоите въпроси, на които ще отговоря с „без коментар“.

— Това е третото убийство на полицай — изпъхтя мъжът в хавайската риза и Катрине си помисли, че най-сетне попада на човек с по-занемарена физическа форма от Бьорн Холм. — Някакви следи?

Беате Льон се усмихна.

— Б-е-з к-о-м... — започна да си диктува сричка по сричка Рогер Йендем, докато се преструваше, че си записва. — Поразпитахме наоколо. Няма почти никаква информация. Продавач на близка бензиностанция разказа, че Митет спрял да зареди късно през нощта. Човекът не видял при Митет да се вози някой. Това означава ли...

— Без...

— ... коментар. Според вас дали началството ще разпoredи от сега нататък да носите служебното си оръжие заредено?

— Какво имаш предвид? — повдигна вежда Беате.

— Ами как какво? Пистолета в жабката на Митет. — Йендем се наведе и огледа мнително другите във волвото, за да се увери дали наистина до момента не са разполагали с това ключово сведение. — Пълнителят бил празен, макар че до оръжието стояла пълна пачка с патрони. Ако го беше заредил, вероятно сега щеше да е жив.

— Чуй ме, Йендем. Спокойно сложи знак за повторение след току-що получения отговор. Освен това предпочитам да не споменаващ пред никого кратката ни среща.

— Защо?

Двигателят изрева.

— Приятен ден, Йендем — Беате започна да вдига стъклото.

Но въпреки това чуха следващия му въпрос:

— Усещате ли липсата на сещате-се-кого?

Холм отпусна съединителя.

Катрине видя как Рогер Йендем се смали в огледалото.

Изчака да подминат възвишението Лиер и чак тогава каза каквото мисли:

— Йендем е прав.

— Да — въздъхна Беате. — Но вече няма как да разчитаме на него.

— Знам, трябва обаче да опитаме!

— Какво да опитаме? — попита Бьорн Холм. — Да изровим мъртвец от гроба?

Катрине зарея поглед в еднообразния горски пейзаж, изнизващ се покрай тях. Потъна в спомени как веднъж прелетя на борда на полицейски хеликоптер над този район — най-гъстонаселения в Норвегия. Тогава остана изумена, защото отгоре всъщност се виждаха само горски масиви и пустош. Места, където няма хора и където можеш да се скриеш. Дори тук къщите се виждаха в мрака като светли точки, шосето — като тънка ивица, прорязваща непроницаемия мрак. Бе невъзможно да видиш всичко. Необходимо беше да доловиш миризмите, да се ослушваш, да проучваш.

Почти до Аскер пътуваха при пълно мълчание и когато Катрине най-после отговори на Бьорн, никой не бе забравил въпроса.

— Да — каза тя.

ШЕСТНАЙСЕТА ГЛАВА

Катрине Брат пресече площада пред „Шато Ньоф“ — централата на Норвежкия студентски съюз. Яки партита, готини концерти, оживени дискусии. Ето такъв имидж искаха да създадат на организацията. От време на време успяваха.

Дрескодът сред студентите се бе изменил удивително малко от годините, когато Катрине се подвизаваше тук. Пак същите тениски, дълги панталони, нърдски очила, ретро якета — шушлякови или заемки от войнишките униформи. Тази своеобразна преданост към един и същи стил се опитваше да прикрие несигурността на средностатистическия кариерист, който се мъчи да изглежда като небрежняга-тарикат; страха от социален и професионален провал. Ала тези студенти се благодаряха всеки ден, задето не принадлежат към клетниците от другата страна на площада, накъдето се бе запътила Катрине.

Неколцина от тях вървяха срещу Катрине. Бяха излезли от портата пред кампуса, която приличаше на затворнически портал. Носеха черни полицейски униформи, на вид винаги широки, независимо колко са вталени. Катрине разпознаваше отдалече първокурсниците. Стараеха се да изпълват с тяло униформата и си бяха нахлупили фуражките ниско на челата, било за да прикрият ниското си самочувствие зад мрачна фасада, било за да си спестят леко презрителните или съчувствени погледи на връстниците си в другия край на площада. А връстниците им бяха нормални, свободни, самостоятелни; позволяваха си да проявяват критичност към системата и да се изживяват като мислещи интелектуалци; хилеха се подигравателно иззад дългите си омазнени коси, докато се приличаха на стълбите, извисени в падението си, докато дърпаха демонстративно от цигари, които — те знаеха това — в очите на клетниците от Полицейската академия изглеждаха коз.

Според питомците на Академията именно онези бяха наистина младите; галениците на обществото с правото да грешат, на които

тепърва им предстоеше да вземат важни житейски решения, вместо животът им да е вече безвъзвратно предопределен.

Такива чувства владееха Катрине, докато учеше в Полицейската академия. Навярно единствена тя бе изпитвала непреодолима нужда да изкрещи, че никой не знае каква е, защо е избрала да стане полицай и какво смята да прави през остатъка от живота си.

Карстен Каспершен, старият пазач, неизменно продължаваше да кисне в караулката в преддверието. Ако изобщо бе познал в лицето на Катрине Брат някогашна възпитаница на Академията, не го показва по никакъв начин, докато проверяваше служебните ѝ документи. Кимна ѝ леко и тя тръгна по коридора към аудиторията. Подмина вратата към залата, отредена за следствени експерименти. Представляваше нещо като апартамент с леки прегради и галерия, където студентите се упражняваха да обискират, да откриват следи, да възстановяват хода на събитията.

Врата водеше към тренировъчна зала с гумени постелки, просмукани от миризма на пот. Там студентите отработваха тънкостите при поваляне на арестант и поставяне на белезници. Открехна я внимателно и се вмъкна във втора аудитория. Лекцията беше в разгара си и Катрине се придвижи на пръсти до първото свободно място, което зърна на последния ред. Седна съвсем тихо и двете момичета пред нея дори не забелязаха идването ѝ. Шепнеха си оживено.

— Абе яко ѝ хлопа дъската. Залепила си е негова снимка на стената в общежитието.

— Ти сериозно ли?

— Да, видях я с очите си.

— Божичко! Ама той е вече дърт. Че и грозен.

— Грозен ли?

— Къорава ли си? — момичето кимна към подиума, където лекторът, с гръб към студентите, пишеше нещо на дъската.

— Мотив! — произнесе той написаната дума и се обърна към тях.

— Психологическата бариера, която рационално разсъждаващият човек с нормална емоционалност трябва да преодолее, за да отнеме човешки живот, е прекалено висока. Затова е необходим изключително значим мотив. А мотивите по принцип се откриват много по-лесно и бързо от оръжието, с което е извършено

убийството, от свидетели, от веществени следи. Мотивите по правилно сочат непосредствено към потенциалните извършители. Затова всеки детектив трябва да започне с въпроса „защо“.

Лекторът направи пауза и обхвана с поглед аудиторията, както овчарско куче обгражда овчето стадо и не му позволява да се пръсне.

Лекторът вдигна показалец.

— Съвсем опростено казано: открий мотива и вече си открил убицеца.

Катрине Брат не го намираше грозен. Не би го окачествила като красавец, разбира се, не и според класическото разбиране за мъжка красота. Харесваше го въз основа на онова, което англоговорещите наричат *acquired taste*^[1]. Познатият плътен, топъл глас с леко износен, дрезгав обертон отправяше призив за внимание към аудитория, поширока от младичките му обожателки в Академията.

— Да? — лекторът се поколеба за миг и даде думата на една от студентките, която размахваше ръка.

— Защо изпращаме на местопрестъпленията многобройни разследващи групи, които гълтат сума средства, щом един-единствен блестящ детектив като вас може да разплете случая с няколко въпроса и логическа мисъл?

В интонацията на студентката не се долавяше ирония, а детинска прямота плюс леко севернонорвежко наречие.

Катрине забеляза как по лицето на лектора се смениха няколко емоции: смущение, примирение, раздразнение — преди той да реши как да ѝ отговори:

— Защото никога не е достатъчно само да знаеш кой е престъпникът, Силие. По време на вълната от въоръжени грабежи в Осло преди десет години, при нас работеше полицайка, която умееше да разпознава маскирани престъпници по формата на лицето и силуета им.

— Беате Льон — веднага реагира Силие. — Понастоящем Оглавява Експертно-криминалния отдел.

— Именно. В осем от десет случая колегите от Отдела по грабежите знаеха чии лица се крият зад черните маски на записите от охранителните камери, но нямаха доказателства. Пръстовите отпечатъци са доказателство. Барутният нагар по оръжието е доказателство. Уви, твърдото убеждение на полицай в нечия вина не е

доказателство, независимо колко гениален ум притежава този полицай. Днес използвах редица опростителски тези и със следващата приключвам. Отговорът на въпроса „защо“ няма никаква стойност, без да сме отговорили на въпроса „как“, и обратното. Все пак вече доста сме напреднали в този процес. За техническите страни на разследването ще научите повече в лекциите на Фолкеста. — Лекторът си погледна часовника. — Следващия път ще се спра подробно на мотивите, но имаме време за кратка замявка. Защо хората убиват себеподобни?

Той пак огледа присъстващите с окуражителен поглед. Катрине забеляза, че освен стария белег, прорязващ бузата му от ъгъла на устните до ухото, Хари се бе сдобил с още два. Единият приличаше на получен от прободна рана във врата, а другият, отстрани на главата на нивото на веждите, навярно бе останал от куршум. Иначе Хари й се струваше по-свеж отвсякога. Снажният, метър и деветдесет сантиметров мъж излъчваше отлично здраве, а в късоподстриганата му коса, твърда като четка, не се забелязваше нито една сива нишка. Под тениската личеше, че тренира редовно и е понапълнял. И — най-важното — в очите му блестеше оживление. Онова будно, енергично пламъче, граничещо с маниакалност, се бе завърнало. Катрине за пръв път го виждаше толкова усмихнат и открит към света, съдейки по езика на тялото му. Направо да го заподозреш, че е доволен от живота си. Ако беше истина, значи представляваше прецедент в живота на Хари, откакто се знаеха с Катрине.

— За лично облагодетелстване — обади се някакво момче.

Лекторът кимна приветливо.

— Звучи съвсем основателна причина, нали? Но користните престъпления рядко завършват с убийство, Ветле.

— Защото мразят някого? — предположи нечий глас с лаещия диалект от областта Сьунмьор.

— Елинг ни насочва към мотиви, свързани с убийства на емоционална основа. Хората наистина убиват от ревност; задето са били отхвърлени; за да отмъстят. Определено има резон. Друго?

— Защото са душевноболни — обади се едър, прегърбен младеж.

— Това понятие вече е излязло от употреба, Роберт — възрази онова момиче, Силие. Катрине видя как конската й опашка, извита във

формата на буква S, подскочи над облегалка на първия ред. — Вече се използва...

— Няма проблем, всички разбрахме какво има предвид Роберт, Силие — лекторът беше седнал на ръба на катедрата, бе изтегнал напред дългите си крака и скръстил ръце пред рекламната щампа на тениската си. — Пък и лично на мен определението „душевноболен“ ми се струва съвсем точно. Психичните отклонения обаче не са толкова обичайна причина за убийство. Разбира се, съществуват поддръжници на виждането, че убийството само по себе си е доказателство за наличие на психично заболяване у извършителя, но повечето убийства се извършват от хора с трезв разсъдък. Както материалното благодетелстване е функция на здравия разум, така и стремежът към намирането на отдушник за натрупаните емоции е рационално обусловен. Убийците са убедени, че отнемат ли живота на своя враг, ще притъпят болката, която омразата, страхът, ревността и унижението неизменно причиняват.

— Ако приемем, че убийството носи удовлетворение... — подхвана първият младеж, — ... ще ни кажете ли с колко убийци, постигнали душевен мир, сте се сблъскали в практиката си?

Умникът на класа, предположи Катрине.

— С малцина — отвърна лекторът. — Но разочарованието след извършването на деянието не опровергава тезата, че престъплението е плод на рационални подбуди. То е акт на разума, стига убиецът да вярва, че ще постигне душевна хармония. Ала, както знаем, от мъщението е по-сладко във въображението. След като актът е извършен, гневът от изпепеляващата ревност се превръща в разкаяние, а венецът на деянията, кулминационната точка, тъй старателно подготвяна от серийния убиец, се срива до пълно разочарование и той е принуден да поднови опитите си да достигне този пик. Накратко... — Стана и се върна до дъската. — Когато говорим за убийства, в твърдението, че престъпленията не си заслужават, има доза истина. За следващия път искам всеки да си измисли причина, която би могла да го тласне към убийство. И не ми се измъквайте с разни лицемерни коректни глупости. Искам да се гмурнете в най-тъмните кътчета на душата си. Е, имайте все пак мярка. И непременно прочетете научната студия на Ауне за личността на убиеца и за създаването на психологическия му портрет. Ясно? И да, ще ви препитам какво сте

научили. Затова бъдете нащрек и се подгответе добре. А сега сте свободни.

В аудиторията се разнесе силен трясък от автоматично отскачащи нагоре освободени седалки.

Катрине остана на мястото си. Проследи с поглед изнизващите се пред очите ѝ студенти. Накрая в аудиторията останаха само трима: Катрине, лекторът, който бършеше дъската, и S-образната конска опашка. Стоеше зад лектора във войнишка поза, стиснала записките си под мишница. Катрине забеляза, че девойката е стройна, а гласът, с който заговори лектора сега, претърпя коренна промяна.

— Не смятате ли, че заловеният от вас сериен убиец в Австралия е постигнал удовлетворение, погубвайки онези жени? — изчурулика глезено тя като момиче, което се умилква на баща си.

— Силие...

— Нали ги е изнасилил. Какво по-голямо удовлетворение за един маниак?

— Прочети научната студия на Ауне и ще го обсъдим следващия път, става ли?

— Добре.

Ала студентката не си тръгна. Продължаваше да стои пред него и да се полюлява на пети. „Сякаш се надига на пръсти, за да се добере до него“ — помисли си Катрине.

Лекторът обаче съвсем невъзмутимо събра материалите си в кожена чанта, все едно Силие изобщо я нямаше. Студентката се въртна рязко и тръгна бързо по стълбите към изхода. Забеляза Катрине, забави ход, изгледа я изпитателно, пак припна и се изгуби зад вратата.

— Здравей, Хари — тихо поздрави Катрине.

— Здравсти, Катрине — отвърна той, без да вдига глава.

— Изглеждаш чудесно.

— И ти така — той закопча кожената си чанта.

— Видя ли ме, когато влязох?

— Не, но те усетих — погледна я и се усмихна.

Катрине така и не преставаше да се учудва каква метаморфоза претърпява лицето му, когато се усмихне. Усмивката помиташе суровото, неприязнено, изморено от живота изражение, което Хари носеше като протритото палто. И изведнъж го преобразяваше в закачливо момче-мъж, грейнало като слънце. Такива са хубавите дни в

Берген през юли — дългоочаквани и същевременно редки и краткотрайни.

— Как да разбирам това? — попита тя.

— Нещо ми подсказваше, че ще се отбиеш.

— Нима?

— Да. И отговорът е „не“.

Мушна кожената папка под мишницата си, взе стълбите до Катрине на няколко скока и я прегърна.

Тя го притисна към себе си и вдиша жадно аромата му.

— Какво ми отказваш, Хари?

— Да съм твой — прошепна той в ухото ѝ. — Но ти и бездруго си го знаеш.

— Ха! — Катрине се престори, че се опитва да се отскубне от обятията му. — Ако не беше онази грозната, след пет минути щеше да се усукваш около мен като гладно куче, миличък. Пък и не съм казвала, че си неустоим.

Той се засмя, пусна я и Катрине изпита леко разочарование, задето не я погушка малко повече. Тя така и не си бе отговорила пред себе си дали наистина е влюбена в Хари, или флиртува с него именно защото осъзнава, че евентуална връзка помежду им е повече от невероятна, и това ѝ позволяваше да подхвърля предизвикателни закачки. С времето тази тема се превърна в неизчерпаем източник на многозначителни шеги. Пък и Хари в момента живееше с Раquel. Или „онази грозната“, както я наричаше Катрине. Хари не се засягаше, защото подобен нелеп епитет подчертаваше още повече красотата на Раquel, така дразнеща за другите жени.

Хари потърка небрежно обръснатата си брадичка.

— Хм... щом не си дошла заради неустоимото ми тяло, значи искаш да се възползваш от... — той вдигна показалец: — Сетих се. От брилянтния ми ум!

— Възрастта не те прави по-забавен.

— Получаваш втори отказ. Едва ли те изненадвам.

— Имаш ли кабинет, където да го обсъдим?

— И да, и не. Разполагам с кабинет, но не и с място, където да ме увещаваш да ви помогна със случая.

— Със случаите.

— Доколкото разбрах, всички убийства са обединени в едно разследване.

— Вълнуващо, нали?

— Спести си усилията. Приключих с онзи етап от живота си и ти го знаеш.

— Хари, това разследване се нуждае от теб. И ти се нуждаеш от него.

Този път усмивката не стигна до очите му.

— Едно разследване ще ми се отрази като чаша алкохол, Катрине. Съжалявам. Вместо да си губиш времето, направо се обади на някой друг.

Не ѝ убягна колко бързо му хрумна сравнението с алкохола. Това потвърждаваше подозренията ѝ: Хари се страхува. Бои се, че дори бегъл преглед на материалите по случая ще доведе до последствия, сходни с последствията от глътка алкохол; че няма да успее да спре, а ще позволи на работата да го погълне и съсипе. За миг я гризна съвестта — непредизвестеният пристъп на самопрезрение у пласъора на гибелна дрога. Ала после в съзнанието ѝ изплува реката и натрошеният череп на Антон Митет и Катрине се отърси от угризенията.

— Уви, няма втори като теб, Хари.

— Ще ти препоръчам неколцина колеги. С единия сме посещавали заедно курс във ФБР. Ще му се обадя и...

— Хари... — Катрине го хвана под ръка и го повлече към вратата. — В кабинета ти има ли кафе?

— Има, но...

— Забрави за убийствата. Нека си побъбрим за старите времена.

— Имаш време за празни приказки?

— Трябва да се поразсея.

Той я погледна. Понечи да каже нещо, но се отказа. Кимна.

— Дадено.

Качиха се по стълбите и поеха по коридора към кабинетите на преподавателите.

— Говори се, че плагиатстваш от лекциите на Столе Ауне — подхвърли Катрине.

Както обикновено, налагаше ѝ се да подтичва, за да смогва на гигантската му крачка.

— Плагиатствам, та пушек се вдига. Ауне все пак е истински корифей.

— И ти ли проповядваш, че определението „душевноболен“ е сред онези медицински термини, които съчетават едновременно прецизност, понятност на интуитивно ниво и поетичност, но винаги изхвърлят на буницето тези точни характеристики, защото според малоумните специалисти езиковите евфемизми допринасят за благоденствието на пациентите.

— Точно така — потвърди Хари.

— Затова аз вече не се водя болна от манийна депресия, нито от гранично разстройство, а от биполярно разстройство от втори тип.

— Няколко типа ли има?

— Знаеш ли какво означава? Впрочем защо Ауне преустанови преподавателската си дейност? Мислех, че му харесва.

— Искаше да живее по-добре. По-простичко. Да има повече време, което да посвети на семейството си. Умно решение.

Катрине го изгледа косо.

— Трябва да го накарате да размисли. Недопустимо е човек с толкова рядко срещан талант да пропилява времето си с дейност, която не е общественозначима. Не си ли съгласен?

Хари се засмя.

— Няма да се откажеш, нали? Смятам, че тук съм най-полезен, Катрине. А академичното настоятелство не натиска Ауне да се върне, защото предпочита тук да преподават повече униформени, отколкото цивилни.

— Ти си цивилен.

— Ето че сама го каза. Напуснах полицията, Катрине. Направих своя избор. А това поставя нещата на съвсем различна плоскост.

— Откъде ти е този белег на слепоочието? — попита тя и забеляза как Хари тутакси се сви, макар и едва видимо.

— Хари! — разнесе се сипкав глас от коридора.

Двамата с Катрине спряха и се обърнаха. Дребен, набит мъж с рижа брада, излязъл от съседен кабинет, се отправи към тях с нестабилна, накуцваща походка. Хари тръгна към него, Катрине — също.

— Имаш гости — избоботи мъжът, преди да се е приближил на разстояние, подходящо за провеждане на разговор.

— Да. Запознай се с Катрине Брат. Катрине, това е моят колега Арнол Фолкеста.

— Искях да кажа, че имаш гости в кабинета ти — уточни Фолкеста и си пое дъх няколко пъти, преди да протегне едрата си луничава ръка към Катрине.

— С Арнолд водим съвместно часовете по разследване на убийства.

— И понеже на него се падна забавната част от предмета, студентите го обичат повече — изръмжа Фолкеста. — А аз трябва да ги връщам към реалността, да обяснявам методи, способности в криминалистиката, морал и нормативна уредба. Животът е несправедлив.

— От друга страна, Арнолд поназнайва и доста педагогически похвати.

— Уча се, уча се — засмя се Фолкеста.

— Какви са тези гости, за които спомена? — смръщи се Хари.

— Спокойно, не е госпожица Силие Гравсенг. Дойдоха твои колеги от полицията. Почерпих ги с кафе.

Хари изгледа остро Катрине, обърна се и тръгна решително към кабинета си. Катрине и Фолкеста го сподиреха с очи.

— Боже, нещо лошо ли казах? — притесни се Арнол.

— Добре де, чувстваш се един вид притиснат от всички страни, разбирам го — Беате поднесе чашата към устните си.

— Само не се опитвай да ме убеждаваш, че това не е опит да затегнете обръча около мен — Хари се залюля назад със стола, доколкото позволяваше маломерният кабинет.

Срещу него, до бюрото, зад купчините бумажки, Беате Льон, Бьорн Холм и Катрине Брат бяха успели да сместят столовете си.

Встъпителните поздравки приключиха бързо. Стиснаха си делово ръцете. Не се прегърнаха. Дори не направиха дежурния неловък опит да побърбят за незначителни неща. Хари Хуле не предразполагаше към празни приказки. Поведението му подтикваше събеседниците му да пристъпят към въпроса без увъртания. Впрочем той вече знаеше за какво са дошли.

Беате отпи от кафето, потръпна, усетила познатия отпреди неприятен вкус, и остави чашата с недоволен вид.

— Знам, че си решил повече да не се захващаш с оперативна дейност. Наясно съм и с друго: имаш повече от уважителни причини за решението си. Въпросът е дали си склонен да направиш изключение. Все пак си единственият ни специалист в областта на серийните убийства. Държавата инвестира средства, за да ти осигури квалификация във ФБР, за която...

— ... за която, както добре ти е известно, платих с кръв, пот и сълзи — прекъсна я Хари. — При това не само мои.

— Не съм забравила, че докато търсехме Снежния човек, Раquel и Олег също си изпатиха, но...

— Отговорът е не. Обещах на Раquel повече да не се връщаме към тази история. Този път съм твърдо решен да удържа думата си.

— Как е Олег?

— По-добре — Хари стрелна зорко Беате. — Както знаеш, го настанихме в клиника за наркозависими в Швейцария.

— Радвам се да го чуя. А Раquel често пътува по работа в Женева, нали?

— Да.

— И непрекъснато снове между Норвегия и Швейцария?

— Обикновено прекарва четири дни в Женева и три у дома. За Олег е важно да усеща подкрепата на майка си.

— Разбирам отлично. В такъв случай двамата са извън всякаква опасност, нали? А ти често оставащ сам и можеш да правиш каквото пожелаеш.

Хари се засмя тихо.

— Скъпа Беате, ще се изразя по-ясно. Искам да бъда учител. Да предавам знанията си на младото поколение.

— Столе Ауне също се включи към нашия екип — съобщи Катрине.

— Браво на него. Голямо предимство за вас. Той е вещь по серийните убийства колкото мен.

— Сигурен ли си, че дори не е по-компетентен? — усмихна се Катрине и повдигна вежда.

— Добър опит — засмя се Хари. — Така да бъде. По-компетентен е.

— Ти да видиш! Къде е изчезнал съревнователният ти инстинкт?

— Вие тримата плюс Ауне сте възможно най-добрият екип. След малко започва следващата ми лекция и...

— Какво се е случило с теб, Хари? — поклати глава Катрине.

— Хубави неща. Само хубави неща.

— Прието и разбрано — увери го Беате и стана. — Но все пак искам да те питам дали може от време на време да се допитваме до теб по някои въпроси.

Понеже видя, че Хари се кани да поклати глава, тя побърза да добави:

— Не ми отговаряй веднага. Ще ти звънна по-късно.

Три минути по-късно — след като Хари влетя в аудиторията, където студентите вече го чакаха — Беате се замисли, че вероятно е точно така: изглежда любовта на една жена е в състояние да спаси мъжа. В такъв случай тя се съмняваше доколко чувството за дълг, което се опитваше да му вмени друга жена, е способно да го тласне обратно към ада. Но точно в това се състоеше задачата ѝ. Хари ѝ се видя толкова здрав и щастлив, че не беше за вярване. И на нея ѝ се щеше да го остави на мира, ала Беате знаеше, че съвсем скоро пак ще го навестят призраците на убитите му колеги. И в съзнанието ѝ някак от само себе си се вряза следващата мисъл: ще има и още.

Още с влизането в Котелното тя набра Хари.

Рико Херем се сепна от съня си.

Премига в тъмното и очите му постепенно фокусираха белия екран три редици по-напред. Някаква дебелана правеше свирка на кон. Рико усети как бесните удари на сърцето му се уталожиха. Нямаше основания за паника. Все още се намираше в Рибния магазин. Бяха го събудили вибрациите от току-що влязъл зрител, седнал на задните редове. Рико отвори уста, опитвайки се да поеме още кислород от въздуха, напоен със зловонието на пот, цигарен дим и нещо, което миришеше на риба, но не беше. В продължение на четирийсет години Рибният магазин на Муен поддържаше асортимент, оригинална комбинация от сравнително прясна риба над масата и сравнително актуални порносписания под масата. След като Муен продаде магазина

и се пенсионира, за да може по-системно да се натрясква до припадък, новите собственици отвориха денонощно кино в мазето, където прожектираха порно за хетеросексуални. След внедряването на CD– и DVD-технологията изгубиха клиентелата си и затова се специализираха в изнамирането и прожектирането на филми, които не могат да се изтеглят от интернет — не и без да се разправяш с полицията.

В тишината Рико чуваше как зрителите в салона лъскав енергично бастуните. Някой му беше обяснил, че звукът се намалява съвсем умишлено, та да се чува другото. Рико отдавна бе надраснал тийнейджърското въодушевление от групови чекии. Не затова стоеше тук. Не затова дойде тук веднага след като го пуснаха, кисна в салона в продължение на две денонощия и си подаде носа навън само колкото да хапне нещо, да се облекчи и да си намери още пиячка. В джоба му се въргаляха още четири таблетки рохипнол. Засега гледаше да не посяга към тях, защото бяха последните му запаси.

Не можеше, естествено, да прекара остатъка от живота си в Рибния магазин. Убеди майка си да му заеме десет бона и докато тайландското посолство уважеше молбата му за удължаване на туристическата виза, киното осигуряваше на Рико тъмнина и анонимност, които го правеха неоткриваем.

Вдиша дълбоко, но въздухът сякаш се състоеше само от азот, аргон и въглероден диоксид. Погледна си часовника. Светецата малка стрелка показваше шест. Надвечер или сутринта? Тук, вътре, цареше вечна нощ, ала Рико предположи, че е надвечер. Чувството за задушаване ту го стягаше за гърлото, ту го отпускаше. Не биваше в никакъв случай да се предава на клаустрофобията. Не и преди да се е измъкнал от страната. Да е избягал. Далече от Валентин. Мамка му, как си мечтаеше сега за килията. За безопасността. За самотата. За въздух, който ти позволява да дишаш.

Жената на екрана продължаваше методичната си работа, но се наложи да се премести, защото конят направи няколко крачки напред и за малко попадна извън кадър.

— Здравсти, Рико.

Рико се вцепени. Тих, шепнещ глас, който обаче прониза ухото му като остра ледена висулка.

— „Приятелите на Ванеса“ — истинска класика от осемдесетте. Знаеш ли, че Ванеса починала по време на снимачния процес? Стъпкала я някаква кобила. Ревност или?

Рико понечи да се обърне, но усети как някаква ръка стегна тила му като в менгеме. Понечи да извика, ала другата ръка запуши устата и носа му. В ноздрите му нахлу остра миризма на мокра вълна.

— Направо се разочаровах, че те открих толкова лесно. Кино за перверзници. Прекалено предсказуемо, не мислиш ли? — Сподавен смях. — Пък и зачервеният ти скалп свети като морски фар в залата. Май напоследък екземата ти се е обострила, Рико. Обривите се влошават при стрес, прав ли съм?

Ръката пред устата му леко отпусна натиска и Рико успя да си поеме глътка въздух. Усети миризма на винервайс и на смазка за ски.

— Носят се слухове, че си се разбърбил пред някаква полицайка в затвора, Рико. Общи интереси?

Вълнената ръкавица пусна устата му. Рико задиша тежко, докато езикът му търсеше слюнка.

— Нищо не съм й казал — изпъхтя той. — Кълна се. Защо да го правя? И без това щяха да ме пуснат след броени дни.

— За пари.

— Имам пари!

— Профука всичките си мангизи за рохипнол, Рико. Хващам се на бас, че и в момента имаш хапчета в джоба си.

— Вдругиден заминавам за Тайланд. Изобщо не се бързикам! Повече няма да ти създавам никакви грижи, обещавам.

Рико и сам си даваше сметка, че звучи като човек, разтресен от яко шубе, но изобщо не му пукаше. Защото наистина го тресеше яко шубе.

— Споко, Рико. Нямам намерение да наранявам татуировчика си. След като съм ти позволил да забиваш игли в кожата ми, явно ти имам доверие, нали?

— М... можеш да разчиташ на мен.

— Добре. Патая звучи чудесно.

Рико не отговори. Изобщо не бе споменавал в кой град смята да отседне. Откъде... Рико потъна назад, когато мъжът зад него се хвана за облегалката му, докато се изправяше.

— Трябва да тръгвам. Чака ме работа. Стой на слънце, Рико. Казват, че помагало срещу екзема.

Рико се обърна и вдигна глава. Платнена кърпа покриваше долната част от лицето на мъжа, а очите му не се виждаха добре в тъмното. Той се наведе рязко към Рико:

— По време на аутопсията на Ванеса открили, че е пипнала венерически болести, дотогава неизвестни на медицината. Знаеше ли го? Затова те съветвам да се придържаш към собствения си вид.

Рико проследи с поглед бързо отдалечаващата се към изхода фигура. Мъжът свали кърпата от лицето си. Зелената светлина от табелката „exit“ падна върху лицето му, преди той да хлътне зад черната сукнена завеса. И сякаш кислородът отново нахлу в залата. Рико жадно го пое в гърдите си, премигвайки срещу схематичното тичащо човече на табелката.

Чувстваше се объркан.

Объркан, защото продължаваше да е жив, и още пообъркан от току-що видяното. Не го учудваше фактът, че като повечето перверзници и този си бе набелязал предварително най-близкия аварийен изход; учудваше се, понеже не беше той. Имаше същия глас, смееше се по същия начин, но мъжът, когото зърна под светлината на табелката за частица от секундата, не беше Валентин.

[1] Acquired taste (англ.) — изградено предпочитание. — Б.пр. ↑

СЕДЕМНАЙСЕТА ГЛАВА

— И се пренесе да живееш тук? — Беате огледа просторната кухня.

Навън мракът се спускаше над възвишението Холменколен и съседните къщи. Сред тях нямаше две еднакви, но всички бяха поне двойно по-големи от къщата, която Беате наследи от майка си в източната част на града, ограждаха ги двойно по-високи дувари, разполагаха с по-големи гаражи, а на пощенските им кутии се мъдреха двойни фамилни имена със съединителна чертица. Беате, поначало предубедена към западните квартали, се затрудняваше да възприеме Хари Хуле в подобна обстановка.

— Да — той наля кафе в две чаши.

— Не ти ли е... самотно?

— Мхм. Нали и ти живееш сама?

— Да, но...

Беате млъкна. Искеше да възрази, че всъщност обитава уютна, боядисана в жълто къща, построена в герхардсенски^[1] дух през периода на възстановяването на щетите след Втората световна война; семпла и практична къща в пълен противовес на грандоманския стил, в който състоятелните граждани на Осло си вдигаха не къщи, а цели крепости. Черният байц и масивните дървени трупи придаваха на къщата, наследство от бащата на Ракел, тягостен, неизменно мрачен вид дори в слънчеви дни.

— Ракел се прибира през уикендите — обясни Хари и поднесе чашата към устните си.

— И нещата вървят добре?

— Идеално.

Беате кимна. Забелязваше колко е променен. Около очите му се бяха нароили фини бръчици, но въпреки това изглеждаше подмладен. Титановата протеза, заместваща средния пръст на едната му ръка, издрънча леко в чашата.

— При теб как е? — поинтересува се Хари.

— Бива. Заета съм. Малката гостува на баба си в Стайншер.

— Вече? Направо се стряскам колко бързо... — той примижа и се засмя тихо.

— Да — Беате отпи от кафето си. — Хари, исках да се видим, за да разбера какво всъщност се случи.

— Знам. И аз мислех да ти се обадя, но първо трябваше да уредим въпроса с Олег. И да се посъвзема.

— Разкажи ми.

— Дадено — Хари остави чашата. — Докато разследвах, ти беше единственият ми източник на информация. Помогна ми и ти дължа огромна благодарност, Беате. Само на теб съм склонен да разкрия истината, но първо помисли дали наистина искаш да я узнаеш. Може да те хвърли в сериозна дилема.

— Още докато ти помагах, станах твой съучастник, Хари. Успяхме да пресечем трафика на виолин. Той изчезна от пазара в Осло.

— Прекрасно — сухо отбеляза Хари. — За да могат хероинът, крекът и спийдболът отново да залееят пазара.

— Главният доставчик на виолин си отиде. Рудолф Асаев е мъртъв.

— Знам.

— Нима? И откъде? Лежа в кома няколко месеца в Държавната болница, и то под чуждо име.

— Асаев? — вдигна вежда Хари. — Мислех, че се е споминал в хотелската стая в „Леон“.

— Там го намериха. Кръвта му почти бе изтекла, но успяха да го стабилизират за известно време. Откъде знаеш къде са го открили? Информацията се пазеше в най-строга тайна.

Хари завъртя мълчаливо чашата в ръка.

— Стига бе... — въздъхна тежко Беате.

— Предупредих те, че е по-добре да не знаеш — сви рамене Хари.

— Ти ли го наръга?

— Ще смекча ли вината си, ако кажа, че беше при самоотбрана?

— Открихме куршум в дървената рамка на леглото. Прободната рана беше дълбока и широка. Съдебният лекар заключи, че след навлизането му в плътта, острието е било завъртяно няколко пъти.

Хари заби поглед в чашата.

— Въпреки това явно не съм си свършил работата както трябва.

— За бога, Хари... как... как... — понеже Беате не бе свикнала да повишава тон, гласът ѝ застържа като циркуляр.

— Той закачи Олег за наркотиците — прошепна Хари, без да откъсва поглед от чашата.

Поседяха мълчаливо, заслушани в скъпоценната тишина на Холменколен.

— Асаев ли те простреля? — попита накрая Беате.

Хари прокара пръст по сравнително пресния белег отстрани на челото си.

— Кое те кара да мислиш, че съм го получил от куршум?

— Какво ли разбирам от огнестрелни рани — аз, нищо и никакъв криминален експерт?

— Един от бригадирите на Асаев. Откри огън от упор. Два в гърдите, третият в главата.

Беате усещаше, че Хари казва истината, но не и цялата истина.

— И как оцелява човек след такава стрелба?

— От две денонощия не си бях събличал бронезилетката. Крайно време беше да ми се издължи за предаността. Но раната в главата ме извади от строя и сигурно щях да гушна букета, ако...

— Ако?

— Ако типчето не беше притичало до спешното. Насочило пистолет срещу един от лекарите и го довякло тук. Той ме спаси.

— За бога, Хари, какви ги говориш? Защо за пръв път чувам тази история?

— Докторът веднага ме превързал и настоял да извикат линейка, но аз се свестих бързо и ме закараха у дома.

— Защо отказа да постъпиш в болница?

— Не исках да се вдига патърдия. Как я кара Бьорн? Да не е хванал някое гадже?

— Този тип... дете първо се е опитал да те застреля, а после те е спасил... кой е?

— Не е искал да ме убива, стана случайно.

— Случайно? Три изстрела на месо не ми звучат като случайност, Хари.

— Ако те тресе абстиненция след продължителен прием на виолин и държиш „Одеса“, може да се случи и на теб.

— „Одеса“?

Беате знаеше за кое оръжие става дума. Евтина реплика на руския „Стечкин“. На снимки „Одеса“-та приличаше на безформен хибрид между пистолет и автомат, споен в часовете по металообработване от ученик с посредствени заложби. Оръжието се радваше на голяма популярност сред руските урки и сред редиците на организираната престъпност, защото произвеждаше стрелба и в единичен, и в автоматичен режим. Съвсем лек натиск върху спусъка на „Одеса“-та беше достатъчен от дулото да изхвърчат два куршума. Или дори три. Изведнъж Беате се сети, че „Одеса“ стреля с редките патрони „Макаров“ от калибър 9/18 мм — мунициите, с които бе застрелян Густо Хансен.

— Много ми се ще да видя това оръжие — бавно изрече тя и забеляза как погледът на Хари заснова неспокойно из стаята.

Беате се обърна. Зад нея имаше само допотопен черен ъглов шкаф.

— Така и не ми отговори кой е бил онзи тип.

— Не е важно. Отдавна е извън твоята юрисдикция.

— Прикриваш човек, който едва не те е убил.

— Това, че после ме спаси, прави жеста му още по-похвален.

— Затова ли се опитваш да го предпазиш?

— Често е пълна загадка как избираме кого да вземем под крилото си, не мислиш ли?

— Така е. Самата аз съм доста подходящ пример. Винаги съм гледала да се застъпвам за колегите си. Като специалист по особеностите на човешкото лице присъствах на разпита на бармана от „Come As You Are“ — бара, в който един от наркотрафикантите на Асаев беше убит от висок рус мъж с белег от устата до ухото. Показах на бармана снимки и двамата поговорихме. Както ти е добре известно, визуалната памет се манипулира изключително лесно. С малко обработка свидетелите изведнъж вече не си спомнят толкова точно онова, в което допреди малко са се кълнели. Накрая барманът беше сто процента сигурен, че убиецът от бара не е Хари Хуле, чиито снимки му бях показала.

— Благодаря — кимна Хари.

— Мислех да кажа, че няма за какво — Беате поднесе чашата към устните си. — Но всъщност има. И ще ти предложи начин да ми върнеш жеста.

— Беате...

— Непрекъснато бдя над доброто на гилдията. Приемам винаги присърце смъртните случаи при изпълнение на служебния дълг. Знаеш защо. Първо баща ми, после Як Халвуршен...

Беате машинално посегна към обичката си — отливка от копчето на куртката, с която бе загинал баща ѝ.

— Не знаем кой е следващият, но ще направя и невъзможното, за да спра този изверг, Хари. Готова съм на всичко. Разбираш ли?

Хари мълчеше.

— Извинявай. Какво ли те питам! Самият ти изгуби немалко близки хора.

Хари потърка опакото на дланта си о чашата, все едно да я стопли. После стана и отиде до прозореца. Постоя там безмълвно, после подхвана:

— Както ти е известно, сериен убиец едва не погуби Раquel и Олег. Влезе в живота им по моя вина.

— Оттогава мина много време, Хари.

— Сякаш беше вчера. За мен споменът винаги ще си остане съвсем пресен. Нищо не се е променило, но все пак се опитвам да се променя.

— И успяваш ли?

— Понякога да, понякога не — сви рамене Хари. — Споделял ли съм ти, че през всичките тези години редовно забравях да купя подарък за рождените дни на Олег? Раquel ми напомняше седмици преди събитието, но все ме налягаха други грижи и изместваша ангажимента от ума ми. В големия ден, влизайки, виждах празничната украса и прибягнах до един и същи изтърган трик. — На устните му се появи горчива усмивка. — Оправдавах се, че трябва да изляза веднага, защото съм забравил да си купя цигари, мятах се в колата, натисках газта до дупка, спирах на най-близката бензиностанция, грабвах няколко компактдиска или нещо подобно и се връщах. С Раquel знаехме, че Олег подозира какво се случва, затова се бяхме наговорили как да замазваме подобни гафове. Олег ме посрещаше с тъмните си, укоряващи очи, но преди да се втурне да ме пребърка, за да намери потвърждение на съмненията си, Раquel се хвърляше на врата ми, все едно не ме е виждала от месеци, издърпваше дисковете, затъкнати под колана на гърба ми, и се изнизваше, скрила ги някъде под дрехите си.

После колкото и старателно да ме претърсваше, Олег не намираше уличаващи ме доказателства. За десет минути Раquel смогваше да опакова красиво подаръка и да залепи върху него поздравителна картичка „за... от...“.

— И?

— Съвсем наскоро отпразнувахме поредния рожден ден на Олег. Този път се сетих да му купя подарък навреме. Той огледа картичката и каза, че почеркът му е непознат. Защото съм я надписал аз, обясних.

— Трогателна история — усмихна се Беате. — В крайна сметка всичко завършва с хепиенд.

— Виж, Беате, дължа на Раquel и Олег всичко, което имам, и се нуждая от тях. За мое щастие и те се нуждаят от мен. Ти си майка и знаеш каква благословия и едновременно проклятие е да чувстваш, че си потребен някому.

— Да. Опитвам се да ти напомня колко си нужен и на нас.

Хари се приближи към нея и се надвеси над масата.

— Не колкото на Раquel и Олег. Пък и никой не е незаменим в работата си, нито дори...

— О, бързо-бързо се намират заместници на убитите. За единия няма защо да берем грижа, човекът беше пенсионер. Ще измислим кой да наследи и онези, които тепърва ще се простят с живота си.

— Беате...

— Видя ли ги?

Хари сведе очи към снимките, които Беате извади от чантата си и подреди върху кухненската маса.

— Целият му череп беше натрошен, Хари. Не му е оставил и една здрава костичка. Дори аз се затрудних да го разпозная.

Хари остана прав — като домакин, който деликатно подканва гостенката си да си върви. Беате обаче не помръдна. Отпи от кафето. Показа ясно, че не смята да го освободи от присъствието си. Хари въздъхна. Беате отпи още една глътка.

— Олег възнамерява да запише право, след като го изпишат от клиниката, нали? А после да кандидатства в Полицейската академия?

— Откъде знаеш?

— От Раquel. Чухме се, преди да дойда при теб.

— Говорила си с Раquel? — Светлосините очи на Хари потъмняха.

— Обадох й се в Швейцария и й обясних за какво смятам да те моля. Постъпих неуместно и съжалявам, но както вече ти казах: няма да се спра пред нищо.

Устните на Хари се раздвижиха в беззвучна ругатня.

— И тя какво отговори?

— Че решението зависи само и единствено от теб.

— Така и очаквах.

— Затова те умолявам, Хари. Заклевам те в паметта на Як Халвуршен, Елен Йелтен и всички убити колеги. Но най-вече те призовавам да помислиш за онези, които все още са живи, и за избралите един ден да служат на реда.

Челюстите на Хари се раздвижиха гневно.

— Не съм те молил да манипулираш свидетели в моя полза, Беате.

— Ти никога не си ме молил за нищо, Хари.

— Става късно и ще те помоля да...

— ... си вървиш — довърши тя и кимна.

В погледа на Хари се бе появила онази категоричност, която сломяваше съпротивата на събеседниците му. Беате стана и излезе в коридора. Облече си якето и го закопча. Застанал на вратата на кухнята, Хари я наблюдаваше.

— Съжалявам, задето прибягнах до такива крайности. Не биваше да се намесвам в личния ти живот. Все пак става дума за работа. Просто за работа — тя усети, че гласът й ще се скърши, и избъбри на един дъх: — И си напълно прав. Лоялността към всяка кауза си има граници. Чао.

— Беате...

— Лека нощ, Хари.

— Беате Льон.

Тя вече бе отворила вратата и бързаше да излезе, та Хари да не види насълзените й очи, но той застана зад нея и бутна вратата. Беате чу гласа му съвсем близо до ухото си:

— Задавали ли сте си въпроса как убиецът е съумял да подмами полицаите да се явят съвсем доброволно на местопрестъпленията, и то на датата, на която са били извършени първите убийства?

— Какво имаш предвид? — Беате пусна дръжката.

— Чета вестници. Пише, че полицай Нилсен е стигнал до езерото Трюван с личния си фолксваген, намерен на близкия паркинг. По пътеката, спускаща се до станцията на лифта, не се открити други следи, освен неговите. Разполагате и с видеозапис от бензиностанция в Драмен. На него се вижда как Антон Митет се вози сам в автомобила си, преди да бъде убит. И двамата са били наясно с какви прийоми си служи убиецът. И въпреки това са се отзовали на поканата му.

— Мислили сме по този въпрос, разбира се, но не стигнахме до задоволително обяснение. Знаем, че преди да се отправят към местопрестъплението, получават повикване от телефонна будка, разположена недалеч оттам. Затова, по наше предположение, полицаите са се досещали кой им се обажда и са смятали за възможно да заловят убиеца без чужда помощ.

— Грешите.

— Нима?

— Групата за оглед е открила полицейски пистолет с празен пълнител и пачка патрони в жабката на Антон Митет. Ако той действително е знаел, че отива при убиеца, е щял най-малкото да си зареди пистолета.

— Може да е смятал да го направи по-късно, но когато е посегнал да отвори жабката, убиецът го е изпреварил...

— Повикването е постъпило в телефона му в 10,31, а той е спрял да зареди бензин в 10,35. Тоест, след обаждането най-спокойно е спрял на бензиностанция.

— Навярно горивото е привършвало?

— Нищо подобно. На уебстраницата на „Афтенпостен“ публикуваха видеозаписа от охранителната камера до бензиностанцията под надслов „Кадри, заснети минути преди екзекуцията на Антон Митет“. На клипа се вижда как едва трийсет секунди след като Митет започва да зарежда, бензиновият пистолет отскача: знак, че резервоарът е пълен догоре. С други думи, Митет е разполагал с достатъчно гориво да стигне до местопрестъплението и да се прибере у дома. Всичко това показва, че изобщо не е бързал.

— Значи е можел съвсем спокойно да си зареди пистолета на бензиностанцията, но не го е направил.

— Бертил Нилсен също е имал служебно оръжие в жабката на фолксвагена. Слиза от колата, но не го взема със себе си. И така, двама

полицаи с дългогодишен опит в следователската работа отиват на място, където преди време е извършено убийство, останало неразкрито, макар да знаят, че техен колега е станал жертва при сходни обстоятелства. Можели са да се въоръжат, но не са го сторили. Шофирали са дотам спокойно, без да бързат. Полицаи, натрупали с годините много рутина; полицаи, които са се уморили да се правят на герои и не поемат излишни рискове. За какво ви говори всичко това?

— Добре, Хари — Беате се обърна, облегна се на вратата и тя се хлопна зад гърба ѝ. — До какво заключение би трябвало да стигнем според теб?

— Нито Бертил Нилсен, нито Антон Митет са тръгнали към местопрестъплението с идеята да залавят убиец.

— Вероятно си прав. По-скоро са си мислели, че отиват на гореща среща с красавица, която си пада по секса на зловеци места — пошегува се Беате, но Хари опроверга и тази версия с безизразно лице:

— Ако случаят беше такъв, мацката щеше да ги предупреди поотрано.

Беате се замисли.

— Ами ако убиецът се е представил по телефона за журналист, който прави репортажи за неразкрити убийства, и е настоял да се срещнат с Митет късно вечерта, защото по тъмно снимките ще изглеждат още по-злокобни?

— До местопрестъпленията не се стига толкова бързо. Особено до езерото Трюван. Бертил Нилсен е тръгнал от Долен Айкер и е шофирал дотам повече от половин час. Пък и кой утвърден полицай ще работи ангария, та криминалната преса да вдигне шумотевица с поредното си бомбастично заглавие?

— Като казваш ангария, намекваш...

— Полицайте са се отзовали, защото са мислели, че ги викат по работа.

— Защото убиецът се е представил като техен колега?

— Мхм.

— Убиецът се свързва с тях под маската на мним полицейски служител и обяснява, че звъни от местопрестъплението, защото... защото там се очаква ново престъпление и... и... — Беате подръпна обичайната-копче — ... и ги моли за помощ при възстановката на първоначалното убийство!

Усети, че се усмихва като ученичка, отговорила правилно на учителя си, и се изчерви, съвсем придобивайки вида на невръстна госпожичка.

— Топло, топло... Но понеже напоследък началството наложи строги ограничения на извънредния труд, според мен Митет би се учудил, ако го повикат да съдейства за следствен експеримент извън работното му време, и то посред нощ, още повече че такива възстановки изискват дневна светлина.

— Предавам се.

— Нима? Какво трябва да ти съобщят, та да хукнеш навън посред нощ?

Беате се плесна по челото.

— Ама разбира се! Къде ни е бил умът досега?

[1] Айнар Герхардсен (1897–1987) — норвежки политик, строител на държавата на благосъстоянието и известен като баща на нацията. — Б.пр. ↑

ОСЕМНАЙСЕТА ГЛАВА

— Какво? — смая се Катрине и потрепери. Мразовитият вятър ги пронизваше, докато стояха на стълбите пред жълтата къща в Бергслиа. — Обажда се на набелязаната мишена и ѝ съобщава, че убиецът на полицаите е взел поредната си жертва?

— План, гениален по своята простота — Беате се увери, че ключът приляга, завъртя го и отвори вратата. — Обажда им се човек, който се представя за член на разследващата група. Поръчва им незабавно да се явят на местопрестъплението, защото познават обстоятелствата около предното убийство и могат да съдействат на екипа с ценни сведения, които да им дадат насоки какво да търсят, докато следите са все още пресни.

Беате влезе първа. Не беше забравила обстановката. Криминалистите никога не забравят местопрестъпленията — и това съвсем не е клише. Спря насред стаята. Слънчевата светлина, нахлуваща през прозореца, чертаеше разкривени четириъгълници върху голия, равномерно избелял паркет. От години тук почти нямаше мебели. Навярно роднините на убития бяха отнесли повечето покъщнина след смъртта му.

— Интересно — отбеляза Столе Ауне, заел позиция до единия прозорец, откъдето се откриваше изглед към гората между къщата и сграда, където, по негово предположение, се помещаваше гимназията „Берг“. — Убиецът използва истерията, предизвикана от самия него, като средство за примамка.

— Ако се беше обадил на мен, изобщо нямаше да се усъмня — призна Катрине.

— Точно затова отиват невъоръжени и не бързат — обясни Беате. — Смятат, че са извън опасност, щом на мястото вече е пристигнал полицейски екип.

— Но откъде убиецът е сигурен, че мишената му няма да звънне на друг колега и така няма да разобличи пъкления му план? — попита Бьорн, докато устата му се издуваше от отхапания сухар, намазан с хайвер.

— Навярно убиецът ги предупреждава изрично да не разговарят с никого — Беате огледа критично трохите, посипали се по пода.

— И това звучи съвсем логично — съгласи се Катрине. — Подобно искане не би събудило съмнения у полицаите с опит в разследването на убийства. Всеизвестно е, че обикновено се стремим да запазим в тайна информацията за намерения труп възможно по-дълго, ако това ще подпомогне работата ни.

— И как точно ще я подпомогне? — поинтересува се Ауне.

— Убийците свалят гарда, докато си мислят, че жертвата не е открита — обясни Бьорн и отхапа ново парче от сухара.

— И Хари издекламира всичко това на един дъх? — смая се Катрине. — Само въз основа на прочетеното в пресата?

— Иначе нямаше да е Хари — Беате чу бумтенето на подземните мотриси от другата страна на шосето.

От прозореца се виждаше покривната конструкция на стадион „Юлевол“. Изолацията на прозорците беше твърде паянтова, за да възпрепятства нестихващия шум от уличното движение по околоръстен път номер три. Беате и до днес си спомняше какъв студ браха миналия път тук. Дори в белите костюми, нахлuzени върху връхните дрехи, криминалистите не спряха да треперят. Тогава тя си помисли, че едва ли ниската температура е единствената причина за тръпките, които побиват всеки, прекрачил прага на стаята. Навярно, предположи тя, затова жилището отдавна стои необитавано. Защото всички потенциални наематели или купувачи усещат мразовития полъх от легендите и слуховете.

— По пътя на логиката Хари се е досетил как убиецът примамва жертвите си. Но ние и преди това знаехме, че те отиват при него доброволно и сами. Следователно откритието не е кой знае какъв напредък в разследването, нали?

Беате се приближи до другия прозорец и разучи старателно терена. Той предлагаше идеални условия за разполагане на спецчастите от „Делта“, например в падината пред железопътните релси и евентуално в съседните сгради от двете страни. Накратко, можеха да обградят къщата.

— На Хари винаги му хрумва най-елементарното обяснение и като го слуша, човек се чуди как не се е сетил сам — отбеляза Беате. — Трохите.

— А? — сепна се Бьорн.

— Трохите от сухара.

Бьорн сведе поглед към пода и пак вдигна глава към Беате. После откъсна лист от бележника си, приклепна и събра трохите върху хартията.

Беате срещна въпросителния поглед на Катрине.

— Знам какво си мислиш. Защо е целият този педантизъм, щом от извършването на престъплението е минала цяла вечност. Но всъщност всяко място, където е извършено неразкрито убийство, е и си остава местопрестъпление и има опасност да се заличат потенциални следи.

— Очакваш ли тук да откриеш следи от Резача? — попита Столе.

— Не — Беате погледна пода.

Навярно го бяха минали с шлайфмашина. В паркета се бе пропила толкова много кръв, че цикленето не би свършило никаква работа.

Столе си погледна часовника.

— След малко трябва да съм в кабинета, защото имам сеанс. Ще изплюете ли камъчето каква идея е лансирал Хари?

— Не оповестихме цялата информация в медиите, но когато намерихме трупа в тази стая, първо се наложи да се уверим, че наистина е човек.

— Олеле — потръпна Столе. — Искаме ли да чуем продължението?

— Да — категорично отсече Катрине.

— Тялото беше раздробено на съвсем малки парчета, което в началото ни затрудни да се ориентираме кое какво е. Беше изложил гърдите зад витрината на онзи шкаф. С какво оръдие е нарязал тялото ни подсказа единствено ножчето от прободен трион. А който... се интересува от повече подробности, да прочете този доклад — Беате потупа чантата си.

— Благодарим! — усмихна се Катрине, ала усети, че малко преигра с ведрото настроение, и бързо нахлузи сериозна физиономия.

— Жертвата, младо момиче, е била сама вкъщи — продължи Беате. — Още тогава ни направи впечатление, че убийството е извършено по сходен начин с убийството край езерото Трюван. В

случая обаче за нас най-важното е, че извършителят остана неразкрит, а самото престъпление е извършено на седемнайсети март.

В стаята се възцари пълно мълчание. Чуваше се жизнерадостната глъчка от училищния двор в другия край на горичката.

Бьорн пръв наруши тишината:

— Тоест след три дни.

— Да. И този болен мозък Хари е предложил да устроим капан, нали? — предположи Катрине.

Беате кимна.

— Защо никой от нас не се сети по-рано?

— Защото никой от нас не успя да сети как убиецът съумява да подмами жертвите си на местопрестъпленията — отвърна Столе.

— Възможно е Хари да греши — предупреди Беате. — Както по отношение на способите на убиеца, така и по отношение на следващото местопрестъпление. След първото полицейско убийство минаха няколко дати, когато са извършвани неразкрити убийства в района, а няма нови жертви.

— Но Хари е забелязал сходства между метода на Резача и убийствата на полицаи: хладнокръвно планиране на престъплението и — както личи — неконтролируема ярост при изпълнението.

— Хари се обосновава с интуицията си, като под интуицията по-скоро разбира...

— Задълбочен анализ въз основа на все още неструктурирани факти — довърши Катрине. — Познат още като метода на Хари.

— Значи според него ще се случи след три дни — заключи Бьорн.

— Да. Той предвиди и друго. Точно като Столе подчерта много по-голямата прилика на последното убийство с първоначалното — убиецът е завързал жертвата си в автомобил и го е бутнал в реката. Така и Хари смята, че убиецът ще продължи да се усъвършенства в подражанието на първоначалните деяния, затова следващата логична крачка била да изкопира и оригиналното оръжие на убийството.

— Прободен трион — прошепна Катрине, останала без дъх.

— Съвсем естествено решение за сериен убиец с нарцистичен комплекс — съгласи се Столе.

— И Хари е убеден, че ще се случи тук? — Бьорн огледа колегите си с гримаса.

— Всъщност Хари беше най-разколебан по въпроса за мястото. Убиецът е имал свободен достъп до другите местопрестъпления. Тази къща не е обитавана от години, защото няма желаещи да живеят в дом, където е вилнял Резача. Но все пак е заключена. Не че това е спряло убиеца да се вмъкне в командната кабина на скистанцията. Тук обаче има съседни. Да извикаш полицейски служител на това място, носи много по-сериозен риск. Затова според Хари убиецът ще разчупи досега следвания модел и ще подмами жертвата другаде. Но ние ще заложим капана за полицейския касапин тук и ще чакаме да се обади.

Настъпи кратко мълчание. Всички се нуждаеха от време да осмислят факта, че Беате използва прозвището, лепнато му от журналистите.

— А жертвата? — попита Катрине.

— Подготвила съм се — Беате пак потупа чантата си. — Нося списък с всички служители, разследвали Резача. Ще им бъде наредено да си стоят вкъщи и да не си изключват телефоните, а който получи обаждане, да запази пълно спокойствие и само да потвърди, че ще се отзове. После да звънне на дежурната част, да съобщи къде са го повикали и ние даваме ход на акцията. Ако се окаже не Берг, а друго място, елитните бойци ще се изтеглят натам.

— И въпросният колега да се държи хладнокръвно, при условие че му се обажда сериен убиец? — смая се Бьорн. — Не знам дали лично аз бих могъл да проявя чак такъв актьорски талант.

— Изобщо не е необходимо мишената да крие безпокойството си — намеси се Столе. — Даже би събудил подозрения, ако гласът му *не* се разтрепери при новината, че негов колега е убит.

— Повече ме притеснява как ще процедираме с дежурната част и с „Делта“ — призна Катрине.

— Знам. Акцията е прекалено мащабна и не можем да я проведем без знанието на Белман и официалната разследваща група. В момента Хаген докладва на главния секретар.

— И какво ще стане с нашия миниекип, когато той научи?

— Засега по-важното е разследването да дръпне напред, Катрине — Беате пооправи нервно обичатата си. — Да се махаме отгук. Няма

смисъл да висим и да привличаме внимание. И гледайте да не оставите следи.

Катрине направи крачка към вратата и замръзна.

— Какво има? — попита Столе.

— Не чухте ли? — прошепна тя.

— Какво да чуем?

Катрине вдигна единия си крак и погледна Бьорн с присвити очи.

— Хрущене.

Беате избухна в изненадващо безгрижен, звънлив смях, а Бьорн с дълбока въздишка извади листа и пак приклегна.

— Ти да видиш — промърмори той.

— Какво?

— Не са трохи от сухар — той се наведе напред и надникна под масата. — А от втвърдена дъвка. Остатъкът от нея е залепен под масата. Според вещото ми заключение дъвката е изсъхнала и частици от нея са се отронили и са се посипали по пода.

— Може да я е дъвкал убиецът — предположи Столе и се прозина. — Хората лепят дъвки под седалките в киното и в автобуса, но не и под масата за хранене в дома си.

— Интересна теория — Бьорн вдигна една трохичка срещу светлината. — Ако я бяхме открили по-рано, можехме да вземем материал за ДНК анализ от слюнката, останала по дъвката. Но вече се е спаружила съвсем.

— Сега да те видим, Шерлок — ухили се Катрине. — Сдъвчи я няколко пъти и се опитай да определиш марката!

— Достатъчно — пресече ги Беате. — Да се махаме оттук.

Арнолд Фолкеста остави чашата на масата и погледна Хари. Почеса рижата си брада. Хари често го бе виждал да вади борови иглички от нея, пристигайки на работа. Арнолд идваше с велосипед от малката си къща някъде в гората, но едва ли много далече от центъра. Ала Фолкеста обичаше да се перчи пред колегите си, лепнали му заради дългата брада, велосипеда и горската къща етикета „екозащитник“, че много се заблуждават. Описваше сам себе си като скръндза, особняк и почитател на тишината.

— Предупреди я да не навлиза в личното ти пространство — прошепна Арнолд, та околните да не го чуят.

— Мислех да те помоля ти да говориш с нея. Ще изглежда някак по-... — Хари не успя да намери думата. Дори не знаеше дали такава дума съществува. В случай че съществуваше, значението ѝ беше хибрид между „коректно“ и „щадящо и за двете страни“.

— Да не би Хари Хуле да се е изплашил от невръстна девойка, хлътнала по преподавателя си? — засмя се Арнолд Фолкеста.

— По-коректно и по-щадящо и за двете страни.

— Оправяй се сам, Хари. За вълка говорим...

Арнолд отметна леко глава към откритото пространство пред прозореца на столовата.

Силие Гравсенг стоеше самотна на няколко метра от група студенти, увлечени във весел разговор. Гледаше към небето. Следеше нещо с поглед.

Хари въздъхна.

— Смятам да поизчакам още малко. Статистиката показва, че в сто процента от случаите подобни влюбвания в учители се оказват бързопреходни.

— Като каза статистика, чух, че пациентът, когото Хаген бе поставил под денонощна охрана в Държавната болница, е починал от естествена смърт.

— Така се говори.

— Във ФБР разполагат със собствено статистическо проучване по темата. Социолози събрали данни от всички случаи, при които главните свидетели на прокуратурата умират през периода от официалното им призоваване до началото на съдебния процес. Седемдесет и осем процента от починалите свидетели по тежки дела, тоест, когато подсъдимият рискува да получи повече от десетгодишна присъда, били покосени от така наречената неестествена смърт. Тревожната статистика дала повод за повторна аутопсия на свидетели, застигнати от скоропостижна смърт, и делът нараснал до деветдесет и четири процента.

— И?

— Деветдесет и четири процента си е много висока стойност, не мислиш ли?

Хари се загледа навън. Силие продължаваше да се взира към небето. Слънцето огряваше обърнатото ѝ нагоре лице.

Хари изруга тихо и пресуши остатъка от кафето в чашата си.

Едва крепейки се върху виенския стол в кабинета на Белман, Гюнар Хаген гледаше изненадан главния секретар. Хаген току-що му бе съобщил за малкия екип, сформиран от него в разрез с разпорежданията на Белман, и за идеята на екипа да заложи капан в Берг. Изненадата на Хаген произтичаше от факта, че признанието за служебното своеволие не помрачи ни най-малко необичайно ведрото настроение на главния секретар.

— Отлично! — възкликна Белман и плесна с ръце. — Най-сетне някой да вземе предохранителни мерки! Ще ми изпратиш ли плана на операцията и картата, за да започваме?

— Ние? Да не искаш лично да...

— Да, струва ми се съвсем естествено аз да поема ръководството на акцията, Гюнар. Организация от подобен мащаб предполага решения на високо ниво...

— Става дума само за една къща и мъж, който...

— И е редно аз като лидер да взема дейно участие, когато от изхода на акцията зависи толкова много. Затова е важно операцията да бъде запазена в пълна тайна. Ясно?

Хаген кимна. Нека акцията остане секретна, защото може и да не донесе резултати, криеше се зад думите на главния секретар. При благополучен изход и арест успехът щеше да се афишира шумно, а на пресконференцията Микаел Белман щеше да разтръби на всеослушание, че лично е дирижирал акцията.

— Ясно — кимна Хаген. — Ще се заема. Да разбирам ли, че даваш картбланш на екипа в Котелното да продължи работата си?

Микаел Белман се засмя. Хаген се питаше от какво ли е продиктувано рязкото подобрение в настроението му. Главният секретар се бе подмладил видимо с десетина години, беше отслабнал, а дълбоката бръчка, която се връзваше между веждите му още от деня на встъпването му в длъжност, се беше заличила.

— Не ставай нахален, Хаген. Одобрявам идеята на екипа ти, но това не означава, че одобрявам служебното неподчинение.

Хаген изтръпна. Все пак се опита да срещне и да издържи усмихнатия, ала хладен поглед на началника.

— До второ нареждане замразявам дейността в екипа ти, Гюнар. След акцията ще поговорим. Ако междувременно до мен стигне информация, че сте се ровили из полицейските сводки или сте позвънили дори веднъж за още сведения по случая...

„По-възрастен съм от него и съм по-стойностен човек“ — помисли си Хаген. Не сведе поглед, макар да усещаше как смесицата от непреклонност и срам рисува червени петна по бузите му.

„Какво, като е началник! Няколко звездички повече на униформата!“ — окуражи се мислено Хаген.

И сведе очи.

Беше късно. Катрине Брат се взираше в доклада пред себе си. Изобщо не биваше да го прави. Беате ѝ се обади да ѝ съобщи, че заповед, спусната директно от Микаел Белман, им нарежда незабавно да прекратят самостоятелното разследване. Затова Катрине трябваше вече да си е вкъщи. Да си лежи в леглото с чаша чай от лайка и любим мъж или в краен случай пред любима телевизионна поредица, а не да седи тук, в Котелното, да чете следствени материали за убийства и да търси евентуални пропуски, несъответствия и заключения, изградени върху факти със съмнителна достоверност. А версията, която се въртеше из главата ѝ, направо си граничеше с фантасмагория, защото не беше подплатена с никакви факти. Или пък не? Лесно се добра до докладите за убийството на Антон Митет посредством вътрешната информационна мрежа на полицията. Описът на откритите в колата му вещи беше колкото подробен, толкова и убийствено скучен. Но една от иззетите находки задейства предупредителна лампичка в ума ѝ. Под шофьорската седалка разследващите бяха открили стъргалка за лед, запалка и дъвка, залепена от долната част на калъфа.

Катрине се подвоуми. Набра номера. Обади се жена. Звучеше омаломощена и зашеметена от успокоителни. Катрине се представи и зададе въпроса, който я вълнуваше.

— Дъвка ли? — повтори бавно Лаура Митет. — Не, Антон не дъвчеше дъвки. Пиеше кафе.

— А преотстъпвал ли е колата на друг човек?

- Само Антон караше фолксвагена.
- Благодаря.

ДЕВЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

Над жълтата дървена къща в квартал „Опсал“ се спускаше мрак. Прозорците на кухнята светеха. Беате Лъон тъкмо се чу с дъщеря си. После размени две-три думи и със свекърва си и двете се разбраха, ако малката продължава да кашля и температурата ѝ не спадне, да остане още няколко дни в Стайншер. Бабата и дядото изобщо не бързаха да я изпращат обратно в Осло.

Беате откачи от шкафа под мивката найлоновото пликче с отпадъци и го напъха в голям бял чувал за смет. Телефонът отново звънна.

Катрине премина на темата без предисловия:

— Под шофьорската седалка на Митет е открита дъвка.

— Добре...

— Изстъргали са я и са я приложили към доказателствата, но не са я изследвали за ДНК.

— И аз не бих го направила, ако дъвката е под шофьорската седалка. Защото най-вероятно ще съдържа следи от слюнката на Митет. Катрине, нали разбираш, че ако криминалистите се впуснат да проверяват за ДНК всички дреболии на местопрестъплението, няма да им стигнат и...

— Но Столе много прозорливо отбеляза, че никой не си лепва дъвката под масата в собствения си дом. Или, в случая, под седалката в личния си автомобил. Съпругата му твърди, че Митет никога не е имал навика да дъвче дъвка. Според мен дъвката е залепена под седалката от човек, който се е навел за малко над шофьорското място. А в доклада пише, че убиецът най-вероятно е седял на пасажерската седалка отпред и се е надвесил над Митет, докато е привързвал с пластири ръцете му към волана. Автомобилът е престоял в реката, но по мнението на Бьорн ДНК следите в дъвката могат да...

— Усещам накъде биеш — прекъсна я Беате. — Обади се на някой от официалната разследваща група и му съобщи какво си открила.

— Не разбираш ли? Дъвката е пряка следа към убиеца.

— Повече от ясно ми е какво си намислила, но в момента тази дъвка ще ни отведе право в ада. Снеха ни от случая, Катрине.

— Ще се поразходя до хранилището за доказателства и ще изпратя проба от дъвката за ДНК анализ. Ще сравним получения профил с базата данни. Ако не излезе съвпадение, никой няма да разбере. Но в противен случай — бум! — ще сме разкрили случая и няма кой да ни каже копче. Признавам, в момента говори и егото ми. Нека поне веднъж ние да оберем лаврите, Беате. *Ние*. Жените. По дяволите, заслужаваме това признание.

— Знам колко съблазнителен е успехът, пък и няма да саботираме ничие разследване, но...

— Никакво но! Веднъж и ние да бъдем по-напористи. Или искаш пак да видиш как Белман се перчи със самодоволната си усмивка и обира оваците от нашия успех?

Настъпи мълчание. Продължително мълчание.

— Никой нямало да разбере... — подхвана Беате. — Но всеки достъп до веществените доказателства в хранилището се завежда надлежно в книгата за отчет. Открит ли, че сме ровили нерегламентирано из предметите, иззети по делото „Митет“, веднага ще ни изпеят на Белман.

— Какви ти отчети! Ако не се лъжа, началникът на криминалните експерти разполага с ключ за хранилището, защото често му се налага да влиза там извън обявеното работно време.

Беате въздъхна тежко.

— Обещавам да не върша глупости — побърза да я увери Катрине. — Отбивам се у вас, вземам ключа, намирам дъвката, отрязвам съвсем малко парченце, прибирам всичко във вида, в който съм го заварила, и още утре сутринта парченцето постъпва за анализ в Съдебна медицина. Ако задават въпроси, ще ги излъжа, че ми трябва за друг случай. Става ли?

Беате Льон претегли всички плюсове и минуси. Всъщност щеше да стане съвсем лесно, но идеята никак не й допадаше. Пое си дъх, преди да отговори.

— Или, както казваше Хари: „вкарай проклетата топка във вратата!“ — довърши Катрине.

Рико Херем лежеше и гледаше телевизия. Беше едва пет сутринта, но не го хващаше сън, защото не беше привикнал към местното часово време. Повтаряха същото научно-популярно предаване от вчера. Комодски варан пълзи тромаво по някакъв плаж. Дългият език на влечугото изскочи от устата му, сондира терена, после пак се прибра. Варанът преследваше воден бивол, когото беше ухапал, но му бе причинил съвсем безобидна рана. Влечугото го дебнело от няколко дни, поясни гласът зад кадър. Рико намали звука. Бръмчащият климатик нарушаваше тишината в стаята, ала не смогваше да охлади въздуха. Още в самолета Рико усети първите признаци на простуда. Нищо ново под слънцето. Комбинацията от климатик и прекалено тънки дрехи, докато летиш към гореща дестинация, превръща ваканцията ти в кошмар: главоболие, хрема, висока температура. Но Рико не беше дошъл за неколкодневна почивка. Щеше да постои доста по-дълго от обикновените туристи. Защо му беше да се прибира в Норвегия? Намираше се в Патая — Меката на всички сексманиаци и преследвани от закона. Достатъчно беше да излезе от хотела, за да осъществи всичките си мераци. През комарника на прозореца чуваше уличното движение и гласове, които бърбеха на местния език. Рико не отбираше бъкел тайски. Не му и трябваше. Беше дошъл да го обслужват, а не той да обслужва. Видя ги на идване от летището. Стояха пред *go-go* баровете, където предлагаха стриптийз и не само. Младите. Свежичка плът. А по-навътре в уличките, зад подноси, от които продаваха дъвки — съвсем невръстните. Няма да му избягат. Само да се посъвземе и няма да им прости. Ослуша се дали не се чуват вълни, макар да знаеше, че се бе настанил в хотел, далече от брега. Ала плажът го очакваше. Плажът и палещото слънце. Очакваха го питиетата и другите *farang*-и, както тук наричаха европейците, дошли по същата работа като Рико. Те можеха да му дадат ценни съвети как да се уреди с приятна компания. Тук беше и комодският варан.

Нощес пак сънува Валентин.

Рико се пресегна към бутилката с вода върху нощното шкафче. По гърлото му бе полепнала миризмата на собствената му устна кухина, на гнилоч и на зараза.

Заедно с европейската закуска, която почти не докосна, му донесоха норвежки вестници, издадени само преди два дни. Не

пишеше да са заловили Валентин. Нямаше и да го заловят: Валентин вече не беше същият.

Рико се колебаеше дали да не се обади на онази полицайка, Катрине Брат, и да я предупреди, че извергът се е преобразил. В задграничните частни клиники на юг срещу няколко норвежки хилядарки те правят неузнаваем. Ще се свърже с Брат, ще ѝ остави анонимно съобщение, че Валентин, силно променен след пластична операция, е забелязан да се навърта около Рибния магазин. Рико няма да иска нищо в замяна. Само ще помогне на полицията да закопчае Валентин. Ще си осигури спокойни сънища.

Комодският варан се бе разположил на няколко метра от мястото, където в прохладната тиня киснеше водният бивол, наглед невъзмутим въпреки близостта на кръвожадното триметрово чудовище.

Рико усети как му се повдига и спусна краката си на пода. Мускулите го боляха. По дяволите, тежък излезе този грип.

Върна се от банята; киселата слюнка още пареше гърлото му, но беше взел две решения. Първо, да посети една от онези клиники и да се уреди със силни лекарства, каквито в Норвегия и посмъртно няма да ти изпишат. И второ, след като ги изпие и почувства подобрене, да се обади на Брат. Да ѝ опише променената версия на Валентин. После да поспи.

Увеличи звука с дистанционното.

— Дълги години учените смятаха, че *the komodo dragon*^[1] умъртвява жертвите си със слюнката си, защото тя съдържа болестотворни бактерии, които, попадайки в кръвообращението на ухапаното животно, причиняват остра инфекция — обясняваше на английски ентузиазираният глас зад кадър, — но по последни открития гущерът притежава жлези, синтезиращи отрова, която блокира съсирването на кръвта на жертвата, и дори привидно безобидна рана, нанесена от комодски варан, води до смъртоносна кръвозагуба.

Рико потръпна. Стисна очи с надеждата да поспи. Рохипнол. Не се заблуждаваше: грипоподобните му симптоми можеха да са признак на абстиненция. Рохипнолът навярно присъстваше в менюто на хотелите в Патая. Рико рязко облеци очи. Задушаваше се. В пристъп на дива паника размаха ръце и крака, за да спре въображаемия си нападател. Обзе го същото усещане като в Рибния магазин. Нещо

изпомпи целия наличен кислород! Най-после дробовете получиха своето и той се просна обратно в постелята.

Прикова поглед във вратата.

Беше заключена.

Тук нямаше никой. Никой освен него.

[1] [The komodo dragon \(англ.\)](#) — Комодският варан. — Б.пр. ↑

ДВАЙСЕТА ГЛАВА

Катрине се изкачваше по хълма в нощната тъмнина. Бледа, анемична луна, увиснала ниско на небосклона, пръскаше мъждива светлина, но Главното управление не я отразяваше, а като черна дупка я поглъщаше без остатък. Катрине погледна компактния, делови часовник, наследен от баща ѝ — компрометиран полицаи с прозвището Железния Рафто, което много му прилягаше. Стрелките показваха единайсет и четвърт.

Тя бутна вратата на Управлението — неприветливо тежка и с прозорец, напомнящ илюминатор. Мнителността я посрещна още на прага.

Катрине махна на охраната, който седеше отляво, но я виждаше. Отключи си и влезе във фоайето. Подмина регистратурата — там нямаше дежурен — и слезе с асансьора в сутерена, оскъдно осветен. Стъпките ѝ затрополяха по бетонния под. Тя се заслушваше за чужди.

През работно време желязната врата на доказателственото хранилище стоеше отворена към гишето вътре. Катрине извади ключа, взет от Беате, пъкна го в ключалката, завъртя го и отвори. Влезе. Ослуша се.

После заключи вратата отвътре.

Включи фенера, вдигна дъската пред гишето и пристъпи в тъмното хале. Цареше толкова гъст мрак, че светлият конус от фенера с мъка проби тъмнината и се добра до редиците със стелажи. Върху тях стояха кутии, увити в няколко слоя найлон. Предметите вътре се виждаха съвсем бегло.

Явно хранилището се стопанисваше от човек с вродена любов към реда, защото кутиите стояха наредени като под конец и по-късите им страни образуваха гладка равнина. Катрине тръгна бързо между стелажите, а очите ѝ засноваха по входящите номера върху етикетите им. Бяха номерирани по дата: веществените доказателства, иззети по най-новите дела, стояха непосредствено до вратата, а иззетите по дела с изтекла давност оставаха в дъното. По-голямата част от

непотребните вече предмети или се връщаха на собствениците им, или се унищожаваха.

Катрине тръгна между стелажите, насочи фенера към дъното на помещението и светлият конус озари кутията, обект на нейния интерес. Намираше се на най-долния рафт и когато я издърпа, дъното на кутията остърга пода. Вдигна капака. Съдържанието съвпаднаше с описаното в протокола. Стъргалка за лед, калъф от автомобилна седалка, найлонов илик с няколко косъма, втори с изсъхнала дъвка. Тя остави фенера на пода, разпечатана плика с дъвката, извади я с пинцета и понечи да отреже парченце от нея, но усети неочакван полъх във влажния въздух.

Видя как тънките косъмчета по ръката ѝ настръхнаха. Вдигна глава, взе фенера и го плъзна нагоре по стената. На тавана имаше вентилационна розетка. Не ѝ се вярваше движението във въздуха да е дошло оттам.

Ослуша се.

Тишина. Пълна тишина. Само кръвта шумеше в ушите ѝ.

Катрине пак насочи вниманието си към дъвката. Извади швейцарското си ножче и отрязва парченце от нея. Откъм входната врата долетя глух шум и тя се вцепени. Слухът ѝ не успя да идентифицира звука. Дрънчене на ключ? Хлопване на дъска? Навярно бе доловила един от онези звуци, задължителни за такива големи сгради.

Катрине изгаси фенера и притаи дъх. Премига срещу мрака, все едно така щеше да подобри остротата на зрението си. Беше тихо. Тихо като в...

Постара се да не довършва мисълта си. Опита се да разсъди над въпроса, който обикновено успокояваше пулса ѝ: какво е най-лошото, което може да я сполети? Да я разобличат, че водена от прекомерна амбиция, нарушава нормативната уредба; да я накажат с мъмрене и да я изпратят обратно в Берген. Кофти, но не и причина сърцето ѝ да се тресе в гърдите ѝ като пневматична дрелка.

Катрине чакаше, цялата слух.

Нищо.

Същото затишие.

Изведнъж съобрази, че ако действително някой е влязъл в хранилището, непременно щеше да включи осветлението. Осъзна

колко неоснователен е страхът ѝ и сърцето ѝ се успокои. Запали фенера, върна доказателствата обратно в кутията и я избути на мястото ѝ. Подравни я със съседните и се насочи към изхода. Ненадейно в ума ѝ се стрелна малко изненадваща мисъл, пръкнала се кой знае откъде. Вълнуваше се от предстоящия телефонен разговор с него. Да: ще му звънне да се похвали със среднощното си приключение. Изведнъж Катрине застина на място.

Светлият конус озари нещо смуцаващо.

Вътрешният ѝ глас ѝ диктуваше да продължи напред. Безпокойството я тласкаше час по-скоро да се махне оттук.

Ала тя освети отново подравнените кутии.

Изпъкналост.

Една от кутиите стоеше малко по-напред.

Катрине се приближи и прочете етикета.

Хари сякаш чу затръшване на врата. Извади слушалките от ушите си. Беше си пуснал новия албум на Бон Айвър и досега тавата отговаряше на очакванията му.

Ослуша се. Нищо.

— Арнолд? — извика той.

Никакъв отговор. Хари не беше свикнал да го безпокоят надвечер в кабинета му в Полицейската академия. Допусна, че някой от почистващия персонал е забравил нещо. Един поглед към часовника обаче стигна да установи, че не е вечер, а нощ. Върху бюрото му се мъдреше купчина непроверени контролни. Повечето студенти ги бяха разпечатали на грапавата, рециклирана хартия, каквато използваша в библиотеката. Ронещият се от нея прах се наслаяваше по кожата и Хари често се прибираще вкъщи с пожълтели пръсти, а Раquel го караше да се измие, преди да я докосне.

Погледна навън. Големият лунен диск се отразяваше в прозорците и покривите на сградите по „Ширкевайен“ и в квартал „Маюрстюа“. На юг, до кино „Колизеум“, Хари мерна силуета на централата на спедиторската фирма „КРМГ“, проблясващ в зеленикави нюанси. Гледката не можеше да се нарече нито великолепна, нито красива, нито дори живописна. Ала той бе живял и работил цял живот в този град. По време на престоя си в Хонконг

сутрин често се качваше на покрива на „Чунгкинг“ и посрещаше деня с цигара, леко гарнирана с опиум. Седеше в сутрешната дрезгавина с надеждата градът, който изгревът ще озари, да се окаже неговият. Скромнен град с ниски, невзрачни сгради, вместо хонконгските застрашителни железни шпилове. Мечтаеше за меките, зелени възвишения, а не за стръмните, брутални черни склонове на Хонконг. Да чуе тракането и спирачките на трамвай или свирката на кораба от Дания, който пристига във фиорда и бърза да извести радостта си, задето за пореден път е успял да прекоси морето между Фредериксхаун и Осло.

Хари погледна контролната работа, осветена от настолната лампа. Нищо не му пречеше да занесе контролните вкъщи и да ги прегледа там. С чаша кафе, под звуците на дискретно пуснато радио, докато от отворения прозорец нахлува уханието на свежа гора. Никак не му се размишляваше над въпроса защо предпочита да седи сам в кабинета си, а не на възвишението Холменколен. Навярно защото се досещаше за отговора: там не можеше да остане сам. Не и съвсем сам. Черното укрепление с тройнозаклучващ механизъм на вратата и решетки пред прозорците не удържаше набезите на чудовищата. Призраците се спотайваха в тъмните ъгли и го преследваха с кухите си очни ябълки. Телефонът в джоба му извибрира. Извади го. Ново съобщение от Олег. Съдържаше поредица от цифри: 665662. Хари се усмихна. Този резултат, разбира се, беше много далече от легендарния световен рекорд на „Тетрис“, поставен от Стивън Кругман през 1999 година — 1 648 905 точки, но Олег отдавна бе счупил най-високото постижение на Хари във вече допотопната електронна игра. Веднъж Столе Ауне отбеляза, че от един момент нататък рекордите, записани на „Тетрис“, от впечатляващи се превръщат в печални, а Олег и Хари отдавна бяха прекрачили тази граница. Никой обаче не знаеше коя друга граница бяха прекрачили: границата между живота и смъртта. Олег седи до леглото на изгарящия в треска Хари, който се бори с последствията от огнестрелните рани. Олег плаче, разтърсван от абстиненция. Тогава двамата почти не разговаряха, но Хари си спомняше бегло как стискат ръцете си до болка. И тази картина — на двама мъже, вкопчили се здраво един в друг — никога нямаше да избледнее в съзнанието му.

„I'll be back“^[1], написа Хари и го изпрати. На числата отговори с три думи. Нямаше нужда от повече. Стигаха да покажат на Олег, че е насреща. До следващата размяна на лаконични есемеси можеше да минат и седмици. Хари отново пъкна слушалките в ушите си и си пусна парчето, което Олег му изпрати по *Dropbox* без съпровождащ коментар. Бандата се казваше „The Decembrists“ и повече подхождаше на Хари. Олег предпочиташе по-тежки неща. В ушите му се разнесе самотна китара „Фендер“ с чисто, топло звучене, каквото може да възпроизведе само лампов усилвател за китара, но не и транзисторен — освен ако не е дяволски добър — и се надвеси над следващото контролно. Студентът беше отговорил, че след пиковия ръст на убийствата през седемдесетте техният брой за година остава непроменен. Към настоящия момент в Норвегия годишно се извършвали около петдесет убийства — или приблизително едно на седмица.

Хари усети колко задушно е станало в кабинета му. Трябваше да проветри.

Студентът беше запомнил, че разкриваемостта възлиза на около деветдесет и пет процента и определяше броя на неразкритите през последните двайсет години убийства съответно на около петдесет, а на неразкритите през последните трийсет — на седемдесет и пет.

— Петдесет и осем.

Хари се сепна. Гласът стигна до мозъка му преди парфюма. Лекарите му бяха обяснили причината: злоупотребата с цигари и алкохол е нанесла непоправимо увреждане на обонянието му — или на олфакторните неврони, казано по научному. Въпреки това Хари веднага разпозна парфюма: „Опиум“ на Ив Сен Лоран. Стоеше в банята в Холменколен. Дръпна рязко слушалките от ушите си.

— Петдесет и осем през последните трийсет години — уточни тя. Беше се гримирала. Носеше червена рокля и пристъпваше боса. — Но статистиката на „КРИПОС“ не обхваща норвежките граждани, убити в чужбина. Данни за тях могат да се намерят в Централното статистическо бюро. За същия период техният брой е седемдесет и двама. Това покачва значително разкриваемостта. Главният секретар не пропуска да го подчертае в авторекламите си.

— Как влезе? — Хари отдалечи стола си от нея.

— Понеже съм отговорник на групата, имам ключ — Силие Гравсенг седна на ръба на бюрото. — Въпросът е, че по-голямата част от убийствата в чужбина са резултат от хулигански нападения и убийците най-вероятно не познават лично жертвите си.

Хари забеляза как изпод роклята ѝ се подават загорели от слънцето бедра и колене. Навярно наскоро бе ходила на почивка.

— А разкриваемостта на този тип престъпления у нас е много по-ниска, отколкото в страните от нашата категория. Всъщност е плашещо ниска — Силие наведе глава към рамото си. Няколко влажни руси кичура паднаха над лицето ѝ.

— Нима?

— Да. Само четирима разследващи в Норвегия могат да се похвалят със стопроцентова разкриваемост. Един от тях си ти...

— Не съм сигурен дали не грешиш.

— Аз обаче съм.

Тя му се усмихна и примижа, все едно я заслепяваше ниско следобедно слънце. Размаха босите си крака, сякаш седеше на крайморски пристан. Не откъсваше поглед от Хари, опитвайки се да изтръгне очните му ябълки.

— Какво търсиш тук посред нощ?

— Бях на тренировка в залата за бойни изкуства — посочи раницата на пода и сви дясната си ръка. На нея се очерта дълъг, но ясно оформен бицепс.

Инструкторът по ръкопашен бой веднъж спомена пред Хари, че Силие слагала част от момчетата в малкия си джоб.

— Тренираш сама толкова късно?

— Нали трябва да усвоя техниките. Дали ти няма да ми покажеш как се поваля заподозрян?

— Каж ми, Силие — Хари си погледна часовника, — по това време не трябва ли...

— Да спя? Не мога да заспя, Хари. Непрекъснато мисля...

И Силие нацупи кокетно яркочервените си устни и сложи показалец пред тях. Хари усети прилив на раздразнение.

— Радвам се, че мислиш, Силие. Продължавай в същия дух, а аз ще продължавам с... — кимна към купчината контролни.

— Не ме попита за какво мисля, Хари.

— Нека ти изясня три неща, Силие. Първо, не съм ти душеприказчик, а преподавател. Второ, нямаш работа в това крило на сградата без предварителна уговорка. И трето, за теб не съм Хари, а господин Хуле. Ясно?

Той усети, че говори с прекалено строг глас. Видя как очите ѝ се разшириха от учудване. Тя махна пръста от устните си. Престана да се цупи.

— Мисля за теб, Хари — прошепна тя и избухна в пронизителен смях.

— Предлагам да спрем дотук, Силие.

— Но аз съм луда по теб, Хари.

Още смях.

Дали беше напушена? Или пияна? Навярно идваше от купон?

— Силие...

— Знам, че си длъжен да спазваш приличие. Интимните контакти между преподаватели и студенти са строго забранени. Но ето какво ще ти предложа. Заминаваме за Чикаго, където си посещавал курс на ФБР за серийни убийци. Аз ще кандидатствам, а ти...

— Престани!

Хари чу как гласът му отекна и в коридора. Силие се сви, все едно я беше ударил.

— Ще те изпратя, Силие.

Тя премига объркано.

— Какво има, Хари? В целия курс само едно момиче е по-привлекателно от мен. Спала съм едва с две момчета. Мога да забия когото си поискам, включително преподавателите, но се пазя за теб.

— Идвай.

— Искаш ли да видиш какво има под роклята ми, Хари?

Тя вдигна единия си крак, стъпи върху бюрото и разтвори бедра. Хари избута светкавично глезена ѝ.

— Само аз си качвам краката на това бюро.

Силие се сви. Зарови лице в шепите си. Разтърка челото, после и цялата си глава, все едно се опитваше да се скрие в дългите си мускулести ръце. Заплака. От гърлото ѝ се откъсваха тихи ридания. Хари я остави да се успокои. Посегна да я потупа по рамото, но се отказа.

— Виж, Силие, влязла си в някакъв филм. Може да се случи на всеки. Ето какво ще ти предложи: тръгваш си веднага и забравяме, че това изобщо се е случило. Нито дума на никого.

— Да не се страхуваш, че някой ще узнае за нас, Хари?

— Помежду ни няма нищо, Силие. Нали осъзнаваш, че правя компромис?

— Ако някой разбере, че чукаш твоя студентка...

— Не чукам никого. Старая се да пощадя достойнството ти.

Силие отпусна ръце и вдигна глава. Хари се сепна. Размазаният грим се стичаше като черна кръв, очите блестяха диво, а хищната усмивка, която се появи на устните ѝ, му напомни за звяр от научно-популярно предаване.

— Лъжеш, Хари. Чукаш онази кучка. Раquel. И не мислиш за мен. Не ти пука за моето достойнство, проклет лицемер такъв. Имаш ме за сочно парче, което можеш да праснеш. И *ще* го направиш.

Беше се смъкнала от бюрото и пристъпи към него. Хари седеше в обичайната си поза: полуизлегнат на стола, изтегнал напред крака. Имаше чувството, че участва в театър. Театър, който вече бе приключил, дявол да го вземе. Силие се наведе грациозно напред, ръката ѝ се опря на коляното му, пропълзя нагоре и се пъкна под тениската му.

— Ммм, готини плочки, господин учителю... — измърка тя.

Хари сграбчи ръката ѝ, усуква китката настрани и стана. После изви ръката на гърба ѝ и я принуди да наведе глава към пода. Силие изкрещя. Хари я бутна към вратата, вдигна раницата ѝ и изтика момичето в коридора.

— Хари! — простена тя.

— Тази хватка се нарича „стандартна хватка“. Сред мнозина е известна и като „полицейска хватка“ — заобяснява мимоходом Хари, докато я влачеше по стълбите. — Запомни я. Може да ти потрябва за изпита. С уговорката, че е възможно изобщо да не бъдеш допусната до изпит. Защото, надявам се, си даваш сметка, че проигра шанса, който ти дадох. Принуждаваш ме да докладвам случилото се.

— Хари!

— Не защото се чувствам особено засегнат, а защото поведението ти ме навежда на мисълта, че ти липсва психическата устойчивост, задължителна за служител на реда, Силие. Но смятам да

оставя тази преценка на академичното настоятелство. А ти мисли как ще ги убедиш, че това е било глупав инцидент и няма да се повтори. Така е честно, нали?

Хари отвори вратата със свободната си ръка и я избута навън. Тя се извърна и го погледна. Откритата, дива ярост в очите ѝ затвърди мнението, което Хари си бе изградил за нея: Силие Гравсенг не е годна да упражнява полицейски правомощия.

Тя тръгна към портата, олюлявайки се, а Хари я изпрати с поглед. Силие пое по площада към „Шато Ньоф“, където някакъв студент бе излязъл да изпуши цигара и да си отдъхне от бумтящата музика. Беше се облегал на улична лампа. Носеше военна куртка а ла Куба от 1960-а. Изглежда Силие с престорено равнодушие, но след като тя отмина, се обърна и я зяпна.

Хари изруга два пъти. Усети как пулсът му се нормализира. Извади телефона си, набра номер от списъка с контакти — толкова кратък, че вместо с цели имена, абонатите фигурираха само с една буква. Нямахше нужда от повече.

— Да, моля.

— Арнолд, обажда се Хари. Гравсенг нахълта в кабинета ми. Този път чашата преля.

— Сериозно? Разказвай.

Хари му предаде случилото в най-общ план.

— Много кофти — отбеляза Арнолд. — По-кофти, отколкото предполагаш.

— Приличаше на дрогирана, все едно идваше от купон. Или просто ѝ липсва самоконтрол и способност за адекватна оценка на реалността. Дай ми съвет какво да предприема. Знам, че е редно да докладвам за случката, но...

— Сега ме чуи хубаво. До вратата ли стоиш?

— Да. Защо?

— Охраната сигурно си е отишла. Виждаш ли някакви хора наблизо?

— Какви хора?

— Каквито и да е!

— На площада пред „Шато Ньоф“ стои някакъв тип.

— Той видя ли Силие да си тръгва?

— Да.

— Чудесно! Отивай веднага при него. Поискай името и адреса му и не се отделяй от него, докато не дойда да те взема.

— Защо ще идваш?

— Ще ти обясня после.

— И къде ще се возя? В багажника на колелото ти?

— Ще ти призная една тайна: имам и една таратайка. Дай ми двацет минути.

— Добро... утро? — промърмори Бьорн Холм, присви очи срещу часовника и се запита дали още не сънува.

— Спиш ли?

— Не, не — Бьорн облегна глава върху рамката на леглото и притисна телефона към ухото си, все едно така ще скъси разстоянието помежду им.

— Само да ти кажа, че взех проба от дъвката, открита под седалката на Митет — съобщи Катрине Брат. — Може да е на убиеца, но може и да се лъжа.

— Аха.

— И според теб ли само ще си загубя времето?

Бьорн долови разочарование в гласа ѝ.

— Защо питаш мен? Нали ти си специалист по работни версии? — Бьорн съжали, че не измисли нещо по-окуражително.

В последвалото затишие той се зачуди дали и Катрине си е легнала.

— Мда — въздъхна тя. — В хранилището се случи нещо странно.

— Какво? — Бьорн се усети, че прекали с ентузиазма.

— Докато търсех доказателствата по делото „Митет“, чух как някой влезе. Може да си внушавам, но на тръгване забелязах, че кутиите са разместени. Погледнах етикета на една, която изпъкваше малко пред другите...

Бьорн Холм предположи, че Катрине също си е легнала, защото долови нещо отпуснато в гласа ѝ.

— Пишеше „Дело «Рене Калснес»“.

Хари заключи тежката врата и се сбогува със сутрешната светлина.

Пое през студената, мрачна къща и влезе в кухнята. Тръшна се на един стол. Разкопча си ризата. Процедурата отне доста време.

Студентът, облечен в камуфлажни дрехи, се стресна, когато Хари го помоли да изчака навън с него идването на колегата му.

— Ама това е съвсем обикновен тютюн! — оправда се той и подаде цигара на Хари.

Арнолд дойде. Снеха показанията на студента, накараха го да се подпише под тях, качиха се в прашния фиат с неизвестна година на производство и подкараха право към Експертно-криминалния отдел, където неколцина технически лица дежуреха заради последното убийство на полицай. Криминалистите съблякоха Хари. Двама се заеха да оглеждат дрехите и бельото му, а други двама провериха гениталиите му със светлина и контактна хартия. После го накараха да напълни пластмасово контейнерче със семенна течност.

— Гледай да изкараш всичко, Хуле. Дано ти стигне чашката. Тоалетната е в дъното на коридора. Представи си нещо приятно.

— Мхм.

Докато се отдалечаваше към тоалетната, Хари долови сподавения смях в гласовете им.

Представи си нещо приятно.

Хари посегна към копието от доклада. Беше помолил Хаген да му го изпрати лично и без излишен шум. Макар документът да съдържаше предимно медицински термини на латински, Хари беше запознат с част от тях. А те стигаха, за да разбере, че Рудолф Асаев е починал от мистериозна и необяснима смърт — както бе и живял. Поради липса на данни за криминално деяние патологоанатомите бяха посочили, че смъртта е настъпила вследствие от мозъчен кръвоизлив. Инсулт. Често срещано нарушение в кръвообращението.

Опитен детектив като Хари обаче знаеше, че такива неща не се случват просто така. Свидетели, притежаващи ключови сведения по знакови дела, не умират случайно. Какво му беше подхвърлил Арнолд? В деветдесет и четири процента от случаите, когато показанията на

свидетеля имат потенциала да вкарат някого в затвора, той умира от насилствена смърт.

Парадоксалното беше, че Хари също щеше да пострада от показанията на Асаев. И то сериозно. Тогава защо продължава да нищи случая? Защо просто не се благодари на съдбата за сполучливата развързка и не продължи напред? Много просто. Защото беше непоправимо увреден.

Хари захвърли доклада в другия край на дъбовата маса. Реши още утре да го обяви за недействителен. Сега се нуждаеше от сън.

Представи си нещо приятно.

Хари стана, съблече се и влезе в банята. Застана под душа и се обля с гореща вода. Усети как изгаря кожата му. За наказание.

Представи си нещо приятно.

Изсуши се, легна под чистите бели чаршафи в двойното легло, затвори очи и се опита да заспи, изпреварвайки мислите си. Те обаче го връхлетяха преди съня.

Мислеше за нея.

Докато стоеше в кабинката със затворени очи и се опитваше да се съсредоточи, да се пренесе другаде, си представи Силие Гравсенг. Меката ѝ загоряла кожа, устните ѝ, горещия ѝ дъх, облъхващ лицето му, яростта в очите ѝ, мускулестото ѝ тяло, извивките ѝ, несправедливата красота, каквато може да притежава само една млада жена.

По дяволите!

Ръката ѝ върху колана му. Върху корема. Тялото ѝ, надвесено над неговото. Полицейската хватка. Главата ѝ, почти опираща пода, престореното кокетно негодувание, извития гръб, наведеното към него дупе, грациозно като задница на птица.

По дяволите, по дяволите!

Седна в леглото. От нощното шкафче Раquel му се усмихваше нежно. Нежно, умно и мъдро. Но какво ли знаеше тя? Ако можеше да прекара едва пет секунди в главата му и да разбере с кого си има работа, щеше ли да избяга ужасена? Или всички ние имаме еднакво

болни мозъци и разликата помежду ни се корени в отношението ни към чудовището вътре в нас: пускаме ли го да вилнее навън, или го държим вързано?

В тоалетната Хари си фантазираше за Силие. Представи си, че прави точно каквото искаше тя. Там, върху бюрото. Помита купчината контролни от бюрото, а те се разпръскват из кабинета като пожълтели пеперуди, полепят се по потната им кожа. Листове грапава хартия с дребни черни букви — статистически данни за убийства, хулигански нападения, сексуални убийства, убийства под влияние на упойващи вещества, убийства от ревност, убийства на съпрузи и съпруги, наркоубийства и гангстерски убийства, убийства на честта, користни убийства. И докато си представяше горещата сцена със Силие, Хари напълни чашката до самия ръб.

[1] „I’ll be back.“ (англ.) — тук: „Няма да оставя нещата така.“ — Б.пр. ↑

ДВАЙСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Беате Льон се прозина, премига и се загледа през прозореца на трамвая. Сутрешното слънце беше започнало да разкъсва мъглата над парка „Фрогнер“. Мокрите тенискортове пустееха. Само някакъв костелив старец се луташе из едно от игрищата, където още не бяха опънали мрежа. Мъжът се вторачи към трамвая. От старомодните му шорти се подаваха бедра, тънки като клечки. Синята му риза висеше закопчана накриво, а ракетата се суркаше по земята. Явно чака партньора си по тенис, но онзи закъснява, предположи Беате. Навярно уговорката им е важала за миналата година и партньорът вече не е измежду живите. Беате знаеше как се чувства клетникът.

Зърна силуета на Монолита, докато подминаваха главната порта.

След като Катрине се отби да вземе ключа за хранилището, Беате излезе от къщи и прекара нощта при свой приятел. Затова сега се намираще в тази част на града и се возеше в трамвай. Този приятел беше съвсем обикновен мъж. Така го характеризираше Беате в съзнанието си. Обикновен, а не мъж мечта. Просто мъж, какъвто понякога ѝ трябваше. Децата му живееха при бившата му съпруга, а след като Беате изпрати дъщеря си при баба ѝ и дядо ѝ в Стайншер, и тя имаше повече време да се среща с него. И все пак не го допускаше твърде до себе си. Виждаше се с него, но се пазеше от прекалено сближаване. Той не можеше да замести Як. Впрочем Беате не търсеше заместник на покойния баща на детето си, а неангажираща връзка, която при неочакван край няма да ѝ причини страдание.

Загледа се през прозореца. Трамваят в отсрещното платно се изравни с нейния и спря. В затишието тя чу тихото бръмчене от наушниците на момичето от съседната седалка. Позна парчето — досадна боза от деветдесетте. По онова време Беате беше най-свитата девойка в Полицейската академия. Един поглед към нея стигаше бледите ѝ страни да се обагрят в червено. За щастие малцина я удостояваха с внимание. А които я заговореха, веднага забравяха за нея. Физиономията и излъчването на Беате Льон я превръщаха в част

от масовката, в телевизионна заставка, която служи само за пълнеж, във визуален тефлон.

Тя обаче помнеше съкурсантите си.

До един.

И сега, забелязвайки познати лица в трамвая, си спомняше къде ги е виждала. Някои — в трамвая вчера, други — в училищен двор преди двайсет години, трети — на видеозаписи от охранителни камери в ограбена банка, четвърти — по ескалатора в „Стен и Стрьом“, където се отбиваше да си купува чорапогащници. И нито възрастовите промени, нито новата прическа, нито гримът, нито брадата, нито ботоксът, нито силиконът можеха я заблудят. Чертите на лицата им, закодирани в ума ѝ, винаги прозираха изпод нахлузената маска като нещо, неподлежащо на промяна и неповторимо за отделния човек, какъвто е буквено-цифровият ДНК код.

В това се състоеше нейната благословия и проклятие. Някои психиатри обясняваха рядката ѝ дарба със синдрома на Аспергер, други — с дребна мозъчна аномалия, която преразвитият *fusiform gyrus* — онзи център в мозъка, който отговаря за разпознаването на лицата — се опитва да компенсира. А трети, вероятно най-прозорливите, не се ангажираха с медицинска терминология. Просто установиха, че Беате притежава изключителна памет за лица.

Затова Беате Льон веднага забеляза позната физиономия в съседния трамвай. Дотук нищо необичайно.

Този път обаче ѝ се случи нещо странно: затрудни се да се сети кой е.

Делеше ги едва метър и половина. Той привлече вниманието ѝ, защото се беше обърнал към нея и пишеше нещо на запотеното стъкло. Беате не си спомняше откъде го познава.

Навярно ѝ пречеше отблясък в прозореца или някаква сянка. Почти се отказа да си напруга ума, но трамваят, в който се возеше, потегли, светлината падна под различен ъгъл, той вдигна глава и срещна погледа ѝ.

По тялото на Беате Льон премина ток.

Поглед на влечуго.

Студеният поглед на убиец.

Валентин Йертсен.

Беате Льон разбра защо ѝ отне толкова време да го разпознае. Ето как Йертсен бе успял да се скрие от властите.

Тя стана от мястото си и се опита да се измъкне, но момичето до нея седеше със затворени очи и отмерваше ритъма с глава. Беате я бутна. Малката я изгледа злобно.

— Ставай! — изкомандва Беате.

Момичето повдигна нарисуваната си с молив вежда, но не се помръдна.

— Полиция. Ще слизам.

— Трамваят е в движение — възрази малката.

— Мръдни си дебелия задник!

Пътниците изгледаха Беате Льон, но тя не се изчерви. Нямаше я някогашната срамежливка. Все още беше слабичка, с бледа, почти прозрачна кожа и коса с цвета и вида на сурови спагети. Но от онази Беате Льон, дето пламваше без причина, нямаше и помен.

— Спрете трамвая! Полиция! Спрете!

Проправи си път към ватманската кабина. Чу как спирачките изсвириха. Показа служебната си значка на ватмана и нетърпеливо изчака да спрат. Возилото се закова на място, правостоящите пътници политнаха напред и увиснаха на дръжките, а вратите се отвориха с трясък. Беате изскочи незабавно, заобиколи отпред трамвая и хукна по трамвайните линии. Усети как росата проникна пред тънките ѝ платнени обувки. Трамваят потегли. Свистенето при съприкосновението с релсите се усили, Беате тичаше с все сила. Нямаше основания да подозира, че Валентин е въоръжен, а и той едва ли би се измъкнал лесно от претърпкано превозно средство, в което полицаи размахва служебната си значка и обявява на всеослушание за какво го задържа. Само да се качи в проклетия трамвай! Спринтът не беше сред силните страни на Беате. Лекарят, диагностицирал я със синдрома на Аспергер, беше споменал, че такива като нея обикновено са слаби физически.

Тя се подхлъзна по мократа трева, но си възвърна равновесието. Оставаха ѝ едва няколко метра. Трамваят бавно потегли. Беате удари по задницата му и закрепця, размахвайки значката си с надеждата ватманът да я види в огледалото. Навярно той действително я бе забелязал. Поредната пътничка, която се е успала за работа и сега маха

отчаяно с картата си за градски транспорт. Песента на релсите се вдигна с четвърт тон и трамваят се откъсна безвъзвратно.

Беате го изпрати с поглед, докато той се изкачваше към „Маюрстюа“. Обърна се. Нейният трамвай пък се спускаше към площад „Фрогнер“.

Изруга едва чуто, извади телефона си, пресече улицата, облегна се на мрежата около тенискортовете и набра нужния номер.

— Да, моля.

— Бьорн, аз съм. Току-що видях Валентин.

— Какво? Сигурна ли си?

— Бьорн...

— Извинявай. Къде го видя?

— В трамвая, който минава покрай парка „Фрогнер“ и продължава към „Маюрстюа“.

— Ти пък какво търсиш там?

— Не е твоя работа. В офиса ли си?

— Да.

— На трамвая пише номер 12. Разбери какъв му е маршрутът и го пресрещнете. Няма да го оставим да се измъкне.

— Ще проверя спирките и ще изпратя на патрулките словесен портрет.

— Това няма да помогне.

— Защо?

— Валентин се е променил.

— В смисъл?

— Пластична операция. Толкова е различен, че досега се е подвизавал необезпокояван из Осло. Изпрати ми съобщение със спирките на трамвая. Ще дойда да го посоча.

— Прието.

Беате прибра телефона в джоба си. Чак сега забеляза колко се е задъхала. Облегна глава на мрежата. Пред очите ѝ профучаваха забързани автомобили, все едно нищо не се беше случило. Сякаш фактът, че брутален убиец току-що се е разкрил, нямаше никакво значение.

— Къде се дянаха?

Беате се обърна към дрезгавия глас.

Старецът я гледаше въпросително.

— Къде се запиляха всички? — повтори той.

В очите му се четеше страдание. Беате едва преглътна буцата в гърлото си.

— Дали пък... — старецът размаха ракетата — ... не са отишли на съседния корт?

Беате кимна бавно.

— Най-вероятно са отишли там. Какво търся тук? Те са на другия корт и ме чакат.

И тесният му гръб закрета към вратата.

Беате тръгна на бърз ход към Маюрстюа. И макар мислите и да бяха заети с въпроси накъде ли се е запътил Валентин, откъде идва и дали ще го хванат, в главата на Беате продължаваше да кънти шепотът на стареца: „И ме чакат.“

Доктор Миа Хартвигсен изгледа продължително Хари Хуле. Скръстила ръце, беше обърнала лявото си рамо към него. Около нея стояха големи сини пластмасови контейнери с отрязани части от човешко тяло. Студентите излязоха от учебната зала към Катедрата по патоанатомия и Хари Хуле — позабравен образ от миналото — влезе със съдебномедицинския доклад от аутопсията на Асаев под мишница.

Резервираната поза на специалистката по патоанатомия не означаваше, че тя не харесва Хари Хуле. Просто появата му винаги предвещаваше неприятности. Докато работеше в полицията, Хуле все ѝ възлагаше прекалено много задачи, които да се свършат в прекалено кратки срокове, и увеличаваше вероятността Миа да се окаже на пангара заради чужди грешки.

— Казах ти, че извършихме задълбочена аутопсия на тялото на Асаев.

— Пропуснали сте нещо — възрази Хари и остави доклада върху една от лъскавите метални маси, където студентите допреди малко режиха човешка плът.

Изпод чаршафа се подаваше мускулеста ръка, отрязана от рамото. Хари прочете бледата татуировка: *Too young to die.*^[1] Да, ама не. Навярно поредният бандит от групировката „Лос Лобос“, гръмнат по време на чистката, с която Асаев бе елиминирал конкуренцията си на наркопазара.

— И кое ти дава основания да смяташ, че сме претупали аутопсията, Хуле?

— Първо, не сте посочили причина за смъртта.

— Много добре знаеш, че понякога тялото не дава никакви индикации. Това съвсем не означава, че смъртта не е била причинена от естествени процеси.

— А в този случай най-естественият процес би бил убийство.

— Знам, че е разполагал с ценни сведения за наркопазара, но всяка аутопсия протича по строго регламентиран ред и не се влияе от чисто субективни съображения. Находките са изцяло обективни. Патоанатомията не се базира на предчувствия.

— Като стана дума за наука — Хари седна на бюрото, — и при аутопсията действа принципът на изпробването на хипотези, нали? Патоанатомът тръгва от определено предположение и проверява дали находките го потвърждават. Прав ли съм?

Миа Хартвигсен поклати глава. Не защото Хари грешеше, а защото посоката, която вземаше разговорът, никак не ѝ допаднаше.

— А моята теория е, че Асаев е бил убит от човек, добре запознат с метода ви на работа, затова знае как да ви изпързала — продължи Хуле с престорено невинна усмивка — същинско момченце, което се опитва да убеди майка си да му купи атомна бомба за Коледа.

Миа отпусна тежестта на другия си крак. Обърна дясното си рамо към Хари.

— И?

— Ти как би подходила, Миа?

— Аз ли?

— Наясно си с всички хитрини в занаята. На мястото на убиеца как би измамила патоанатомите?

— Да не съм заподозряна?

— До доказване на противното.

Чак сега Миа забеляза тънката му усмивка. Какъв шмекер!

— Оръжие на убийството? — попита тя.

— Спринцовка.

— И защо точно спринцовка?

— Инжектирал е някакво вещество.

— Но каквото и вещество да е инжектирал, ще го открием в кръвта на убития. Виждам една-единствена възможност...

— Каква? — Хари се усмихна, все едно вече бе успял да постигне своето.

Какъв досадник. Иде ти хем да му зашлевиш шамар, хем да го разцелуваш.

— Въздух.

— Какво?

— Най-древният и все още ненадминат трик от наръчника. Инжектираш голямо количество въздух в кръвния поток на жертвата. Мехурчетата блокират кръвообращението, кръвта не стига до жизненоважни органи — сърцето и мозъка например — и човекът умира. Бързо и без следи от инжектирана субстанция. Съсиреците често се появяват в организма спонтанно, без да са обусловени от външна намеса. И така случаят приключва без последствия за убиеца.

— Но убождането личи, нали?

— Ако е направено с тънка игла, може да се открие само след изключително щателен оглед на кожата по тялото му.

Лицето на Хуле грейна. Момченцето получи опакована кутия и сега се надяваше да е атомна бомба. Миа потриваше ръце.

— В такъв случай ще се наложи да проверите...

— Направихме го. — Шамар. — Обследвахме го милиметър по милиметър. Проверихме дори пластмасовата тръбичка с абоката, закрепен за ръката му, защото и през тръбичката може да се вкарат въздушни мехурчета. Никъде не открихме и най-миниатюрната следа от убождане. — Миа забеляза как трескавият пламък в очите му угасна. — Съжалявам, Хуле, но докато правехме аутопсията, знаехме, че смъртта е настъпила при съмнителни обстоятелства — тя натърти върху „знаехме“. — А сега трябва да се подготвя за следващата лекция и...

— Ами ако убождането е направено на място, където няма кожа?

— Какво?

— Ако е забил спринцовката в отвор на тялото: в устата, ануса, ноздрите, ушите...

— Интересно, само че в носа и ушите няма подходящи за целта кръвоносни съдове. Колкото до ануса, не е изключено, но вероятността да засегнеш жизненоважни органи е минимална, пък и трябва да си голям специалист, за да улучиш кръвоносен съд на сляпо. Устата също е възможност, защото кръвоносните съдове в нея биха отвели

въздушния мехур право в мозъка, а това би довело до бърза и сигурна смърт, ние обаче винаги проверяваме устната кухина. А убождане по лигавицата би предизвикало оток, който няма как да не се забележи при оглед.

Миа виждаше как умът на Хари продължава да работи трескаво. Хуле кимна примирено.

— Беше ми приятно да си побъбрим, Хуле. Ако изникне нещо друго, можеш да споделиш с мен хрумванията си и задочно.

Тя отиде до една стъкленица и потопа сивкава ръка с разперени пръсти, която се подаваше над формалиновия разтвор.

— Задочно — повтори замислено Хари.

Тя въздъхна. Адски досаден тип.

— Може да е действал малко по-хитро.

— Как?

— Спомена за краткия път до мозъка. Може да е действал задочно.

— Какво?!

Миа спря. Видя къде ѝ посочи Хуле. Затвори очи и въздъхна.

— Съжалявам, но според статистиката на ФБР след повторната аутопсия на свидетели, починали преди да дадат показания в съда, делът на убитите от седемдесет и осем процента скача на цели деветдесет и четири.

Миа Хартвигсен поклати глава. Хари Хуле. Източник на неприятности, допълнително натоварване и риск да плащаш за чужди бакии.

— Тук — нареди Беате и таксито свърна към бордюра.

Трамваят стоеше до спирката на улица „Велхавен“. Отпред беше спряла полицейска кола, отзад — още две. Бьорн Холм и Катрине Брат се бяха облегли на допотопното волво.

Беате плати на шофьора и слезе.

— Е?

— Трима колеги са вътре. Никой от пътниците не е слизал. Чакахме те.

— Това е единайсети номер, а аз казах дванайсети...

— След спирката до кръстовището в „Маюрстюа“ са сменили номера, но трамваят е същият.

Беате се завтече към предната врата, почука силно и вдигна значката си. Механизмът се отвори с пъхтене, тя се качи. Кимна на униформения полицай, въоръжен с „Хеклер и Кох P30L“.

— След мен — нареди тя и тръгна към дъното на претъпканото превозно средство.

Докато си проправяше път, оглеждаше лицата. Пулсът ѝ се ускори, когато приближи следите от пръста на Валентин по запотения прозорец. Беате даде знак на полицаия да внимава и извика на седналия до прозореца мъж:

— Ей, вие! Да, точно вие!

Онзи се обърна. По изплашеното му лице червенееха гнойни пъпки.

— Аз... такава... не съм си забравил картата нарочно. Няма да се повтори, обещавам.

Беате затвори очи и сподави напиратата на устните ругатня. Кимна на полицаия да я последва. Стигнаха до най-задните седалки, но не откриха Валентин. Беате извика на ватмана да отвори вратата в дъното и слезе.

— Е? — посрещна я Катрине.

— Духнал е. Разпитайте всички пътници. След час ще са забранили как изглежда и къде е слязъл, ако изобщо си спомнят нещо. Валентин е на около четирийсет и две-три години, висок метър и осемдесет, със сини очи. Сега обаче очите му са разположени малко косо, има къса кестенява коса, изпъкнали скули и тънки устни. И никой да не докосва прозореца, където е писал. Снемете отпечатъци и направете снимки. Бьорн?

— Да?

— Ти поемаш спирките от парка „Фрогнер“ дотук. Ще разпиташ служителите в магазините покрай улицата дали са забелязали мъж с външните белези, които ви описах. Толкова рано сутрин с трамвай обикновено се возят хора, тръгнали или на работа, или на училище, или на тренировка, или да си изпият кафето на някое обичайно място. Пътуването им е обвързано с ежедневен ритуал.

— В такъв случай шансовете ни да открием очевидци се увеличават — отбеляза Катрине.

— И бъди много предпазлив, Бьорн. Внимавай да не се натъкнеш на някой, който ще го предупреди. Катрине, ти ще ангажираш неколцина колеги утре сутринта да пропътуват целия маршрут по същата линия. Искам още днес двама-трима полицаи да наблюдават пътниците по линиите към парка „Фрогнер“ — в случай че Валентин реши да се върне по същия път. Ясно?

Катрине и Бьорн отидоха да разпределят задачите сред колегите си, а Беате огледа прозореца. Линиите, изписани от пръста му, се бяха разтекли по запотеното стъкло. Беше нарисувал повтарящ се мотив — отвесна черта, а до нея кръгче — който образуваше квадратна матрица.

Едва ли имаше смисъл да се търси послание.

Но Хари често повтаряше: „Независимо дали е свързано с разследването, или не, всичко означава *нещо*. А ние трябва да започнем да търси оттам, където е светло, където виждаме *нещо*.“

Беате извади мобилния си телефон и засне рисунката. Хрумна й нещо.

— Катрине, ела!

Брат остави Бьорн да продължи инструктажа сам.

— Как мина снощи?

— Супер. Още сутринта занесох дъвката за ДНК-анализ. Вписах я под входящия номер за изнасилване. Колегите са много заети, но обещаха да тестват дъвката при първа възможност.

Беате кимна замислено. Прокара длан по лицето си.

— Какво означава при първа възможност? Не можем да рискуваме биологичен материал, най-вероятно на убиеца, да бъде забутан сред доказателствата само поради амбицията ни да оберем накрая лаврите.

Катрине сложи ръка на хълбока си и изгледа неистово ръкомахащия Бьорн през присвити очи.

— Познавам една от служителките в Съдебна медицина — излъга тя. — Ще ѝ се обадя да ги пришпори.

Беате кимна колебливо.

— И си сигурна, че Валентин Йертсен не е просто плод на въображението ти, защото си мислила за него? — попита Столе Ауне.

Стоеше до прозореца и гледаше оживената улица под кабинета си. Забързани минувачи. Дали сред тях не се спотайваше Валентин Йертсен?

— Недоспиването често предизвиква халюцинации. Колко часа си спала през последните две денонощия?

— Трябва да ги преброя, преди да ти отговоря — отвърна Беате Льон, а тонът ѝ издаде, че знае, и без да ги изчислява. — Обаждам ти се, защото е нарисувал нещо на прозореца на трамвая. Получи ли емемена ми?

— Да.

Ауне тъкмо бе започнал сеанса, когато екранът на телефона му светна в отвореното чекмедже. „ПОГЛЕДНИ ИЗОБРАЖЕНИЕТО. СПЕШНО Е. ОБАДИ МИ СЕ.“

Психотерапевтът изпита почти първерзно удоволствие, когато погледна смаяния Пол Ставнес право в очите и заяви, че му се налага да проведе неотложен разговор. Пациентът схвана подтекста: разговор, който е далеч по-съществен от досадното ти мрънкане.

— Веднъж ми спомена, че често наглед безсмислените драсканици на социопатите разкриват какво се върти в подсъзнанието им.

— Да, психолози от университета в Гранада разработиха метод, с който да диагностицират психопатологични личностни разстройства. Но методът изисква пациентите да рисуват по предварително уточнено задание. Пък и онова, което ми изпрати, прилича повече на последователност от символи, отколкото на рисунка.

— Така ли?

— Аз поне виждам две букви „i“ и две „o“. Надпис, който е не по-малко интересен от рисунка.

— Защо?

— Рано сутрин, докато се возиш в трамвая, още кажи-речи в просъница, пишеш неща, продиктувани от подсъзнанието ти. А подсъзнанието обича шифри и ребуси. Понякога те са напълно непонятни, друг път удивително прозрачни, да не кажа банални. Имах пациентка с панически страх от изнасилване. Непрекъснато сънуваше как се събужда посред нощ, защото танково оръдие пробива прозореца на спалнята ѝ и спира до краката ѝ. Пред отвора на дулото висяла бележка с буквите П, Н и С. Странно е защо сама не бе успяла да

разкодира това елементарно послание, но умът често замаскира онова, за което всъщност мисли. Защото така е по-удобно, от чувство на вина, страх...

— Какво според теб означават изписаните символи?

— Може да ги е надраскал от скука в трамвая. Не ме надценявай, Беате. По мое време психология записваха младежи, чийто успех не им стигаше за медицина или инженерни науки. Остави ме да помисля и ще ти се обадя. В момента работя с пациент.

— Добре.

Ауне затвори и пак се загледа в улицата. На отсрещния тротоар, на стотина метра в посока към улица „Бугставайен“, имаше студио за татуировки. Трамвай номер 11 минаваше по цялата „Бугставайен“, а Валентин имаше татуировка. Татуировка, с чиято помощ биха могли лесно да го идентифицират. Не беше изключено Йертсен вече да е премахнал татуса при специалист или да го е променил. А надписите по кожата могат да се преобразяват само с помощта на няколко щриха. Полукръг, лепнат за отвесна черта например, прави от нея буквата „D“. А ако пресечеш кръг с диагонална черта, получаваш буквата „Ø“. Ауне дъхна върху прозореца.

Зад гърба му се разнесе раздражено покашляне.

Психологът изписа с пръст отвесната черта и кръгчето, които видя на емеписа.

— Нямам намерение да ти плащам за цял час, при условие че...

— Спокойно, Паул — Ауне изговори името му с отчетливо „ау“.

Нарисува „тумбаче“ до отвесната черта и пресече кръгчето с наклонена черта. Прочете какво се получи. DØ. УМРИ. Изтри го.

— Този път сеансът ще бъде безплатен.

[1] Too young to die (англ.) — Твърде млад, за да умира. — Б.пр. ↑

ДВАЙСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Рико Херем знаеше, че рано или късно ще умре. Нали беше смъртен като всички останали. Сега обаче му съобщиха, че смъртта му ще настъпи в рамките на следващите трийсет и шест часа.

— *Anthrax*^[1] — повтори лекарят.

Без нямото „р“ на повечето тайскоговорящи и с американски акцент. Жълтуркото явно беше следвал медицина в Щатите и бе добил квалификация, необходима, за да работи в тази частна клиника, в която най-вероятно се лекуваха само чуждестранни граждани и туристи.

— *I'm sorry.*

Макар и с кислородна маска на устата, Рико едва си поемаше дъх. Трийсет и шест часа. Толкова му даваше лекарят: трийсет и шест часа. Попита го дали иска да се свържат с негови близки: качат ли се на първия самолет за Тайланд, вероятно ще успеят да го заварят жив. Предложи и да повика християнски свещеник. Католически, навярно?

По изражението на Рико лекарят явно отсъди, че пациентът се нуждае от по-подробно обяснение.

— *Anthrax is a bacteria. It's in your lungs. You probably inhaled it some days ago.*^[2]

Рико продължаваше да не разбира.

— *If you had digested it or got it on your skin, we might have been able to save you. But in the lungs...*^[3]

Бактерия? И ще умре от някаква си бактерия? Вдишал я е? Къде? Гласът на лекаря долетя като отглас от мислите на Рико:

— *Any idea where? The police will want to know to prevent other people from catching the bacteria.*^[4]

Рико Херем затвори очи.

— *Please, try to think back, mister Herrem. You might be able to save others.*^[5]

Други, но не и себе си. Трийсет и шест часа.

— *Mister Herrem?*

Рико искаше да кимне в знак, че чува, но не успя. Вратата се отвори. По пода зачаткаха токчета.

— *Miss Kari Farstad from the Norwegian Embassy. We came as soon as we could. Is he...?*^[6] — прошепна задъхан женски глас.

— *Blood circulation is stopping, miss. He is going into shock now.*^[7]

Откъде се бе заразил с бактерията? От обяда в съмнителното крайпътно капанче между Банкок и Патая? От зловонните дупки в пода, които тук наричат тоалетни? Или бе вдишал антраксни спори от климатика в хотела? Нали повечето бактерии се разпространяват именно по въздуха? Лекарят обаче му обясни, че първоначалните симптоми на болестта напомнят настинка, а Рико се почувства отпаднал още по време на полета към Тайланд. Ако заразата е витаела из самолета, следваше да са я прихванали и други пътници. Гласът на новодошлата продължи по-тихо, този път на норвежки:

— Антракс... Божичко, мислех си, че той съществува само под формата на биологично оръжие.

— Грещиш — отвърна мъжки глас, явно неин колега или шофьор. — Мимоходом проверих в Гугъл. Антраксният бацил е адски устойчив на атмосферни условия. Оцелява години наред в почвата. Разпространява се, образувайки спори. Помниш ли случаите отпреди няколко години, когато в Щатите терористи изпращаха писма с бял прах? Вътре имаше спори от антракс.

— И според теб сънародникът ни е получил заразено писмо?

— Заразяването може да стане по няколко начина. Най-често се случва при контакт със селскостопански животни. Най-вероятно никога няма да разберем как спорите са попаднали в организма му.

Рико обаче се досети. Прозрението го осени с внезапна яснота. Със сетни сили вдигна ръка към кислородната маска.

— Откри ли негови близки? — попита жената.

— Да.

— Как реагираха?

— Било им все едно къде ще гние.

— Ясно. Педофил?

— Не, но досието му е километрично. Виж, той помръдна.

Рико бе успял да свали маската от устата и носа си и се мъчеше да отрони няколко думи. От гърлото му излезе само хрипков шепот. Повтори опита. В очите на застаналата до него къдрокоса блондинка видя смесица от притеснение и погнуса.

— *Doctor, is it...?*^[8]

— *No, it is not contagious between humans.*^[9]

Ясно. Не беше заразно. Рико си отиваше сам-самичък от този свят.

Тя се надвеси над него. И макар че береше душа — или навярно точно по тази причина — Рико Херем пое жадно аромата ѝ. Вдиша микроскопичните частици от парфюма, както преди няколко дни в Рибния магазин вдиша през вълнената ръкавица. Тогава усети миризмата на влага и на вар. На прах. Валентин бе закрил устата и носа си с кърпа. Не за да скрие лицето си, а за да се предпази от спорите, летящи във въздуха. „... може би щяхме да ви спасим. Но в белите дробове...“

Рико мобилизира всичките си сили. С неистови усилия отрони две думи. Даде си сметка, че това е сетната му реплика. Ознаменувайки края на четирийсет и две годишен жизнен път — жалка пародия, изпълнена със срамни сцени — над Рико Херем се спусна плътната завеса на вечния мрак.

Бруталният порой барабанеше бясно по покрива на колата. Сякаш всеки момент щеше да пробие ламарината. Кари Фарща потръпна неволно. По кожата ѝ непрекъснато лепнеше плътен слой пот. Уверяваха я, че след края на влажния сезон, някъде през ноември, ще се отърве от досадното потене. Кари нямаше търпение да се прибере в посолството. Ненавиждаше честите командировки в Патая. Когато избра дипломатическото поприще, не очакваше да се разпрям с всякаква долна паплач. Представяше си професията си съвсем различно: коктейли в компанията на интересни, интелигентни хора; изискани, задълбочени беседи за култура и политика. Очакваше възможности за личностно израстване и трупане на опит по въпроси от глобален мащаб, а не по цял ден да търси адвокати на норвежки правонарушители и да задвижва процедурата по екстрадирането им и настаняването им в норвежки затвори, където обстановката напомня тризвезден хотел.

Дъждът спря толкова внезапно, колкото и рукна. Понесоха се през облаци от изпарения, издигащи се от нагорещения асфалт.

— Какво каза, че промърморил Херем, преди да умре? — попита секретарят на посолството.

- Валентин.
— Не, другото.
— Изфъфли някаква дума, но не я разбрах. Нещо като „кома“.
— Кома ли?
— Това чух.

Кари се взираше в каучуковите дървета, изнизващи се покрай шосето. Искаше да се прибере у дома. Не в дипломатическото си седалище, а в своя истински дом.

[1] Anthrax (англ.) — антракс. — Б.пр. ↑

[2] Anthrax is a bacteria. It's in your lungs. You probably inhaled it some days ago. (англ.) — Антракът представлява бактерия. Попаднала е в белите ви дробове. Вероятно сте я вдишали преди няколко дни. — Б.пр. ↑

[3] If you had digested it or got it on your skin, we might have been able to save you. But in the lungs... (англ.) — Ако беше попаднала в храносмилателния ви тракт или проникнала в кожата, може би щяхме да ви спасим. Но в белите дробове... — Б.пр. ↑

[4] Any idea where? The police will want to know to prevent other people from catching the bacteria. (англ.) — Някакви предположения откъде сте се заразили? Полицията ще иска да идентифицира източника, за да предотврати разпространението на инфекцията. — Б.пр. ↑

[5] Please, try to think back, mister Herrem. You might be able to save others. (англ.) — Моля ви, опитайте се да си спомните, господин Херем. Така може да спасите други хора. — Б.пр. ↑

[6] Miss Kari Farstad from the Norwegian Embassy. We came as soon as we could. Is he...? (англ.) — Госпожица Кари Фарста от Норвежкото посолство. Отзовахме се възможно най-бързо. Той...? — Б.пр. ↑

[7] Blood circulation is stopping, miss. He is going into shock now. (англ.) — Кръвообращението се срива, госпожице. Пациентът изпада в шок. — Б.пр. ↑

[8] Doctor, is it...? (англ.) — Докторе, да не е...? — Б.пр. ↑

[9] No, it is not contagious between humans. (англ.) — Не, заразата не се предава от човек на човек. — Б.пр. ↑

ДВАЙСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Хари прелетя покрай картината на Франс Видерберг^[1], окачена в коридора на Полицейската академия.

Тя стоеше на вратата към тренировъчната зала, готова за бой в плътно прилепнало трико. Със скръстени ръце, облегната на рамката, тя го дебнеше с поглед. Хари понечи да ѝ кимне, но някой извика „Силие!“ и момичето хлътна в залата.

Хари се качи на втория етаж и подаде глава в кабинета на Арнолд.

— Как мина лекцията?

— Горедолу добре, но на курсантите май им липсваха твоите ужасяващи и — бих добавил — твърде несъществени — примери от реалността — Арнолд масажираше контузията си крак.

— Благодаря ти, че ме замести — усмихна се Хари.

— Винаги съм насреща. Какво изникна, та не успя да дойдеш?

— Извикаха ме в Съдебна медицина. Дежурният патологоанатом се съгласи да подпише заповед за ексхумацията на трупа на Рудолф Асаев и да назначи повторна аутопсия. Аргументирах се с онези статистически данни, изнесени от ФБР, за които ти ми спомена.

— Радвам се, че съм бил полезен. Пак имаш посетител.

— Да не е...

— Не. Не е нито госпожица Гравсенг, нито някой от бившите ти колеги. Настаних го в кабинета ти.

— Кой...

— Познаваш го. Направих му кафе.

Хари срещна погледа на Арнолд, кимна и излезе.

Мъжът на стола в кабинета на Хари почти не се беше променил. Само беше леко понапълнял и лицето му бе малко подпухнало, а косите по слепоочията му се бяха прошепали. Иначе бе запазил младежкия си перчем — негова запазена марка — напълно в духа на притурката „младши“ към името му; носеше неизменния си костюм, съвсем не по негова мярка, сякаш взет назаем от някого, и гледаше с проникателните си очи, способни да прочетат за четири секунди гъсто

изписана страница юридически текст. Впоследствие мъжът можеше да възпроизведе дословно съдържанието ѝ в съдебната зала. Накратко, Юхан Крун представляваше аналогът на Беате Льон в правораздаването; адвокатът, който печели дори когато в ролята на негов правен опонент влиза самото норвежко законодателство.

— Хари Хуле — подхвана той с високия си младежки глас, стана и протегна ръка. — От последната ни среща мина доста време.

— Не си ми липсвал — отвърна Хари и стисна десницата му, забивайки титановата си протеза в дланта му. — За мен винаги си бил лош вестител, Крун. Хубаво ли е кафето?

Крун не му остана дължен и стегна ръката му в желязна хватка. Явно натрупаните наскоро килограми бяха мускули.

— Кафето е чудесно — усмихна се той с вида на познавач. — Но пак ти нося лоши новини.

— Нима?

— Обикновено не се срещам лично с ответника, в този случай обаче искам да поговорим очи в очи, преди да сключим писмено споразумение. Става дума за Силие Гравсенг — твоя студентка.

— Моя студентка — повтори Хари.

— Бъркам ли?

— Прозвуча ми, все едно я притежавам.

— Ще се опитам да се изразявам по-точно — Крун се усмихна кисело. — Госпожица Гравсенг се обърна направо към мен, вместо към органите на реда, защото се опасява, че ще разпънете чадър.

— Ние?

— Полицията.

— Вече не...

— Имаш дълъг професионален стаж в полицията, а в качеството си на преподавател в Полицейската академия продължаваш да си част от системата. Силие Гравсенг се бои, че ако поиска да подаде оплакване за изнасилване в полицията, колегите ти ще се опитат да я разубедят. А противопостави ли се на препоръките им, ще срещне спънки в бъдещата си професионална кариера.

— Какви ги говориш, Крун?

— Не се ли изразих съвсем ясно? Снощи точно преди полунощ си изнасилвал Силие Гравсенг тук, в този кабинет.

Настъпи мълчание. Крун следеше зорко реакцията на Хари.

— Не мога да използвам това наблюдение в съда, Хуле, но не ми изглеждаш особено изненадан. Този факт потвърждава легитимността на показанията на моята клиентка.

— Значи нейните показания се нуждаят от допълнително удостоверяване?

Крун долепи върховете на пръстите си:

— Надявам се, осъзнаваш тежестта на подобно обвинение, Хуле. Ако му се даде широка гласност, животът ти ще се преобърне с краката нагоре.

Хари се опита да си го представи в адвокатска тога. Съдебната процедура. Обвинителният показалец, насочен срещу Хари на подсъдимата скамейка. Силие избърсва храбро потеклата сълза. Смаяните, изпълнени с негодувание лица на съдебните заседатели. Хладният фронт от присъстващите в залата. Неуморното скрибуцане на графита на вестникарските карикатуристи върху скицника.

— Единствената причина да се явя аз, вместо двама полицаи, натоварени да те отведат с белезници по коридорите на Академията под погледите на колеги и студенти, е, че евентуален показан арест би уронил престижа и на моята клиентка.

— В смисъл?

— Сещаш се. Ще ѝ лепнат етикета „онази, която изпрати наш колега зад решетките“. Доносницата. Доколкото ми е известно, в полицията подобни постъпки не се толерират.

— Прекалил си с филмите, Крун. Полицаяте искат изнасилваните да бъдат разобличавани, независимо кой е заподозреният.

— Освен това един съдебен процес крие рискове от психически срив за младо момиче, на което му предстоят важни изпити. Понеже Силие не е посмяла да съобщи в полицията и е изгубила време, докато се реши да потърси помощта ми, голяма част от механичните и биологичните следи вече са заличени. Това предполага, че делото ще се проточи повече от обикновено.

— С какви доказателства разполагате?

— Охлузвания, следи от нокти, скъсана рокля. Ако поискам екип криминалисти да обследва този кабинет, сто процента ще открият влакна от същата тази рокля.

— Ако поискаш?

— Да. Нося и добри новини, Хари.

— Ти да видиш.

— Ще ти предложи сделка.

— С дявола?

— Ти си интелигентен мъж, Хуле. Знаеш, че нямаме доказателства, които да те уличават пряко. Наясно си как протичат делата за изнасилване. Думата на обвиняемия срещу думата на жертвата. Накрая и двете страни излизат губещи. Потърпевщата — защото я подозират във фриволно поведение и лъжесвидетелстване, а върху подсъдимия, дори да го оправдаят, винаги ще тегне съмнението, че късметът му е помогнал да се измъкне сух. Предвид този крайно неблагоприятен изход и за двамата, Силие Гравсенг предложи решение, към което се присъединявам напълно безрезервно. Нека за малко изляза от ролята си на адвокат на противниковата страна, Хуле. Съветвам те да приемеш предложението ни. Защото в противен случай ще се срещнем в съдебната зала. Госпожица Гравсенг е категорична по въпроса.

— Сериозно?

— Да. Като бъдещ гарант на законността в тази страна тя смята за свой неотменим дълг и грижа изнасилваните да бъдат наказвани. За твой късмет не държи наказанието да е поставено от съд.

— Един вид, отстоява твърди принципи?

— На твоє място бих се въздържал от ехидни забележки, Хуле. Благодаря се, че не препоръчах на клиентката ми да подаде оплакване в полицията.

— Какво искаш от мен, Крун?

— С две думи, да напуснеш доброволно Полицейската академия и да излезеш завинаги от системата. Така Силие ще продължи следването си на спокойствие и без твоето вмешателство и когато започне работа, няма да се бои, че ще се сблъска с теб. Едно-единствено цинично подмятане по адрес на клиентката ми и споразумението ни ще бъде анулирано, а ти ще се изправиш пред съда.

Хари подпря лакти на бюрото и се наведе напред. Разтри челото си.

— Ще оформя писмено споразумение... Твоята оставка срещу нейното мълчание. И двете страни се задължават да пазят договорката в тайна. Но дори да нарушиш клаузата за секретност, няма да

злепоставиш госпожица Гравсенг, защото нейният избор ще срещне всеобщо разбиране.

— А аз ще изглеждам виновен, защото съм се съгласил да подпиша подобно споразумение.

— Приеми сделката ни като свеждане на щетите до минимум. Мъж с твоя опит лесно може да смени попрището. Следовател в застрахователна компания например. Там ще ти плащат по-добре, отколкото в Академията, повярвай ми.

— Вярвам ти.

— Добре тогава — Крун отвори капачето на телефона си. — Каква ти е програмата за следващите дни?

— Утре е удобно да приключим въпроса.

— Чудесно. В кантората ми в два. Нали помниш адреса?

Хари кимна.

— Великолепно. Желая ти прекрасен ден, Хуле!

Крун скочи пъргаво от стола. Упражнения за коленете, набирания на лост и вдигане на тежести от лежанка, предположи Хари.

След като адвокатът си тръгна, Хари погледна часовника. Тази седмица Ракел се прибираше един ден по-рано и щеше да кацне на норвежка земя в 17,30. Хари ѝ предложи да я вземе от летището и след две „няма нужда“ тя се съгласи. Хари знаеше за слабостта на Ракел да пътуват от летището до града. Да си бърбят на спокойствие — прелюдия към уютна вечер; да му обяснява разпалено какво означава на практика принципът, че единствено държави могат да бъдат страни в Международния трибунал в Хага; да говори за съдебната власт и за безсилието на ООН. Междувременно пейзажът се изнизваше покрай тях. Обикновено говореха и за Олег. Ракел разказваше как състоянието му се подобрявало с всеки изминал ден и постепенно онзи Олег, когото познаваха, се завръщал; за плановете му за бъдещето: да запише право, а после — Полицейската академия. Хари и Ракел обсъждаха колко късмет са извадили и колко крехко е щастието.

Споделяха си всичко, за което мислеха, без да го завоалират. Почти всичко. Хари не признаваше пред нея колко се страхува. Боеше се да не ѝ даде обещание, което не може да изпълни. Опасяваше се, че няма да оправдае очакванията им — нейните и на Олег. Съмняваше се и дали тяхната обич ще му бъде достатъчна. Хари не знаеше дали изобщо някой би могъл да го направи щастлив.

Не смееше да повярва, че в момента тримата са заедно. Настоящето му се струваше подозрително приятен сън, от който очакваше да се събуди всеки миг.

Разтърка лицето си. Навярно часът на пробуждането приближаваше. Парещата, безпощадна дневна светлина. Реалността, където всичко ще потече постарому: суров студ и самота. Хари потръпна.

Катрине Брат погледна часовника. Девет и десет. Навън навярно се спускаше изненадващо мека пролетна вечер. А тук, в мазето, властваше студена и влажна зима. Бьорн Холм се почесваше по рижите бакенбарди, Столе Ауне пишеше нещо в бележника си, Беате Льон едва сподавяше прозевките си. Бяха се скупчили пред компютърен екран, на който стоеше снимка от прозореца на трамвая. След като прекараха известно време в догадки какво е написал Валентин, стигнаха до извода, че дори да декодират значението му, то няма да им помогне да заловят убиеца.

Катрине пак сподели странното си усещане в хранилището за доказателства.

— Навярно е влязъл някой от служителите — предположи Бьорн.
— Но наистина не разбирам защо не са включили осветлението.

— Дубликат на ключа за хранилището се вади много лесно — подчерта Катрине.

— Ами ако не са букви, а цифри? — обади се Беате.

Обърнаха се към нея. Тя продължаваше да се взира в снимката на екрана.

— Единици и нули, а не буквите „I“ и „O“. Като в двоичен код. Единицата означава „да“, а нулата — „не“, или греша, Катрине?

— Аз съм потребител, а не програмист, но си права. На мен ми го обясниха по следния начин: единицата пропуска тока, а нулата го спира.

— Единицата означава действие, а нулата — пасивност — продължи Беате. — Ще го направя, няма да го направя. Ще го направя, няма да го направя. Единица. Нула. До безкрайност.

— Все едно къса листенца на маргаритка — промърмори Бьорн.
Смълчаха се. Чуваха се само вентилаторът на компютъра.

— Матрицата завършва с нула — отбеляза Ауне. — Пасивност. Няма да го направя.

— Може да е прекъснал кода, защото е дошло време да слезе от трамвая.

— Случва се серийните убийци да прекратят поредицата, да изчезнат и повече да не се появят — напомни Катрине.

— Това са изключения — възрази Беате. — Нула или не, кой от вас вярва, че полицейският касапин ще спре? Столе?

— Катрине разсъждава правилно, но се боя, че убийствата няма да спрат.

Катрине едва се сдържа да не изрече на глас размислите си. За разлика от Ауне тя се боеше от обратното: че сега, когато му дишаха във врата, коварният убиец ще спре да сее смърт и ще потъне вдън земя. Според Катрине жертвата си струваше. Тя беше склонна да прежали още един колега, стига да пипнат Валентин. Колкото и налудничав да беше тази мисъл, Катрине не можеше да я прогони. Би понесла новината за още един погубен полицай, но не и мисълта, че Валентин ще се измъкне. Размърда устни в беззвучно заклинание: направи го още веднъж, изрод такъв, и тогава ще видиш. Посмей още веднъж.

Мобилният ѝ телефон звънна. Позна номера на Съдебна медицина и вдигна.

— Здравей, проверихме дъвката от делото за изнасилване.

— И? — Катрине усети как сърцето ѝ започна да изпомпва по-активно кръвта по тялото ѝ. По дяволите всички неподплатени версии. Сега щяха да се сдобият с неопровержими доказателства.

— За жалост не открихме следи от биологичен материал.

— Какво? — Все едно я поляха с кофа леденостудена вода. — Но... но нали дъвките попиват много слюнка?

— Уви, понякога слюнката изсъхва. Ако настояваш, ще повторим експертизата, но с тези убийства на полицаи...

Катрине затвори.

— В дъвката не са открили нищо — съобщи тя на колегите си.

Бьорн и Беате кимнаха. Катрине сякаш забеляза известно облекчение у Льон.

Някой почука на вратата.

— Влез! — извика Беате.

Катрине прикова поглед в желязната врата. Обзе я неочаквана сигурност, че е той. Русият исполин. Размислил е, обнадежди се тя, и идва да ни избави от тази безизходица.

Вратата се отвори. Катрине изруга наум. Влезе Гюнар Хаген.

— Как върви?

Беате се протегна и изпъна ръце над главата си.

— Следобед в трамвай 11 или 12 не се е качвал мъж с описанието на Валентин Йертсен. Анкетата сред пътниците и живущите наоколо не даде резултат. В превозните средства по линията продължават да дежурят колеги, но възлагаме по-големи надежди на утре сутринта.

— Разследващата група пита дали полицейското присъствие в трамваите е свързано с убийствата на колеги от системата.

— Слуховете се разпространяват бързо — отбеляза Беате.

— Прекалено бързо. Скоро ще стигнат и до Белман.

Катрине се взираше упорито в екрана. Матрица. Нали точно в това се състоеше най-големият ѝ талант. Именно откривайки закономерност, Катрине даде тласък на разследването на Снежния човек. Единица и нула. Две числа, образуващи единство. Например числото 10? Повтаряща се комбинация? Многократно повтаряща се. Много...

— По тази причина още тази вечер ще докладвам на главния секретар за Валентин — обяви намеренията си Хаген.

— А това какви последствия ще има за нашия екип? — поинтересува се Беате.

— Появата на Валентин в трамвая не е по наша вина. След такова събитие сме длъжни да вземем мерки. Нашият екип си свърши работата. Доказа, че Валентин е жив и е главен заподозрян за убийствата. Ако не го заловим веднага, най-вероятно ще се появи в Берг. Оттук насетне поемат други.

— Ами „поли-ция“? — обади се Катрине.

— Моля? — обърна се с недоумение към нея Хаген.

— Според Столе човек пише неща, дремещи в подсъзнанието му. Валентин е надраскал няколко десетици една след друга. „Поли“ означава „много“. Ако направим връзка с думата „полиция“, това вероятно подсказва, че Валентин възнамерява да убие още полицаи.

— За какво говори тя? — обърна се Хаген към Ауне.

Психологът сви рамене.

— Опитваме се да разтълкуваме драсканиците на Валентин по прозореца в трамвая. На мен например символите ми заприличаха на недовършени букви „d“ и „ø“, тоест „умри“. Но допускате ли, че зад единиците и нулите не се крие нищо друго, освен случайна приумица? Човешкият мозък представлява четириизмерен лабиринт. Всички са били там, но никой не е успял да се ориентира.

Докато крачеше по улиците на път към служебното жилище в квартал „Грюнерлъока“, Катрине беше изцяло потънала в мислите си. Не забелязваше веселите лица, тръпнещи от нетърпение да се порадват на мимолетната пролет, на краткия уикенд, на бързопреходния живот.

Даваше си сметка защо проклетият „код“ не им дава мира. Защото отчаяно се опитваха да открият причинно-следствена връзка, логика в случващото се. И най-вече защото не разполагаха с други податки. Затова се мъчеха да почерпят информация от символи, в които вероятно изобщо не бе вложено особено значение.

Забила поглед в тротоара, Катрине удряше с токчета по асфалта, отмервайки ритъм, в който повтаряше мислено мантрата: направи го още веднъж, изрод такъв. Направи го още веднъж и ще видиш.

Хари стискаше дългата ѝ коса. Лъщяща, черна и толкова плътна и мека, все едно държеше не коса, а кадифен шнур. Той дръпна, главата ѝ се отпусна назад. Виждаше как гръбнакът се извива като змия под парещата ѝ потна кожа. Стоновете ѝ напомняха сподавено ръмжене, извиращо от гърдите ѝ. Гневен израз на неудовлетвореност. Понякога се любеха кротко, тихо, лениво като в бавен танц. Друг път — все едно се биеха. Като тази вечер. Възбудата ѝ растеше главоломно. В такива случаи Хари сякаш гасеше пожар с бензин. Възбудата ѝ нарастваше, ставаше неконтролируема и той често се опасяваше, че това няма да свърши добре.

Роклята ѝ лежеше на пода до леглото. Червена рокля. Изглеждаше греховно красива в червено. Боса. Не, не беше боса. Хари се наведе напред и вдиша аромата ѝ.

— Не спирай — простена тя.

Опиум. От Раquel знаеше, че тръпчивото ухание е екстракт от потта от кората на арабско дърво. Не пот, а сълзи. Сълзите на принцеса, побягнала от Арабия заради забранена любов. Принцеса Мурра. Животът ѝ завършил нещастно, ала Ив Сен Лоран изкупил сълзите ѝ на баснословна цена за литър.

— Не спирай, искам още по-...

Сграбчи ръката му и я долепи към гърлото си. Хари стисна предпазливо. Усети вените и напрегнатите мускули на тънката ѝ шия.

— По-силно! По-...

Той се подчини и гласът ѝ секна, защото Хари беше прекъснал притока на кислород към мозъка ѝ. Тази игра докарваше Раquel по полуда и Хари се включваше, за да ѝ достави удоволствие. Този път обаче усещането беше различно. Мисълта, че я държи изцяло във властта си. Че може да прави с нея каквото си поиска. Погледна червената ѝ рокля и усети как се издува до пръсване и вече не може да го спре. Затвори очи и я видя пред очите си. На четири крака се обърна бавно към него. Косата ѝ промени цвета си. Позна я. Подбелени очи и синини по врата, осветени от лампата на криминален експерт.

Хари си дръпна ръката. Раquel обаче свърши. Вцепени се, а след миг се разтрепери като простреляна кошута в секундата преди да се строполи на земята. После умря. Свлече се, опря чело о матрака и от гърдите ѝ се откъсна жален стон. Замръзна, сякаш коленичила за молитва.

Хари извади члена си. Раquel изхленчи, обърна се и го изгледа укоризнено. Обикновено той изчакваше тя да му даде знак, че е готова за раздялата.

Хари я целуна по тила, смъкна се от леглото, грабна боксерките с марка „Пол Смит“, които тя му бе купила от летище по маршрута между Осло и Женева, бръкна в джоба на дънките си, метнати върху облегалката на стола, слезе в дневната, седна на един стол и се загледа през прозореца. Нощният мрак се бе сгъстил максимално и въпреки това Хари различи силуета на възвишението Холменколен върху небосвода. Запали си цигара.

Чу тихите ѝ стъпки зад гърба си. Тя го погали по тила.

— Има ли нещо?

— Не.

Ракел седна на подлакътника, притисна нос към вдлъбнатината в ключицата му. Още топлата ѝ кожа ухаеше на Ракел и на секс. И на сълзите на принцеса Мурра.

— Опиум — промърмори Хари. — Интересен избор на име.

— Не ти ли харесва?

— Харесва ми — Хари издуха дим към тавана. — Но е доста... натрапчив.

— И ми го казваш чак сега? — погледна го Ракел.

— Преди изобщо не съм се замислял. Чак след като ме попита.

— Заради алкохола ли е?

— Какво?

— Алкохолът в парфюма ли те смущава?

Хари поклати глава.

— Нещо не е наред. Познавам те, Хари. Разтревожен си, напрегнат. Виж само как пушиш. Засмукваш цигарата, все едно вътре е последната капка вода на земята.

Хари се усмихна. Погали настръхналата кожа на гърба ѝ. Тя го целуна по бузата.

— Щом не е алкохолна абстиненция, значи е другото.

— Кое собствено?

— Полицейска абстиненция.

— А, това ли...

— Заради убийствата на полицаи ли си разтревожен?

— Беате дойде да ме моли да се включа. Била говорила с теб.

Ракел кимна.

— Останала с впечатлението, че нямаш нищо против.

— Казах, че решението зависи изцяло от теб.

— Забрави ли какво си обещахме?

— Не, но не мога да те принуждавам да спазиш някакво обещание, Хари.

— Ами ако се съглася и се включа в разследването?

— Ще престъпиш дадената дума.

— И какви ще са последствията?

— За теб, мен и Олег? Най-вероятно всичко ще отиде по дяволите. За разследването — най-вероятно ще откриеш убицеца, погубил трима полицаи.

— Мхм. Първото е по-сигурно от второто, Ракел.

— Възможно е, но знаеш, че рискът да провалим връзката си съществува, независимо дали се върнеш в полицията, или не. В морето има много подводни скали. Има вероятност да изпушиш, ако не вършиш онова, за което се чувстваш призван. Чувала съм за мъже, които се развеждат непосредствено преди есенния ловен сезон.

— Ловци на елени, а не на проскубан дребен дивеч, нали?

— Да, това трябва да се отбележи в тяхна защита.

Хари дръпна от цигарата. Двамата разговаряха с приглушени, спокойни гласове, все едно обсъждаха покупките от бакалията. Ето така общуваха те двамата. Ето такава беше Ракел. Хари я притегли към себе си и прошепна в ухото ѝ:

— Решил съм да остана с теб, Ракел. Да запазя това помежду ни.

— Така ли?

— Да. Защото се чувствам щастлив. По-щастлив не съм бил. Знаеш как съм устроен. Помниш диагнозата на Столе: зависим тип личност; състояние, граничецо с обесивно-компулсивно разстройство. Все едно дали става дума за алкохол, или за издирване на убиец, мислите се фиксират върху нещо. Открехна ли тази врата, няма връщане назад, Ракел. А аз не искам да се връщам там. Искам да остана тук. Ето, едва заговорихме за това и аз вече почти се отнесох! Няма да се поддам на манията си! Правя го не заради теб и Олег, а заради себе си.

— Спокойно — Ракел го погали по косата. — Да сменим темата.

— Добре. Значи казаха, че се очаква да изпишат Олег по-рано?

— Да. Всички симптоми на абстиненцията отшумяха напълно, а той ми изглежда по-мотивиран отвсякога. Хари?

— Да?

— Той ми разказа истината за случилото се през онази нощ.

Продължаваше да го милва. Хари не знаеше какво точно иска от живота, но му се щеше повече да не се лишава от тази ласка.

— Коя нощ?

— Знаеш коя. Когато лекарят те е закърпил с подръчни средства.

— Значи Олег ти е казал?

— Ти ме излъга, че те е ранил един от пласьорите на Асаев.

— Истина е. Олег пласираше за Асаев.

— Старата версия ми допадаше повече: Олег се появява на местопрестъплението, вижда колко тежко си ранен и хуква към пункта

за спешна помощ.

— Но така и не успя да повярваш на тази версия, нали?

— Заплашил е лекаря с „Одеса“-та.

— Лекарят прости на Олег, като видя в какво състояние съм.

Раquel поклати глава.

— Искаше да ми разкаже всичко, но част от събитията онази вече му се губели.

— Хероинът замъглява паметта.

— Надявах се ти да запълниш белите полета. Какво ще ми кажеш?

Хари дръпна от цигарата. Изчака секунда, изпусна дима.

— Възможно най-малко.

Тя го залюля.

— Тогава ви повярвах, защото ми се щеше да вярвам. За бога, Хари! Олег те е прострелял. За това се лежи в затвора.

— Беше злощастен инцидент, Раquel — поклати глава той. — Вече е в миналото. Докато полицията не открие въпросния пистолет, никой не може да свърже Олег нито с убийството на Густо Хансен, нито с друго престъпление.

— Как така с Густо Хансен? Нали снеха обвиненията от Олег? Да не би да има пръст и в смъртта на Густо Хансен?

— Не, Раquel.

— Какво не ми казваш, Хари?

— Сигурна ли си, че искаш да знаеш?

Тя го изгледа продължително, без да отговори.

Хари чакаше. Загледа се през прозореца в силуета на възвишенията, които опасваха този спокоен, безопасен град, където не се случваше нищо. Градът всъщност беше изграден върху кратер на заспал вулкан. Всичко зависи от гледната точка. И от наличните сведения.

— Не — прошепна в тъмното тя, хвана ръката му и я долепи до бузата си.

Хари си помисли, че е напълно възможно да живееш щастливо в неведение. Достатъчно е само да игнорираш — да игнорираш пистолет „Одеса“, заключен в шкаф; да игнорираш три убийства на полицаи, за които не носиш отговорност; да игнорираш злобния поглед на отхвърлена студентка с червена рокля, вдигната над бедрата. Или?

Хари изгаси цигарата.
— Ще си лягаме ли?

В три през нощта той се сепна в съня си.

Пак я сънува. Влиза в някаква стая и тя е вътре. Лежи върху мръсен дюшек на пода и реже червената си рокля с голяма ножица. До нея стои портативен телевизионен приемник, който показва движенията ѝ с неколкосекундно закъснение. Хари се оглежда, но не вижда камера. Тя срязва вътрешността на бялото си бедро с лъскавото острие на ножицата и прошепва:

— Не го прави.

Хари панически отстъпва заднешком и докопва дръжката на вратата, но тя е заключена. Чак сега вижда, че е гол, и тръгва срещу момичето.

— Не го прави.

Звукът долита от екрана като закъсняло с две секунди ехо.

— Трябва ми ключ, за да изляза — казва той, но все едно говори под вода.

Не знае дали тя го чува. Тя пъхва два, три, четири пръста във влагалището си. Накрая цялата ѝ ръка потъва вътре. Той пристъпва още крачка напред. Тя изважда ръката си. В нея държи пистолет. Насочва го към него. Лъскав, влажен пистолет, завързан с кабел, който излиза от утробата ѝ като пъпна връв.

— Не го прави — казва тя, но той коленичи пред нея, навежда се напред и усеща приятния допир на хладното оръжие в челото си.

— Направи го — прошепва ѝ в отговор той.

[1] Франс Видерберг (р. 1934) — виден норвежки живописец и график. — Б.пр. ↑

ДВАЙСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Тенискортовете пустееха. Волвото „Амазон“ свърна пред парка „Фрогнер“. Там, пред главния вход, вече стоеше полицейска кола.

Беате изскочи навън, бодро-бодреничка, макар че през нощта почти не мигна. Трудно ѝ беше да спи в чуждо легло. Да, тя продължаваше да го смята за чужд. Познаваше тялото му, но темпераментът, навиците, вижданията му все още тънеха в мистерия. Не знаеше дали ще има сили да прояви достатъчно търпение и любопитство да я разбули. Всяка сутрин, будейки се в леглото му, тя си задаваше един и същи въпрос: „да продължавам ли?“

Двама цивилни полицаи стояха облеgnати на патрулката. Изправиха се и тръгнаха към Беате. Тя видя, че в колата седят двама униформени и още някакво цивилно лице на задната седалка.

— Той ли е? — попита Беате и усети как сърцето ѝ заблъска радостно.

— Да — потвърди единият цивилен. — Страхотен фоторобот. Едно към едно е.

— А трамваят?

— Пуснахме го да си довърши рейса. Беше претъпкан. Взехме данните на една жена, защото положението малко се нажежи.

— В смисъл?

— Когато се легитимирахме и го подканихме да ни последва, той се опита да офейка. Скочи светкавично на пътеката между седалките, барикадира се зад детска количка и изкрещя на ватмана да спре.

— Детска количка ли?

— Луда работа, нали?

— Опасявам се, че лудостта му го е подтиквала към далеч по-страшни неща.

— Не, говорех за решението на майката да се качи с количка в час пик.

— Така или иначе сте го хванали.

— Майката се развика, дръпна го и аз успях да му вкарам един прав. — Полицаят се ухили, сви ръката си в юмрук и показа

разкървавените си кокалчета. — Защо да размахвам пищова, щом се справям отлично и с голи ръце?

— Браво — насили се да го похвали Беате.

Приклезна и надникна към задната седалка. Сутрешното слънце блестеше в стъклото и зад собственото си отражение тя видя само неясен силует.

— Ще свалите ли прозореца?

Докато стъклото се смъкваше беззвучно, Беате се опита да диша спокойно.

Позна го веднага. Той гледаше пред себе си. Взираше се в утрото през полуспуснати клепащи, все едно още блуждаеше из съня, от който не бе искал да го будят.

— Претърсихте ли го? — попита Беате.

— Опознахме се доста отблизо — засмя се цивилният. — Не е въоръжен.

— Питам дали сте го обискирали за наркотици. Джобове, подгъви на дрехи?

— Мне. Защо да го правим?

— Защото това е Крис Реди, известен с прякора Адидас. Неколкократно осъждан за продажба на спийд. Щом се е опитал да избяга, сто процента има стока у себе си. Претърсете го щателно.

Беате Льон се изправи и тръгна към волвото.

— Мислех, че се занимава с пръстови отпечатащи — чу тя коментара на цивилния към Бьорн Холм. — Не подозирах, че познава и наркоконтингента.

— Тя познава всички лица от полицейските сводки в Осло — обясни Бьорн. — Следващия път бъдете малко по-внимателни, нали?

Бьорн се качи в колата, запали и погледна Беате. Тя си даваше сметка колко вкисната изглежда — със скръстени ръце, загледана сърдито през прозореца.

— Ще го пипнем в неделя — окуражи я Бьорн.

— Да се надяваме. Как върви подготовката в Берг?

— Спецчастите са разузнали района и са разставили постовете си. Не се затруднили, защото наоколо има горски масиви. Част от отряда ще се разположи в съседната къща.

— И всички, участвали в разследването на престъплението, извършено в Берг, са уведомени за опасността?

— Да. Обещаха да държат телефоните си подръка през целия ден и веднага да съобщят, ако някой ги потърси по работа.

— Това важи и за теб, Бьорн.

— За теб — също. Впрочем защо Хари не е участвал в такова мащабно разследване? По онова време вече е бил старши инспектор.

— Не беше във форма — лаконични обясни Беате.

— Пиян?

— Какво ще възложим на Катрине?

— Ще стои на пост на задна линия в гората край Берг. Оттам има отлична видимост към къщата.

— Добре. Искам да поддържам непрекъснатата връзка с нея.

— Ще ѝ съобщя — ангажира се Бьорн.

Беате си погледна часовника. Девет и шестнайсет. Спуснаха се по улица „Томас Хефти“ към „Бюгдъой Але“. Не защото това беше най-прекият път, а защото беше най-красивият. И защото така времето щеше да мине по-бързо. Беате пак си погледна часовника. Девет и двайсет и две. Денонощие и половина до началото на съдбоносния ден. Неделя.

Сърцето ѝ продължаваше да бие бързо.

А трудното предстоеше тепърва.

Верен на професионалния си навик, Юхан Крун остави Хари да чака в приемната четири минути по-дълго от уговорката им. После излезе, отправи няколко очевидно излишни наставления към секретарката си и чак тогава се обърна към двамата си посетители.

— Хуле — каза той и огледа лицето на полицаая, сякаш за да диагностицира настроението и нагласата, с която онзи е дошъл. После му протегна ръка. — Довел си и адвоката си?

— Това е Арнол Фолкеста — представи го Хари. — Мой колега. Помолих го да присъства на нашия разговор, за да имам свидетел, който при нужда да потвърди какво сме се споразумели.

— Умно, много умно — отбеляза Юхан Крун, но нито по интонацията, нито по изражението му личеше да е впечатлен. — Влизайте, моля.

Тръгна напред и хвърли поглед към ръчния си часовник с изненадващо тясна верижка и женствен дизайн. Хари схвана намека: аз

съм сред най-авторитетните адвокати, ужасно съм зает и не смятам да отделям много време на този сравнително дребен случай. В просторния, луксозно обзаведен кабинет миришеше на кожа — вероятно от подвързиите на юридическите списания, с които бяха отрупани рафтовете. Хари усети аромата на парфюм. Знаеше откъде идва. Силие Гравсенг седеше на стол, наполовина обърната към вратата, наполовина към масивното писалище на адвоката.

— Защитен вид? — попита Хари и поглади с длан дървения плот.

— Обикновено тиково дърво — Крун зае пилотското място зад тропическата гора.

— Вчера е било обикновено, но днес може да е защитено — Хари кимна на Силие Гравсенг.

В отговор тя само сведе леко клепачи, все едно не можеше да мръдне главата си. Бе събрала косата си в конска опашка — толкова стегната, че очите ѝ изглеждаха още по-свити от обикновено. Облечена в официален костюм, приличаше на служителка в кантората. Видимо беше спокойна.

— Предлагам да минем направо към въпроса — Юхан Крун долепи върховете на пръстите си. — Госпожица Гравсенг твърди, че е била изнасилена в кабинета ти в Полицейската академия около полунощ на посочената дата. Доказателствата засега са следи от нокти, натъртвания и разкъсана рокля. Всичко е надлежно фотографирано и може да бъде използвано в съдебната зала.

Крун погледна Силие, сякаш за да се убеди, че клетата студентка ще издържи на психическото напрежение, и продължи:

— При гинекологичния преглед в Центъра за жени, преживели сексуално насилие, не са установени охлузвания и разкъсвания във влагалището, но такива са налице едва в петнайсет до трийсет процента от случаите дори след брутални изнасилвания. Не са открити и следи от семенна течност, защото си проявил достатъчно хладнокръвие и си еякулирал извън влагалището ѝ. По-точно върху корема на госпожица Гравсенг. После си я накарал да се облече, повлякъл си я към изхода и си я изгонили. За жалост тя не е проявила същото хладнокръвие и не е съхранила част от спермата като доказателствен материал. Пъхнала се е под душа, плакала е и е стояла часове, за да отмие всички следи от посегателството. Не е постъпила

далновидно, но реакцията ѝ е съвсем разбираема и нормална като за младо момиче.

Гласът на Крун се разтрепери леко от искрено възмущение — своеобразна демонстрация колко въздействащо може да звучи пледоарията му в съда.

— Персоналът в Центъра обаче е задължен да опише в няколко реда психическото състояние на жертвата. Говорим за специалисти с богат опит в поведенческите модели на жертви на изнасилване. Следователно съдебните заседатели непременно ще вземат под внимание показанията на персонала в Центъра. Повярвайте ми, господа, в този случай наблюденията на служителите там изцяло говорят в полза на моята клиентка.

По лицето на адвоката пробяга почти извинителна усмивка.

— Ала преди да обсъдим подробно доказателствата, нека да чуя дали си помислил над предложението ми, Хуле. Ако смяташ, че това е най-правилното решение — а за доброто и на двете страни се надявам, че е така — ще ти покажа писменото споразумение. А то, разбира се, трябва да остане конфиденциално.

Крун му подаде папка от черна кожа и погледна красноречиво Арнол Фолкеста. Колегата на Хари кимна бавно.

Хари отвори папката и бързо прочете точките от споразумението.

— Мхм. Напускам Академията и прекратявам всякаква дейност, свързана с полицията. Повече не разговарям със Силие Гравсенг и не я споменавам в разговорите си с други хора. Доколкото виждам, остава само да подпиша.

— Не е висша математика, така че, ако си изчислил ползите и вредите и си получил правилния отговор...

Хари кимна. Стрелна с поглед пребледнялата Силие Гравсенг, която седеше вцепенена като статуя и го гледаше безизразно.

Арнол Фолкеста се прокашля дискретно и Крун го погледна приветливо, като междувременно не пропусна уж случайно да поразмести часовника на китката си. Арнол извади жълта картонена папка.

— Какво е това? — попита Крун с повдигната вежда и пое папката.

— Нашето предложение за споразумение. Както сам ще прочетете, искаме Силие Гравсенг да напусне Академията незабавно и

повече да не си търси работа в органите на реда.

— Шегувате се...

— И никога повече да не търси Хари Хуле.

— Какво нечувано нахалство!

— В замяна ние обещаваме — в името на благо и на двете страни — да не й търсим съдебна отговорност за този опит за изнудване на служител в Полицейската академия.

— В такъв случай няма какво повече да обсъждаме. Ще се видим в съдебната зала — отсече Крун. От неговите уста това юридическо клише прозвуча напълно автентично. — И макар че и двете страни ще понесат морални вреди от един съдебен процес, нямам търпение да се даде ход на делото.

— В такъв случай ще ви разочаровам, Крун — сви рамене Арнол Фолкеста.

— Ще видим кой ще остане разочарован — закани се Крун, стана и закопча единственото копче на сакото си — знак, че го чака следваща среща.

Като погледна Хари обаче, изведнъж се разколеба.

— Какво имате предвид?

— Ако обичате, направете си труда да прегледате документите, приложени към изготвеното примерно споразумение.

Крун отвори папката, запрелиства я и зачете тук-там.

— Както сам виждате, в Академията вашата клиентка е посещавала лекции на тема изнасилване. Там се посочват и типичните реакции у изнасилени жени.

— Това не означава...

— Ще ви помоля да запомните възраженията си и да ги обсъдим, след като приключа, Крун. Моля, отгърнете на следващата страница. Там ще откриете подписани и все още неразгласени показания на студент, който е видял госпожица Гравсенг да излиза от Академията в посочения час. По негово впечатление тя е изглеждала по-скоро гневна, отколкото изплашена. Младежът изобщо не споменава скъсана рокля. Тъкмо обратното. Била е облечена и напълно невредима. Студентът признава, че чисто мъжкото му любопитство го е подтикнало да я огледа добре. — Фолкеста се обърна към Силие. — Комплимент за вас, предполагам...

Тя продължаваше да седи неподвижно, но по бузите ѝ изби червенина, а очите ѝ замигаха неспокойно.

— От показанията на младежа се вижда, че Хари Хуле е отишъл при него най-много минута, или шейсет секунди, след като госпожица Гравсенг го е подминала. Тоест Хуле не е имал време да си вземе душ например. Останал е при свидетеля до моето пристигане. После заведох Хуле в Експертно-криминалния отдел, което личи от... — Фолкеста даде знак — ... следващата страница, да.

Крун плъзна поглед по документа и се свлече на стола.

— Специалистите установиха, че у Хуле липсват външните белези на човек, току-що извършил изнасилване. Не откриха нито епителни клетки под ноктите му, нито полов секрет или срамни косми от други лица по ръцете или по гениталиите му. Тук обвиненията на госпожица Гравсенг, че той я е драскал с нокти и е проникнал в нея насилствено, не срещат никакво потвърждение. По тялото на Хуле липсваха следи от борба. Специалистите откриха единствено два косъма по дрехите му, но това е съвсем нормално предвид физическата близост, която клиентката ви е инициирала. Справка — трета страница.

Крун отгърна, без да вдига глава. Погледът му пробяга по документа, само след три секунди устните му се свиха в беззвучна ругатня и Хари се увери, че легендата не лъже: в Норвегия нямаше юрист, който да чете по-бързо от Юхан Крун.

— И накрая, ако погледнете обема на семенната течност, изхвърлена от Хуле само половин час след мнимото изнасилване, ще видите, че възлиза на четири милилитра. При първа еякулация количеството е между два и пет милилитра. При втора в рамките на половин час — под десет процента от първоначалния обем. С две думи, освен ако тестисите на Хари Хуле не са извънземни, той не е еякулирал в часа, в който госпожица Гравсенг твърди, че е изнасилена.

В настъпилото затишие в кабинета нахлу вой на клаксон и вик, последван от смях и гръмка псувня. Движението спря.

— Не е висша математика — усмихна се предпазливо Фолкеста в брадата си. — Така че, ако сте изчислили ползите и вредите...

Хидравлично пуфтене на отпуснати спирачки. И трясък на стола, когато Силие Гравсенг скочи от мястото си. После — нов трясък, този път на вратата.

Крун седя продължително с наведена глава. Вдигна я и погледна Хари.

— Съжалявам. Когато защитаваме подсъдим, очакваме той да излъже, за да си спаси кожата, но това... Трябваше да преценя по-добре ситуацията.

— Не я познаваш — сви рамене Хари.

— Така е. Но познавам теб. Редно е да съм те опознал за толкова години, Хуле. Ще я накарам да подпише споразумението.

— А ако откаже?

— Ще ѝ разясня какви санкции предвижда законът за лъжесвидетелстване и че я грози дисциплинарно изключване от Полицейската академия. Както сами се уверихте, не е никак глупава.

— Знам — Хари въздъхна и се изправи. — Знам.

Навън трафикът се възобнови.

Хари и Арнол Фолкеста вървяха нагоре по улица „Карл Юхан“.

— Благодаря ти. Все още се чудя обаче как толкова бързо се ориентира в ситуацията.

— Имам известен опит с ОКР.

— ОКР?

— Обсесивно-компулсивно разстройство. Когато човек, страдащ от такава психическа болест, си постави цел, не подбира средствата за нейното постигане. Целта става по-важна от последствията.

— Мой приятел психолог ме предупреди, че съм кандидат за такава диагноза. Питам те как толкова бързо съобрази, че ни е нужен свидетел и оглед от криминалисти.

Арнол Фолкеста се засмя тихо.

— Не знам дали да ти отговарям, Хари.

— Защо?

— Сблъсквал съм се с подобен казус. Двама полицаи нанасят жесток побой на мъж и за да избегнат наказание, си връзват гащите с акция, подобна на нашата. Унищожават доказателствата. Единият изгаря всичко, което може да ги уличи. А онова, с което полицаите държат пострадалия, не е никак малко и адвокатът му го съветва да оттегли оплакването, защото няма да издържи в съда. Сценарият ми е познат.

— Като те слушам, все едно си ме измъкнал от присъда за изнасилване, което наистина съм извършил.

— Извинявай — засмя се Арнол. — Просто случилото се не ме изненадва особено. Това момиче е бомба със закъснител. Трябвало е да получи отрицателно заключение на психологическите тестове при приема.

Прекошиха площад „Егер“. Пред очите на Хари се заизнизваха спомени. Усмивката на любима от юношеските години. Трупът на войник от Армията на спасението пред коледната тенджерата. Навсякъде из този град го спохождаха спомени.

— Кой бяха двамата полицаи?

— От високите етажи.

— Затова ли премълча имената им? Съдействал ли си им? Гузна съвест?

Арнол сви рамене.

— Всеки, който няма смелостта да защити справедливостта, трябва да се чувства гузен.

— Мхм. В системата колегите, които хем са агресивни, хем заподозрени в унищожаване на доказателства, се броят на пръсти. Да не би случайно единият от побойниците да е Трюлс Бернтсен?

Арнол Фолкеста не отговори. По набитото му ниско тяло премина силна тръпка — достатъчно красноречив отговор.

— Сянката на Микаел Белман. Него имаш предвид, като каза „от високите етажи“, нали? — Хари плю на асфалта.

— Да говорим за друго, а, Хари?

— Дадено. Да обядваме в „Скръодер“?

— В „Скръодер“? Там предлагат ли... обедно меню?

— Предлагат сандвичи с кюфтета. И място.

— Позната гледка, Нина — отбеляза Хари към сервитьорката, която им поднесе по две твърдо изпечени кюфтета, поръсени със задушен лук, и филийка хляб.

— Тук нещата не се променят — усмихна се тя и се отдалечи.

— Трюлс Бернтсен — Хари надзърна зад рамото си.

Двамата с Арнол бяха почти сами в семплия четвъртит салон. Макар законът за забрана на тютюнопушенето в закрити помещения

отдавна да бе влязъл в сила, тук въздухът още беше просмукан с миризмата на цигарен дим.

— Подозирам, че от години е на хранилка при подземните босове.

— Нима? — Фолкеста изгледа скептично умъртвеното животно пред себе си. — А Белман?

— По онова време той отговаряше за наркотиците. Знам, че е сключил сделка с Рудолф Асаев, който въртеше бизнес с дрога, наречена виолин — производно на хероина. Белман разпъна чадър над Асаев, а в замяна наркобаронът сведе до минимум контрабандните канали, наркоманите по улиците и смъртните случаи в резултат от свръхдоза. Това вдигна рейтинга на Белман.

— Дотам, че да окупира креслото на главния секретар?

Хари лапна парченце кюфте и сви неопределено рамене.

— И защо не направи опит да разобличиш схемата? — Арнол Фолкеста прокара предпазливо ножа по онова, което според менюто трябваше да е месо. Спря и погледна Хари; онзи го изгледа безизразно, докато дъвчеше. — Къде остана удовлетворението от възстановената справедливост?

Хари преглътна хапката си. Взе салфетката и избърса ъгълчетата на устните си.

— Нямах доказателства. Пък и бях напуснал полицията. Не влизаше в моите компетенции. Този въпрос и сега е извън моя ресор.

— Така е — Фолкеста набоде парче месо на вилицата си, вдигна я и огледа хапката. — Не е моя работа, Хари, но ако това не е в компетенциите ти и вече не си полицай, защо от Съдебна медицина ти изпращат доклад от аутопсията на въпросния Рудолф Асаев?

— Значи си го видял?

— Просто защото вземам и твоята поща, когато слизам за моята. От администрацията отварят всички пликове. И, разбира се, защото съм любопитен до мозъка на костите си.

— Как е на вкус?

— Още не съм го опитал.

— Давай по-смело.

— Първо ми кажи за Асаев.

— Този път са проверили и очните ябълки — усмихна се Хари. — Открили са каквото търсехме. Миниатюрна дупчица в голямата

артерия. Възможно е, докато Асаев е бил в кома, някой да е натиснал очната му ябълка настрани и после да е забил в ъгъла на окото му спринцовка. Така инжектираните въздушни мехури в кръвния му поток биха причинили мигновена слепота и тромб в мозъка без ясна причина.

— Изведнъж апетитът ми се повиши — Арнол Фолкеста се намръщи и остави вилцата. — Да не си открил доказателство за насилствената смърт на Асаев?

— Доказателство — не. Както ти казах, не може да се определи със стопроцентова категоричност кое е причинило смъртта. Следата от убождането насочва към предположения какво най-вероятно се е случило. Въпросът е как убиецът се е вмъкнал в болничната стая. Дежурният постови твърди, че не е видял никого по времето, когато е настъпила смъртта. Нито лекари, нито външни лица.

— Тайната на жълтата стая.

— Или нещо по-просто. Полицаят е изоставил поста си или е задрямал и по разбираеми причини не е искал да го признае. Или е бил съучастник в престъплението — било пряк, било косвен.

— Ако е задрямал, убиецът следва да е разчитал обстоятелствата да се стекат в негова полза, а това звучи абсурдно, нали?

— Прав си, Арнол. Възможно е да са го подмамили да напусне поста си. Или да са го приспали.

— Или да са му бутнали подкуп. Трябва непременно да го привикаш на разпит!

Хари поклати глава.

— И защо не може?

— Първо, вече не съм следовател. Второ, полицаят е мъртъв. Същият онзи, когото бутнаха с колата в Драмен.

Хари кимна замислено, вдигна чашата и отпи от кафето.

— По дяволите! — Арнол се наведе напред. — И трето?

Хари махна на Нина да му донесе сметката.

— Споменах ли, че има и трето?

— Вместо „и второ“ каза „второ“. Все едно още не си приключил с изброяването.

— Май ще трябва да усъвършенствам езиковите си умения.

Арнол наклони голямата си чорлава глава. Хари прочете въпроса в очите му: щом не искаш да разследваш случая, защо ми разказваш

всичко това?

— Довърши си обяда — подкани той колегата си. — Чака ме лекция.

Слънцето се пързулна по бледия небосвод, приземи се меко на хоризонта и обагри облаците в оранжево.

Трюлс Бернтсен седеше в автомобила и следеше с половин ухо съобщенията по полицейската радиостанция, докато чакаше в мрака. Чакаше някой да запали лампите в къщата над него. Чакаше да я види. Стигаше му да я зърне само за миг.

Усещаше някакво раздвижване. Долавяше промяна в обичайните рутинни съобщения, произнасяни приглушено. Сега бяха кратки, забързани и постъпваха наредко, все едно на дежурните бе наредено да не злоупотребяват с честотата. Подозренията на Трюлс събудиха не съобщенията, а премълчаното в тях. Начинът, по който бе премълчано. Отсечени изречения, на пръв поглед свързани с разузнавателни проверки и придвижване на полицейски сили, но без да се споменават адреси, часове или имена на лица. Навремето полицейската честота беше на четвърто място сред най-слушаните радиостанции, ала преди няколко години я кодираха. И въпреки мерките за сигурност полицаите тази вечер претегляха всяка дума, все едно умираха от страх да не издадат нещо.

Ето, пак съобщения. Трюлс увеличи звука.

Отряд за бързо реагиране „Делта“. Въръжена акция.

Трюлс погледна през бинокъла към прозореца на дневната. В новата къща я виждаше по-трудно, защото терасата отпред му пречеше. Докато живееха в предишната къща, Трюлс имаше изглед към дневната от близката гора. Гледаше я как седи на дивана с подвити крака. Боса. Как отмахва русите си къдрици от лицето си, все едно знае, че някой я наблюдава. Толкова красива, че му идеше да се разреве.

Оранжевото небе над фиорда в Осло почервеня, а после се обагри в пурпурно.

В онази нощ, когато паркира до джамията на улица „Океберг“, небето беше черно. Тогава Трюлс се спусна до Управлението, закачи си служебната значка, за да не го спре охраната, прекоси фойето и слезе

в хранилището за доказателства. Отключи с дубликата, който си бе извадил преди три години. Сложи си очилата за нощно виждане. Веднъж, когато влезе в хранилището, за да изпълни поредната поръчка на Асаев, включеното осветление събуди бдителността на един охранител и оттогава Трюлс не рискуваше с лампите.

Справи се бързо. Намери кутията с доказателствата, номерирани по дата, отвори пликчето с деветмилиметровия куршум, изваден от главата на Калснес, и го подмени с друг, който бе донесъл в джоба си.

През цялото време обаче не се освободи от усещането, че не е сам в хранилището.

Дали в момента и Ула се чувстваше така? Затова ли току вдигаше поглед от книгата си и се обръщаше към прозореца? Сякаш там имаше нещо. Нещо, което я очаква.

Радиостанцията пак изпука.

Бернтсен се досещаше какво готвят.

Разконспирира замисъла им.

ДВАЙСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Съдбоносният ден клонеше към своя край.

Уоки-токито изпука тихо.

Катрине Брат се извърна върху тънката постелка. Пак вдигна бинокъла и огледа къщата в Бергслиа. Тъмна и притихнала. Никаква промяна от близо едно денонощие.

Крайно време беше да настъпи някакво раздвижване. След три часа настъпваше нов ден, обозначен с дата, която опровергава хипотезата им.

Катрине потрепери. Е, и по-зле можеше да е. Живакът показваше почти десет градуса над нулата, не валеше нито дъжд, нито сняг. Ала след като слънцето залезе, температурите паднаха и Катрине започна да зъзне въпреки термобельото и пухеното яке, по думите на продавача „осемстотин по американската, а не по европейската скала“. Тази скала отчиташе съотношението между топлината и масата. Или съотношението пух към единица обем? В момента на Катрине ѝ се искаше да се сгуши в нещо по-топло от осемстотин по американската скала. Например в мъж...

В самата сграда нямаше спецбойци. Не искаха да рискуват някой да ги види, докато влизат. Дори по време на разузнавателната акция паркираха на разстояние и обиколиха къщата, без да се приближават твърде. Движеха се по единично или най-много по двама наведнъж, всички в цивилно облекло.

На Катрине определиха да стои на неголямо възвишение в гората, далече от постовете на бойците. Знаеше къде са заели позиции, но не ги виждаше дори с бинокъл. Четирима снайперисти покриваха по една част от сградата, а единайсет бойци стояха в готовност да щурмуват светкавично и да стигнат до целта за не повече от осем секунди.

Катрине отново погледна часовника си. Оставаха два часа и петдесет и осем минути.

По данни от информационната система първоначалното убийство бе извършено в края на денонощието, но съдебните лекари се

бяха затруднили да определят с точност кога е настъпила смъртта, защото тялото бе открито разфасовано на парчета, всяко с маса, ненадвишаваща два килограма. Понеже извършените до момента вторични убийства повтаряха часа на първоначалните, досега съвсем закономерно бе царяло затишие.

От запад нахлуваха облаци. Според прогнозата валежи не се очакваха, но облачната покривка щеше да предизвика смрачаване и да влоши видимостта. От друга страна, времето навярно щеше да поомекне. Катрине съжаляваше, че не си взе спален чувал. Мобилният ѝ телефон извибрира. Натисна зелената слушалка.

— Какво става? — попита Беате.

— Няма нищо за докладване — Катрине се почеса по тила. — Освен че глобалното затопляне вече е факт. Има зли мухи, а е едва март.

— Комари ли имаш предвид?

— Не, зли мухи. Те представляват... в Берген няма отърване от тях. Някой да е съобщил нещо интересно?

— Не. Хапвам царевични пръчици, пия пепси и гледам Гейбриъл Бърн. Я ми кажи, според теб той секси ли е, или вече застаряващ?

— Секси. Да не гледаш „Психотерапия“?

— Първи сезон, трети диск.

— Изобщо не съм предполагала, че се тъпчеш с калорични snackове пред телевизора. Да не се въргаляш по анцуг?

— С отпуснат ластик. Гледам да се порадвам на живота, докато малката не се е прибрала.

— Да се разменим, а?

— За нищо на света. Ще затварям, че може принцът да се обади. Дръж ме в течение.

Катрине остави телефона си до подвижната радиостанция. Огледа през бинокъла улицата пред къщата. Убиецът можеше да се появи отвсякъде. Едва ли щеше да прескача загражденията до релсите на метрото, но ако идваше от площад „Дам“, нищо чудно да се появи по някоя от горските пътеки. И да се промъкне през съседна градина покрай Бергслиа, особено след като притъмня. Но ако не бе надушил опасност, бе възможно да дойде и по улицата. По склона мъж караше старо колело. Лъкатушеше наляво-надясно, сякаш е пийнал.

Какво ли правеше сега Хари?

Дори да седиш срещу него, пак няма как да си сигурен какво прави, помисли си Катрине. Този тайнствен Хари. По-различен от всички други. Бьорн Холм например беше кажи-речи разтворена книга. Вчера ѝ сподели, че смятал да изслуша всички албуми на великия Мърл Хагард, докато чака новини. И да похапне домашно приготвени кюфтета от еленско месо от Скрая. Катрине сбърчи нос, а Бьорн добави, че след като приключат случая, ще я покани на еленски кюфтета и пържени картофи и ще я посвети в тайните на бейкърсвийлдското кънтри — единствената енигма около личността на Бьорн Холм. Какво да се чуди човек, че си няма приятелка. Катрине отклони деликатно предложението, а по лицето му се изписа разкаяние.

Трюлс Бернтсен шофираше из Квадратурата. Напоследък обикаляше така с колата почти всяка вечер. Бавно кръстосваше целия град надлъж и шир: улица „Дронинген“, „Ширкевайен“, „Недре Шлотсгате“, „Толбю“. Това беше неговият град и пак щеше да стане неговият град.

По полицейската радиостанция отново постъпиха съобщения. Кодове, чиято цел беше да скрият информацията от Трюлс Бернтсен. Тези идиоти явно си въобразяваха, че така ще го забаламосат. Но него не можеха да заблудят. Трюлс Бернтсен нагласи по-удобно огледалото и погледна служебния пистолет върху якето на съседната седалка. Както обикновено ставаше тъкмо обратното. Той щеше да ги заблуди.

Жените по тротоарите не му обръщаха внимание. Познаваха колата и знаеха, че шофьорът не се интересува от услугите им. Гримиран младеж във възтесен панталон се завъртя около близкия стълб с табела „паркирането забранено“, все едно танцуваше на пилон, направи чупка в таза и нацупи устни към Трюлс. Той отговори със среден пръст.

Мракът сякаш се бе стъстил. Трюлс се наведе към предното стъкло и погледна нагоре. От запад нахлуваха облаци. Светофарът светна червено. Бернтсен спря. Пак погледна съседната седалка. Беше ги изработвал толкова пъти и сега пак щеше да успее. Той командваше в града и никой не можеше да му оспорва властта.

Пъхна пистолета в жабката. Оръжието на убийството. Мина много време, но Трюлс още виждаше пред очите си лицето му. Лицето на Рене Калснес. Страхливата му, по момичешки сладникава педалска мутра. Трюлс удари по волана. Кога най-после ще светне зелено!

Първо го наби с палката.

После извади служебния си пистолет.

Макар окървавеното лице на Калснес да заприлича на пихтия, Трюлс видя умолителното изражение. Чу съскане като от спукана велосипедна гума — безмълвна молба. Безсмислен опит.

Стреля в основата на носа. Видя потръпването на тялото като по филмите. После бутна колата в пропастта и си тръгна. По пътя избърса палката и я хвърли в гората. В спалнята вкъщи имаше резервни. Оръжия, очила за нощно виждане, бронезилетка, дори атентаторска карабина „Мерклин“, иззета от полицията. Трюлс я отмъкна от хранилището за доказателства.

Подкара през тунелите и навлезе в търбуха на Осло. Дясноориентираната Партия на напредъка наричаше новопостроените тунели „жизненонеобходимите артерии на столицата“, а в отговор представител на зелените заклеми съоръженията като „червата на града“ — необходими наистина, но и пренасящи мръсотии.

Бернтсен шофираше покрай отбивки и кръгови кръстовища, обозначени с табели напълно в духа на норвежката традиция: ако не познаваш града, ще паднеш в капана на безвкуските шеги на Агенцията за пътните знаци. Качи се на възвишението в източната част на Осло. Неговият район. По радиото продължаваха да каканижат. Един от гласовете се изгуби в металическо скриптене. Метроото. Какви идиоти! Нима си въобразяваха, че Трюлс няма да дешифрира елементарните им кодове? Бяха се разположили в Бергслиа. Дебнеха около жълтата къща.

Легнал по гръб, Хари наблюдаваше как цигареният дим се вие на спирали към тавана на спалнята. Рисуваше фигури и лица. Познати лица. Можеше да ги назове по имена. Членовете на *Dead Policemen's Society*^[1]. Издиша струя въздух срещу тях и те изчезнаха. Хари вече взе решение. Сам не знаеше кога стигна до съдбоносния избор, който щеше да промени всичко.

Известно време се опитваше да си внуши, че не е толкова страшно, че преувеличава опасностите. Ала дългогодишният стаж сред алкохолиците го бе научил да разпознава овреме безплодните си опити да омаловажава значението на решителни събития. Изрече ли онези думи, отношенията му с жената в постелята до него щяха да претърпят сериозен обрат. Хари изтръпваше при мисълта за предстоящото. Прехвърляше формулировките в уста. Нямаше за кога да го отлага.

Пое си дъх, но тя го изпревари.

— Може ли да си дръпна? — измърка Раquel и се сгуши още поплътено към него.

Голата ѝ кожа притежаваше онази топлина, по която Хари копнееше в най-изненадващите часове от деня. Завивката беше топла отдолу, студена отгоре. Бели чаршафи, винаги бели чаршафи. Само те можеха да изстиват по този неподправен начин.

Подаде ѝ цигарата. Тя я пое непохватно и всмука бузите си, оглеждайки цигарата през присвити очи, все едно ѝ се струваше побезопасно да не я изпуска от поглед. Хари си даваше сметка какъв щастливец е.

И колко много можеше да изгуби.

— Утре да те закарам ли до летището? — попита той.

— Няма нужда.

— Знам, но утре лекциите ми започват по-късно.

— Закарай ме тогава — тя го целуна по бузата.

— При две условия.

Раquel се обърна настрана и го погледна въпросително.

— Първо, никога да не се разделяш с навика си да пушиш като тийнейджърка на купон.

— Ще се опитам — засмя се тихо тя. — Второ?

Хари събираше слюнка. Знаеше, че някой ден, връщайки се назад, ще си спомня този разговор като последния щастлив миг в живота си.

— Чакам...

По дяволите!

— Възнамерявам да наруша едно обещание. Дадох го на себе си, но се опасявам, че засяга и теб.

Хари не чу, а по-скоро инстинктивно усети, че дишането ѝ се промени в тъмното. Стана пресекливо, ускорено. Изплашено.

Катрине се прозина. Погледна си часовника. Проблясващата в зелено голяма стрелка се придвижваше неумолимо към решителния миг. Досега в щаба не бяха постъпвали съобщения за обаждания към разследващите.

Вместо с всяка секунда, приближаваща я към крайния срок, напрежението ѝ да нараства неимоверно, Катрине, напротив, вече бе започнала да преодолява разочарованието благодарение на позитивни мисли. Мислеше за топлата вана в апартамента; за леглото, за кафето утре сутринта. За следващия ден, изпълнен с нови възможности. Защото всеки ден трябва да носи надежда.

От мястото си виждаше фаровете на автомобилите по Третото околоръстно. Животът в града си течеше непонятно необезпокояван. След като облаците скриха луната, мракът се сгъсти. Катрине се размърда, но я сепна звук. Пукане. От съчка. Съвсем наблизко.

Притаи дъх и се ослуша. Бяха я сложили на пост, заобиколен от храсталаци и дървета, та в случай че убиецът се появи по някоя от пътеките, да не я види. Катрине знаеше, че по пътеките няма съчки.

Ново пукане. Този път по-близко. Катрине отвори машинално уста, все едно кръвта, изпомпвана на мощни тласъци от сърцето по тялото ѝ, се нуждаеше от още кислород.

Катрине се пресегна към подвижната радиостанция. Ала не успя да я достигне.

Той се прокрадна до нея със светкавична бързина, но дъхът му в тила ѝ беше съвсем спокоен, а шепнещият глас до ухото ѝ — невъзмутим, почти бодър:

— Какво става?

Катрине се обърна към него и изпусна насъбрания въздух с продължително съскане.

— Нищо.

Микаел Белман грабна бинокъла от ръцете ѝ и го насочи към къщата в ниското.

— „Делта“ има два поста зад жп линията, нали?

— Да. Как...?

— Изпратиха ми копие от картата на операцията. Така открих поста ти. Добре си се скрила, нямам забележки. — Той се шляпна по

челото. — Ама че работа! Комари през март.

— Зли мухи — поправи го Катрине.

— Не е вярно — Микаел Белман продължаваше да държи бинокъла до очите си.

— И двамата сме донякъде прави. Злите мухи са комари, само че по-малки.

— Не е вярно, че...

— Някои от тях са толкова дребни, че не пият кръв от хора, а от други насекоми. Всъщност не кръв, а телесна течност, нали насекомите нямат...

— ... не се случва нищо. Пред къщата е спрял автомобил.

— Само си представи колко кофти е да си комар: освен дето живееш в миризливо бласто, те хапят и по-големи комари.

Катрине си даваше сметка, че бърби от нервност, и се питаше откъде дойде това притеснение. Дали защото разговаряше с главния секретар?

— Някакъв човек излезе от колата и тръгна към къщата.

— Значи в предишния си живот си бил много лош последовател на Буда — уки-токито на Катрине изпука, но тя продължаваше да плещи: — А ако някоя зла муха... Какво каза?

Тя дръпна бинокъла от ръцете на Белман. Главен секретар или не, тук беше нейният пост. И наистина. Под светлините на уличните лампи тя видя как мъж, облечен в червено, влиза през портата, тръгва по пътеката и се насочва към стълбите пред вратата. Мъжът носеше предмет, който Катрине се затрудняваше да идентифицира. Убиецът! Появи се. Решителният миг настъпи. Катрине посегна към мобилния си телефон.

— Не мисли, че ми е лесно да наруша дадената дума — призна Хари.

Взираше се в цигарата, която Раquel му върна. Надяваше се да може да дръпне силно от нея поне още веднъж. Нуждаеше се от никотин.

— За какво обещание става въпрос? — попита Раquel с немощен, слаб, самотен глас.

— Дадох дума пред себе си... — Хари долепи устни до филтъра.

Дръпна. Усети вкуса на дима. Накрая цигарата по една или друга причина имаше различен вкус — ... никога да не ти предлагам брак.

В последвалото затишие Хари чу как вятърът прошумоля в шумата на дърветата отвън — все едно зашепна превъзбудена, изненадана публика.

— Повтори.

Гласът на Раquel прозвуча като кратко съобщение по уоки-токи. Хари си прочисти гърлото:

— Ще се омъжиш ли за мен?

Вятърът отмина и остави след себе си тишина и спокойствие. Нощ. А в нощта — Хари и Раquel.

— Да не ме занасяш? — Тя се отдръпна от него.

Хари затвори очи. Пропадаше.

— Не.

— Сигурен ли си?

— Защо да те занасям? Да не би ти да искаш да е шега?

— Първо, имаш ужасно чувство за хумор.

— Съгласен.

— Второ, имам отговорности към Олег. Ти — също.

— Момиче, не разбра ли, че Олег те прави още по-привлекателна партия?

— Трето, дори да искам, бракът води със себе си редица правни усложнения. Къщата ми...

— И аз съм против предбрачното имущество да става обща собственост. Откъде-накъде ще разполагаш свободно с моите имоти? Не обещавам много, но обещавам най-безболезнения развод на света.

Раquel се засмя.

— И сега ни е добре, нали, Хари?

— О, можем да изгубим много. Четвърто?

— Четвърто, никой не предлага брак в леглото с цигара в ръка.

— Ако ще искаш да коленича, първо ще трябва да си обуя панталона.

— Да.

— Настояваш да се обуя или си съгласна да...

— Да, глупчо! Да! Ще се омъжа за теб.

Реакцията на Хари дойде машинално. Беше заучена по време на дългогодишния му стаж в полицията. Обърна се да погледне

часовника. Запомни точния час: 23,11. Необходимите данни при съставянето на доклада: кога е пристигнала полицията на местопрестъплението, кога е бил арестуван евентуалният извършител, кога е прогърмял изстрелът.

— Божичко — промърмори Раquel. — Какви ги говоря?

— Срокът за обжалване изтича след пет секунди — Хари се обърна към нея.

Лицето ѝ стоеше съвсем близо до неговото и той видя само слаб проблясък в широко отворените ѝ очи.

— Срокът изтече — оповести тя. — Каква е тази усмивка?

Хари усети как усмивката се разстила все по-широко и по-широко върху лицето му като чукнато в тиган яйце.

Беате лежеше, изпънала крака върху подлакътника на дивана, и гледаше как Гейбриъл Бърн се опитва да си намери място на стола. Беате откри кое му придава такъв неустоим чар: дългите мигли и ирландският акцент. Ресниците на Микаел Белман, дикцията на поет. Мъжът, с когото се срещаше, не притежаваше тези достойнства, но проблемът беше другаде. Беате забелязваше разни странности в поведението му. Първо, смущаваше я колко е напорист. Отказваше да разбере защо не е удобно да го приеме в дома си, щом е сама, а той има възможност да я посети. Притесняваше я и миналото му. Бе открила известно противоречие в разказите му.

Или той просто, подобно на повечето хора, от желание да се хареса се бе изкушил да поразкраси историите за личния си живот.

Навярно по-странна от двамата бе тя.

Все пак Беате въведе името му в Гугъл. Търсачката не откри нищо. После Беате провери биографията на Гейбриъл Бърн. Попадна на много любопитна информация. Като млад сексапилният актьор работел във фабрика за плюшени мечета, където отговарял за поставянето на очите им. После прегледа карето с основна информация за живота му. Съпруга: Елън Баркин (1988–1999). За миг си помисли, че Гейбриъл — точно като нея — е изгубил половинката си и е вдовец, но после съобрази, че най-вероятно са посочени годините на съвместния им съпружески живот, а не на раждането и смъртта на съпругата. В такъв случай излизаше, че Гейбриъл е

прекарал като необвързан повече време от Беате. Или просто Уикипедия не бе осъвременила информацията за личния живот на актьора?

На екрана пациентката на психиатъра флиртуваше с него без капка свян. Той обаче устоя на изкушението. Усмихна ѝ се с измъчената си усмивка, прикова в нея благия си поглед и каза нещо банално, ала от неговите уста прозвуча като стихотворение на Йейтс.

Нещо върху масата светна. Сърцето на Беате замря.

Телефонът. Някой звънеше. Валентин?

Тя взе апарата и погледна екрана. Въздъхна.

— Кажи, Катрине.

— Той дойде.

По гласа на колежката си Беате отсъди, че положението е напечено и рибата е захапала стръвта.

— Слушам те...

— Стои на стълбите.

На стълбите! Рибата не просто бе клъвнала — вече се беше закачила стабилно и нямаше мърдане. Цялата къща беше обкръжена от спецполицаи.

— Стои и се колебае.

Беате чу как по уоки-токите на Катрине се получи съобщение. Хванете го, хванете го!

— Ръководителят даде ход на акцията — отговори на молбите ѝ Катрине.

Беате чу и друг глас на заден план. Стори ѝ се познат, но не успя да определи чий е.

— Щурмуват къщата.

— По-подробно, ако обичаш.

— Бойците са целите в черно. Въоръжени с автомати. Божичко, как тичат...

— По-малко емоции, повече факти.

— Четирима командоси тичат по пътеката. Заслепяват го с фенери. Другите чакат, в случай че си е довел подкрепление. Той изпуска предмета в ръцете си.

— Оръжие ли е?

Висок, пронизителен звук. Беате въздъхна. Звънецът на вратата.

— Нахвърлят се върху него. Повалят го на земята.

Да!

— Май го претърсват. Вдигат нещо.

— Оръжие?

Зъзън. Твърдо, настойчиво.

— Прилича на дистанционно.

— Да не е бомба?

— Не знам. Отнеха му го. Дават знак, че ситуацията е под контрол. Чакай...

— Трябва да отворя. Ще се чуем по-късно.

Беате стана от дивана и притича до вратата. Чудеше се как да му обясни, че поведението му е неприемливо; че щом иска да бъде сама, той трябва да уважи желанието ѝ.

Преди да отвори, си помисли колко дълъг път бе извървяла. От тихата девойка, стеснителна до степен на самозаличаване, завършила Полицейската академия и поела по пътя на баща си, Беате се превърна в жена, която не просто знае какво иска, а и действа, за да го постигне. Измина дълъг и трънлив път, но наградата си заслужаваше всяка крачка.

Погледна мъжа пред себе си. Светлината, отразяваща се в лицето му, се удари в ретината ѝ, превърна се във визуален образ, засити *fusiform gyrus* с данни.

Зад гърба си Беате чу успокоителния глас на Гейбриъл Бърн. *Не се паникьосвай*, казваше той.

Мозъкът ѝ вече бе разпознал лицето на мъжа пред нея.

Хари предвкушваше оргазма. Своя оргазъм. Сладката болка от изопващите се мускули на гърба и корема. Затвори вратата към виденията си и отвори очи. Ракул се взираше в него със стъклен поглед. На челото ѝ изпъкваше вена. При всеки негов тласък по тялото ѝ преминаваше тръпка. Сякаш се опитваше да му каже нещо. Хари забеляза, че това не е онзи мъченически, онеправдан поглед, с който го гледаше, преди да свърши. Гледаше го със страх, какъвто бе виждал в очите ѝ само веднъж, и то пак в тази стая. Ракул стискаше с две ръце китката му и се мъчеше да откопчи дланта му от шията си.

Той не отдръпна ръката си. Без да знае защо, не пускаше гърлото ѝ. Усещаше съпротивата в тялото ѝ. Виждаше как очите ѝ изскачат от

орбитите. Чак тогава отпусна хватката.

— Хари — изхриптя Раquel с неузнаваем глас. — Какво правиш? Той не знаеше какво да й отговори.

— Не бива... — тя се задави — ... не бива да стискаш толкова дълго!

— Извинявай, нещо се отнесох.

Усети сладостен прилив. Не на оргазъм, а на нещо подобно. Сладка, пресладка болка в гърдите, която се издигна в гърлото му и плъзна чак зад очите.

Отпусна се до нея. Зарови лице във възглавницата. Сълзите напиреха. Извърна се настрана, пое си дълбоко дъх и се опита да ги преглътне. Какво, по дяволите, му ставаше?

— Хари?

Не можеше да й отговори.

— Добре ли си?

— Изморен съм, това е — отвърна той, без да вдига лице от възглавницата.

Усети как тя го погали по тила, пъкна ръката си под гърдите му и се сгуши в гърба му.

Не му даваше мира въпрос, който рано или късно щеше да го застигне: как може да предлага на жена, която обича повече от всичко, да сподели живота си с човек като него?

Катрине лежеше с отворена уста и слушаше напрегнато трескавата комуникация по уоки-токито. Мъжът на стълбите не държи дистанционно за взривно устройство, съобщиха спецполицайте. Зад нея Микаел Белман изруга тихо.

— ПОС терминал — изпраця задъхан глас.

— А в сака му?

— Пица.

— Моля?

— Мъжът е разносвач на пици. Работи за „Пица-експрес“. Преди четирийсет и пет минути получил поръчка за този адрес.

— Добре, ще го проверим.

Микаел Белман се наведе напред и грабна уоки-токито.

— Тук е Белман. Изпратил е разносвача, за да обезвреди заложените мини. Това значи, че се намира в района и е в течение на случващото се. Имаме ли кучета?

Пауза. Пукане.

— Тук У05. Нямаме кучета. Можем да ги доведем до петнайсет минути.

Белман пак изруга шепнешком. Натисна копчето за разговор.

— Доведете ги. Плюс хеликоптер с прожектор и термокамера. Потвърдете.

— Прието. Ще включим и хеликоптер, но не мисля, че има термокамера.

Белман затвори очи, процеди „идиот“ и отговори:

— Напротив, има инсталирана термокамера. Ако е в гората, ще го открием. Използвайте всичките ни хора, за да претърсим районите на север и на запад от гората. Ако тръгне да бяга, ще мине оттам. Продиктувай ми номера на мобилния си телефон, У05.

Белман дръпна пръста си от копчето за разговор и даде знак на Катрине да въведе номера в телефона си. Тя набра продиктуваните цифри и подаде апарата на Белман.

— У05? Фалкайд? Чуй ме добре. Този мач върви към загуба, а сме прекалено малко да предприемем мащабно претърсване на гората. Затова ще изпробваме друга стратегия. Понеже явно знае, че сме планирали акция, сигурно има достъп по честотите ни. Хеликоптерът действително не е оборудван с термокамера, но ако нашият човек се хване на уловката с районите на север и запад от гората... — Белман слушаше напрегнато. — Именно. Разположи хората си в източната част. Остави двама-трима тук — в случай че онзи все пак се отбие да провери как върви.

Белман приключи разговора и върна телефона на Катрине.

— Е? — попита тя.

Екранът на апарата угасна и светлината, отразяваща се в белите петна на лицето му, сякаш запулсира в мрака.

— Негодникът ни изигра.

[1] Dead Policemen's Society (англ.) — Обществото на мъртвите полицаи. — Б.пр. ↑

ДВАЙСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Излязоха от града в седем сутринта.

В противоположната посока колите не помръдваха заради интензивния сутрешен трафик. Вяла атмосфера цареше и в автомобила на Хари. Двамата с Раquel от години спазваха негласно споразумение да избягват излишните разговори преди девет.

Докато минаваха през контролните пунктове, заръмя лек дъждец. Чистачките сякаш не отмиваха капките, а ги поглъщаха.

Хари пусна радиото. Изслушаха осведомителния бюлетин, но той не чу дългоочакваната новина за ареста в Берг. Новината за задържането на заподозрения за убийствата на полицаи. След спортната емисия и резултата от футболния двубой между Норвегия и Албания пуснаха дует на Павароти с някаква попзвезда и Хари веднага изключи радиото.

Докато се изкачваха към възвишението Карихауген, Раquel сложи длан върху ръката на Хари, както обикновено отпусната върху скоростния лост. Хари очакваше какво ще каже тя. Правилото за мълчание преди девет важеше за маловажните, но не и за сериозните разговори.

Предстоеше им поредната раздяла за цяла работна седмица, а Раquel не бе отворила и дума за предложението му от снощи. Дали съжаляваше, че бе приела? Тя никога не казваше нещо, без да го мисли. До отбивката за Льоренскуг му хрумна друго обяснение за мълчанието ѝ: навярно тя се опасява, че той съжалява, задето ѝ е предложил брак. И за да му спести неудобните обяснения, Раquel предпочиташе да се преструват, че нищо не се е случило, да го потопят в море от мълчание. Или, в краен случай, да си го спомнят като абсурден сън. По дяволите, дали наистина не бе сънувал? Преди време, когато пушеше активно опиум, Хари често разправяше на събеседниците си неща, убеден, че ги е преживял заедно с тях, и получаваше въпросителни погледи в отговор.

До отбивката за Лилестрьом той наруши договорката:

— Какво ще кажеш за юни? Двайсет и първи се пада събота.

Бързо я стрелна с поглед, но тя се бе извърнала и гледаше изнизващите се крайпътни полета. Мълчание. По дяволите, Раquel май бе размислила. Дали...

— Юни ме устройва — отговори тя. — Почти сигурна съм, че двацет и първи се пада петък.

Хари долови закачлива нотка в гласа ѝ.

— Голяма или...

— Или само ние двамата и двама свидетели?

— И толкова?

— Ти решаваш, но предлагам да присъстват най-много десетина души. Нямаме сервиз с повече еднакви чинии. На всеки ще се паднат по петима гости — достатъчно да поканиш всички от списъка с контакти в телефона ти.

Хари се разсмя. Възвърна си оптимизма. Не беше изключено нещо да се обърка, но засега се очертаваше благополучна развързка.

— Изобщо не разчитай да завербуваш Олег за кум. Вече съм си го заплула.

— Разбрано.

Хари паркира пред залата за заминаващи. Докато целуваше Раquel за сбогом, дори забрави да си затвори багажника.

На връщане позвъни на Йойстайн Айкелан. Таксиметровият шофьор, другар по чашка и единствен приятел на Хари от детинство, звучеше като след снощен запой. От друга страна, Хари не можеше да е сигурен в предположението си, защото никога не бе разговарял с Йойстайн, без да го тресе махмурлук.

— Искаш да бъда кум на сватбата ти? Боже, Хари, трогнат съм. Задето питаш мен. Мамка му, още малко и ще се разцивря.

— Двацет и първи юни. Нали нямаш други ангажименти?

Шегата разсмя Йойстайн. Смехът му премина в кашлица, а тя се изгуби в бълбукането на течност в бутилка.

— Просълзих се, Хари. Но ще ти откажа. Трябва ти човек, който да не залита в църквата и да говори що-годе членоразделно по време на вечерята, а на мен — красива сътрапезница, безплатна пиячка и нулева отговорност. Все пак обещавам да се издокарам с най-хубавия костюм от колекцията ми.

— Стига си лъгал, Йойстайн. Никога не съм те виждал в костюм.

— Затова всичките са ми запазенички. Рядко се сецам за тях. И ти си така с приятелите, Хари. Не пречи от време на време да се обаждаш.

— Знам.

Затвориха. Колоната отпред креташе едва-едва към центъра. Хари прегледа краткия списък с кандидати за брачни свидетели. Какъв списък, оставаше му само една възможност. Набра Беате Лъон. След пет прозвънявания гласовата поща се включи. Хари остави съобщение.

Автомобилите отпред пъплеха по-бавно от охлюви.

Хари се обади на Бьорн Холм.

— Привет, Хари.

— Беате дойде ли на работа?

— Днес е болна.

— Беате? Та тя никога не боледува. Да не е пипнала настинка?

— Не знам. Снощи изпратила есемес на Катрине, че ѝ е зле. Чу ли за Берг?

— О, съвсем ми изскочи от ума — излъга Хари. — Какво стана?

— Не се появи.

— Жалко. Но вие не се отказвайте. Ще я потърся на домашния.

Хари се сбoguва с Бьорн и набра номера на стационарния телефон на Беате.

Изчака две минути. Никой не вдигна. Хари си погледна часовника. Имаше достатъчно време да се отбие в дома ѝ преди работа. Беше му по път. Свърна до Хелсфюр.

Беате бе наследила къщата от майка си. Сградата много напомняше на Хари за родния му дом в „Опсал“ — типична дървена къща от петдесетте, своеобразна непретенциозна кутия за набиращата скорост средна класа, която иска да опровергае схващането, че ябълковите градини са привилегия единствено на богатите.

В квартала цареше тишина, нарушавана единствено от бумтенето на боклукчийски камион в дъното на улицата. Всички бяха или на работа, или на училище, или на детска градина. Хари паркира колата, влезе през портата, подмина заключено детско колело, кофа за смет, пълна с издути до пръсване черни чували, и детска люлка и с два скока изкачи стълбите. Пред вратата стояха чифт маратонки „Найк“. Хари натисна звънеца под керамичната табелка с името на Беате и дъщеря ѝ.

Зачака.

Пак позвъни.

Забеляза отворен прозорец на втория етаж — вероятно към една от спалните. Извика я по име. Навярно не го чуваше заради шума от металната преса в приближаващия се камион, която раздробяваше и смачкваше отпадъците.

Натисна дръжката на вратата. Отворена. Влезе. Извика името ѝ. Никакъв отговор. Хари вече нямаше сили да пренебрегва безпокойството, загложди го от няколко часа.

Заради липсата на очакваната новина.

Заради неуспешния опит да се свърже с Беате.

Втурна се нагоре към втория етаж и провери спалните.

Пусти. Недокоснати.

Спусна се по стълбите и застана на прага на дневната. Огледа обстановката. Отлично съзнаваше защо не влиза, но пъдеше мисълта.

Не искаше дори да си помисля, че най-вероятно е попаднал на местопрестъпление.

И преди бе идвал тук, но този път стаята му се стори по-голяма. Или заради сутрешната светлина, или заради отсъствието на Беате. Погледът му се закова в масата. Мобилен телефон.

Чу как насъбраният въздух излезе със съскане от дробовете му. Испита огромно облекчение. Отскочила е до магазина и не си е взела телефона, дори не си е направила труда да заключи. Навярно се е отбила и в аптеката, за да купи обезболяващи за глава или нещо срещу висока температура. Точно така е станало. В ума на Хари се стрелнаха маратонките на стълбите. Е, и? Коя жена има само един чифт маратонки? Нека изчака две-три минути и Беате ще се прибере.

Отпусна тежестта на другия си крак. Диванът го блазнеше, но той продължаваше да стои на прага. Погледът му зашари по пода. Около масичката пред телевизора забеляза светъл участък.

Беате явно бе махнала килима.

И то съвсем наскоро.

Хари усети сърбеж под ризата, все едно току-що се бе отъркалял гол и потен в тревата. Приклекна. Долови лек мирис на нишадър от паркета. Доколкото знаеше, нишадърът поврежда такава подова настилка. Изправи се, разкърши гръб и влезе в кухнята.

Цареше пълен ред.

Отвори високия шкаф до хладилника. Подредбата в построените през петдесетте къщи сякаш се подчиняваше на неписани правила: тук се съхраняват сухите продукти, тук — инструментите, тук — важните документи, а там — почистващите препарати и прочее. Най-долу в шкафа стоеше кофа с парцал, сгънат прилежно и увесен на ръба ѝ, на първия рафт — три кърпи за бърсане на прах, едно цяло и едно наченато руло чували за смет, универсален разтвор за почистване на повърхности и туба с препарат за полиране. Хари се наведе и прочете етикета. „За паркет. Не съдържа нишадър.“

Хари се изправи бавно. Замръзна и се послуша напрегнато. Вдиша с широко разтворени ноздри.

Чувстваше се съсипан, но впрегна всичките си сили да попие и запомни подробно обстановката. Първото впечатление. По време на лекциите си непрекъснато наблягаше, че за всеки следовател най-важно и симптоматично е първото, което му хрумне при оглед на местопрестъпление. Събирането на данни трябва да се осъществи, докато сетивата все още са напрегнати до крайност, преди сухите факти, установени от криминалните експерти да притъпят и разклатят увереността в интуитивното тълкувания на действителността.

Хари затвори очи, опитвайки се да чуе какво се мъчи да му прошепне къщата; да улови онзи дребен детайл, който му се изплъзва, но ще му даде ключа към разплитането на случая.

Ала дори и да му нашепваше нещо, къщата бе заглушена от грохота на боклукчийския камион, спрял отпред. Хари чу гласовете на работниците, скръцването на портата, весел смях. Безгрижие. Все едно нищо не се е случило. А вероятно наистина не се беше случило нищо. И Беате щеше да влезе, да подсмръкне, усуквайки шала по-плътно към врата си, да се усмихне — изненадана, но и зарадвана от посещението му. А изненадата и радостта ѝ щяха да нараснат още повече, когато той ѝ предложи да му бъде кума на сватбата. Тя щеше да се засмее, а лицето ѝ да се облее в гъста, ярка червенина. Беате пламваше и при най-незначителната проява на внимание към нея. Някога това момиче се барикадираше в *House of Pain* — видеостаята в Управлението — и прекарваше там дванайсет часа без прекъсване, за да идентифицира безпогрешно маскирани обирджии, записани от видеокамерите в някоя банка. После Беате оглави Експертно-криминалния отдел. И спечели любовта на всичките си служители. Хари преглътна с мъка.

Все едно нахвърляше чернова за надгробно слово.

Престани, ей сега ще дойде! Пое си дълбоко дъх. Чу как портата се хлопна. Камионът запали.

Изведнъж се досети кое не е наред.

Вторачи се в шкафа. Половин руло бели чували за смет.

Онези в кофата бяха черни.

Хари хукна през коридора, изхвърча навън и се втурна след камиона. Тичаше с все сили, но сърцето му сякаш изпреварваше краката.

— Спрете!

Единият боклукчия вдигна глава. Беше стъпил на платформата и камионът вече приближаваше следващата къща. Хрущенето от хищните челюсти на пресата сякаш идваше от главата на Хари.

— Спрете проклетия камион!

Той прескочи оградата и се озова върху асфалта. Боклукчията реагира мигновено. Натисна червеното копче и удари с юмрук по страничната стена на камиона. Шофьорът наби спирачки, машината изпръхтя ядно и се закова на място.

Пресата замлъкна.

Боклукчията гледаше объркано.

Хари се приближи до него и се взря на свой ред в желязната паст. Дори не усети смрадта, която навярно се носеше оттам. Изцяло бе погълнат от смачканите, спукани чували. От тях се стичаше струя и обагряше метала в червено.

— Тези хора съвсем откачиха — прошепна боклукчията.

— Какво има? — провикна се шофьорът, подал глава от кабината.

— Някой май е изхвърлил умряло псе! — отвърна колегата му и погледна Хари. — Да не е ваше?

Хари не отговори. Прекрачи полуотворената паст.

— Ей, дръпнете се оттам! Има опасност да...

Хари се отскубна от ръката на мъжа. Хлъзна се в червената пихтия, удари лакътя и бузата си в гладкия метален под. Усети добре познатата миризма на едnodневна кръв. Изправи се на колене и разкъса един от чувалите.

Съдържанието се изсипа и потече по наклонената платформа.

— О, божичко! — възкликна боклукчията зад гърба му.

Хари отвори втори чувал. После трети.

Чу как мъжът скочи на земята. Последва плясък от повръщано върху асфалта.

Хари откри каквото търсеше в четвъртия чувал. Другите телесни части можеха да принадлежат на всекиго. Но не и тази. Не и русата коса, не и бледото лице, което никога повече нямаше да се обагри в руменина. Не и този безжизнен оцъклен поглед, разпознаващ безпогрешно всеки, изпречил се пред него. Въпреки че бе обезобразено, Хари не се съмняваше чие е лицето. Докосна обицата, излята по образа на копче от полицейска куртка.

Изпита такава болка, че дъхът му секна. Сви се като умираща пчела с изтръгнато жило.

И от устните му, сякаш от устните на непознат, се откъсна вик; протяжен вопъл, който отекна многократно в притихналия квартал.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

ДВАЙСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Положиха Беате Льон в гробището в Стария град — до баща ѝ. Тялото му беше положено там не защото гробището обслужваше района на местожителството му, а защото се намираше най-близо до Полицейското управление.

Микаел Белман оправи вратовръзката си. Хвана ръката на Ула. По настояване на медийния съветник помоли съпругата си да го придружи. В момента Белман, в качеството си на носещ главната отговорност за разкриването на убийствата на полицаите, бе изпаднал в немилост и се нуждаеше от помощ. Медийният съветник му препоръча да покаже повече лична загриженост и емпатия, да разнообрази досегашния си строго делови имидж. Ула, разбира се, веднага се отзова. Беше ослепително красива в траурното облекло, което толкова внимателно подбра за случая. Белман си обеща периодично да си припомня колко сваятна жена има.

Свещеникът говореше ли, говореше за великите въпроси, за случващото се след смъртта. Но не това бяха великите въпроси. Великите въпроси бяха какво се е случило преди смъртта на Беате, кой я е убил — нея и другите трима полицаи през последната половина година.

Ето, това интересуваше живо медиите, подели през последните дни масирана кампания да възвеличават покойната — криминален експерт — и да хулят новоназначения и явно твърде некомпетентен главен секретар.

Ето, това вълнуваше и председателя на Общинския съвет, който го повика на среща, за да го подготви относно предстоящите критики към предприетата от Белман стратегия за разследване на убийствата.

Важни бяха и въпросите пред разследващата група — и голямата, и малката, сформирани от Хаген без знанието на Белман. Главният секретар не я разформирова, защото тя все пак работеше по конкретна следа — Валентин Йертсен. Тяхната версия не беше напълно

издържана, защото се градеше върху показанията на един-единствен свидетел, видял затворника жив. В момента този свидетел лежеше в ковчег пред олтара.

Докладите на групата за оглед, на следователите и на съдебните лекари не даваха категорични данни за събитийната последователност, но установените факти съвпадаха с данните в докладите от първото убийство в Бергслиа.

Ако и начинът на умъртвяване не се различаваше от установения преди години, Беате Лъон бе издъхнала в нечовешки мъки. В изследваните части от тялото ѝ не откриха следи от упойващи вещества. Съдебномедицинската експертиза съдържаше изрази като „масирани кръвоизливи в мускулатурата и в подкожната тъкан“, „възпалителен процес и инфекция в тъканта“. В прав текст това означаваше, че Беате Лъон е била жива не само докато са я режели на парчета, а и известно време след това.

Повърхността на порезните рани показваше, че разчленяването е извършено със саблен, а не с прободен трион. По наблюдения на криминалните експерти такъв инструмент се използвал при работа с така наречените биметали. Назъбената повърхност на четиринайсентсантиметровото му острие пробивала дори кости. Бьорн Холм обясни, че в неговия роден край ловците го наричали „ножовка за лосове“.

По първоначални предположения тялото на Беате Лъон бе разчленено върху ниската масичка в дневната, защото стъкленият плот се измива лесно. Навярно убиецът си е носел почистващ препарат с нишадър и черни чували за смет, понеже такива предмети липсваха в жилището.

В боклукчийския камион откриха остатъци от килим, пропит с кръв.

Криминалистите обаче не откриха в къщата чужди пръстови отпечатъци, следи от обувки, текстилни влакна, косми или други биологични следи, годни за извличане на ДНК.

Липсваха и следи от нахлуване с взлом.

Катрине Брат съобщи, че Беате Лъон е прекратила последния им разговор, защото някой е позвънил на вратата.

Разследващите не допускаха криминалистката да е пуснала доброволно непознат в дома си, особено като се вземеше предвид

провежданата тогава акция. Затова работеха по версията за убиец, влязъл при жертвата с помощта на оръжие.

Не се изключваше, разбира се, и версията за познат човек. Монтираната до солидната входна врата верига явно бе често използвана, съдейки по драскотините върху дървото.

Белман огледа присъстващите. Гюнар Хаген, Бьорн Холм, Катрине Брат. Възрастна дама с малко момиче. Навярно дъщерята на Льон, предвид поразителната прилика.

Още един призрак: Хари Хуле. Раquel Фауке. Смугла, с черни, пламтящи очи. Красива почти колкото Ула. Белман недоумяваше как скапаняк като Хуле се е уредил с такава жена.

По-назад: Исабеле Скойен. Общинският съвет предвидливо бе изпратил свой представител. Иначе медиите щяха да гракнат. Преди да влязат в църквата, Исабеле го дръпна настрана, без изобщо да се съобрази, че Ула го чака. Попита го защо не отговаря на обажданията ѝ.

— Връзката ни приключи — повтори Микаел.

Тя го прониза с поглед, все едно гледаше буболечка, която се кани да размаже с крак, и просъска, че в нейния живот винаги тя зарязва гаджетата си, а не обратното. Ще ти покажа, закани се тя. Микаел я остави и тръгна към Ула. Усети погледа ѝ в гърба си. Поднесе ръка на съпругата си.

Другите скамейки бяха заети от роднини, приятели и колеги, повечето в униформи. До Белман стигаха приглушени реплики, с които опечалените се опитваха да се успокоят: по тялото на покойната нямало следи от мъчения, а тя вероятно е изгубила съзнание почти мигновено заради обилната кръвозагуба.

За частица от секундата погледът на Белман се преплете с погледа на един от присъстващите. Микаел го подмина, все едно не го е видял. Трюлс Бернтсен. Какво, по дяволите, правеше той тук? Не беше сред близките приятели на Беате Льон. Е, навярно в такива случаи колегиалността изисква да покажеш съпричастност.

Ула стисна леко ръката му, погледна го въпросително. Той ѝ се усмихна.

Оказа се, че е сгрешила. Сълзите ѝ не бяха пресъхнали.

През първите дни, след като откриха Беате, Катрине мислеше, че си е изплакала очите. Грешеше. И продължаваше да изцежда сълзи от тялото си — вече сковано от продължителни, раздиращи ридания.

Плака до изнемога, до повръщане. После заспа от крайно изтощение. Събуждайки се, заплака отново.

Плачеше и сега.

А докато спеше, кошмарите я връхлитаха. Заради сделката с дявола. Нали заяви, че е склонна да пожертва още един колега, само и само да хванат Валентин. И скрепи пакта със заклинание: направи го още веднъж, изрод такъв, и тогава ще видиш. Посмей още веднъж.

Катрине изхлипа шумно.

Шумно хлипане сепна Трюлс Бернтсен и той се понадигна на скамейката. Замалко да задреме. Евтиният му костюм беше ушит от гладка материя, която се хлъзгаше о излъсканата от седене скамейка и унесеше ли се, Трюлс рискуваше да се свлече на пода.

Прикова поглед в олтара. Исус с ореол от лъчи на главата. Челник. Опрощение на греховете.

Навремето божииите люде бяха предприели безспорно гениален ход при спада на религиозните акции. Миряните престанали да спазват божииите заповеди, след като постепенно им се разрешавало да се поддават на все повече съблазни. Тогава на Църквата ѝ хрумнало да оповести: достатъчно е да вярваш. Маркетингова идея, която съживява пазара колкото продажбата на кредити. Създава усещането, че спасението е едва ли не бесплатно. Но точно както и при кредитите, системата рухнала. Хората нехаели, трупали грехове на провала, защото нали клириците ги уверявали, че е достатъчно чат-пат да вярваш в Бог. И през Средновековието се наложило да затегнат правилата. Един вид да задействат процедурата по инкасо. Измислили чистилищния огън и ада. И хоп! — изплашените клиенти хукнали обратно в лоното на църквата и си погасили борчовете. Църквата се замогнала, и то напълно заслужено. Клириците свършили добра работа. Ето така виждаше Трюлс нещата. Самият той смяташе, че умре ли, всичко ще приключи — без опрощение на греховете и без ад. Ако пък се заблуждаваше и пъкъльът наистина съществува, здравата щеше да загази — без никакво съмнение. Защото дори Божията прошка си

има граници. Въображението на Исус не би стигнало да си представи и частица от прегрешенията на Трюлс.

Хари се взираше право пред себе си. Беше се пренесъл другаде. В *House of Pain*, където Беате сочеше и обясняваше подробностите по някакъв видеозапис. Опомни се чак когато чу шепота на Раquel:

— Трябва да помогнеш на Гюнар и на колегите си, Хари.

Хари се сепна. Погледна я въпросително.

Тя кимна към олтара, където неколцина мъже вече бяха застанали в готовност до ковчега. Гюнар Хаген, Бьорн Холм, Катрине Брат, Столе Ауне и братът на Як Халвуршен. Хаген беше предупредил Хари да поеме ковчега от противоположната страна на девера на Беате, защото двамата са почти еднакво високи.

Хари стана и тръгна бързо по пътеката между пейките.

Трябва да помогнеш на Гюнар и на колегите си, Хари.

Своеобразно ехо от думите ѝ снощи.

Хари размени дискретни знаци с мъжете и зае свободното място.

— На три — изкомандва едва чуто Хаген.

Звучите от органа започнаха да се застъпват, да набъбват.

Изнесоха Беате Лъон на дневна светлина.

Опечалените се събраха в „Юстисен“ и вътре стана възтясно.

От тонколоните бумтеше парче, което Хари и преди бе чувал там. „I Fought the Law“ — „Обявих война на закона“ — в изпълнение на Боби Фълър Фор. Продължението вдъхваше оптимизъм: „... and the law won“ — „... и законът победи“.

След траурната церемония Хари се отдели от другите, за да изпрати Раquel до високоскоростния влак за летището. По време на краткото му отсъствие част от бившите му колеги бяха успели да си пийнат порядъчно. В битността си на трезвен аутсайдер Хари забелязваше паническото усърдие, с което се наливаха, все едно се возеха на потъващ кораб. От няколко маси гърмеше пиянско пригласяне в подкрепа на Боби Фълър и тържеството на закона.

Хари направи знак към масата на Катрине Брат и носачите на ковчега, че ще се върне след малко, и отиде в тоалетната. Тъкмо пушна

струята, до него застана мъж и си смъкна ципа.

— Тук сме се събрали ченгета — изломоти той. — Какво, по дяволите, правиш при нас?

— Пикая — отвърна Хари, без да го поглежда. — А ти? Да не унищожаваш доказателства?

— Не се захващай с мен, Хуле.

— Ако се бях захванал, нямаше да се разхождаш на свобода, Бернтсен.

— Внимавай в картинката — изръмжа Трюлс и със свободната си ръка се подпря на стената над писоара. — Не съм решил, не съм те уличил в убийство. На оня руснак в бара „Come As You Are“. Всички в полицията знаят, че си бил ти, но само аз имам начин да го докажа. Затова не ти стиска да ми се перчиш.

— Да ти кажа ли какво знам аз, Бернтсен? Руснакът беше наркодилър и се опита да ме очисти. Ако смяташ, че сега ти се откриват добри шансове, пробвай се. Няма да ти е за пръв път да посегнеш на полицаи.

— Какво?

— Двамата с Белман май бяхте пребили един педал или греша?

Хари чу как силната струя на Бернтсен изведнъж секна.

— Пак ли си на градус, Хуле?

— Мхм — Хари си закопча ципа. — Да мразиш полицаи този сезон явно е на мода.

Отиде до умивалника. В огледалото видя, че кранчето на Бернтсен е пресъхнало. Хари си изми ръцете, подсуши ги. Тръгна към вратата.

— Пак те предупреждавам: не ми се пречкай. Накиснеш ли ме, ще те повлека с мен — просъска Бернтсен.

Хари се върна в салона. Боби Фълър изпълняваше финалните фрази от парчето. То напомни на Хари колко пълен със случайни съвпадения е животът ни. През 1966 година бяха открили Боби Фълър мъртъв в колата му с дрехи, пропити с бензин. Тогава тръгнаха слухове, че са го убили полицаи. Загинал е на дваисет и три години — на колкото бе издъхнал и Рене Калнес.

Започна следващото парче. Бандата „Суперграс“ и „Caught by the Fuzz“.

Хари се усмихна. Фронтменът Газ Кумбс пееше как ченгетата го пипват и го карат да им „пее“ за други бандити. Двайсет години покъсно полицаите си пускаха тази песен в прослава на гилдията. *Sorry, Gaz.*

Хари огледа помещението. Мислено се върна към снощния си продължителен разговор с Раquel. Обсъждаха какво може да заобиколи човек, да избегне, да прескочи в живота си. И от кое няма как да избяга. Защото смисълът на живота се корени именно в човешкия дълг. Всичко друго — любовта, мирът, щастието — са производни от това необходимо условие. Раquel беше по-активна. Обясни му, че е неизбежно: сенките от кончината на Беате са прекалено дълги и ще хвърлят мрак върху онзи злощастен юнски ден, когато зверски прекършиха живота ѝ, независимо колко истерично ще грее слънцето. Длъжен е. Заради тях двамата. Заради всички. В името на...

Хари си проправи път до масата на носачите.

Хаген стана и издърпа запазения за него стол.

— Е? — попита кратко началникът.

— Бройте ме с вас.

Трюлс стоеше до писоара, все още парализиран от думите на Хари. *Да мразиш полицаи този сезон явно е на мода.* Дали надушваше нещо?

Що за глупости! Хари не знаеше абсолютно нищо. Абсурд! Ако наистина разполагаше със сведения, нямаше да ги изтърси просто така, като провокация. Но проклетникът се бе добрал до случая с педала от КРИПОС, когато двамата с Микаел пребиха. Как изобщо се разчу това?

Онзи тип се пусна на Микаел. Опита се да го целуне в съвещателната зала. Микаел се опасяваше да не би някой да ги е видял.

Причакаха педала в гаража му и нахлузиха качулка на главата му.

Трюлс го налагаше, а Микаел само гледаше. Нищо ново.

Микаел се намеси малко преди нещата да излязат извън контрол и спря Трюлс. Не. Когато тръгна да го обуздава, нещата вече бяха излезли от контрол. Оставиха нещастника проснат на пода.

Микаел го затресе яко шубе. Повтаряше, че този път са прекалили, че мъжът вероятно е получил сериозни наранявания и

може да реши да ги съди за нанасяне на телесна повреда. Това беше бойното кръщение на Трюлс в манипулирането на доказателства.

С Микаел включиха сигналната светлина и полетяха с бясна скорост към „Юстисен“. Там прередиха цялата опашка пред бара и поискаха да платят за две безалкохолни бири, които поръчали половин час по-рано. Барманът кимна и изрази радостта си, защото все още се намират почтени хора. А Трюлс му остави толкова щедър бакшиш, че барманът несъмнено щеше да ги запомни. Взе касовия бон, където бе отпечатан часът и датата на плащане, и заедно с Микаел отидоха в Експертно-криминалния отдел, където дежуреше някакъв новобранец с амбиции да работи като следовател. Обясниха му, че е възможно някой да се опита да ги натопи за нападение, затова искат от него да ги провери. Новобранецът ги претърси набързо и съвсем повърхностно прегледа дрехите им. Не откри нито телесни секрети, нито кръв. После Трюлс закара Микаел до дома му и се върна в гаража на нещастника. Нямаше го, ала кървавата дияра показваше, че е успял сам да се добере до вратата. Значи не беше получил животозастрашаващи контузии. Трюлс обаче старателно почисти помещението, за да заличи евентуални следи и прибирайки се, запокити палката в морето.

На следващия ден техен колега се обади на Микаел и му съобщи, че педалът се обадил от болницата и поискал да заведе жалба за нанасяне на тежка телесна повреда. Трюлс веднага отиде в болницата, изчака визитацията да приключи и обясни на педала, че двамата с Белман са си опекли работата и каузата му е обречена. Светна го и по въпроса какво го очаква, ако продължи да плямпа или се весне пак на работа.

Повече нито видяха, нито чуха нещо за педала от КРИПОС. И всичко това благодарение на него. На Трюлс Бернтсен. Майната му на Микаел Белман. Трюлс неведнъж бе спасявал кожата на този мръсник. Досега. И изведнъж се оказва, че Хари Хуле се е добрал до случая. А Хуле винаги предвещава проблеми. И може да стане опасен. Прекалено опасен.

Трюлс Бернтсен се огледа в огледалото. Атентатор и половина.

А това беше само началото.

Излезе и отиде при другите. Хвана последните изречения от речта на Микаел Белман:

— ... надяваме, че цялата гилдия е замесена от тестото на Беате Льон. От нас зависи да го докажем. Само така ще почетем паметта ѝ, както тя би искала. Ще го пипнем. Наздраве!

Трюлс се взираше в другаря си от детинство, докато другите вдигаха чашите нагоре както воини — копията си по команда на предводителя. По лицата им беше изписана тържествена, мрачна решителност. Белман кимна, сякаш да затвърди постигнатото единодушие. Трюлс виждаше вълнението му. Белман се бе разчувствал от мига, от собствените си думи, от тяхното влияние, от силата, която упражняваха върху присъстващите.

Трюлс пак излезе в коридора към тоалетните, застана до игралния автомат, пусна монета в телефона и вдигна слушалката. Набра дежурната оперативна част.

— Свързахте се с полицията.

— Искам да подам анонимен сигнал. Куршумът, издет по случая „Рене Калнес“... Знаем от кое оръжие е изпре... изстре... — Трюлс се опитваше да говори бързо, защото знаеше, че обаждането му ще бъде записано и после органите на реда ще го прослушат, но езикът му не слушаше командите от мозъка.

— Обърнете се към следователите от Отдела за борба с насилието или към КРИПОС — прекъсна го диспечерът. — Днес обаче всички колеги са на погребение.

— Знаем! — изтърси Трюлс и се улови, че говори прекалено високо. — Искан само да споделя наличните ми сведения.

— И имате информация от кое оръжие е произведен изстрелът?

— Да... Вижте...

— По номера съдя, че се обаждате от „Юстисен“. В момента и колегите са там.

Трюлс прикова поглед в телефона. Явно се бе напил и започваше да върши глупости. Ако назначат проверка по случая, ще призват на разпит само присъствалите в заведението в часа на повикването. Ще пуснат записа и ще разпитат полицаите дали не разпознават гласа. Тогава Трюлс щеше да загази здравата.

— Само се пошегувах — измъкна се той. — Извинете, попрекалихме с бирата.

Затвори. Тръгна през помещението, без да се оглежда встрани. Отвори входната врата. Лъхна го студен, напоен с дъжд въздух. Трюлс

спря и се обърна. Микаел бе положил ръка върху рамото на свой колега. Около Хари Хуле, шибаното пиянде, се бяха скупчили неколцина. Една от колежките го прегърна. Трюлс погледна навън, към дъжда.

Отстранен от служба. Отритнат.

Усети нечия длан върху рамото си и вдигна поглед. Видя лицето размито като през вода. Наистина ли се беше натряскал чак дотам?

— Няма нищо — произнесе мек глас, а ръката стисна рамото. — Излей си каквото ти тежи. Днес е тегав ден за всички ни.

Трюлс реагира инстинктивно. Отстрани чуждата ръка и изхвърча навън. Пое с тежки крачки по улицата; усещаше как дъждовните капки се просмукват през раменете на якето му. Проклети да са. Да вървят вкупом по дяволите. Сам ще си осигури превоз до къщи.

ДВАЙСЕТ И ОСМА ГЛАВА

Някой беше залепил бележка върху сивата метална врата: КОТЕЛНО.

Вътре Гюнар Хаген установи, че малката стрелка показва седем часа, а всички от екипа са налице. Петият нямаше да дойде. Столът ѝ стоеше празен. Новото попълнение в екипа си донесе стол от кабинет по горните етажи.

Гюнар Хаген огледа последователно всички присъстващи.

Бьорн Холм имаше измъчен вид, Катрине Брат — също. Столе Ауне беше в неизменното си безупречно облекло: сако от туид и папийонка. Хаген се обърна и измери с очи новото попълнение. Началникът си тръгна от „Юстисен“ преди Хари Хуле. Дотогава Хари беше само на вода и кафе, но като го гледаше сега как се е отпуснал на стола — блед, небръснат, със затворени очи — Хаген се съмняваше дали бившият старши инспектор е съумял да устиска без алкохол. А на разследващата група ѝ трябваше следователят Хуле. Не алкохоликът.

Хаген вдигна поглед към бялата дъска. С дружни усилия бяха обобщили схематично основните факти по случая. Върху начертаната времева ос бяха нанесли имената на жертвите, местопрестъпленията, името на Валентин Йертсен, а свързващи стрелки препращаха към по-отдавнашните убийства, датата и годината на извършването им.

— И така — подзе Хаген. — Маридален, езерото Трюван, Драмен и домът на последната жертва. Четиримата погубени полицаи са участвали в разследването на неразкрити престъпления. Датите на престъпленията съвпадат, а в три от случаите — и мястото на извършване. Три от по-старите убийства носят типичните белези на престъпления със сексуален мотив и макар да ги дели немалък времеви отрязък, тогава колегите съзрели връзка помежду им. Изключение прави убийството в Драмен. Жертвата е мъж, Рене Калснес. При аутопсията не са открити следи от сексуална злоупотреба. Катрине?

— Ако допуснем, че зад четирите по-отдавнашни убийства и зад четирите скорошни стои Валентин Йертсен, Калснес се явява

прелюбопитно изключение. Бил е с хомосексуална ориентация. Двамата с Бьорн разпитахме персонала от клуба в Драмен. Описаха го като златотърсач с безразборни полови контакти. Освен че завъртал главата на възрастни чичковци с дебели портфейли и ги цедял, Калснес извършвал секс услуги срещу заплащане при всяка удобна възможност и в клуба. За пари бил склонен на всичко.

— С две думи, човек с поведение и професия, които го поставят в най-заstraшената от убийства обществена група — обобща Холм.

— Именно. В такъв случай убиецът най-вероятно е хомосексуален. Или бисексуален. Столе?

Психологът се прокашля.

— Престъпници от рода на Валентин Йертсен притежават сложна сексуалност. Възбудата им се влияе не толкова от пола и възрастта на жертвата, а от възможността да упражнят потребността си от контрол, да задоволят садистичните си наклонности и да прекратят границата. Възможно е обаче Рене Калснес да е бил убит от ревност. Липсата на следи от сексуално насилие говори в полза на тази версия. Както и гневът. Единствен той от четирите първоначални жертви е пребит с тъп предмет. Така впрочем са умъртвени и полицаите.

В последвалото затишие всички впериха погледи в Хари. Той се беше смъкнал още по-надолу върху стола. Продължаваше да седи със затворени очи и преплетени на корема пръсти. За миг Катрине Брат си помисли, че е заспал.

— Открили ли сте свързващ елемент между Валентин и Карлсен? — попита, сякаш да я опровергае, Хари.

— Засега не — отговори Катрине. — Не са си разменяли телефонни обаждания, а на името на Валентин няма регистрирани плащания с карта нито в клуба, нито където и да било в Драмен. Никакви електронни следи не показват, че двамата са общували. Никой от познатите на Калснес не е виждал човек с описанието на Валентин. Това, разбира се, не е гаранция, че двамата не са...

— Права си — Хари стисна силно клепачи. — Само питам.

Отново се възцари мълчание. Всички продължаваха да наблюдават съсредоточено Хари.

— Какво? — той отвори едното си око.

Никакъв отговор.

— Не очаквайте да тръгна по вода или да превърна водата във вино.

— Не очакваме чудеса — увери го Катрине. — Достатъчно е да помогнеш на четирима слепци да прогледнат.

— Самият аз не виждам нищо.

— Нали работата на лидера е да внушава на хората си, че няма невъзможни неща.

— Лидер? — Хари се усмихна и се понадигна върху стола. — Разясни ли с какъв статут се ползвам, Хаген?

Началникът си прочисти гърлото.

— Хари вече не притежава полицейски правомощия и е привлечен в екипа в качеството му на вещо лице — какъвто е и Столе. Следователно Хари няма право да изисква заповеди за обиск, да носи оръжие или да извършва арест на заподозрени. Служител с неговия статут не може да оглавява оперативно звено. Много е важно да спазваме нормативната уредба, защото само си представете, че заловим Валентин, подсигурили сме се с убедителни доказателства, но адвокатът му открие административно нарушение...

— Чувал съм — подхвана Ауне, докато с гримаса тъпчеше тютюн в лулата си, — че такива консултанти като Хари вземат хонорари, за които ние, психолозите, не можем и да мечтаем. Затова дайте да оползотворим добре времето. Кажете нещо умно, Хари.

Хари сви рамене.

— Както виждате — Столе лапна незапалената лула с ехидна усмивка, — вече сме изчерпали всичките си прозорливи хрумвания. И не ни осеняват нови.

Хари се загледа в дланите си и си пое дъх.

— Не знам доколко има смисъл да говоря, защото тази хипотеза ми се струва недоносче. Ето обаче как разсъждавам аз... — вдигна глава и срещна четири чифта широко отворени очи. — Наясно съм, че Валентин Йертсен е главен заподозрян, но за зла беда не можем да го открием. Затова предлагам да си намерим нов заподозрян.

Катрине Брат не повярва на ушите си.

— Какво? Да нарочим просто така някой друг?

— Няма да го нарочваме. Работата ни е да очертаем кръг от съмнителни лица, заподозрени в различна степен. И после да преценим доколко е рационално да ги проверим. Например,

астрономите са установили, че да има живот на Луната, е по-малко вероятно, отколкото на планетата Глийзе 581-д, където поради оптимално отстояние от Слънцето водата нито замръзва, нито кипи. И все пак човекът първо е проверил дали Луната е обитаема.

— Четвъртата заповед на Хари Хуле: „Търси там, където е най-светло.“ Или беше петата? — замисли се Бьорн Холм.

— Началникът връчи на екипа мандат само за издирването на Валентин. Всичко останало е в прерогативите на голямата разследваща група. Белман няма да позволи своеволия.

— Моите почитания — намеси се Хари, — но Белман да върви по дяволите. Не се пиша по-умен от вас, обаче съм свежа кръв и гледам нещата с непредубедени очи.

— Само не ми пробутвай тия за фалшивата ти скромност... — изсумтя Катрине.

— Е, поне засега ще се преструваме, че сме на едно ниво — отвърна Хари, без по лицето му да трепне и мускул. — Дайте да почнем отначало. Мотив. Що за човек убива полицаи, които не са успели да разкрият убийство? Защото именно това е обединяващият фактор между жертвите, нали? Е, какво ще кажете?

Хари скръсти ръце на гърдите си, смъкна се на стола, затвори очи и зачака.

Бьорн Холм пръв наруши мълчанието:

— Близък на някой от загиналите.

— Жертва на изнасилване — включи се и Катрине. — Или полицията не ѝ е повярвала, или разследващите не са си свършили работата. Убиецът очевидно наказва полицаи, които не са разкрили извършителите на сексуални престъпления.

— Рене Калснес не е бил изнасилен — възрази Хаген. — Ако искам да отмъстя за небрежността при разследването на засягащо ме престъпление, ще убия само преките участници в конкретното следствие, а не полицаи извън него.

— Продължавайте — насърчи ги Хари. — После ще отсеем най-добре обоснованите версии. Столе?

— Несправедливо осъдени. Лежали са в затвора, лепнато им е доживотно клеймо, изгубили са статуса, самочувствието и авторитета си. Най-опасни са лъвовете, отритнати от прайда. Вече не изпитват отговорност, а само омраза и огорчение. Дори с цената на голям риск

са склонни да си отмъстят, защото животът им и бездруго е обезценен. Стадни животни са и не се боят, че ще изгубят нещо. Желанието да причинят страдание на онези, които са ги накарали да страдат, е основната им мотивация да стават сутрин.

— Терористи, които търсят отмъщение — обобщи Бьорн Холм.

— Добре. Отбележете си да проверим всички случаи на изнасилване, в които осъденият не е признал вината си и доказателствата са спорни. В добавка осъденият трябва да си е изтърпял наказанието и вече да е на свобода.

— Или пък убиецът не е осъденият — лансира нова версия Катрине. — Възможно е осъденият все още да лежи в затвора или да се е самоубил от отчаяние. А неговият партньор в живота, брат му или баща му да са взели възмездието в свои ръце.

— Любов — кимна Хари. — Много сполучливо хрумване.

— Не сте сериозни, нали? — възкликна Бьорн.

— За кое?

— За любовта — отвърна Бьорн с металическа нотка в гласа, а лицето му се сгърчи в особена гримаса. — Нали не смятате, че тази кървава баня има нещо общо с *любовта*?

— Напротив, точно това смятаме — Хари се смъкна още по-надолу на стола и затвори очи.

Зачервен, Бьорн скочи от мястото си.

— Не ми разправяйте, че този психопат, сериен убиец, е извършил от любов... — гласът му се скърши и той посочи празния стол — ... това.

— Отсъди по самия себе си — Хари отвори едното си око.

— В смисъл?

— Дай си сметка как се държиш. Изпитваш гняв, омраза, искаш да видиш как виновникът се люшка на бесилото, как агонизира, как се мъчи, нали? Защото — като всички нас — обичаше жената, която преди седеше тук. Майката на омразата ти е любовта, Бьорн. И именно тя — а не омразата — те прави готов на всичко, склонен си да не пожалиш усилия, само и само да приклециш виновника. Седни.

Бьорн се подчини. Хари стана.

— В тези убийства ме поразява най-много прецизността, с която извършителите се стараят да повтори оригиналните. Рисковете, които поема в името на целта си. Трудоемкостта на възстановките ме

разколебава дали се касае за чиста проба кръвожадност, или за спотайваща се зад нея омраза. Кръвожадните психопати убиват проститутки, деца и други леснодостъпни жертви. Тласканите само от омраза не проявяват такова усърдие. Затова според мен трябва да търсим човек, чиято любов надделява над омразата. В задачата се пита дали от известното ни за Валентин Йертсен можем да заключим, че той е способен на толкова силна любов?

— Възможно е — обади се Гюнар Хаген. — Но все пак познаваме само част от емоционалния му живот.

— Мхм. Кога е следващото неразкрито убийство?

— Има скок във времето. През май. Случай отпреди деветнайсет години.

— Значи след повече от месец.

— Това убийство обаче не е по сексуални подбуди, напомня по-скоро престъпление от битов характер. Затова се спрях на изчезване, което прилича на убийство. Младо момиче, живеещо в Осло, е обявено в неизвестност, след като никой не я е виждал в продължение на две седмици. Причината да мине толкова време, без да бъде подаден сигнал, е есемес, който момичето изпратило до най-близките си приятели. В него им съобщила, че заминава на евтина екскурзия на юг, защото се нуждае от глътка въздух. Голяма част от получените съобщения й отговорили, но момичето не реагирало повече и те решили, че си е изключила телефона, за да се наслади на почивката. Когато близките й подали сигнал в полицията, разследващите проверили всички самолетни компании, ала името й не фигурирало никъде. С две думи, момичето изчезнало безследно.

— А телефонът? — попита Бьорн Холм.

— Последният сигнал е засечен от базова станция в центъра на Осло. После предавателната функция се е изключила. Сигурно батерията се е изтощила.

— Мхм. Този есемес... с който съобщава на околните, че е болна.

Бьорн и Катрине кимнаха.

— Ще обясните ли малко по-подробно? — въздъхна Столе Ауне.

— Хари има предвид, че същото се случи и с Беате. От нейния телефон получихме съобщение, че е болна.

— Именно — съгласи се Хаген.

Хари кимна.

— Възможно е да проверява в паметта на телефоните с кого последно са разговаряли жертвите и после да изпраща на най-често явяващите се контакти кратък есемес с цел да забави следствените действия.

— Така затруднява екипа при изземването на следи — додаде Бьорн. — Този изрод не е вчерашен.

— На коя дата е било изпратено съобщението?

— На двацет и седми март — отвърна Катрине.

— Тоест, днес.

— Мхм — Хари потърка брадичката си. — Датата и мотивите са ни известни, но нямаме местопрестъпление. Кой са участвали в разследването?

— Не е сформирана разследваща група, защото не е доказано, че изчезналото лице е убито. Случаят не се е разглеждал като убийство. — Катрине свери със записките си. — Накрая са прехвърлили делото в Отдела за борба с насилието и са го завели на отчет към един от старши инспекторите. Към теб.

— Към мен ли? — Хари смръщи вежди. — Обикновено си спомням отлично всичките си случаи.

— Тогава тъкмо беше приключила драмата със Снежния човек, ти избяга в Хонконг и се покри за известно време. Самият ти замалко да попаднеш в списъка с изчезнали лица.

— Ясно — сви рамене Хари. — Бьорн, после ще разпиташ колегите от „Издирване“ какво имат по случая. Предупреди ги да са в готовност, ако някой позвъни на вратата или получат съмнителни повиквания да се отзоват през деня, нали? Според мен трябва да разнищим този случай, въпреки че няма нито труп, нито местопрестъпление. — Хари плесна с ръце. — Кой е кафеджията тук?

— Ами... — подхвана Катрине с престорено гърлен, дрезгав глас, отпусна се на стола, изтегна крака, затвори очи и потърка брадичка. — Редно е да се заеме новобранецът.

Хари стисна устни, кимна, скочи от мястото си и за пръв път, откакто намериха тялото на Беате, в Котелното прозвуча смях.

В съвещателната зала цареше сериозна атмосфера.

Микаел Белман седеше в долния край, председателят на Общинския съвет — в горния край на масата. Микаел знаеше имената на повечето присъстващи. Още с встъпването си в длъжност той си постави за цел да ги запомни. И по имена, и по физиономия.

„Без да познаваш фигурите, няма как да играеш шах — го беше поучил предшественикът му. — Нужно е да си наясно какво могат и какво — не.“

Добронамерен съвет от опитен началник. Защо обаче същият този човек, вече пенсионер, присъстваше тук, в съвещателната зала? Дали го бяха привлекли като консултант? Независимо какъв опит бе натрупал в играта на шах, едва ли владееше тактическите ходове на високата блондинка, седнала през две места от председателя и в момента взела думата. Кралицата. Общинският съветник по социалните въпроси. Исабеле Скойен. *Зарязаната*. Гласът ѝ звучеше хладно, делово, защото очевидно знаеше, че заседанието се протоколира:

— С растящо безпокойство наблюдаваме неспособността на полицейските структури в Осло да сложат край на убийствата в собствените си редици. Медните съвсем закономерно оказват силен натиск върху нас да предприемем твърди мерки, но по-важното е, че чашата на гражданското търпение преля. Не можем да останем безучастни към засилващото се обществено недоверие срещу официалните институции, в случая става въпрос за полицията и за Общинския съвет. И понеже този проблем попада в сферата на моите компетенции, поех инициативата за това неформално изслушване, което цели Общинският съвет да вземе отношение към стратегията на главния секретар за справяне с казуса — изхождайки от презумпцията, че такава стратегия съществува — и после да преценим с какви възможности разполагаме.

Микаел Белман плуваше в пот. Мразеше да се поти под униформата. Опитите му да улови погледа на предшественика си се увенчаха с неуспех. Защо бе дошъл на това заседание?

— По мое мнение е наложително да бъдем открити и да подходим иновативно към всички възможности — продължи напевно Исабеле Скойен. — Разбираме, че текущият случай вероятно надхвърля компетентността на млад, новоназначен главен секретар. За зла беда още в самото начало на мандата си той се сблъсква със

ситуация, изискваща богат опит и рутина. Предвид дългогодишния стаж и професионалната биография на предшественика му, смятам, че ако той ръководеше службата, нещата щяха да потръгнат много по-добре. Убедена съм, че всички присъстващи споделят моето мнение, включително действащият и бившият главен секретар.

Микаел Белман се питаше дали е чул правилно. Да не би тя да... наистина ли се опитваше да...?

— Така ли е, Белман?

Той се прокашля.

— Извинете, че ви прекъзвам, Белман — Исабеле Скойен сложи на носа си чифт очила за четене „Прада“ и присви очи срещу листа в ръцете си. — Ще ви прочета извлечение от протокол от заседание, проведено по същия повод. Вие казвате следното, цитирам: „Уверявам Общинския съвет, че държим ситуацията под контрол и имаме всички основания да се надяваме на скорошен пробив.“ — Тя свали очилата. — Съветвам ви да не пилеете нашето и вашето време, което, несъмнено, е дефицитно, да ни спестите повторенията на вече чути неща и да ни изложите напредъка по случая.

Белман тръсна назад плещи, надявайки се мократа риза да се отлепи от кожата му. Проклета пот. Проклета кучка.

В осем вечерта Хари влезе в Полицейската академия. Чувстваше се изморен. Беше изгубил тренинг да мисли продължително време концентрирано. С колегите му не постигнаха кой знае какъв напредък. Препрочетоха докладите, прехвърлиха вече обмисляни предположения, завъртяха се в порочен кръг и заудряха глави в стената с надеждата тя рано или късно да поддаде.

Бившият старши инспектор кимна на чистачката и хукна по стълбите.

Хем беше изморен, хем удивително бодър. В приповдигнато състояние на духа. Готов за още.

Чу някой да го вика по име, докато подминаваше кабинета на Арнол, спря и подаде глава вътре. Колегата му сплете пръсти зад чорлавата си глава.

— Какво е усещането пак да станеш действащ полицай?

— Хубаво е. Отбих се да проверя контролните по тактическо разследване.

— Не бери грижа за тях. Аз ги поех — Арнол потупа с пръст горния лист от купчината пред себе си. — Гледай да хванете онзи негодник.

— Добре. Благодаря ти, Арнол.

— Да не забравя: някой е влязъл с взлом.

— Тук?

— В тренировъчната зала. Разбили са шкафа с оборудване, но са взели само две палки.

— По дяволите. А по вратата на залата не открихте ли нещо?

— Няма следи от насилствено влизане. Най-вероятно е някой от вътрешните. А може тукашен служител да е пуснал крадеца или да му е услужил с картата си за достъп.

— Няма ли начин да се разбере кой е?

— В сградата не се съхраняват скъпи предмети — сви рамене Арнол. — Затова в бюджета не са предвидени средства за регистрация на влизащите в сградата, за видеонаблюдение и денонощна охрана.

— Тук няма огнестрелни оръжия, дрога и сейфове, но пък сигурно се намират и по-оборотни стоки от полицейски палки?

Арнол се усмихна накриво.

— Иди да провериш дали не са ти отмъкнали компютъра.

Хари продължи нататък по коридора. Влезе в кабинета си, установи, че всички вещи са непокътнати, и седна зад бюрото. Зачуди се с какво да се захване. Беше предвидил вечерта да проверява контролни, а у дома го чакаха зловещи сенки. В отговор на колебанията му телефонът завибрира.

— Катрине?

— Здравсти. Сетих се нещо — в гласа ѝ се долавяше оживление. — Спомняш ли си, че двете с Беате разпитвахме Иря — хазяйката на Валентин?

— Онази, която му е осигурявала фалшиво алиби?

— Същата. Спомена, че сред вещите му се натъкнала на снимки на изнасилени жени. На една от тях разпознала ботушите му и тапета в спалнята.

— Мхм. И предполагаш...

— ... макар да не звучи особено правдоподобно, е възможно спалнята да е сцена на престъпление. Свързах се с новите собственици. Те живеели при родителите на мъжа, докато ремонтирали къщата. Не възразяват да ни услужат с ключовете, за да влезем да огледаме.

— Нали се разбрахме да не издирваме Валентин.

— Нали щяхме да търсим където е светло?

— Едно на нула за теб, умнице. Пък и кварталът ми е съвсем наблизно. Ще ми продиктуваш ли адреса?

Хари го записа.

— На две крачки оттук е. Тръгвам веднага. Ти ще дойдеш ли?

— Да, но така се увлякох, че пропуснах да се нахраня — обясни тя.

— Добре, ела, когато приключиш.

В девет без четвърт Хари вървеше по плочника към пустата къща. До стената стояха празни кофи за боя и навит на руло найлон, а изпод брезента се подаваха дъски. Следвайки указанията на собствениците, Хари слезе по малкото каменно стълбище и продължи по плочките. Отключи вратата към сутерена и веднага го лъхна миризмата на лепило и боя. И другата миризма, за която говореха собствениците. Именно тя се явяваше една от причините да започнат ремонт. Не успели да открият източника на зловонието, но то се носело из цялата сграда. Повикали санитарен инспектор, ала той само заключил, че такава миризма обикновено идва от мъртви гризачи и за да открият източника, трябва да разковат пода и да разкъртят стените.

Хари включи осветлението. Прозрачен найлон със сиви отпечатъци от ботуши с груб грайфер покриваше пода в коридора. Върху найлона бяха струпани сандъци с инструменти, чукове, лостове и дрелки, опръскани с боя. От стената бяха отпрани няколко дъски и се виждаше изолацията. В сутерена, освен коридора, се намираще малка кухня, баня, голяма стая и преградена със завеса спалня. Ремонтът още не бе стигнал дотук и в помещението бяха складирани мебелите от другите стаи. За да ги предпазят от праха, бяха опънали дебела, матова найлонова завеса, която довя на Хари асоциации за кланица, хладилни помещения и отцепено местопрестъпление.

Вдиша миризмата на разтворители и гнилоч. Заключениеето му съвпаднаше с това на санитарния инспектор само донякъде: да, мъртво същество, но един-единствен нищожен мъртъв гризач не би могъл да излъчва такава смрад.

Работниците бяха избутали леглото в ъгъла, за да освободят място за другите мебели, и в претъпканото помещение Хари се затрудняваше да си представи къде е било заснето изнасиленото момиче. Катрине обеща да навести Иря и да я помоли да потърси снимките, но ако наистина Валентин беше полицейският касапин, Хари знаеше едно нещо със сигурност: убиецът няма да остави уличаващ го снимков материал просто така в бившата си квартира. Или бе унищожил фотографиите, или след преместването си ги бе скрил другаде.

Хари обходи с поглед пода, стените, тавана и пак се върна на отражението си в прозореца, който гледаше към вечерния мрак в градината. В стаята имаше нещо клаустрофобично, ала ако тук действително бе извършено престъпление, уликите мълчаха. Оттогава, разбира се, бе изминало много време, в промеждутъка се бяха случили куп неща. Бяха останали единствено същите тапети и упоритата миризма.

Хари отново се загледа в тавана. Продължително. Клаустрофобия. Защо усещането го спохождаше тук, а не в дневната? Изпъна снага и протегна ръката си нагоре. Върховете на пръстите му почти докоснаха тавана. Гипсови плочи. Отиде в дневната и повтори процедурата. Не успя да достигне тавана.

С други думи, таванът в спалнята беше по-нисък. През седемдесетте мнозина предприемаха тази стъпка, за да пестят от ток за отопление. Кухината, останала между двете плоскости, можеше да се използва за тайник.

Хари излезе в коридора, взе от единия сандък с инструменти лост тип „кози крак“ и се върна в спалнята. Вцепени се, когато погледът му се спря на прозореца. Знаеше, че окото реагира автоматично на движение. Стоя неподвижно две секунди. Оглеждаше се и се ослушваше. Нищо.

Пак насочи вниманието си към тавана. Нямаше следи, но с гипсовите плочи беше лесно. Достатъчно е да изрежеш голямо парче от гипсокартона, после да го уплътниш, да шпакловаш и да

преобядисаш целия таван. По предположение на Хари за цялата работа стигаше половин ден, стига да си ефективен.

Качи се на стола, стъпи с два крака на подлакътниците и стисна лоста в ръка. Хаген беше съвсем прав: ако следовател без синя бланка — заповед за обиск — събори нечий таван без негово позволение, съдът положително няма да приеме доказателствата, придобити по неправомерен път.

Хари заби желязото. То проби гипсокартона с глух стон и по лицето му се посипа вар.

А Хари не притежаваше дори полицейски правомощия. Подпомагаше следствието в качеството си на експерт, частно лице, което за подобни хулигански действия подлежи на съдебно преследване. Ала той беше готов да плати цената.

Затвори очи и запъна назад лоста. По раменете и челото му паднаха откъртени парчета гипсокартон. Блъсна го остра миризма. Тук се усещаше още по-силно. Заби лоста на друго място и разшири отвора. Огледа се какво да постави върху стола, та да провери глава през дупката.

Ето пак: някакво движение до прозореца. Скочи на пода и се приближи. С длани направи „капаци“ от двете страни на очите си, за да не го заслепява светлината, и се наведе към стъклото. В тъмното различи единствено силуетите на ябълковите дръвчета. Клоните на едно от тях се поклащаха. Вятър ли се бе появил?

Хари пак се обърна към стаята. Забеляза подходяща за целите му пластмасова кутия от ИКЕА, постави я върху стола и тъкмо да се покачи, чу звук от коридора. Пропукване. Постоя неподвижно. Ослушваше се напрегнато. Шумът не се повтори. Постара се да си внуши, че такова пукане се чува във всички стари къщи, когато се извие силен вятър. Стъпи върху кутията и внимателно се изправи. Подпря длани на тавана и провери глава през пролуката в облицовката.

Зловонието беше толкова силно, че очите му се наляха със сълзи, и той притаи дъх. Познаваше тази смрад: плът в онази фаза на разложение, когато имаш чувството, че отделящите се газове са опасни за вдишване. Хари се бе сблъсквал с толкова остра миризма само веднъж: бяха открили труп, престоял две години в тъмно мазе, и пробиха найлона, в който беше увит.

Това тук не можеше да е гризач. И цяло семейство гризачи не би изпускало такава смрад. В кухнята цареше мрак, а главата му препречваше пътя на светлината отдолу, но Хари различи смътните очертания на предмет отпред. Изчака зениците му да се разширят, за да погълнат и малкото налична светлина. Разбра какво е. Дрелка. Не, не дрелка, а прободен трион. Имаше обаче и нещо друго, което той не виждаше, но долавяше присъствието му. Нещо... Гърлото му се сви. Шум. От стъпки. Под него.

Опита се да си извади главата, но отворът сякаш се беше стеснил и ръбовете му продължаваха да се сближават около гърлото му, искаха да го приклепят в свърталището на разлагащата се плът. Усети първите пристъпи на паника, провря пръсти между ръбовете на отвора и врата си и отчупи няколко парчета. Измъкна си главата.

Стъпките бяха заглъхнали.

Кръвоносните съдове на врата му пулсираха. Изчака да се успокои напълно. Извади запалката от джоба си, пъкна ръка в отвора и я щракна. Тъкмо да провере отново глава, забеляза как зад найлоновата завеса пред дневната се очерта фигура. Стоеше зад завесата и го гледаше. Хари се прокашля.

— Катрине?

Никакъв отговор.

Хари потърси с поглед лоста, който бе оставил на пода. Видя го и се сниши съвсем тихо. Стъпи върху пода, чу как някой дръпна отривисто найлоновата завеса и съобрази, че няма да достигне железото навреме.

— Ето че пак се срещаме — обади се бодро гласът.

Хари вдигна глава. Заради светлината срещу него му отне няколко секунди да разпознае лицето веднага. Изруга мислено. През следващите мигове умът му се опита да набележи възможностите за вероятна развръзка, но зацikli на въпроса „Какво, по дяволите, ще се случи оттук насетне?“

ДВАЙСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Носеше сак на рамо. Пусна презрамката, сакът се свлече и тупна изненадващо силно на пода.

— Какво правиш тук? — попита дрезгаво Хари.

Вече ѝ бе задавал този въпрос. Повтаряше се и нейният отговор:

— Бях на тренировка. По ръкопашен бой.

— Това не е отговор, Силие.

— Напротив — Силие Гравсенг издаде напред левия си хълбок.

Беше облечена в тънко спортно яке и черен клин. На краката — маратонки, косата — вързана на конска опашка. На устните ѝ лепнеше загадъчна усмивка.

— Докато тренирах, те видях да излизаш от Академията. Проследих те.

— Защо?

— Вероятно за да ти дам още един шанс — сви рамене тя.

— Какъв шанс?

— Да осъществиш желанието си.

— А именно?

— Едва ли има нужда да уточнявам — тя наклони глава. — Видях го в очите ти в кабинета на Крун. Не те бива да си придаваш непроницаем вид, Хари. Искаш да ме чукаш.

Хари посочи сака.

— Да не се упражняваш да хвърляш шурикени и прочее нинджа оръжия?

Гласът му звучеше хрипкаво заради пресъхналата уста.

Погледът на Силие Гравсенг зашари из стаята.

— Нещо такова. Тук дори си имаме легло.

Тя взе сака, мина покрай Хари, придърпа един стол. Просна сака на леглото и се опита да отмести големия диван, който ѝ препречваше пътя, но той не помръдна. Силие се наведе, хвана облегалката и дръпна. Хари видя как якето ѝ се надигна и оголи плътта ѝ. Мускулите на бедрата ѝ се стегнаха.

— Няма ли да ми помогнеш? — простена тя.

Хари преглътна на сухо.

По дяволите, по дяволите!

Русата ѝ опашка подскочи на гърба ѝ. Като проклета дръжка. Платът се впи между бузите на дупето ѝ. Тя застина. Беше усетила нещо. Какво си мислеше той.

— Така ли? — прошепна тя. — Така ли ме искаш?

Той не отговори. Усети начеващата ерекция като закъсняла болка след удар в стомаха, която плъзва по слабините. Кръвта забуча в главата му, сякаш вътре бълбукаха мехурчета. Издигаха се и се пукаха, а шумът ставаше все по-силен. Хари пристъпи крачка напред. Спря.

Тя извърна наполовина глава, но сведе очи към пода.

— Какво чакаш? — прошепна тя. — Да не би да искаш... да се съпротивлявам?

Хари преглътна. Не функционираше на автопилот. Съзнаваше какво прави. Това бе той. Постъпките му го определяха. Но макар да си го каза на глас, щеше да се поддаде. Или не?

— Да — чу собствения си глас. — Спри ме.

Видя как тя повдигна леко задните си части. Сякаш извършваше ритуал от животинския свят. Навярно все пак той се намираше под властта на инстинктите, програмирани от природата в него. Докосна кръста ѝ, извивката, прокара длан по потната ѝ гола кожа над прашките. Пъхна два пръста под ластика. С едно дръпване щеше да ги свали. Тя се бе подпряла с едната си ръка на облегалката, а другата се губеше в разкопчания сак.

— Ще се опитам — прошепна тя. — Ще се опитам.

Хари си пое дъх продължително, на пресекулки.

Мярна някакво движение. Толкова светкавично, че не успя да реагира.

— Какво има? — попита Ула, докато окачваше палтото на Микаел в гардероба.

— В смисъл? — попита той на свой ред и разтърка лицето си с длани.

— Ела — тя го поведе към дневната, настани го на дивана, застана зад него, напипа трапецовидния мускул между раменете и тила и стисна. Микаел простена. — Е?

— Исабеле Скойен — въздъхна той. — Предложила е бившият главен секретар да се включи в разследването, докато разплетем убийствата.

— Това не е толкова лошо, нали? Самият ти ми каза, че се нуждаете от още кадри.

— Но на практика това означава той да изпълнява длъжността на действащ главен секретар, а аз да му правя кафе. Нали разбираш, че не мога да понеса подобно унижение.

— Това е само временно, нали?

— А после? След като случаят бъде разрешен под негово, а не под мое ръководство? Тогава какво? Общинският съвет ще прецени, че вече не е толкова напечено и е безопасно неопитният наследник да се върне на поста си? Ох!

— Извинявай, но точно това място е много стегнато. Опитай се да се отпуснеш, скъпи.

— Иска да ми го върне тъпкано. Отхвърлените жени... ох!

— Олеле, пак ли улучих болезнено място?

Микаел се отскубна.

— Най-лошото е, че съм с вързани ръце. Тя знае правилата на играта, а аз съм съвсем начинаещ. Ако бях имал още малко време, щях да набера инерция, да си създам връзки, да разбера кой в кого се отърква.

— Използвай наличните връзки.

— Всички ключови играчи се намират в нейната половина от терена. Проклети политици! Изобщо не им пука за резултатите от работата, защото измерват всичко в гласове. Интересува ги само как *изглеждат* нещата в очите на идиотите с право на глас.

Микаел наведе глава. Ула поднови масажа. Този път пипаше понежно. Разтриваше го и току го погалваше по косата. Малко преди обременяващите го мисли да отлетят, Микаел усети как те спряха и се върнаха към съвета на Ула: „Използвай наличните връзки.“

Хари беше заслепен. Долавяйки движение зад гърба си, пусна Силие и се завъртя. Някой дръпна настрана найлоновата завеса и насочи към очите му ярка светлина. Той вдигна ръка да се предпази.

— Извинявай — обади се познат глас и фенерчето се отдръпна.
— Взех си прожектор, понеже не очаквах...

Хари изпразни със стон дробовете си.

— По дяволите, Катрине, изплаши ме! Ъъъ... нас, изплаши ни.

— А, да, това не е ли... студентката? Виждала съм те в Академията.

— Прекъснах — отвърна Силие с непоклатимо спокойствие, все едно се отегчава.

— Нима? Тогава какво правите...

— Местим мебели — Хари подсмръкна и посочи дупката в тавана. — И търсим нещо по-стабилно, на което да стъпя.

— Пред вратата има подвижна стълба.

— Така ли? Отивам да я донеса.

Хари мина покрай Катрине и излезе. По дяволите, по дяволите!

Наистина, до външната стена стоеше подпряна стълба — между две кофи за боя.

Хари се върна със стълбата и завари жените да мълчат. Избута креслото и постави стълбата под дупката. Съдейки по скръстените им ръце и безизразните лица, в негово отсъствие двете едва ли си бяха бърбили дружески.

— Каква е тази смрад? — попита Катрине.

— Дай ми фенера — Хари го пое и се изкачи по стълбата.

Отчупи парче гипсокартон, пъкна фенера, след него — и главата си. Издърпа зеления трион с два пръста. Острието беше счупено. Подаде инструмента на Катрине.

— Внимавай, може да им отпечатъци.

Насочи фенера към вътрешността на кухнята. Прикова поглед в мъртвото тяло, проснато настрана, притиснато между стария и новия таван. Мислеше си, че напълно заслужава да стои тук и да диша зловонието на мъртва, разлагаща се плът. По-лошо: заслужаваше неговата плът да се разлага. Защото Хари Хуле беше болен, тежко болен. Ако не го застрелят намясто, се нуждаеше от помощ. Защото замалко да го направи, нали? Или бе съумял да се спре? Или мисълта,

че вероятно е намерил сили да устои, представлява резултат от усилията му да се оправдае пред себе си?

— Виждаш ли нещо? — попита Катрине.

— Да.

— Да повикам ли групата за оглед?

— Зависи.

— От какво?

— От това, дали Отделът за борба с насилието ще се наеме да разследва този смъртен случай.

ТРИЙСЕТА ГЛАВА

— Много ми е трудно да говоря за това — Хари изгаси цигарата си в перваза на прозореца и без да го затваря, се върна на стола си.

Позвъни на Столе Ауне в шест и го помоли да го приеме, защото е загазил здравата. Психологът се съгласи да поговорят до осем — тогава започваше сеансът му с редовен пациент.

— И преди си беседвал с мен по тежки за теб теми — отбеляза Столе.

Ауне открай време беше душеприказчикът на полицаите от Отдела за борба с насилието и КРИПОС, когато се нуждаеха от помощ. Обръщаха се към него не само защото разполагаха с номера му заради общи служебни ангажименти, а и защото Столе Ауне принадлежеше към малцината психолози, добре запознати с полицейското всекидневие. А и знаеха, че могат да разчитат на дискретността му.

— Да, но тогава ставаше въпрос за проблемите ми с алкохола. А сега е... нещо съвсем различно.

— Нима?

— Не ми ли вярваш?

— Понеже се обръщаш към мен за съвет, значи самият ти смяташ, че пак е свързано с някогашните ти проблеми.

Хари въздъхна, наведе се напред на стола и опря чело о преплетените си пръсти.

— Възможно е. Винаги съм имал усещането, че избирам най-неподходящите моменти да посегна към чашката; че се дъня точно когато трябва да съм най-съсредоточен. Все едно в мен живее демон, който иска всичко да се провали. Да се проваля аз.

— По принцип това е работата на демоните, да — Столе скри прозявката си.

— В такъв случай моят може да е доволен от постигнатото. Замалко да изнасия младо момиче.

Столе застина и веднага затвори уста.

— Какво? Кога?

— Снощи. Момичето е бивша курсантка от Академията. Появи се изневиделица, докато претърсвах някогашната квартира на Валентин.

— Нима? — Столе си свали очилата. — Откри ли нещо?

— Прободен трион със счупено острие. Сигурно е там от години. Възможно е работниците да са го забравили, докато са ремонтирали тавана. Криминалните експерти ще сравнят режещата повърхност с острието, което открихме в Бергслиа.

— Друго?

— Не. А, впрочем открихме и мъртъв язовец.

— Язовец ли?

— Да. Направил си е бърлога в кухнята между двата тавана.

— Хе-хе. Като в онази песен? И около нашата къща по едно време се навърташе язовец, но само в градината. Тези животни имат чудовищна захапка. Този, който сте намерили, вероятно е умрял по време на зимния сън, а?

Хари повдигна едното ъгълче на устните си.

— Ако този въпрос те занимава живо, ще назнача съдебномедицинска експертиза.

— Извинявай... — Столе поклати глава и пак си сложи очилата. — И така, момичето се е появило и ти си изпитал желание да я насилиш, така ли?

Хари преплете пръсти над главата си.

— Току-що предложих брак на жената, която обичам повече от всичко на този свят. Единствено искам двамата да бъдем щастливи заедно. Тъкмо си подредих живота, и този дявол изскочи отнякъде и... и... — той пак отпусна ръце.

— Защо млъкна?

— Защото седя тук и си измислям някакъв демон, макар да се досещам как ще го наречеш. Бягство от отговорност.

— И прав ли съм?

— Да, по дяволите. Същият негодник в нови дрехи. Наричал съм го Джим Бийм, преждевременната загуба на майка ми, натиск в службата, тестостерон, наследствена обремененост към алкохолизъм. Навярно донякъде е вярно, но съблека ли го, този демон се оказва не друг, а Хари Хуле.

— И твърдиш, че снощи Хари Хуле едва не е изнасилвил младо момиче.

— Отдавна си фантазирам за това.

— Да изнасилваш?

— Не. Това момиче ме помоли да го направя.

— Да я насилиш? В такъв случай не става дума за изнасилване в истинския смисъл на думата.

— Първия път поиска да я чукам. Просеше си го, но беше моя студентка и я отблъснах. После започнах да си фантазирам как я насилвам. Не съм... — Хари прокара длан по лицето си, — не съм допускарал, че тая у себе си такива пориви. Какво става с мен, Столе?

— Значи си имал и желание, и удобна възможност да я обладаеш насила, но си се въздържал, така ли?

— Прекъснаха ни. Да я насилая... Тя ме подкани да се включа в сексуалната ѝ игра. Аз обаче бях готов да поема ролята. Повече от готов.

— Добре, но продължавам да не разбирам защо говориш за изнасилване.

— Вероятно не в юридическия смисъл на думата, но...

— Но какво?

— Но ако се бях поддал и тя ме бе помолила да спра, не знам дали щях да успея.

— Не знаеш ли?

— Каква е диагнозата, докторе? — сви рамене Хари.

— Столе си погледна часовника.

— Ще ми трябват още подробности, но ме чака пациент.

— Нямам време да посещавам редовно терапия. Издирваме убиец.

— В такъв случай — Ауне размърда обемистото си тяло на стола — ... ще трябва да се задоволиш с изстрел на сляпо. Идваш при мен, защото изпитваш нещо, чиято същност се затрудняваш да определиш, а причината е, че чувството се опитва да се скрие зад друга маска. Защото не искаш да го допуснеш. Класическа форма на отричане. Същото като при мъже, които отказват да признаят пред себе си хомосексуалната си ориентация.

— Но аз изобщо не отричам, че съм способен да изнасиля! Признавам го и питам откъде се взе.

— Ти не си изнасилвач, Хари. Такъв не се става за една нощ. Според мен обясненията за състоянието ти са две. Възможно е да се преплитат. Първо, допускам, че изпитваш своеобразна агресия към това момиче и искаш да упражниш контрол. Или, казано на жаргон, да я изчукаш за наказание. Налучквам ли правилно?

— Мхм. Горедолу. А второто обяснение?

— Ракел.

— Моля?

— Изпитваш влечение не към акта на насилие или към въпросното момиче, а към изневярата. Към измяната спрямо Ракел.

— Столе...

— По-спокойно. Търсиш помощта ми, защото искаш някой да ти каже онова, което вече си прозрял. Да ти го заяви на глас и в прав текст. Защото не смееш да го произнесеш, не искаш да се чувстваш така.

— Как?

— Изплашен си до смърт от предстоящото обвързване с Ракел. Мисълта за брака те е довела почти до паника.

— И защо?

— Понеже смея да твърдя, че след толкова години съм успял да те поопозная, смятам, че в твоя случай те парализира страхът да поемеш отговорност към други хора. Натрупал си негативен опит...

Хари преглътна. В гърдите му нещо набъбна като скоротечен злокачествен тумор.

— Когато някой е зависим от теб, започваш да пиеш, защото не можеш да понесеш целия този товар и изпитваш желание всичко да пропадне. Представи си, че строиш кула от карти. Почти си я довършил, но страхът от провал става толкова непосилен, че вместо да продължиш усилията с надеждата да успееш, събаряш всичко. Само и само да ускориш идването на разгрома. Според мен постъпваш по същия начин и сега. Искаш да проиграеш доверието на Ракел час по-скоро, защото си убеден, че е неизбежно. За да съкратиш дългата агония, изпреварваш събитията и разрушаваш проклетата кула от карти, симптоматична за начина, по който възприемаш връзката си с Ракел.

Хари искаше да отговори, но буцата, заседнала в гърлото му, затискаше думите.

— Деструктивно поведение — успя да промълви само той.

— Изконната ти нагласа е конструктивна, Хари. Просто се страхуваш. Боиш се, че ще причиниш болка — и на себе си, и на нея.

— С други думи, съм страхливец, това ли ми казваш?

Столе изгледа продължително Хари, пое си дъх да го поправи, но се отказа.

— Да, страхливец си. Защото — както аз виждам положението — наистина искаш нещата да се получат. Искаш да споделиш живота си с Ракел, да бъдеш в една лодка с нея, да се завържеш за мачтата, а после — да пристигнеш закъдето си тръгнал или да потънеш — но със същата тази лодка. Винаги изпадаш в такова състояние, когато се случи да дадеш някому обещание, Хари. Как се пееше в онази песен?

— *No retreat, baby, no surrender*^[1] — промърмори Хари.

— Ето разковничето към решението на проблема ти. Към твоята същност.

— Към моята същност — повтори едва чуто Хари.

— Помисли върху разговора ни. Ще продължим след оперативката в Котелното следобед.

Хари кимна и стана.

В коридора някакъв мъж — потен, в спортен екип — нервничеше. Погледна си демонстративно часовника и стрелна Хари със сърдит поглед.

Хари продължи по „Трамвайна“. През нощта не бе мигнал, а не беше и закусил. Изпитваше нужда от... Вслуша се в организма си. От питие. Прогони тази мисъл и влезе в първото кафене. Поръча тройно еспreso. Пресуши го на бара и поиска второ. Зад гърба си чу сподавен смях, но не се обърна. Изпи второто кафе по-бавно. Посегна към оставения на плота вестник. Забеляза интересно заглавие и отвори на съответната страница.

Рогер Йендем лансираше версията, че заради липсата на напредък в разследването на убийствата Общинският съвет ще предприеме кадрови рокади в полицията.

Столе покани в кабинета си Пол Ставнес, зае мястото си зад бюрото, а пациентът се отдалечи в ъгъла, за да си смени тениската със суха от раницата си. Ауне използва паузата да се прозине свободно, дръпна най-горното чекмедже и сложи вътре телефона така, че да го вижда. После вдигна глава и видя голия гръб на пациента си. След като започна да идва на сеансите с велосипед, Ставнес винаги се преобличаше в кабинета. Гърбом към психолога. Така направи и сега. С тази разлика, че сега прозорецът в кабинета стоеше отворен, защото Хари пуши. Светлината падаше под ъгъл, който позволи на Столе да види отражението на голите гърди на Пол Ставнес.

Пациентът бързо си нахлузи чиста тениска и се обърна.

— Уговореният предварително час трябва...

— ... да се спазва — довърши Столе. — Съгласен съм с теб. Няма да се повтори.

— Има ли нещо? — вдигна глава Ставнес.

— Не, просто днес станах по-рано от обикновено. Ще оставиш ли прозореца отворен, за да влезе малко въздух?

— В кабинета не е задушно.

— Както искаш.

Ставнес понечи да затвори прозореца, ала спря. Изгледа продължително стъклото, после се обърна бавно към психолога. По лицето му изпълзя лека усмивка.

— Трудно ти е да дишаш, а, Ауне?

Столе усещаше стягане в гръдната област и в лявата ръка. Общоизвестни симптоми на инфаркт. Само че в неговия случай не се касаеше за сърдечна криза, а за чиста проба страх.

Столе Ауне се насили да говори спокойно и да не повишава глас:

— По време на последната сесия обсъждахме колко често си слушал „Тъмната страна на Луната“. Баща ти влизал в стаята ти и изключвал усилвателя, а ти си гледал как червената лампичка угасва. С нея е умирало и момичето, за което си мислел.

— Казах, че онемява, а не че умира — раздражено го поправи Ставнес. — Това са две напълно различни неща.

— Така е — Столе Ауне протегна предпазливо ръка към телефона в чекмеджето. — А би ли искал тя да говори?

— Не знам. Поттиш се, докторе. Да не ти прилоша?

Пак онази въпросителна интонация и едва загатнатата противна усмивка.

— Добре съм, благодаря.

Пръстите на психолога вече бяха върху клавишите на телефона. Трябваше да подтикне пациента към словоизлияния, за да не се чува щракането.

— Не сме обсъждали брака ти. Какво ще кажеш за съпругата си?

— Почти нищо. Защо я намесваш?

— Тя е близък човек, а ти явно изпитваш не просто неприязън към близките си, а ги презираш, както сам се изразяваш.

— Значи все пак надаваш едно ухо на приказките ми. — Разнесе се къс, жлъчен смях. — Презирам повечето хора, защото са слаби, глупави и все не им върви. — Последва нова порция смях. — Неудачници по всички параграфи. Кажи, докторе, оправя ли Хикс?

— Какво?

— Ченгето, дето се пуснало на свой колега в тоалетната. Оздравя ли?

— Оздравял е доста пресилено — Столе Ауне натискаше клавишите и проклинаше дебелиите си като наденички пръсти, сякаш набъбнали още повече заради стреса.

— Ако смяташ, че съм като него, защо мислиш, че ще ми помогнеш да се оправя?

— Хикс страдаше от шизофрения, чуваше гласове.

— И си на мнение, че аз съм в по-добро състояние? — Пациентът се засмя злобно, докато Столе въвеждаше буквите.

Стараше се да натиска клавишите, докато пациентът говори, и да заглушава щракането със суркане на обувките по пода. Още една буква. Една-едничка и край. Проклети пръсти. Готово. Даде си сметка, че пациентът е замлъкнал. Пациентът Пол Ставнес. Кой знае откъде му бе хрумвало да се нарече така. Човек лесно може да се сдобие с ново име и да се отърве от старото. Не така обаче стоеше въпросът с татуировките. Особено ако са големи и покриват половината от гърдите ти.

— Знам защо се потиш, Столе. Видял си отражението ми в прозореца, докато се преобличах, нали?

Психологът усети как болката стегна още по-жестоко гърдите му, все едно сърцето му не можеше да реши дали да препуска, или да спре.

Надяваше се изражението, което нахлузи, да излъчва търсеното недоумение.

— Какво? — попита високо той, за да заглуши шума от натискането на бутона за „изпращане“.

Пациентът вдигна тениската до врата си.

От гърдите му лице, раззидало уста в ням крясък, впери поглед в Столе Ауне.

Лицето на демон.

— Слушам те — Хари притисна телефона към ухото си и пресуши и второто кафе.

— По триона открихме отпечатьци на Валентин Йертсен — съобщи Бьорн Холм. — Режещата повърхност съвпада с ножовката, използвана в Бергслиа.

— Значи Валентин Йертсен е Резача.

— Така изглежда. Озадачава ме обаче фактът, че Валентин е скрил в дома си оръжие, с което убива, вместо да го хвърли някъде.

— Може да е възнамерявал да го използва пак.

Хари усети как телефонът му извибрира. Получено съобщение. Отвори го. „От: С“. Тоест от Столе Ауне. Хари прочете есемеса. После пак.

Валентин е тук SOS

— Бьорн, изпрати полиция в кабинета на Столе! Валентин е при него.

— Ало? Хари? Ало?

Хари вече тичаше.

[1] No retreat, baby, no surrender (англ.) — Не отстъпвай, скъпа, не се предавай — цитат от песен на Брус Спрингстийн. — Б.пр. ↑

ТРИЙСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

— Винаги е гадно да те разкрият — продължи пациентът. — Но понякога е още по-кофти да влезеш в ролята на онзи, който разкрива.

— Разкрива какво? — Столе едва преглътна. — Това е само някаква татуировка. Не е престъпление. Мнозина имат... — кимна към демонското лице — ... такива татуи.

— Дали? — пациентът си смъкна тениската. — Затова ли след като го видя, пребледня по-силно от мъртвец?

— Не те разбирам — поклати глава Столе със задавен глас. — Да се върнем ли на темата за баща ти?

Пациентът се разсмя гръмко.

— Знаеш ли, Ауне, когато дойдох тук за пръв път и ти не ме позна, се почувствах раздвоен между гордостта и разочарованието.

— Да те позная ли?

— Срецали сме се и преди. Бях обвиняем по дело за блудство и те призоваха в качеството на вещо лице. Искаха да чуят твоето становище доколко съм съзнавал действията си. Навярно си се произнасял по стотици подобни случаи. Отдели ми едва четирийсет и пет минути. А на мен ми се щеше да съм ти направил по-силно впечатление.

Столе се взираше в него. Нима наистина бе дал експертното си заключение за психическото състояние на този мъж? Не беше, разбира се, възможно да запомни всички, на които е давал психологическа оценка, но поне помнеше лицата им. Очите на Столе се спряха върху белега под брадичката. Ами да. Преди го отдаваше на дребна козметична процедура, но сега се сети какво му каза Беате: Валентин Йертсен се е подложил на мащабна хирургическа операция.

— Ти обаче остави у мен дълбока следа, Ауне. Ти ме *проумя*. Не се изплаши от подробностите, а продължи да дълбаеш. Да ме разпитваш за най-същественото, за най-болезненото. Подобно на умел масажист напипа възела. Откри източника на страданието. Затова се върнах при теб. Надявах се пак да откриеш проклетия цирей, да го

отвориш и да изчистиш гнойта. Можеш ли? Или вече си изгубил ентусиазма си, Ауне?

Столе се прокашля.

— Не мога да го направя, ако не ми кажеш истината, Пол — Ауне произнесе името според предпочитанията на пациента.

— Но аз не те лъжа, Ауне. Измислих си само работата и съпругата. Всичко друго е истина. А, и се представих под псевдоним. Иначе...

— А „Пинк Флойд“ и онова момиче?

Мъжът разпери ръце с усмивка.

— Защо ми разказваш това, Пол? — Пол.

— Няма нужда да се обръщаш така към мен. Наричай ме Валентин.

— Вал-какво?

Пациентът се изсмя.

— Съжалявам, Ауне, но никак не те бива за актьор. Знаеш отлично кой съм. Узна го в мига, когато зърна отражението на татуировката ми в прозореца.

— И защо смяташ, че тази татуировка ми говори нещо?

— Защото издирвате именно мен. Валентин Йертсен.

— Ние? Издирваме?

— Забравяш, че по време на една от срещите ни присъствах на разговора ти с някакво ченге за драскулките на Валентин Йертсен върху прозореца в трамвая. Понеже възнегодувах, ти ме освободи от задължението да си платя за часа. Сети ли се?

Столе затвори очи за няколко секунди. Прогони всички мисли. Повтори си, че Хари ще се появи всеки момент. За толкова кратко едва ли бе стигнал далече.

— Впрочем точно по тази причина започнах да се придвижвам с колело. Очаквах засилено полицейско присъствие в трамвая.

— Но не престана да идваш на терапия.

Валентин сви рамене и бръкна в раницата си.

— Шлемът и очилата за колоездачи успешно правят човека неузнаваем, нали? Колкото до теб, изобщо не ти бе хрумвало да ме подозираш. Мислеше ме за Пол Ставнес и туйто. А аз се нуждаех от сеансите, Ауне. Искрено съжалявам, че се налага да ги прекратим.

Ауне едва не изхлипа, когато видя как в ръката на Валентин, измъкната от раницата, проблясва хладно оръжие.

— Знаеш ли, че го наричат *survival knife*^[1]? В твоя случай звучи малко подвеждащо. Но намира широко приложение. Повечето хора не разбират предназначението му — прокара върха на пръста си по назъбения профил. — Потръпват при вида му. И знаеш ли, Ауне? — Пак се усмихна с неизменната си тънка, противна усмивка. — Изцяло са прави. Прокараш ли ножа по нечий гръклян... — той показа, — острието се впила в кожата и я разцепва, а зъбците от другата страна пробиват онова, което се намира под кожата, например тънката ципа около кръвоносните съдове. Ако засегне главна артерия под високо налягане... гледката е поразителна, от мен да знаеш. Но недей да се страхуваш. Няма да си в съзнание да я видиш с очите си, обещавам.

Столе усети как всичко пред очите му се завъртя. Инфарктът в момента му се виждаше за предпочитане.

— Общо взето остава да изясним само един въпрос, Столе. Нали не възразяваш да се обръщам към теб на малко име, щом така и така нещата вървят към изживяване? Каква е диагнозата?

— Диа... диа...

— Диагнозата. От гръцки, означава „разпознаване“, нали? Какво не ми е наред, Столе?

— Не... не знам...

Последва толкова шеметен скок, че Ауне не би могъл да помръдне пръста си, дори да бе опитал. Валентин изчезна от полезрението му и когато отново чу гласа му, той идваше отзад, досами ухото му.

— Знаеш, разбира се. През целия си професионален живот си се занимавал с такива като мен. Не точно като мен, естествено, но подобни. Дефектна стока.

Столе вече не виждаше ножа. Усещаше го. До двойната си брадичка, докато дишаше тежко през носа. Светкавичният ход на Йертсен му се стори едва ли не свръхестествен. Ауне не искаше да умре. Живееше му се. Нямаше място за други мисли.

— Н... нищо ти няма, Пол.

— Валентин. Покажи малко уважение. Ще ти източа кръвта, докато моят член се налива с кръв. И ти твърдиш, че съм наред? — Той се изсмя в ухото на психолога. — Не на мене тия. Диагнозата.

— Луд за връзване.

Вдигаха глави и погледнаха към вратата, откъдето идваше гласът. Високият, широкоплещест мъж запълваше цялата рамка. Прекрачи прага. Влачеше нещо, което Столе видя след секунда: лоста от стойката в приемната.

— Не се доближавай, ченге — просъска Валентин. Столе усети как ножът остърга кожата му.

— Патрулите пристигат всеки момент. Играта свърши. Пусни доктора.

— Не чувам сирени — Валентин кимна към отворения прозорец. — Махай се или ще му прережа гърлото пред очите ти.

— Не ми се вярва — Хари Хуле вдигна щангата. — Без него ще се лишиш от щит.

— В такъв случай — Столе усети как Валентин изви ръката към гърба му и го принуди да стане — го вземам със себе си.

— Вземи мен.

— И защо?

— По-добър заложник съм. Докторът може да получи панически пристъп или да припадне. И друго: ако вземеш мен, няма да се притесняваш какъв капан може да ти устроя, ако ме оставиш тук.

Мълчание. От прозореца долетя глух вой. Навярно далечна сирена, навярно нещо друго. Столе усети как натискът на ножа отслабна. Тъкмо да си поеме спокойно дъх, усети пробождање и чу звук от срязване. Нещо падна на пода. Папийонката.

— Да не си мръднал... — просъска гласът в ухото му и се обърна към Хари. — Щом така искаш, ченге, но първо пусни лоста. А сега застани с лице към стената, с разкрачени крака и...

— Знам процедурата — прекъсна го Хари, пусна лоста, обърна се, опря длани о стената на височината на раменете си и разтвори крака.

Столе усети, че Валентин пусна китката му и в следващия миг видя как психопатът застана зад Хари, изви ръката върху гърба му и опря ножа о гърлото му.

— Да тръгваме, захарче.

Излязоха през вратата.

Столе най-сетне си пое дъх.

През отворения прозорец поривите на вятъра довяваха глухия вой на сирена.

Докато двамата с Валентин безмълвно минаваха покрай регистратурата, сраснали се в нещо като двуглав трол, Хари улови ужасения поглед на служителката. Опита се да забави похитителя си по стълбите, но усети силна болка в задното подребрие.

— Опиташ ли се да ме мотаеш, ножът ще продължи до бъбрека ти.

Хари ускори ход. Още не усещаше кръвта, защото тя имаше същата температура като кожата, но знаеше, че тече под ризата му.

Слязоха на партера, Валентин ритна вратата и избута Хари пред себе си, без да отдалечава ножа от кожата му.

Намираха се на „Трамвайна“. Хари чуваше сирените. Срещу тях се зададе мъж със слънчеви очила и куче. Подмина ги, без да ги удостои с внимание. Белият бастун потропваше в паважа като кастанети.

— Стой тук — Валентин посочи табела с надпис „паркирането забранено“.

За стълба бе заключен маунтийнбайк.

Хари застана до стълба. Усещаше, че ризата лепне по раната. Болката туптеше в гърба му със собствен пулс. Ножът продължаваше да се впива в подребрието му. Чу дрънчене на ключове и катинар за велосипед. Сирените приближаваха. Ножът се отдръпна. Преди Хари да отскочи встрани, нещо стегна врата му и го принуди да отметне назад глава. Тя се удари в стълба, пред очите му затанцуваха звездички, той отчаяно се опита да си поеме дъх. Пак дрънчене на ключове. Натискът върху гърлото му отслабна, Хари светкавично мушна два пръста между кожата си и примката. Разбра какво е. По дяволите.

Валентин яхна велосипеда, сложи си очилата, изкозирува с два пръста и се понесе напред.

Черната раница на гърба му постепенно се изгуби по улицата. Сирените се чуваха съвсем близо — на не повече от две преки. Подмина го колоездач. Шлем, черна раница. Още един такъв. Без шлем, но със същия модел раница. Проклятие! Сирените сякаш виеха в

главата му. Хари затвори очи и се замисли за древногръцкия парадокс за приближаващото се тяло. То отстои на един километър, на половин километър, на една трета от километъра, на една четвърт, на една стотна и ако числовата редица действително е безкрайна, то никога няма да пристигне до целта си.

[1] [Survival knife \(англ.\)](#) — нож за оцеляване. — Б.пр. ↑

ТРИЙСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

— И си стоял там, заключен за стълб с обикновена скоба за велосипеди около врата? — смая се Бьорн Холм.

— И то за стълб с табела „паркирането забранено“ — добави Хари и погледна в празната си чаша.

— Каква ирония — отбеляза Катрине.

— Наложил се да повикат патрул с клещи, за да ме освободят.

Вратата се отвори и в Котелното влетя разяреният Гюнар Хаген.

— Току-що научих. Какво стана?

— Районът е наводнен с патрулки — обясни Катрине. — Спират за проверка всички колоездачи.

— Но той отдавна е зарязал велосипеда и се е качил или в такси, или в обществения транспорт — предположи Хари. — Валентин Йертсен може да има много недостатъци, но глупостта не е сред тях.

Началникът Хаген се тръшна на един стол.

— Остави ли някакви следи?

Мълчание.

Хаген изгледа озадачен стената от осъдителни лица.

— Какво има?

Хари се прокашля.

— Седиш на стола на Беате Льон.

— Така ли? — Хаген скочи.

— Намерихме горницето на спортния му екип. Бьорн го занесе на криминалистите.

— Пот, косми, каквото ти душа иска — потвърди Бьорн. — За едно-две денонощия ще разполагаме с доказателство, че Пол Ставнес и Валентин Йертсен са едно и също лице.

— Открихте ли някакви предмети в горницето? — попита Хаген.

— Нито портфейл, нито телефон, нито бележник, нито календар с планове за бъдещи убийства — отвърна Хари. — В джоба се натъкнахме само на това.

Хаген хвана подхвърления предмет: малък, запечатан найлонов плик с три дървени клечки за уши.

— За какво са му?

— За оръжие — предположи лаконично Хари.

— За чистене на уши. По-скоро за чесане, нали? Но на практика с тези клечки само раздраваш ухото. Сърбежът се засилва, това стимулира отделянето на ушна кал и използването на клечки зачестява. Един вид хероин за ушите.

— Или за гримиране.

— Да не би... — Хаген огледа пликчето — ... да работи като гримьор?

— Не, маскира се. Всъщност вече се е подложил на сериозна пластична операция. Столе, ти си го виждал най-отблизо.

— Не съм обръщам внимание дали носи грим, но е възможно.

— С помощта на съвсем дискретно нанесен туш за мигли и молив за очи може да се постигне голяма разлика — напомни Катрине.

— Добре. Открихте ли нещо за лицето Пол Ставнес?

— Почти нищо. В гражданския регистър не съществува Пол Ставнес с датата на раждане, посочена в картоната при Ауне. Има само две лица със същото име, но след проверка, извършена от местните органи, те са извън подозрение. А възрастната двойка, която живее на адреса, посочен от него, не познава никакъв Пол Ставнес и никакъв Валентин Йертсен.

— Нямаме практиката да проверяваме сведенията, подадени от пациентите — поясни Ауне. — След всеки сеанс те заплащат за услугата на регистратурата.

— Хотели — каза Хари. — Пансиони, хосписи. Вече всички водят електронни регистри на посетителите си.

— Ще проверя — Катрине завъртя стола и започна да трака по клавишите на компютъра.

— Нима тази информация може да се намери в интернет? — недоверчиво попита Хаген.

— По принцип не, но Катрине работи с няколко търсачки, които ти би желал да не съществуват — поясни Хари.

— И защо?

— Защото ѝ осигуряват ниво на достъп до секретни уебстраници, което дори най-добрите защитни стени на света не могат

да блокират — обясни Бьорн Холм и надникна над рамото на Катрине.

Междувременно пръстите ѝ барабаняха бясно по клавишите, а те пък тракаха като крачета на хлебарки по стъклен плот на маса.

— Как изобщо е възможно? — недоумяваше Хаген.

— Защото търсачките имат същото ниво на сигурност като защитните стени — поясни Бьорн. — Самите търсачки се явяват защитни стени.

— Нещата не изглеждат добре — обади се Катрине. — Не намирам никъде Пол Ставнес.

— Но той живее все някъде — настоя Хаген. — Можеш ли да провериш дали не фигурира сред имената на наемателите?

— Съмнявам се, че си е взел квартира по обичайния начин. В днешно време повечето наемодатели проучват щателно наемателите си. Въвеждат имената им в Гугъл или най-малкото ги проверяват в списъците с некоректни данъкоплатци. Валентин непременно е предвидил, че хазяите му ще се усъмнят, ако не открият името му в обществените регистри.

— Хотел — Хари стана и се приближи до дъската, където екипът беше начертал нещо, което Хаген от пръв поглед оприличи на карта със свободни асоциации, стрелки, опорни думи. Чак след внимателно вглеждане прочете имената на убитите полицаи. Една от жертвите присъстваше само с инициала Б.

— Хотела вече го споменахме, миличко — напомни Катрине.

— Три клечки за уши — продължи Хари, наведе се към Хаген и взе найлоновото пликче от ръцете му. — В магазините не продават такива. Предлагат ги само в хотелите — заедно с шампоан и балсам в мънички шишенца. Катрине, опитай още веднъж, но този път с името Юда Юхансен.

Търсенето приключи за по-малко от петнайсет секунди.

— Нищо — съобщи Катрине.

— По дяволите! — изруга Хаген.

— Все още не всичко е загубено — обнадежди ги Хари, докато оглеждаше пликчето. — Върху клечките липсва етикет с производител, но традиционните клечки за уши имат пластмасова, а не дървена дръжка. Трябва да има начин да разберем кой ги доставя и на кои хотели в Осло.

— *Hotel supplies*^[1] — сети се за ключовите думи Катрине и пръстите ѝ заиграха по клавиатурата като пъргави насекоми.

— Ще тръгвам — обяви Столе и стана.

— Ще те изпратя — отзова се Хари.

— Няма да го откриете — заключи Столе, когато двамата застанаха пред Управлението и се загледаха към окъпания в ярка, студена пролетна светлина парк до следствения арест.

— Имаш предвид, *ние* няма да го открием?

— Щом така искаш — въздъхна психологът. — Нямам усещането, че ви помагам особено.

— Как така? Именно ти разобличи Валентин.

— Но той се измъкна.

— Псевдонимът му е разкрит и му дишаме във врата. Впрочем защо си такъв песимист за залавянето му?

— Видя го с очите си. Ти как мислиш?

Хари кимна.

— Казал ти е, че се е обърнал към теб, защото преди няколко години си му изготвил психологическа оценка. Тогава си изразил становището, че е вменяем според юридическите критерии, нали?

— Да, но както ти е известно, дори голяма част от хората с тежки разстройства на личността се смятат за вменяеми и подлежат на съдебна отговорност.

— Изследвал си го за тежка шизофрения, разстройство на съзнанието в момента на извършване на престъплението и прочее?

— Да.

— Това обаче не отхвърля вероятността да страда от манийна депресия или психопатия. Поправка: от биполарно разстройство втори тип или от социопатия.

— В момента възприетото название е „асоциалност“.

Столе пое подадената му цигара. Хари запали своята, после поднесе запалката и на психолога.

— До известна степен е разбираемо защо е поел риска да се лекува при теб, макар да сътрудничиш на полицията. Но той е продължил да идва дори след като е узнал, че си ангажиран в издирването му.

Столе дръпна от цигарата и сви рамене.

— Понеже съм гениален терапевт, е преценил, че рискът си заслужава.

— Други предположения?

— Мда. Вероятно е търсач на силни усещания. Мнозина серийни убийци си измислят различни поводи да посещават разследващите, за да научават съвременно как върви издирването и да се опиват от способността си да заблуждават органите на реда.

— Валентин си е съблякъл тениската, макар да е знаел, че сме те предупредили за татуировката. Ужасен ход за човек, издирван за убийство.

— Какво имаш предвид?

— Ти ми кажи.

— Намекваш, че подсъзнателно иска да бъде заловен. Посетил ме е, за да го разпозная. И след като не съм успял, той, подтикван от подсъзнанието си, ми е дал следващ жокер, разголвайки татуировката си. Тоест, това, последното, не е било недомислица, а той инстинктивно е целял да видя отражението му.

— И след като постига целта си, хуква да бяга?

— Осъзнатото е надделяло. Това може да постави убийствата на полицаите в нова светлина, Хари. Убийствата на Валентин са натрапливи ритуали, които той подсъзнателно иска да прекрати, иска наказание или екзорсизъм, някой да спре демона в него, нали? След като не успяхме да го заловим за първите убийства, той постъпва като мнозина серийни престъпници — увеличава риска. В неговия случай — започва да убива полицаите, които не са го хванали първия път. Защото знае, че при посегателства над полицаи се впряга целият кадрови потенциал. Накрая показва татуировката си на човек, ангажиран в разследването. Мисля, че си дяволски прав, Хари.

— Мхм. Не знам дали предположението ми е чак толкова логично. Ами ако обяснението е съвсем просто? Валентин не е толкова внимателен, колкото очакваме, защото няма толкова основания да се страхува, колкото му вменяваме.

— Това не го разбрах, Хари.

Хари дръпна от цигарата. Изпусна дима през устата и едновременно го вдиша през носа. На този трик го научи млечнобял немец, който свиреше на диджериду в Хонконг: „*Exhale and inhale at the same fucking time, mate, and you can smoke your cigarettes twice.*“^[2]

— Прибирай се да си починеш, Столе. Събра ти се много.

— Оценявам загрижеността, но всъщност аз съм психологът тук, Хари.

— И не се чувстваш стресиран, след като убиец психопат е държал хладно оръжие до гърлото ти? Моите уважения, докторе, но този път стратегиите, които препоръчваш на пациентите си, няма да проработят. Кошмарите ще се нижат един след друг, вярвай ми. Говоря от собствен опит. Обсъди случилото се с колега. Това е заповед.

— Заповед? — По лицето на Столе плъзна лека усмивка. — Сега ти ли си шефът, Хари?

— Някога съмнявал ли си се? — Хари бръкна в джоба си и извади телефона. — Да?

Хвърли изпушената до половината цигара на земята и даде знак на Столе да се погрижи.

— Открили са нещо — прошепна му доверително.

Психологът проследи как Хари хлътна зад вратата. Погледна димящата цигара върху асфалта. Внимателно отпусна крак върху нея. Увеличи натиска. Разтърка стъпалото си наляво-надясно. Усети как цигарата се смачква под тънката му подметка. Врълхлетя го прилив на гняв. Размаза цигарата с цялата си тежест. Втри филтъра, пепелта, хартията и меките остатъци от тютюн в асфалта. Хвърли на земята и своята цигара и повтори процедурата. Изпита едновременно задоволство и болка. Идеше му да вика, да удря, да се смее, да плаче. Беше усетил всички вкусови оттенъци на цигарата. Беше жив. По дяволите, живееше!

— Хотел „Касба“ на улица „Ганге Ролв“ — съобщи Катрине, преди Хари да е затворил вратата зад себе си. — Основните клиенти на хотела са посолствата. Настаняват там свои сътрудници, докато им намерят жилища. Малки стаи на сравнително прилични цени.

— Мхм. Защо точно този хотел?

— Само този хотел поръчва за гостите си дървени клечки за уши и се намира по маршрута на трамвай номер дванайсет — обясни Бьорн. — Обадох се на рецепцията. В електронния регистър няма нито Ставнес, нито Йертсен, нито Юхансен, но после им изпратих портрета, изготвен по указанията на Беате.

— И?

— Рецепционистката отговори, че един от гостите много напомня на портрета. Някой си Савитски. В информационната бланка попълнил, че работи в посолството на Беларус. Допреди седмица излизал в костюм, но от няколко дни започнал да се облича в спортен екип и да се придвижва с велосипед.

Хари вече държеше слушалката на стационарния телефон.

— Хаген? Вдигни на крак „Делта“. Веднага.

[1] Hotel supplies (англ.) — хотелски консумативи. — Б.пр. ↑

[2] Exhale and inhale at the same fucking time, mate, and you can smoke your cigarettes twice. (англ.) — Издишай и вдишай по едно и също шибано време, друже, и ще изпушиш цигарата два пъти. — Б.пр.

↑

ТРИЙСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

— И искаш аз да се заема? — попита Трюлс и завъртя халбата с бира в ръка.

Седяха в бистро „Кампен“. Микаел избра заведението, защото тук готвели вкусно, а бистротото в стила на източните квартали било популярно сред „свестните пичове“, които се вълнуват повече от култура, отколкото от пари; нископлатени модерни люде, поддържащи студентски начин на живот, без да изглеждат жалки.

Трюлс бе прекарал целия си живот в източната част на столицата, но за пръв път чуваше за това място.

— И защо да го правя?

— Заради отстраняването — Микаел изля в чашата си остатъка от минералната вода. — Ще го отменя.

— Нима? — Трюлс стрелна Микаел с мнителен поглед.

— Да.

Бернтсен отпи от чашата и избърса устата си с опакото на ръката си, макар пяната отдавна да се бе слегнала. Не бързаше да реагира.

— Щом става толкова лесно, защо не го направи досега?

Микаел затвори очи и си пое дъх.

— Не е толкова просто, но въпреки това ще те възстановя на служба.

— Защо?

— Защото ако не ми помогнеш, с мен е свършено.

Трюлс се изсмя.

— Интересно как се обръщат нещата, нали, Микаел?

Белман се озърна наляво, после надясно. Заведението беше пълно, но той се спря на него, понеже тук не идваха полицаи. Не биваше колеги да го засичат в компанията на Трюлс. Подозираше, че Бийвъс е прозрял съображенията му. Но какво пък...

— Е, реши ли? Имам и други варианти.

— Имаш — друг път! — избухна в гръмък смях Трюлс.

Микаел отново се огледа плахо. Никак не му се искаше да прави забележка на Трюлс за децибелите, но... Преди Микаел можеше да

предвиди в общи линии как ще реагира Трюлс, умееше да го манипулира както си иска. Ала у БийвЪс настъпи промяна. В приятеля от детинство се появи нещо тъмно, озлобено и непредсказуемо.

— Нужен ми е незабавен отговор. Не търпи отлагане.

— Добре — Трюлс пресуши халбата си. — Обаче освен да ме върнеш на работа, ще искам още нещо.

— Какво?

— Чифт използвани бикини на Ула.

Микаел го изгледа шокиран. Питаше се дали Трюлс е пиан, или налудничавият блясък във влажните му очи си съществува, откакто се помнят.

Трюлс се разсмя още по-гръмко и тресна шумно халбата в масата. Неколцина от „свестните пичове“ се заобръщаха.

— Аз... — подхвана Микаел. — Ще видя какво...

— Майтапя се бе, глупак такъв!

Микаел се засмя.

— И аз. Да разбирам ли, че ще...

— Мама му стара, ние приятели ли сме, или не?

— Приятели сме, разбира се. Нямах представа колко съм ти благодарен за услугата, Трюлс.

Микаел се силеше да се усмихне.

БийвЪс протегна ръка над масата и тупна Микаел по рамото.

— Имам. Имам представа.

Не, не го тупна. Направо го удари.

Нямаше време да проучват предварително терена, да разглеждат чертежи на коридори, изходи и потенциални маршрути за бягство. Нямаше време и да отцепват района с патрули, които да завардят основните изходи, та освен вана на спецотряд „Делта“ да не бъдат допуснати други автомобили. Докато пътуваха към мястото, Сиверт Фалкайд проведе кратък инструктаж на служителите си. Ръмжеше наставленията си, а тежковъоръжените мъже отзад го слушаха мълчаливо — знак, че са запомнили всичко.

Всичко в операцията зависеше от бързината и дори най-добре обмисленият план за действие би бил безсмислен, ако птичето отлети.

Докато се возеше най-отзад в деветместния ван и слушаше указанията на Фалкайд, Хари си даваше ясна сметка, че екипът не разполага нито с втори най-добре обмислен план, нито с третия в класацията.

Първото, което ръководителят на отряда попита Хари, беше дали Валентин разполага с оръжие. Хари обясни, че при убийството на Рене Калснес е използвано огнестрелно оръжие, а по негови предположения Беате Льон също е била заплашена с пистолет.

Хари огледа мъжете на предните седалки: полицаи, доброволно поели въоръжена акция. Знаеше какво е допълнителното им възнаграждение — не беше никак много. Знаеше и какво очакват данъкоплатците от спецчастите — твърде много. Беше се наслушал на критики към отряда: защо не се подлагат на по-голям риск; защо не притежават шесто чувство, което да им подсказва какво се крие зад затворена врата, в похитен самолет, в крайбрежна горичка; защо не се хвърлят в акцията с безразсъдна смелост. За боец със средно четири въоръжени акции в годината, или около сто акции през двайсет и пет годишната му професионална кариера, подобен подход би означавал да си изпроси смъртоносен куршум. А евентуална кончина на някой от екипа е най-сигурният начин цялата акция да бъде обречена на провал и да се повиши рискът за другите бойци.

— Асансьорът е само един — нареждаше трескаво Фалкайд. — Номер две и номер три поемат кабината, четири, пет и шест — главното стълбище, седем и осем — аварийната стълба. Хуле, двамата с теб ще покриваме външния периметър, ако нашият човек тръгна да бяга през прозорците.

— Нямам оръжие.

— Вземи — Фалкайд му подхвърли един „Глок“ 17.

Хари го пое. Усети солидната тежест на пистолета, баланса.

Никога не бе разбирал манаците на тема било оръжия, било автомобили, било интериор, съобразен с аудиотехника от висок клас. Същевременно никога не бе изпитвал дискомфорт пред необходимостта да държи оръжие. За пръв път му се случи миналата година. Спомни си кога за последно бе държал пистолет. В съзнанието му се появи „Одеса“-та в онзи шкаф. Побърза да прогони мислите.

— Пристигнахме — обяви Фалкайд.

Спряха на слабо натоварена улица пред портата на величествена четириетажна тухлена сграда, която почти не се различаваше от съседните постройки. Хари знаеше, че в някои от тях живеят стари пари, в други — нови, но даващи си вид на стари, а в трети се помещават посолства, дипломатически жилища, рекламни агенции, звукозаписни компании и по-малки фирми. Единствено дискретна месингова табелка на страничния стълб на портата показваше, че са пристигнали където трябва.

Фалкайд вдигна часовника.

— Ще държим връзка по радиостанцията.

Спецполицаяте огледаха номерата си, изписани с бяло на каските им, нахлузиха черните маски, стегнаха ремъците на автоматите си.

— Ще броя обратно и на едно влизаме. Пет, четири...

Хари не знаеше дали усеща собствения си адреналин, или този на другите, но той имаше отличителен мирис и вкус — горчив и солен като капсули, изстреляни от бутафорен пистолет.

Вратите се разтвориха и пред очите на Хари стената от черни гърбове се спусна през портата и след десетина метра изчезна.

Хари слезе след тях, понагласи бронезилетката си. Отдолу кожата му вече плуваше в пот. Фалкайд скочи от вратата до шофьорската седалка и дръпна ключовете от контакта. Хари си спомни бегло случай, когато обектите на светкавична акция се бяха измъкнали с полицейска кола, защото някой бе забравил ключа вътре. Подаде пистолета си на Фалкайд.

— Нямам разрешително да използвам оръжие.

— В момента ти издавам временно. Поради сериозността на ситуацията. Точка не-знам-коя-си от полицейския правилник.

Хари зареди пистолета и тръгна по чакъла. Млад мъж с крив врат като на пеликан изскочи от хотела. Адамовата му ябълка подскочи, все едно току-що е погълнал нещо. Хари веднага видя, че името на баджа върху ревера на черното му сако съвпада с името на администратора, с когото бе разговарял по телефона.

Тогава мъжът не знаеше дали гостът се намира в стаята си, или другаде в хотела, но предложи да провери. Хари категорично му забрани. Нареди му да продължи да изпълнява задълженията си и да запази спокойствие, защото иначе има вероятност някой от персонала

да пострада. Ала при появата на седмина облечени в черно въоръжени мъже тревогата на администратора явно бе станала неконтролируема.

— Дадох им мастър-ключа — докладва той с ясно доловим източноевропейски акцент.

— Прикрий се зад вана — прошепна Фалкайд и посочи с палец над рамо.

Хари продължи с насочен напред пистолет. Заобиколи сградата и мина отзад, където сенчеста градина с ябълкови дръвчета се простираше чак до оградата на съседния имот. Възрастен мъж седеше на терасата с „Дейли Телеграф“ в ръка. Свали вестника и надникна над ръба на очилата си за четене. Хари посочи жълтия надпис ПОЛИЦИЯ върху бронезилетката си, сложи предупредително показалец пред устните си, получи кимване и се съсредоточи върху прозорците на четвъртия етаж. Администраторът предварително им беше обяснил къде се намира стаята на мнимия дипломатически служител. Дотам се стигало по коридор, завършващ сляпо. Прозорецът гледал към задния двор.

Хари нагласи по-удобно слушалката в ухото си и зачака.

След няколко секунди чу глух грохот от шокова граната, последван от дрънчене на стросено стъкло.

Знаеше, че ефектът от освободеното въздушно налягане ще се изчерпи само с временна глухота у присъстващите. Ала шумът от експлозията в комбинация с ослепителния блясък и светкавичния щурм ще парализира обекта за три секунди. А на бойците не им трябваха повече.

Хари чакаше. В слушалката му се появи глух глас.

Постъпи очакваното съобщение:

— Стая 406 е обезопасена. Тук е чисто.

Продължението обаче накара Хари да изругае високо.

— Май нашият човек си е събрал нещата.

Скръстил ръце, Хари изчака Катрине и Бьорн пред стаята.

— Какво стана? Изпуснахте ли го? — попита Катрине.

— Беше ни в ръцете — поклати глава Хари.

Влезе в стаята, двамата му колеги го последваха.

— Прибрал се е, стегнал си е багажа и се е омел.

— Нищичко ли не е оставил? — попита Бьорн.

— Само две използвани клечки за уши и два билета за трамвай — намерихме ги в кошчето за отпадъци. Плюс част от билет за футболен мач, който имам чувството, че спечелихме.

— *Ние?* — попита Бьорн и огледа хотелската стая — стандартна във всяко отношение. — За „Волеренга“ ли говориш?

— За националния отбор. Играли сме срещу Словения, така пише на билета.

— Спечелихме — потвърди Бьорн. — Рийсе отбеляза победния гол в продължението.

— Как може да помните такива подробности, откачалки такива! — поклати глава Катрине. — Аз дори не знам дали „Бран“ стана шампион, или изпадна от висшата лига.

— Не съм си поставял за цел да запомня резултата — възрази Бьорн. — Останало ми е в ума, защото мачът вървеше към равен и Рийсе...

— И да не беше така, пак щеше да си го спомняш, Рейнмен.

— Ей.

Обърнаха се към Хари. Той се взираше в билета.

— Помниш ли и друго през същата вечер, Бьорн?

— Какво?

— Къде те повикаха.

Холм почеса единия си бакенбард.

— Да помислим... мачът се игра надвечер...

— Ще ти спестя мъдруването. Тогава убиха Ерлен Венешла в Маридален.

— Така ли беше?

— Същата вечер, когато се проведе двубоят на стадион „Юлевол“. Датата е отпечатана на билета. Начало: седем часа.

— Олеле — притесни се Катрине.

По лицето на Бьорн се изписа страдалческо изражение.

— Не го изричай, Хари. Моля те, не казвай, че Валентин Йертсен е присъствал на мача. Ако е бил там...

— ... не може той да е убиецът — довърши Катрине. — А ние много искаме да е той, Хари. Затова кажи нещо окуражаващо.

— Добре — кимна той. — Защо този билет не е в кошчето като използваните клечки за уши и билетите от трамвая? Защо го е оставил

върху бюрото, щом е прибрал всичко друго? Сложил го е така, за да е сигурен, че ще го видим.

— Изфабрикувал си е алиби.

— Подхвърлил го е точно пред очите ни, за да разклати увереността ни. Да ни парализира. Това обаче е само част от билет за футболен мач и не доказва, че той е присъствал. Фактът, че е избрал за свое алиби сборище, където никой не забелязва отделния човек, и освен това е запазил използван билет от вече проведено събитие, буди съмнение.

— Върху билета има номер на седалката. Може съседите му да си спомнят кой е седял там. И дали мястото не е останало празно. Ще издиря околните зрители и...

— Действай, но и преди сме се опитвали да приложим тази тактика — в театрален или киносалон. След три-четири дни никой от зрителите не помни до кого е седял.

— Прав си — обезсърчи се Катрине.

— Мач на националния отбор — изтърси Бьорн.

— Е, и? — Хари влезе в тоалетната и започна да си разкопчава дънките.

— Футболните двубои на национално ниво се провеждат според правилата на ФИФА. Хулигани.

— Разбира се! — възкликна Хари и откряна вратата на тоалетната. — Браво, Бьорн! — Вратата се хлопна.

— Какво? За какво говорите? — не разбра Катрине.

— От ФИФА задължават организаторите на футболни срещи на национално ниво да снимат публиката — в случай че избухнат размирици. По време на вълната от хулигански прояви през деветдесетте въведоха това правило, за да може полицията да идентифицира главните подстрекатели и да им потърси наказателна отговорност. Днес органите на реда снимат трибуните през целия мач, а кадрите са с толкова висока резолюция, че всяко лице може да се увеличи и да се разпознае. А ние разполагаме със сектора, реда и номера на седалката на Валентин.

— Не на неговата седалка! — възнегодува Катрине. — Няма да го открием на снимките, ясно! Иначе ще трябва пак да почнем от нулата.

— Възможно е, разбира се, да са изтрили снимките — допусна Бьорн. — По време на мача не възникнаха безредици, а в директивата за съхранение на данни навярно е упоменато в какъв срок властите имат право да ги зап...

— Ако снимките се запаметени на компютър, няма да изчезнат от харддиска само с натискане на клавиша „изтрий“ — увери го Катрине.

— Директивата за съхранение на данни...

— Да изтриеш компютърен файл е трудно, колкото и да изстържеш от подметката си залепнало кучешко изпражнение. Как според теб откриваме файлове с детско порно в компютрите на перверзници, които ни ги предоставят доброволно за проверка, защото са убедени, че са заличили всички следи? Повярвай ми, ако Валентин Йертсен наистина е присъствал на стадиона, ще го открия на записа. Какво е заключението за предполагаемия час на смъртта на Венешла?

Хари пусна казанчето.

— Между седем и седем и половина — отговори Бьорн. — С други думи, по време на началните минути на мача, точно след като Хенриксен изравни резултата. От Маридален Венешла сигурно е чул как избухна стадионът. Съвсем наблизко е.

Вратата на тоалетната се отвори.

— Това означава, че е възможно Валентин да е отишъл на стадиона след убийството — Хари закопча и последното копче на дънките си. — А там се е погрижил да привлече някак вниманието на околните, та да запомнят присъствието му. И ето ви алиби.

— Валентин не е бил на този мач — не отстъпваше Катрине. — Ако съвсем случайно е присъствал, ще изгледам шибания видеозапис от игла до конец и ще засичам с хронометър всяко негово отсъствие, ако ще дори само да си мръдне задника от седалката. Алиби, ама друг път!

Над големите къщи се спускаше тишина.

„Затишие — преди десетки коли, я волво, я ауди, да заприиждат към домовете си след поредния работен ден за Акционерно дружество Норвегия“, помисли си Трюлс Бернтсен. Натисна звънеца и се огледа.

Поддържана, красиво аранжирана градина. Ето с какво се занимава един пенсиониран главен секретар.

Вратата се отвори. Изглеждаше остарял. Същите проницателни сини очи, но кожата на гърлото му се бе отпуснала, стойката — прегърбила. Мъжът бе изгубил внушителната си осанка от спомените на Трюлс. Или просто избелелите небрежни дрехи му придаваха поизносен вид. Навярно всеки човек се поотпуска, след като се пенсионира и няма мотивация да поддържа изрядна външността си.

— Берентсен, ОРГКРИМ — Трюлс му показва служебната си значка.

Дори старецът да прочетеше правилно името — Бернтсен, — щеше да помисли, че просто не е чул правилно. Лъжа с възможност за отстъпление. Бившият главен секретар изобщо не погледна документа, само кимна.

— Май си те спомням. С какво мога да ти бъда полезен, Берентсен?

Дори не предложи на Трюлс да влезе. Идеално. Наоколо нямаше свидетели на разговора им, а навън беше съвсем тихо.

— Става въпрос за сина ви. За Сондре.

— Какво за него?

— Провеждаме масирана акция по прихващането на албански сводници и по тази причина поставихме под наблюдение уличното движение в Квадратурата. Заснехме автомобили, които качват проститутки. Идентифицирахме регистрационните номера и мислим да привикаме собствениците на разпит. Ще им предложим смекчаване на наказанието срещу информация за сводниците. Един от заснетите автомобили е регистриран на името на сина ви.

Главният секретар повдигна рунтавите си вежди.

— Какво говориш? На Сондре? Изключено.

— И аз съм на същото мнение, но исках да се посъветвам с вас. Ако и вие смятате, че е възникнало недоразумение и жената, влязла в колата му, всъщност не е проститутка, ще унищожим снимката.

— Сондре е щастливо женен. Възпитавал съм го аз. Знае кое е правилно и кое — грешно, вярвай ми.

— Разбира се. Просто исках да чуя и ваша преценка за ситуацията.

— За бога, защо Сондре ще купува... — мъжът пред Трюлс сгърчи лице, все едно бе лапнал изгнило гроздово зърно — ... секс от

улицата? Той е наясно какви болести може да пипне. Има деца. Не, знаеш ли, Берентсен...

— Очевидно сме еднородни, че няма смисъл да проверяваме случая. Макар да са налице основания да подозираме жената в проституция, възможно е шофьорът да е бил друг мъж, а не синът ви. На снимката лицето на мъжа зад волана не личи ясно.

— В такъв случай нямате основания да завеждате преписка. Просто забравете за това.

— Благодаря, ще действаме според инструкциите ви.

Главният секретар кимна бавно, оглеждайки щателно Трюлс.

— Берентсен от ОРГКРИМ, правилно ли запомних?

— Да.

— Благодаря, Берентсен. Работите отлично.

По лицето на Трюлс се разля широка усмивка.

— Стараем се според силите си. Желая ви приятен ден.

— Какво каза? — попита Катрине, докато всички се взираха в черния екран отпред.

В Котелното бяха изгубили представа за времето. Човешки изпарения насищаха въздуха.

— Казах, че в духа на Директивата за съхранение на данни снимковият материал от стадиона най-вероятно вече е унищожен. И както виждаш, не съм се заблудил — отговори Бьорн.

— А аз какво казах?

— Сравни изтриването на компютърни файлове с опитите да се отървеш от кучешко лайно — напомни Хари. — Мисия невъзможна.

— Не казах невъзможна — поправи го Катрине.

Четиримата се бяха скупчили пред компютъра на Катрине. Когато Хари се обади да повика Столе, психологът прие поканата с облекчение.

— Казах, че е трудно. По принцип все някъде остава тяхно огледално изображение. И всеки кадърен хакер може да го открие.

— Хакер или хакерка? — попита Столе.

— Мъжки род. Жените не могат да паркират успоредно, не помнят резултати от футболни срещи, мързи ги да овладяват най-новите тънкости в компютърните технологии. За такива задачи ти

трябват чешити с тениски с имена на музикални банди и оскъден сексуален живот. Така е от незапомнени времена.

— И не си...

— Няколко пъти се опитах да обясня, че не съм компютърен специалист, Столе. Търсачките, с които работя, преровиха електронната система на Норвежкия футболен съюз, но всички видеозаписи са изтрити. А при това положение аз съм безполезна.

— Ако ме бяхте послушали, щяхме да спестим ценно време — въздъхна Бьорн. — А сега накъде?

— Като казах безполезна, малко преувеличих — отбеляза Катрине, обърната към Столе. — Притежавам няколко предимства, с които компенсирам техническите си несъвършенства: женски чар, неженствена пробивност и липса на скрупули. Тези качества покачват акциите ти в очите на нърдовете. И онова, което някога ми осигури достъп до специалните търсачки, сега ми спечели благоразположението на индийски хакер с артистичния псевдоним Side Cut^[1]. Преди час звъннах в Хайдерабад и му възложих задача.

— И?

— И ще гледаме филм — Катрине натисна копчето.

Екранът светна.

— Той е — прошепна Столе. — Изглежда самотен.

Валентин Йертсен, познат и под псевдонима Пол Ставнес, седеше със скръстени ръце. Гледаше играта с видимо безразличие.

— Дявол да го вземе! — изруга тихо Бьорн.

Хари помоли Катрине да пусне записа на забързан каданс. Тя натисна някакво копче и зрителите около Валентин започнаха да се движат със странни, отсечени движения, докато показанията на брояча в долния десен ъгъл се меняха скоростно. Само Валентин не помръдваше от мястото си — замръзнала статуя наред кипящо оживление.

— По-бързо — поиска Хари.

Катрине увеличи скоростта и зрителите на екрана се оживиха още повече, навеждаха се и се изправяха, размахваха ръце, изчезваха от кадър, връщаха се с наденички или кафе. Изведнъж всички сини седалки се изпразниха.

— Един на един. Почивка — отбеляза Бьорн.

После всички пак заеха местата си. В публиката настъпи още по-енергично движение. Броячът в ъгъла препускаше. Хората клатеха глави с видимо разочарование. Изведнъж всички вдигнаха ръце във въздуха. За няколко секунди картината сякаш застина. После зрителите скочиха едновременно от местата си, започнаха да куфееят, да скачат, да се прегръщат. Всички с изключение на един.

— Рийсе вкарва от дузпа в продължението — обясни Бьорн.

След последния съдийски сигнал зрителите напуснаха стадиона. Валентин обаче продължи да седи на мястото си неподвижно. Чак след като секторът около него се изпразни, стана и си тръгна.

— Може би не му допада да кибичи на опашка — предположи Бьорн.

Екранът отново почерня.

— Е? Какво видяхме?

— Видяхме как мой пациент гледа футболен мач. По-точно бивш пациент — ако приемем, че няма да се появи на следващия сеанс. Така или иначе, двубоят очевидно забавляваше всички с изключение на него. Понеже познавам езика на тялото му, мога да заявя с почти стопроцентова сигурност, че мачът му е напълно безинтересен. А това отново ни връща към актуалния въпрос: защо в такъв случай е отишъл на стадиона?

— По време на целия мач той не яде нищо, не ходи до тоалетната и не стана от мястото си — обобщи Катрине. — Седеше неподвижен като истукан. И това ако не е странно! Все едно е знаел, че ще прегледаме подробно записа, и не е искал да даде дори десетсекунден повод да оспорим алибито му.

— Поне да се беше обадил по телефона. Тогава щяхме да увеличим снимката и да видим какъв номер набира. Или да засечем кога точно е отправил повикването и да сверим с изходящите обаждания, регистрирани в базовите станции, които осигуряват покритието над стадион „Юлевол“.

— Не се е обаждал по телефона — въздъхна Хари.

— Ами ако...

— Не е звънил, Бьорн. И без значение по какви подбуди Валентин Йертсен е отишъл да гледа мач на националния отбор, фактите са си факти: първо, по времето, когато Ерлен Венешла е убит в Маридален, Валентин е на стадиона. И второ... — Хари плъзна поглед

над главите им и впи очи в голата бяла стена. — ... пак се върнахме в изходна позиция.

[1] Side cut (англ.) — прическа, при която косата се подстригва късо само от едната страна. — Б.пр. ↑

ТРИЙСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Аурура седеше на люлката и гледаше как слънчевите лъчи се процеждат между листата на крушовите дървета. Баща ѝ твърдеше упорито, че раждат круши, ала досега никой не бе виждал и единичък плод по клоните им. Аурура, вече навършила дванайсет години, бе твърде голяма да вярва на всичко, което казва татко ѝ.

Тя се прибра от училище, написа си домашните и излезе в градината. Майка ѝ беше отишла до магазина. Нямахме да чакат баща ѝ за вечеря. Пак започна да работи до късно. А уж беше обещал на Аурура и на мама да се прибира навреме като другите татковци, вместо вечер да работи за полицията; денем да лекува пациенти в кабинета си и после да се връща у дома. Ала татко май пак поднови ангажиментите си към полицията. Но нито мама, нито татко пожелаха да обяснят на Аурура кое наложи тази промяна.

Тя намери парчето на Риана на айпода. В него барбадоската певица подканяше който я иска, да дойде да я вземе. Аурура протегна дългите си крака напред, за да се засили. През последната година така се източи, че сега трябваше или да свива крака под седалката на люлката, или да ги държи изпънати високо, за да не опират в земята. Още малко и щеше да настигне майка си на ръст. Момичето отпусна назад глава, усети как дългата ѝ тежка коса приятно опъва кожата на главата ѝ, примижа срещу слънцето, което надничаше между дърветата и въжетата на люлката. Риана пееше, а клоните на дърветата леко изпукваха всеки път, когато люлката се спускаше надолу. По едно време Аурура чу и друг звук: скърцането на портата, последвано от стъпки по чакъла.

— Мамо? — провикна се тя, но без да отваря очи. Приятно ѝ беше да седи така, подложила лице под ласкавите слънчеви лъчи.

Не получи отговор и съобрази, че не беше чула неистовото бръмчене на малката синя мамина кола с размерите на кучешка колибка.

Опря пети о земята, укроти люлката и я спря. Продължаваше да държи очите си затворени. Не ѝ се излизаше от идиличното балонче,

пълно с музика, слънце и мечтателно блаженство.

Усети как над нея надвисна сянка и въздухът изведнъж изстина, както когато тъмен облак закрива слънцето, посмекчило иначе студения ден. Аурура отвори очи и видя, че някой се е надвесил над нея. Силуетът му се очертаваше на небесния фон, а слънцето позлатяваше главата му като ореол. Тя премига, объркана от внезапно споходилото я прозрение: Исус се е върнал на земята. Тук е, сред нас. Значи мама и татко грешат: Бог съществува и за всичките ни грехове има прошка.

— Привет, момиченце — поздрави гласът. — Как се казваш?

Ако действително беше права, значи Исус говореше норвежки.

— Аурура — тя присви едното си око, за да види по-добре лицето му.

Мъжът обаче нямаше нито брада, нито дълга коса като Божия син.

— Татко ти вкъщи ли е?

— На работа е.

— Ясно. И ти си самичка, така ли?

Понечи да отговори, но нещо я спря. Сама не знаеше какво.

— Ти кой си? — попита на свой ред тя.

— Искам да говоря с баща ти. Но може и двамата с теб да си поприказваме. Ще си правим компания, докато той се прибере, нали?

Аурура мълчеше.

— Каква музика слушаш? — поинтересува се мъжът и посочи айпода.

— Риана — Аурура избута люлката назад — не само за да се измъкне от сянката на мъжа, а и за да го вижда по-добре.

— Аха. Вкъщи имам няколко нейни албума. Ако искаш, ще ти ги дам да ги прослушаш.

— Ако нямам някое парче, си го пускам в *Spotify*.

Аурура установи, че мъжът изглежда съвсем обикновено. По нищо не приличаше на Исус.

— А, да, *Spotify* — кимна мъжът и приклекна така, че стана понисък от нея. Сега Аурура се почувства по-спокойна. — В този сайт има голямо разнообразие от песни.

— Да, но аз използвам безплатната версия и между парчетата пускат реклами.

— А на теб това не ти харесва?

— Дразни ме, че говорят. Така развалят атмосферата.

— А знаеш ли, че има цели албуми, в които изпълнителите говорят и това е най-хубавата част от парчетата?

— Не — Аурура наклони глава настрана.

Питаше се защо мъжът говори толкова угоднически. Съмняваше се това да е обичайният му глас. Емилие, най-добрата ѝ приятелка, се умилкваше така, когато я врънकाеше за нещо: я за някоя услуга, я за някоя хубава рокля, я за нещо друго, което причиняваше неудобство на Аурура.

— В такъв случай ти препоръчвам да чуеш някоя песен на „Пинк Флойд“.

— Кой е това?

Мъжът се огледа.

— Ако влезем, ще ти покажа на компютъра, докато чакаме татко ти да се прибере.

— Обясни ми как се пише, ще го запомня.

— По-добре да ти покажа. Тъкмо ще ми налееш и чаша вода.

След като непознатият приклепна, слънцето блестеше в очите на Аурура, но не я топлеше. Странно. Тя се облегна на люлката. Мъжът се усмихна. Между зъбите му проблесна нещо. Нещо като върха на език, който само се показва за миг и пак изчезна.

— Хайде, слизай — подкани я той и се изправи.

Хвана едното въже на люлката на височината на главата си.

Аурура се смъкна от люлката, промуши се под ръката му и тръгна към къщата. Чуваше стъпките му зад гърба си. И гласа му.

— Ще ти хареса, Аурура. Обещавам.

Кротък като на свещеник. Баща ѝ често използваше този израз. Дали пък този мъж действително не беше Исус? Така или иначе, момичето не искаше да го пуска в дома си. И все пак продължи напред. Защото какво ще каже на татко си? Че е отказала на негов познат да влезе у тях за чаша вода? Не, няма как да оправдае подобно негостоприемство. Тя вървеше бавно, за да спечели време и да измисли извинение, за да не го пусне вътре. Ала не ѝ хрумваше нищо. Забави крачка и мъжът се приближи съвсем до нея. Чуваше дишането му — тежко, все едно тези няколко крачки от люлката до вратата го

бяха изморили. От устата му се носеше миризма, напомняща на лакочистител.

До стълбите оставаха пет крачки. Извинение. Две крачки. Ето ги стълбите. Хайде. Не. Стигнаха до вратата.

Аурура преглътна.

— Май е заключено. Ще изчакаме навън.

— Заключено ли е? — мъжът се огледа, сякаш проверяваше дали зад живия плет не наднича някой съсед.

После протегна ръка над рамото ѝ — Аурура усети топлината от кожата му, — стисна дръжката на вратата, натисна я и тя се отвори.

— Я виж ти! — дишането му се ускори и гласът му леко се разтрепери: — Извадихме късмет.

Аурура се обърна към отворената врата. Прикова поглед в сумрачното антре. Само чаша вода. И музиката с гласовете, която изобщо не я заинтригува. В далечината се чуваше бръмчене на косачка. Гневно, агресивно, настойчиво. Аурура прекрачи прага.

— Трябва да... — подхвана тя и се сепна колко е скъсил той разстоянието помежду им. Сякаш още малко и щеше да се блъсне в нея.

Горещата му длан опари кожата над горния ръб на тениската ѝ. Сърчицето ѝ се разблъска. Чу бръмчене на втора косачка. Не, не на косачка, а на автомобилен двигател.

— Мамо! — извика Аурура, отскубна се от ръката на мъжа, провря се покрай него, взе четирите стъпала пред къщата с един скок, приземи се на чакъла и хукна. — Трябва да ѝ помогна с покупките! — извика през рамо тя.

Докато тичаше към портата, се заслушваше дали непознатият я следва, но хрущенето на маратонките ѝ по чакъла заглушаваше всички звуци. Стигна до портата, дръпна я рязко и видя как майка ѝ слиза от малката си синя кола пред гаража.

— Здравсти, миличка — изгледа я тя с въпросителна усмивка. — Като хала си!

— Един човек търси татко — изстреля Аурура.

Преди си беше мислила, че чакълестата пътека е по-къса, а ето че се задъха.

— На стълбите е — додаде тя.

— Така ли? — майка ѝ извади покупките от задната седалка, подаде ѝ единия плик, затвори вратата на колата и двете влязоха през портата.

На стълбите нямаше никого, но входната врата се поклащаше отворена.

— Да не е вътре? — попита майка ѝ.

— Не знам.

Двете влязоха. Аурура остана да чака в антрето. Гледаше да е близо до отворената врата. Майка ѝ продължи към кухнята да остави покупките.

— Ехо? — извика майка ѝ. — Ехо?

После се върна в антрето с празни ръце.

— Тук няма никого, Аурура.

— Но той беше тук, кълна се!

Майка ѝ я изгледа озадачена и се засмя.

— Спокойно, миличка, вярвам ти.

Аурура мълчеше. Не знаеше какво да каже. Как да обясни, че вероятно ги е навестил Исус. Или Светият дух. При всички случаи някой, когото не всички виждат.

— Ако е нещо важно, пак ще дойде — заключи майка ѝ и се върна в кухнята.

Аурура остана в антрето. Във въздуха още тегнеше онази сладникава миризма на застояло.

ТРИЙСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

— Ти нямаш ли личен живот?

Арнол Фолкеста надигна глава от книжата. Погледна високия мъж, облегнат върху рамката на вратата, и се усмихна.

— И аз като теб нямам, Хари.

— Минава девет, а още киснеш в кабинета.

Арнол се позасмя и събра листовете на купчина.

— Аз поне вече се приготвям да си тръгвам. А ти какво? Току-що пристигах и ще останеш докога?

— Не много — с една крачка Хари стигна до виенския стол и седна. — Аз поне си имам приятелка, с която прекарвам уикендите.

— Така ли? А аз — бивша жена, с която за мое щастие вече не прекарвам уикендите си.

— Не знаех, че си бил женен.

— По-точно само живеехме заедно.

— Да ти се намира кафе? Какво се случи?

— Свърших кафето. На някой от нас му хрумна ужасната идея, че е време да сключим брак. След като решихме да подпишем, нещата тръгнаха на зло. Вече бяхме разпратили поканите, но аз се обадох да отменя тържеството. Тя се премести в друг град. Каза, че иска да се откъсне. По-хубаво нещо не ми се е случвало, Хари.

— Мхм — Хари разтърка клепачите си.

Арнол стана и откачи якето си от куката на стената.

— Да не сте закъсали с разследването?

— Нещо такова. Пак сме в нулева позиция. Валентин Йертсен...

— Да?

— Мислехме, че той е Резача. Но се оказа, че не той е убил полицаите.

— Сигурен ли си?

— При всички случаи не е извършил убийствата сам.

— Възможно ли е да има съучастници?

— Катрине поддържа тази версия. Но в деветдесет и осем цяло и шест процента от всички убийства със сексуален мотив извършителят

действия соло.

— Значи...

— Катрине обаче държи на своето. Обоснова се с убитото момиче до Трюван. Там извършителите най-вероятно са двама.

— За този случай ли се коментираше, че частите от трупа били открити на километри разстояние една от друга?

— Точно така. Според Катрине Валентин действа винаги със съучастник, за да заблуди полицията.

— Редуват се кой да убива и си подсигуряват алиби?

— Да. Историята познава аналогични случаи. Например през шейсетте двама изнасилвачи от Мичиган, лежали в затвора, решили да действат в комбина. Придържали се към създаден от тях модел с цел да заблудят разследващите, че действа класически сериен убиец. Всяко следващо престъпление имитирало предходното. Понеже разследващите различили в убийствата почерка и на двамата вече познати им изнасилвачи — те все пак не можели съвсем да обуздаят перверзната си натура — попаднали в полезрението на ФБР. Привикали ги на разпит, но и двамата представили желязно алиби за част от убийствата и полицаите снели подозренията.

— Хитро. И защо не допускаш и този случай да е подобен?

— Деветдесет и осем...

— ... цяло и шест процента. Не подхождаш ли прекалено едностранчиво?

— Именно цитираните от теб статистически данни за ключови свидетели ме подтикнаха да се разровя и откриях, че Асаев не е издъхнал от естествена смърт.

— Но още не си задвижил нещата по случая, нали?

— Не съм. За известно време ще трябва да почака, защото сега имам по-важна работа. — Хари облегна глава на стената зад гърба си и затвори очи. — Двамата с теб разсъждаваме по сходен начин, а в момента съм зациклил. Затова се обръщам към теб с молба за малко свежи идеи.

— Към мен?

— Разследването буксува, Арнол. А ти имаш гънки в мозъка, които очевидно липсват при мен.

Фолкеста си съблече якето, окачи го на стола и седна.

— Хари?

- Да?
- Нямах представа колко ме ласкаеш с тази молба.
- Супер — усмихна се накриво Хари. — Мотив?
- Ето тук не бележите никакъв напредък.
- Почваме от нулата. Какви са подбудите на убиеца?
- Ще проверя дали няма да намеря отнякъде малко кафе, Хари.

Докато пиеха първата чаша кафе, Хари запозна Арнол с наличната до момента информация. Преполовиха втората, когато Арнол взе думата.

— Убийството на Рене Калснес е важно, защото представлява изключението, защото не се вписва в рамката. Тоест, хем се вписва, хем не се вписва. За разлика от първоначалните убийства, то не е придружено с изнасилване, няма признаци за проявен сексуален садизъм, липсват рани, нанесени с прободно оръжие. От друга страна, с убийствата на полицаите го свързва употребата на тъп предмет, с който са нанесени рани по лицето и главата.

— Продължавай — Хари остави чашата си.

— Много добре си спомням убийството на Калснес. Точно тогава бях на полицейско обучение в Сан Франциско. В хотела, където ме настаниха, пред вратите на всички гости оставяха „The Gayzette“.

— Гейския вестник?

— Бяха плеснали на първа страница новината за убийството в малка Норвегия и го обявяваха за поредното убийство по хомофобски подбуди. Интересното е, че нито един от норвежките ежедневници, които прегледах по-късно през деня, дори не намекваше за убийство от омраза към различните. Питам се кое дава основания на този американски вестник толкова категорично и на толкова ранен етап от разследването да оповестява подобни заключения. Седнах и прочетох цялата статия. Журналистът твърдеше, че всички обстоятелства от престъплението говорят за хомофобски настроения: гей, който провокативно парадирал с предпочитанията си пред целия свят, е отвлечен извън града, където го подлагат на ритуално насилие. Убиецът носи огнестрелно оръжие, но не иска да застреля жертвата си веднага. Първо натрошава лицето му. Исква да отприщи натрупаната омраза и раздробява красивото, женствено лице на педала, нали?

Убийството е предумишлено, предварително подготвено и извършено по хомофобски подбуди. Така гласеше заключението на журналиста. И знаеш ли, Хари? На мен този извод не ми се струва толкова абсурден.

— Мхм. Ако е хомофобско убийство, както го наричаш ти, значи изобщо не бива да го разглеждаме в съпоставка с другите убийства. Не разполагаме с никакви данни някоя от жертвите на първоначалните убийства и от убитите полицаи да е имала хомосексуална ориентация.

— Сигурно си прав, но тук се откроява още нещо интересно. Спомена, че единственото убийство, в чието разследване всички досегашни жертви на полицейския касапин са били въввлечени по един или друг начин, е именно убийството на Калснес, нали?

— Кадрите ни са малко и затова едни и същи хора разследват повечето убийства, Арнол. Лично аз не бих отдал голямо значение на подобно съвпадение.

— Възможно е, но интуицията ми подсказва, че е важно.

— Не се главозамайвай, Арнол.

— Сбърках ли някъде? — засегна се колегата му.

— „Интуицията ми подсказва...“ Когато стигнеш до етапа, в който интуицията ти има стойност на аргумент, ще ти кажа.

— Защото малцина го постигат ли?

— Да. Продължавай, но стой здраво на земята, нали?

— На твоите заповеди. Може ли все пак да кажа, че според интуицията ми си съгласен с мен?

— Може.

— В такъв случай ще си позволя да те посъветвам да впрегнеш всички кадри в разкриването на убиеца на онзи гей. В най-лошия случай ще разплетете само един случай. В най-добрия ще стигнете до полицейския касапин.

— Мхм — Хари допи кафето си и стана. — Благодаря ти, Арнол.

— Аз ти благодаря. За полицаи в оставка като мен е радост, че изобщо някой ме слуша. Като казах полицаи в оставка, днес видях Силие Гравсенг на регистратурата. Минала да предаде магнитната си карта. Била... някаква си.

— Отговорник на групата.

— Да. Попита ме как си. Не й отговорих. Поръча да ти предам, че славата ти е незаслужена. Говорила с началника ти. Не било вярно,

че си разкрил всички убийства, които си разследвал. Спомена името Густо Хансен. Права ли е?

— Донякъде.

— Донякъде? Какво означава това?

— Поех случая, но така и не арестувах никого. Как ти се стори
тя?

Арнол Фолкеста присви едното си око и погледна Хари, все едно се прицелваше в него; все едно търсеше някакви признаци по лицето му.

— Как да ми се стори... Силие Гравсенг е странна особа. Покани ме на учебна стрелба. Ей така, ни в клин, ни в ръкав.

— И ти какво й отговори?

— Оправдах се с проблеми с очите и тремор. Казах й самата истина: за да имам някакви шансове да улуча мишената, трябва да е поставена на половин метър пред мен. Тя прие отказа ми хладнокръвно, но после се запитах защо Силие Гравсенг ще се упражнява да стреля, щом повече няма да полага задължителния изпит по стрелба?

— Е, някои хора харесват стрелбата заради самата стрелба.

— Тяхна работа — Арнол стана. — Но Силие изглеждаше добре, трябва да й се признае.

Хари изпрати с поглед колегата, който закуцука към вратата и излезе. Поразмисли, после набра номера на полицията в Долен Айкер. След разговора му трябваше време да смели чутото: Бертил Нилсен не бил участвал в разследването на случая „Рене Калснес“ в съседната община Драмен, но когато в дежурната част постъпил сигнал за кола в реката до Айкершага, Бертил давал дежурство и се отзовал на съобщението, защото диспечерът не уточнил от коя страна на границата между двете общини се намира автомобилът. Впоследствие службата в Долен Айкер получила строго порицание от драменската полиция и КРИПОС, задето Нилсен е минал с колата си по меката почва и е заличил евентуални следи от гуми.

— Може да се каже, че Бертил повлия косвено на разследването — заключи тя.

Наближаваше десет, слънцето отдавна се бе скрило зад облечения в зелено гребен на възвишението на запад. Столе Ауне паркира колата в гаража и тръгна по чакълестата пътека към къщата. Забеляза, че не свети нито в кухнята, нито в дневната. В това нямаше нищо необичайно. Тя често си лягаше рано.

Столе усети бремето на тялото си върху коленните стави. Господи, беше капнал от умора. Отключи входната врата. Въпреки че бе прекарал изключително тежък ден, се надяваше да я завари будна. За да си поговорят. Да сподели с нея какво го мъчи и да му олекне. Беше послушал Хари. Свърза се с колега и отиде в кабинета му. Разказа за нападението с ножа; как е бил сигурен, че ще умре. Изпълни заръката. Сега трябваше да поспи. Да намери начин да се възстанови.

Поредното ново яке на Аурура висеше на закачалката. Божичко, с какви темпове растеше това момиче! Ауне изхлузи обувките си и се заслуша в притихналата къща. Смущаваше го нещо неопределено. Струваше му се по-тихо от обикновено. Липсваше му някакъв звук — звук, който иначе явно не си даваше сметка, че чува.

Тръгна по стълбите към втория етаж. С всяка крачка губеше скорост като претоварен скутер по баир. Помисли си, че трябва да започне да спортува, да свали десетина килограма. Щеше да се отрази добре на съня, на общото му здравословно състояние, на професионалната му издръжливост, на продължителността на живота му, на либидото му, на самочувствието му — накратко, на всичко. По дяволите, сигурно изобщо нямаше да го направи.

Мина покрай стаята на Аурура.

Спря, поколеба се, върна се и откряна вратата.

Искаше да я погледа, докато спи, както когато беше мъничка. Не след дълго нещата помежду им щяха да се променят. Столе забелязваше, че Аурура е започнала да пази личното си пространство. В поведението ѝ се бе появила някаква стеснителност. А когато бащата забележи, че дъщеря му изпитва неудобство, и за него предишната им близост става неестествена. И все пак му се искаше да си открадне един от онези мигове, когато гледа как детето му спи кротко, спокойно, далече от ужаса, с който той се бе сблъскал днес.

Столе се въздържа. Ще види Аурура утре на закуска.

Въздъхна, затвори вратата и влезе в банята. Изми си зъбите, наплиска си лицето. Съблече се, отнесе дрехите си в спалнята,

преметна ги върху стола и точно преди да се мушне в леглото, замръзна и се ослуша напрегнато. Тишина. Какво липсваше? Бръмченето на хладилника? Съскането на вентилационна розетка, която обикновено стои отворена?

Нямаше сили да размишлява и се мушна под завивката. Косите на Ингри бяха разпилени върху възглавницата. Прииска му се да се протегне, да я погали по главата, по гърба, да усети присъствието ѝ. Но тя спеше толкова леко и мразеше да я будят. Столе затвори очи, ала реши все пак да опита:

— Ингри?

Никакъв отговор.

— Ингри?

Тишина.

Можеше да почака. Реши да я остави на мира.

— Да?

Усети, че тя се е обърнала към него.

— Нищо — промърмори той. — Просто... този случай...

— Откажи се.

— Все някой трябва да се заеме. — Клише, но самата истина.

— В такъв случай няма да намерят по-добър от теб.

Столе отвори очи. Погледна Ингри, погали топлата ѝ, закръглена буза. Понякога — не, не понякога, а много често — нямаше по-хубаво нещо от близостта ѝ.

Столе Ауне затвори очи. И се предаде на съня. Съзнанието отстъпи пред *истинските* кошмари.

ТРИЙСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Предобедното слънце позлати покривите на къщите, все още мокри от краткотрайния, но изобилен дъжд.

Микаел Белман натисна звънеца и се огледа.

Градина като под конец. Ето с какво се занимава човек, като излезе в пенсия.

Вратата се отвори.

— Микаел! Добре дошъл.

Изглеждаше остарял. Проницателните му сини очи си бяха същите, но възрастта бе взела своето.

— Влез.

Микаел избърса мокрите си подметки в изтривалката и прекрачи прага. Вътре усети миризма, която помнеше от детството си, но не успя да я разграничи от другите миризми и да я идентифицира.

Настаниха се в дневната.

— Сам ли си? — попита Микаел.

— Жена ми е при големия син. Трябваше им малко помощ за децата, а стане ли въпрос за внуците, съпругата ми не чака повторна покана. — Той се усмихна широко. — Тези дни мислех да ти се обадя. Общинският съвет още не е взел окончателно решение, но и двамата знаем какво искат. Затова е добре час по-скоро да обсъдим съвместната си работа. Как ще разпределим задълженията, имам предвид.

— Да. Може ти да се заемеш с кафето?

— Моля? — гъстите вежди на стареца се вдигнаха нагоре.

— Понеже ни чака разговор, няма да е лошо да изпием по едно кафе, нали?

— Да, да — мъжът изгледа Микаел. — Ела да седнем в кухнята.

Микаел го последва. Минаха покрай гора от семейни фотографии, наредени върху маси и шкафове. Напомняха му за барикадите край брега в ден на мащабна полицейска операция: безполезни укрепителни съоръжения срещу атака, идваща отвън.

Кухнята представляваше хибрид между модерно и старо. Нещо като компромис между претенциите на снахата помещението да

отговаря поне на елементарните изисквания за кухня и първоначалното намерение на собствениците да не подменят нищо, освен счупения хладилник, и точка.

Старецът извади пликче със смляно кафе от висок шкаф с вратичка от матирано стъкло, махна ластика, пристягащ пликчето, и гребна няколко пъти с жълта мерителна лъжичка. През това време Микаел се настани, сложи MP3 плейър върху масата и натисна пусковия бутон. В стаята се разнесе тънкият металически глас на Трюлс:

— Макар да са налице основания да подозираме жената в проституция, възможно е шофьорът да е бил друг мъж, а не синът ви. На снимката лицето на мъжа зад волана не личи ясно.

Гласът на бившия главен секретар звучеше по-глухо на записа, но понеже нямаше странични шумове, думите се чуваха достатъчно ясно:

— В такъв случай нямате основания да завеждате преписка. Просто забравете за това.

Микаел видя как кафе от мерителната лъжичка се посипа върху кухненския плот, когато старецът се сепна и се вдърви, все едно му опряха пистолет в гърба.

— Благодаря, ще действаме според инструкциите ви — продължи Трюлс от записа.

— Берентсен от ОРГКРИМ, правилно ли запомних?

— Да.

— Благодаря, Берентсен. Работите отлично.

Микаел спря плейъра.

Предшественикът му се извърна бавно към него. Беше пребледнял. Като мъртвец, помисли си Микаел Белман. Цветът, който най-подхождаше на потвърдени покойници. Устните на стареца се размърдаха.

— Вероятно ме питаш какво е това — подхвана Микаел. — Ще ти отговоря така: току-що чу как бившият главен секретар ходатайства пред длъжностно лице, за да отърве сина си от съдебното преследване, на каквото подлежат всички граждани на тази страна, допуснали провинение със съответната тежест.

— Синът ми дори не е бил там — гласът на стареца стана хрипкав. — Говорих със Сондре. Колата му е в сервиз от май. Изгорял

й двигателят. Няма как да е бил заснет от полицейска камера.

— Жалко, наистина. Пресата и Общинският съвет ще научат за опита ти да окажеш натиск върху полицай, при това залогът дори не е бил спасение на сина ти.

— Изобщо не е имало снимка на колата и качващата се в нея проститутка, нали?

— Вече със сигурност няма. Нали ти лично нареди да я унищожат. Кой знае, може синът ти да е бил заснет преди май? — Микаел се усмихна. — Не исках, но не успях да се сдържа.

Цветът в бузите на стареца се завърна. Завърнаха се и басовите честоти в гласа му:

— Нали не се самозалъгваш, че ще ти се размине, Белман?

— Виж, това не знам. Но знам друго: Общинският съвет едва ли ще позволи на доказан ходатай да изпълнява длъжността главен секретар.

— Какво искаш, Белман?

— По-добре питай същото себе си. Спокоен живот и да те запомнят като съвестен и почтен полицай? Да? С теб не сме толкова различни. И аз искам абсолютно същото. Искам да ме оставят на мира да си върша работата и да разреши случая с убийствата на полицаи, без някаква шибана социална съветничка да ми подлива вода. А после да остана в паметта на поколенията като почтен полицай. И как да постигнем целта, която вълнува и двама ни?

Белман изчака старецът да се освести, за да е сигурен, че го слуша внимателно.

— Искам да заявиш пред Общинския съвет, че си прегледал обстойно документацията по случая, че си впечатлен от професионализма, с който съм подходил, и не виждаш основания да се намесваш и да изземваш ръководните функции от титуляра. Тъкмо напротив, по твое мнение подобна мярка би забавила разследването. Ще изразиш съмнение в обективната преценка на съветничката по социалните въпроси. От нея се очаква да знае, че полицейската работа се провежда методично и цели устойчиви резултати в дългосрочен план, а тя явно се е поддала на паника. Е, всички работим под напрежение, ще кажеш, но нито политическите, нито експертните лица с ръководни функции имат право да губят самообладание в ситуации, в които е необходимо именно хладнокръвие. Ще заявиш недвусмислено,

че настоящият титуляр трябва да продължи работата си без вмешателство, защото според теб така имаме най-големи шансове за успех, и ще си направиш самоотвод.

Белман извади от вътрешния си джоб плик и го плъзна по масата.

— Предадох ти вкратце съдържанието на това писмо, отправено лично към председателя на Общинския съвет. Подпиши го и го изпрати. Както виждаш, има и марка. След като получа от Общинския съвет удовлетворително известие за промяната в поетия курс, ще ти изпратя този плейър, за да правиш с него, каквото пожелаеш.

Белман посочи джезвето.

— Какво стана с кафето?

Хари отпи от кафето и плъзна поглед над своя град.

Столовата в Главното управление се намираше на последния етаж и оттам се откриваше гледка към възвишението Екеберг и новия квартал, никнещ в залива Бьорвика. Хари обаче търсеше с очи по-старите знакови сгради в Осло. Стотици пъти бе седял тук през обедната почивка в опити да погледне наличните факти от друг ъгъл, с други очи, в друга, по-различна перспектива, докато никотиновият и алкохолният глад не му даваше мира, но той си повтаряше, че ще изпуши заветната цигара чак след като формулира поне една нова хипотеза, годна за проверка.

Май всичко това му бе липсвало.

Една хипотеза. Не просто случайна приумица, а сериозно предположение, подплатено с факти, подлежащи на проверка и на потвърждение или опровержение.

Вдигна чашата с кафе. Пак я остави. Нито глътка, преди мозъкът да напипа правилната посока. Мотив. Бяха си блъскали главата в стената толкова дълго, че дойде моментът да сменят отправната точка. Да започнат от светлото.

Изпука стол. Хари вдигна глава. Бьорн Холм. Постава чашата с кафе върху масата, без да разлее нито капка, свали си растафарската шапка и разроши рижата си коса. Хари видя движението. Защо си разчорли косата? За да проветри кожата на главата си? За да избегне онова прилепване на косата към главата, недолюбвано от поколението на Бьорн, но така любимо на Олег. Кичури, залепнали за потно чело

над чифт очила с рогови рамки. Начетеният зубър, интернет онанистът, самоувереното градско чедо, което прегръща имиджа на неудачник, фалшивата роля на аутсайдер. Така ли изглеждаше и онзи, когото издирваха? Или беше червенобузо селско момче със светлосини дънки, практични обувки, подстрижка от кварталния бръснар; момче, което винаги мие стълбите, когато дойде неговият ред в графика, държи се учтиво и отзивчиво и съседите го познават само в добра светлина? Непроверими хипотези. Следователно — никакво кафе.

— Е? — Бьорн си позволи голяма глътка.

— Ами... — промърмори Хари. Досега така и не попита Бьорн защо момче като него, родом от селскостопански район, носи регешапка вместо каубойска. — Предлагам да разучим по-обстойно убийството на Рене Калснес. В началото ще оставим мотивите на убиеца настрана и ще се съсредоточим върху техническите факти. След нанесения побой е бил застрелян с деветмилиметров куршум. Най-използваният калибър в световен мащаб. Кои обществени прослойки стрелят с такива боеприпаси?

— Всички. Абсолютно всички. Дори ние.

— Мхм. Знаеш ли, че в мирно време четири процента от всички убийства по света са дело на полицаи? В Третия свят този дял стига девет процента. Това ни превръща в професионалната гилдия, взела най-много жертви.

— Божичко — прошепна Бьорн.

— Хари те будалка — намеси се Катрине, придърпа стол до бюрото и постави пред себе си голяма димяща чаша чай. — В седемдесет и два процента от случаите, в които хората се позовават на статистика, цитираните данни са плод на собственото им въображение.

Хари се засмя сподавено.

— Нещо забавно ли има? — не разбра Бьорн.

— Оригинална шега — обясни Хари.

— Как така шега?

— Питай нея.

Бьорн погледна Катрине. Тя се усмихваше, докато разбъркваше чая си.

— Не разбирам хумора ви! — Бьорн стрелна обвинително Хари.

— Катрине се позовава на статистика, която коментира позоваването на статистиката. Това за седемдесет и двата процента си

го измисли, разбираш ли?

Бьорн поклати глава в пълно недоумение.

— Един вид парадокс. Като гърка, дето казал, че всички гърци лъжат.

— Това обаче не означава, че казаното от мен не е истина — уточни Катрине. — Статистиката за седемдесет и двата процента. Значи според теб убиецът е полицай, така ли, Хари?

— Не съм казвал такова нещо — позасмя се той и преплете пръсти на тила си. — Само споменах...

Млъкна. Усети как косъмчетата на тила му настръхват. Услужливото му шесто чувство. Хипотезата. Погледна в чашата си. Тръпнеше от желание да си пийне поне глътка.

— Полицай — повтори той и вдигна глава.

Катрине и Бьорн се взираха в него.

— Рене Калснес е бил убит от полицай.

— Какво? — озадачи се Катрине.

— Това е отправната ни точка. Куршумът е деветмилиметров, а служебните ни „Херман и Кох“ стрелят точно с такъв калибър. Недалече от местопрестъплението откриха полицейска палка. Убийството на Рене Калснес е единственото сред по-раншните убийства, в което откриваме паралели с убийствата на полицаите. Лицата на погубените полицаи и на Рене Калснес носят следи от жесток побой. Другите по-раншни убийства са на сексуална основа, а тук водеща е омразата. Кои хора мразят?

— Пак се върна на мотивите, Хари — вметна Бьорн.

— Бързо! Кои?

— Ревнивите; които са били унижени, отхвърлени, пренебрегнати, направени за посмешище; някой им е отнел жената, децата, братата, сестрата, перспективите, достойнството... — заизброява Катрине.

— Стоп — спря я Хари. — Предполагаме, че убиецът има допирни точки с полицията. Изхождайки от тази презумпция, ще изровим делото „Рене Калснес“ и ще открием кой го е убил.

— Добре, но въпреки наличието на индикации, не ми стана съвсем ясно как така изведнъж решихме, че убиецът е именно полицай.

— Някой от вас може ли да изкаже по-сполучлива хипотеза? — Хари ги погледна предизвикателно. — Ще отброявам до нула. Пет...

— Не ни вкарвай в този филм, Хари — въздъхна Бьорн.

— В кой филм?

— Ако колегите от Управлението разберат, че търсим виновника сред нашите редици...

— Налага се да изтърпим критиките. В пълна безизходица сме и трябва да започнем отнякъде. В най-лошия случай ще разрешим стар случай. В най-добрия ще открием...

— ... кой уби Беате — довърши Катрине.

Бьорн прехапа долната си устна. Сви рамене и кимна в знак, че подкрепя начинанието.

— Добре. Катрине, ти ще провериш в сводките кои полицаи са подали сведения за изгубено или откраднато служебно оръжие и ще се поразтърсиш дали Рене Калснес е имал контакти с някой от полицията. Бьорн, ти ще провериш дали иззетите улики подкрепят нашата хипотеза, пък може да изникне и нещо ново.

Бьорн и Катрине станаха.

— Идвам — каза Хари.

Проследи с поглед как двамата му колеги прекосиха столовата и се отправиха към вратата, видя как размениха погледи с неколцина полицаи от официално сформирания екип. Някой каза нещо и избухна смях.

Хари затвори очи и се концентрира. Опитваше се да проумее какво стана, какво се случи. Зададе си същия въпрос, който бе поставила и Катрине: защо изведнъж в центъра на подозренията му попадна полицай? Нещо го бе навело на тази мисъл. Той се съсредоточи, абстрахира се от обстановката. Знаеше, че усещането е като сън и трябва да побърза, преди то да отлети. Постепенно потъна в себе си, гмурна се в дълбините на подсъзнанието си като водолаз без фенер, който се ориентира слепешком в мрака. Докосна нещо, опипа го. В онова метаизказване на Катрине имаше нещо. Мета. Коментиращо себе си. Дали и убиецът коментираше самия себе си? Мисловната нишка му се изплъзна и подемната сила го изтласка нагоре, обратно към светлината. Хари отвори очи. Звуците се завърнаха. Тракане на чинии, гласове, смях. По дяволите, по дяволите. Почти налучка правилната посока, но ето че я изпусна. Знаеше, че

парадоксът на Катрине му подсказа нещо, изигра ролята на катализатор в случващото се в дълбините. Сега Хари не можеше да го улови, но се надяваше то само да изплува на повърхността. Реакцията поне зададе правилната посока, отправна точка. Хипотеза, която си струва да се провери. Хари отпи голяма глътка от чашата, стана и излезе на терасата да изпуши заслужената цигара.

Служителката от хранилището за доказателства и конфискувани предмети предостави на Бьорн Холм две пластмасови кутии. Той подписа приложения опис, взе кутиите и ги отнесе в Експертно-криминалния отдел, който се намиреше в съседство с централата на КРИПОС в квартал „Брюн“. Започна с уликите от по-раншното убийство.

Първото, което го порази, беше самият куршум, изваден от черепа на Рене Калнес. Изглеждаше силно деформиран като за минал през месо, хрущяли и кости — все пак меки, податливи тъкани. Освен това му направи впечатление, че куршумът не е покрит с очаквания зелен слой. Времето наистина не оставя големи отпечатьци върху оловото, но този куршум имаше вид на съвсем нов.

Бьорн прелисти снимките на мъртвеца, направени на местопрестъплението. Спря върху фотография в близък план. Върху тебеширенобялата скулна кост, подаваща се изпод разпорената кожа, личеше черно петно. Бьорн извади увеличително стъкло и погледна през него. Петното приличаше на зъбен кариес. Откъде се беше взело? Бензин, потекъл отнякъде в потрошения автомобил? Изгнило листо или втвърдена тиня от реката? Разтвори доклада от аутопсията.

Намери каквото търсеше.

Парче черен лак, залепнало за максиларната кост. Произход — неизвестен.

Лак върху скулата. В типичния си стил съдебните патоанатоми бяха вписали толкова информация, колкото могат да извлекат от тялото — нито повече, нито по-малко.

Бьорн прехвърли снимките и откри колата. Червена. Значи лакът не беше дошъл от нея.

— Ким-Ерик! — провикна се Бьорн, без да става.

След шест секунди от вратата се подаде глава:

— Викаш ли ме?

— Да. Участвал си в огледа след убийството на Калснес в Драмен. Открихте ли следи от черен лак?

— От лак ли?

— Дошъл е от предмет, с който убиецът е удрял ето така... — Бьорн демонстрира нагледно, като сви пръстите си в юмрук и започна да движи ръката си нагоре-надолу, все едно играе на „камък, ножица, хартия“. — Кожата се е спукала, скулната кост се е счупила и е изскочила, но убиецът е продължил да удря по острите краища на костта и от покритието на предмета се олющва късче лак.

— Не сме откривали следи от такъв лак.

— Добре. Благодаря.

Бьорн Холм свали капака на втората кутия, където се съхраняваха уликите от убийството на Антон Митет. Холм забеляза, че младият криминален експерт продължава да стои на вратата.

— Кажу ми, Ким-Ерик?

— Беше тъмносин.

— Кое?

— Лакът. И не беше върху скулната, а върху челюстната кост, по повърхността на самата фрактура. Изследвахме го и се оказа съвсем обикновен лак. Използва се за покритие на железни инструменти. Прилепва добре и предотвратява ръждата.

— Предполагания за какъв инструмент става дума в случая?

Ким-Ерик се изду пред погледа на Бьорн. Някога Холм го бе обучавал, а сега учителят се допитваше до възпитаника си.

— Невъзможно е да се определи. Такива лакове имат широко приложение.

— Добре, свободен си.

— Но ми хрумна нещо.

Бьорн погледна колегата си. Ким-Ерик щеше да се пръсне от нетърпение да сподели идеята си. От него ще излезе добър кадър, помисли си Бьорн.

— Изплюй камъчето.

— Може да е от крик. Всички автомобили са оборудвани с крик, а в багажника на Митет не открихме.

Бьорн кимна. Сърце не му даваше да попари ентузиазма на младия си колега.

— Колата е била фолксваген „Шаран“ от 2010 година, Ким-Ерик. Ако провериш, ще разбереш, че този модел автомобили са сред малкото, които не се продават с крик.

— О... — лицето на младия мъж се сви като спукана гумена топка.

— Но ти благодаря за помощта, Ким-Ерик.

Да, от него щеше да излезе голям специалист. Но трябваша още няколко години.

Бьорн прегледа последователно всички улики от втората кутия.

Не се натъкна на нищо интересно.

Хлопна капака и тръгна към кабинета в дъното на коридора. Почука на отворената врата. Премига объркано няколко пъти, защото го посрещна тилът на плешива глава. После се сети, че това е Руар Митстюен — най-възрастният и най-опитният криминален експерт в Отдела. Навремето, когато поставиха Беате начело на Експертно-криминалния, Руар трудно понесе, че назначават за негов началник не само по-млад колега, ами отгоре на това и жена. Ала с течение на времето прие промяната, защото се увери, че Беате Лъон е едно от най-големите достижения на този отдел.

Митстюен се бе върнал след неколкomesечно отсъствие. Дъщеря му загина при пътна злополука. Отишла на скално катерене извън града и на връщане неизвестен автомобил помлял велосипеда ѝ. Колелото откриха в канавката, но още не бяха намерили шофьора-убиец.

— Как е, Митстюен?

— Здравей, Холм.

Руар се завъртя на стола, вдигна рамене и ги отпусна, усмихна се, опитвайки се да покаже несъществуваща енергия. Бьорн едва позна колегата си. Лицето му бе силно подпухнало — навярно обичаен съпътстващ ефект при приема на антидепресанти.

— Полицейските палки винаги ли са били черни? — попита Бьорн.

Като повечето криминални експерти, по длъжностна характеристика свикнали да получават привидно странни въпроси, Митстюен дори не повдигна вежди.

— Не знам за черни, но винаги са били тъмни на цвят. — Руар бе израснал в градче, близо до родното място на Бьорн, ала остатъци от

наречието се появяваха само при разговор между двамата. — По едно време през деветдесетте ги боядисаха сини. Много изнервящо.

— Кое?

— Че все сменяме цветовете. Така и не се научихме на постоянство. Първо патрулите бяха в бяло и черно, после — бели с червени и сини ленти, а сега — бели с черни и жълти ленти. Тези непрекъснати промени подкопават имиджа ни. Вземи например онази заградителна лента в Драмен.

— Каква заградителна лента?

— Ким-Ерик открил парчета от полицейска лента на мястото, където убиха Митет, и беше решил, че са останали от предишното убийство... И двамата участвахме в разследването, но все забравям името на онзи гей...

— Рене Калснес.

— Млади мъже като Ким-Ерик не помнят, че навремето заградителните ленти бяха в бяло и светлосиньо. Но в това момче има много хляб — побърза да добави Митстюен, притеснен да не злепостави колегата си.

— Съгласен съм.

— Е — челюстите на Митстюен се раздвижиха, докато дъвчеше, — значи сме на едно мнение.

Бьорн се върна в кабинета си и се обади на Катрине. Помоли я да се отбие на втория етаж в Управлението, да изстърже малко лак от някоя полицейска палка и да го изпрати до „Брюн“ по куриер.

Бьорн си даде сметка, че отиде в кабинета в дъното на коридора по навик, защото там винаги бе намирал адекватно съдействие. Погълнат от работата, съвсем забрави, че тя вече не е там, а щафетата бе поел Митстюен. За секунда му се стори, че разбира Руар. Разбира как загубата на близък е в състояние да изцеди жизнените ти сили, да те направи неспособен да работиш, да ти отнеме желанието дори да ставаш сутрин. Отърси се от потискащото настроение. Прогони образа на подпухналото лице на Митстюен. Защото интуицията му подсказваше, че са напипали правилната посока.

Хари, Катрине и Бьорн седяха на покрива на Операта и гледаха островите Ховедьоя и Гресхолмен.

Инициативата да постоят на въздух дойде от Хари.

В топлата облачна вечер туристите отдавна се бяха изнесли и тримата разполагаха свободно с целия мраморен покрив, спускащ се към фиорда в Осло. Водата блестеше от светлините на Екеберг, от пристанището и от датското корабче, акостирали във фиорда.

— Пак прегледах убийствата на полицаите — съобщи Бьорн. — Освен по скулата на Митет, следи от лак са открити и по телата на Венешла и Нилсен. Обикновен лак, който се използва за различни инструменти, включително и за полицейските палки.

— Браво, Бьорн — похвали го Хари.

— Има и друго. При огледа след убийството на Митет са открити парчета от полицейска лента. Не може да е останала от отцепването на местопрестъплението след убийството на Калснес, защото тогава са използвали ленти с друг цвят.

— Лентата е останала от предния ден — предположи Хари. — Убиецът се е обадил на Митет и го е помолил да се отзове, защото на мястото на предишното убийство уж е извършено ново. Митет пристига, вижда, че е отцепено, и изобщо не подозира какъв капан са му устроили. Навярно убиецът дори е носил полицейската си униформа.

— Пълен изрод! — отбеляза Катрине. — Цял ден се опитвам да откроя дали Калснес е имал вземане-даване с някой от полицията, но засега не съм открила нищо. И все пак явно сме напипали гореща следа.

Тя погледна въодушевено Хари, а той запали цигара.

— Сега какво ще правим? — попита Бьорн.

— Ще изземем служебните пистолети за балистична експертиза. Ще проверим къде има съответствие с куршума.

— Кои служебни пистолети?

— Всички?

Катрине и Бьорн приковаха мълчаливо поглед в Хари.

— Какво влагаш във „всички“? — попита Катрине.

— Пистолетите на въоръжение в системата. Първо в Осло, после в целия район, а след това — ако се наложи — и в цялата страна.

В тъмнината над тях дрезгаво изкряска чайка.

— Шегуваш се, нали? — несигурно попита Бьорн.

— Ни най-малко — цигарата подскочи между устните на Хари.

— Невъзможно е. Забрави. Хората си въобразяват, че балистичната експертиза става за пет минути — като в криминалните сериали. Дори полицаи, които се обръщат за съдействие към нас, мислят по същия начин. Всъщност сравнителният анализ на един пистолет с изстрелян куршум отнема цял ден. А ти искаш да проверим всички. Само в окръг Осло има... колко полицейски служители?

— Хиляда осемстотин седемдесет и двама — отвърна Катрине. Двата мъже я изгледаха смаяни.

— Прочетох го в годишния отчет на окръга — сви рамене тя. Тя не отмести поглед.

— Телевизорът в служебния апартамент не работеше и не можех да заспя, ясно?

— Така или иначе, не разполагаме с необходимия капацитет. Няма как да го осъществим.

— Най-важното от всичко, което каза, се съдържа в заблудението на полицейските служители за продължителността на балистичната експертиза — Хари издуха цигарен дим към вечерното небе.

— И?

— Значи ще сметнат акцията ни за напълно осъществима. И какво ще стане, когато убиецът научи за предстоящата проверка на оръжието му?

— Голям дявол си — усмихна се Катрине.

— Какво? — попита Бьорн.

— Веднага ще подаде информация, че си е изгубил пистолета или че са му го откраднали — поясни Катрине.

— Трябва да търсим именно сред полицаи с изгубено оръжие. Възможно е обаче той да е изпреварил събитията, затова ще започнем със списък на пистолетите, които са обявени за изгубени непосредствено след убийството на Калснес.

— Тук има един проблем — намеси се Катрине.

— Така е. Дали главният секретар ще се съгласи да разпрати заповед, която на практика означава, че всички полицаи са под подозрение? Той, разбира се, веднага ще си представи вестникарските заглавия на първа страница. — Хари очерта с пръсти правоъгълник във въздуха. — „Главният секретар подозира хората си.“ „Ръководството е на път да изгуби контрола“.

— Не ми се вярва да се навие — поклати глава Катрине.

— Наричайте Белман както искате, но той не е глупав и си знае интереса. Ако му приведем достатъчно доказателства в подкрепа на тезата, че убиецът е от нашите редици и рано или късно ще го пипнем — със или без сътрудничеството на Белман, — той ще си даде сметка колко по-лошо ще изглежда в очите на медиите и обществото, ако на бял свят излезе, че главният секретар е забавил разкриването на убийствата от чисто малодушие. Ще обясним на Белман следното: проверката в собствените ни редици показва на обществеността, че полицията е готова да не остави необърнат камък, пък ако ще под него да лъснат нелицеприятни факти. Подобна акция показва смелост, лидерски качества, интелект и прочие.

— И смяташ, че ще успееш да убедиш Белман в тезата си? — изсумтя Катрине. — Ако не ме лъже паметта, Хари Хуле държи първото място в антикласацията му.

Хари поклати глава.

— Прехвърлих мисията на Гюнар Хаген.

— И кога ще се проведе разговорът? — поинтересува се Бьорн.

— Води се в момента.

Хари погледна угарката. Беше останал кажи-речи само филтърът. Почувства силно желание да я изхвърли, да види как огнената ѝ опашка описва парабола в мрака и се претърколва по косия, леко проблясващ мрамор. Как пада в тъмната вода и угасва. Кое го спираше? Нежеланието да замърсява града или съзнанието, че очевидците щеzakлеймят проявата му? Действието или санкцията? Не се терзаше заради убийството на руснака в бар „Come as you are“. Случи се при самоотбрана. Ако не го беше убил, щеше да загине. Но при уж неразкритото убийство на Густо Хансен имаше избор. И все пак, сред множеството призраци, навестяващи го редовно, красивият като момиче младеж с вампирските зъби не се бе явявал. Неразкрито убийство, ама друг път.

Хари чукна с пръст угарката. Из мрака се разхвърчаха припламващи късчета тютюн и угаснаха.

ТРИЙСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Дрезгава светлина се процеждаше през спуснатите щори на изненадващо малките прозорци в Кметството на Осло. Председателят на Общинския съвет се прокашля, за да даде знак, че заседанието започва.

Около масата седяха деветимата общински съветници, всеки с правомощия в съответен ресор, и бившият главен секретар, извикан да направи кратко изявление как възнамерява да процедира при издирването на убиеца на полицаи, нашумял в пресата с прозвището „полицейския касапин“. Формалностите около провеждането на заседанието бяха уредени за секунди с няколко многозначителни кимвания. Секретарката-протоколчик веднага схвана и вписа нужното.

Председателят даде думата на бившия главен секретар.

Той стана, получи ентусиазирано, окуражително кимване от Исабеле Скойен и подхвана:

— Благодаря, господин председател. Ще бъда кратък и няма да отнемам време от дневния ред на Общинския съвет.

Бърз поглед към Скойен му показва, че е охладил въодушевлението ѝ с това встъпление, лишено от сензационност.

— Прегледах предоставената ми документация по случая, както ме помолихте. Запознах се подробно с полицейската работа по делото, с предприетите проверки и експертизи, с методите на координиране на разследването, с избора на стратегия и придържането към нея. Изхождайки от презумпцията — ако използвам думите на общински съветник Исабеле Скойен — че тази стратегия съществува.

В залата се разнесе гърленият, самодоволен смях на Скойен. Той обаче секна бързо, защото никой не се включи.

— Въз основа на професионалната си компетентност и дългогодишния си опит си изградих ясно становище за належащите мерки.

Той видя как Скойен кимна, а очите ѝ проблеснаха като на хищник. Само не се сещаше на какъв звяр му напомняше тя.

— Единично разкрито престъпление не е непременно белег за професионализма на полицейското ръководство. По същия начин едно висящо разследване невинаги се дължи на некадърни висшестоящи кадри. След като прегледах колко работа са свършили действащите началници в полицията — и в частност Микаел Белман — стигнах до извода, че не виждам какво друго бих предприел аз на тяхно място. Нещо повече: не смятам, че бих се справил толкова добре.

Забеляза как масивната долна челюст на Скойен увисна и се улови, че изпита почти злорадство.

— Следствените методи непрекъснато се развиват като всички други обществени сфери и от прочетеното заключавам, че Белман и хората му владеят и прилагат съвременни способности и технологични нововъведения по начин, немислим за мен и хората от моето поколение. Белман се ползва с огромно доверие сред подчинените си, притежава изключителен талант да ги мотивира и е стиковал работния процес по модел, който колеги от другите скандинавски страни определят като образцов. Не знам дали госпожица Скойен е в течение, но Микаел Белман току-що получи покана да участва в ежегодното провежданата конференция на Интерпол в Лион. Там ще изнесе доклад на тема организация и ръководство на разследването и ще използва примери именно от текущия случай. Скойен намекна, че Белман не е дорасъл за този пост. Обективността изисква да отбележа, че Белман е млад лидер. Но той не е само човек на бъдещето, а и на настоящето. Накратко, Белман е лидерът, от когото имате нужда в момента, господин председател. Това прави намесата ми напълно излишна. Такова е окончателното ми заключение.

Бившият главен секретар изправи гръб, събра двата листа със записки и закопча горното копче на пенсионерското си торбесто сако от туид — нарочно подбрано за целта. Избута стола назад, за да подчертае, че му трябва място, за да се изправи. Видя как шокирано го е зяпнала Исабеле Скойен. Изчака председателят на Общинския съвет да си поеме дъх и тогава пристъпи към заключителния акт. Към смъртоносния удар.

— И ако ми позволите, господин председател, бих искал да направя още едно уточнение, защото сме се събрали да обсъдим именно компетентността на Общинския съвет и способността му да упражнява надзор над сериозни случаи като текущото разследване.

Рошавите вежди на председателя, обикновено описващи високи дъги над усмихнатите му очи, сега бяха свъсени и надвиснали като сиво-бели козирки над очите му, хвърлящи мълнии. Бившият главен секретар изчака председателят да кимне и продължи:

— Разбирам, че госпожа Скойен, поставила въпроса на дневен ред, се е чувствала под сериозен натиск — все пак обществената безопасност влиза и в нейния ресор — и е била повлияна от широкия отзвук на случая в медиите, но когато общинска съветничка се оказва неспособна да устои на обществения натиск и панически се опитва да отсече главата на главния секретар, назначен и с нейно одобрение, назрява въпросът дали пък общинската съветничка е наистина достатъчно подготвена да посреща тежките си задължения. Разбираме, че текущият случай вероятно надхвърля компетентността на млад, новоназначен общински съветник. За зла беда още в самото начало на мандата си тя се сблъсква със ситуация, изискваща богат опит и рутина.

Видя как председателят наведе глава леко назад и встрани: беше разпознал думите.

— Предвид дългогодишния стаж и професионалната биография на предшественичката ѝ, смятам, че по нейно време нещата щяха да потръгнат много по-добре.

Погледна Скойен. Беше пребледняла. И тя бе познала в изказването му собствените си формулировки, касаещи Белман. Бившият главен секретар не можеше да си криви душата: отдавна не се бе забавлявал така.

— Убеден съм, че всички присъстващи споделят моето мнение, включително действащият общински съветник.

— Благодаря ви за пределно ясното и искрено експозе — кимна председателят. — Доколкото разбирам от думите ви, не сте начертали нова стратегия за действие.

Старецът кимна.

— Не съм. Отвън чака мъж, когото си позволих да повикам. Той ще ви разясни подробностите.

Старецът стана, кимна и тръгна към вратата. Погледът на Исабеле Скойен изгаряше сакото между лопатките му. Ала това не го безпокоеше. Вече не хранеше амбиции за постове и не се боеше от удари под пояса. Старецът знаеше, че довечера, докато отпива от чаша

хубаво вино, ще се опива и от две ключови думи, които умело вплете в сценария. В тях се криеше разковничето към закодираното в речта послание към Общинския съвет. Първата дума беше глаголят „опитвам се“ — в „опитва се да отсече главата на главния секретар“. Втората — „действащ“ в „действащия общински съветник“.

Вратата се отвори и Микаел Белман стана.

— Ти си на ход — каза мъжът в туйденото сако и продължи към асансьорите, без дори да го погледне.

Белман сякаш видя едва загатната усмивка на устните му, но може би се лъжеше.

Преглътна, пое си дъх и пристъпи в същата съвещателна зала, където съвсем наскоро го заколиха и накълцаха на парчета.

Над дългата маса се виждаха единайсет лица. Десет от тях тръпнеха в очакване подобно на театрална публика, жадна да види втората част от великолепно представление. Единайсетото беше бледо. Толкова бледо, че едва я позна. Лицето на палача.

Четиринайсет минути по-късно приключи. Изложи им плана си. Обясни, че проявеното търпение си е струвало, че неуморната им работа е довела до пробив в разследването; че пробивът е и радостно, и болезнено събитие, защото ще търсят виновника в собствените си редици. Но за нищо на света няма да свирят отбой. Ще покажат на обществеността, че няма да оставят нито един камък необърнат, независимо какво се крие отдолу. Ще покажат, че не са страхливци. Задава се буря, предупреди Белман, но в такива ситуации човек доказва мъжество, лидерски качества и интелект. Не само в полицията, а и в Кметството. Заяви готовността си да стои плътно зад руля, но призна, че за да не се огъне под напора на вихъра, му е нужна подкрепата на Общинския съвет.

И сам усети колко високопарно прозвучаха думите му накрая — по-надути, отколкото прозвучаха в ушите му от устата на Гюнар Хаген по време на снощния разговор. Ала Белман знаеше, че вече е завербувал голяма част от присъстващите. Две-три дами дори зачервиха бузи, след като той обра точките със заключителната си реплика: когато официално оповестят твърдото си намерение всички служебни пистолети в страната да бъдат подложени на балистичен

анализ с куршума, изваден от черепа на Рене Калснес — полицейска трактовка на приказката за принца, който търси своята Пепеляшка по изгубената ѝ обувка — той, Микаел Белман, пръв ще занесе оръжието си за балистична експертиза.

Присъдата зависеше обаче не от влиянието на Белман над женския пол, а от тежката дума на председателя. А той бе придобил непроницаемо изражение.

Трюлс Бернтсен прибра телефона в джоба си и кимна на тайландката да му донесе още едно кафе.

Тя се усмихна и хлътна в кухнята.

Услужлив народ са тези тайландци. За разлика от норвежците-сервитьори, които и без това се срещаха рядко. Мързеливи и намръщени, сякаш се срамуваха от работата си, макар да си изкарваха честно хляба. А тайландското семейство, собственик на този малък ресторант в Турсхов, се отзоваваше мигом, дори клиентът само да повдигне вежда. Когато Трюлс заплащаше за дребната си поръчка — пролетно рулце или кафе — те се усмихваха до уши, допиреха длани и се покланяха, все едно благоговоят пред високия светлокож бог, оказал им честта да слезе при тях. Допреди няколко дни Трюлс обмисляше екскурзия до Тайланд, но се налагаше да я отложи, защото пак тръгваше на работа.

Микаел се обади с новината, че планът им е успял, и обеща съвсем скоро да възстанови Трюлс на длъжност. Не уточни кога ще стане това, само повтори „съвсем скоро“.

Донесоха му поръчката и Трюлс отпи от кафето. Повечето хора не биха го нарекли хубаво, но пък той по принцип не споделяше традиционното разбиране за хубаво кафе. Искаше да усеща привкус на утайка от кафемашина, на хартиен филтър, на пластмаса и на загорели по нея остатъци от кафеени зърна. Точно такава кафе предлагаша тук. Вероятно затова Трюлс беше единственият клиент в момента. Хората предпочитаха други заведения за сутрешното си кафе и идваха в тайландския ресторант по-късно през деня: да хапнат на място или да си вземат храна за вкъщи.

Сервитьорката приседна до масата в ъгъла, където се бяха събрали и другите членове на семейството. Пресмятаха и отбелязваха

нещо в книга, вероятно счетоводна. Трюлс слушаше причудливия им език. Не отбираше нито дума, но звученето му харесваше. Харесаше му и близостта до тях. Да кима учтиво, когато му се усмихват. Да се чувства съпричастен към тяхната общност. Затова ли идваше тук? Трюлс прогони фриволните размисли и се съсредоточи върху по-сериозния си проблем.

Онова, за което спомена Микаел.

Изземването на служебните оръжия.

Микаел обясни, че мярката се налага във връзка с убийствата на полицаите и самият той — за да покаже, че заповедта важи за всички, независимо от заемания пост — още тази сутрин е предоставил за балистична експертиза личния си пистолет. Прикани Трюлс да последва примера му час по-скоро — нищо че още се води отстранен от служба.

Сигурно заради куршума в главата на Калснес, съобрази Трюлс. Зацепили са, че е изстрелян от полицейски пистолет.

Отдавна се бе погрижил да излезе сух от тази история. Много преди да подмени куршума, беше подал информация, че си е изгубил служебното оръжие. Разбира се, изчака известно време — всъщност цяла година — за да е сигурен, че няма да свържат пистолета с убийството на Калснес. После изкърти вратата на апартамента с лост за взлом и подаде сигнал в полицията. Състави списък на куп „откраднати“ вещи и от застрахователната компания му изплатиха обезщетение от четирийсет хиляди. А от полицията му дадоха нов пистолет.

Проблемът произтичаше от куршума в кутията с доказателства. Преди време — как беше популярният израз? — му изглеждаше добра идея. Сега обаче Микаел Белман му трябваше. Отстранят ли го от поста на главен секретар, няма кой да върне Трюлс на работа. Така или иначе, вече бе твърде късно да поправи нещата.

Отстранен.

Тази мисъл така развесели Трюлс, че той се ухили и вдигна чашата с кафе за наздравица със собственото си отражение в слънчевите очила на масата. По странните погледи на тайландците отсъди, че явно се е разсмял на глас.

— Не знам дали ще успея да те взема от летището — каза Хари, докато минаваше покрай мястото, предвидено за парк.

На него обаче общинските съветници, в пристъп на колективно слабоумие, издигнаха лекоатлетически стадион с вид на затвор.

Освен ежегодното международно първенство там не се случваше нищо.

Хари притисна плътно телефона до ухото си, защото гласът ѝ глъхнеше в натоварения трафик.

— Забранявам ти да ме посрещаш — отвърна Раquel. — В момента имаш по-важни задължения. Всъщност дори се чудя дали да се прибирам през уикенда, или да те оставя на спокойствие.

— Защо?

— За да бъдеш старши инспектор Хуле. Много мило от твоя страна да се преструваш, че няма да ти преча, но и двамата знаем в какво състояние изпадаш, докато разследваш.

— Искам да се прибереш. Но, виж, ако предпочиташ да останеш в Женева...

— Искам да бъда с теб *непрекъснато*, Хари. Искам да седя в скута ти, за да не можеш да мръднеш никъде. Ето това искам. Но се боя, че онзи Хари, с когото искам да бъда, в момента не си е вкъщи.

— Харесва ми, когато седиш в мен. Никъде няма да ходя.

— Виждаш ли? Не ни чака спешна работа. Разполагаме с цялото време на света. Нали?

— Да.

— Чудесно.

— Сигурна ли си? Ако ще ти стане приятно, с удоволствие ще те увещавам още малко да се прибереш.

Прозвуча смехът ѝ. Само той.

— Как е Олег?

Тя му разказа в общи линии. Хари се усмихна няколко пъти. И се засмя веднъж.

— Трябва да затварям — Хари стоеше пред вратата на ресторант „Скръдер“.

— Добре. На каква среща отиваш?

— Раquel...

— Знам, че не бива да разпитвам, но тук ми е толкова скучно. Хари?

— Да?

— Обичаш ли ме?

— Обичам те.

— Чувам шум на автомобили. Да разбирам ли, че си на обществено място и ми се обясняваш в любов на глас?

— Да.

— Хората обръщат ли се?

— Не съм поглеждал какво правят.

— Много ли е детинско да те помоля да го повториш пак?

— Да.

Последва още смях. Господи, беше готов на всичко, за да го чува.

— Е?

— Обичам те, Раquel Фауке.

— А аз — теб, Хари Хуле. Ще ти звънна утре.

— Поздрави Олег.

Затвориха. Хари отвори вратата и влезе.

Силие Гравсенг седеше сама до маса в дъното на помещението: обичайното място на Хари в „Скрьодер“. Полата и блузата в кървавочервено изпъкваха пред големите стари картини със столични пейзажи на стената зад гърба ѝ. А цветът на устните ѝ беше още по-ярък.

Хари седна срещу нея.

— Здравей — поздрави той.

— Здравсти — отвърна тя.

ТРИЙСЕТ И ОСМА ГЛАВА

— Благодаря ти, че се отзова толкова бързо.

— Дойдох преди половин час — уточни Силие и посочи празната чаша пред себе си.

— Да не съм... — Хари си погледна часовника.

— Не. Просто любопитството не ми даваше мира.

— Хари? — обади се женски глас до тях.

Той вдигна глава.

— Здравсти, Нина. Днес няма да пия нищо. Сервитьорката се отдалечи.

— Бързаш ли? — попита Силие.

Седеше с изправен гръб. Голите ѝ ръце, скръстени под гърдите, бяха покрити с червен плат. И под тях, и над тях имаше гола кожа. Лицето на Силие непрекъснато се менеше: от кукленски красиво до нещо друго, почти противно. Единственото постоянно у нея оставаше жаждата в очите ѝ. Хари имаше чувството, че страничен наблюдател би могъл да разчете в погледа ѝ и най-слабата промяна в настроението и емоциите ѝ. Навярно самият той беше сляп, защото виждаше единствено жаждата и нищо друго. Желанието за неизвестно какво. Защото той си даваше сметка, че Силие Гравсенг не иска само една нощ, един час, десет минути секс, имитиращ изнасилване. Не беше толкова просто.

— Ще ми се да поговоря с теб, защото си поемала дежурства в Държавната болница.

— Колегите ти вече ме разпитаха.

— За какво?

— Дали Антон Митет ми е споделил нещо преди смъртта си, дали се е спречкал с някого от болничния персонал, дали е имал връзка с някоя от лекарките или сестрите. Обясних им, че убийството на Митет не бива да се разглежда изолирано от другите убийства на полицаи. Не го е затрил ревнив съпруг, а полицейският касапин. Права съм, нали? Изчела съм толкова много за серийните убийства. Щеше да го забележиш по време на лекциите.

— Не изнасям лекции за серийни убийства, Силие. Интересува ме по-скоро дали не си забелязала някой от персонала да влиза в стаята на пациента извън регламентираните визитации, дали нещо не е изострило бдителността ти, накратко нещо, което...

— ... не си е на мястото? — усмихна се тя с белите си млади зъби. Два от тях бяха криви. — Запомнила съм го от лекциите ти.

Силие държеше гърба си извит неестествено грациозно.

— Е? — подкани я Хари.

— Подозираш, че пациентът е станал жертва на убийство и Митет е бил съучастник?

Тя наклони глава на една страна и повдигна гърдите си със скръстените под тях ръце. Хари се запита дали наистина е толкова самоуверена, дали само цели да създаде такова впечатление, или просто е дълбоко разстроена личност и се опитва да имитира нормалното човешко поведение, но колкото и да се старее, все нещо я издава.

— Точно това си мислиш, Хари. Предполагаш, че някой е очистил Митет, защото е знаел твърде много, и е нагласил нещата така, че убийството да прилича на дело на полицейския касапин, нали?

— Не. Ако бяха ликвидирали Митет, за да му затворят устата, беше достатъчно да хвърлят трупа в морето с нещо тежко в джобовете. Моля те да помислиш добре, Силие. Съсредоточи се.

Тя си пое дълбоко дъх. Хари нарочно погледна встрани, за да не вижда повдигащите се гърди. Силие се опита да прикове погледа му към своя, но той наведе глава и се почеса по тила. Чакаше.

— Не, не си спомням нищо подозрително — отговори накрая тя. — Всичко течеше по обичайния ред. По едно време се появи нов медицински асистент, но мина само веднъж или два пъти. После върнаха медицинската сестра, с която бяхме свикнали.

— Добре — Хари бръкна в джоба на якето си. — А този човек вляво?

Постави на масата пред Силие разпечатана снимка. Откри я сред изображенията в Гугъл. На фотографията младият Трюлс Бернтсен позираше заедно с Микаел Белман пред полицейския участък в Стовнер.

Силие огледа внимателно лицата им.

— Не, този, за когото питаш, не съм го виждала в болницата. Но, виж, другият отдясно...

— Него виждала ли си го? — прекъсна я Хари.

— Не, но се чудех дали не е...?

— Да, главният секретар е — потвърди Хари и понечи да прибере снимката, но Силие сложи длан върху ръката му.

— Хари?

Той усети топлината на кожата ѝ по пръстите си. Изчака.

— Виждала съм ги заедно. Как се казва другият?

— Трюлс Бернтсен. Къде си ги виждала?

— На стрелбището в Йокерн. Беше наскоро.

— Благодаря — Хари отдръпна ръката си и снимката. — Няма да ти отнемам повече време.

— Именно ти се погрижи да не ми липсва свободно време, Хари. Той мълчеше.

Тя се засмя и се наведе напред.

— Не ме извика само заради тази снимка, нали, Хари? — Светлината от малката настолна лампа затанцува в очите ѝ. — Знаеш ли каква луда мисъл ми хрумна, Хари? Изритал си ме от Академията, защото само така можеш да бъдеш с мен, без да си навлечеш проблеми с ръководството. Тогава защо просто не ми кажеш какво *всъщност* искаш?

— Исках...

— Жалко, че онази твоя колежка се появи на предишната ни среща, и то точно когато...

— ... щях да те разпитвам за впечатленията ти от болницата...

— Живея на улица „Юсефине“, но ти сигурно вече си ме проверил в Гугъл.

— ... а за миналия път: постъпих много глупаво, издъних се и...

— Оттук се стига пеша за единайсет минути и двама и три секунди. Изчислено с точност. Засяхох го с хронометър, докато идвах насам.

— ... не мога. Не искам. Аз...

— Да...? — Силие го подкани да тръгват.

— ... ще се женя през пролетта.

Тя се тръшна върху стола и се втренчи в него.

— Ще се... жениш? — попита тя едва чуто в шумното заведение.

— Да.

Зениците ѝ се свиха. Приличат на морски звезди, убудени с карфица, помисли си Хари.

— За онази ли? — прошепна Силие. — За Ракел Фауке?

— Така се казва, да. Независимо дали съм женен, или не, дали си моя студентка, или не, помежду ни не може да има нищо. Искрено съжалявам за... създалата се ситуация.

— Ще се жениш... — повтори тя с глас на сомнамбул и погледът ѝ мина през него.

Хари кимна. Нещо извибрира в гърдите му. Помисли си, че е сърцето, но се оказа телефонът във вътрешния джоб.

— Ало? — обади се той.

Изслуша събеседника си. После вдигна апарата пред очите си и огледа екрана, все едно се съмняваше, че има някаква повреда.

— Повтори — настоя той и пак долепи телефона до ухото си.

— Открих пистолета — каза Бьорн Холм. — Негов е.

— Колко души знаят?

— Никой.

— Постарай се да го запазиш в тайна възможно по-дълго.

Хари прекрати разговора и набра друг номер.

— Трябва да вървя — обърна се той към Силие и пъкна банкнота под чашата си.

Видя как алените ѝ устни се разтвориха, но той си тръгна, преди да е обелила и дума.

Тъкмо щеше да бутне входната врата, и Катрине вдигна. Хари ѝ предаде новината от Бьорн.

— Шегуваш се — смая се тя.

— Тогава защо не се смееш?

— Но... това не е възможно.

— Вероятно затова не вярваме, че е истина. Открий грешката.

Хари чу как десетокракото насекомо затрополи по клавиатурата.

Аурура вървеше неохотно към автобусната спирка заедно с Емилие. Над улицата се спускаше мрак и надвисналите облаци

създаваха усещането, че всеки момент ще завали дъжд, но дъжд не валеше. Това предизвикваше раздражението ѝ и тя го сподели с Емилие. Приятелката ѝ обаче само промърмори „мхм“. Явно не разбираше недоволството на Аурура.

— Защо не започне най-после да вали и да се приключва? — негодуваше момичето. — По-добре да вали, отколкото да очакваш с притеснение кога ще завали.

— Аз обичам да вали.

— И аз. Донякъде обичам, но... — Аурура не довърши.

— Какво стана на тренировката?

— В смисъл?

— Арне ти се накара здравата, защото не се прибра в защита по фланга.

— Просто закъснях.

— Не, закова се на място и се загледа в трибуните. Арне ни е учил, че защитата е най-важна в хандбала. А добра защита се постига с бързи придвижвания по фланга.

„Че аз ако слушам всички глупости на Арне...“ — помисли си Аурура, но не го сподели на глас. Емилие нямаше да я разбере.

Всъщност по време на мача се разсея, защото го видя в публиката. Беше сигурна. Забеляза го лесно, понеже на трибуните седяха само хандбалистите от момчешкия отбор, нетърпеливи тренировката на момичетата най-сетне да приключи и да освободят залата. Вече почти не се съмняваше, че е същият мъж, който се появи в градината им и попита за баща ѝ; който много държеше да ѝ пусне някаква група — вече забрави името ѝ — и поиска чаша вода.

Докато се бе загледала в трибуните, бе спряла да тича, противниковият отбор отбеляза и Арне, треньорът, прекъсна играта и я направи на мат и маскара. И Аурура, разбира се, се разстрои. Опита се да се бори. Мразеше, когато се вкисва за такива дреболии, но какво да се прави. Очите ѝ се наляха със сълзи, тя ги изтри с лентата на китката си и попи веднага и челото си, все едно да избърше потта. След като Арне приключи с конското, Аурура погледна към трибуните, но онзи вече го нямаше. Точно като миналия път. Само че сега го мярна за толкова кратко време, че се чудеше дали наистина е бил там, или се е припознала.

— О, не — изхленчи Емилие, след като погледна разписанието на спирката. — 149-ви номер ще мине чак след двайсет минути. Мама ни е изпекла пица. Докато се приберем, ще стане на подметка.

— Ама че кофти — промърмори Аурура и плъзна поглед надолу по разписанието.

Всъщност не обичаше нито пица, нито да нощува у приятелки. Ала в момента всички го правеха. Прекарваха нощта у приятели. Беше се превърнало в нещо като хоро, на което всички се хващат, защото пуснат ли се, стават аутсайдери. А Аурура не искаше съвсем да изпадне в лигата на аутсайдерите.

— Хрумна ми нещо — тя си погледна часовника. — 131-ви номер пристига след минута, а аз съм си забравила четката за зъби. Ще се кача на него, ще мина през къщи и после ще дойда у вас с колелото.

Емилие видимо не остана очарована от идеята. Не преливаше от ентузиазъм да стои на безлюдната спирка в тъмното, под надвисналия почти-дъжд, който така и нямаше да завали, и да се вози самичка до къщи. Подозираше, че Аурура само си измисля оправдание да се прибере у дома и после да отложи гостуването.

— Добре — кисело промърмори тя и нервно подръпна ципа на сака си. — Но няма да те чакаме за вечеря.

Аурура видя как автобус 131 излезе от завоя в подножието на склона.

— Може спокойно да ползваме една четка — предложи Емилие. — Все пак сме приятелки.

„Не, не сме никакви приятелки — възрази наум Аурура. — Ти си Емилие, дружиш с всички момичета в класа, обличаш се с най-модерните дрехи, имаш най-популярното име в Норвегия и никога не се караш с никого, защото си много сваятна и изобщо не критикуваш хората — не и право в очите. А аз съм Аурура. Старая се, но не се престарavam да се впиша в компанията ви. Не страня напълно, защото все пак не искам да остана съвсем сама. Мислите ме за особнячка, но понеже съм умна и имам самочувствие, не смеете да ме тормозите.“

— Ще пристигна у вас преди теб — погледна я Аурура. — Обещавам.

Хари седеше на невзрачната трибуна, подпрял глава на дланите си, и гледаше пистата.

Въздухът бе напоен с миризмата на дъжд, който може би щеше да рукне всеки момент, а над „Вале Ховин“ нямаше козирка.

Целият грозен стадион се намираше на негово разположение. Концертните прояви тук се разрешиха, а до началото на сезона на кънкибягането, когато отваряха ледената писта и започваха да прииждат желаещи да тренират, имаше много време. На тази пързалка, пред очите му, от неуверен кънкьор Олег постепенно се превърна в перспективен състезател в своята възрастова категория. Надяваше се скоро пак да го види. Тайно да засича за колко време момчето минава трасето. Да записва и добрите, и посредствените постижения. Да го окуражава, когато нещата не вървят, да отдава неуспехите му на лошите условия за каране или на изтъпените кънки и да приема рекордите му с привидно спокойствие, без да дава израз на щастие то си. Да играе ролята на амортизьор, който неутрализира дупките и издатините. Олег се нуждаеше от някой, който да поддържа равновесието му. Иначе често изпаднаше в бурни емоционални пристъпи. Хари не разбираше много от кънки, но затова пък знаеше достатъчно за „необходимостта от самоконтрол в състояние на афект“, както се изразяваше Столе. Умението да намериш утеха в самия себе си. Един от най-важните аспекти в личностното формиране на децата. За жалост не всички го развиват в еднаква степен. Столе например смяташе, че Хари би се чувствал много по-добре, ако се научи да владее емоциите си, защото не притежава в достатъчна степен способността на повечето хора да бягат от болезненото, да забравят, да се съсредоточават върху приятните и леки страни на живота. Според Столе Хари се бе осланял на алкохола, за да направи живота си по-поносим. Бащата на Олег също страдаше от алкохолизъм. Раquel му каза, че заради пиенето в момента е съсипал живота си и семейното имущество в Москва. Вероятно това бе причината Хари да вземе Олег под крилото си: свързваше ги неспособността да владеят чувствата си.

Хари чу стъпки по бетонната настилка. Някой идваше в тъмното. Дръпна силно от цигарата, та огънчето да подсказва на човека къде се намира.

Онзи се праметна през оградата и се заизкачва с леки, пъргави крачки.

— Хари Хуле — мъжът спря две стъпала по-долу.

— Микаел Белман.

Бледорозовите петна по лицето на главния секретар блещукаха в тъмното.

— Да уточним две неща, Хари. Дано си ме извикал по важен въпрос, защото със съпругата ми бяхме решили да прекараме уютна семейна вечер.

— И второто?

— Изгаси я. Цигареният дим е вреден.

— Оценявам загрижеността ти.

— Мисля за себе си, не за теб. Изгаси я, ако обичаш.

Хари потърка цигарата в бетона и пъхна угарката в кутията при другите цигари. Белман седна до него.

— Особено място си избрал за срещата ни, Хуле.

— Единственото ми прибежище освен „Скръдер“. А го предпочетох, защото няма толкова хора.

— Ако питаш мен, си е направо безлюдно. За миг се усъмних дали ти не си полицейският касарин, който ме примамва в капана си. Нали продължаваме да поддържаме версията за полицай?

— Абсолютно — Хари вече съжеляваше за угасената цигара. — От балистиката откриха съвпадение.

— Толкова скоро? Бързи са, дума да няма. Дори не знаех, че са започнали да иззем...

— Не е необходимо. Първият предоставен пистолет показва съответствие.

— Какво?

— Твоят пистолет, Белман. След пробната стрелба се установи, че куршумът съпада с куршума, изваден от главата на Калснес.

Белман се разсмя гръмко. Ехото отекна между трибуните.

— Това да не е някаква глупава шега, Хари?

— Ти трябва да ми кажеш, Микаел.

— За теб съм господин главен секретар на полицията или Белман, Хари. Е, може да зачеркнеш „господин“. Нищо не „трябва“ да ти обяснявам. Какво става тук?

— Трябва ти да... прощавай, „редно е“ повече ли ти харесва? Редно е ти да ми обясниш, господин главен секретар. Иначе ще трябва

— тук няма да се поправам — да те привикаме на официален разпит. А ти не по-малко от нас искаш да избегнеш подобна крайна мярка. Нали?

— Давай по същество, Хари. Как се е случило?

— Виждам две възможни обяснения. Първото и най-близко до ума е, че си застрелял Рене Калснес, господин главен секретар.

— Аз... аз...

Хари виждаше как устните на Белман се отварят и затварят, докато светлината пулсира в участъците с по-светъл пигмент и му придаваше вид на животно, населяващо океанските глъбини.

— Имаш алиби — довърши услужливо Хари.

— Имам ли?

— След като получихме резултата, възложих на Катрине Брат да провери. Оказа се, че през нощта, когато е застрелян Калснес, си бил в Париж.

— Така ли? — Белман най-после си затвори устата.

— Катрине извърши мащабна проверка във всевъзможни регистри и името ти се появи в списъка с пасажерите на борда на самолет на Еър Франс от Осло за Париж и в електронния регистър на хотел „Голдън Ориъл“. Нощувал си там през въпросната нощ. В Париж срещал ли си се с хора, които биха потвърдили, че си бил там?

Микаел Белман присви очи и премига, за да изостри зрението си. Отблясъците на северното сияние по кожата му угаснаха. Той кимна бавно.

— Случаят „Калснес“, да. Убиха го именно когато се явих в Париж на интервю за работа в Интерпол. Мога да посоча конкретни лица за свидетели, защото точно онази вечер ходихме заедно на ресторант.

— Остава да уточним къде се е намирал пистолетът ти на тази дата.

— Вкъщи — отговори Белман с категорична увереност. — Заклучен в сейф. Носех ключа у себе си.

— Има ли начин да го докажеш?

— Трудно. Нали каза, че виждаш две възможни обяснения? Нека отгатна второто. Момчетата от балистиката...

— Повечето са момичета.

— ... по невнимание да са сбъркали фаталния куршум с куршум, изстрелян с пистолета ми при извършването на балистичната

експертиза?

— Не. Куршумът от кутията с веществените доказателства без съмнение е изстрелян от твоя пистолет, Белман, и то не по време на балистичната експертиза.

— Какво имаш предвид?

— В смисъл?

— Като казваш „куршумът от кутията с веществени доказателства“, вместо „куршумът от черепа на Калснес“.

— Ето че стигнахме и дотам, Белман.

— Докъде?

— До другото възможно обяснение: някой е подменил куршума в доказателствата с куршум, изстрелян от твоя пистолет. Балистиците откриха нещо смущаващо. Куршумът е силно сплескан, а това говори, че се е ударил в материал, много по-твърд от човешка плът и кости.

— В какво например?

— В металната плоскост зад хартиените мишени на стрелбището в Йокерн.

— И кое, за бога, те навежда на това предположение?

— Не бих го нарекъл предположение. Сигурен съм, Белман. Накарах момичетата от балистиката да отидат там и да проведат нов експеримент с пистолета ти. Познай. Куршумът, ударил се в металната плоскост, е напълно идентичен с онзи от кутията с доказателствата.

— И как се сети за стрелбището?

— Не е ли съвсем близко до ума? Именно там полицаите изстрелват най-много куршуми, но без да са предназначени за хора.

— Усещам, че има и друго. Казвай — настоя Белман.

— Ами... — Хари извади пакета с цигари, поднесе го на събеседника си и получи отказ. — Замислих се колко гнили ябълки познавам в полицията. Познай. Сетих се само за една. — Извади изпушената до половината цигара, запали я и дръпна продължително, със съскане. — Трюлс Бернтсен. А по случайно стечение на обстоятелствата наскоро говорих с човек, който ви видял да се упражнявате заедно на стрелбището. След като се ударят в металната плоскост, куршумите падат в кутия. Колко му е Бернтсен да вземе един от куршумите, след като си тръгнеш.

Белман подпря длан на коляното си и се обърна към Хари:

— Да не би да подозираш, че общият ни колега Трюлс Бернтсен умишлено ме е натопил за убийство, Хари?

— На теб не ти ли е хрумвало?

Белман понечи да отговори, но се отказа и сви рамене.

— Не знам с какво се занимава в момента Бернтсен, Хари. Честно казано, не ми се вярва и ти да си в течение.

— Не знам колко си честен, но съм в течение какви игри върти Бернтсен. А той е наясно ти какви ги въртиш, нали?

— Не разбирам накъде биеш с тези намеци.

— Напротив. Съвсем ясно ти е. Но понеже тези неща се доказват много трудно, предлагам да закрием темата. Интересува ме само какво цели Бернтсен.

— В момента имаш за задача да подпомогнеш текущото разследване, а не да риташ по кокалчетата мен или Бернтсен.

— Това ли правя?

— Едва ли е тайна за някого, че двамата с теб отдавна имаме търкания, Хари. Вероятно си съзрял възможност да отвърнеш на удара.

— А между теб и Бернтсен има ли конфликти? Именно ти го отстрани от служба заради подозрение в корупционни схеми.

— Не, не аз, а Кадровият съвет. Недоразумение, което предстои да изгладим съвсем скоро.

— Нима?

— Грешката е моя. Внесъл е в сметката си пари, получени от мен.

— От теб ли?

— Понеже Трюлс изля терасата на новата ми къща, му платих на ръка и той е захранил банковата си сметка. После обаче установих, че не си е свършил работата добре, и си поисках парите обратно. Затова той не е декларирал сумата пред данъчната служба. Съвсем разбираемо не е искал да му удържат данъци върху пари, които е щял да връща. Вчера подадох данните в Икономическа полиция.

— Не си е свършил работата добре? Какво имаш предвид?

— В кофража е останала влага или нещо такова и от терасата се носи неприятна миризма. Когато колегите от Икономическата го попитали за произхода на сумата, Трюлс помислил, че ако обясни откъде я е получил, ще ме злепостави, и си е замълчал. Така или иначе, въпросът вече е изяснен.

Белман запретна ръкава на якето си и циферблатът на часовника „Таг Хойер“ проблесна в мрака.

— Ако нямаш други въпроси относно куршума от моя пистолет, ще те оставям, Хари. Имам си и други ангажименти. Ти — също, предполагам. Сигурно се готвиш за лекции.

— В момента посвещавам цялото си време на този случай.

— *Посвещаваше.*

— Как да те разбирам?

— Бюджетът ни задължава да орязваме излишните разходи и затова ще издам заповед, която влиза в сила незабавно: малкият екип на Хаген да се раздели с всичките си външни консултанти.

— Тоест, с мен и със Столе Ауне. На практика съкращаваш половината от екипа.

— И петдесет процента от разходите. Много съм доволен от взетото решение. А понеже разследващата група не постига никакви резултати, обмислям да разпусна и нея.

— Толкова ли се страхуваш, че ще те хванат в крачка, Белман?

— Най-едрият хищник в джунглата няма от какво да се страхува. А аз все пак съм...

— ... главният секретар. Именно. Ти си главният.

— Радвам се, че най-после си го проумял — Белман стана. — Вземайки на прицел доказани професионалисти като Бернтсен, вие не провеждате обективно разследване, а лична вендета, режисирана от впиянчен и озлобен бивш полицай. А в качеството си на главен секретар съм длъжен да браня репутацията на полицията. Знаеш ли какво отговарям, когато ме питат защо залежава разследването на убийството на руснака, чиято сънна артерия пробили с тирбушон в бар „Some As You Are“? Отговарям, че следствената работа е въпрос на приоритети, а този случай не е изоставен, просто още не му е дошло времето. И макар всички в полицията — от най-висшестоящите до чистачките — да са чували слухове кой стои зад това убийство, аз не коментирам слухове. Защото съм шеф на полицията.

— Това заплаха ли е, Белман?

— Необходимо ли е да прибягвам до заплахи, при условие че разговарям с преподавател от Полицейската академия? Приятен ден, Хари.

Белман тръгна странично към оградата и започна да си закопчава якето. Хари знаеше, че е по-добре да си затваря устата. Беше решил да си запази този коз за по-критични ситуации. Но сега, след като ясно му наредиха да се оттегли, вече нямаше какво да губи. Всичко или нищо. Изчака Белман да прехвърли единия си крак през оградата.

— Познаваше ли се с Рене Калснес, Белман?

Микаел замръзна на място. Катрине реши да провери дали пътищата на Белман и Калснес се засичат някъде, но не откри пресечни точки. А от търсачките, с които работеше, не можеше да се скрие нищо и ако двамата си бяха поделили сметка в ресторанта, бяха си купили по електронен път билет за един и същи филм, бяха седели на съседни места в самолета или във влака, машината щеше да излови съвпадението. Независимо от това обаче сега Белман се вцепени, разкрячен над оградата.

— Защо ми задаваш подобен идиотски въпрос, Хари?

Хари дръпна от цигарата.

— Всеизвестно е, че Рене Калснес е спял с мъже за пари при всяка удобна възможност. А ти гледаш гей-порно по интернет.

Белман продължаваше да стои неподвижно. Явно бе надценил силите си и бе разтегнал сухожилие в слабините. Хари не виждаше изражението му в тъмното, само по-светлите участъци от кожата му блестяха както преди малко циферблатът на часовника му.

— Калснес се е славил като алчен циник без никакви морални скрупули — продължи Хари и огледа запалената угарка. — Я си представи, че Рене започне да изнудва за пари семеен мъж с авторитет в обществото. Калснес разполага със снимки, на които се вижда, че двамата правят секс. И това ако не е основателен мотив за убийство! Но е възможно Рене да е подхвърлил това-онова за аферата си с женен мъж пред други хора и те да се досетят кой му е видял сметката. Затова мъжът с положение решава да възложи изпълнението на убийството на свой близък. Взаимно се държат с компромати, затова си имат доверие. За времето, когато се изпълнява мократа поръчка, семейният мъж си осигурява идеалното алиби — вечеря в парижки ресторант например. После обаче в отношенията им настъпва разрив. Наемният убиец е отстранен от длъжност, а високопоставеният отказва да го възстанови на работа, макар да разполага с нужните правомощия. Затова оцетеният приятел отмъква куршум, изстрелян от пистолета на

височайшия си другар, и го пъха в кутия с доказателства. Или за да си отмъсти, или за да изнудва приятеля си да го върне на работа. Единствено човек, добре запознат със занаята, може да подменя доказателства. Впрочем знаеше ли, че Трюлс Бернтсен е подал заявление за изгубен пистолет година след убийството на Калснес? Преди няколко часа Катрине Брат ми изпрати списък, в който фигурира и неговото име. — Хари дръпна от цигарата и затвори очи, та огънчето да не попречи на нощното му зрение. — Какво ще кажеш, господин главен секретар?

— Ще кажа „благодаря“, Хари. Признателен съм ти, задето ми помогна при решението да разформирам цялата разследващата група. Това ще бъде първото, което ще направя утре.

— Да разбирам ли, че не познаваш Рене Калснес?

— Не се опитвай да ми прилагаш техниките за разпит, Хари. Лично аз ги привнесох от Интерпол в Норвегия. Всеки може да попадне случайно на гей-снимки в интернет. Навсякъде бърка от тях. Непрофесионално е полицаи с претенции да използват подобни глупости като улики в сериозно разследване.

— Ти не си попаднал на филми, Белман. Платил си за тях с кредитната си карта и си ги свалил на компютъра си.

— Не чуваш ли какво ти казвам, човече! Никога ли не си искал да вдигнеш завесата пред някое табу? Ако свалиш снимка на труп, това прави ли те убиец? Ако една жена се възбужда от мисълта за изнасилване, това значи ли, че иска да я насилват?

Белман прехвърли и другия си крак. Измъкна се. Пооправи якето си.

— Само още един съвет, Хари. Мен не ме закачай, освен ако не искаш неприятности. За теб и за приятелката ти.

Хари видя как гърбът на Белман изчезна в мрака. Чу глухия отглас от тежките му крачки. Пусна угарката и я стъпка. С настървение. Опита се да я втрие в бетона.

ТРИЙСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Хари откри очукания мерцедес на Йойстайн Айкелан до спирката от северната страна на Централната гара. Паркираните таксите приличаха на замръкнал керван, чиито коли са образували кръг, за да отбиват успешно атаките на апачи, данъчни власти, конкуренти, предлагащи по-ниска цена, и други, които искат да си вземат каквото — според самите тях — им се полага по право.

Хари се качи отпред в мерцедеса.

— Натоварена вечер?

— Не съм отлепил крак от газта — отвърна Йойстайн и внимателно стисна между устните си микроскопична ръчно свита цигара.

Духна малко дим към огледалото за обратно виждане. Върволицата зад мерцедеса продължаваше да расте.

— Колко курса правиш по време на дежурството си? — поинтересува се Хари и извади цигарите си.

— Толкова малко, че мисля сега да включа апарата. Не четеш ли? — Йойстайн посочи стикера „пушенето забранено“ върху жабката.

— Трябва ми съвет, Йойстайн.

— Ако питаш мен, не се жени. Раquel е готина, но бракът носи повече ядове, отколкото кеф. Слушай батко си.

— Никога не си бил женен, Йойстайн.

— Е да, де.

Таксиметровият шофьор оголи пожълтелите си зъби и отметна назад глава. Тънката конска опашка се шибна в облегалката.

Хари си запали цигара.

— Само като се сетя, че ти предложих да ми станеш свидетел...

— Свидетелите трябва да са с бистра глава, Хари. Сватба, без да се напиеш, е безсмислена като тоник без джин.

— Добре, но ми трябва съвет по друг въпрос.

— Изплюй камъчето. Айкелан слуша.

Димът засмъдя в гърлото на Хари. Лигавицата му бе отвикнала от две кутии цигари на ден. Знаеше, че Йойстайн не може да му бъде

полезен и по този въпрос. Не и с добър съвет. Проваленият му живот се основаваше на псевдологика и принципи, представляващи интерес само за хора с нетрадиционни виждания. Битието на Йойстайн се крепеше върху алкохол, ергенлък, дълнопробни жени, интересен интелект, за жалост закърнял поради рядка употреба, известна гордост и инстинкт за самосъхранение, които все пак го подтикваха да кара такси, вместо да пиянства. Йойстайн предизвикваше възхищение у Хари със способността си да се смее право в очите на живота и на дявола.

Хари си пое дъх.

— Подозирам, че зад убийствата на полицаи стои полицай.

— Ами тикни го зад решетките — Йойстайн отлепи стръкче тютюн от езика си и изведнъж се сепна. — Убийствата на полицаите ли каза? Онези убийства?

— Да. Проблемът е, че ако го арестувам, ще ме повлече със себе си.

— Как?

— Има доказателства, че аз съм убил руснака в бара.

Йойстайн се ококори в огледалото.

— Пречукал си руснак?

— И какво да правя сега? Да го закопчая и да потъна заедно с него? Да оставя Раquel без съпруг, а Олег — без баща?

— Съгласен.

— С кое?

— Трябва да ги поставиш на първо място. Всъщност е много хитро да разполагаш с такова филантропско извинение. Сигурно спиш по-спокойно. Винаги съм се придържал към този принцип. Помниш ли как офейках от местопрестъплението, докато крадахме ябълки, и зарязах Сабото? Той не можеше да тича толкова бързо с неговите килограми и с неудобните си обувки. Казах си, че порция пердах ще се отрази по-добре на Сабото, отколкото на мен, защото ще заздрави моралните му задръжки, ще го вкара в правия път. Защото Сабото искаше точно това — да стане част от нормалните хора, нали? Докато аз, аз исках да стана бандит. Един бандит няма полза да му нажулят гърба за няколко нищо и никакви ябълки.

— В моя случай нямам намерение да оставям друг да го отнесе, Йойстайн.

— Ами ако този тип продължи да очиства ченгета, а ти знаеш, че можеш да го спреш?

— Точно там е проблемът — Хари издуха дима право в стикера „пушенето забранено“.

Йойстайн го изгледа продължително.

— Недей, Хари...

— Какво?

— Недей да... — Йойстайн смъкна страничния прозорец и изхвърли остатъка от цигарата си — навита на руло двусантиметрова хартия, напоена със слюнка. — Не искам да слушам повече. Просто не го прави.

— Ако не го направя, ще постъпя като последния страхливец. Ще си внушавам, че нямам доказателства, които да издържат в съда. Това донякъде е вярно. И просто ще остана безучастен. Нима човек може да живее с тази мисъл, Йойстайн?

— Може, и още как. Но в това отношение ти си голям особняк, Хари. Ти би ли могъл да живееш с тази мисъл?

— Принципно — не. В случая обаче не става дума само за мен.

— Няма ли начин да наредиш нещата така, все едно някой друг го е пипнал?

— Ще използва всичко, известно му за колегите, за да спазари по-лека присъда. Беше на двойна хранилка в полицията и в мафията. Изучил е всички тънкости в занаята. А и главният секретар ще му ходатайства. Държат се един друг с много неща.

Йойстайн дръпна кутията от ръцете на Хари.

— Като те слушам, ми се струва, че си дошъл при мен да искаш благословия за убийство, Хари. Някой друг знае ли какви ги вършиш?

— Не съм казал дори на най-близките си колеги — поклати глава Хари.

Йойстайн си извади цигара и я запали със своята запалка.

— Хари.

— Да.

— Ти си най-шибаният единак, когото познавам.

Хари си погледна часовника. Наближаваше полунощ. Той примижа срещу предното стъкло.

— Казва се „самотник“.

— Не. Има разлика. Единакът избира самотата си доброволно.

— Е, благодаря за съвета — Хари отвори вратата.

— Какъв съвет?

Вратата се затръшна.

— За кой шибан съвет? — извика Йойстайн. Приведената фигура на приятеля му от детинство бързо потъна в мрака. — И защо се стискаш за такси до вас, пинтия такъв!

Над къщата се спускаше мрак и тишина.

Хари седеше на дивана и се взираше в шкафа.

С никого не бе споделил за подозренията си към Трюлс Бернтсен.

Обади се на Бьорн и на Катрине да им съобщи за краткия си разговор с Белман. Понеже главният секретар имаше алиби за нощта на убийството и явно балистиците бяха допуснали грешка или някой бе подхвърлил фалшиво доказателство, за да натопи Белман, Хари нареди засега да не огласяват резултата от експертизата. Не спомена нито дума обаче за другите теми от разговора с Белман.

Нито дума за Трюлс Бернтсен.

Нито дума за належащите мерки.

Така повеляваше съвестта му. Трябваше да действа сам.

Ключът стоеше скрит на рафта с дисковете.

Хари затвори очи. Опита се да си отдъхне, да не слуша нестихващия диалог в главата си. Безполезно. Щом се отпусна, гласовете се разkreщяха. Трюлс Бернтсен е луд, дуднеха те. Не може би, а съвсем сигурно. Никой нормален човек не започва да изтребва колегите си.

Аналогични случаи определено не липсваха. В САЩ например изобилстваше от примери за уволнен или унижен по друг начин служител, който се връща на работното място и открива огън срещу колегите си. Омар Торнтън убива осмина от персонала в склада за дистрибуция на бира, откъдето го изритали, защото крадял. Уесли Нийн Хигдън погубва петима, след като шефът го извикал да му чете конско, а жена на име Дженифър Сан Марко пръска мозъците на шестима свои колеги в пощенски клон, след като работодателят ѝ съвсем далновидно я отстранил от длъжност заради прояви на психическа нестабилност.

Разликата се състоеше в степента на планиране и в способността да осъществят замисъла си. Колко откачен беше Трюлс Бернтсен? Дали бе достатъчно луд, та полицията да пренебрегне твърденията му, че Хари Хуле е убил човек в бар?

Не.

Не и ако Бернтсен представи доказателства. Когато доказателствата говорят недвусмислено, всички мълчат.

Трюлс Бернтсен...

Хари си припомни какво знае за него.

Връзваше се, но нима Бернтсен наистина имаше основателен мотив? Какво каза Микаел Белман? Само защото жена се възбужда от мисълта за изнасилване, не означава, че иска да бъде насилена. Само защото един мъж си фантазира за изнасилване, не го прави...

По дяволите! Стига!

Но мислите не го оставяха на мира. Нямахше да мирясат, докато не разреши проблема. А това можеше да стане само по два начина. По стария. В момента всяка фибра от тялото му крещеше за него. За едно питие. Питие, което заличава, замаскира, упоява. Временно решение. Лошо решение. Другият начин беше по-радикален. Необходим. Щеше да сложи край на проблема. Сатанинската алтернатива.

Хари скочи на крака. В къщата нямаше алкохол. Откакто се премести тук, изхвърлиха всички спиртни напитки. Заснова напред-назад из стаята. Спря. Прикова поглед в старинния шкаф в ъгъла. Напомняше му барче, което някога бе гледал по същия начин. Кое тогава го спираше? Колко пъти бе продавал душата си за далеч по-малко? Навярно именно това се явяваше пречката. Преди се бе продавал за дребни пари, оправдани от морално негодувание. Ала този път в мотивите му имаше нещо... нечисто. Защото се стремеше да спаси и собствената си кожа.

Чуваше как пистолетът в шкафа му шепти. „Извади ме, използвай ме. Нека ти послужи за онова, за което съм предназначен. Този път ще си свърша работата. Няма да позволя на някаква си бронезилетка да ме подведе.“

Оттук до блока на Трюлс Бернтсен в Манглерю имаше половин час път с кола. Хари бе видял с очите си бойния арсенал на Бийвъс: огнестрелни оръжия, белезници, противогази. Палки. Защо тогава продължава да отлага? Знаеше какво трябва да предприеме.

Дали обаче наистина Бернтсен бе застрелял Рене Калснес по поръчка на Белман? Хари почти не се съмняваше в помрачения разсъдък на Бернтсен, но нима и Микаел Белман не беше с всичкия си?

Или просто умът на Хари бе съшил тази хипотеза с бели конци, бе сглобил наличните елементи от пъзела, бе ги нагодил насила така, че да се получи желаната от него картина, картина, която — ако не логична — поне му създаваше усещането, че между отделните точки са прокарани свързващи линии.

Хари извади телефона от джоба си и натисна клавиша с буква А.

— Да... — изсумтя някой отсреща след десет секунди.

— Здравсти, Арнол, аз съм.

— Хари?

— Да. В кабинета ли си?

— Един след полунощ е, Хари, а аз съм що-годе нормален човек.

В леглото съм.

— Извинявай. Спиш ли?

— Да, и смятам да продължа.

— Добре, но така и така те събудих... — Хари чу въздишка. — Да те питам нещо за Микаел Белман. Работили сте заедно в КРИПОС. Да си забелязвал признаци, че изпитва привличане към мъже?

Последва продължително мълчание, Хари чуваше равномерното дишане на Арнол и тракането на влак по релси. По акустиката заключи, че Арнол спи на отворен прозорец, защото се чуваха по-силно звуците отвън, отколкото от спалнята. Навярно бе свикнал и шумът не му пречи на съня. И изведнъж една мисъл се промъкна в съзнанието на Хари. Осени го не със силата на внезапно прозрение, а се стрелна в ума му като откъслечна аналогия с текущия случай: звуците, с които човек е свикнал, приспиват бдителността му. Трябваше да се вслушат именно в тях.

— Да не заспа, Арнол?

— Не, но имам нужда от време да асимилирам думите ти. Сега, като се замисля и погледна нещата от този ъгъл... макар че и така не... ясно защо...

— Какво е ясно?

— Ами... Нали Белман все водеше със себе си вярното си куче.

— Трюлс Бернтсен.

— Същият. Двамата... — Арнол пак млъкна. Мина втори влак.
— Никак не ми се връзват като сексуални партньори, ако ме разбираш.

— Разбирам те. Извинявай, че те събудих. Лека нощ.

— Лека... Впрочем, чакай...

— Какво?

— Сетих се нещо. Съвсем бяха забравил за тази случка. Веднъж, като влязох в тоалетната в КРИПОС, заварих един от колегите и Белман до умивалниците. Бяха червени като раци. Все едно помежду им се бе случило нещо. Тогава ми направи впечатление колко са сконфузени, но го отдадох на по-незначителни причини. Малко след това обаче въпросният колега напусна КРИПОС.

— Как се казва?

— Не си спомням. Ще намеря името му, но някой друг път.

— Благодаря, Арнол. Приятни сънища.

— Какво става?

— Почти нищо — Хари затвори и пусна телефона в джоба си.

Разтвори другата си шепа.

Пак погледна рафта с дисковете. Ключът се криеше зад буквата W.

— Почти нищо — повтори той.

Съблече си тениската на път към банята. Знаеше, че го очакват бели, чисти и хладни чаршафи. Че от отворения прозорец ще нахлува тишина и приятно студен въздух. Че няма да мигне дори секунда.

Хари си легна и се заслуша във вятъра. Свирукаше. В ключалката на черен овехтял ъглов шкаф.

Дежурната диспечерка прие сигнал за пожар в 04,06 и когато чу тревожния глас на огнеборца, веднага предположи, че пожарът се е разраснал и е необходимо да се пренасочва уличното движение, да се изпратят аварийни екипи за евакуиране на хора и ценни предмети и линейки за пострадали и загинали. Затова тя остана леко учудена, когато пожарникарят обясни, че дим е задействал противопожарна аларма в бар в Осло, затворен за през нощта, но огънят угаснал от само себе си преди пристигането на пожарната кола. Още по-смаяна остана, когато мъжът поиска незабавно подкрепление. Жената си даде сметка, че е разчела неправилно емоцията на пожарникаря. Той не беше

разтревожен, а изплашен. Гласът му треперете като у човек, виждал всякакви страхотии по време на служба, но явно нито една не го бе подготвила за онова, което се опитваше да съобщи:

— Тя е още дете. Залели са я с нещо. На бара има празни бутилки.

— Къде е?

— Съвсем... овъглена е. И е завързана за водопроводна тръба.

— Къде?

— На врата ѝ е щракната скоба за велосипед. Елате веднага.

— Добре, добре, но какъв е адресът?

— Квадратурата. Мястото се казва „Come As You Are“. Божичко, та тя е още дете...

ЧЕТИРИЙСЕТА ГЛАВА

Будилникът събуди Столе Ауне в 06,28. Кой знае защо, първо си помисли, че е звъннал телефонът му. Явно бе сънувал нещо. Ала понеже не отдаваше особено значение на сънищата, Столе не си направи труда да се рови из смътните си спомени, удари с длан по будилника и затвори очи, за да се порадва на двете минути, преди другият будилник да звънне в шест и половина. Обикновено точно по това време чуваше трополенето на боси детски крака: Аурура се втурваше да окупира първа банята.

Тази сутрин обаче цареше затишие.

— Къде е Аурура? — попита Столе.

— Прекара нощта у Емилие — промърмори сънено Ингри.

Столе Ауне стана, взе си душ, избърсна се и закуси мълчаливо заедно със съпругата си. Тя четеше вестник. Столе го прегледа надвнатри — беше се специализирал в четенето по диагонал — и установи, че липсва каквато и да било информация относно убийствата на полицаи. Журналистите само гадаеха.

— Аурура няма ли да мине през къщи преди училище? — попита Столе.

— Не, взела си е учебниците за днес.

— Аха. Дали наистина е добра идея да спи у приятелка преди учебен ден?

— Не е. Взemi някакви мерки — Ингри прелисти вестника.

— Знаеш ли какви са негативните последици от недоспиването за мозъка, Ингри?

— В продължение на шест години норвежката държава финансира изследователската ти работа, за да проучиш въпроса. Ако и аз трябва да се включвам в начинанието, ще се почувствам силно оцетена в позицията си на съвестен данъкоплатец.

Столе винаги бе посрещал със смесица от раздразнение и възхищение способността на съпругата си още в ранни зори да го засича с остроумни забележки. Преди десет часа Ингри винаги го просваше в нокаут със словесните си хватки. Едва по обяд Столе

можеше да устиска цял рунд, а чак след шест надвечер у него се появяваше надежда да я засече с някой вербален лъв прав.

Докато изкарваше на заден колата от гаража, психологът се замисли над въпроса. Подкара към кабинета си. Съмняваше се дали би издържал да живее с жена, която не го бие по красноречие. Ако Столе не бе изучавал задълбочено генетика, щеше да му се струва истинска мистерия как двама родители като тях са успели да създадат толкова любвеобилно и чувствително дете като Аурура. После Столе изостави размислите си по темата. Автомобилите по улицата се движеха мудно, но не по-мудно от обикновено. Важно беше не колко време отнема пътуването, а че е възможно да предвидиш кога ще пристигнеш. В дванайсет си насрочиха планьорка в Котелното. Преди това в графика на Столе имаше трима пациенти.

Той пусна радиото.

Докато предаваха новината, телефонът звънна. Столе усети инстинктивно, че между двете неща съществува връзка.

— Налага се да отложим срещата — извести Хари. — Има ново убийство.

— Момичето, за което съобщиха по радиото ли?

— Да. Поне засега мислим, че е момиче.

— Не знаете ли коя е?

— Не. Не са подадени сигнали за изчезнало лице на нейната възраст.

— На колко години е?

— Невъзможно е да се определи. Съдейки по ръста и телосложението, някъде между десет и четиринайсет.

— И смятате, че убийството е свързано с нашия случай?

— Да.

— Защо?

— Защото е открита на място, където преди е извършено убийство с неустановен извършител. Бар на име „Come As You Are“. И защото... — Хари се прокашля — е била заключена за водопроводна тръба със скоба за велосипед.

— Божичко!

Хари пак се прокашля.

— Хари?

— Да.

— Добре ли си?

— Не.

— Има ли нещо... смущаващо?

— Да.

— Освен велосипедната скоба? Разбирам, че е доста...

— Преди да я запали, я е полял с алкохол. На барплота са наредени празни бутилки. Три на брой. От една и съща марка. Можел е да грабне съвсем произволни, но е избрал тези.

— Да не би...

— Да. „Джим Бийм“.

— ... твоята марка.

Столе чу как Хари предупреждава някой от екипа да не пипа нищо. После пак се върна към разговора си с психолога:

— Ще дойдеш ли да огледаш местопрестъплението?

— Имам пациенти. Може да мина, но по-късно.

— Добре, ти си прецени. Ние ще се позадържим тук.

Затвориха.

Столе се опита отново да се съсредоточи върху шофирането. Усети как диша по-тежко, как ноздрите му се разширяват, как гръдният му кош се повдига по-бурно. Днес щеше да бъде още по-некадърен терапевт от обикновено.

Хари излезе на оживената улица, където минувачи, велосипеди, автомобили и трамваи профучаваха край него. Очите му, привикнали към мрака в бара, премигаха объркано срещу светлината. Загледа се безсмислено в щураците се живи, напълно безгрижни към също толкова безсмислената смърт само на няколко метра зад Хари. Върху метален стол с разтопена пластмасова седалка стоеше обгорелият труп на момиче с все още неизвестна самоличност. Всъщност Хари си имаше подозрения, но не смееше да довърши започнатата мисъл. Пое си дъх няколко пъти и пусна подозрението в ума си. После набра Катрине. Беше я изпратил обратно в Котелното, за да стои в готовност до софтуерния си арсенал.

— Все още ли няма сигнали за изчезнали момичета?

— Никакви.

— Добре. Тогава провери кои следователи имат дъщери на възраст между осем и шестнайсет години. Започни с колегите, разследвали случая „Калснес“. Попаднеш ли на такива, веднага им звъниш и питаш дали са виждали днес дъщеря си. И бъди деликатна.

— Действам.

Хари затвори.

Бьорн излезе от бара и застана до Хари.

— Хари? — изрече той с едва чут, мек глас, все едно са в църква.

— Да?

— По-ужасно нещо не бях виждал.

Хари кимна. Неговият опит не включваше страхотии от всекидневието на криминалните експерти, но той беше убеден, че тукашното местопрестъпление надминава и най-кошмарните им гледки.

— Който го е извършил... — Бьорн вдигна длани, пое си рязко въздух, въздъхна безпомощно и отпусна ръце — ... заслужава да му пръснат мозъка.

Хари стисна юмруци в джобовете си. Бьорн беше прав. Престъпникът заслужаваше да му пръснат мозъка. С няколко куршума от „Одеса“-та, заключена в шкафа в Холменколен. Трябваше да стане още снощи. Но едно адски страхливо бивше ченге просто си легна, защото реши, че не може да влезе в ролята на палач, докато не си изясни собствените подбуди: дали го прави заради бъдещите жертви, дали заради Ракел и Олег, или заради самия себе си. Изгорялото момиче обаче не се интересуваше от мотивите му. За нея и родителите й вече бе твърде късно. Мамка му, мамка му!

Хари погледна часовника.

Явно Трюлс Бернтсен знаеше, че Хари го е взел на прицел, и щеше да го очаква. С деянието си го провокираше, предизвикваше го, извършвайки убийството именно на това място, унижаваше го, използвайки „Джим Бийм“ — любимата отрова на алкохолика, и скандално известната велосипедна скоба. Половината полицейско съсловие знаеше, че големият Хари Хуле е висял, закопчан с такъв „нашийник“ за табела, забраняваща паркирането.

Хари си пое дъх. Можеше да хвърли картите на масата, да разкаже всичко: за Густо, за Олег, за мъртвите руснаци. А после да щурмува апартамента на Бернтсен с „Делта“ и ако Бернтсен се

измъкне, да го обявят за издирване от Интерпол и от всеки полицейски участък в страната. Или...

Хари измъкна до половината смачканата кутия цигари. Пак я натъпка вътре. Омръзна му да пуши.

... или можеше да направи онова, което този изрод сам си просеше.

Столе проследи мисловната нишка докрай чак след като изпрати втория си пациент.

Или нишките, защото всъщност бяха две.

Първо, никой не бе обявил момичето за изчезнало. Момиче на възраст между десет и четиринайсет години. Как така родителите ѝ не са се притеснили, след като не се е прибрала вечерта? Как така не са съобщили веднага в полицията?

Втората нишка го отведе към въпроса какво общо има жертвата със серийните убийства. Досега полицейският касапин бе убивал само разследващи. Явно обаче у него се бе обадила потребността от ескалация, типична за манаците. Какво по-лошо можеш да сториш на един човек от това, да му отнемеш живота? Много просто: да му отнемеш потомството. Детето. В такъв случай възникваше въпросът кой е на пангара този път. Очевидно не беше Хари Хуле. Той нямаше деца.

В този миг от всички пори по обемистото тяло на Столе Ауне избликна обилна студена пот. Той грабна телефона от отвореното чекмедже и набра Аурура.

След осем сигнала за „свободно“ се включи гласовата поща.

Съвсем нормално да не отговаря. Нали беше на училище и в час ги задължаваха да си изключват телефоните.

Как беше фамилното име на Емилие? Беше го чувал няколко пъти, ала обикновено Ингри поддържаше контакт с родителите на Аурурините съученички. Столе се поколеба дали да не се обади на съпругата си, но реши да не я тревожи излишно и потърси в електронната си поща имейли, съдържащи думата „училищен лагер“. На екрана се появиха миналогодишни писма с адресите на родителите на всички от класа. Прегледа имената с надеждата нещо да му просветне. И наистина се сети коя е майката на Емилие: Турюн

Айнершен. Всъщност съвсем лесна за запомняне фамилия. За по-голямо удобство се оказа, че в един от имейлите е изпратен списък с телефонните номера на всички родители.

Докато набираше цифрите, забеляза, че пръстът му трепери и все не улучва точния клавиш. Или беше прекалил с кафето, или не бе изпил достатъчно.

— Турюн Айнершен — обади се женски глас.

— Здравей, аз съм Столе Ауне, бащата на Аурура. Звъня, за да... се уверя дали снощи всичко е минало добре.

Мълчание. Продължително мълчание.

— Нали Аурура дойде да ви гостува за през нощта — уточни той и за да избегне евентуално недоразумение, добави: — При Емилие.

— А, сега разбрах. Аурура не е нощувала у нас. Спомням си, че имаше нещо такова, но...

— Явно съм се объркал — Столе усети как в гърлото му засяда буца.

— Че то може ли човек да помни кой при кого нощува! Те всяка вечер са на различно място — засмя се Турюн, но в гласа ѝ се долавяше смущение заради самия Столе — бащата, който не знае къде е прекарала нощта дъщеря му.

Столе затвори. Ризата му вече лепнеше.

Набра Ингри и ѝ остави съобщение да му се обади незабавно. Скочи от стола и изхвърча през вратата. Пациентката в чакалнята, застаряваща жена, която посещаваше психотерапия по непонятни за Столе причини, вдигна глава.

— Днес се налага да отменим сеанса... — Столе искаше да се обърне към нея по име, но си го спомни чак след като слезе по стълбите, изхвърча навън и вече тичаше към колата си.

Хари усети, че стиска твърде силно картонената чаша с кафе, докато санитарите минаха покрай него с покритата носилка и я натовариха на чакащата линейка. Стрелна с недоволен поглед тълпата скупчили се сеирджии.

Катрине се обади. Все още нямало сигнали за лица в неизвестност, а сред следователите по делото „Калснес“ не открила някой да има дъщеря на възраст между осем и шестнайсет години.

Хари я посъветва да разшири търсенето сред цивилните сътрудници на полицията.

Бьорн излезе от бара, смъкна латексовите ръкавици и качулката на белия костюм, покриващ цялото му тяло.

— Някакви вести от патоанатомите? — попита Хари.

— Засега никакви.

Още щом пристигна на местопрестъплението, Хари взе тъканна проба и я изпрати в Съдебна медицина с патрул. Изготвянето на цялостна ДНК експертиза отнема много време, но установяването на първите цифри в кода става сравнително бързо. А тези цифри щяха да им свършат работа. ДНК образците на всички разследващи — и следователи, и криминални експерти — бяха регистрирани в базата данни, за да бъдат бързо идентифицирани и да не се смесват с други биологични образци от местопрестъпленията. През последната година допълниха електронната картотека с ДНК профилите на полицаи, озовали се първи на местопрестъплението и отцепили района, и с профилите на външни сътрудници, които присъстват на огледа. Съвсем елементарно изчисление показваше, че първите три-четири цифри от ДНК нишка с общо единайсет ще стеснят кръга. Пет-шест цифри направо ще елиминират всички. С изключение на един — ако подозренията на Хари се окажеха верни.

Погледна си часовника. Не знаеше нито защо го поглежда, нито къде бърза. Знаеше само, че времето им изтича. Неговото време изтича.

Столе Ауне паркира пред училищния двор и пусна аварийните светлини. В ушите му отекна тропотът на собствените му трескави стъпки между сградите. Самотният звук от детството. Звукът на закъснелия за час. Или звукът на лятна ваканция, когато всички са извън града. Звукът на изоставения. Дръпна отривисто тежката врата, хукна по коридора. Вече не чуваше ехо, а само запъхтяното си дишане. Ето я вратата на класната ѝ стая. Тази ли беше наистина? По групи ли учеха, или в паралелки? Колко малко знаеше за всекидневието на дъщеря си. През последните шест месеца кажи-речи не я бе виждал. Искаше да разбере толкова много за нея. От сега нататък щеше да ѝ посвещава цялото си свободно време. Само дано... само дано...

Хари се огледа в бара.

— Бравата на задната врата е отворена с шперц — обясни полицаят зад гърба му.

Хари кимна. Вече бе забелязал следите от посегателство върху ключалката.

Шперц. Работа на полицай. Затова алармата не се е задействала.

Огледа внимателно, но не откри следи от борба, преобърнати предмети, столове и маси, които да се намират в неестествено положение. В момента разпитваха бармана. Хари заяви, че няма нужда да разговаря с него, вместо да си признае, че всъщност иска да избегне срещата. Скри истинската причина: има прекалено голям риск барманът да го познае.

Погледна високия стол до барплота. Припомни си как онази вечер седеше там пред недокоснатата чаша с „Джим Бийм“. Руснакът го нападна в гръб и се опита да пререже сънната му артерия със сибирския си нож. Титановата протеза на Хари му спаси живота. Барманът с ужас стана свидетел на развързката: Хари докопа близкия тирбушон и кръвта плисна върху пода като вино от изпуснатата бутилка.

— Засега няма следи — докладва Бьорн.

Хари кимна. Не се изненадваше. Бернтсен бе действал в безлюдно помещение и се бе постарал да разчисти след себе си, преди да я намокри, полее... маринова. Думата изникна неволно в ума му.

После е драснал клечката.

Отекнаха началните акорди на „She“ в изпълнение на Грам Парсънс и Бьорн вдигна:

— Да? Съвпадение в регистъра? Чакай...

Извади молив и бележника си „Молескин“. Хари подозираше, че Бьорн, запленил от патината по корицата, трие периодично записките си, за да удължи живота на тефтера.

— Да, досието му е чисто. Разследвал е убийства. Да, за жалост се очакваше. Как се казва?

Бьорн постави бележника върху барплота, за да му е удобно да записва.

— А името на бащата? — Моливът увисна във въздуха.

По тона на колегата си Хари усети, че са му съобшили нещо тревожно. Направо шокиращо.

Столе Ауне отвори рязко вратата на класната стая, докато в главата му кръжеше мисълта, че не е добър баща.

Не беше сигурен дали класът на Аурура провежда занятията си в едно и също помещение.

И не знаеше дали междуременно не са се изместили в друго.

Последно идва тук преди две години. Тогава организираха ден на отворените врати и учениците подредиха изложба от рисунки, модели от кибритени кутийки, глинени фигури и други такива глупости, които никак не впечатлиха Столе. А един грижовен баща би се впечатлил.

Гласовете в стаята утихнаха. Всички глави се обърнаха към него.

В настъпилото затишие погледът му зашари по невръстните нежни лица. Непокварени, неосквернени лица в зората на жизнения си път, лица, които предстоеше да се оформят, да добият характер, с течение на годините да се втвърдят в маската, отговаряща на душевността им. Така и неговото момиче...

Очите на Столе разпознаха лица, които бе виждал на снимки на класа, на детски рождени дни, на срещи по хандбал (от редките си посещения), на празненства по случай края на учебната година. Някои лица присъстваха в паметта му с имена, други бяха безименни. Погледът му продължаваше трескаво да търси едно-единствено лице, докато името ѝ напираше като ридание в гърлото му: Аурура. Аурура. Аурура.

Бьорн пусна телефона в джоба си. Замръзна, опрян на барплота гърбом към Хари. Бавно поклати глава. Обърна се. Цялата кръв се бе отдръпнала от лицето му. Беше по-блед от тебешир.

— Познаваш го добре, Хари. — Бьорн кимна със забавеното движение на сомнамбул. Преглътна. — Не може да е истина...

— Аурура.

Стената от лица се взираше смаяно в Столе Ауне. Името се изплъзна от устните му като ридание. Като молитва.

— Аурура — повтори той.

С периферното си зрение забеляза, че учителят тръгва към него.

— Кое не може да е истина? — попита Хари.

— Дъщеря му. Просто... няма начин.

Очите на Столе плувнаха в сълзи. Усети ръка върху рамото си. Отпреде му израсна фигура и се понесе към него. Очертанията ѝ се размиваха като в огледало от лунапарк. И въпреки това му приличаше на нея. На Аурура. Като психолог знаеше, че мозъкът бяга от действителността, че зрителната измама представлява опитът на човека да понесе непоносимото. Да види онова, което му се иска.

— Аурура — прошепна все пак той.

Дори гласът беше съвсем като нейния — Столе можеше да се закълне.

— Станало ли е нещо...

Чу и следващата дума от изречението, но не беше сигурен дали наистина е нейна, или е продукт на мозъка му:

— ... татко?

— Защо да няма начин?

— Защото... — погледът на Бьорн минаваше през Хари.

— Да?

— Защото вече е мъртва.

ЧЕТИРИЙСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Над Западното гробище се спускаше обичайната предобедна тишина. Чуваше се само далечното бучене на автомобилите по булевард „Сьоркедал“ и дрънченето на метрото към центъра.

— Руар Митстюен — кимна Хари, докато крачеше бързо между гробовете. — Всъщност той от колко години е при вас?

— Никой не знае — отвърна Бьорн, който едва смогваше на темпото му. — От цяла вечност.

— И дъщеря му е починала при пътна злополука?

— Да, това лято. Тази история е истинска психария. Не може да е истина. Засега са изкопирали само първата част от ДНК кода и има още десет-петнайсет процента вероятност да не е на Руаровата дъщеря, а на... — Бьорн едва не се блъсна във внезапно спрелия Хари.

— Е — Хари приклепна и разрови с пръсти почвата пред гроба на Фиа Митстюен. — Току-що тази вероятност се изпари.

Вдигна шепа и измежду пръстите му се посипа прясно разрохкана пръст.

— Изровил е трупа, пренесъл го е до бара и е драснал клечката.

— По дяволите...

Хари долови плачливи нотки в гласа на Бьорн. Не го погледна. Остави го на спокойствие. Изчака. Затвори очи и се послуша. Някаква птица извиваше трели, безсмислени за живите. Вятърът подмяташе безгрижно облаците, свирукайки. Поредната мотриса затрака на запад. Времето си вървеше, но нима бе тръгнало за някъде? Хари отвори очи. Прокашля се.

— Ще поискаме да извадят ковчега и ще съобщим на бащата чак след като получим окончателно потвърждение.

— Аз ще се заема.

— Бьорн, така е по-добре. Момичето не е изгоряло живо, както се опасявахме. Нали?

— Извинявай, Хари, просто съм скапан. А и Руар преживя смъртта й толкова тежко, че... — разпери безпомощно длани.

— Няма нищо — Хари се изправи.

— Къде отиваш?

Хари примижа на север — към шосето и линията на метрото. Облаците прииждаха със северния вятър. И то пак се появи. Смътното усещане за нещо, още неясно, което се крие в дълбините на съзнанието му, но засега отказва да изплува.

— Имам малко работа.

— Каква?

— Отдавна я отлагам.

— Ясно. Да те питам нещо...

Хари си погледна часовника и кимна.

— Като говори вчера с Белман, той какво обяснение има за куршума?

— Няма представа как е станало.

— А ти? Обикновено ти се върти поне една версия.

— Мхм. Трябва да тръгвам.

— И, Хари?

— Да?

— Умната, нали? — усмихна се малко сконфузено Бьорн.

Облегната на стола, Катрине Брат се взираше в екрана. Бьорн Холм току-що се обади да ѝ съобщи, че са открили кой е бащата на изгорялото момиче: някой си Митстюен. Човекът участвал в разследването на убийството на Калснес, но дъщеря му починала отдавна. Затова Катрине не го била намерила сред полицаите с дъщери в детско-юношеска възраст. И понеже това известие я вкара в ролята на временно безработна, Катрине насочи вниманието си към резултатите от вчерашното търсене в мрежата. Комбинацията от имената Микаел Белман и Рене Калснес не даде никакви резултати и тя зададе команда компютърът да състави списък на лицата, най-често явяващи се в регистрите заедно с Микаел Белман. С най-голям брой съвпадения се оказаха три. Водеше Ула Белман. Следваше я Трюлс Бернтсен, а третото място заемаше Исабеле Скойен. Първенството на съпругата му се очакваше, а съветничката по социалните въпроси също имаше немалко основания да поддържа тесен контакт с главния секретар на полицията, защото беше длъжен да ѝ се отчита.

Виж, Трюлс Бернтсен изненада Катрине.

По простата причина, че попадна на линк към докладна записка, адресирана до главния секретар. В нея колегите от Икономическа полиция искаха от Белман разрешение да започнат разследване за корупция. Базираха се на отказа на Трюлс Бернтсен да декларира произхода на парична сума, с която е запазена банковата му сметка.

Понеже в системата липсваше информация за движение по докладната записка, Катрине предположи, че главният секретар е дал устен отговор.

Озадачи я фактът, че най-високопоставеният полицейски служител толкова често звъни, изпраща и получава есемеси от полицай със съмнителна репутация. Двамата често използваха кредитните си карти на едно и също място и по едно и също време, бяха пътували заедно в самолет и с влак, бяха се настанявали в един и същи хотел, бяха стреляли рамо до рамо на служебното стрелбище. След като Хари я помоли да преслуша Белман по-обстойно, Катрине откри, че главният секретар тегли гей-порно от интернет. Дали с Трюлс Бернтсен не го свързваха интимни чувства?

Катрине поседя, загледана в екрана.

Е, и? Това не означаваше нищо.

Тя знаеше, че Хари се е срещнал с Белман на стадион „Вале Ховин“ и го е изненадал с новината за куршума. Подхвърлил му е кой е подменил доказателството в хранилището. На въпроса на Катрине кого визира, Хари отговори лаконично:

— Сянката.

Катрине разшири времеви диапазон на търсенето.

Прегледа новите резултати. Излизаше, че Белман и Бернтсен са били неразделни през целия си професионален живот. След завършването на Полицейската академия заедно бяха постъпили в участъка в Стовнер. Намери списък с имената на други тамошни служители от същия период.

Плъзна поглед надолу по екрана. Едно от имената прикова вниманието ѝ, вдигна слушалката и набра номер, започващ с код 55.

— Крайно време беше, госпожице Брат! — изчурулика гласът и Катрине изпита огромно облекчение, че пак чува неподправено бергенско наречие. — Отдавна трябваше да дойдете при мен на преглед!

— Ханс...

— Доктор Ханс, ако обичате. А сега се съблечете до кръста, моля.

— Престани — предупреди го тя и неволно се усмихна.

— Ще ви помоля да не бъркате медицинските задължения с нежелано сексуално внимание на работното място, Брат.

— Подочух, че си се върнал в „Обществен ред и сигурност“?

— Така е. А ти къде си в момента?

— В Осло. Апропо, открих, че в Стовнер си работил заедно с Микаел Белман и Трюлс Бернтсен.

— След като завърших Академията, да. Постъпих там заради жена. Кошмара с циците, разказвал ли съм ти за нея?

— Вече да.

— И като скъсах с нея, скъсах и с Осло. Вестлан, Вестлан юбер алес... — затананика той.

— Ханс! Докато си работил заедно с...

— Никой не работи с тези две момчета, Катрине. Или работиш за тях, или работиш против тях.

— Трюлс Бернтсен е отстранен от длъжност.

— Крайно време беше. Сигурно пак е вкарал юмруците си в действие.

— Какво? Малтретирал е арестанти?

— Какви ти арестанти! Посяга на полицаи.

Катрине усети как косъмчетата по ръката ѝ настръхнаха.

— Сериозно? На кого се е нахвърлил?

— На всеки, пуснал се на съпругата на Белман. Бийвъс Бернтсен беше влюбен до уши и в двамата.

— Какво е използвал?

— В смисъл?

— С какво ги е удрял?

— Че аз откъде да знам? С нещо твърдо, предполагам. Поне що се отнася до нурланеца, който прояви неблагоприятното да танцува малко по-интимно с госпожа Белман на коледното тържество.

— Кой нурланец?

— Как му беше името... чакай малко... нещо с „р“. Рюне. Не, Рюнар. Точно така: Рюнар. Или беше друго...

„Хайде де!“ — пришпори го наум Катрине, докато пръстите ѝ шареха по клавиатурата, сякаш действаша напълно независимо.

— Съжалявам, Катрине, беше отдавна. Я се съблечи до кръста, може да опресниш паметта ми.

— Изкушаващо. Но го открих и без твоя помощ. По онова време в участъка е имало само един Рюнар. Дочуване, Ханс...

— Чакай! Една кратка мамография не е...

— Трябва да затварям, перверзничко.

Катрине хлопна слушалката. Натисна два клавиша. Търсачката заработи. Взираше се във фамилното име. Струваше ѝ се познато. Къде го беше виждала? Затвори очи, промърмори си го тихо. Толкова особена фамилия се среща изключително рядко. Отвори очи. Резултатите се бяха появили на екрана. Богата информация. Достатъчна. Медицински картони. Въдворяване в клиника за наркозависими. Електронна кореспонденция между директора на здравното заведение и главния секретар на полицията. Свърхдоза. Най-силно впечатление обаче ѝ направи снимката. Оттам я гледаха невинни сини очи. Катрине си спомни къде ги е виждала.

Хари си отключи и влезе в къщата, без да си събуе обувките. Приближи се до рафтовете с дискове. Провря пръстите си между „Bad as Me“ на Том Уейтс и „A Pagan Place“ на „Уотърбойс“. Навремето се поколеба доста, преди да постави именно този албум в началото на поредицата от дискове на „Уотърбойс“, защото той всъщност представляваше ремастерирана версия на оригиналната тава, записана през 2002 година. Така или иначе, това беше най-безопасното място в цялата къща, защото нито Ракел, нито Олег бяха сред почитателите на Том Уейтс или Майк Скот.

Хари извади ключа — от месинг, малък и кух; лек като перце. И същевременно толкова тежък, че теглеше ръката му към пода, докато крачеше към шкафа в ъгъла. Пъхна ключа в ключалката и го въртна. Изчака. Знаеше, че отвори ли го веднъж, връщане назад няма. Обещанието ще бъде нарушено.

Вратичката заяде и се наложи да я дръпне силно. Съзнаваше, че причината е в старото дърво, което отказва да се раздели с рамката. От мрака се откърти дълбока въздишка. Все едно предметът вътре разбра, че най-сетне е свободен. Свободен да сътвори ада на земята.

Разнесе се миризма на метал и оръжейна смазка.

Хари си пое дъх. Сякаш бръкна в гнездо на змии. Пръстите му се полутаха, преди да напипат студената люспеста кожа от стомана. Хвана влечугото за главата и го издърпа.

Противно оръжие. Впечатляващо противно. Съветско инженерно изкуство в най-бруталната си и ефективна разновидност. Този пистолет притежаваше несломимата издръжливост на „Калашников“.

Хари го претегли в ръка.

Знаеше, че тежи, и при все това му се стори лек. Лек, защото вече бе взел решение. Издиша насъбралия се в гърдите му въздух. И пусна демона на свобода.

— Здравсти — Столе затвори вратата на Котелното зад гърба си.
— Сам ли си?

— Да — кимна Бьорн. Седеше и гледаше телефона си.

Столе също се настани на един стол.

— Къде...?

— На Хари му изникна спешна работа. А Катрине си беше тръгнала, когато дойдох.

— Като те гледам, май си имал тежък ден.

— Ти — също, докторе — усмихна се бледо Бьорн.

Столе прокара длан по главата си.

— Вярно е. Преди половин час влетях в класната стая на дъщеря си и я прегърнах разплакан под погледите на всичките ѝ съученици. Аурура твърди, че това преживяване ще ѝ остави белези до края на живота ѝ. Опитах се да ѝ обясня, че за щастие повечето деца притежават вродена способност да понесат бремето на прекомерната родителска любов и по законите на дарвинизма самата тя също ще преодолее случилото се. Цялата работа само защото пренощувала у Емилие, но в класа имало две с това име, а аз набрах майката на другата.

— Не ти ли съобщиха, че днешната планьорка се отлага?
Откриха труп на младо момиче.

— Знам. Доколкото разбрах, било ужасяваща гледка.

Бьорн кимна бавно и посочи телефона.

— Сега трябва да се обадя на бащата.

— И изтръпваш само при мисълта за разговора?

— Да.

— Питаш се с какво клетият човек е заслужил това наказание? Защо трябва да изгуби дъщеря си два пъти, защо веднъж не е достатъчно?

— Нещо такова.

— Отговорът е: защото убиецът се изживява като божествен отмъстител, Бьорн.

— Нима? — Бьорн впери празния си поглед в психолога.

— Сещаш ли се за един откъс от Библията: „Ревнив е Бог, и отмъщава Господ, Господ отмъщава и се гневи; Господ ще отмъсти на противниците си и пази гняв против враговете си.“ Цитирам го от стар превод, но схващаш идеята, нали?

— Аз съм съвсем обикновено момче от Източен Тутен, което освен конфирмация...

— Мислих много и затова дойдох. — Столе се облегна на стола. — Убиецът е отмъстител и Хари е прав. Той убива от любов, не от омраза, користни подбуди или садистични импулси. Някой му е отнел любимия човек и сега той отнема на жертвите си най-скъпото им: живота или нещо още по-свидно. Децата.

Бьорн кимна.

— Руар Митстюен на драго сърце би пожертвал живота си, ако можеше да върне дъщеря си.

— Значи трябва да търсим човек, изгубил нещо скъпо. Отмъстител от любов. Защото това... — Столе Ауне сви дясната си ръка в юмрук — е единственият мотив, който би оправдал такава жестокост, нали, Бьорн?

— И аз мисля като теб, но не бива да отлагам повече разговора с Митстюен.

— Звънни му, а аз ще те оставя на спокойствие.

Бьорн изчака Столе да излезе и тогава набра номера. От продължителното виране в него цифрите сякаш се бяха запечатали върху ретината му. Пое си дълбоко дъх, докато броеше сигналите за свободно. Чудеше се колко е редно да изчака, преди да прекрати опитите да се свърже.

Неочаквано чу гласа на колегата си.

— Бьорн, ти ли си?

— Да. Записал си номера ми в телефона си?

— Разбира се.

— Аха. Ами добре. Трябва да ти съобща нещо.

Мълчание.

Бьорн преглътна.

— Става въпрос за дъщеря ти, тя...

— Бьорн — прекъсна го остро Митстюен. — Преди да продължиш, нека уточним нещо. И без да знам защо намесваш Фиа, по гласа ти съдя, че е нещо сериозно. Няма да понеса пак да ми съобщават тежка новина за дъщеря ми по телефона. Онзи път постъпиха по същия начин. Не посмяха да ме погледнат в очите, а ме набраха по телефона, за да си спестят неприятните емоции. Но теб ще те помоля да дойдеш лично. И да ме гледаш в очите, докато ми го казваш. Бьорн?

— Разбира се — отзова се малко учуден криминалният експерт. За пръв път Митстюен говореше откровено за страданието си. — Къде си?

— Днес се навършват девет месеца от кончината ѝ и пътувам към лобното ѝ място. Искрах да положа цветя, да помисля...

— Само ми дай координатите и тръгвам веднага.

Катрине прекрати опитите да намери свободно място за паркиране. Лесно бе открила телефонния номер и адреса. Фигурираха в интернет. Но след като позвъни четири пъти, а никой не вдигна и не се включи гласова поща, тя взе служебна кола и потегли към „Индустиална“ в квартал „Маюрстюа“ — еднопосочна улица с бакалница, няколко галерии, ресторант и ателие за рамкиране, но не и свободни паркингместа.

Катрине взе решение, качи преднините колела на два метра навътре върху тротоара, изгаси двигателя и подпъхна под чистачките бележка, че е от полицията. Това едва ли щеше да трогне паркингслужителите, които според Хари били единствените пазители на цивилизацията в тоталния хаос.

Върна се по пътя, по който бе дошла: към шопингистерията по „Бугставайен“. Спря пред сграда на улица „Юсефине“. Веднъж-два пъти като курсантка бе идвала тук на афърпарти. Уж. Не че се беше дърпала. Полицейският окръг Осло притежаваше сградата и даваше

под наем скромни стаи на курсантите от Академията. Откри търсеното име върху панела със звънци, натисна копчето и изчака, оглеждайки непретенциозната фасада на четириетажната сграда. Пак натисна звънеца.

— Не си е вкъщи, а?

Тя се обърна и се усмихна машинално. Мъжът имаше вид на около четирийсет и няколко годишен или евентуално на добре поддържан петдесетгодишен. Висок, без следи от оплешивяване, с фланелена риза, дънки „Ливайс“ 501.

— Аз съм домоуправителят.

— А аз — Катрине Брат, полицай от Отдела за борба с насилието. Търся госпожица Силие Гравсенг.

Мъжът погледна протегнатата значка и без грам стеснение сканира Катрине от глава до пети.

— Знам коя е. Прекъсна следването си и скоро ще се изнесе.

— Но все още живее тук, нали?

— Да. Стая 412. Да ѝ предам ли нещо?

— Ако обичате, помолете я да се обади на този номер. Искам да поговорим за Рюнар Гравсенг, брат ѝ.

— Нещо лошо ли е направил?

— Едва ли, като се има предвид, че е въдворен в психиатрично отделение под строг надзор и непрекъснато стои в средата на стаята, защото вижда стените като хора, които искат да го убият.

— Олеле...

Катрине извади бележника си и написа името и телефонния си номер.

— Уточнете, че става въпрос за убитите полицаи.

— Силие е вманиачена на тази тема.

Катрине спря да пише.

— Какво искате да кажете?

— Облепила е стената си с изрезки от вестници. Изрезки от статии за мъртвите полицаи. Не е моя работа — курсантите имат право да си декорират стените както намерят за добре — но ми се струва малко... злоещо. Прав ли съм?

— Как ви беше името?

— Лайф Ръобек.

— Ще ви помоля нещо, Лайф. Искам да видя тези изрезки. Ще ме пуснете ли да надникна в стаята й?

— Защо?

— Може ли?

— Разбира се. Само ми представете заповедта за обиск.

— Нямам...

— Шегувам се — ухили се домоуправителят. — Елате с мен.

След минута двамата вече пътуваха с асансьора към четвъртия етаж.

— В договора за наем е упоменато, че имам правото да влизам в стаите, стига да съм предупредил наемателите. В момента тече проверка на всички радиатори, защото миналата седмица един се запали заради наслоен прах. И понеже Силие не отговаря на телефона си, това може да се смята за нашия опит да я известим за влизането в стаята й. Как ви звучи, полицай Брат? — Последва нова усмивка.

Вълча усмивка, помисли си Катрине. Съвсем нелишена от чар. Ако мъжът си бе позволил да се обърне към нея на малко име, щеше да се сбогува с шансовете си, но явно не му липсваше финес. Погледът й зашари по безименния му пръст. Златната халка бе изгубила блясъка си. Вратите на асансьора се разтвориха и двамата тръгнаха по тесния коридор. Домоуправителят спря пред една от сините врати.

Почука. После пак.

— Влизаме — той врътна ключа.

— Много сте отзивчив, Ръбек.

— Наричайте ме Лайф. За мен е удоволствие да ви помогна, не всеки ден имам досег с толкова... — отвори вратата, но не помръдна.

За да влезе, Катрине трябваше да се отърка в него. Тя го стрелна предупредително.

— ... сериозен случай — довърши той, докато в очите му танцуваше закачливо пламъче, и се отмести.

Катрине прекрачи прага. От времето на нейното следване обстановката в общежитието не се бе променила. Кухненски кът и врата към банята в единия край на помещението, завеса в другия. Катрине си спомняше, че там разполагат леглото. Но преди всичко я порази, че все едно се намира в стаята на малко момиче, а не на курсантка. Силие Гравсенг явно тъгуваше по миналото си. Върху дивана в ъгъла се тълпяха мечета, кукли и всякакви плюшени животни

с неизвестен произход. Пръснатите върху бюрото и столовете дрехи крещяха с ярки цветове, сред които доминираше розовото. По стените висяха снимки: своеобразен паноптикум от издокарани младежи и девойки — вероятно певци от момчешки банди или герои на телевизионния канал „Дисни“.

Направи ѝ впечатление, че между разноцветните лъскави плакати висят черно-бели вестникарски изрезки. Опасваха цялата стая, но най-голямо струпване имаше на стената над iMac-а върху бюрото.

Приближи се, ала и от разстояние бе успяла да разпознае повечето изрезки. Съвпадаха с онези от Котелното.

Бяха закрепени за стената с топлийки. Освен датата, отбелязана с химикалка, липсваха други бележки.

Катрине отхвърли първото предположение и се опита да се спре на второто: какво чудно има курсантка от Полицейската академия да се интересува толкова живо от мащабно текущо разследване?

До клавиатурата на бюрото лежеше купчина вестници, в които зееха дупки. Между два от вестниците се подаваше картичка със снимка на планински връх от Северна Норвегия. Сети се кой е: Сволвергайта на Лофотенските острови. Издърпа картичката и я обърна. Нямахше нито пощенска марка, нито име на подател, нито подпис. Остави картичката, ала там, където очите търсеха подпис, мозъкът ѝ бе регистрирал нещо. Дума, изписана с главни печатни букви в края на текста. ПОЛИЦИЯТА. Катрине пак вдигна картичката — този път хвана само ръба ѝ с два пръста — и прочете текста от самото начало.

Мислят си, че убиецът ликвидира полицаите, защото ги мрази. Още не са проумели, че е точно обратното: убиецът обича полицията и най-святото ѝ призвание: да залавя и наказва анархисти, нихилисти, атеисти, предатели и неверници, всички деструктивни сили. Не подозират, че трябва да издирват именно апостол на справедливостта, човек, който е призван да въздаде не само на вандалите, но и на онези, които изневеряват на мисията си; на онези, които от леност и безразличие не оправдават очакванията,

на онези, които не заслужават да се титулуват служители на ПОЛИЦИЯТА.

— Да ти призная, Лайф — подхвана Катрине, без да отмества поглед от микроскопичните, по детски правилни букви, изписани със синьо мастило. — Сега ми се ще да си бях издействала заповед за обиск.

— Нима?

— Ще успея, но знаеш колко време отнемат тези процедури. А междуременно онова, което ме интересува, може да се изпари.

Катрине погледна Лайф Ръобек. Той срещна погледа ѝ. Не флиртуваше, а търсеше потвърждение, че е важно.

— Да ти призная, Брат, току-що се сетих, че трябва да слеза за малко в мазето. Техниците сменят електрическото табло. Нещо против да те оставя сама?

Усмихна му се. Ръобек — също. Този път тя не беше толкова сигурна в подтекста.

— Ще се справя някак.

Катрине натисна клавиша за интервал на компютъра още щом чу вратата да се хлопва зад домоуправителя. Екранът светна. Постави курсора в полето за търсене и въведе името „Митет“. Резултати: нула. Опита с още няколко имена от разследването, местопрестъпления и съчетанието „убити полицаи“, но напразно.

Значи Силие Гравсенг не бе използвала компютъра си за търсене. Умница.

Катрине дръпна едно от чекмеджетата на бюрото. Оказа се заключено. Странно. Кое момиче на двайсет и няколко години заключва чекмеджетата в общежитието си?

Стана и отиде до завесата, дръпна я настрана.

Зад нея наистина имаше кът за спане.

Над тясното легло висяха две големи снимки.

Бе виждала Силие два пъти. Веднъж — в Полицейската академия, след лекцията на Хари. Ала роднинската прилика между човека на едната снимка и русата Силие Гравсенг беше толкова поразителна, че всички съмнения на Катрине се изпариха.

Мъжът на другата снимка пък не пораждаше нито капка съмнение.

Силие явно бе намерила снимка с високо качество в интернет и я бе увеличила. Личаха и най-дребните неравности, бръчици и пори по кожата на това обезобразено лице. И при все това те сякаш се губеха в блясъка на сините очи и разгневения поглед, засякъл фотографа. Нямах работа на моето местопрестъпление, казваше този поглед. Хари Хуле. Тази снимка обсъждаха девойките от предната редица по време на онази лекция.

Катрине раздели стаята на въображаеми квадранти и започна от горния ляв квадрант. Плъзна поглед към пода, после се зае с огледа на следващия квадрант, както я бе учил Хари. Спомни си съвета му: „не търси нещо определено, а търси въобще. Ако търсиш конкретна вещ, другите предмети ще онемаят. Позволи на всички предмети да ти говорят.“

След като огледа цялата стая, пак седна пред компютъра. В ушите си чуваше гласа му: „И след като приключиш и ти се струва, че не си открила нищо, започни да мислиш обратно, огледално. Ослушай се за гласовете на онези предмети, които не са там, а се очаква да бъдат. Нож за хляб, ключове за кола, липсващо сако към проснат панталон.“

Последният пример наведе Катрине на мисълта къде ли се е запиляла в момента Силие Гравсенг. Прерови гардероба, коша за пране в маломерната баня и закачалките до входната врата, ала не откри никъде спортния екип на Силие, с който бившата курсантка бе облечена, когато Катрине я завари заедно с Хари в някогашната квартира на Валентин. Тогава Силие, в черно от глава до пети, ѝ заприлича на морски пехотинец на среднощно задание.

Силие бе излязла на крос. Да потренира. Така явно се бе подготвила и за изпита по физическа издръжливост в Полицейската академия. За да я приемат и тя да осъществи мисията си. Хари беше казал, че мотивът за убийствата е любов, а не омраза. Например любовта към роден брат.

Именно фамилията включи червената лампичка в главата на Катрине. Рюнар Гравсенг. Като се поразрови, изникнаха доста неща. Сред тях — имената на Белман и Бернтсен. В разговори с директора на клиниката за наркозависими Гравсенг заявил, че докато е работил в

участъка в Стовнер, маскиран мъж го нападнал и го пребил. Според Рюнар именно този инцидент предизвикал дългото отсъствие от работа, напускането и злоупотребата с наркотици. Гравсенг обвинил Трюлс Бернтсен за нападението. Бернтсен му бил посегнал, защото Рюнар си позволил да танцува малко по-фриволно със съпругата на Микаел Белман на коледното тържество в участъка. Главният секретар, прочете Катрине, отказал да коментира подобни безпочвени обвинения, идващи от оскотял наркоман, и директорът на клиниката подкрепил позицията му. Изобщо не искал да се занимава с инсинуации, просто бил длъжен да оповести чутото.

Катрине долови шума на асансьора в коридора. Погледът ѝ падна върху нещо, което се подаваше изпод бюрото. Този предмет ѝ бе убягнал. Наведе се. Черна полицейска палка.

Вратата се отвори.

— Техниците приключиха ли с таблото?

— Да — потвърди Лайф Ръобек. — Като те гледам, очаквам всеки момент да размахаш тази палка.

Катрине потупа с палката по дланта си.

— Доста странна вещ като за студентско общежитие, не мислиш ли?

— Да. Попитах я защо държи тук палка, когато влязох да сменя уплътнението на крана миналата седмица. Силие отговори, че ѝ трябвала за тренировки преди изпита. И в случай че полицейският касапин я нападне. — Лайф Ръобек затвори вратата зад гърба си. — Откри ли нещо?

— Само тази палка. Някога виждал ли си Силие да излиза с нея навън?

— Няколко пъти.

— Наистина ли? — Катрине се намести по-назад на стола. — По кое време на денонощието?

— Надвечер, разбира се. Наконтена с високи токчета, хубава прическа и полицейска палка — засмя се тихо домоуправителят.

— Защо, за бога, ѝ е...

— По думите ѝ — за да се отбранява срещу изнасилвачи.

— И от такива съображения разнася полицейска палка из града? — Катрине претегли палката в ръка. Напомняше ѝ отвесната част от

закачалка на ИКЕА. — Ако се страхува от изнасилвачи, защо просто не избягва парковете, където дебнат перверзници?

— Тя прави тъкмо обратното. Отива именно в тези паркове. Съвсем умишлено.

— Какво?

— Ходеше в парк „Ватерлан“, за да се упражнява в ръкопашен бой.

— Искала е да предизвика някой изнасилван да я нападне, за да...

— ... го посини — довърши Лайф Ръобек, усмихна се с вълчата си усмивка, погледна Катрине право в очите и добави: — Жена и половина.

На Катрине не ѝ стана ясно за кого точно говори.

— Е — тя стана. — Ще вървя да я търся.

— Много ли бързаш?

Неприятното усещане стигна до съзнанието на Катрине чак когато прекрачи прага. Не съм дотолкова отчаяна, помисли си тя, слизайки по стълбите. Макар че онзи лъольо, дето го чакаше, едва ли скоро щеше да направи първата крачка.

Хари мина през тунела „Свартдал“. Светлите конуси на лампите шареха по предния капак и стъклото. Шофираше със съобразена скорост. Обстоятелствата не налагаха да натиска газта докрай. Пистолетът лежеше на седалката до него. Зареден с дванайсет патрона „Макаров“, калибър 9/18 мм. Предостатъчен арсенал за целите му. Оставаше въпросът дали ще намери и нужната смелост.

Колкото до съвестта, тя му даваше пълен картбланш.

Хари никога не бе извършвал хладнокръвно убийство. Ала се налагаше да го направи. И точка.

Сне дясната си ръка от волана, мина на по-ниска предавка, излезе от тунела и под гаснещата дневна светлина се отправи към кръстовището „Рюен“. Усети вибрациите на телефона и го измъкна от джоба си. Хвърли поглед към екранчето. Търсеше го Ракел. Рядко му звънеше по това време. Според негласното им споразумение се чуваха след десет вечерта. В момента не можеше да разговаря с нея. Чувстваше се твърде наелектризиран, Ракел щеше да го усети и да

започне да разпитва. А Хари не искаше да я лъже. Сложи край на лъжите.

Остави телефона да звъни. После го изключи и го бутна до пистолета. Защото нямаше вече над какво да размишлява, бе приключил с колебанията. Хлътнесе ли в спиралата на съмненията, означаваше да започне отначало, да извърви същия дълъг път и да се озове пак на стартова позиция. Решението бе взето. Опитът му да даде заден беше разбираем, но недопустим. По дяволите, по дяволите! Удари по волана. Извика Олег и Раquel пред вътрешния си взор. Това му помогна.

Вля се в кръговото кръстовище и взе отбивката за Манглерю. Право към блока на Трюлс Бернтсен. Над Хари се спусна спокойствие. Най-сетне. Винаги се успокояваше, когато знаеше, че е прекрачил границата и вече няма връщане назад; пропада свободно и блажено, а мислите му спират и всичко се свежда до препрограмирани движения, целенасочени действия и рутина, сякаш смазана с оръжейно масло. Отдавна не бе изпитвал това усещане и се питаше дали все още го носи. Ето че все още го носеше.

Подкара спокойно по улиците. Наведе се напред и погледна небето. Прииждаха оловносиви облаци — неочаквана армада с неизвестни намерения. Облегна се на седалката. Над ниските покриви на къщите се извисяваха жилищни блокове.

И без да поглежда към пистолета, беше сигурен, че оръжието е до него.

И без да прехвърля наум последователността на бъдещите си действия, знаеше, че е запомнил плана.

И без да отброява ударите на сърцето си, знаеше, че пулсът му е спокоен.

За миг затвори очи и си представи предстоящото. И той го връхлетя: беше го изпитвал няколко пъти като полицай. Страхът. Същият страх, който бе долавял у преследваните от него престъпници. Страхът на убиеца от огледалното му отражение.

ЧЕТИРИЙСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Трюлс Бернтсен повдигна хълбоците си, притисна глава към възглавницата, затвори очи, изпъшка тихо и свърши. Усети как цялото му тяло се разтърси от спазми. После остана да лежи неподвижно, докато ту се унасяше, ту се сепваше от дрямката. В далечината — навярно от големия паркинг — се чуваше воят на автомобилна аларма. Иначе навън цареше ехтяща тишина. Всъщност доста озадачаващо, още повече че тук нагъсто живееха толкова много бозайници, а беше по-тихо, отколкото в най-опасните дебри на горите, където и най-слабият шум можеше да означава, че ще се превърнеш в плячка. Трюлс вдигна глава и срещна поглед на Меган Фокс.

— И на теб ли ти хареса, колкото на мен? — прошепна той.

Тя не отговори, ала не отмести очи, не промени нито усмивката си, нито предизвикателната си поза. Меган Фокс — единственото в живота му, което беше постоянно, непоклатимо и на което можеше да се разчита.

Той се пресегна към нощното шкафче, взе ролката тоалетна хартия и се избърса. После насочи дистанционното на DVD плейъра към Меган, чийто образ леко потрепваше в стопирания кадър на 50-инчовия плосък екран върху стената, марка „Пионер“. От компанията бяха преустановили производството на тази серия телевизори, защото качеството им излизаше прекалено скъпо за пазарната цена, която можеха да му поискат. Трюлс бе купил последния телевизор от тази марка с хонорара от Асаев, задето унищожи доказателствата срещу пилот, пренасял хероин за наркобарона. Остатъка от сумата Трюлс внесе в банковата си сметка — пълна идиотщина, разбира се. Асаев представляваше опасност за Трюлс. След новината за смъртта на подземния бос Трюлс първо си помисли, че е свободен. Вече нямат нищо срещу него, с което да го уличат.

Зелените очи на Меган Фокс блестяха насреща му. Смарагдовозелени.

Известно време възнамеряваше да ѝ купи смарагди. Зеленото отиваше много на Ула. Например онзи зелен пуловер, който от време

на време обличаше, докато четеше на дивана у дома. Трюлс дори се отби в бижутерско ателие. Продавачът го прецени на око, предложи му карат и цена и обясни, че най-чистите смарагди са по-скъпи дори от диамантите. Препоръча му да се спре на друг скъпоценен камък, например хубав опал, ако господинът държи изрично на зеления цвят. Или камък със съдържание на хром. Именно хромът придавал зеления нюанс на смарагда. В това се състояла цялата тайна на прелестта му.

Нищо по-особено.

Трюлс си тръгна от бижутерията и се зарече следващия път, когато някоя банда потърси услугите му, да им препоръча да ударят именно това ателие. И да го изгорят. В най-прекия смисъл на думата. Нека стане на въглен, както онова момиче в бар „Come As You Are“. Чу новината по полицейската радиостанция, докато шофираше из града, и за миг се поколеба дали да не се отбие като подкрепление. Нали вече бяха отменили заповедта за отстраняването му. Микаел го увери, че остава да уреди само още няколко подробности от формално естество, преди Трюлс да се върне официално в кабинета си. Засега Трюлс замрази подривните си планове срещу Белман. Надяваше се да съумеят да възстановят някогашната си дружба и всичко да потече постарому. Най-сетне щеше да се върне в гилдията, да дава своята лепта, да участва дейно. Да залови проклетия психопат, който изстребва полицаи. Ако му се удадеше възможност, Трюлс собственооръчно би... Погледна вратичката на шкафа до леглото. Вътре имаше достатъчно оръжия да ликвидира петдесет такива маниаци.

На вратата се позвъни.

Трюлс въздъхна.

Пак някой досадник. Опитът му подсказваше, че има четири варианта. Първи: ще го вербуват да стане свидетел на Йехова и да увеличи шансовете си да влезе в Рая. Втори: ще му искат пари за кампанията на някакъв африкански президент, който разчита единствено на волни пожертвования за ежедневните си разходи. Трети: банда младежи, които уж са си забравили ключа, а всъщност просто искат да разбият и ограбят мазетата. И четвърти: поредният карьерист с амбиции да оглави организацията на домопритежателите го вика на доброволен труд. Нито един от четирите варианта не му се струваше основателна причина да става от леглото.

На вратата се позвъни за трети път. Дори свидетелите на Йехова спираха след втория.

Дали не беше Микаел? Навярно идваше, за да поговорят на четири очи, защото темата не е подходяща за телефона. Как да съгласуват версиите си, в случай че пак искат обяснения на Трюлс за парите в банковата му сметка.

Трюлс поразмисли, поразмисли и спусна крака върху пода.

— Аронсен от блок „В“ съм. Твое ли е сребристосивото сузуки „Витара“?

— Да — потвърди Трюлс по домофона.

А трябваше да е ауди Q5 2.0 с шестстепенна механична скоростна кутия. Беше си наумил да го купи с хонорара от последната поръчка, която изпълни за Асаев: да му поднесе на тепсия Хари Хуле — непрекъснат източник на проблеми. Но вместо възделеното ауди Трюлс си купи японска кола, с която всички се бързикаха. Сузуки „Виагра“.

— Чувате ли алармата?

От домофона се разнасяше ясен вой.

— По дяволите! Ще се опитам да я спра с дистанционното от балкона.

— На твоето място щях да сляза веднага. Някой е строшил прозореца и се е опитал да задигне радиото и CD плейъра. Сигурно продължават да се навъртат наоколо и ще действат, ако не се появи никой.

— По дяволите! — повтори Трюлс.

— Няма нужда да ми благодариш — отвърна Аронсен.

Трюлс си обу маратонките, увери се, че си е взел ключовете за колата, и се замисли. Върна се в спалнята, отвори шкафа, извади единия пистолет — „Йерихон 941“ — и го затъкна под колана на панталона си. Замисли се дали да изключи телевизора. Знаеше, че плазмените екрани са податливи към прегаряне, ако една и съща картина се задържи дълго време на екрана, но беше уверен, че няма да се забави. Бързо излезе в коридора на стълбището. И тук цареше тишина.

Асансьорът пристигна. Трюлс се качи, натисна копчето за първия етаж, сети се, че не е заключил вратата, но не спря асансьора. За няколко минути щеше да приключи и да се върне в апартамента.

Само след трийсет секунди той вече тичаше към паркинга в ясната, прохладна мартенска вечер. Паркингът се намираше в междублоковото пространство, ала това не спираше автоджамбазите. Необходимо беше да се поставят още улични лампи, защото черният асфалт поглъщаше всичката светлина и след смрачаване крадците съвсем лесно се промъкваха незабележимо между колите. След като го отстраниха от длъжност, Трюлс заспиваше трудно. Така става, когато по цял ден само спиш, лъскаш, спиш, лъскаш, ядеш и пак лъскаш. Понякога нощем заставаше на балкона с прибор за нощно виждане и карабината „Мерклин“ в ръка с надеждата да зърне някой крадец на паркинга. За жалост досега не се бе случвало да спипа някой в крачка. Или за щастие. Не, не за щастие. Той не беше убиец, дявол да го вземе.

Е, наистина проби дупка с дрелка в главата на онзи бандит от „Лос Лобос“, но това се случи по нещастно стечение на обстоятелствата. После вгради несретника в терасата на Микаел Белман.

Имаше и още. Трюлс посети затвора „Ила“ и пусна слуха, че зад убитите деца в Маридален и край Трюван стои Валентин Йертсен. Поръчителите не бяха сто процента сигурни във вината му, но дори да излезеше партенка, този негодник бе извършил достатъчно зверства, за да заслужи тормоза зад решетките. Трюлс откъде можеше да предположи, че онези психопати в кауша ще пречукат Йертсен? Ако, разбира се, бяха пречукали него. Съдейки от последните съобщения по полицейските честоти, май бяха видели сметката на друг.

Случаят, в който Трюлс стигна до убийство, беше с гримирания педал в Драмен. Тогава просто нямаше друг изход. Онзи тип сам си го изпроси. Ох, как само си го изпроси! Някакъв тип се обади на Микаел и заявил, че знае за побоя, който той и негов колега нанесли на гея от КРИПОС. Имал доказателства. И му поискал пари. Иначе щял да се раздрънка. Сто бона. Поставил условието да му предадат сумата на безлюдно място в покрайнините на Драмен. Микаел прехвърли горещия картоф на Трюлс: оправяй се сега, нали ти си изпусна нервите онзи път. Трюлс се качи в колата и тръгна към уреченото място с пълното съзнание, че няма на кого да разчита. Че е съвсем сам. Както винаги е бил.

Следваше пътните табели. Мина по няколко горски пътеки в околностите на Драмен и спря на обръщало пред урва, спускаща се

стръмно към реката. Изчака пет минути. Автомобилът дойде. Спря, но без да изгася двигателя. Трюлс спази договорката. Излезе с кафяв плик и се приближи до прозореца на другата кола. Стъклото се смъкна. Мъжът вътре беше нахлузил на главата си плетена шапка и прикрил устата си с копринен шал. Трюлс се питаше дали този тип не е бавноразвиващ се. Регистрационните номера на автомобила се виждаха ясно на табелите. Освен това Микаел предварително проследи повикването и установи, че идва от драменски клуб с малочислен персонал.

Мъжът отвори плика и се зае да брои парите. Обърка нещо, започна отначало, смръщи раздражено чело и вдигна глава.

— Тук няма сто...

Желязото се заби в устата му. Трюлс усети как палката потъна, след като зъбите изпукаха. Вторият удар улучи носа. Натроши хрущяла и тънките костици. Третия път цапардоса челото му. Чу се меко хрущене.

Трюлс заобиколи колата и седна до шофьора. Изчака мъжът да дойде в съзнание.

— Кой...

— Единият. С какви доказателства разполагаш?

— Ами... аз...

— Този „Хеклер и Кох“ изгаря от желание да си отвори устата. Той или ти ще го направи пръв?

— Недей...

— Тогава говори.

— Онзи, дето сте го пребили. Той ми каза. Моля те, трябваша ми само...

— Той ли ни е издал?

— Какво? Не.

— Как тогава разбра?

— Той ми разказа цялата история, аз сверих описанията с мой човек от КРИПОС. И така се сетих, че сте вие.

Мъжът се погледна в огледалото и от устата му се откъсна съскане като от изключена прахосмукачка.

— Божичко! Какво си направил с лицето ми!

— Млъквай и мирувай. Този, дето сме го пребили, знае ли, че ни изнудваш за пари?

- Той ли? Не, не, изобщо...
- Да не сте гаджета?
- Не! Той така си мисли, но...
- Кой друг знае?
- Никой! Кълна се! Само ме пусни и няма да...
- Значи никой не знае, че в момента си тук.

Трюлс наблюдаваше с наслаждение смаяното лице на мъжа. Смихълът на казаното от Трюлс мъчително си проправи път по мозъка му.

— Не е така! Казал съм на няколко...

— Не си безнадежден лъжец — Трюлс допря дулото на пистолета о челото му. Оръжието му се струваше леко като перце. — Но не си и особено добър.

И дръпна спусъка. Решението не беше предшествано от сериозна вътрешна борба. Просто нямаше друг изход и въпросът опираше до оцеляване. Този тип ги държеше с нещо и рано или късно щеше да се възползва от информацията си. Защото хиените като него са така устроени. Докато са насаме с теб, са страхливи и послушни, но хищната им природа им повелява да потърпят, да се подлагат на унижения, да превиват врат, а като издебнат сгоден миг, да те атакуват в гръб.

После Трюлс избърса седалката и местата, където бе оставил отпечатъци от пръстите си. Усука ръката си в кърпа, отпусна ръчната спирачка и освободи от скорост. Бутна колата в пропастта. Докато автомобилът летеше във въздуха, настъпи странна едносекундна тишина, последвана от глух удар и звука на смачкващ се метал. Надвеси се и погледна падналата в реката машина.

От палката се отърва възможно най-бързо и ефективно. Докато минаваше през гората, отвори прозореца и я изхвърли между дърветата. Дори — макар да бе малко вероятно — да я откриеха, по нея нямаше нито отпечатъци, нито следи от ДНК, които да свържат палката с убийството или със самия Бернтсен.

По-голям проблем представляваше пистолетът. Куршумът можеше да се свърже с пистолета, а следователно — и с Бернтсен.

Затова Трюлс се раздели с него чак докато шофираше по моста над Драменската река. Намали и проследи с очи как пистолетът прелетя над парапета и потъна при вливането на реката във фиорда.

Там нямаше да го открият никога — на десет или двайсет метра под водата. Мътна вода. Съмнителна. Нито солена, нито сладка. Нито съвсем сбъркана, нито съвсем читава. Смъртта в граничната зона. Някъде беше чел, че определени животински видове са се приспособили да оцеляват именно в тази вода хибрид. Видове, толкова извратени, че не могат да пребивават в среда с показатели, жизненонеобходими на повечето живи организми.

Трюлс натисна копчето на дистанционното още преди да е стигнал до паркинга. Сирената млъкна веднага. Нито навън, нито по балконите се виждаха хора, но на него му се струваше, че чува дружно пуфтене от гъсто населените блокове: сèти се най-накрая! Оправи си настройките на алармата, некадърнико!

Страничният прозорец действително беше счупен. Трюлс провря глава вътре. Не се виждаха следи някой да е бърникал около радиото. Какво искаше да каже Аронсен с... кой впрочем беше Аронсен? От блок „В“. Един Господ го знае. Един...

Частица от секундата, след като стигна до заключението си, Трюлс усети допира на метал. Инстинктът му подсказваше, че това е именно метал. Дуло на пистолет. И Аронсен, и бандата автоджамбази бяха пълна измислица.

— Не се обръщай, Бернтсен — прошепна гласът до ухото му. — Ще бръкна в панталона ти. Само да си мръднал. Я виж ти какви стегнати коремни мускули си имал!

Трюлс съзнаваше, че е в опасност. Просто не можеше да прецени от какво естество е тя. Гласът на мнимия Аронсен му се струваше познат.

— Олеле, поизпоти ли се, Бернтсен? Или ти харесва? Аз исках само да взема този „Йерихон“. За какво си го домъкнал? За да пратиш куршум в лицето на някого? Както постъпи с Рене?

Сега вече Трюлс знаеше от какво естество е опасността.

От смъртно.

ЧЕТИРИЙСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Застанала до кухненския прозорец, Ракел стискаше телефона и се взираше в здрача. Навярно ѝ се бе привидяло, но сякаш зърна някаква фигура между елите в долния край на автомобилната алея.

Ала Ракел си даваше сметка, че винаги ще ѝ се привиждат промъквачи се към къщата силуети.

Заради онова, което бе преживяла. Не мисли за това. Страхувай се, но не мисли. Остави тялото да върти глупавите си номера, но го игнорирай, както се игнорира капризно дете.

Самата Ракел стоеше окъпана в светлина и ако наистина навън имаше човек, той имаше възможност да я огледа добре. Въпреки това тя не се отдръпна. Трябваше да се упражнява, да не позволява на страха да диктува постъпките ѝ. По дяволите, това беше нейната къща, нейният дом!

От горния етаж се чуваше музика. Олег си бе пуснал един от старите компактдискове на Хари. Ракел харесваше този албум: „Little Creatures“ на „Голкинг Хедс“.

Тя пак погледна телефона си и се опита със силата на мисълта си да го провокира да звънне. Набра Хари два пъти, не получи обаче отговор. Искаха да му поднесат сюрприз. Предния ден получиха становището на клиниката. Стана по-рано, но лекарите прецениха, че е готов. Олег преливаше от ентусиазъм и предложи на майка си да го изненадат. Реши да пътува, без да съобщават на Хари, и когато той се прибере от работа, да изскочи пред него и та-ра-ра-ра.

Олег използва точно този израз: та-ра-ра-ра.

Ракел знаеше, че Хари не обича изненадите, и малко се колебаеше, ала Олег настоя. Хари ще понесе една радостна новина. И Ракел склони.

Сега вече съжаляваше.

Отдръпна се от прозореца и остави телефона на кухненската маса до чашата му с кафе. Хари нямаше навика да оставя неизмити съдове, но явно разследването го стресираше. Последните дни не

спомена нито дума за Беате, докато разговаряха, и за Раquel това бе сигурен знак, че мисли за нея.

Тя се извърна отривисто. Този път не си въобразяваше. Чу нещо. Хрущенето на обувки по чакъла. Върна се до прозореца и се вторачи в мрака, сгъстяващ се с всяка изминала секунда.

Вцепени се.

Някаква фигура се отдели от едно дърво, до което се бе притаила, и тръгна към къщата. Облечен в черно силует. Колко време бе стоял там?

— Олег! — извика Раquel и усети как сърцето ѝ се разтуптя. — Олег!

— Да? — музиката от горния етаж заглъхна.

— Слизай! Веднага!

— Идва ли?

Да, помисли си тя. Идва.

Приближаващата се фигура се оказа по-дребна, отколкото очакваше. Вървеше към входната врата и когато попадна под светлината на лампите отвън, Раquel установи с учудване и облекчение, че е жена. Не, не жена, а момиче. В спортен екип. След три секунди прозвуча звънецът.

Раquel се поколеба. Олег стоеше по средата на стълбището и я гледаше въпросително.

— Не е Хари — усмихна се трескаво тя. — Ще отворя, а ти се качи пак горе.

Като видя момичето отвън, Раquel усети как пулсът ѝ съвсем се успокои. То изглеждаше изплашено.

— Ти сигурно си Раquel — приятелката на Хари.

Раquel си даваше сметка, че подобно встъпление би трябвало да я разтревожи. Красиво младо момиче с леко треперещ глас започва разговора, споменавайки името на бъдещия ѝ съпруг. Много жени на нейно място биха огледали впития екип за издутина в коремната област.

Но понеже не се притесни никак, не насочи поглед към корема на непознатата. Само кимна за потвърждение:

— Същата.

— Аз съм Силие Гравсенг.

Момичето гледаше Раquel, все едно очаква някаква реакция. Явно смяташе, че името трябва да ѝ говори нещо. Раquel забеляза, че момичето си държи ръцете зад гърба. Според психолозите такива хора крият нещо. Именно. Ръцете.

— Какво обичаш, Силие? — усмихна се Раquel.

— Хари ми преподава... преподаваше в Академията.

— И?

— Трябва да ти кажа нещо за него. И за мен.

— Така ли? — намръщи се Раquel.

— Но може ли поне да вляза?

Раquel се поколеба. Не ѝ беше приятно да пуска в дома си непознати хора. Освен нея, Олег и Хари не желаше никой да стъпва в къщата. Особено пък човек, който има да ѝ разказва нещо за Хари. И за себе си. Ето че въпреки всичко се случи. Погледът ѝ неволно спря върху корема на момичето.

— Няма да ви бавя, госпожо Фауке.

Госпожо. Какво ѝ бе казал Хари? Раquel прецени ситуацията. Чу, че Олег пак е надул музиката, и отвори широко вратата.

Момичето влезе, наведе се и започна да развързва връзките на маратонките си.

— Няма нужда — спря я Раquel. — Ще го обсъдим по-бързичко, защото съм малко заета.

— Добре — усмихна се момичето.

Чак сега, на ярката светлина в коридора, Раquel забеляза, че лицето ѝ лъщи от пот. Момичето я последва в кухнята.

— Тази музика... Хари вкъщи ли си е?

Раquel усети първите пристъпи на безпокойство. Момичето машинално бе свързало парчето с Хари. Дали знаеше каква музика слуша Хари? И в ума на Раquel се стрелна подозрение, което тя не успя да отхвърли: ами ако той е слушал същата тази песен в компанията на това момиче?

Силие седна до голямата маса, допря длани до плота и го поглади. Раquel дебнеше всяко нейно движение. Ръката на момичето се плъзгаше по дървото, все едно вече познава допира на грапавото, необработено дърво до кожата си, знаеше колко приятно и живо е. Погледът ѝ спря върху чашата на Хари. Да не би...

— Какво искаше да ми кажеш, Силие?

Момичето се усмихна печално, почти страдалчески, без да откъсва поглед от чашата.

— Наистина ли не ви е разказвал за мен, госпожо Фауке?

За миг Раquel затвори очи. Не може да бъде. Не може да бъде, че започва да се съмнява. Та тя му имаше доверие. Пак отвори очи.

— Говори подробно, все едно никога не съм чувала за теб, Силие.

— Както желаете, госпожо Фауке.

Момичето вдигна очи и я погледна. Погледът ѝ беше неестествено син, невинен и невеж като на дете. И по детски жесток, помисли си Раquel.

— Искам да ви разкажа за изнасилването.

Раquel усети как се задъхва, сякаш някой изсмука въздуха от стаята, както прахосмукачката гълта въздуха от найлонов чувал за вакуумиране.

— Какво изнасилване? — едва отрони тя.

Мракът се спускаше, когато Бьорн Холм най-сетне откри колата.

На идване сви до Клементсрю и продължи на изток по 155-и регионален път, но явно бе подминал табелата за Фиел. По едно време се усети, че я е пропуснал, обърна и подкара обратно. Тогава видя колата. Автомобили почти не минаваха и след смрачаването шосето изглеждаше твърде безлюдно. Гъстите горски масиви от двете страни сякаш се сближаваха. До банката блестяха задните светлини на автомобил. Бьорн намали и погледна в огледалото. Зад него се ширеше само тъмнина, а отпред блестяха два червени фара. Свърна зад колата и спря. Слезе. От дебрите на гората долиташе глухо, меланхолично гукане на птица. Руар Митстюен стоеше приклепнал до канавката. Осветяваха го фаровете на собствената му кола.

— Ти дойде — установи той.

Бьорн хвана колана си и повдигна панталоните си. Този навик възникна отскоро. Сам не знаеше откъде се появи. Е, всъщност се досещаше. Баща му си повдигаше панталоните по същия начин като един вид встъпление, прелюдия към тежки думи, изрази, дела. Бьорн заприличваше на баща си. С тази разлика, че рядко му се случваше да подхваща сериозни слова.

— Значи се е случило тук — отрони Бьорн.

Руар кимна. Сведе поглед към букета, положен върху асфалта.

— Дошла тук с приятели катерачи. На път за вкъщи спряла да се облекчи в гората. Казала на другите колоездачи, че ще ги догони. Те предполагат, че е станало, когато излязла от гората и се метнала на велосипеда. Бързала е да ги настигне. Моята Фиа беше много експанзивна... — Руар полагаше големи усилия да овладее гласа си. — Навярно е кривнала в платното, не е стояла стабилно на пътя и... — Руар вдигна глава, сякаш за да покаже откъде е връхлетял автомобилът. — Нямаше следи от рязко спрели гуми. Никой не помни каква е била колата, въпреки че ги е задминала малко по-късно. Цялото им внимание било погълнато от разговори за маршрутите, които изпробвали, и изобщо не поглеждали изпреварващите ги автомобили. Чак като приближили Клементсрю, се сетили, че Фиа отдавна е трябвало да ги настигне, и се притеснили да не я е сполетяла беда.

Бьорн кимна. Прочисти си гърлото. Искаше веднъж завинаги да отмахне бремето от плещите си. Руар обаче не му позволи:

— Не ме допуснаха в разследването, Бьорн. Защото съм й бил баща — така казаха. Вместо на мен, възложиха издирването на новобранци. И когато най-после им просветна, че това не е фасулска работа, че шофьорът, прегазил Фиа, нито ще се предаде в полицията, нито ще се издаде, вече беше твърде късно да вкарваме в ход тежката артилерия. Следите бяха изстинали, а спомените на очевидците — избледнели.

— Руар...

— Това е то да си полицай, Бьорн. Това и нищо друго. Цял живот се претрепваме от работа, давам всичко от себе си и после, когато изгубим най-свидното си, какво получаваме? Нищо. Ужасно омерзително е, Бьорн.

Бьорн гледаше как челюстите на колегата му се движат по елипсовидна орбита, докато мускулите се стягат и отпускат, стягат и отпускат. Руар направо я разнищи тази дъвка, помисли си Бьорн.

— Срамувам се, че съм полицай — призна Митстюен. — И сега със случая „Калснес“ е същото. Некадърно разследване от началото до края. Убиецът се е измъкнал и никой не поема отговорността. Никой не иска сметка от никого. Все едно да дадеш на вълка да пази овцете.

— Момичето, открито сутринта овъглено в бар „Come As You Are“...

— Анархия. Това цари в момента. Някой трябва да поеме отговорност. Някой...

— ... е Фиа.

Във възцарилата се тишина Бьорн чу отново гукането на птицата, но този път от друго място. Сигурно се беше преместила. Хрумна му нещо. Може пък да беше друга птица. Посестрима на първата. И двете да си бърбят в гората.

— Моето изнасилване от Хари — Силие погледна Раquel толкова невъзмутимо, все едно току-що ѝ е съобщила прогнозата за времето.

— Хари те е изнасилвал?

Силие се усмихна. Мимолетна мимика, доловима в лекото потрепване на мускулите. Усмивка, която изчезна, преди да е стигнала до очите. Изгуби се заедно с онова другото, твърдостта, равнодушието. Очите ѝ бавно се наляха със сълзи.

„Божичко — ужаси се Раquel — Тя не лъже.“ Раquel отвори уста и жадно пое въздух. Обзе я непохватима сигурност: момичето може и да беше лудо, но не лъжеше.

— Толкова бях хлътнала по него, госпожо Фауке. Мислех, че сме родени един за друг. Появих се в кабинета му. Бях се наконтила. И той разтълкува ситуацията погрешно.

Раquel видя как първата сълза се откъсна от миглите, полетя надолу, приземи се върху нежната млада буза, търколи се по нея и попи в кожата. Обагри я в алено. Раquel знаеше, че точно зад гърба ѝ има ролка с кухненска хартия, но не посегна към нея. Не изпитваше нито капка съчувствие.

— Хари винаги преценява ситуацията правилно — подхвана Раquel и сама се изненада от спокойствието в гласа си. — И не изнасилва.

Сама се чудеше докога ще успее да запази хладнокръвието и убедеността си.

— Грешите — усмихна се през сълзи Силие.

— Така ли? — Раquel изпитваше неистово желание да зашлеви това самодоволно лице на жертва.

- Да, госпожо Фауке, сега вие разбрахте погрешно.
- Казвай каквото имаш да казваш и се омитай оттук.
- Хари...

Раquel не можеше да понесе да чуе пак името му от нейните уста и инстинктивно се огледа за подходящ предмет, с който да ѝ запуши устата: тиган, тъп нож за хляб, монтажно тиксо, каквото и да е.

— Помисли си, че съм отишла за съвет по учебен въпрос. Но грешеше. Отидох при него, за да го съблазня.

— Знаеш ли какво, моето момиче? И сама вече се досетих с какви намерения си го посетила. Получила си каквото си искала, а сега ми излизаш с номера, че той те е насилвил. Да позная ли какво е станало? Прелъстила си го със загорялото си, уж целомъдрено „не, не“, но изведнъж това престорено „не“ се е превърнало в истинска молба, която си искала той да разбере, преди самата ти да си осъзнала.

В съда Раquel многократно бе слушала същата пледоария от устата на адвокати на подсъдими за изнасилване. Като жена ненавиждаше тази пледоария, но като адвокат разбираше неизбежността ѝ. В момента изрече същото, но не като празна реторика, а защото наистина чувстваше, че е станало точно така. Не допускаше друг сценарий.

— Не — отрече Силие. — Дойдох да ви кажа, че той не ме е насилвал.

Раquel премига. Върна звуковата лента малко назад, за да се увери, че е чула правилно. *Не* ме е насилвал.

— Заплаших го, че ще го обвиня в изнасилване, защото... — момичето избърса очите си с кокалчето на показалеца си, но те отново се наляха с влага — ... защото Хари щеше да докладва непристойното ми поведение пред академичния съвет. И имаше пълни основания да постъпи така. Но в отчаянието си се опитах да го изпреваря, обвинявайки го в изнасилване. Сега дойдох, за да му кажа, че размислих и съжалявам за постъпката си. Стореното от мен може да се счита за... за престъпление. Фалшиво обвинение. Член 168 от Наказателния кодекс. За такова провинение законът предвижда лишаване от свобода до осем години.

— Правилно.

— О, да — усмихна се през сълзи Силие — Забравих, че и вие сте юрист.

— Откъде знаеш?

— О — подсмръкна момичето, — знам почти всичко за живота на Хари. Проучила съм биографията му в детайли. Той беше моят идол, а аз постъпих като пълна глупачка. За да му помогна, дори се заех да разследвам самостоятелно убийствата на полицаите. Нахвърлих основните положения, за да му подсказва как са навързани нещата. Аз, вчерашна студентка, реших да уча Хари Хуле как да залови полицейския касапин.

Силие се насили да се усмихне, докато клатеше глава.

Ракел посегна към ролката с хартия и ѝ я подаде.

— И дойде, за да му кажеш всичко това?

Силие кимна.

— Знаех, че няма да вдигне, когато види номера ми, и нарочно минах покрай вашата къща. Надявах се да го заваря тук. Видях обаче, че колата му я няма, и реших да се омета, но ви зърнах на прозореца. По-добре да говоря с нея, казах си. Това е най-силното доказателство, че наистина се разкайвам и идвам без всякакви задни мисли.

— Видях те да се спотайваш в градината.

— Имах нужда от време да си организирам мислите и да събера смелост.

Ракел усети как гневът ѝ към обърканото влюбено момиче с откровен поглед се насочи срещу Хари. Защо бе премълчал тази история?

— Добре направи, че се отби, Силие. А сега е време да си вървиш.

Момичето кимна и стана.

— В рода ми имаме болни от шизофрения.

— Така ли?

— Да. Допускам, че проявявам известни отклонения. Но ще се оправя — добави Силие с важния тон на дете.

Ракел я изпрати до вратата.

— Повече няма да ви притеснявам — обеща девойката от стълбите.

— На добър час — пожела ѝ Ракел.

Постоя на стълбите със скръстени ръце и изпрати с поглед момичето, което се отдалечаваше тичешком. Дали Хари бе скрил

случката, защото се опасяваше, че Раquel няма да му повярва? И въпреки уверенията му у нея ще остане сянка на съмнение?

Връхлетя я и още една мисъл. Ще я загложди ли наистина някакво съмнение? Доколко добре се познаваха двамата? Изобщо доколко е възможно да познаваш друго човешко същество?

Облечената в черен екип фигура с поклащащата се руса конска опашка се изгуби в мрака, но хрущенето на маратонките по чакъла заглъхна доста по-късно.

— Изровил я е — отрони Бъорн Холм.

Руар Митстюен седеше с наведена глава. Почеса се по тила, където късата му коса стърчеше като четка. Мракът припадеше, ноцта се промъкваше безшумно към тях, а двамата седяха пред фаровете на Руаровия автомобил. Митстюен промълви нещо. Бъорн се наведе напред да го чуе.

— Еднородната ми рожба. — Руар кимна. — Сторил е каквото е трябвало.

Първоначално Бъорн помисли, че не е чул правилно. Или Митстюен бе направил лапсус. Едва ли искаше да каже точно това. Навярно бе сгрешил някоя от думите, бе пропуснал някоя или я бе поставил не където трябва в изречението. И при все това изречението звучеше кристално ясно и направо разбиращо се от само себе си. Звучеше смислено: полицейският касапин е сторил каквото е трябвало.

— Ще донеса и другите цветя — Митстюен се изправи.

— Добре — Бъорн се загледа в букетчето върху асфалта.

Руар заобиколи и мина зад колата. Бъорн чу как багажникът щракна, докато размишляваше върху словосъчетанието, използвано от колегата му: еднородната ми рожба. Единственото ми дете. Този израз му припомни конфирмацията му и предположението, изказано от Ауне: убиецът се изживява като Господ. Отмъстителен Господ. Но и Господ бе дал жертва. Бе пожертвал собствения Си син. Бе го окачил на кръста така, че всички да го видят. Да го видят и да си представят страданието. На сина и на бащата.

Пред вътрешния взор на Бъорн изникна Фиа Митстюен върху стола. Еднородната ми. Двамата. Или тримата. Как ги бе нарекъл свещеникът?

Бьорн чу звънтене от багажника. Явно цветята лежах под някакъв метал.

Триединството. Това беше. Третият елемент беше Светия Дух. Призракът. Демонът. Невидимият. Появяваше се в Библията тук-там и пак изчезваше. Подпалвачът бе приковал главата на Фиа Митстюен за водопроводна тръба със скоба за велосипед, за да не се свлече тялото, за да може трупът да бъде изложен на показ. Също като разпнатия.

Бьорн Холм чу стъпки зад гърба си.

Разпнатият беше пожертван, окован за кръста от родния си баща. Защото така диктуваше логиката на историята. Как се изрази точно Руар?

„Сторил е каквото е трябвало.“

Хари се вираше в Меган Фокс. Красавицата трепереше, ала не свеждаше поглед. Продължаваше да се усмихва подкупващо. Той вдигна дистанционното и изключи телевизора. Меган Фокс хем изгасна, хем остана. Силуетът ѝ се бе отпечатал върху плазмения екран.

Изчезна, но не съвсем.

Хари огледа спалнята на Трюлс Бернтсен. Отиде до гардероба, където — знаеше — Бийвъс съхраняваше „играчките“ си. Теоретически вътре можеше да се побере човек, Хари държеше „Одеса“-та в готовност. Прокрадна се до шкафа, плъзгайки се плътно до стената, и отвори вратата с лявата си ръка. Лампичката вътре светна автоматично.

Иначе нищо.

Хари провря глава вътре и рязко я отдръпна. Краткият оглед показва, че вътре няма никого. Застана на вратата.

Трюлс се бе погрижил да попълни отъмкнатото от Хари от последното му посещение: бронежилетка, противогаз, автомат, пушка за разпръскване на безредици. Доколкото успя да прецени Хари, в оръжейната имаше същите пистолети като миналия път. Само по средата на задната стена на гардероба се очертаваше светло петно от доскоро висял там пистолет.

Дали Трюлс Бернтсен бе разкрил плановете на Хари, бе узнал намеренията му и затова бе избягал от апартамента си с пистолета? Без

да заключи вратата и без да изключи телевизора? Ако е бързал толкова, защо просто не му е устроил засада в жилището?

Хари претърси целия апартамент и се увери, че вътре няма жива душа. Огледа кухнята и дневната, затвори вратата, все едно е излязъл от жилището, и седна на кожения диван с готовата за стрелба „Одеса“. Настани се така, че да не се вижда през ключалката на спалнята.

Ако Трюлс наистина се беше скрил вътре, онзи от двамата, който пръв издаде укритието си, щеше да намали шансовете си за победа. Устрои си дуел по чакане. И Хари зачака. Не мърдаше, дишаше спокойно, дълбоко, беззвучно и с търпението на леопард.

След като изминаха четирийсет безметежни минути Хари влезе в спалнята.

Седна на леглото. Дали да се обади на Бернтсен? Така ще го предупреди, но по всичко личеше, че той така или иначе е отгатнал атаката на Хари.

Хари извади телефона си и го включи. Изчака апаратът да се свърже с мобилния оператор и набра номера, който се постара да запомни, преди да тръгне от Холменколен преди два часа.

След три прозвънявания никой не вдигна. Хари прекъсна повикването и се обади на Туршилдсен от телекомуникационната компания. Чу гласа му след две секунди:

— Какво искаш, Хуле?

— Да намериш къде се намира един телефон. Абонатът сто процента е ваш абонат. Казва се Трюлс Бернтсен и апаратът е служебен. Сто процента е при вас.

— Не можем да продължаваме така.

— Това е официално задание от полицията.

— Тогава действай по каналния ред. Свържи се с прокурора, изпрати делото на началника си и звъни, след като получиш разрешение.

— Няма време за такива неща.

— Виж какво, не мога да прод...

— Става въпрос за убийствата на полицаи, Туршилдсен.

— Значи ще получиш разрешение за секунди.

Хари изруга под нос.

— Съжالياвам, но не искам да си загубя работата. Хванат ли ме, че следя полицейски служители без официално разрешение... Какъв е

проблемът да си го издействаш?

— Ще се чуем — Хари затвори.

Беше получил две пропуснати повиквания и три съобщения. Сигурно докато телефонът му е бил изключен. Отвори първия есемес, от Ракол:

„Опитах се да се свържа с теб. Вкъщи съм. Приготвям вкусна вечеря. Кога ще се прибереш? Имам изненада. Един човек иска да те спуска на «Тетрис».“

Хари прочете съобщението отново. Ракол се бе прибрала с Олег. Първият му импулс диктуваше да се метне в колата веднага. Да зареже тази история. Явно бе сгрешил; няма работа тук. Същевременно Хари си даваше сметка, че ще постъпи първосигнално. Един вид опит да избяга от неизбежното. Вторият есемес идваше от непознат номер.

„Трябва да говоря с теб. Вкъщи ли си? Силие Г.“

Хари изтри съобщението. Веднага позна телефонния номер, от който бе изпратен третият есемес.

„Май ме търсиш. Открих решение на проблема ни. Ела на мястото, където беше убит Г. Побързай. Трюлс Бернтсен.“

ЧЕТИРИЙСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Прекосявайки паркинга, Хари забеляза автомобил със счупен прозорец. Светлината от уличната лампа проблясваше в парчета стъкло на асфалта. Сузуки „Витара“. Бернтсен обикаляше с такава. Хари набра дежурната част.

— Обажда се Хуле. Искам да проверите собственика на една кола. Имам регистрационните номера.

— Всеки може да го провери в интернет, Хуле.

— В такъв случай ми направете тази услуга.

В отговор диспечерът изсумтя. Хари му продиктува номерата.

— Някой си Трюлс Бернтсен — докладва диспечерът след три секунди. — С адрес...

— Това ми стига.

— Станало ли е нещо?

— Моля?

— По колата има ли следи от опит за проникване с взлом или за кражба?

Мълчание.

— Ало?

— Не, нищо й няма. Недоразумение.

— Недо...

Хари затвори. Защо Трюлс Бернтсен не бе тръгнал оттук с личната си кола? Никой на полицейска заплата не пътува в Осло с такси. Хари се опита да визуализира линията на метрото. Минаваше само на стотина метра оттук. Станция „Рюен“. Влаковете не се чуваха. Явно навлизаха в тунел. Хари премига в мрака. Току-що чу нещо.

Пукането на космите по тила му, които се изправиха.

Съзнаваше, че е невъзможно да доловиш звука от изправящи се косми, но го чуваше. Пак извади телефона си. Набра „К“.

— Най-после — вдигна Катрине.

— Най-после ли?

— Не видя ли, че ти звъних?

— Така ли? Какво си се задъхала?

— Бягах, Хари. Силие Гравсенг...

— Какво за нея?

— В студентската ѝ стая са окачени десетки изрезки от материали за убийствата. Открих и палка. Домоуправителят твърди, че обикаляла из парковете, за да налага с нея изнасилвачи. Силие има брат, въдворен в лудница след побой от двама полицаи. Тя е откачена, Хари. За връзване.

— Къде се намираш?

— В парка „Ватерлан“. Не я открих тук. Трябва да я обявим за издирване.

— Не.

— Как така не?

— Тя не е нашият човек.

— Какви ги дрънкаш? Всичко е налице: мотив, възможност, предразположеност.

— Забрави за Гравсенг. Искам да провериш една статистика.

— Статистика! — извика гръмко тя, та чак мембраната изпука.

— В момента половината контингент на „Пороци“ точи лиги по мен, докато се опитвам да хвана полицейския касапин, а ти ме караш да се ровя из някакви цифри? Върви на майната си, Хуле!

— Интересува ме статистиката на ФБР за свидетели, починали през времевия отрязък от официалното им призоваване до началото на съдебния процес.

— Какво общо имат тези данни с нашия случай?

— Само ми издиктувай цифрите, става ли?

— Не става!

— В такъв случай гледай на молбата ми като на заповед, Брат.

— Добре, но... я чакай малко! Кой от двама ни е началникът?

— Щом питаш, се съмнявам да си ти.

Преди Хари да затвори, от слушалката долетяха още псувни на стържещо бергенско наречие.

Микаел Белман седеше на дивана пред включения телевизор. Основната емисия новини приключи и започна спортът. Погледът на Микаел се зарея през прозореца. Към града, който се разстилаше в ниското под краката му. Изявлението на председателя продължи едва

десет секунди. Той обясни, че рокадите в състава на Общинския съвет са нещо обичайно и този път са обусловени от необикновено голямо работно натоварване, което налага друг да поеме щафетата. Исабеле Скойен ще се върне на поста секретар. Там ще бъде най-полезна на Общинския съвет. Самата Скойен не бе открита за коментар.

Градът в краката му блещукаше като бижу.

Чу как вратата на едната детска стая се хлопна тихичко. После Ула се сгуши на дивана до него.

— Заспаха ли?

— Като къпани — кимна тя и той усети дъха ѝ по кожата на врата си. — Телевизия ли ти се гледа, или...? — тя захапа ухото му.

Микаел се усмихна, но не помръдна. Любуваше се на мига, на съвършеното преживяване да бъде тук точно сега. На върха. Алфасамецът. Всички жени бяха в краката му. Едната — в обятията му, другата — неутрализирана и обезвредена. Същото важеше и за мъжете. Асаев беше мъртъв, Трюлс — възстановен на длъжност „дясната ръка на Белман“, предшественикът му на поста принудително стана техен съучастник в престъпната схема и щеше да се подчинява безропотно на всяко искане на Микаел. Сега Белман си бе подсигурил доверието на Общинския съвет, независимо колко време ще отнеме залавянето на полицейския касапин.

Отдавна не се бе чувствал толкова добре, толкова спокоен. Усещаше ръцете ѝ. Знаеше какво ще направят, преди самата тя да си даде сметка. Умееше да го възбужда. Не да го възпламенява, както умееха други. Например детронираната кралица. Или момчето, убито на улица „Хаусман“. Но Ула съумяваше да го възбуди и след малко щеше да я чука. Ето това е бракът. Не му пречеше. Беше повече, отколкото можеше да иска, а в живота има и по-важни неща.

Микаел я притегли към себе си, пхна ръка под зеления пуловер. Докосна голата ѝ кожа. Все едно долепи дланта си до умерено затоплен котлон. Тя простена тихо. Наведе се към него. Не му доставяше удоволствие да я целува с език. Някога — да, но вече не. Не ѝ го бе казвал. И защо да го прави, щом на нея ѝ харесва, а той все някак го изтърпяваше? Брак. И въпреки това Микаел изпита известно облекчение, когато безжичният стационарен телефон звънна на масичката до дивана.

— Ало?

— Здравсти, Микаел.

Гласът изговори малкото му име свойски и той беше убеден, че го познава; че са му нужни две-три секунди и ще се сети кой е.

— Здравсти — отвърна в същия дух, стана от дивана и тръгна към терасата. Отдалечи се от телевизора и от Ула. Навик, придобит през годините. Отчасти за да не смущава съпругата си, отчасти за да опази тайните си.

Гласът от другата страна на линията се засмя.

— Не ме познаваш, Микаел. Отпусни се.

— В момента точно това правя: разпускам вкъщи. Затова имай добрината да говориш по същество.

— Работя като медицински асистент в Държавната болница.

Досега на Микаел тази вероятност не му бе хрумвала — или просто не си спомняше да я е обмислял. И въпреки това имаше чувството, че знае продължението съвсем точно. Отвори вратата към терасата и стъпи на студените каменни плочи, без да отдръпва телефона от ухото си.

— Обслужвах Рудолф Асаев. Помниш го, Микаел. Разбира се, че го помниш. Двамата с него въртяхте далавери. През няколкото часа, когато прекара буден след комата, той ми довери какви сте ги вършили.

Беше се заоблачило, температурата на въздуха бе паднала рязко, студените плочи вледениха краката на Микаел през чорапите, но той усети как потните му жлези заработиха с пълна пара.

— Като заговорихме за далавери — продължи гласът, — да кажем, че ще искам част от постъпленията ти, за да си мълча.

Белман се сецаше кой е. Медицинският асистент от Енебак. Онзи, когото Исабеле нае да ликвидира Асаев. Според твърденията въпросният тип щял да приеме хонорар в натура, но явно грешеше.

— Колко? — попита Белман, опитвайки се да звучи твърдо, ала усети, че не постига желаното хладнокръвие.

— Не много. Аз съм човек със скромни навици. Десет бона.

— Прекалено малко са.

— Прекалено малко ли?

— Звучи ми като първа вноска.

— Навит съм и на сто бона.

— Тогава защо шикалкавиш?

— Защото парите ми трябват тази вечер, банките са затворени, а от банкомат можеш да изтеглиш максимум десет бона.

Значи шантажистът се нуждаеше спешно от пари. Добри новини. Или? Микаел се приближи до перилата на терасата и погледна града си. Опита се да се съсредоточи. По принцип много го биваше точно в такива ситуации: когато само единият ще отнесе цялата печалба и всяка грешка може да се окаже фатална.

— Как се казваш?

— Наричай ме Дан. Като в Данувий.

— Добре, Дан. Нали ти е ясно, че разговорът ми с теб не е равносilen на самопризнание? Възможно е да те пързаям и да те арестуват за изнудване.

— Казваш го от страх да не съм журналист, който се опитва да те разобличи заради плъзнал слух.

По дяволите!

— Къде?

— Дежурен съм и се налага ти да дойдеш. Но ме чакай на по-дискретно място, например в затвореното крило. Там няма никого. След четирийсет и пет минути в стаята на Асаев.

Четирийсет и пет минути. Бързаше. Най-вероятно от предпазливост. Не иска да дава време на Микаел да му устрои капан. Ала Белман предпочиташе по-простите обяснения: асистентът е наркоман и изведнъж е изчерпил всичките си запаси от дрога. Това би улеснило нещата. Би му отворило възможност да подмами жертвата и да стегне хубаво чувала.

— Става — Микаел затвори.

Вдиша странния, почти задушаваш въздух, който лъхаше от терасата. Върна се в дневната и затвори вратата зад гърба си.

— Налага се да изляза.

— Сега ли? — Ула го изгледа с онзи онеправдан поглед, който обикновено го провокираше да избълва някоя раздразнена реплика.

— Да, сега.

Мислеше за пистолета в багажника на колата си. „Глок“ 22, подарък от колега американец. Неизползван. Без регистрация.

— Кога ще се върнеш?

— Не знам. Не ме чакай, лягай си.

Тръгна към коридора. Усещаше погледа ѝ в гърба си. Спря чак пред вратата.

— Не излизам да се срещам с нея. Чу ли?

Ула не отговори. Обърна се към телевизора и се престори на заинтригувана от прогнозата за времето.

Катрине изруга. Потеше се във влажната жега на Котелното, но продължи да натиска клавишите.

Къде, по дяволите, се криеше тази статистиката на ФБР за мъртвите свидетели? И за какво му бяха притрябвали тези числа на Хари?

Погледна часовника, въздъхна и набра номера му.

Никакъв отговор. Какво друго да очакваш!

Изпрати му есемес, че задачата ще отнеме време; влязла е в най-съкровените архиви на ФБР, но или статистическите данни са засекретени, или Хари не е доразбрал. Захвърли телефона върху бюрото. Прииска ѝ се да се обади на Лайф Ръобек. Не, не на него. На някой друг идиот, който би си направил труда да я изучука тази вечер. Първото лице, което изникна в ума ѝ, я накара да смръщи вежди. Този пък откъде се появи? Сладур е, но... но какво? Дали пък тази идея не бе дремала дълго в съзнанието ѝ, преди да се избистри?

Катрине тръсна глава и пак се съсредоточи върху екрана.

Ами ако не става въпрос за статистика на ФБР, а на ЦРУ?

Введе нови думи в полето за търсене. Central Intelligence Agency^[1], witness, trial, death^[2]. Търси. Машината заработи. Появиха се първите резултати.

Вратата зад гърба ѝ се отвори и я лъхна хладен полъх от подземния проход.

— Бьорн? — попита тя, без да се обръща.

Хари паркира пред църквата „Свети Яков“ и оттам се качи пеша до „Хаусман“ 92.

Спря пред храма и огледа фасадата.

На третия етаж бяха сложили решетки на прозорците. Оттам се процеждаше мъждива светлина. Явно на новия собственик му бе

омръзнало да разбиват помещението, промъквайки се по аварийната стълба.

Беше очаквал да изпита по-силни емоции. Все пак точно тук бе убит Густо. Тук самият Хари щеше да се прости с живота си.

Натисна дръжката на портата. Както винаги беше отворена. Сякаш го подканяше да влезе. Преди да поеме по стълбите, извади „Одеса“-та, освободи предпазителя, огледа стълбите и се послуша, вдишвайки миризмата на урина и дърво, просмукано с миризмата на повръщано. Пълна тишина.

Тръгна по стълбите. Стъпваше възможно по-безшумно върху вестникарска хартия, картонени кутии от прясно мляко и употребени игли от спринцовки. Стигна до третия етаж и спря пред вратата. И тя беше сменена. С метална. Оборудвана с няколко заключващи механизма. Само изключително мотивирани крадци биха се пробвали да я разбият.

Хари не видя причина да почука и да се откаже от възможността да свари човека вътре неподготвен. Натисна дръжката и усети отпора на стегнати пружини, но не и на ключалка. Стисна пистолета с две ръце и ритна тежката врата с десния си крак.

Мушна се бързо вътре и се шмугна наляво, за да не се откроява силуетът му на вратата. Пружиненият механизъм затръшна вратата.

В последвалата тишина се чуваше тихо тиктакане.

Хари премига изненадан.

Освен малък портативен телевизор, на чийто черен екран бе изписан погрешен час, всичко си беше същото. Същото пропаднало наркосвърталище с матраци и боклуци по пода. Един от отпадъците седеше на стол и го гледаше.

Трюлс Бернтсен.

Или поне Хари го оприличи на Трюлс Бернтсен.

На нещо, което някога е било Трюлс Бернтсен.

[1] Central Intelligence Agency (англ.) — Централно разузнавателно управление — ЦРУ. — Б.пр. ↑

[2] Witness, trial, death (англ.) — свидетел, съдебен процес, смърт. — Б.пр. ↑

ЧЕТИРИЙСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Канцеларският стол стоеше насред стаята под абажур от скъсана оризова хартия, висящ от тавана. Оттам идваше единствената светлина в апартамента.

Хари предположи, че и лампата, и столът, и телевизорът, от който се носеше тиктакането на умиращ електроуред, са продукт на седемдесетте, но не беше сигурен.

Същото важеше и за онова върху стола. Защото беше трудно да се прецени дали наистина именно Трюлс Бернтсен, роден през седемдесетте и починал преди минути, бе завързан за стола с тиксо. Мъжът нямаше лице. На негово място се виждаше пихтия от сравнително прясна червена кръв и черна засъхнала кръв, в която белееха парчета кости. Тази каша щеше да се разтече, ако не я държеше прозрачна найлонова обвивка, нахлузена и стегната около главата. Една кост бе пробила найлона. Фолио за свежо съхранение. Гледката напомняше току-що опакована разфасовка кайма в супера.

Хари отмести поглед от стола и се опита да затаи дъх, за да чува по-добре. Долепи плътно гръб о стената и с вдигнат наполовина пистолет сканира помещението отляво надясно.

Вторачи се в прехода към кухнята. Там се виждаше част от стария хладилник и плота, но имаше опасност някой да се е скрил по-навътре.

Нито звук. Пълна тишина.

Хари чакаше. Разсъждаваше. Ако му бяха устроили капан, отдавна да е мъртъв.

Пое си дъх. Имаше предимството да познава обстановката и знаеше, че единствените скривалища са кухнята и тоалетната. За жалост трябваше да застане с гръб към едното помещение, за да провери другото.

Взе решение, пристъпи към кухнята, подаде глава иззад ръба и бързо се отдръпна. Остави мозъкът да обработи постъпилата информация. Готварска печка, купчина накамарени една върху друга кутии от пица, хладилник. Нямаше никого.

Оставаше тоалетната. По една или друга причина вратата беше свалена, а лампата — изгасена. Застана до рамката на вратата и натисна ключа за осветлението. Преброи до седем. Подаде глава и се отдръпна. Никой.

Свлече се с гръб към стената. Чак сега усети как бясно блъска сърцето му под ребрата.

Поседя така няколко секунди, докато се съвземе.

После се приближи до трупа на стола. Приклепна и огледа внимателно червената маса под найлона. Лице вече нямаше, но силно издаденото напред чело, обратната захапка и бандитската прическа не оставиха и капка съмнение. Това беше Трюлс Бернтсен.

Умът на Хари бе започнал да асимилира факта, че явно е сгрешил. Не Бернтсен е полицейският касапин.

Тази мисъл повлече друга след себе си: или касапите са двама.

Дали пък не се бе натъкнал на убийство на съучастник, с което другият убиец иска да заличи следите си? Дали Бийвъс не е действал съвместно с психопат от неговото тесто? И Валентин е стоял пред видеокамерите на стадион „Юлевол“, докато Бернтсен е безчинствал в Маридален? В такъв случай на какъв принцип си бяха разпределяли престъпленията? За кои убийства си бе набавил алиби Бернтсен?

Хари се поизправи и се огледа. Защо изобщо го извикаха тук? И бездруго полицията щеше бързо да открие тялото. Още доста неща не се връзваха. Трюлс Бернтсен не беше участвал в разследването на Густовото убийство. Тогава случая пое малобройна група начело с Беате, неколцина криминални експерти и неколцина следователи. Екипът определено не се беше озорил, защото минути след като полицията пристигнала на местопрестъплението, задържали Олег като предполагаем извършител и откритите улики потвърдили вината му. Единственият...

В тишината Хари продължаваше да чува тиктакането. Равномерно и непрекъснато като часовник. Хари довърши мисълта си.

Единственият друг полицай, ангажирал се да разследва това незначително наркоубийство — такива с лопата да ги ринеш — в момента стоеше в стаята. Самият Хари.

Бяха го повикали тук, за да намери смъртта си на мястото, станало сцена на неразкрито от него убийство.

След секунда Хари натисна дръжката на входната врата и я дръпна рязко, но опасенията му се потвърдиха: вратата не помръдна от пантите. Нямахше врътка на ключалката. Все едно стоеше пред заключена хотелска врата. И не разполагаше с магнитна карта.

Погледът на Хари зашари из стаята. Дебели зарешетени прозорци. Желязна врата, хлопнала се автоматично зад гърба му. Сам се набути в клопката, воден от идиотската си страст към преследване.

Тиктакането не се бе усилило. Просто на него така му се струваше.

Хари прикова поглед в портативния телевизор. В менящите се секунди. Всъщност устройството не отмерваше часа. Не представляваше изоставащ часовник.

Когато влезе, цифрите показваха 00.06.10. Сега: 00.03.51.

Механизмът отброяваше наобратно.

Хари се спусна, хвана телевизора и се опита да го вдигне. Безуспешно. Явно беше занитен към пода. Ритна горната част на телевизора и пластмасовата рамка се счупи. Надникна вътре. Метални тръбички, стъклени спирали, кабели. И без да е електротехник, беше виждал вътрешностите на достатъчно приемници, за да му стане ясно, че този пред него има допълнителни жици; и достатъчно снимки на самоделни взривни устройства, за да разбере, че това е бомба.

Огледа проводниците и веднага се отказа да ги пипа. Един от сапъорите от „Делта“ му беше обяснил, че историите с прерязването на сини и червени жички и обезвреждането отдавна са отживелица; в днешно време терористите използват пъклени дигитални устройства, които предават безжични сигнали посредством блутут, пароли и защитни системи, и ако някой започне да бърника, броячът мигом се занулява.

Хари се засили и блъсна вратата с надеждата рамката да има слаби места.

Нямаше.

И решетките пред прозорците не поддадоха.

Накрая се изправи. Раменете и ребрата го боляха. Изкрещя към прозореца.

Звукът от стаята не излезе навън. Не проникваха шумове отвън.

Извади си мобилния телефон. Ще се обади на аварийните екипи. На „Делта“. Те ще разбият вратата. Погледна часовника на телевизора.

Три минути и четири секунди. Дори нямаше да успее да им изпрати адреса. Две минути и петдесет и девет секунди. Хари се вторачи в указателя. Р.

Ракул.

Да ѝ се обади. Да се сбогува с нея. С нея и с Олег. Да им каже, че ги обича. Че трябва да живеят. Да живеят по-добре, отколкото е живял той. Да прекара с тях сетните си две минути. Да не умре сам. Да има компания, да сподели с тях последното си травматично преживяване, да усетят вкуса на смъртта, да им завещае сетния си кошмар, който да им тежи цял живот.

— По дяволите, по дяволите!

Пусна телефона в джоба си. Огледа се. Вратите бяха свалени, за да няма къде да се скрие.

Две минути и четирийсет секунди.

Прекрачи прага на кухнята, която представляваше по-късата страна от Г-образния апартамент. Кухнята не беше достатъчно дълбока и бомба с такъв взривен заряд щеше да помете всички предмети вътре.

Вторачи се в хладилника. Отвори го. Картонена кутия от мляко, две бирени бутилки, кутия пастет. За секунда Хари претегли двете възможности — бира или паника, — избра второто, издърпа рафтовете, стъклените плотове и пластмасовите кутии. Те изтрополиха върху пода зад гърба му. Сви се и се опита да се намъкне вътре. Простена. Затрудняваше се да се наведе достатъчно, за да смести главата си. Опита пак. Проклинаше дългите си крайници, докато се мъчеше да ги сгъне така, че да заеме възможно по-малко обем.

Не ставаше и не ставаше!

Погледна часовника на телевизора. Две минути и шест секунди.

Вмъкна главата си, сгъна крака в коленете, но сега пък не можеше да си огъне достатъчно гърба. По дяволите! Разсмя се на глас. Защо навремето не прие предложението за безплатна йога в Хонконг? Това ли щеше да му изяде сега главата?

Худини^[1].

В паметта му смътно се прокрадна нещо за вдишване, издишване и отпускане.

Издиша насъбрания въздух, опита се да изпразни главата си от мисли и да се съсредоточи върху пълното отпускане. Не мисли за секундите. Почувствай как мускулите и ставите стават все по-

податливи, по-гъвкави. И наистина Хари усети как малко по малко се компресира.

Успя.

По дяволите, наистина успя! Натъпка се в хладилника. Хладилник с достатъчно метал и изолация да оцелее. Ако, разбира се, самоделката не беше наистина адска.

Хвана ръба на вратата, хвърли последен поглед към телевизора, преди да хлопне вратата. Минута и четирийсет и седем.

Понечи да затвори вратата, ала ръката му не го слушаше. Съпротивляваше се, защото мозъкът отказваше да подмине видяното от очите, макар разумът да се мъчеше да го игнорира, понеже регистрираното явление нямаше отношение към единственото важно в момента — да оцелее, да се спаси. И разумът го игнорираше, защото Хари не разполагаше със средства, с време, с възможност да прояви съчувствие.

Пихтиестата маса на стола.

В нея се появиха две бели петна.

Белтъците на очите.

Взираха се право в него изпод найлона.

Проклетникът беше още жив.

Хари нададе вик, измъкна се от хладилника и притича до стола, като с крайчеца на окото си следеше дигиталните цифри на телевизора. Една минута и трийсет и една секунди. Дръпна найлона от лицето. Очите в каймата премигаха. Чу се дишане. Явно през дупката, пробита от костта, влизаше въздух.

— Кой го направи? — попита Хари.

В отговор получи тежко дишане. Пихтиестата маска пред него започна да се разтича като разтопен парафин.

— Кой беше? Кой е полицейският касапин?

Дишане.

Хари погледна часовника. Минута и дваайсет и шест секунди. Трябваше да си предвиди достатъчно време да се намъкне повторно в хладилника.

— Хайде, Трюлс! Ще го хвана.

Там, където навярно някога е било ъгълчето на устните му, набъбна кърваво мехурче. С пукането му се разнесе едва доловим шепот:

— Носеше маска. Мълчеше.

— Каква маска?

— Зелена...

— Зелена ли?

— Хир... ур...

— Хирургическа маска?

Немощно кимване. Очите пак се затвориха.

Минута и пет секунди.

Нямаше да изкопчи нищо повече. Хари се върна до хладилника.

Този път се вмъкна по-бързо. Затръшна вратата и лампичката изгасна.

Докато възнесе вътре, отброи десет секунди. Четирийсет и девет.

Нещастникът така или иначе щеше да умре.

Четирийсет и осем.

По-добре, че някой друг му е видял сметката.

Четирийсет и седем.

Зелена маска. Трюлс Бернтсен каза на Хари всичко, което знае, без да иска нещо в замяна. Значи полицейското у него още не бе умряло напълно.

Четирийсет и шест.

И през ум да не ти минава. Вътре няма място за повече от един човек.

Четирийсет и пет.

Пък и времето няма да стигне да го освободиш от стола.

Четирийсет и четири.

Дори да имаш желание да помогнеш, секундите изтекоха.

Четирийсет и три.

Няма за кога.

Четирийсет и две.

Мамка му.

Четирийсет и една.

По дяволите!

Четирийсет.

Хари отвори вратата на хладилника с шут и стъпи на пода. Дръпна чекмеджето на кухненския плот, грабна нещо, наподобяващо нож за хляб, хукна към стола и започна да реже тиксото, усукано около подлакътниците.

Не поглеждаше часовника, ала чуваше тиктакането.

— Да те вземат мътните, Бернтсен!

Скръсти ръцете му на гърдите и го повдигна.

На всичкото отгоре проклетникът беше и тежък!

Хари го дърпаше, проклинаше, влачеше, проклинаше, вече сам не чуваше какво се сипе от устата му. Надяваше се ругатните да жегнат небето и пъкъла, та поне една от двете сили да се намеси и да сложи край на тази идиотска, но неизбежна развързка.

Прицели се в хладилника, забърза и напъха Бернтсен в отвора. Кървавото тяло се отпусна и се свлече навън.

Хари пак се опита да го натъпче вътре, ала безуспешно. Изтегли го навън, по линолеума се проточиха кървави следи, пусна го, дръпна хладилника от стената, чу как щепселът се изтръгна от контакта, преобърна хладилника на ребро между кухненския плот и готварската печка. Хвана Бернтсен и го набута в хладилника. Вмъкна се след него. С двата си крака го натика възможно по-навътре, чак до тежкия агрегат. Легна върху Бернтсен, вдиша миризмата на пот, кръв и пикня, изпусната, докато е стоял прикован за стол с ясното съзнание, че ще го убият.

Хари се бе надявал да се напъхат и двамата, защото досега проблеми създаваха височината и ширината на хладилника, а не дълбочината.

Този път обаче именно дълбочината не стигаше.

Не можеше да затвори вратата.

Опита се да се смести — не успя. Вратата зееше с двайсет сантиметра, но ако не успееш да я затворят плътно, бяха изгубени. Шоковата вълна ще разкъса черния дроб и далака, огнената стихия ще изпепели очните им ябълки и ще превърне всеки незакрепен предмет в стаята в куршум, в картучница, която бълва огън и раздробява всичко на парчета.

Вече не се налагаше да решава, беше твърде късно.

Значи беше и твърде късно да губи нещо.

Хари ритна вратата на хладилника, изскочи навън, застана зад него и пак го вдигна да се изправи. Трюлс Бернтсен се разтече по пода. Погледът на Хари неволно се плъзна към телевизора. Броячът показваше 00.00.12. Дванайсет секунди.

— Sorry, Бернтсен.

Прихвана го през гърдите, изправи го на крака и заедно с него се напъха заднешком в хладилника. Промуши ръка и затвори вратата до половината. Притисна се назад. Тежкият агрегат беше монтиран високо горе и центърът на тежестта вероятно щеше да работи в полза на Хари. Хладилникът се килна назад и спря. Трюлс политна към Хари.

Не биваше да падат нататък!

Хари оказа отпор, натисна Трюлс в обратната посока, към вратата. Хладилникът се заклати и политна назад. Хари зърна за последно телевизора, преди електроуредът да се катурне напред, към вратата.

Дъхът му секна, когато се удариха в пода. Паниката го връхлетя и започна да се задушавя. Но беше тъмно. Съвсем тъмно. Тежестта на агрегата и хладилника оправдаха очакванията му и се захлупиха върху вратата.

Бомбата избухна.

Мозъкът на Хари имплодира, угасна.

Хари премига в мрака.

Явно бе изгубил съзнание за няколко секунди.

В ушите му се разнасяше неистово пищене, сякаш го бяха полели с киселина. Но беше жив.

Засега.

Трябваше му въздух. Провря ръцете си пред Трюлс, който лежеше под него, върху вратата на хладилника, опря гръб о задната стена на електроуредата и натисна с всичка сила. Хладилникът се килна и се прекатури настрана.

Хари се претърколи навън и се изправи.

Стаята приличаше на дистопия от футуристичен разказ, на сива преизподня от прах и дим. Нито един предмет не подлежеше на разпознаване, дори хладилникът бе неузнаваем. Металната врата към коридора беше изкъртена от пантите.

Хари остави Бернтсен да лежи. Надяваше се проклетият глупак да е пукнал. Олюлявайки се, слезе по стълбите и се добра до улицата.

Гледаше надолу по улица „Хаусман“. Виждаше полицейски автомобили с включени буркани, но не чуваше сирени. В ушите му

звучеше само пищенето — като принтер, свършил хартията, или аларма, чийто вой започва да ти лази по нервите.

И докато стоеше там и гледаше безшумните патрули, му хрумна същото, което се сети, и докато се заслушваше за метрото в Манглерю. Че не чува. Не чува каквото трябва да чуе. Защото не се беше замислял. Не и преди да съобрази откъде минава линията на метрото в Осло. И в ума му най-сетне бе изплувало онова, което дълго дремеше в дебрите на съзнанието му и не искаше да излиза на повърхността. Гората. През гората не минава метро.

[1] Хари Худини (1874–1926) — знаменит американски маг-илузионист. Благодарение на познанията си по йога може да оцелява дълго в тесни пространства без въздух. — Б.пр. ↑

ЧЕТИРИЙСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Микаел Белман спря.

Ослуша се и плъзна поглед по безлюдния коридор.

Същинска пустиня, помисли си той. Няма за какво да се залови погледът ти. Само потрепваща бяла светлина, която размива всички контури.

И този звук — бръмченето на вибриращи луминесцентни лампи, на пустинна жар, един вид прелюдия към нещо, което все не настъпва. Пуст болничен коридор, в чийто край няма нищо. Навярно всичко е фата моргана — решението на Исабеле Скойен как да се отърве от Асаев, телефонното обаждане отпреди час, хилядарките, изплюти от банкомата в центъра, безлюдният коридор в това запустяло крило на голяма болница.

Дано да е химера, сън, помоли се Микаел и тръгна. Провери с ръка в джоба на самото си дали предпазителят на „Глок“-а е освободен. В другия джоб държеше пачката с банкноти. В случай че се наложи да „киха“. Ако се окажат повече от един. Не му се вярваше. Сумата беше твърде малка да се дели. Тайната — прекалено голяма.

Подмина кафемашина, после коридорът описа криволица и продължи под бялата светлина. Видя стола. Столът, на който бе седяла охраната на Асаев, не беше преместен.

Обърна се, за да се увери, че никой не го следва, и продължи.

Вървеше с големи крачки, но приземяваше подметките си меко върху настилката. Пътем проверяваше вратите. Всички се оказаха заключени.

Стигна пред вратата до стола. Подтикнат от случайно хрумване, докосна облегалката. Беше студена.

Пое си дъх и извади пистолета. Погледна ръката си. Нали не трепереше?

Умееше да се справя в критични моменти.

Мушна оръжието обратно в джоба си и натисна дръжката на вратата. Тя се отвори.

Нямаше причина да се отказва от преднината, наречена момент на изненадата. Бутна вратата и прекрачи прага.

Стаята се къпеше в светлина, ала освен леглото на Асаев нямаше нищо. Беше преместено в средата на помещението, под лампата. Върху маса на колелца до леглото блестяха остри излъскани инструменти. Навярно бяха преустроили стаята в семпла операционна зала.

Микаел засече движение зад прозореца и стисна здраво пистолета в джоба си. Присви очи. Нима вече му трябват очила?

След като успя да центрира изображението, осъзна, че това е огледално отражение и движението е било осъществено зад него. Ала вече бе твърде късно.

Усети ръка върху рамото си и реагира светкавично, но убождането във врата мигновено прекъсна връзката между мозъка и ръката, стиснала пистолета. И преди мракът да го погълне изцяло, Белман видя в черното огледало на прозореца лицето на мъжа до своето. Носеше зелена шапка на главата и зелена маска на устата. Като хирург. Хирург, на когото му предстои операция.

Улисана в работата си пред компютъра, Катрине не обърна внимание, че не получи отговор от влезлия. Вратата се хлопна и пресече всички звуци от подземния проход.

— Къде беше, Бьорн? — попита тя.

Усети нечия длан върху рамото и тила си. Първата ѝ мисъл беше, че не е никак неприятно да усещаш топла мъжка ръка на тила си.

— Бях на едно местопрестъпление и положих цветя — каза гласът зад гърба ѝ.

Катрине смръщи озадачено вежди.

No files found, пишеше на екрана. Наистина? Никакви файлове, в които да присъства статистика за показателя на починалите свидетели по знакови дела? Тя избра името на Хари сред номерата в телефона си. Ръката започна да масажира тила ѝ. Катрине простена, за да покаже, че ѝ харесва, затвори очи и наведе напред глава, докато чакаше Хари да вдигне.

— Малко по-надолу. Кое местопрестъпление?

— На междуселищен път. Там прегазили едно момиче. Така и не открили извършителя.

Хари не отговори. Катрине сне телефона от ухото си и написа есемес. „Не открих нищо за статистическите данни.“ Натисна „изпрати“.

— Доста се позабави. Какво прави после?

— Погрижих се за другия, дето беше с мен — отвърна гласът. — Той кажи-речи рухна.

Катрине приключи с поетия ангажимент и обстановката в стаята най-сетне се добра до сетивата ѝ. Гласът, ръката, миризмата. Бавно се извърна на стола. Вдигна поглед.

— Кой си ти? — попита тя.

— Кой съм аз ли?

— Да. Ти не си Бьорн Холм.

— Не съм ли?

— Не. Бьорн Холм се занимава с пръстови отпечатьци, балистика и кръв. Бьорн Холм не прави масаж, от който устата ти се налива със сладникав вкус. Какво искаш?

Катрине видя как бледото, обло лице се наля с руменина. Рибешките очи изпъкнаха още повече от орбитите. Бьорн отдръпна ръката си и започна да чеше яростно единия си бакенбард.

— Не, не, съжалявам, не исках... аз само... такава...

Червенината и запъването се влошиха и накрая той отпусна ръката си и я изгледа с отчаян, капитулирал поглед.

— По дяволите, Катрине, получи се много неудобна ситуация.

Тя го изгледа. Едва не прихна. Колко беше сладък в тази светлина.

— С колата ли дойде? — попита тя.

Трюлс Бернтсен се събуди.

Вторачи се пред себе си. Наоколо беше бяло и светло. Не усещаше никаква болка. Тъкмо обратното, изпитваше блаженство. „Сигурно съм мъртъв“ — помисли си той. Беше мъртъв, разбира се. Странно. А още по-странно беше, че го бяха изпратили тук — вероятно по погрешка. В рая.

Тялото му се наклони. Май поизбърза с предположението за рая. Все още го транспортираха. Сега чуваше и звук. Жално отекваща в

далечината сирена за мъгла, която ту набираше сила, ту заглъхваше. Сирената на лодкаря.

Нещо изплува пред очите му и засенчи светлината.

Лице.

И глас:

— Буден е.

Още едно лице.

— Ако започне да крещи, влейте му още морфин.

Трюлс усети първите признаци на настъпващите болки. Болеше го цялото тяло, главата му щеше да се пръсне.

Пак се разтресоха. Явно го транспортираха с линейка с включена сирена.

— Казвам се Юлсрю и работя в криминалната полиция — каза лицето, надвесено над него. — Според служебната ти карта се казваш Трюлс Бернтсен и си полицай. Така ли е?

— Какво стана? — прошепна Трюлс.

— Избухна бомба. Изпотроши прозорците в целия квартал. Намерихме те в хладилника. Какво се случи?

Трюлс затвори очи и чу как повториха въпроса. Друг глас, вероятно на санитар, помоли полицая да не пришпорва пациента. Който при това е на морфин и следователно не напълно адекватен.

— Къде е Хуле? — прошепна Трюлс.

Забеляза, че някой пак застана на пътя на светлината.

— Какво каза, Бернтсен?

Трюлс се опита да навлажни устните си, но усети, че тях ги няма.

— Другият... И той ли беше в хладилника?

— Само ти беше вътре, Бернтсен.

— Но и той влезе с мен. Той... ме спаси.

— Ако в апартамента е имало и друг човек, боя се, че взривната вълна го е помела и лепнала за стените. Всичко вътре беше разкъсано на парчета. Дори хладилникът, в който те открихме, приличаше на парче смачкана ламарина. Радвай се, че си жив. Ще ми кажеш ли кой стои зад атентата, за да започнем издирване?

Трюлс поклати глава. Поне му се струваше, че поклати глава. Не го видя, защото през цялото време той стоеше зад него — изненада го в гръб след инсценирания опит за кражба на автомобила, опря дулото на пистолета в тила му, отведе го до друга кола и го накара да се качи

отпред, а самият той седна отзад. После го застави да подкара колата. До улица „Хаусман“ 92. Адрес, толкова печалноизвестен с наркопрестъпления, че Трюлс съвсем забрави за извършеното там убийство. На Густо. Разбира се. И там Трюлс осъзна онова, което дотогава бе съумявал да пропъди. Че ще умре; че зад него по стълбите върви полицейският касапин. Влязоха през новата метална врата, онзи го завърза за стола с тиксо, докато го гледаше иззад зелената си хирургическа маска. Трюлс го видя как заобиколи портативен телевизор, започна да бърника с някаква отвертка и цифрите на екрана, които при влизането им се меняха светкавично, спряха и се застопориха на шест минути. Бомба. После „хирургът“ извади черна полицейска палка — Трюлс неведнъж бе използвал досущ такава — и започна да му нанася удари в лицето. Съсредоточено, без видимо удоволствие или емоционално вживяване. Леки удари, чиято сила не стигаше да счупят кости. Само предизвикваха пукане на кръвоносни съдове и лицето му се поду вследствие от течността, изляла се под кожата му. После маскираният вложи повече сила. Трюлс изгуби чувствителността на кожата си, усещаше, че тя се пука, чувстваше как кръвта се стича по врата му и по гърдите му. При всяко съприкосновение с палката усещаше тъпа болка в главата, в мозъка — не, много по-дълбоко, отколкото в мозъка. Виждаше облечения в зелено — нещо като звънар с тържествен вид, който, убеден във важността на работата си, удря езика в бронзовата камбана, докато кървавите пръски рисуват петната на Роршах^[1] по зелената престилка. Чуваше хрущенето от трошачи се костици и хрущяли в носа, усещаше как устата му се пълни с избити зъби, как челюстта му се откъсва и увисва единствено на нервните си влакна. А накрая — най-сетне — всичко потъна в мрак.

После се събуди, озовавайки се в ад от болка, и го видя без хирургическата престилка. Хари Хуле пред някакъв хладилник.

Първо се чувстваше зашеметен.

После му се стори логично: Хуле иска да се отърве от човек, запознат в подробности с прегрешенията в досието му, и ще замаскира деянието си като поредното убийство на полицаи.

Хуле обаче беше по-висок от мъжа отпреди малко. И гледаше другояче. Освен това се опитваше да се вмъкне в проклетия хладилник. Мъчеше се да се намърда вътре. И двамата бяха на едно

дередже. Двама полицаи на местопрестъпление. Щяха да умрат. Заедно. Каква ирония! Ако не изпитваше толкова силни болки, Трюлс би се засмял.

После Хуле излезе от хладилника, отвърза Трюлс и го набута вътре. Приблизително по това време Трюлс пак изпадна в безсъзнание.

— Може ли още морфин? — прошепна Трюлс с надеждата да го чуят въпреки адския вой на сирената.

Зачака възделената вълна от блаженство, която да плъзне по цялото му тяло и да отмие плашещата болка. Даваше си сметка, че навярно наркотикът е причината да мисли така. Защото това беше най-удобното обяснение. И все пак си го мислеше.

Колко дразнещо е, че Хари Хуле ще умре така.

Като герой. Проклятие!

Защото е отстъпил спасителното място на свой враг. Пожертвал се е за него.

Пък нека после врагът живее със съзнанието, че е жив именно защото по-доблестен от него човек е предпочел да умре, но да го спаси.

Трюлс усети по кръста си студената вълна, която болката тласкаше пред себе си. Да умреш в името на нещо, в името на каквото и да е, само да не е заради нищожния си собствен живот. Навярно в последна сметка всичко се свеждаше дотук. Майната ти, Хуле.

Огледа се за санитаря. По стъклото се стичаха дъждовни капки.

— Още морфин, по дяволите!

[1] Херман Роршах (1884–1922) — швейцарски фройдистки психиатър и психоаналитик, който през 1921 година създава диагностичен тест с мастилени петна. — Б.пр. ↑

ЧЕТИРИЙСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Карстен Каспершен, полицаят с име — артикулационен препъникамък, седеше в охранителната будка в Полицейската академия и се взираше в дъжда. Капките падаха вертикално в нощния мрак, барабаняха по проблясващия черен асфалт и се стичаха от портата.

Каспершен бе изгасил осветлението, та никой да не вижда, че има охрана. Под „никой“ имаше предвид крадци на полицейски палки и други приспособления. Изчезнаха например и част от ролките със заградителни полицейски ленти, използвани при обучението на студенти. Понеже липсваха следи от взлом, явно беше човек с карта за достъп. А щом се касаеше за човек с регламентиран достъп, значи проблемът не се изчерпваше с няколко изчезнали палки и ленти, а беше много по-сериозен: имаха крадци в редиците си. Крадци, които след известно време вероятно ще облекат полицейска униформа. Каспершен се зарече, че няма да допусне подобно безобразие в съсловието.

Видя приближаваща се фигура в тъмното. Силуетът се появи откъм „Шлемдалсвайен“, мина под уличните лампи пред „Шато Ньоф“ и се насочи към портата. Походката не му подсказваше кой би могъл да е този човек. Някак се олюляваше и вървеше накриво, все едно го брулеше вятър.

Доближи картата си до четящото устройство и влезе. Каспершен, който познаваше походката на всички служители в сградата, скочи от мястото си и излезе. Защото за такава постъпка не можеха да се измислят оправдания — или имаш карта за достъп, или нямаш. Средно положение липсва.

— Ей, ти! — провикна се Каспершен и се показа от караулката.

Целият се изду. Така си придаваше по-солиден вид и обикновено това даваше резултат.

— Кой, по дяволите, си ти? Какво търсиш тук? Откъде си се сдобил с тази карта?

Превитият надве, мокър до кости мъж се обърна към него и сякаш се опита да се поизправи. Лицето се губеше в сянката от качулката, но очите проблеснаха и Каспершен усети топлина от тлеещата в тях жар. Пое си панически дъх и чак сега си даде сметка, че не е въоръжен. Как, по дяволите, не се беше сетил да си вземе оръжие, с което да респектира крадеца?

Мъжът смъкна качулката от главата си.

„Какъв ти респект! — помисли си Каспершен. — Трябва ми оръжие за самозащита.“

Защото съществото пред него не беше от тази планета. В раздърпаното палто зееха дупки, същото важеше и за лицето.

Каспершен заотстъпва към караулката. Молеше се ключът да е пъхнат от вътрешната страна.

— Каспершен.

Гласът.

— Аз съм, Каспершен.

Полицаят спря, наклони глава. Дали наистина беше...?

— За бога, Хари. Какво си преживял?

— Взрив. Изглежда по-зле, отколкото е.

— По-зле? Приличаш на смачкан нар, Хари.

— Не е...

— Тече ти кръв. Стой тук, ще донеса нещо да те превържа.

— Ще ме пуснеш ли в кабинета на Арнол? Имам малко работа там. Спешно е.

— Арнол не е там в момента.

— Знам.

Карстен Каспершен отиде до аптечката в караулката. И докато вадеше лейкопласт, бинт и ножица, подсъзнанието му възпроизведе краткия разговор с Хуле. Особено впечатление му направи последната реплика. Начинът, по който Хари Хуле го каза. Тежестта. *Знам*. Все едно не го адресира към Карстен Каспершен, а към самия себе си.

Микаел Белман се събуди и отвори очи.

Стисна ги, когато светлината се пречупи в мембраните и лещите на очите му, но въпреки това сякаш изгори оголен очен нерв.

Не можеше да помръдне. Извърна глава, примижа. Намираше се в същото помещение. Сведе поглед. Беше привързан с бяло тиксо към леглото. Ръцете му — разперени встрани, краката — един към друг. Същинска мумия.

Отсега.

Чу потракване на метал зад главата си и се извърна в другата посока. До него стоеше мъж в зелена престилка с маска пред устата и разместваше инструментите.

— Да му се не види — изсумтя самозваният хирург. — Нима упойката премина? Ами какво да се прави, не съм специалист по анестезиология. Впрочем не съм специалист по нищо, свързано с болнично оборудване.

Микаел напрегна ума си. Мъчеше се да се отърси от объркването си. Какво, по дяволите, ставаше тук?

— Намерих парите в джоба ти. Много мило от твоя страна, но не ми трябват. Пък и с пари не можеш да си платиш за стореното, Микаел.

Ако наистина не беше онзи асистент от стаята на Асаев, как тогава знаеше за връзката помежду им?

Мъжът вдигна някакъв инструмент срещу светлината.

Микаел долови първите позиви на страха. Още не го усещаше с пълна сила, защото упойката прибулваше съзнанието му като разпокъсана мъгла, но щом наркозата вдигнеше воала си, стоящото отзад щеше да лъсне: болка и страх. И смърт.

Защото Микаел схвана. Беше толкова очевидно, че трябваше да се сети още преди да тръгне от дома си. Тази стая се бе превърнала в сцена на неразкрито убийство.

— Ти и Трюлс Бернтсен.

Трюлс? Нима този тип подозираше, че Трюлс има пръст в ликвидирането на Асаев?

— Той обаче вече си получи заслуженото. Според теб кой е подходящ за разрез на лице? Дръжка три с острие номер десет се използва за кожа и мускули. — Мъжът вдигна два на пръв поглед еднакви скалпела.

Светлината се отрази във върха на единия и по лицето и едното око на мъжа зашари тънък светъл лъч. Микаел забеляза нещо смътно познато в това око.

— Фирмата доставчик не упоменава кой от двата е за предпочитане в нашия случай.

И гласът му се струваше познат.

— Е, ще се справим с наличните средства. Ще се наложи да завържа и главата ти, Микаел.

Мъглата се вдигна и той го видя. Страх.

А страхът го сграбчи за гърлото.

Микаел се задъха панически, когато усети как онзи натиска главата му към матрака и стяга челото му с тиксо. Лицето на мъжа надвисна наобратно над неговото. Маската пред устата се бе смъкнала. Мозъкът на Микаел обърна лицето на сто и осемдесет градуса. И го позна. Разбра причината.

— Помниш ли ме, Микаел?

Същият. Педалът, който се опита да го целуне, докато двамата работеха в КРИПОС. В тоалетната. Тогава някой влезе. След като Трюлс го смля от бой в гаража му, педалът не се вясна повече на работа. Явно знаеше какво го чака. Както сега Микаел знаеше какво му предстои.

— Милост — Микаел усети как очите му се наливат със сълзи.

— Онзи път аз спрях Трюлс. Щеше да те бие до смърт, ако не бях...

— ... го спрял, за да спасиш собствената си кариера и да станеш главен секретар на полицията.

— Чуй ме, готов съм да платя колкото...

— О, ще си платиш, Микаел. Ще си платиш щедро за онова, което ми отнехте.

— Какво... сме ти отнели?

— Възможността да отмъстя, Микаел. Да накажа убиеца на Рене Калснес. Оставихте негодника да се измъкне.

— Не всички случаи могат да бъдат разкрити. Би трябвало да го знаеш, след като...

Смях. Хладен, къс смях, секнат като от спирачка.

— Знам, че дори не направихте опит. Ето това знам. Зарязахте случая без движение по две причини. Първо, открихте полицейска палка в близост до местопрестъплението и се изплашихте, че ако се поразтърсите по-усърдно, ще установите, че някой от собствените ви редици е убил тази гнусна твар, този противен педал. А каква беше другата причина, Микаел? Рене не беше толкова хетеросексуален,

колкото им се ще на ченгетата. Нали? Но аз го обичах. Обичах го. Чуваш ли, Микаел? Заявявам на всеослушание, че аз — мъж — обичах това момче, исках да го целувам, да го милвам по косата, да му шепна любовни думи. Какво — гнусно ли ти се струва? Но вътрешно знаеш, че е дар от бога да умееш да обичаш мъж. Трябваше отдавна да си го осъзнал, защото вече за теб е твърде късно. Така и няма да го изпиташ — онова, което ти предложих в тоалетната на КРИПОС. Толкова се изплаши от другото си „аз“, че се разгневи и поиска да го избиеш от себе си, да го убиеш. Да убиеш мен.

Мъжът постепенно бе повишил глас, но сега го снижи до шепот:

— Но това е просто нелеп страх, Микаел. Самият аз съм го изпитвал и никога не бих ти отредил толкова жестоко наказание само заради страха ти. Има друга причина ведно с другите така наречени следователи по делото „Калснес“ да получите смъртна присъда: вие осквернихте паметта на единствения човек, когото съм обичал. Принизихте стойността на живота му. Показахте, че убитият дори не заслужава да вършите онова, за което ви плащат; да спазвате положената клетва да служите предано на обществото и на справедливостта. А това е равносилно на предателство спрямо всички ни. Вие дискредитирахте общността, Микаел, единственото свято нещо. Общността и любовта. Следователно трябва да бъдете отстранени. Както сами отстранихте най-скъпото ми на този свят. Но стига приказки. Нужно е да се съсредоточа, ако искам да свършим работата както трябва. За твое и мое щастие в интернет има видеоинструкции. Как ти се струва?

Вдигна някаква картина пред Микаел.

— Елементарна хирургия, нали? Само да си гъкнал! И бездруго никой няма да те чуе, но ако вдигаш много шум, ще се наложи да ти залепя и устата.

Хари се тръшна върху стола на Арнол Фолкеста. Столът издаде протяжно, хидравлично съскане и се смъкна под тежестта му, докато Хари включваше компютъра. Екранът светна в мрака. И докато програмите се зареждаха, активираха и влизаха в режим на готовност, Хари прочете още веднъж есемеса от Катрине.

„Не открих нищо за статистическите данни.“

Арнол му беше подхвърлил, че според проучване на ФБР в деветдесет и четири процента от смъртните случаи сред свидетели на прокуратурата по знакови дела, аутопсията показва съмнителни резултати. Именно тези данни подтикнаха Хари да се разрови в обстоятелствата около смъртта на Асаев. Такава статистика обаче липсваше в регистрите на ФБР. Също като в онази фраза на Катрине, която от известно време глождеше ума на Хари, но той не си даваше сметка защо я е запомнил:

„В седемдесет и два процента от случаите, когато хората се позовават на статистика, цитираните данни са плод на собственото им въображение.“

Съмненията отдавна се бяха прокраднали в ума му. Съмнения, че Арнол просто си е измислил цитираните данни.

С каква цел?

Много просто. За да подтикне Хари да проучи по-подробно смъртта на Асаев. Арнол знаеше нещо, но не можеше да каже в прав текст нито какво е, нито как се е добрал до тази информация. Защото това би го разобличило. Ала неуморно педантичен по природа, маниакално обсебен от желанието да не остане неразкрито убийство, той бе поел риска, само и само за да запали фитила на Хари. Защото Арнол Фолкеста беше наясно, че тази следа може да отведе Хари не просто до подозрението за насилствената смърт на Асаев, а и до предполагаемия убиец.

Както и до самия Фолкеста и друго убийство. Та нали единственият, който можеше и вероятно би изпитал потребност да разкаже за случилото се в болницата, беше Антон Митет. Полицаят охранител, провалил се по време на дежурството си. Съществуваше едно-единствено свързващо звено между Арнол Фолкеста и Антон Митет — двама мъже без никакви допирни точки.

Хари потръпна.

Убийство.

Компютърът беше готов да търси.

ЧЕТИРИЙСЕТ И ОСМА ГЛАВА

Хари се взираше в компютърния екран. Пак набра Катрине. Тъкмо се канеше да прекъсне повикването, и чу гласа ѝ:

— Да?

Беше се задъхала, все едно ѝ сварваше да тича. Но съдейки по акустиката, тя се намираше в затворено помещение. Хари си помисли, че е трябвало да отдаде по-голямо значение на акустиката и онзи път, когато позвъни на Арнол посред нощ. Тогава Фолкеста беше на открито.

— Да не си във фитнеса?

— Във фитнеса? — попита тя, все едно чуваше думата за пръв път.

— Предположих, че затова не ми вдигаш.

— Не, вкъщи съм. Какво има?

— Укроти пулса. В Академията съм. Преглеждам какви търсения са извършвани на един компютър и зациклих.

— В смисъл?

— Арнол Фолкеста е влизал в страници на доставчици на медицинска апаратура. Искам да разбера защо.

— Арнол Фолкеста? Какво общо има той?

— Мисля, че е нашият човек.

— Полицейският касапин? — възкликна Катрине и Хари чу хрипков шум, който веднага разпозна: тютюневата кашлица на Бьорн Холм. И скърцането на матрак.

— С Бьорн да не сте в Котелното?

— Не, нали ти казах, че... такова... да, в Котелното сме.

Хари се позамисли и заключи: през целия си професионален стаж в полицията не беше чувал по-бездарна лъжа.

— Ако имаш компютър подръка, провери дали Фолкеста е купувал медицинско оборудване. И дали излиза нещо, ако въведеш името му и местата, където са извършени убийствата. Като приключиш, ми се обади. А сега ми дай Бьорн.

Хари чу как тя закри слушалката с ръка и каза нещо на Бьорн.

— Да? — прозвуча сънливият му глас.

— Облечи си нещо и ела в Котелното. Намери прокурор, който да ти издаде разрешение да изискаме от мобилния оператор разпечатка на разговорите на Арнол Фолкеста. После провери кои номера са звънили на Трюлс Бернтсен тази вечер, става ли? Междувременно аз ще помоля Белман да събере „Делта“. Ясно?

— Да. Тъж... ние... такава... сецаш се...

— Важно ли е, Бьорн?

— Не.

— Чао — прекрати разговора той.

В стаята влезе Карстен Каспершен.

— Намерих йод и памук. И пинцета, за да извадим осколките.

— Благодаря, но именно тези осколки горе-долу ме крепят. Остави тези неща на бюрото.

— Но, за бога, целият си...

Хари махна с ръка протестиращият Каспершен да го остави на мира и набра номера на Белман. След шест сигнала се включи гласовата поща. Хари изруга. Въведе имената на Ула Белман в Гугъл и откри номера на стационарния им телефон в Хьойенхал. Почти веднага в слушалката се обади нежен, мелодичен женски глас.

— Хари Хуле съм. Съпругът ви у дома ли е?

— Не, току-що излезе.

— Трябва ми спешно. Къде отиде?

— Не каза.

— Кога...

— И това не знам.

— Като...

— ... се прибере, ще му предам да ви се обади, Хари Хуле.

— Благодаря.

Хари затвори.

Насили се да прояви търпение. Чакаше, подпрял лакти на бюрото, и глава — върху дланите. Слушаше как кръвта капе върху непроверените контролни. Броеше капките като отлитащи секунди.

Гората. Гората. Там не минават трамваи.

Акустиката. Все едно е навън, а не в закрито помещение.

Когато онази вечер се обади на колегата си, Арнол му каза, че си е вкъщи.

Ала Хари чу тътена на метрото в далечината.

Не беше изключено Арнол да е излъгал по съвсем невинни причини. Например за да запази в тайна връзка с някоя жена. Навярно бе плод на случайност, че Хари му звънна точно по времето, когато някой бе изровил трупа на младото момиче в Западното гробище. Метрото минава съвсем близо до гробището. Случайности, чиято съвкупност обаче извади още факти на повърхността. Статистиката.

Хари пак си погледна часовника.

Мислите му се върнаха при Ракел и Олег. В момента си бяха вкъщи.

Вкъщи. Където трябваше да е и той. Където беше редно да се намира. Където никога нямаше да бъде. Не и напълно, изцяло, не и както му се искаше. Защото беше истина: Хари не носеше у себе си всеотдайността към семейството. Затова пък носеше у себе си нещо съвсем различно: една бактерия, която разяжда плътта, разрушава всичко в живота му, оцеляло въпреки алкохола. Хари все още, след всичките тези години, не бе успял да проумее естеството на тази проказа. Съзнаваше само, че тя явно прилича донякъде на поривите у Арнол Фолкеста. Толкова силен и всеобхватен императив, че почти оправдава целокупно щетите, които нанася. Най-сетне Катрине се обади.

— Преди няколко седмици е поръчал няколко хирургически инструмента и облекло за хирурзи. Продават се свободно в мрежата.

— Друго?

— Няма. Съдейки по търсенията, не е сърфирал много из интернет. Внимавал е.

— Друго?

— Разрових се дали не е бил замесен във физическа саморазправа. Изникна медицински картон отпреди доста години. Оказа се негов.

— Сериозно?

— В анамнезата лекуващият лекар е записал: „приет с видими следи от побой“, но пациентът твърдял, че е паднал по стълбите. Лекарят изразява категорично несъгласие с версията му и посочва многобройните контузии по цялото тяло. Но понеже пациентът е полицай, следва сам да прецени дали да подава жалба за нанесена

телесна повреда, или не. Упоменава се още, че счупеното коляно на пострадалия едва ли ще се възстанови напълно.

— Значи е претърпял побой. Какво откри за местопрестъпленията, където се е вихрил полицейският касапин?

— Всъщност не намерих нищо, което да го свързва с тях. Докато е работил в КРИПОС, не е разследвал никое от първоначалните убийства. Затова пък открих връзка с една от жертвите.

— С коя?

— Рене Калнес. След като се появи в картинката, пуснах търсене заедно с името на Фолкеста. Двамата са прекарвали много време заедно. Пътували са често заедно със самолет, в различни европейски столици са спели в двойна стая или апартамент. Арнол е плащал хотелските сметки и е купувал бижута от Барселона и Рим, каквито не ми се вярва да е носил. Накратко, по всичко личи, че са имали...

— ... интимна връзка — довърши Хари.

— По-скоро тайна афера. В самолета обикновено са седели на различни редове, а понякога са пътували и с различни полети. А когато са отсядали в норвежки хотели, винаги са се настанявали в отделни стаи.

— Арнол е работел като полицаи. Затова е смятал, че е най-безопасно да не изважда сексуалната си ориентация на показ.

— Но не единствен той е глезел въпросния Рене с екскурзии и подаръци.

— Не се и съмнявам. Трябвало е следователите отдавна да открият връзката помежду им.

— Прекалено строг си, Хари. Колегите не са разполагали с моите търсачки.

Хари прокара длан по лицето си.

— Сигурно си права. Навярно разсъждавам твърде осъдително, като се възмуствам защо убийството на едно жиголо не е предизвикало неизтощим хъс у въвлечените в разследването.

— Да, така е.

— Има ли друго?

— Засега няма.

— Добре. Чао.

Пусна телефона в джоба си. Погледна си часовника. През главата му мина изречение, чуто от устата на Арнол Фолкеста: „Всеки, който няма смелостта да защити справедливостта, трябва да се чувства гузен.“

Какво постигаше Фолкеста с тези убийства за отмъщение? Защищаваше справедливостта ли?

И онази реплика, докато обсъждаха вероятната диагноза на Силие Гравсенг: обесивно-компулсивно разстройство. „Имам известен опит с ОКР. Страдащите от него не подбират средства и не се интересуват от последствията.“

Арнол Фолкеста бе признал, макар и косвено, че страда от същото заболяване.

Бьорн се обади след седем минути.

— Провериха в паметта на Бернтсеновия телефон. Никой не му е звънил през последните часове.

— Мхм. Фолкеста го е отвел от дома му. А неговият телефон?

— Според сигналите, постъпили в наземните станции, е включен и го засичат в района на „Шлемдалсвайен“, „Шато Ньоф“ и...

— По дяволите. Затвори и го набери.

Хари изчака няколко секунди. После чу отнякъде глухо бръмчене. От едно чекмедже на бюрото. Дръпна най-горното. Оказа се заключено. Само най-долното се плъзна към него. В него откри телефон със светещ дисплей. Вдигна го и натисна „приеми“.

— Открих го, Бьорн.

— Ало?

— Аз съм: Хари. Фолкеста не е глупав. Оставил е телефона, регистриран на негово име, в кабинета си. Обзалагам се, че апаратът е стоял тук по време на всички убийства.

— За да не може мобилният оператор да определи къде се е намирал в часовете на престъпленията.

— И като доказателство, че е работил тук както обикновено, ако му потрябва алиби. Понеже чекмеджето не беше заключено, се базирам, че няма да открием нищо изобличаващо в паметта на апарата.

— Предполагаш, че използва и друг?

— Телефон с предплатена карта, купен евентуално под друго име. От него звъни на жертвите си.

— И понеже официалният телефон е в кабинета му тази вечер...

— ... Фолкеста пак е бил на лов.

— Но ако наистина иска телефонът да му служи за алиби, е странно защо не го е взел в дома си. Ако сигналите от апарата показват, че е бил в Академията цяла нощ...

— ... това няма да му осигури убедително алиби. Има и друго обяснение.

— Какво?

— Фолкеста не е приключил с тазвечершното си задание.

— О, по дяволите. Да не мислиш, че...?

— Нищо не мисля. Не мога да се свържа с Белман. Обади се на Хаген, разясни му ситуацията и го попитай дали може да мобилизира „Делта“. Трябва да нахлуят в апартамента на Фолкеста.

— Предполагаш, че си е у дома?

— Не, но...

— ... ще започнем издирването там, където е светло — довърши Бьорн.

Хари приключи разговора. Затвори очи. Пищенето в ушите почти бе изчезнало. Но пък на негово място се появи друг звук: тиктакане. Отлитащи секунди преди фаталния миг. По дяволите, по дяволите! Притисна кокалчетата на показалците към очите си.

Дали пък Фолкеста не се беше обадил на друг, а не на Белман? На кого? И как? Чрез предплатената си карта? Или от уличен телефон? Или от централа, чийто код не излиза и не се регистрира?

Поседя няколко секунди и отдръпна пръстите от очите си.

Погледна големия черен стационарен телефон върху бюрото. Поколеба се. Вдигна слушалката. От нея се чу жуженето на централата. Натисна клавиша за набиране на последния избран номер, апаратът издаде няколко трескави „ту-туут“ и извърши зададената операция. Хари чу сигнал за свободно, после някой вдигна.

— Семейство Белман — обади се нежният мелодичен глас на съпругата на главния секретар.

— Извинете, сгрехих номера — Хари затвори. Стисна очи. По дяволите, по дяволите!

ЧЕТИРИЙСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Не как или защо.

Умът на Хари се опитваше да отсее ненужното. Да се съсредоточи върху най-същественото: къде.

Къде, за бога, се намира в момента Арнол?

Някъде, където е било извършено престъпление.

Въоръжен с хирургически инструменти.

Най-сетне му просветна. Първо се удиви как така не се е сетил по-рано. Беше толкова близко до ума, че дори първокурсник в Полицейската академия с посредствено въображение би съумял да подреди късчетата информация и да предвиди в каква посока ще поеме мисълта на убиеца. Местопрестъпление. Където мъж в хирургическо облекло няма да бие на очи.

До Държавната болница се стига за две минути с кола.

Хари имаше шансове да се озове там навреме. „Делта“ — не.

Изхвърча от сградата за двацет и пет секунди.

За трийсет скочи в колата, запали и се вля в движението по улица „Шлемдалсвайен“, която щеше да го отведе почти пред входа на болницата.

След минута и четирийсет и пет секунди свърна пред главния вход.

Десет секунди по-късно форсира въртящата се врата и подмина регистратурата.

— Ей, вие! — извика му някой, но Хари не спря.

Стъпките му отекваха между стените и тавана на коридора. Тичешком извади „Одеса“-та, затъкната под колана на панталона му. Усети как пулсът му отброява секундите с нарастваща бързина.

Подмина кафемашината. Намали ход, за да не вдига толкова шум. Спря до стола пред вратата към местопрестъплението. Мнозина знаеха, че там е починал руски наркобарон, но едва малцина — че е бил убит. Че болничната му стая се е превърнала в сцена на неразкрито убийство. Сред посветените беше и Арнол Фолкеста.

Хари пристъпи към вратата. Ослуша се.

Увери се, че предпазителят е свален.

Ударите на сърцето му отброиха последната секунда преди решителния миг.

По коридора се разнесоха тичащи стъпки. Опитваха се да го спрат. И преди да отвори безшумно вратата и да влезе в стаята, Хари Хуле си помисли, че се върти из проклет, непрекъснато повтарящ се кошмар. И че това трябва спре незабавно. Той трябва да се събуди. Да премига срещу слънчевото утро, обгърнат от хладна бяла завивка и от ръцете ѝ. Те го стискат здраво, отказват да разхлабят хватката си и да го пуснат другаде.

Хари затвори внимателно вратата зад себе си. Прикова поглед в гръб, облечен в зелено, надвесен над познато лице. Над Микаел Белман.

Вдигна пистолета. Пръстът му легна върху спусъка. Вече си представяше как откосът ще разкъса зеления плат, нервите, ще натроши костния мозък, гръбът ще се огъне и ще политне напред. Ала Хари не искаше да стане така. Не искаше да го улучи в гръб, а да го застреля очи в очи.

— Арнол — произнесе Хари с глух глас. — Обърни се към мен.

Зелената фигура остави нещо лъскаво върху металната маса. Скалпел. Извърна се бавно. Смъкна зелената маска над устата си. Погледна Хари.

Хари отвърна на погледа. Пръстът му се уви още по-плътено към спусковата скоба.

Тропотът на стъпки приближаваше. Задаваха се няколко души. Налагаше се да побърза, ако не желаше да се появят свидетели. Усещаше как съпротивата на спусъка отслабва. Беше стигнал до окоото на бурята, където всичко утихва. Затишие, преди експлозията да се разрази. Сега. Още не. Пръстът му леко отслаби натиска. Не беше той. Не беше Арнол Фолкеста. Дали беше сгрешил? Отново? Пред него стоеше гладко избръснато лице с отворена уста. Непознати черни очи. Това ли беше полицейският касапин? Гледаше го с такава... недоумение. Хирургът отстъпи встрани. Зад него стоеше още една фигура в зелено. Жена.

В същия миг вратата зад Хари се отвори, избутаха го настрана и още двама души в хирургическо облекло влетяха в стаята.

— Какво става? — попита с властен глас единият от новодошлите.

— В безсъзнание е — докладва жената. — Слаб пулс.

— Кръвозагуба?

— На пода няма много кръв, но може да е изтекла в стомашния сак.

— Определете кръвната група и поръчайте три банки.

Хари отпусна пистолета.

— Идвам от полицията — представи се той. — Какво се е случило?

— Излезте, ако обичате. В момента се опитваме да спасим човешки живот — натърти властният.

— Аз — също — Хари пак вдигна пистолета. Мъжът го изгледа удивен. — Опитвам се да спра убиец, докторе. Не е известно дали е приключил работния си ден, ясно?

Хирургът се извърна.

— Ако това е единствената рана, кръвозагубата не е голяма и няма излив на кръв във вътрешните органи. В шок ли е? Карен, помогни на полицаая.

Жената започна да говори през маската, без да се отмества от леглото:

— Колега от регистратурата забелязал мъж в окървавена хирургическа престилка и маска пред устата да се появява от празното крило. После излязъл през изхода. Колегата изпратила човек да провери. Когато открихме пациента, беше на косъм да умре от кръвозагуба.

— Някой видял ли е накъде е тръгнал мъжът?

— Просто изчезнал.

— Пациентът кога ще дойде в съзнание?

— Не знаем дали изобщо ще прескочи трапа. Впрочем май и вие се нуждаете от лекарска помощ.

— Тук няма какво друго да направим, освен да поставим превръзка — заяви властният.

Хари не очакваше да изкопчи повече информация. И въпреки това остана. Направи две крачки напред. Спря. Вторачи се в бялото лице на Белман. Дали се намираше в съзнание? Трудно можеше да се кажи.

Едното око се взираше в Хари.

Другото просто липсваше.

На неговото място зееше черна дупка и стърчаха кървави сухожилия и бели нишки.

Хари се обърна и излезе. Извади си телефона, както бързаше по коридора, за да излезе на чист въздух.

— Ало?

— Столе?

— Звучиш ми превъзбуден, Хари.

— Полицейският касапин е хванал Белман.

— Хванал?

— Оперирал го е.

— Какво искаш да кажеш?

— Изтръгнал е едното му око и го е зарязал, за да умре от кръвозагубата. Сигурно си чул по новините за тазвечершната експлозия. Касапинът стои и зад нея.

Опита се да убие двама полицаи, в това число и мен. Трябва да знам как разсъждава, защото вече нямам представа.

Настъпи мълчание. Хари чакаше. Чуваше тежкия дъх на Столе Ауне.

— Наистина не знам... — подхвана психологът.

— В момента това не ми върши работа, Столе. *Престори* се, че знаеш, става ли?

— Добре, добре. Допускам, че вероятно клапаните му са избили. Емоционалното налягане е ескалирало, прекипяло му е и е престанал да следва установената схема. Оттук насетне е способен на всичко.

— С две думи ми казваш, че нямаш представа какъв ще бъде следващият му ход?

Мълчание.

— Благодаря ти — Хари затвори.

Телефонът веднага започна да звъни. Б — Бьорн.

— Да?

— „Делта“ пътува към жилището на Фолкеста.

— Супер! Предай им, че е възможно в момента и той да пътува натам. Ще им дадем един час, преди да пуснем заповед за издирване. Иначе рискуваме да прихване съобщението от полицейската честота

или да разбере по друг начин. Предай на Катрине да дойде в Котелното. Всеки момент и аз ще бъда там.

Хари мина покрай регистратурата. Хората го поглеждаха с ужас и се отдръпваха. Една жена се разпищя, а друга се сниши под бюрото. Хари се видя в огледалото отзад.

Двуметров мъжага, преживял бомбена експлозия, стиска най-противния автомат на света.

— Извинявайте — промърмори Хари и хлътна във въртящата се врата.

— Какво става? — попита Бьорн.

— Почти нищо — Хари вдигна лице към дъжда, за да поохлади пожара върху кожата си. — Бьорн, тук съм на пет минути от къщи. Ще се отбия да си взема душ, да се превържа, да се преоблека и тогава идвам в Котелното.

Сбогуваха се и Хари видя, че до автомобила му стои служител на паркинга с кочан бланки в ръцете си.

— Да не възнамерявате да ме глобявате? — изненада се той.

— Спрели сте пред входа на лечебно заведение. Какво друго да направя? — солна се служителят, забил поглед в бланките.

— Например да се помръднеш, за да преместя колата.

— Не ми говорете така, защото... — подхвана служителят и вдигна глава.

При вида на пистолета се вцепени. Остана прикован към асфалта, а Хари се качи в колата, затъкна оръжието на кръста си, въртна ключа, отпусна съединителя и се понесе по улицата.

Зави по „Шлемдалсвайен“, настъпи газта, размина се с мотриса в съседното платно. Помоли се наум Арнол Фолкеста да е тръгнал към дома си. Точно както и Хари.

Свърна по „Холменколвайен“. Дано Ракеел не се изплаши, като го види в този вид. Дано Олег...

Божичко, как изгаряше от нетърпение да ги види! Дори сега, в това състояние. Особено сега.

Намали скоростта, преди да поеме по площадката пред къщата.

После натисна спирачката до дъно.

Превключи на заден.

И бавно се върна.

Огледа току-що подминатите, паркирани до тротоара коли. Спря.
Пое си дъх през носа.

Арнол Фолкеста действително отиваше към дома... на Хари.

Защото там — между два автомобила, типични за Холменколен — ауди и мерцедес — стоеше фиат с неизвестна година на производство.

ПЕТДЕСЕТА ГЛАВА

Хари постоя няколко секунди под смърчовете, за да огледа къщата.

От мястото си не виждаше признаци на нахлуване с взлом: нито по вратата с трите ключалки, нито по решетките на прозорците.

Не беше изключено, разбира се, колата на улицата да е на друг. Фиатът е сравнително разпространена марка. Хари прокара длан по предния капак. Беше още топъл. Остави своя автомобил наред уличното платно и тичешком заобиколи къщата под смърчовете.

Чакаше, слушаше. Нищо.

Прокрадна се покрай стената, повдигна се на пръсти и надникна през прозорците. Стаите тънеха в мрак.

Спря под осветените прозорци на кухнята и дневната.

Протегна се на пръсти и надникна. Сниши се. Долепи гръб о грубото дърво и се съсредоточи върху дишането си. Защото в момента мозъкът му се нуждаеше от кислород, за да мисли бързо.

Крепост. И защо им беше тази крепост?

Щом убиецът ги държеше в ръцете си.

Бяха вътре.

Арнол Фолкеста. Радел. И Олег.

Хари се опита да запомни подробностите от обстановката.

Седяха в преддверието.

Олег — на един от виенските столове наред стаята. Зад него Радел. В устата на Олег бе натъпкана бяла кърпа, а майка му го привързваше към стола.

На няколко метра зад тях, потънал в едно кресло, се бе разположил Арнол. Държеше пистолет и очевидно даваше заповеди на Радел.

Подробностите. Пистолетът на Арнол беше „Хеклер и Кох“ — стандартното служебно оръжие в полицията. Надеждно оръжие, което не засича. Мобилният на Радел стоеше върху масата. Засега никой от тримата не изглеждаше ранен. Засега.

Защо...

Хари спря дотук. Нито мястото, нито времето предполагаха да си отговаря на такива въпроси. Важно беше само как да спре Фолкеста.

Вече беше преценил на око, че под този ъгъл няма как да застреля Фолкеста, без да рискува да уцели Олег или Раquel.

Вдигна глава над перваза и пак се наведе.

Раquel бе почти приключила със заданието.

Очакваше се Фолкеста да започне да работи по своето.

Хари забеляза палката. Стоеше облежната на библиотеката до креслото. След броени минути Фолкеста щеше да обезобрази лицето на Олег, както бе постъпил и с другите си жертви. Лицето на младо момче, което дори не беше полицай. А и нали Фолкеста предполагаше, че Хари е вече мъртъв. В такъв случай отмъщението му беше безсмислено. Защо... Стига!

Трябва да се обадя на Бьорн, помисли си Хари. Да пренасоча „Делта“. В момента специалното звено се намираше в другия край на града. И за да стигне дотук му трябваша четирийсет и пет минути. По дяволите, по дяволите! Налагаше се да се справи сам.

Хари си каза, че разполага с време.

Няколко секунди, а вероятно и минута.

Не можеше обаче да се надява да изненада противника с внезапното си нахлуване, защото вратата имаше три ключалки. Фолкеста щеше да го чуе и да вземе мерки, преди Хари да влезе. Да опре пистолета в главата на един от двамата.

Бързо, бързо! Направи нещо — каквото и да е, Хари!

Извади мобилния си телефон, за да изпрати съобщение на Бьорн. Пръстите му обаче не го слушаха, бяха се вцепенили и изтръпнали, все едно някой бе прекъснал притока на кръв към тях.

Не сега, Хари. Не изпадай в ступор. Това е обикновена работа, представи си, че не са Раquel и Олег, а просто... жертви. Безлични жертви. Това са... годеницата ти и момчето, което те наричаше „татко“ като малко, когато от умора говореше, без да мисли. Момчето, което за нищо на света не би искал да разочароваш, но въпреки това все забравяше рождения му ден и този факт — единствено той — можеше да те разкисне до сълзи и ти от отчаяние прибъгваше до хитрости, за да замажеш гафа. Все хитруваше.

Хари премига срещу мрака.

Проклет шмекер.

Мобилният телефон на масата. Дали да не набере Раquel. Така ще провери дали звънящият апарат ще накара Фолкеста да стане от креслото и да се отмести по-далече от Раquel и Олег. А Хари да го застреля, когато онзи вдигне.

Ами ако Фолкеста не помръдне от мястото си?

Хари надникна още веднъж и веднага се скри с надеждата Фолкеста да не е регистрирал движението. Онзи се бе изправил с палката в ръка и избута Раquel, ала тя все още пречеше на Хари да се прицели в Арнол. Но дори да му се откриеше прав изстрел, вероятността да улучи от близо десет метра, и то така, че да обезвреди Фолкеста, беше минимална. За целта му трябваше оръжие с по-точна мушка от руската „Одеса“ и с по-голям калибър от „Макаров“ 9/18 мм. Искаше ли да нанесе поражения, трябваше да се приближи поне на два метра.

— Вземи мен! Умолявам те — чу той гласа на Раquel през прозореца.

Хари опря глава на стената, стисна очи. Действай, действай. Но как? Божичко, какво да сторя? Дай съвет на един проклет грешник и дребен шмекер и той ще ти се отплати с... с онова, което ти поискаш. Хари си пое дъх и произнесе шепнешком обета си.

Раquel се взираше в мъжа с рижата брада. Той стоеше точно зад стола на Олег. Беше отпуснал края на палката върху рамото му. С другата си ръка държеше пистолета, насочен право към нея.

— Съжалявам, Раquel, но няма как да пощадя момчето. Разбери ме. Същинската мишена е той.

— Но защо? — Раquel не усещаше, че плаче, а само че сълзите се стичат по бузите ѝ — един вид физическа реакция, независима от чувствата ѝ. Или от липсата на чувства. Обръгналост. — Защо го правиш, Арнол? Това е... това е...

— Психопатско? — Фолкеста се усмихна уж съжалително. — Така ви се ще да си мислите. Че всички можем да се любуваме свободно на грандиозните си фантазии за отмъщение, но никой не иска или не е способен да ги осъществи.

— Защо го правиш?

— Защото съм способен да обичам и да мразя. Всъщност вече не мога да обичам. И затова замених любовта с... — вдигна палката — ... това. В памет на моя любим. За мен Рене беше повече от случаен партньор. Беше ми по-скъп от...

Опря палката на стола и я остави на пода. Бръкна в джоба си, ала не помръдна пистолета и с милиметър.

— ... зеницата на окото ми. И ми го отнеха. Без да намерят убиеца.

Ракел се взираше в оръжието. Знаеше, че се очаква да изпадне в шок, ступор, паника. Не чувстваше нищо обаче. Сърцето ѝ отдавна се бе вледенило.

— Микаел Белман има толкова красиви очи. Отнех му онова, което той ми отне. Най-ценното му.

— Зеницата. Но защо Олег?

— Наистина ли не разбираш, Ракел? Той е семето. Хари ми каза, че го готвите за полицаи. Олег вече е изневерил на дълга си и това го превръща в един от тях.

— Дълг? Какъв дълг?

— Дългът да залавяш убийците и да ги осъждаш. Олег знае кой е убил Густо Хансен. Изглеждаш толкова смаяна. Прегледах случая. Очевидно е: или той е убил Густо, или знае кой е виновникът. Всички друго противоречи на здравата логика. Хари не ти ли каза? Олег е присъствал на убийството на Густо, Ракел. И знаеш ли какво ми направи впечатление, докато разглеждах снимките на трупа на Густо? Колко е красив. И двамата с Рене са били красиви, млади мъже. Животът е бил пред тях.

— Това важи и за моя син! Моля те, Арнол, излишно е да го правиш.

Тя тръгна към него и той отмести пистолета към Олег.

— Недей да съжالياваш, Ракел. И ти ще умреш. Ти не се вписваш в профила на мишените ми, но си свидетел, от когото ще трябва да се отърва.

— Хари ще те разобличи и ще те убие.

— Съжالياвам, задето ти причинявам толкова болка, Ракел. Наистина те харесвам. Но ми се струва важно да го знаеш. Хари няма да разобличи нищо. Защото вече е мъртъв.

Ракел се вторачи шокирана в лицето му. Той наистина съжаляваше. Телефонът върху масата изведнъж светна и издаде еднократен свирещ звук. Тя насочи поглед към апарата.

— Май грешиш — подхвърли тя.

— Дай ми телефона — Арнол Фолкеста се намръщи.

Ракел му го подаде. Той притисна пистолета към тила на Олег и грабна апарата. Прочете набързо съобщението и стрелна Ракел с поглед.

— „Гледай Олег да не види подаръка.“ Какво ще рече това?

— Най-малкото, че е жив — сви рамене Ракел.

— Невъзможно е. По радиото съобщиха, че бомбата, която заложих, е избухнала.

— Защо просто не се ометеш веднага, Арнол? Преди да е станало твърде късно.

Фолкеста премига замислено, докато се взираше в нея. Или през нея.

— Ясно. Някой е изпреварил Хари, влязъл е в апартамента и буум! Разбира се — изсмя се късо той. — И сега Хари идва насам, нали? Без изобщо да подозира какво го очаква. Ще застрелям първо вас, а после и него, щом прекрачи прага.

Фолкеста явно прехвърли възможностите наум и кимна, сякаш заключението му бе срещнало потвърждение. Вдигна пистолета към Ракел.

Олег се размърда нервно на стола, опита се да се освободи, простена отчаяно с напъханата в устата кърпа. Ракел се взираше в дулото. Усети как сърцето ѝ замира. Все едно мозъкът вече бе приел неизбежното и започваше да прекратява дейността си. Вече не се боеше. Искеше да умре. Да умре преди Олег. Дали пък Хари няма да пристигне, преди... Дали няма да смогне да спаси Олег? Защото тя знаеше нещо. Затвори очи. Зачака незнайно какво: удар, пробождане, болка. Мрак. Нямахше богове, на които да се моли.

В ключалката прошумоля ключ.

Ракел отвори очи.

Арнол беше свалил пистолета и гледаше изумен към вратата.

Кратко затишие. После пак дрънчене на ключове.

Арнол отстъпи крачка назад, придърпа одеялото, с което бе застлано креслото, и го метна върху Олег, за да покрие и него, и стола.

— Дръж се естествено — прошепна той. — Само да си гъкнала, и ще изпратя куршум в тила на сина ти.

Трето шумолене. Ракел видя как Арнол застана зад покрития стол така, че pistolетът да не се вижда от входната врата.

Вратата се отвори.

И той се появи. Висок като кула, с широка усмивка, разкопчано яке и изранено лице.

— Арнол! — възкликна той и засия от радост. — Каква приятна изненада!

Фолкеста се засмя на свой ред.

— Ама че си се подредил, Хари! Какво се е случило?

— Полицейският касапин. Бомба.

— Наистина?

— Нищо сериозно. Какво те води насам?

— Просто минавах и се сетих, че трябва да обсъдим някои точки от учебния план. Ела насам да погледнеш.

— Не и преди да съм я прегърнал както трябва — Хари разтвори ръце и пое Ракел в обятията си. — Как мина полетът, скъпа?

— Ако обичаш, пусни го, Ракел — изкашля се Арнол. — Тази вечер имам и други задачи.

— Прекалено си строг, Арнол — засмя се Хари, освободи се от ръцете на Ракел, отдръпна се от нея и си съблече якето.

— Ела насам де — подкани го Фолкеста.

— При мен е по-светло.

— Коляното ме боли. Ти ела.

Хари се наведе и се зае да си развързва обувките.

— Днес претърпях тежка експлозия и ще ме извиниш, но първо искам да се събуя. А колкото до коляното ти — нали ще трябва така или иначе да излезеш пак с негова помощ. Вземи учебния план и се домъкни при мен, щом бързаш толкова.

Хари се взираше в обувките си. Разстоянието до Арнол и покрития стол беше повече от шест-седем метра. Прекалено голямо като за човек, който твърдеше, че за да улучи мишената, тя трябва да е поставена на половин метър пред него.

Освен това мишената изведнъж се смали, защото наведе глава и тяло напред така, че раменете да ги защитават.

Хари нарочно се бавеше с връзките, все едно му се дърпат.

Примамваше Арнол. Трябваше да го подмами да се приближи.

Защото имаше само един начин. И вероятно този факт му вдъхна внезапно спокойствие и отпусна изопнатите му нерви. Всичко или нищо. Направи каквото можа. Над останалото се разпореждаше съдбата.

Арнол вероятно усети спокойствието му.

— Както искаш, Хари.

Хари чу стъпките му по пода. Продължаваше да се суети с връзките. Знаеше, че Арнол вече е подминал стола с Олег. Момчето стоеше неподвижно, все едно виждаше какво се случва.

После Арнол мина и покрай Ракол.

Моментът настъпи.

Хари вдигна глава. Вгледа се право в черното око на пистолетно дуло, отстоящо на двайсет-трийсет сантиметра.

Знаеше, че и най-лекото рязко движение оттук насетне ще накара Арнол да стреля. Първо — срещу най-близкостоящия. Срещу Олег. Дали Арнол се бе досетил, че Хари е въоръжен? Че е взел пистолет преди инсценираната среща с Трюлс Бернтсен?

Може би да. Може би не.

Така или иначе, Хари нямаше как да извади оръжието си достатъчно бързо, независимо колко леснодостъпно беше то.

— Арнол, защо...

— Сбогом, приятелю.

Хари видя как пръстът на Фолкеста се уви около спусъка.

Знаеше, че няма да го споходи — онова откровение, което хората очакват да получат на финала на земния си път. Нито голямото откровение — защо се раждаме, защо умираме и какъв е смисълът на тези две събития и на времевия отрязък помежду им — нито помалкото: какво подтиква хора като Фолкеста да жертват живота си, за да провалят чуждия. Вместо проникновението щеше да дойде синкопът, бързото прекършване на живота, тази банална, но логическа пауза наред думата. Защо? За какво?

Барутът пламна с — буквално — експлозивна скорост. Създаденото налягане изстреля куршума от месинговата гилза със скорост от около триста и шейсет метра в секунда. Нарезите в канала на цевта приплеснаха мекото олово и придадоха на куршума въртеливо движение, за да лети по права траектория. В случая това беше

излишно, понеже само след полет от няколко сантиметра оловото проби главата на мишената и съприкосновението с черепа прекъсна устрема му. А когато куршумът стига до мозъка, скоростта падна до триста километра в час. Куршумът разкъса първо мозъчната кора, наруши моториката и парализира жертвата, после прониза темпоралния лоб, блокира дейността на десния и на челния лоб, засегна зрителния нерв и се заби в срещуположната стена на черепа. Заради ъгъла, под който проби черепа, и ниската скорост, вместо да излезе от черепната кутия, куршумът рикошира, засегна още жизненоважни центрове и накрая се загнезди в черепа. Но тогава вече бе нанесъл толкова много поражения, че сърцето бе спряло да бие.

ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Катрине потръпна и се сгуши в прегръдката на Бьорн. В голямата църква беше студено. Студ и вътре, и вън. Защо ли не се облече по-дебело?

Чакаха. Всички в църквата в „Опсал“ чакаха. Някой току се прокашляше. Какво кара хората винаги да кашлят в църква? Дали самото помещение предизвиква дразнене в гърлото и затруднено преглъщане? Дори модерните църкви като тази, построени от стъкло и бетон? Или притеснението им да не вдигат шум, който акустиката ще усили, ги подтиква да кашлят от нерви? Или просто по този начин хората освобождават блокираните си чувства, изплюват камъчето, вместо да избухнат в плач и смях?

Катрине извърна глава. Бяха се събрали единствено най-близките. Достатъчно малко, та да фигурират само с първата буква от малкото си име в телефонния указател на Хари. Катрине погледна Столе Ауне. За пръв път го виждаше с вратовръзка. И съпругата му присъстваше. Ето го и Гюнар Хаген. И той бе довел жена си.

Катрине въздъхна. Трябваше да се облече по-дебело. Виж, на Бьорн температурата явно не се отразяваше. Тъмен костюм. Катрине не бе предполагала, че ще изглежда толкова добре в официално облекло. Изступа ревера на сакото му. Там нямаше пращинки. Просто интимен любовен жест. Както маймуните си демонстрират привързаност, докато се пощят.

Случаят беше разкрит.

По едно време се опасявах, че са го изпуснали, че Арнол Фолкеста — вече известен и като Полицейския касапин — е успял да се измъкне, да избяга зад граница или да се скрие някъде в Норвегия. Ако наистина се бе скрил в страната обаче, трябваше да е вдън земя, защото в рамките на двама и четири часа след официалното обявление за издирването му всички медии разпространиха негов портрет и подробно описание и в цяла Норвегия едва ли остана нормален човек, който да не знае кой е Арнол Фолкеста и как изглежда. Тогава Катрине се замисли колко близо са били, когато Хари

й възложи да провери за евентуални допирни точки между Рене Калснес и служител в полицията. Ако беше включила в търсенето и бивши блюстителите на реда, Катрине щеше да открие връзката на Фолкеста с младото момче.

Тя престана да чопли ревера на Бьорн. Той й се усмихна признателно. Мимолетна, измъчена усмивка. Брадичката му потрепери леко. Беше на ръба да заплаче. Катрине осъзна, че днес за пръв път ще види Бьорн разплакан. Тя се изкашля.

Микаел Белман се промъкна дискретно и седна откъм външната страна на пейката. Погледна си часовника.

След четирийсет и пет минути му предстоеше поредното интервю. За немското списание „Щерн“. Едномилионна читателска аудитория. Поредният чуждестранен журналист, заинтригуван от историята за младия главен секретар на полицията, работил неуморно седмици наред, месец след месец, за да залови серийния убиец; как накрая самият той едва не загинал от ръката на същия този убиец. Микаел отново щеше да направи кратка пауза, преди да добави, че пожертваното око е твърде нищожна цена, защото е постигнал много: спрял е психопат на път да затрие още негови служители.

Микаел Белман закри часовника с ръкава си. Време беше да започват. Какво чакаха? Днес дълго се чуди какво да облече. Черно, за да подхожда на повода и на превръзката над окото му? С тази превръзка уцели право в десетката. Тя разказваше историята му толкова драматично и ефектно, че според „Афтенпостен“ тази година Белман се бе превърнал в норвежеца с най-много снимки в международната преса. Или да избере нещо тъмно, но по-неутрално и приемливо и не толкова натрапчиво за предстоящото интервю? След интервюто му предстоеше среща с председателя на Общинския съвет и Ула му препоръча да заложил на неутрален, тъмен цвят.

По дяволите! Ако не започнат скоро, ще закъснее.

Поразрови се в душата си. Изпитваше ли нещо? Не. Какво да изпитва? Все пак ставаше въпрос за Хари Хуле, който нито му беше приятел, нито подчинен в полицията. Имаше голяма вероятност обаче отпред да чакат журналисти и за Микаел беше добра реклама да присъства в църквата. Нямахше как да се отрече, че Хуле пръв посочи

Фолкеста, а последствията придобиха такива мащаби, че превърнаха Микаел и Хари в поборници за една и съща кауза. А в момента добрият пиар стана още по-важен за Белман. Знаеше защо го вика председателят на Общинския съвет. Партията изгуби силен лидер в лицето на Исабеле Скойен и сега търсеше неин заместник. Популярна, уважавана личност, която да привлечат в редиците си и да я включат в управленския си екип. Когато му се обади, председателят на Общинския съвет първо му изказа възхищението си от интервюто в „Магасине“, което представяло Белман в изключително благоприятна и мъдра светлина. После го попита дали политическата платформа на неговата партия хармонира донякъде с политическите виждания на Микаел.

Хармонира.

Управата на града.

Градът на Микаел Белман.

Кога най-сетне някой ще натисне педалите на проклетия орган!

Бьорн Холм усещаше как Катрине трепери в прегръдката му. Усещаше и студената пот, стичаща се под официалния му панталон, и изтръпваше при мисълта колко дълъг ще бъде днешният ден. Дълъг ден, преди двамата с Катрине да се съблекат и да се мушнат под завивките. Заедно. И да продължат напред. Животът продължаваше за всички, които останаха — независимо дали искат, или не. Плъзгайки поглед над редиците от пейки, Бьорн се замисли за всички, които не бяха тук. Беате Льон. Ерлен Венешла. Антон Митет. Дъщерята на Руар Митстюен. Радел и Олег Фауке. Те платиха цената, задето се бяха привързали към онзи, който сега се намираще до олгара. Хари Хуле.

И по някакъв парадоксален начин той сякаш продължаваше да бъде верен на себе си — онази черна дупка, която засмуква в недрата си всичко добро наоколо и унищожава любовта, която му дават и която не му дават.

Снощи, преди да си легнат, Катрине призна пред Бьорн, че е била влюбена в Хари. Не защото го е заслужавал, а защото е невъзможно да му устоиш. Както е невъзможно и да го уловиш, да го задържиш, да живееш с него. Навремето Катрине здравата бе хлътнала по него. Влюбването отмина, страстта охладня. Бе опитала да я превъзмогне.

Ала малкият фин белег от краткотрайната любовна мъка, която Хари неволно бе причинил на нея и на още няколко жени, никога нямаше да се изличи. Катрине и посестримите ѝ по съдба го бяха имали само временно. И всичко бе приключило. Бьорн я помоли да спре с откровенията дотук.

Органът засвири. Бьорн открай време имаше слабост към този инструмент. Малкият орган в родната Скрая, органът „Хемънд Б 3“ на американския рок и блус певец Грег Олман, скърцащи хармониуми, от които се изтръгва стар псалм. Същото като да се къпеш във феерия от топли тонове и да се надяваш сълзите да не те надмогнат.

Изобщо не заловиха Арнол Фолкеста. Той сам им се предостави.

Фолкеста явно бе сметнал мисията си за приключена. С нея свършваше и животът му. И бе направил единственото логично нещо. Откриха го след три дни. Три дни в отчаяно търсене. Бьорн имаше чувството, че цялата страна е на крак. И вероятно по тази причина съобщението, че са го намерили в гората в Маридален, само на стотина метра от лобното място на Ерлен Венешла, предизвика известно разочарование. С малка, почти дискретна дупчица в главата и пистолет в ръка. Личният му автомобил насочи издирващите към гората. Очевидци съобщиха, че колата се намира на паркинг в подножието на туристическите пътеки — стар фиат, също обявен за издирване.

Бьорн пое ръководството на групата за оглед. Арнол Фолкеста имаше толкова невинен вид, проснат възник в пирена, а рижата му брада подсилваше приликата с дядо Коледа. Лежеше под късче открито небе. Нагъсто израслите дървета наоколо не го защитаваха. В джобовете му откриха ключове — за фиата и за разбитата врата на улица „Хаусман“ 92, „Глок“ 17 — освен пистолета в ръката му — и портфейл, в който намериха смачкана снимка на млад мъж. Бьорн веднага го идентифицира; Рене Калснес.

Тъй като бе валяло поне денонощие, а трупът бе престоял под открито небе цели три, почти не бяха останали следи за изземване. Но това не попречи на криминалистите да се сдобият с необходимите доказателства. По кожата около дупката в дясното слепоочие имаше следи от обгаряне и частици от изгорял барут. Балистичната експертиза потвърди, че куршумът в черепа на мъртвеца е изстрелян от пистолета, който държи в ръката си.

По тази причина криминалистите изобщо не се усъмниха, че Фолкеста се е самоубил. Когато влязоха да огледат дома му, откриха почти всичко, необходимо да потвърди, че именно Арнол Фолкеста е полицейският касапин: окървавени палки с полепнали косми от жертвите, прободен трион с ДНК-то на Беате Лъон; лопата с остатъци от пръст и кал, чийто състав съвпадна с почвата на Западното гробище; пластири; полицейска заградителна лента от разцветката, открита в околностите на Драмен; ботуши, чийто рисунък на подметките съвпадаше с отпечатъците от стъпки край езерото Трюван. Разполагаха с всички необходими доказателства. Не остана необяснен нито един факт. Предстоеше само да съставят доклада. Приключиха случая. След развързката се появи онова, за което Хари често говореше, но Бьорн Холм никога не бе изпитвал: празнотата.

Защото вече нямаше към какво да се стремят.

Пред тях не се провиждаше лентата на финала, не приближаваха пристанище или гаров перон.

Релсите, асфалтът, мостът просто се изгубиха под краката им, пътят свърши и те пропаднаха в празнотата.

Всичко приключи. Бьорн ненавиждаше тази дума.

И почти в отчаяние, започна да се рови по-надълбоко из първоначалните убийства. Откри каквото търсеше: връзка между убитото край Трюван момиче, Юда Юхансен и Валентин Йертсен. Четвърт пръстов отпечатък не можеше да даде категорично съвпадение в базата данни, но трийсет процента вероятност все пак не бяха съвсем нищо. Не, делото не бе приключило. Имаше още много работа.

— Започва се — прошепна Катрине.

Устните ѝ почти докоснаха ухото му. Органът набра мощ и засвири позната мелодия. Бьорн преглътна с мъка.

Гюнар Хаген затвори очи за миг и се заслуша в музиката. Опитваше се да не мисли. Ала мислите го връхлитаха. Случаят е приключен. Всичко свърши. Погребаха онова, което трябваше да се погребее. И все пак оставаше едно нещо, което той някак не можеше да зарови, да потули под земята. Засега не го бе споделял с никого. Защото те не можеха да влязат в употреба. Думите, които Асаев промълви шепнешком, с дрезгав глас, през няколкото секунди, отпуснати на Хаген в болницата: „Какво ще ми предложиш в замяна,

ако аз се съглася да свидетелствам срещу Исабеле Скойен?“ И: „Тя дори играеше в комбина с някой от високите етажи на полицията.“

Думи, мъртъв отглас от покойник. Недоказуеми твърдения, чиято проверка по-скоро би навредила, отколкото да помогне. Особено след като извадиха Скойен от играта.

И Гюнар Хаген реши да запази информацията за себе си.

Нямаше намерение да преосмисля това решение.

Също както Антон Митет бе постъпил с онази проклета полицейска палка.

И макар да бе взел решението, дилемата продължаваше да го държи буден нощем.

„Тя дори играеше в комбина с някой от високите етажи на полицията.“

Гюнар Хаген отвори очи.

Бавно плъзна поглед над събралите се.

Трюлс Бернтсен седеше в сузукито си. Беше спуснал прозореца, за да чува органовата музика от малката църква. Слънцето грееше от безоблачното небе. Напичаше адски гадно. Трюлс не харесваше квартал „Опсал“. Бъкаше от хулигани. Тук неведнъж беше пускал юмруците си в действие. И неведнъж беше ял бой. Ала никога досега не го бяха пребивали толкова жестоко, колкото на улица „Хаусман“. За щастие пораженията се оказаха по-безобидни, отколкото изглеждаха. Като си толкова грозен, с какво ще те притеснят няколко белега, а мозъчното сътресение едва ли е опасно за човек без грам сиво вещество, подхвърли в болницата Микаел. Каза го на шега и Трюлс се опита да му покаже, че оценява хумора му, като загрухтя, но счупената челюстна кост и строшеният нос го боляха ужасно.

Продължаваше да приема силни болкоуспокояващи, а главата му беше цялата с лепенки. Бяха му забранили да шофира, но вече не го свърташе у дома. Не можеше да чака, докато световъртежът изчезне и раните заздравеят. Дори Меган Фокс започна да му писва, пък и докторът го предупреди да не гледа телевизия. Затова предпочете да дойде тук. Да седи в колата пред църквата, за да... защо всъщност? Да покаже уважението си към мъж, когото никога не бе уважавал? Да направи безсмислен жест към презрян идиот, който сам не си знае

интереса и спасява кожата именно на човека, от чиято смърт има най-голяма полза? Трюлс тегли една майна на цялата история. Искаше само да се върне на работа веднага щом се повъзстанови. Тогава този град пак щеше да стане негов.

Ракел си пое въздух и го издиша. Пръстите ѝ, стиснали букета, плувнаха в студена пот. Тя се взираше към вратата. Мислеше за хората в църквата. Приятели, роднини, познати. Мислеше и за свещеника. Не бяха чак толкова многобройни, но чакаха. Не можеха да започнат без нея.

— Обещаваш ли да не плачеш? — попита Олег.

— Не — тя се усмихна бързо и го погали по бузата.

Беше се източил много. И се бе разхубавил. Стърчеше над майка си. Чак когато влязоха в магазина, избраха тъмен костюм и продавачът взе мерките на Олег, Ракел съзна, че синът ѝ почти е стигнал 193-сантиметровия ръст на Хари.

Тя въздъхна.

— Да влизаме — и хвана Олег под ръка.

Той отвори вратата, църковният служител в преддверието му кимна и двамата тръгнаха по пътеката между пейките. Докато гледеше обърнатите към нея лица, Ракел усети, че притеснението ѝ се изпарява. Да присъства тук, не беше нейна идея. Тя всъщност се противопостави, но накрая Олег успя да я склони. Той изтъкна, че най-правилно е всичко да приключи така. Използва точно тази дума: приключи. Ала нима това не беше преди всичко ново начало? Отваряне на нова глава в живота им? Така го чувстваше Ракел. И изведнъж всичко ѝ се стори съвсем естествено. Да бъде тук точно сега.

Усети как на лицето ѝ разцъфва усмивка. Усмихна се на усмихнатите лица. И за миг си помисли колко конфузно ще се получи, ако някой от присъстващите или самата тя се разхили. Мисълта за прихващите хора — нещо, което би следвало да я ужаси — я напуши на смях. Не се смей, заповяда си тя. Сега не бива. Ракел забеляза, че Олег, до момента най-съсредоточено полагал усилия да върви в такт с музиката, усети флуидите от нея. Стрелна го с поглед. Срещна удивеното му, предупредително изражение. Олег нарочно отвърна поглед, защото бе забелязал напирания у майка му смях. В този миг,

точно тук. Реакцията ѝ му се стори толкова неуместна, че едва не прихна сам.

За да отвлече мислите си от смеха, да ги насочи към нещо друго, към предстоящото, към сериозния миг, Раquel прикова поглед в чакащия до олтара. Хари. В черно.

Стоеше обърнат към тях, а на лицето му — едновременно красиво и крайно отблъскващо — се бе залепила идиотска широка усмивка. Изправен и горд като петел. Когато двамата с Олег застанаха гръб до гръб в магазин „Гюнар Йойе“, продавачът установи с помощта на шивашкия метър, че ги делят само три сантиметра в полза на Хари. И двамата мутанти плеснаха длан в длан, все едно приключиха съревнованието с резултат, задоволителен и за двамата.

В момента обаче Хари имаше много зрял вид. Лъчите на юнското слънце, проникващи през витражите, го обвиваха в небесно сияние и го правеха да изглежда още по-висок от обикновено. И спокоен както винаги. В началото Раquel недоумяваше как е възможно да запази душевното си равновесие след случилото се. Но после неговото спокойствие, непоклатимата му увереност, че всичко е приключило благополучно, ѝ подеждаха заразително. През първите няколко седмици след нахлуването на Арнол тя не можеше да спи, макар Хари непрекъснато да беше до нея и да ѝ шепнеше, че всичко е свършило. Че е завършило благополучно. И вече са извън опасност. Повтаряше ѝ едно и също вечер след вечер, един вид приспивна мантра, която първоначално не ѝ беше достатъчна. Постепенно обаче Раquel започна да му вярва. И след още няколко седмици сама се убеди в думите на Хари: всичко бе приключило благополучно. И започна да спи. Дълбоко и без да помни сънищата си. Будеше се чак когато сутрин Хари се измъкваше внимателно от постелята, мислейки си, че тя не го е усетила. Раquel се преструваше на заспала, защото знаеше колко горд и доволен ще се почувства Хари, ако тя се „събуди“ чак след като той се появи с подноса със закуската и се прокашля многозначително.

Олег се отказа да върви в такт с марша на Менделсон, а на Раquel ѝ беше все едно, защото на всяка негова крачка ѝ се налагаше да прави две. Решиха да възложат на Олег две функции. Когато ѝ хрумна, Раquel усети, че няма нищо по-естествено от това, Олег да я отведе до олтара, да я предаде на Хари и да им бъде кум.

Хари не бе довел своя свидетел. Настоя да запази първоначално избрания. Столът на свидетеля от неговата страна стоеше празен, но на седалката бяха поставили снимка на Беате Льон.

Пристигнаха. Хари не я изпусна от поглед нито за секунда.

Ракел така и не разбра тайната му. Как мъж с толкова нисък пулс в спокойно състояние, мъж, който може дни наред да не напуска собствения си свят, да не разговаря и да не осъществява никаква връзка с околния мир, внезапно, като с натискане на превключвател, започва да преживява всичко съзнателно — всяка отлитаща секунда, всяка изпълнена с вълнение десета и стотна от секундата. Спокойният му дрезгав глас съумяваше да изрази само с няколко думи повече емоции, информираност, учудване, глупост и интелект, отколкото всички срещани от нея бърбровци успяваха да покажат по време на обяд със седем блюда.

И този поглед. Макар и леко хладен и стеснителен, сварваше да те задържи, да те застави да бъдеш там.

На Ракел Фауке ѝ предстоеше да се омъжи за мъжа, когото обича.

Хари я гледаше от мястото си. Беше толкова красива, че в очите му избликнаха сълзи. Не го беше очаквал. Не ослепителната красота на Ракел. Беше сигурен, че тя ще е неотразима в бяла булчинска рокля. Не бе очаквал собствената си реакция. Мислите му бяха по-скоро заети с надеждите церемонията да не се проточи твърде много и свещеникът да не прекали с възвишените си и въодушевени реплики. Хари знаеше, че при такива прочувствени събития става неподатлив на всеобщия ентузиазъм, безчувствен, студен и малко разочарован наблюдател на заобикалящия го патетичен подем и собствената си емоционална суша. Ала предварително бе решил да изиграе ролята си възможно най-добре. Все пак той сам настоя сватбата да се състои в църква. А ето го сега със *сълзи* в очите — огромни, неподправени солени капки. Хари премига няколко пъти. Ракел го погледна. И в очите ѝ се четеше не клишетото „виждам-че-всички-гости-ни-гледат-как-се-гледаме-и-се-опитвам-да-изглеждам-все-едно-сияя-от-щастие“.

Тя го гледаше, както се гледа съотборник.

Заедно ще се справим, казваха очите ѝ. Да се включим в маскарада.

Ракел се усмихна. Хари усети, че и той се усмихва. Нямаше представа кой започна пръв. Ракел се поразтреса. Смееше се сподавено, смехът набъбваше и беше въпрос на време да избликне. Тържествените моменти често ѝ въздействаха по този начин. Както и на Хари. За да не прихне, отмести поглед върху Олег. Но и там не го очакваше спасение, защото момчето щеше да се пръсне от сдържан смях. Хари едва се овладя, навеждайки глава и стискайки очи.

„Каква задружна комбина сме“ — помисли си гордо той и погледна свещеника.

Комбината, която залови полицейския касапин.

Ракел схвана подтекста в текстовото съобщение от Хари. „Гледай Олег да не види подаръка.“ Послание, достатъчно невинно да не събуди мнителността на Арнол Фолкеста и достатъчно недвусмислено, та Ракел да схване намека. Старият трик от рождените дни на Олег.

Когато Хари влезе, Ракел се спусна да го прегърне, извади затъкнатия на кръста му пистолет и отстъпи заднешком с ръце отпред, та застаналият зад гърба ѝ Арнол да не види какво държи. А именно: заредена „Одеса“ със свален предпазител.

По-обезпокоителен беше фактът, че дори Олег се бе досетил какво става. Изведнъж се умълча със съзнанието, че не бива да опропастява предстоящия замисъл. А това означаваше едно: изобщо не се е хващал на хитрия трик с подаръка. Просто не се е издавал. Каква задружна комбина.

Заедно те подмавиха Фолкеста да тръгне към Хари така, че Ракел да остане зад него, да се приближи и да стреля от упор в слепоочието му точно преди Фолкеста да убие Хари.

Несломим отбор победители. Ето това представляваха тримата.

Хари подсмръкна и се запита дали проклетите сълзи ще проявят благоразумието да си стоят в очите му, или ще се наложи да ги бърше, преди да се търколят по бузите му.

Заложил на последното.

Ракел го попита защо настоява да се венчаят в църква. Доколкото го познаваше, бе установила, че не е ревностен християнин. Самата тя също не беше религиозна, макар да бе възпитавана в католически дух. Хари се впусна в обяснения, че е дал свой обет пред въображаем Бог: ако всичко приключи благополучно, да се подложи на този простодушен ритуал — венчавка пред Божието лице. Ракел се разсмя

на глас — тя не възприемаше това за вяра в Бог, а за разновидност на детска игра, в която на победения му удрят кокалчетата на пръстите, или други подобни момчешки щуротии; но го обичаше и щом той държеше, беше съгласна да се оженият в църква.

След като отвързаха Олег, тримата се прегърнаха. В продължение на една дълга, мълчалива минута стояха така, притиснати един към друг, милваха се, за да се уверят, че са живи и здрави. Трясъкът и миризмата от изстрела все още витаеха между стените и се налагаше да изчакаат те да отминат, преди да предприемат каквото и да било. После Хари ги помоли да седнат заедно до кухненската маса и наля кафе от включената кафемашина. Неволно се запита дали, ако Фолкеста бе успял да убие и тримата, щеше да изключи машината на излизане оттам?

Хари също седна, отпи от чашата си, хвърли поглед към трупа на пода в преддверието само на няколко метра от тях и като се обърна, срещна въпроса в очите на Раquel: защо още не се е обадил в полицията?

Хари отпи от чашата, кимна към „Одеса“-та върху масата и погледна Раquel. Интелигентна жена като нея се нуждаеше само от малко време и щеше да стигне до същия извод: вдигне ли Хари телефона, Олег отива в затвора.

Раquel кимна бавно в знак, че разбира. Когато криминалните експерти изследват пистолета, за да проверят дали куршумът, който съдебните лекари ще извадят от главата на Фолкеста, наистина е изстрелян от „Одеса“-та, веднага щяха да свържат пистолета с делото „Густо Хансен“, защото разследващите така и не бяха успели да открият с кое оръжие е извършено убийството. Все пак не всеки ден — или всяка година — убиваха човек с „Макаров“ 9/18 мм. А открият ли, че куршумът е изстрелян от оръжие, което могат да свържат с Олег, пак щяха да го арестуват. И този път да повдигнат обвинение и да го осъдят въз основа на неопровержими изобличаващи го доказателства.

— Правете каквото сметнете за добре — каза Олег, отдавна схванал ситуацията.

Хари кимна, но не откъсна поглед от очите на Раquel. Необходимо беше пълно единодушие. Това трябваше да е общо решение. Както сега.

Свещеникът прекрати четенето от Библията, присъстващите седнаха и свещеникът се прокашля. Хари предварително го помоли да посъкрати церемонията. Устните на божия служител се раздвижиха. Хари виждаше спокойствието, изписано по лицето му, и си припомни как онази вечер изражението на Раquel беше същото. Първо тя стисна здраво очи, после ги отвори. Все едно искаше да се увери, че не сънува кошмар. После въздъхна.

— Какво ще правим? — попита тя.

— Ще горим — отвърна Хари.

— Ще горим ли?

Хари кимна. Ще направят същото като Трюлс Бернтсен. С тази разлика, че хора като него унищожават доказателства за пари. Други разлики нямаше.

Заеха се със задачата.

Той стори каквото беше нужно. *Те* го сториха. Олег слезе и докара колата на Хари в гаража. Междувременно Раquel овърза тялото в найлонови чували, а Хари скалъпи импровизирана носилка от брезент, въже и две алуминиеви тръби. Напъхаха трупа в багажника, Хари взе ключовете за фиата и се качи вътре. Докато Хари и Олег, всеки в отделна кола, пътуваха към Маридален, Раquel се зае да мие пода и да заличава следи.

Точно според очакванията, възвишението Гrefсенколен беше пусто в дъжда и мрака. Двамата поеха по една от тесните пътечки, за да са сигурни, че няма да се натъкнат на случаен минувач.

Разкаляната пръст се хлъзгаше и затрудняваше двамата носачи, но Хари знаеше, че дъждът ще отмие следите им, а навярно и следи по трупа, които биха могли да насочат разследващите към предположението, че тялото е било пренасяно.

Отне им час да открият подходящо място, където хората няма да се натъкнат лесно на трупа, но където ловните им кучета до няколко дни ще надушат мършата. Ала тогава щеше да е изминало достатъчно дълго време и уликите щяха да бъдат унищожени или поне нееднозначни. И достатъчно кратко време, та обществото да не е изразходило прекалено много ресурс в преследването на полицейския касапин.

Хари едва не прихна, когато си даде сметка, че последното съображение действително играеше сериозна роля в решенията му.

Защото той все пак, не по-различно от сънародниците си, беше продукт на възпитанието си; поредното стадно животно с промит от социалдемократичната доктрина мозък, което изпитва физическа болка, когато оставя лампата да свети през нощта или изхвърли найлонов плик сред природата.

Свещеникът привърши словото си и едно момиче — приятелка на Олег — запя от балкона. „Ботуши от испанска кожа“ на Боб Дилън. По желание на Хари, с благословията на Раquel. Свещеникът бе говорил повече за необходимостта от съвместни усилия в брака, отколкото за единението пред Божия лик. Хари си припомни как свлякоха чувалите от Арнол и го поставиха в поза, която да изглежда логична за човек, застрелял се в слепоочието. Хари никога нямаше да попита Раquel защо опря дулото в дясното слепоочие на Арнол, преди да дръпне спусъка, вместо да го гръмне в гърба или в задната част на главата, както биха постъпили девет от десет души.

Навярно защото се бе опасявала, че куршумът може да излезе от тялото му и да улучи Хари.

Или защото светкавично разсъждаващият ѝ мозък, плашещ със своята далновидност, бе успял да съобрази какво ще се случи впоследствие. За да се спасят, ще се наложи да прикрият деянието си. Да трансформират истината. В самоубийство. Беше възможно жената до Хари да е съобщила, че самоубийците не се застрелват в задната част на главата от половин метър, а — ако са десняци като Арнол Фолкеста — в дясното слепоочие.

Каква жена. Знаеше за нея толкова много. И толкова малко. След като я видя в действие, след като прекара месеци в съвместна работа с Арнол и повече от четирийсет години със самия себе си, Хари се принуди да си зададе въпроса доколко човек може да опознае друг човек.

Песента свърши и свещеникът премина към брачния обет — „да я обичаш и почиташ...“ — но Хари и Раquel, в пълен разрез с ритуала, продължаваха да стоят обърнати един към друг. Хари беше убеден, че никога няма се откаже от нея, независимо колко лъжливи обещания щеше да изрече сега в църквата, независимо колко невъзможно е да се закълнеш някому, че ще го обичаш чак до гроба. Надяваше се свещеникът скоро да млъкне, за да изрече заветното „да“, което вече ликуваше в гърдите му.

Столе Ауне извади носна кърпичка от горния джоб на ризата си и я подаде на съпругата си.

Хари току-що бе казал „да“ и отзвукът от гласа му още отекваше под църковния свод.

— Какво има? — прошепна Ингри.

— Плачеш, скъпа.

— Не, *ти* плачеш.

— Така ли?

Столе Ауне допря кърпичката до кожата под очите си. Плачеше, и още как. Не много, но достатъчно по кърпичката да останат мокри петна. Аурура все повтаряше, че баща ѝ не плаче като хората. От очите му най-неочаквано потичаха само съвсем тънки, едва видими вадички, спускаха се по носа и се търкулваха по двете му страни. В такива случай околните обикновено не схващаха ситуацията, филма или разговора като особено разнежващ. Все едно някаква торбичка се пукаше и оттам потичаше вода. На Столе много му се искаше Аурура да присъства на церемонията, но тя замина с отбора на двудневен турнир в зала „Надерю“ в градчето Берюм близо до Осло. Току-що му изпрати есемес, че са спечелили първата среща.

Ингри понагласи вратовръзката на съпруга си и сложи ръка на рамото му. Той отпусна дланта си върху ръката ѝ. Знаеше, че и двамата си припомнят собствената си сватба.

Случаят приключи и Столе състави психологически доклад. В него изложи собственото си виждане по въпроса дали оръжието, с което се е застрелял Арнол Фолкеста, е същото, с което е бил убит Густо Хансен. Столе посочи няколко сходства между Густо Хансен и Рене Калснес: и двамата са били млади, красиви като картинки момчета, лишени от скрупули. Продавали са сексуални услуги на мъже от всички възрасти, а Фолкеста е бил склонен да се влюбва в такива младежи. В професионалната си оценка Столе допускаше, че човек с параноидната шизофрения на Фолкеста е способен да убие Густо от ревност или поради редица други причини, базирани върху превратно възприемане на реалността вследствие от тежка форма на психоза, невинаги видна за околните. Към доклада си Столе приложи записките от терапевтичната консултация с Фолкеста от времето, когато той

работеше в КРИПОС. Тогава той бе потърсил помощта на психолога с оплакването, че чува гласове. И независимо от отдавна постигнатото съгласие на психолозите, че да чуваш въображаеми гласове не е тъждествено с шизофрения, в случая на Фолкеста Столе клонеше към това заключение. Затова още навремето бе започнал да съставя епикриза, която да прекрати кариерата на Фолкеста като следовател. Така и не се наложи да изпраща доклада си, защото Фолкеста сам реши да напусне службата, след като сподели с Ауне за конфузна случка с колега, когото не назова по име. После Фолкеста прекрати терапията и изчезна от радара на Ауне. Ала явно различни фактори бяха допринесли за обострянето на болестта. Не на последно място стояха черепно-мозъчните травми вследствие от зверския побой, станал причина за продължителен болничен престой. В научните изследвания изобилстваше от примери за сравнително леки мозъчни травми, довели до поведенчески промени, проявяващи се в засилена агресия и влошен контрол на импулсите. Ауне добави, че нараняванията, получени от Фолкеста по време на нанесения му побой, приличат на нараняванията, които впоследствие той е причинил на жертвите си. Друг отключващ фактор за болестта се явяваше загубата на Рене Калснес. Според свидетелски показания на запознати, Арнол Фолкеста бил силно, почти маниакално влюбен в младежа. През погледа на Столе Ауне решението на Фолкеста да завърши със самоубийство онова, което очевидно е приемал като своя мисия, не представляваше изненада. Единственият необясним факт беше, че не бе оставил никакво писмено или устно завещание, обясняващо причините за постъпките му. Обикновено манията за величие върви ръка за ръка с потребността да бъдеш запомнен, разбран, обявен за гений, възхваляван и да получиш заслуженото си място в историята. Психологическият доклад срещна положителен прием. Микаел Белман заяви, че са имали нужда тъкмо от това последно късче, за да сглобят целия пъзел.

Столе Ауне обаче таеше съмнения, че за полицейското ръководство е по-важен друг аспект. Поставяйки на покойния сериен убиец диагнозата шизофрения, Ауне всъщност пресичаше в зародиш дискусия, която вещаеше редица проблеми: защо именно полицейски служител стои зад зверските деяния? Фолкеста наистина беше бивш полицай, но все пак принадлежеше към гилдията. Какво говореше този

факт за полицията като професионално съсловие и за полицейската култура?

А сега можеха преспокойно да погребат обществената полемика, защото виден психолог бе оповестил заключението, че Арнол Фолкеста е луд. А за лудостта обяснение няма. Тя просто съществува. И подобно на природна стихия се разразява изневиделица. Такива неща се случват. А когато бедствието отмине, ни остава само да продължим напред. Какво друго можем да сторим?

Ето така разсъждаваха Белман и неговите поддръжници.

Засега обаче Столе възнамеряваше да остави този случай да отлежи. Подновяваше целодневната си заетост в кабинета, но Гюнар Хаген беше заявил, че иска отбора от Котелното да се превърне в група за бързо реагиране, нещо като „Делта“. Вече предложиха на Катрине щатно място като следовател в Отдела за борба с насилието и тя възнамеряваше да приеме офертата. По нейни думи имала доста основателни причини да се премести от величествения, красив Берген в окаяната столица.

Органистът раздвижи краката си, Столе чу скърцането на педалите, разнесе се мелодия. По пътеката се зададоха невестата и женихът. Вече брачна двойка. Не им се налагаше да кимат наляво и надясно като по филмите, защото гостите бяха малобройни и двамата съпрузи ги обхващаха с един поглед.

Почерпката щеше да се състои в ресторант „Скрьодер“. Редовният пристан на Хари едва ли беше най-подходящият избор за сватбено тържество, но Хари се оправда, че Ракел, а не той, настояла да се спрат на „Скрьодер“.

Присъстващите се обърнаха след младоженците, които продължиха напред към вратата покрай празните редици с пейки. Към юнското слънце, помисли си Столе. Към светлината. Към бъдещето. Тримата — Олег, Ракел и Хари.

— Ама че си и ти, Столе — Ингри дръпна кърпичката от джоба му и му я подаде.

Аурура седеше на резервната скамейка и слушаше радостните възгласи на съотборничките си след отбелязаното попадение.

За днес се очертаваше втора победа и тя си напомни непременно да изпрати есемес на баща си. На самата Аурура ѝ беше безразлично дали ще спечелят, или ще загубят. Майка ѝ също не се вълнуваше, но виж, баща ѝ посрещаше всяка победа в регионалното първенство с небивало въодушевление, все едно дъщеря му е спечелила световния шампионат по хандбал.

Понеже Емилие и Аурура играха през целия първи мач, сега трениорът ги остави да почиват. Аурура започна да брой зрителите по трибуните зад половината на противниковия отбор. Оставаха ѝ само две редици. Повечето бяха родители и състезатели от други отбори, участващи в турнира, но ѝ се стори, че мерна познато лице.

— Защо не следиш играта? — смушка я Емилие.

— Следя я. Просто... Виждаш ли онзи мъж горе на третия ред? Дето седи далече от другите. Познат ли ти е?

— Не знам, много ми е далече. Съжаляваш ли, че не отиде на сватбата?

— Не, там ще са само възрастни. Ходи ми се до тоалетната, ще дойдеш ли?

— Ама мачът не е свършил. Ако трениорът реши да ни пусне в игра?

— Няма. Сега загреват Шарлоте и Катинка. Ела де.

Емилие я изгледа удивена. Аурура знаеше какво си мисли момичето: Аурура никога не моли да я придружават до тоалетната. Никога не си търси компания, за да я изпратят донякъде.

Емилие се поколеба. Обърна се към игрището. Погледна трениора, застанал на страничната линия със скръстени ръце. И поклати отрицателно глава.

Аурура обаче не можеше да устиска до края на мача, когато всички ще се втурнат вкупом към съблекалните и тоалетните.

— Няма да се бавя — прошепна тя, стана и се затича към стълбите. На изхода към съблекалните се обърна и погледна трибуните.

Затърси познатото лице, но не го откри. Спусна се бързешком надолу.

Мона Гамлем стоеше сама на гробището до църквата „Брагерне“ в Драмен. Дойде от Осло с колата и доста се полута, докато открие храма. После се наложи да помоли да я упътят до гроба. Кристалите около името на надгробния камък блестяха под слънчевата светлина. Антон Митет. Сега блести по-силно, отколкото приживе, помисли си тя. Но той я бе обичал. Тя беше сигурна. И тя го бе обичала. Мона пъкна ментова дъвка в устата си. Сети се какво ѝ бе казал той, докато я караше към дома ѝ след дежурството в болницата първия път, когато се бяха целунали: че му харесва ментовият вкус на езика ѝ. Третия път, докато стояха в колата пред дома ѝ, тя се наведе към него, свали ципа му и — преди да се заеме — дискретно извади дъвката от устата си и я лепна под седалката му. Веднага щом приключи, лапна нова дъвка, преди да се целунат. Антон ѝ липсваше. Нямаше право да тъгува по него и това правеше тъгата още по-непоносима. Мона Гамлем чу хрущенето на стъпки по чакълестата пътека зад гърба си. Навярно идваше другата. Лаура. Мона Гамлем тръгна напред, без да се обръща. Опита се да прогони сълзите, напирасци в очите ѝ, и да не се отклонява от пътеката.

Вратата на църквата се отвори, но Трюлс не видя да излизат хора. Погледна списанието на съседната седалка. „Магасине“. Пространно интервю с Микаел. Щастливият семеен мъж, щракнат заедно със съпругата и трите им деца. Кроткият, интелигентен главен секретар на полицията заявяваше, че разплитането на случая с полицейския касапин би било невъзможно без подкрепата на съпругата му Ула и без помощта на всичките му съвестни колеги в Главното управление. Допълваше, че паралелно с разобличаването на Фолкеста са разкрили и друго убийство. Балистичната експертиза показала, че с пистолета „Одеса“, с който Арнол Фолкеста се бе самоубил, е бил застрелян и Густо Хансен.

Трюлс се разхили. Друг път! Хари Хуле сто процента беше нагласил нещата. Трюлс нямаше представа как и защо го е направил, но това означаваше, че от сега нататък Олег Фауке е извън подозрение и няма защо да надзърта плахо през рамо. Току-виж Хуле намърдал момчето и в Полицейската академия.

Все тая. Трюлс нямаше намерение да застава на пътя му. Такава изкусна инсценировка заслужава уважение. Пък и бе запазил списанието не заради Хари, Олег или Микаел.

А заради публикуваната снимка на Ула.

Миг на слабост. Нищо повече. При първа възможност щеше да се отърве от списанието. Да се сбогува с нея.

Замисли се за жената, която срещна в кафенето вчера. Бяха се запознали в интернет. Тя, разбира се, не можеше да се мери с Ула или Меган Фокс. Беше позастаряла, със свлечен задник и дрънкаше много. Но иначе му допадна. Трюлс, естествено, се питаше какво може да хареса човек у жена, която нито е млада, нито има хубаво лице, нито стегнато дупе, нито умее да мълчи.

Нямаше отговор на този въпрос. Но я хареса.

Или — по-точно — хареса му, че тя прояви симпатия към него.

Навярно го бе съжалила заради разбитото лице. Или Микаел се бе оказал прав: лицето на Трюлс по рождение си е толкова грозновато, че малко префасониране не му вреди.

Или просто нещо се бе променило у него. Не знаеше какво и защо, ала понякога се будеше и се чувстваше нов човек. Разсъждаваше различно. Разговаряше с околните по друг начин. И те като че ли го забелязваха и променяха отношението си към него. Държаха се по-приятелски. Това му вдъхваше смелост да направи още една, макар и съвсем малка, крачка в новопоетата посока, която водеше незнайно къде. Трюлс Бернтсен не бе изживял духовен катарзис или нещо подобно. Промяната беше малка. И понякога изобщо не се чувстваше променен.

Така или иначе, възнамеряваше да ѝ се обади.

Полицейската радиостанция изпука. Още преди да чуе думите, по гласа отсъди, че се касае за нещо важно, по-различно от тапите в движението, разбитите мазета, възмутените съседи и буйстващите пияници, от които му бе дошло до гуша. Труп.

— На убийство ли прилича? — попита диспечерът.

— Според мен — да — отговори полицаят с онази лаконична, хладна интонация, към чието усвояване по наблюдения на Трюлс се стремеше младото поколение.

Не че новата генерация нямаше идоли сред по-възрастните. Макар Хуле вече да не беше в редиците им, прословутите му фрази

още се радваха на голяма популярност.

— Езикът й... Май е език. Отрязан е и е натъпкан в... — младият полицаи не успя да запази дистанция към случилото се и гласът му се скърши.

Трюлс усети как настроението му се повишава. Сърцето му ускори животворните си удари.

Звучеше му психопатско.

Юни. Жената от кафенето имаше хубави очи. А под дрехите й личаха големи гърди. Очертаваше се чудесно лято.

— Адрес?

— Площад „Александър Шилан“ двайсет и две. Мамка му, тук гъмжи от акули.

— Акули ли?

— Да, нарисувани са върху детски дъски за сърф. Из цялата стая са.

Трюлс включи на скорост. Оправи слънчевите си очила, натисна газта и отпусна съединителя. Понякога се чувстваше нов човек. Друг път — съвсем същият.

Дамската тоалетна се намираше в дъното на коридора. Вратата се хлопна зад Аурура. Направи й впечатление пълната тишина. Възгласите от стадиона заглъхнаха. Остана съвсем сама.

Тя бързо влезе в една кабинка и се заключи. Смъкна шортите и бикините си и седна върху студената пластмасова дъска.

Замисли се за сватбата. Защо ли не отиде? Никога не бе присъствала на сключване на брак. Питаше се дали някой ден и тя ще се омъжи. Опита се да си го представи: как се смее пред църквата, докато я обсипват с ориз. Бяла рокля, къща и хубава работа. Момче, с което ще има деца. Как ли щеше да изглежда той?

Вратата към тоалетните се отвори и някой влезе.

Аурура седи на градинска люлка, слънцето пече право в очите й и тя не вижда момчето. Надява се да е свестен. Да разбира момичета като нея. Да е нещо като татко, но не толкова отваян. Впрочем не, нека да е *точно* толкова отваян.

Жените не стъпват толкова тежко.

Аурура се пресегна към тоалетната хартия, но ръката ѝ замръзна. Искеше да си поеме дъх, ала въздухът сякаш изчезна. Гърлото ѝ се стегна.

Прекалено тежки стъпки като за жена.

Спряха.

Аурура погледна надолу. През широкия процепа между вратата и пода видя сянка. И две издължени остри муцунки на обувки. Като от чифт каубойски ботуши.

Аурура не знаеше кое заби оглушително в главата ѝ: сватбени камбани или собственото ѝ сърце.

Хари излезе на стълбите. Примижа срещу ослепителното юнско слънце. Постоя така със затворени очи, докато слушаше как звънът на камбаните отеква над „Опсал“. Усети как всичко е в хармония, в равновесие, в ред. Знаеше, че нещата трябва да приключат именно тук, именно по този начин.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.